

Behandeling van de bezwaren en adviezen bij het ministerieel besluit tot vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant

Omschrijving:

Vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Sig)
Getekend op: 2021-09-22 14:29:38 +02:00
Reden: ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE

1. Opmerkingen en bezwaren ingediend tijdens het openbaar onderzoek

Tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, werden in totaal 194 opgemerkingsen en bezwaren ingediend, waarvan vijf laattijdig. Daarvan werden 147 bezwaarschriften werden ingediend via het digitale formulier op de webpagina van het openbaar onderzoek. Het agentschap ontving in haar kantoren in Brussel en Leuven 41 unieke bezwaarschriften per post.

Het agentschap ontving naast de officiële kanalen voor deelname aan het openbaar onderzoek ook 6 meldingen per e-mail binnen termijn, die zij weerhoudt voor verdere behandeling.

Bezwaar B_000001: Bezwaar bij de status van één bouwkundig element: Hof ter Smissen (erfgoedid 38949/aanduidingsid 113742), Hongersveldstraat 10 Dilbeek.

Bezwaarindiener stelt dat buiten het woonhuis alle gebouwen gesloopt zijn. Bezwaarindiener geeft aan dit te vernomen hebben via een artikel uit Het Laatste Nieuws van 19 augustus 2019. In vernoemd artikel werd aangegeven dat alle bijgebouwen van de hoeve gesloopt werden, wat volgens bezwaarindiener mogelijk een impact heeft op de erfgoedwaarde van het erfgoedobject. Bezwaarindiener geeft aan dat de vervangende nieuwbouw op de site deel uitmaakt van de projectportofolio van Woenst (<https://www.woenst.be/portfolio-posts/hof-ter-smissen/>), waaruit afgeleid kan worden dat enkel het meest recente onderdeel van het hoevecomplex bewaard werd. Bezwaarindiener meent dat voorliggend erfgoedobject mogelijk geschrapt dient te worden uit de vastgestelde inventaris.

Behandeling van het bezwaar:

De gegevens die de bezwaarindiener aanhaalt zijn correct. De gebouwen werden gesloopt voor een woonproject. Enkel het boerenburgerhuis is bewaard, maar wordt sterkt aangepast. Het woonhuis uit het interbellum is ook van latere datum dan de andere bedrijfsgebouwen van deze historische hoeve. Zonder de context van de bedrijfsgebouwen heeft het boerenburgerhuis zijn erfgoedwaarde verloren. Het Hof ter Smissen wordt daarom geschrapt uit de vaststelling.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het erfgoedobject 'Hof ter Smissen' (erfgoedid 38949/aanduidingsid 113742), Hongersveldstraat 10 Dilbeek, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer voldoende goed is bewaard.

Bezwaar B_000002: Bezwaar bij de erfgoedwaarde en afbakening van één bouwkundig element: Ensemble van villa's (erfgoedid 302702/aanduidingsid 120607), Leuvensesteenweg, Minneveldstraat, Kortenberg.

Bezwaarindiener stelt dat de villa's gebouwd zijn in 2005 en 2006 en derhalve geen erfgoedwaarde hebben.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaar heeft betrekking op een ensemble villa's in Kortenberg, dat momenteel voorligt als bouwkundig geheel voor opname in de vastgestelde inventaris. Deze groep villa's, gelegen langs de Leuvensesteenweg, werd eveneens beschermd als dorpsgezicht bij de ministeriële besluiten van 3 februari 2000 en 14 maart 2000. Bezwaarindiener vermeldt nergens in het bezwaarschrift bij welke villa's hij bezwaar wenst in te dienen

tegen de opname in de vastgestelde inventaris. Daarom kunnen de opmerkingen uit dit bezwaarschrift niet concreet behandeld worden.

Volledigheidshalve kan worden toegelicht dat de vaststelling als bouwkundig erfgoed enkel bedoeld is voor de in 1900-1925 gebouwde villa's binnen dit ensemble (Leuvensesteenweg nummers 320, 326, 330, 332, 334, 338), zoals kan afgeleid worden uit de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De tuinen van deze villa's liepen vroeger verder door achter de woningen; de tuinpercelen zijn inmiddels kadastraal opgedeeld, waarbij op de nieuwe kavels ter hoogte van de Minneveldstraat recente woningen gebouwd werden (Minneveldstraat 63-75). De oorspronkelijke tuinen zijn omwille van het feit dat deze historisch gezien tot het ensemble van villa's behoren mee afgebakend in het beschermde dorpsgezicht en in het bouwkundig ensemble dat opgenomen wordt in het vaststellingsbesluit.

Voor de duidelijkheid zullen de betrokken huisnummers van de vast te stellen villa's aangevuld worden in de adressen die bij het bouwkundig geheel 'Ensemble van villa's' (erfgoedid 302702/aanduidingsid 120607) in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris. De afbakening wordt echter niet aangepast, in functie van de erfgoedwaarde van de oorspronkelijke tuinpercelen.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000003 en B_000098: Twee bezwaren bij de status van één bouwkundig geheel: Bunkers KW-linie Vlaams-Brabant (erfgoedid 306075/aanduidingsid 120618), Bertem, Boortmeerbeek, Haacht, Herent, Huldenberg, Kampenhout, Keerbergen, Kortenberg, Leuven, Oud-Heverlee, Overijse, Tervuren (Vlaams-Brabant)

Bezwaarindiener B_000003 stelt dat de bunker van de KW-linie aan de Vaartdijk te Haacht nr. P 46 gesloopt werd.

Bezwaarindiener B_000098 geeft aan dat de vaststelling van de bunker gelegen op het perceel kadastraal gekend te Haacht, Afdeling 2 (Tildonk), Sectie A, perceelnummer 67Z (24108A0067/00Z000), mogelijke beperkingen inhoudt. Bezwaarindiener geeft aan mogelijk niet meer te kunnen doen wat hij of zij wil. Bezwaarindiener merkt op de ingang van de abri dichtgemaakt te hebben, alsook de doorgang naar achter tussen de abri en de garage. Bezwaarindiener geeft aan dat het noodzakelijk was deze dicht te maken omdat er 's avonds al eens iemand uitsprong of ietwat verschoten was. Bezwaarindiener geeft aan de bunker nooit te zullen afbreken of verbouwen.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener (R_000003) geeft aan dat bunker P46 aan de Vaartdijk in Haacht gesloopt werd.

De opmerking van de bezwaarindiener is correct. De bunker P46, gelegen Vaartdijk zonder nummer in Haacht, is inderdaad gesloopt. Aangezien de invoer van het bouwkundig geheel 'bunkers van de KW-linie' dateert van 2015 werd tijdens de behandeling van dit bezwaar desktop nagegaan of alle geregistreerde bunkers nog aanwezig zijn en voldoende goed bewaard zijn voor opname in de vastgestelde inventaris. Bunkers die vandaag niet meer aanwezig zijn worden geschrapt uit de afbakening van dit bouwkundig geheel. Voor een aantal bunkers wordt ook de afbakening aangepast en hierdoor conform gemaakt met de percelen zoals weergegeven op het GRB (Grootschalig Referentie Bestand).

Volgende bunkers zijn niet meer bewaard en worden niet meer mee vastgesteld: A3 (Haacht), A4 (Herent), A5 (Herent), A7 (Herent), A14 (Herent), A16 (Leuven), C2

(Haacht), C7 (Herent), C12 (Leuven), C13 (Leuven), C15 (Leuven), C33 (Herent), C37 (Bertem), C41 (Huldenberg), C42 (Tervuren), C44 (Huldenberg), Do1 (Herent), Do2 (Herent), Do4 (Herent), F1 (Leuven), F2 (Leuven), F4 (Leuven), F5 (Leuven), F6 (Leuven), F8 (Leuven), F9 (Leuven), He1(Herent), He2 (Herent), He4 (Herent), He5 (Herent), He10 (Herent), MS3 (Leuven), MS4 (Leuven), MS6 (Leuven), MS5 (Leuven), MS8 (Herent), MS9 (Herent), P37 (Haacht), P46 (Haacht), Ro1 (Leuven), Ro2 (Herent), Te2 (Leuven), Te7 (Leuven), Te8 (Leuven), VA51 (Leuven), VA61 (Overijse), VA63 (Huldenberg), VB61 (Overijse), VB43b (Boortmeerbeek), VB45 (Kampenhout).

Volgende bunkers worden met een gewijzigde afbakening opgenomen in het vaststellingsbesluit omdat hun afbakening werd aangepast: A6 (Herent), A10 (Herent), C6 (Herent), C9 (Wilsele), C26 (Hever), C29 (Tildonk), C30 (Kampenhout), C32 (Erps-Kwerps), C45 (Overijse), C47 (Ottenburg), H1 (Haacht), H2 (Haacht), H3 (Haacht), H3bis (Haacht), H6 (Haacht), H7 (Haacht), H8 (Haacht), H11 (Haacht), Ha3 (Haacht), Ha4 (Haacht), Ha5 (Haacht), Ha6 (Haacht), Ha7 (Haacht), He6 (Herent), He7 (Herent), He8 (Herent), He9 (Herent), L31 (Keerbergen), L33 (Keerbergen), LW1 (Heverlee), LW2 (Korbeek-Dijle), LW7 (Sint-Joris-Weert), LW11 (Sint-Agatha-Rode), LW12 (Ottenburg), P32 (Keerbergen), P33 (Keerbergen), P34 (Keerbergen), P36 (Haacht), P39 (Haacht), P40 (Haacht), Te1 (Heverlee), Te3 (Heverlee), Te6 (Heverlee), Te9 (Heverlee), Th2 (Tildonk), Th3 (Tildonk), Ry7 (Haacht), VA37 (Haacht), VA45 (Tildonk), VA49 (Herent), VB59 (Vossem), VC21 (Boortmeerbeek), VC23 (Boortmeerbeek), VC29 (Bukem), We1 (Wespelaar), We2 (Wespelaar), We4 (Wespelaar), We5 (Tildonk).

Volgende bunkers worden niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit omdat ze niet correct waren afgebakend op het plan: F7 (Heverlee), VB65 (Overijse – Tombeek). Deze worden echter behouden in de wetenschappelijke inventaris, waar de afbakening op het plan gecorrigeerd wordt.

Meer informatie over de nummering van de bunkers en de ligging ervan kan men ook vinden op de website van de KW-linie: <http://www.kwlinie.be/>

De bezwaarindiener B_000098 tekent bezwaar aan tegen de opname van bunker Th2, in de Woeringestraat nummer 53 in Haacht (Tildonk) op perceelsnummer 67Z, in de vastgestelde inventaris. De bezwaarindiener vreest voor beperking die de vaststelling met zich meebrengt. Verder geeft hij aan de ingang en een doorgang naar de garage van de bunker te hebben dichtgemaakt.

Ondanks de toegemaakte toegang en doorgang behield de bunker zijn erfgoedwaarde en is hij nog steeds herkenbaar als bunker. De bunker heeft als dusdanig nog voldoende erfgoedwaarde en kan niet geschrapt worden uit de vastgestelde inventaris. De afbakening van de bunker op plan wordt wel herbekeken en aangepast. Bij de afbakening van het element dat voorlag tijdens het openbaar onderzoek werd ook een groot deel van het aangrenzend perceel (nummer 67V) mee aangeduid op het plan. De afbakening wordt nu beperkt tot enkel de bunker op perceelnummer 67Z. Dit schept meer duidelijkheid over de ligging van de bunker voor de betrokken eigenaars en de vergunningverlener. Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat de opname van een onroerend goed in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging en kan een opname een eventuele herbestemming of functiewijziging niet in de weg kan staan.

Conclusie:

De bezwaren hebben invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig geheel 'Bunkers KW-linie Vlaams-Brabant' (erfgoedid 306075/aanduidingsid 120618), wordt vastgesteld met een gewijzigde afbakening op plan. Volgende bunkers worden geschrapt uit de afbakening van het bouwkundig geheel omdat ze niet meer aanwezig zijn:

A3 (Haacht), A4 (Herent), A5 (Herent), A7 (Herent), A14 (Herent), A16 (Leuven), C2 (Haacht), C7 (Herent), C12 (Leuven), C13 (Leuven), C15 (Leuven), C33 (Herent), C37 (Bertem), C41 (Huldenberg), C42 (Tervuren), C44 (Huldenberg), Do1 (Herent), Do2 (Herent), Do4 (Herent), F1 (Leuven), F2 (Leuven), F4 (Leuven), F5 (Leuven), F6 (Leuven), F8 (Leuven), F9 (Leuven), He1(Herent), He2 (Herent), He4 (Herent), He5 (Herent), He10 (Herent), MS3 (Leuven), MS4 (Leuven), MS6 (Leuven), MS5 (Leuven), MS8 (Herent), MS9 (Herent), P37 (Haacht), P46 (Haacht), Ro1 (Leuven), Ro2 (Herent), Te2 (Leuven), Te7 (Leuven), Te8 (Leuven), VA51 (Leuven), VA61 (Overijse), VA63 (Huldenberg), VB61 (Overijse), VB43b (Boortmeerbeek), VB45 (Kampenhout).

Volgende bunkers worden met een gewijzigde afbakening opgenomen in het vaststellingsbesluit: A6 (Herent), A10 (Herent), C6 (Herent), C9 (Wilsele), C26 (Hever), C29 (Tildonk), C30 (Kampenhout), C32 (Erps-Kwerps), C45 (Overijse), C47 (Ottenburg), H1 (Haacht), H2 (Haacht), H3 (Haacht), H3bis (Haacht), H6 (Haacht), H7 (Haacht), H8 (Haacht), H11 (Haacht), Ha3 (Haacht), Ha4 (Haacht), Ha5 (Haacht), Ha6 (Haacht), Ha7 (Haacht), He6 (Herent), He7 (Herent), He8 (Herent), He9 (Herent), L31 (Keerbergen), L33 (Keerbergen), LW1 (Heverlee), LW2 (Korbeek-Dijle), LW7 (Sint-Joris-Weert), LW11 (Sint-Agatha-Rode), LW12 (Ottenburg), P32 (Keerbergen), P33 (Keerbergen), P34 (Keerbergen), P36 (Haacht), P39 (Haacht), P40 (Haacht), Te1 (Heverlee), Te3 (Heverlee), Te6 (Heverlee), Te9 (Heverlee), Th2 (Tildonk), Th3 (Tildonk), Ry7 (Haacht), VA37 (Haacht), VA45 (Tildonk), VA49 (Herent), VB59 (Vosseme), VC21 (Boortmeerbeek), VC23 (Boortmeerbeek), VC29 (Bukene), We1 (Wespelaar), We2 (Wespelaar), We4 (Wespelaar), We5 (Tildonk).

Volgende bunkers worden niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit omdat ze niet correct waren afgebakend op het plan: F7 (Heverlee), VB65 (Overijse – Tombeek).

Bezwaar B_000004: Bezwaar bij de erfgoedwaarde en afbakening van één bouwkundig element: Ensemble van villa's (erfgoedid 302702/aanduidingsid 120607), Leuvensesteenweg, Minneveldstraat, Kortenberg.

Bezwaarindiener B_000004 stelt dat bij de villa gelegen in de Leuvensesteenweg 332 in Kortenberg de perceelsgrens achteraan loopt tot aan het huis 266B5 van de Minneveldstraat. Bezwaarindiener geeft aan dat het tuingebouw vervallen is en meent dat het volume geen erfgoedwaarde heeft.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener merkt op dat de perceelsgrens van de villa gelegen Leuvensesteenweg 332 in Kortenberg achteraan doorloopt tot de woning, gelegen Minneveldstraat 226B5.

De opmerking over de perceelsgrens is correct; dit stemt overeen met de weergave van de percelen op het Grootschalig Referentiebestand of Basiskaart Vlaanderen (GRB) dat als basis dient voor de afbakening van bouwkundige elementen en gehelen in de inventaris. Het bouwkundig geheel is op basis van deze kadastrale weergave aangeduid op het plan. Bezwaarindiener meent dat het tuingebouw vervallen is en geen erfgoedwaarde heeft. De villa, gelegen Leuvensesteenweg nummer 332, ligt samen met de tuin en het tuinpaviljoen voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het goed ligt daarenboven binnen het beschermd dorpsgezicht 'Ensemble van villa's', beschermd bij de ministeriële besluiten van 3 februari 2000 en 14 maart 2000. Op basis van de beschrijving van de erfgoedwaarden in het beschermingsdossier dient vastgesteld te worden dat het tuinpaviljoen wel degelijk over erfgoedwaarde beschikt, in casu de historische waarde.

De opmerkingen uit het bezwaarschrift tonen op generlei wijze aan dat de werken, die nodig zijn om de gebreken te verhelpen, niet mogelijk zouden zijn zonder de erfgoedwaarden te schaden of dat herstel de facto betekent dat het tuingebouw volledig heropgebouwd zou moeten worden. De vermeende vervallen staat van het tuinhuis is niet

van die aard is dat deze de erfgoedwaarde teniet doet of dat deze een opname in de vaststellingsbesluit verhindert.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000005: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig geheel: Tuinwijk Ter Elst (erfgoedid 305694/aanduidingsid 120617), Ferdinand Verbiestlaan 1-14, 15-17, Goswin III-Laan 1-20, 21-29, Keibergstraat 2-42, Lievevrouweplein 1-8, 9-11, Populierenlaan 1-12, 14, Priorijlaan 1-3, 4-21, Sint-Jansbergsesteenweg 11-83, Sint-Jorislaan 1-20, 21-23, Ter Elstlaan 1-12, 13-43, Leuven.

Bezwaarindiener stelt dat het digitale document met de vastgestelde erfgoedobjecten niet te openen is zonder een speciale applicatie. Bezwaarindiener vraagt zich af of het mogelijk is de gegevens ook in een standaard format op de website te zetten, zodat gebruikers deze ook effectief kunnen consulteren.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift gaat niet in op de feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek en is bijgevolg niet ontvankelijk.

Volledigheidshalve verwijzen we naar de verschillende mogelijkheden die op de webpagina van het openbaar onderzoek <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266> voorzien zijn om de gegevens te consulteren.

De gegevens die voorliggen in openbaar onderzoek worden op de webpagina van het onderzoek op twee verschillende manieren ontsloten, namelijk via de lijsten en via een digitale kaart waarop het vast te stellen bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant aangeduid staat. Deze lijsten en de kaart zijn onmiddellijk, en zonder speciale applicatie te consulteren.

De gegevens kunnen daarnaast ook gedownload worden als digitale lijsten via de lijsten in PDF-formaat en csv-formaat en als GIS-laag via een (geo)json-bestand. Deze laatste kan ingeladen worden in een GIS-toepassing voor eventueel professioneel gebruik binnen een lokale toepassing. Het bestand bevat alle gegevens die voorliggen in openbaar onderzoek. Bezwaarindiener werd hiervan op 11 maart 2020 schriftelijk en persoonlijk in kennis gesteld, zodat hij nog binnen de termijn van het openbaar onderzoek gebruik kon maken van de verschillende mogelijkheden om de gegevens die voorliggen in openbaar onderzoek te raadplegen.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000006: Bezwaar bij de afbakening van één bouwkundig element: Margarinefabriek van de Koningsmolen (erfgoedid 307087/aanduidingsid 120675), Schabergstraat zonder nummer, Landen.

Bezwaarindiener stelt dat het perceel van de margarinefabriek afgebakend wordt door de Schabergstraat, de Kleine Gete en de zijloop van de Kleine Gete (en dus niet de zijloop van de Waarbeek). Bezwaarindiener geeft aan dat de zijloop van de Kleine Gete pas een tiental jaren geleden weer is opengemaakt voor het water en dat De Waarbeek even stroomopwaarts, aan de overkant van de Schabergstraat, in deze zijloop van de Kleine Gete stroomt.

Behandeling van het bezwaar:

De informatie die de bezwaarindiener aanreikt is correct. Het perceel van de Margarinefabriek wordt begrensd door de Schabergstraat, de Kleine Gete en een bypass van de Kleine Gete, in plaats van een bypass van de Waarbeek. Deze informatie wordt aangepast in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken van het erfgoedobject en aanduidingsobject, en in de tekst van het erfgoedobject.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element "Margarinefabriek van de Koningsmolen" (erfgoedid 307087/aanduidingsid 120675), Schabergstraat zonder nummer in Landen, wordt met een aangepaste beschrijving van de erfgoedkenmerken opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De beschrijving van de erfgoedkenmerken wordt als volgt aangepast: "Dit gebouw, daterend van 1879-1882, maakte deel uit van een margarinefabriek gelegen op een driehoekig perceel gevormd door de Schabergstraat, de Kleine Gete en een bypass van de Kleine Gete. Het gebouw was onderdeel van een goed bewaarde industriële site ingericht door de weduwe van Pierre-Antoine Massa en Léon Persoons-Massa, die ook een brouwerij, de Koningsmolen, en de cichoreibranderij 'Chicoree des Rois' omvatte."

Bezwaren B_000007 en B_000012: Twee bezwaren bij de erfgoedwaarde van één bouwkundig geheel: Tuinwijk Matadi (erfgoedid 302709/aanduidingsid 120610), Bloemenlaan 1-14, 15-19, Broekstraat 97-131, Goede Haardlaan 1-16, 17, Matadilaan 1-4, 5-7, Paul Van Ostaijenlaan 37-53, Vinkenlaan 1-28, 29-39, Volhardingslaan 1-26, 28-38, Zegelaan 2-39, 40-42 Leuven.

Bezwaar B_000007

Bezwaarindiener B_000007 stelt dat de woning gelegen in de Vinkenlaan 29 in Leuven in de loop der jaren flink verbouwd werd. Bezwaarindiener geeft aan dat de voortuin in de periode 1984-1990 vervangen werd door een gekasseid oppervlakte en het huis inmiddels volledig vernieuwd werd, met een dak dat afwijkt in kleur en soort dakpannen van de originele constructie. Bezwaarindiener geeft aan dat de aanbouw vernieuwd werd, waarbij leien tegen de gevel geplaatst werden. Ook werden nieuwe houten ramen en deuren geplaatst en werd een nieuw velux dakvenster voorzien in het dakvlak langs de achterzijde van de woning. Bezwaarindiener stelt dat de muren deels opgetrokken zijn in baksteen, deels in assesteen. Bezwaarindiener meent dat verschillende andere huizen in de Matadiwijk volledig werden herbouwd en verbouwd zelfs zonder de originele architectuur te behouden, wat resulteert in het huidig eigentijds uitzicht. Bezwaarindiener meent dat het klasseren van de deze wijk aanvaardbaar zou zijn geweest zo'n 50 jaar geleden, maar sinds de wijzigingen men niet langer kan spreken van een uniforme archeologische site omdat het karakter grotendeels gewijzigd werd door opeenvolgende renovaties en verbouwingen. Bezwaarindiener geeft aan bezwaar in te dienen bij de vaststelling van de woning als bouwkundig erfgoed en zich hierdoor benadeeld te voelen.

Bezwaar B_000012

Bezwaarindiener B_000012 stelt dat de woning gelegen in de Bloemenlaan 15 in Leuven zoals veel woningen in de buurt een oude woning betreft, waar veel onderhoudswerk aan is en waar structurele werken nodig zijn om te kunnen beantwoorden aan de moderne milieunormen. Bezwaarindiener meent dat de architecturale waarde erg beperkt is en merkt op dat de woning geen bijzondere betekenis heeft als getuige van de bouwkunst. Bezwaarindiener geeft aan dat ook de sociologische betekenis van de planmatige aanleg van de buurt als sociale woonwijk beperkt is. Bezwaarindier merkt op dat er wel een wijkcomité aanwezig is, net zoals in vele wijken in Leuven, maar dat het belang van dit

comité vooral afhankelijk is van de bewoners en niet zozeer van de infrastructuur. Overigens, een aantal activiteiten, onder meer de jaarlijkse quiz, worden in een andere wijk georganiseerd wegens plaatsgebrek. Bezwaarindieners vraagt zich af of de naam 'Matadi' historisch verband houdt met de gelijknamige wijk in Kinshasa en vermoedt dat het meer een mythe betreft dan wel op feiten gebaseerd is. Bezwaarindieners geeft aan geen reden te zien om de woning vast te stellen als bouwkundig erfgoed en verzet zich tegen de opname van het pand in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaar B_000007

De bewaarindieners dient bezwaar in tegen de opname van het bouwkundig geheel 'Tuinwijk Matadi' (erfgoedid 302709/aanduidingsid 120610) in de vastgestelde inventaris en meer bepaald tegen de opname van de woning, gelegen Vinkenlaan nummer 29 in Leuven, als onderdeel van dit geheel.

De in het bezwaarschrift omschreven verbouwde toestand van dit pand heeft geen invloed op de erfgoedwaarde van de wijk waarvan het pand deel uitmaakt. Voorliggend bouwkundig geheel wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed omwille van de historische, architecturale en stedenbouwkundige waarde. Op basis van de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris blijkt duidelijk dat de stedenbouwkundige waarde primeert op de overige erfgoedwaarden. Hierbij dient benadrukt te worden dat de erfgoedwaarden die voorliggen in openbaar onderzoek betrekking hebben op het bouwkundig geheel, in casu de tuinwijk, en niet op de respectievelijke onderdelen van dit geheel. De waarden van de tuinwijk worden als volgt omschreven: "De bepalende erfgoedelementen op stedenbouwkundig vlak zijn onder meer het herkenbare oorspronkelijke inplantingsplan met aandacht voor perspectief, publieke en private groenaanleg en (weliswaar heel beperkte) pleinvorming. Ook de architectuur van de koppelwoningen is typerend en wordt gekenmerkt door een variatie in de woningtypes, die ingepast worden tot een stilistisch homogeen ensemble." De verbouwingen van parementen en heraanleg van de voortuinstroken kunnen invloed hebben op de eenheid en homogeniteit, maar deze zijn niet van die aard dat deze de historische en stedenbouwkundige waarde van de tuinwijk teniet zouden doen. Het bouwkundig geheel 'Tuinwijk Matadi' beschikt nog steeds over voldoende erfgoedwaarde voor opname in de vastgestelde inventaris.

Bezwaar B_000012

De bewaarindieners dient bezwaar in tegen de opname van de woning, gelegen Bloemenlaan 15 Leuven, als onderdeel van het bouwkundig geheel 'Tuinwijk Matadi' (erfgoedid 302709/aanduidingsid 120610). De in het bezwaarschrift omschreven verbouwde toestand van dit pand heeft geen invloed op de erfgoedwaarde van de wijk waarvan het pand deel uitmaakt.

Voorliggend bouwkundig geheel wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed omwille van de historische, architecturale en stedenbouwkundige waarde. Op basis van de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris blijkt duidelijk dat de stedenbouwkundige waarde primeert op de overige erfgoedwaarden. Hierbij dient benadrukt te worden dat de erfgoedwaarden die voorliggen in openbaar onderzoek betrekking hebben op het bouwkundig geheel, in casu de tuinwijk, en niet op de respectievelijke architecturale onderdelen van dit geheel. De historische en stedenbouwkundige waarden van de tuinwijk worden als volgt omschreven: "Typologisch interessant voorbeeld van een tuinwijk uit de vroege jaren 1920, doch met een specifiek karakter aangezien de wijk werd gesticht en bewoond door bedienden." Collectieve, gemeenschapsvormende voorzieningen waren niet voorzien in deze wijk, toch werden de vormelijke principes van andere tuinwijken overgenomen. "De bepalende

erfgoedelementen op stedenbouwkundig vlak zijn onder meer het herkenbare oorspronkelijke inplantingsplan met aandacht voor perspectief, publieke en private groenaanleg en (weliswaar heel beperkte) pleinvorming." Het bouwkundig geheel 'Tuinwijk Matadi' beschikt over historische en stedenbouwkundige waarde en wordt om die reden opgenomen in de vastgestelde inventaris.

Wat de naamgeving betreft werd gekozen voor de meest gekende naam van de tuinwijk, deze die al vroeg na de oprichting aan de wijk werd gegeven, namelijk Matadi. Of er daadwerkelijk referenties zijn met de gelijknamige wijk in Congo is niet bekend. De oorspronkelijke naam van de wijk, 'Perkveld', geraakte snel in onbruik en is ook niet bekend waardoor deze niet gekozen werd als naam van het erfgoedobject. 'Perkveld' werd wel als alternatieve naam vermeld in de wetenschappelijke inventaris.

Conclusie:

De twee bezwaren hebben geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000008: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Neerhof van de priorij Klein Bijgaarden (erfgoedid 90767/aanduidingsid 117611), Klein-Bijgaardenstraat 21-23, 21A-P, Sint-Pieters-Leeuw.

Bezwaarindiener stelt dat het pand gelegen in de Klein-Bijgaardenstraat 21 in Sint-Pieters-Leeuw verbouwd werd naar 20 eengezinswoningen in 2019.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener geeft aan dat het onroerend goed, gelegen Klein-Bijgaardenstraat 21-23 in 2019 verbouwd werd tot 20 eengezinswoningen. Bezwaarindiener betwist echter niet de erfgoedwaarde van voorliggend pand, noch het feit dat het goed nog voldoende goed bewaard is voor opname in een vastgestelde inventaris.

De informatie die bezwaarindiener aanreikt is correct. Het onroerend goed dat momenteel voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris als bouwkundig element 'Neerhof van de priorij Klein Bijgaarden', Klein-Bijgaardenstraat 21-23, 21A-P, werd op basis van een omgevingsvergunning van 4 september 2017 verbouwd tot 16 woningen en 4 appartementen. Er werd echter vastgesteld dat de uitgevoerde aanpassings- en renovatiewerken geen aantasting inhouden van de erfgoedwaarden van het pand, op basis van dewelke het opnieuw voorligt voor opname in een vastgestelde inventaris. Het onroerend goed voldoet als dusdanig nog steeds aan de criteria voor opname zoals aangeduid in artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit. Hoewel er in functie van de herbestemming verschillende openingen in de gevels zijn gemaakt, is dit zo veel mogelijk gedaan met respect voor de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris. De bestaande gevelritmering met puntgevels is behouden. De dakramen, vooral de zichtbare, zijn klein gehouden en de gevels aan de straatzijde zijn haast ongewijzigd. Ook zijn er geen nieuwe volumes toegevoegd, waardoor het oorspronkelijke U-vormige volume met haaks geplaatste zuidvleugel dezelfde zichtbaarheid heeft. De aanpassingswerken zijn niet van die aard dat deze de erfgoedwaarden van het Neerhof van de priorij Klein Bijgaarden teniet zouden doen.

De uitgevoerde aanpassingswerken en -renovatiewerken ingevolge de omgevingsvergunning van 4 september 2017 worden verduidelijkt in een aanvullende informatie onder de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris van het bouwkundig erfgoed: "De voormalige neerhofgebouwen van de priorij van Klein Bijgaarden werden in 2017-2018 verbouwd tot 16 woningen en 4 appartementen."

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000009: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Woning Otte (erfgoedid 306808/aanduidingsid 120387), Rotselaarsesteenweg 74, Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan in kennis gesteld te zijn dat dat het goed gelegen aan de Rotselaarsesteenweg 74 in Wijgmaal, onder de naam 'Woning Otte' voorwerp uitmaakt van de lijst met vast te stellen bouwkundige relictten in de provincie Vlaams-Brabant. Bezwaarindiener meldt op zich niet tegen de beslissing tot vaststelling als bouwkundig erfgoed gekant te zijn, gezien bezwaarindiener aangeeft het karakter van de woning te hebben willen vrijwaren en hiervoor de nodige investeringen te hebben gedaan. Bezwaarindiener geeft aan de benaming van het erfgoedobject te willen wijzigen met vermelding van de eigen naam. Bezwaarindiener geeft aan dat bij de aankoop van de woning geen populieren op het terrein stonden in tegenstelling tot wat in de beschrijving van het erfgoedobject staat vermeld.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener vraagt om de benaming van het bouwkundig element 'Woning Otte', Rotselaarsesteenweg 74 Leuven, aan te passen. De benaming van het bouwkundig element die voorligt bij opname in de vastgestelde inventaris werd overgenomen uit de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris en verwijst naar de oorspronkelijke opdrachtgever van de bouw van het goed. Bij meer recente of hedendaagse architectuur wordt in de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed vaak verwezen naar de oorspronkelijke opdrachtgever of bouwheer, naar analogie met de manier van benoemen van naoorlogse architectuur in de wetenschappelijke literatuur. In de benaming wordt echter nooit verwezen naar de huidige eigenaar of de huidige bestemming. Een dergelijke aanduiding of benaming van het geïnventariseerd onroerend goed zou immers een inbreuk vormen op de bescherming van de persoonsgegevens en niet in overeenstemming zijn met de geldende privacywetgeving. Aangezien bij de beschrijving van naoorlogse geïnventariseerde onroerende goederen de verwijzing of vermelding van de oorspronkelijke bouwheer ook privacygevoelige informatie of persoonsgegevens kan bevatten, en om deels tegemoet te komen aan de vraag van bezwaarindiener om een vorige eigenaar niet in de naam te vermelden, zal voor de benaming van het geïnventariseerde goed in zowel de wetenschappelijke inventaris al vastgestelde inventaris naar een andere aanduiding gezocht worden die geen verwijzing naar de eigenaar inhoudt. De benaming van voorliggend bouwkundig element wordt om die reden gewijzigd in 'Villa naar ontwerp van P. Godts'.

De informatie de bezwaarindiener aanreikt met betrekking tot de populieren wordt verwerkt in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris als aanvullende informatie.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Woning Otte' (erfgoedid 306808/aanduidingsid 120387), Rotselaarsesteenweg 74 te Leuven, wordt met gewijzigde benaming opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming wordt 'Villa naar ontwerp van P. Godts'.

Bezwaar B_000010: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gesloten hoeve (erfgoedid 40427/aanduidingsid 114469), Waaienbergh 27, Opwijk.

Bezwaarindieners stelt dat het onroerend goed geen erfgoedwaarde meer heeft wegens gedeeltelijke sloop en verbouwing (met verlies van erfgoedwaarde).

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindieners stelt dat het bouwkundig element 'Gesloten hoeve' (erfgoedid 40427/aanduidingsid 114469), Waaienberg 27 Opwijk, geen erfgoedwaarde meer bezit wegens gedeeltelijke sloop en verbouwing met verlies aan erfgoedwaarde. De door de bezwaarindieners aangehaalde informatie over de sloop is correct. De ten noordoosten van het erf gelegen dwarsschuur is sinds de opname in de wetenschappelijke inventaris in 1975 gesloopt, waardoor de hoeve haar gesloten karakter verloren heeft en de gebouwen vandaag opgesteld zijn in U-vorm. Deze gedeeltelijke sloop veroorzaakt geen volledig verlies aan erfgoedwaarde.

De door de bezwaarindieners vermelde verbouwingen aan de overige onderdelen van het hoevecomplex zijn onvoldoende gestaafd om het verlies aan erfgoedwaarde aan te tonen. Bezwaarindieners levert geen bewijsmateriaal en actueel fotomateriaal die het verlies aan erfgoedwaarde door de verbouwingen aan het licht zou brengen. Het bouwkundig element wordt om die reden opgenomen in de vastgestelde inventaris met een aangepaste benaming, gewijzigde erfgoedkenmerken en een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken door de sloop van de schuur en het verwijderen van de kapel in de gevel van het woonhuis. De nieuwe benaming wordt 'U-vormige hoeve'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken worden als volgt gewijzigd: "Hoeve met gebouwen onder zadeldak, uit de 19de eeuw, in U-vorm rond een binnenplaats." Volgende erfgoedkenmerken worden niet meer opgenomen: 'gesloten hoeven', 'schuren' en 'kapellen (klein erfgoed)'. Het erfgoedkenmerk 'Hoeven' wordt toegevoegd. Ook de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris wordt in die zin aangepast. Ter verduidelijking van de gedeeltelijke sloop wordt in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris ook een aanvullende informatie toegevoegd, namelijk: "De dwarsschuur ten noordoosten van het erf werd gesloopt, waardoor de gesloten opstelling van de gebouwen verloren ging. De rondboogkapel in de straatgevel van het woonhuis is verwijderd."

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Gesloten hoeve' (erfgoedid 40427/aanduidingsid 114469), Waaienberg 27 in Opwijk, wordt met aangepaste benaming, beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant. De benaming wordt 'U-vormige hoeve' in plaats van 'Gesloten hoeve'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt als volgt aangepast: "Hoeve met gebouwen onder zadeldak, uit de 19de eeuw, in U-vorm rond een binnenplaats." De erfgoedkenmerken 'gesloten hoeven', 'schuren' en 'kapellen (klein erfgoed)' worden uit de geschrappt. Het erfgoedkenmerk 'Hoeven' wordt toegevoegd.

Bezwaar B_000011: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Stadhuis van Leuven (erfgoedid 42150/aanduidingsid 115192), Boekhandelstraat 2, Grote Markt 8-9, 8A, Naamsestraat 3 Leuven.

Bezwaarindieners vraagt of de nieuwe inventaris met vast te stellen erfgoedobjecten, naar analogie met wat de milieuwetgeving reeds jarenlang oplegt, geen onderscheid kan maken in drie duidelijk afgeleide categorieën:

- categorie 1 - onroerenderfgoed topstukken die absolute prioritaire bescherming behoeven (en waarbij de handhaving op niveau Vlaams Gewest moet plaatsvinden);
- categorie 2: zeer waardevol onroerenderfgoed (waarbij de handhaving door het gemeentelijk niveau dient uitgeoefend);
- categorie 3: waardevol onroerenderfgoed (idem 2).

Bezwaarindiener meent dat in de huidige vast te stellen inventaris alles door elkaar staat en heeft de indruk dat topstukken zoals het Kasteel van Gaasbeek of het Stadhuis van Leuven op gelijke voet staan met gewone villa's of arbeiderswoningen waarvan men er niet dertien maar honderden in een dozijn terugvindt in de inventaris. Bezwaarindiener stelt dat bij de hoger voorgestelde opsplitsing gebruikers onmiddellijk een duidelijk beeld krijgen waar in de erfgoedzorg prioritair mensen en middelen ingezet moeten worden voor de bescherming van dit erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener heeft een opmerking bij de opdeling en weergave van vastgestelde bouwkundige elementen en gehelen in de inventaris. Bezwaarindiener pleit voor een opdeling van het bouwkundig erfgoed in drie categorieën om de beoordeling en het maatschappelijk belang van de aanwezige erfgoedwaarden beter aan te geven. Binnen het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant zijn dergelijke opmerkingen of bezwaren echter niet ontvankelijk. De opmerking handelt immers niet over de feitelijkheden die voorlagen voor de opname van het bouwkundig element 'Stadhuis van Leuven' in de vastgestelde inventaris.

Volledigheidshalve geven we mee dat in de wetenschappelijke inventaris, bij de weergave van het bouwkundig element 'Stadhuis van Leuven' (erfgoedid 42150), de verschillende erfgoedstatuten die gekoppeld zijn aan het Stadhuis van Leuven, aangeduid worden. Daar ziet de gebruiker dat het stadhuis eveneens beschermd werd als monument en gelegen is binnen een beschermd stadsgezicht. Vanuit de wetenschappelijke inventaris kan men per bouwkundig element nagaan welk erfgoedstatuut voorliggend element heeft, overeenkomstig de verschillende erfgoedstatuten die in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 vastgelegd werden. De drie categorieën die bezwaarindiener voorstelt, zijn niet voorzien in voornoemd decreet.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000012: zie bezwaar B_000007

Bezwaar B_000013: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gelaagde reclamemuurschildering voor Minerva en Rossi (erfgoedid 217088/aanduidingsid 119280), Leuvenselaan 855, Tienen

Bezwaarindiener merkt op dat de deelgemeente van het erfgoedobject Kumtich is in plaats van Tienen.

Behandeling van het bezwaar:

De opmerking van de bezwaarindiener is correct. Het perceel is kadastraal gelegen in deelgemeente Kumtich. De deelgemeente wordt aangepast bij de registratie van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000014: Bezwaar bij de benaming van één bouwkundig element: Parochiekerk Sint-Gangericus (erfgoedid 40548/aanduidingsid 114547), Brusselstraat 12A, Roosdaal.

Bezwaarindieners geeft aan dat de benaming van het erfgoedobject fout is. De benaming Parochiekerk Sint-Gangericus dient gewijzigd te worden in Parochiekerk Sint-Gaugericus.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindieners levert juiste informatie aan en wijst er op dat de benaming van het bouwkundig element 'Parochiekerk Sint-Gangericus', Brusselstraat 12A Roosdaal, fout is. De beschermheilige van de kerk is Sint-Gaugericus of Gorik van Kamerijk. De schrijfwijze 'Sint-Gaugericus' stemt overeen met de benaming op kerknet.be. Dit werd ook telefonisch bevestigd door de parochie Sint-Gaugericus. De benaming van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris en het vaststellingsbesluit voor opname in de vastgestelde inventaris wordt om die reden aangepast in 'Parochiekerk Sint-Gaugericus'.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Parochiekerk Sint-Gangericus' (erfgoedid 40548/aanduidingsid 114547), Brusselstraat 12A in Roosdaal, wordt vastgesteld met gewijzigde benaming, namelijk 'Parochiekerk Sint-Gaugericus'.

Bezwaar B_000015 en B_000156: Twee bezwaarschriften bij de erfgoedwaarde van één bouwkundig element: Bijgebouw van voormalige hoeve (erfgoedid 42829/aanduidingsid 115651), Kerkstraat 4A, zonder nummer Tielt-Winge.

Bezwaar B_000015

Bezwaarindieners B_000015 stelt schriftelijk in kennis gesteld te zijn door de gemeente Tielt-Winge dat het gebouw gelegen in de Kerkstraat 4A in Tielt-Winge voorwerp uitmaakt van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindieners merkt op dat het gebouw dat volgens de gegevens die voorliggen in openbaar onderzoek omschreven wordt als een schuur daterend uit de vroege 17de eeuw op een later tijdstip gebouwd werd. Bezwaarindieners meent dat dit af te leiden valt uit de architectuur van het bijgebouw. Bezwaarindieners geeft aan dat het volume niet dienstdeed als schuur maar gebouwd werd als paardenstal. Bezwaarindieners merkt op dat in de architectuur een poging gedaan werd om de originele structuur van het vroegere geheel na te bootsen, dit evenwel met gebruik van anderen, minderwaardige materialen. Bezwaarindieners wijst op het feit dat de nok van het dak lager is dan het aanpalend volume en wijst op de aanwezigheid van een 'uilengat'. Bezwaarindieners geeft aan dat de gebruikte baksteen van latere datum is en veel sterker van structuur is. Bezwaarindieners meent om die reden dat dit gedeelte van het beoogde gebouw geen erfgoedwaarde heeft.

Bezwaar B_000156

Bezwaarindieners B_000156 stelt dat het hoofdgebouw een nieuwbouw is aan de straat. Het bijgebouw is gekend onder hetzelfde perceelnummer 74P. Het bijgebouw is maar 2/3 van het vroegere gebouw. 1/3 is eigendom van een andere persoon.

Bezwaarindieners stelt dat het oude gebouw drie deuren had naar noord (kerk) en één deur zuid. Twee deuren ten noorden zijn dichtgemaakt, de zuidelijke deur is verbreed. Het gebouw is geen stalling meer maar bergplaats.

Bezwaarindieners vraagt het pand te schrappen uit de vaststelling op basis van volgende argumenten:

- Het oude gebouw heeft nu een andere functie en is niet meer in goede staat is.
- Het gebouw is niet bezoekbaar, er is geen toegangsweg of pad naar het gebouw.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaar B_000015

De bezwaarindiener B_000015 geeft aan dat het bouwkundig element 'Bijgebouw van voormalige hoeve', Kerkstraat 4A, zonder nummer Tielt-Winge, geen erfgoedwaarde heeft.

De door de bezwaarindiener aangehaalde opmerkingen over de architectuur en bouwdatum van het achterste deel van het bijgebouw zijn terecht. Dit volume is op basis van de aangereikte foto's vermoedelijk van een latere bouwdatum. Door de aanwezige muuropeningen valt eveneens af te leiden dat het gebouw vermoedelijk dienstdeed als stal. Ondanks het feit dat het achterste volume vermoedelijk jonger is dan de voorbouw en gebouwd werd als stal, heeft het bijgebouw een belangrijke historische waarde als bewaard onderdeel van een hoeve in traditionele bak- en zandsteenstijl. Historische kaarten tonen aan dat er in de 18de eeuw al een hoeve met losse bestanddelen aanwezig was ten zuiden van de kerk. Het volume van dit bijgebouw wordt al ongewijzigd weergegeven op historische kaarten uit het begin van de 19de eeuw, maar werd mogelijk later aangepast. In de wetenschappelijke inventaris en vastgestelde inventaris wordt bij de erfgoedkenmerken de datering 'vierde kwart 17de eeuw' verwijderd. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt als volgt aangepast: "Bijgebouw in traditionele bak- en zandsteenstijl van een voormalige hoeve". In het erfgoedobject wordt dit ook verduidelijkt met een aanvullende informatie: "De hoeve werd deels gesloopt voor de bouw van woningen. Het bijgebouw bleef bewaard, achter de woning op 4A. Historische kaarten tonen aan dat er in de 18de eeuw al een hoeve met losse bestanddelen aanwezig was ten zuiden van de kerk. Het volume van het bijgebouw wordt al ongewijzigd weergegeven op historische kaarten uit het begin van de 19de eeuw, maar werd mogelijk later aangepast of deels heropgebouwd. Het westelijk deel van het bijgebouw deed vermoedelijk dienst als stal."

Bezwaar B_000156

De bezwaarindiener B_000156 vraagt het pand te schrappen. De aangehaalde argumenten worden weerlegd.

De locatie van het bijgebouw op het perceel van de woning wordt duidelijk gemaakt door de afbakening op het plan die voorlag bij opname in de vastgestelde inventaris. Op het plan wordt enkel het bijgebouw aangeduid. De nieuwe woning valt volledig buiten de voorgestelde afbakening. Ondanks de dichtgemaakte muuropeningen is het gebouw nog altijd herkenbaar als bijgebouw van een voormalige hoeve. De huidige functie als bergplaats is niet relevant voor de vaststelling van de aanwezige erfgoedwaarden en heeft op generlei wijze invloed op het vaststellingsvoorstel. De bezwaarindiener toont niet aan dat het gebouw onvoldoende bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener merkt louter op dat het gebouw zich niet meer in een goede staat bevindt, maar staft deze stellingname niet door middel van foto's of een verslag van een expert die de algeheel slechte bouwfysische toestand aantonen. Het feit dat het gebouw niet te bezoeken valt en dat er geen toegangsweg is tot het gebouw is niet relevant voor de vaststelling van voorliggend onroerend goed als bouwkundig erfgoed.

Conclusie:

Het bezwaar B_000015 heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Bijgebouw van voormalige hoeve' (erfgoedid 42829/aanduidingsid 115651) wordt vastgesteld met een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en gewijzigde erfgoedkenmerken. De datering 'vierde kwart 17de eeuw' wordt verwijderd uit de erfgoedkenmerken. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt "Bijgebouw in traditionele bak- en zandsteenstijl van een voormalige hoeve".

Het bezwaar B_000156 heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaren B_000016 en B_000022: Twee bezwaren bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kapel (erfgoedid 213139/aanduidingsid 118740), Tieltse Baan zonder nummer, Aarschot.

Bezwaarindiener B_000016 stelt dat voorliggend erfgoedobject nooit een kapel is geweest, maar een pompstation. Bezwaarindiener merkt op dat het volume op de stafkaarten ook aangeduid staat als pompstation.

Bezwaarindiener B_000022 stelt dat voornoemd erfgoedobject op de Tieltse Baan 29, 3200 Aarschot geen kapel is. Bezwaarindiener merkt op dat het een voormalig huisje van de waterleiding betreft en dat het volume op heden dienst doet als atelier. Bezwaarindiener geeft aan dat het bijgevolg niet in aanmerking komt voor vaststelling als bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

De opmerkingen van bezwaarindieners zijn gegrond. Tijdens de inventarisatie van het bouwkundig element 'Kapel', Tieltse Baan zonder nummer Aarschot, in 2011 werden bij het kadasteronderzoek geen leggers geraadpleegd, waardoor de functie niet gecontroleerd werd en een foute bestemming aan het volume werd toegekend. Aangezien het gebouw als pomphuis werd gebouwd – en ondertussen ook al een functiewijziging onderging –, wordt er geen erfgoedwaarde aan toegekend. De erfgoedwaardering en -evaluatie van dit bouwkundig element is immers gebaseerd op de veronderstelling dat de oorspronkelijke functie een kapel was. Dit zal verduidelijkt worden in de beschrijving van het onroerend goed in de wetenschappelijke inventaris. Het bouwkundig element wordt geschrapt uit de lijst met vast te stellen bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

De twee bezwaren hebben invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Kapel' (erfgoedid 213139/aanduidingsid 118740), Tieltse Baan zonder nummer in Aarschot, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van de provincie Vlaams-Brabant. Het bouwkundig element wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het geen erfgoedwaarde heeft.

Bezwaar B_000017: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Steekboogdeuren (erfgoedid 43388/aanduidingsid 115971), Bruulstraat 19, Kortenberg.

Bezwaarindiener stelt dat de steekboogdeuren tot op de draad versleten zijn en merkt op dat deze zich niet in de voorgevel bevinden, maar in de achtergevel. Ze zijn niet van op de straat zichtbaar. Bezwaarindiener geeft aan graag een grotere muuropening te realiseren voor een betere toegang tot de bergruimte. Bezwaarindiener meent dat de steekboogdeuren niet bijdragen tot het erfgoed van Erps-Kwerps.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener stelt dat de steekboogdeuren niet voldoende goed bewaard zijn om te worden vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Deze stellingname wordt echter niet onderbouwd, noch gedocumenteerd in het bezwaarschrift. De opmerkingen uit het bezwaarschrift tonen niet aan dat de werken, die nodig zijn om de gebreken te verhelpen, niet mogelijk zouden zijn zonder de erfgoedwaarden te schaden of dat herstel de facto de volledige reconstructie van deze steekboogdeuren zou inhouden. De staat waarin deze deuren zich bevinden, heeft geen invloed op de bepaling van de erfgoedwaarde.

Bezwaarindiener stelt dat deze deuren zich in de achtergevel bevinden en niet zichtbaar zijn op straat. Dit is niet correct: de deuren bevinden zich in de voorgevel, en zijn zichtbaar vanop de openbare weg.

Bezwaarindiener geeft aan een grotere muuropening te willen realiseren en vraagt het bouwkundig element om die reden niet op te nemen in de vastgestelde inventaris. Deze opmerking uit het bezwaarschrift is niet ontvankelijk, omdat het niet ingaat op de feitelijkheden die voorliggen tijdens het openbaar onderzoek. Volledigheidshalve wordt meegegeven dat, wie een verbouwing wil uitvoeren, zich dient te richten tot de dienst Omgeving van de gemeente en de gemeentelijke erfgoedcommissie.

Bezwaarindiener stelt dat de steekboogdeuren niet bijdragen tot het erfgoed van Erps-Kwerps. Bezwaarindiener onderbouwt deze stellingname niet met feitelijkheden of concrete argumenten. De steekboogdeuren werden al in 1971 geregistreerd als bouwkundig erfgoed door de bevoegde dienst van de centrale overheid in navolging van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in het arrondissement Leuven. Sinds 2009 is het bouwkundig element 'Steekboogdeuren' onafgebroken opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Zowel de historische waarde (de steekboogdeuren dateren uit de 18de eeuw), als de architecturale waarde (voor deze periode en regio kenmerkende steekboogdeuren met druiplijsten) werden daarmee erkend. Daarenboven worden de twee steekboogdeuren ook door de lokale overheid opgenomen in het erfgoedbeleid. In het zogenaamde Monumentenplan, opgesteld in opdracht van de gemeenteraad (2001) en goedgekeurd door de gemeenteraad in 2004, zijn deze deuren opgenomen met waarderingscode "3" (gedenkwaardig). Het heeft dus wel degelijk erfgoedwaarde.

Omdat niet aangetoond is dat deze steekboogdeuren niet voldoende goed bewaard zijn, en omdat hun erfgoedwaarde nog steeds erkend wordt, kan er niet ingegaan worden op de vraag van bezwaarindiener deze steekboogdeuren te schrappen uit het vaststellingsbesluit.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000018: Verzoek voor vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve (geen erfgoedid/ geen aanduidingsid), Merbeekstraat 9, Bierbeek.

Bezwaarindiener stelt dat de hoeve gelegen in de Merbeekstraat 9 in Bierbeek erfgoedwaarde bezit en opgenomen dient te worden in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat talrijke gelijkaardige constructies reeds opgenomen werden in de vastgestelde en beroept zich op het gelijkheidsbeginsel om de opname van voorliggende hoeve aan te vragen.

Bezwaarindiener geeft aan dat de hoeve gaaf bewaard is en als dusdanig duidelijk herkenbaar is. Het betreft een zeldzaam voorbeeld van een hoeve uit de jaren 1830 met een bewaarde en werkende bakoven. Bezwaarindiener stelt dat voorliggende hoeve een representatief voorbeeld is van een hoeve uit deze periode. Bezwaarindiener merkt op dat de verschillende onderdelen van de hoeve (woonhuis, schuur, stallen rondom het centrale erf en bakoven) nog steeds waar te nemen zijn en bijdragen tot de hoge ensemblewaarde. Bezwaarindiener stelt dat de hoeve een geheel vormt met de hoeve gelegen in de Merbeekstraat 7, met het woonhuis dwars ingepland op de straat en de schuur parallel. Bezwaarindiener meent dat de site een hoge contextwaarde heeft en geeft aan dat de hoeve duidelijk aan de selectiecriteria voldoet zoals opgenomen in het ministerieel besluit tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed van 17 juli 2015.

Bezwaarindiener geeft aan dat talrijke gelijkaardige hoeves met ongeveer dezelfde kenmerken opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris en stelt dat een gelijke behandeling van de hoeves noodzakelijk is om het gelijkheidsbeginsel niet te schaden. Bezwaarindiener geeft aan dat het agentschap Onroerend Erfgoed zich kan beroepen om van het gelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel af te wijken wegens de hoge onderzoekslast van een volledige herinventarisatie van Vlaams-Brabant. Om hieraan tegemoet te komen reikt bezwaarindiener alle nodige gegevens aan in een volledig uitgewerkte inventarisfiche opgesteld op basis van kadasteronderzoek.

Bezwaarindiener vraagt om bovenstaande redenen de opname van de hoeve gelegen in de Meerbeekstraat 9 in Bierbeek.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift B_000018 is niet ontvankelijk. Bezwaarindiener vraagt het onroerend goed, gelegen Merbeekstraat 9 in Bierbeek, op te nemen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het is niet mogelijk om tijdens de lopende vaststellingsprocedure onroerende goederen toe te voegen aan het vaststellingsdossier.

Een aanvraag om een goed op te nemen in de wetenschappelijke inventaris bouwkundig erfgoed kan evenmin. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse overheid, dat in werking trad op 1 januari 2017, is de Vlaamse overheid niet meer bevoegd voor de opmaak en aanvulling van de inventaris bouwkundig erfgoed op geografische basis. Bezwaarindiener dient een verzoek voor aanvulling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Bierbeek te richten tot de bevoegde diensten bij het lokaal bestuur, zijnde de dienst omgeving van de gemeente of de intergemeentelijke onroenderfgoeddienst IOED Portiva. Zij kunnen gebruik maken van het door bezwaarindiener opgemaakte inhoudelijke dossier om de inventaris van Bierbeek aan te vullen in functie van een lokaal erfgoedbeleid. Voor meer informatie over de aanvulling van de inventaris kan bezwaarindiener terecht op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed: <https://www.onroenderfgoed.be/een-erfgoedinventaris-opmaken>.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000019: Bezwaar bij de benaming van één bouwkundig element: Modern woonhuis (erfgoedid 42586/aanduidingsid 115484), Jules Vandenbemptlaan 85, Leuven.

Bezwaarindiener dient bezwaar in tegen de benaming 'Modern woonhuis'. Bezwaarindiener meent dat de benaming vervangen zou moeten worden in 'modernistische woning', wat de stijl van het huis correct benoemt. Over de woning bestaat een uitgebreide beschrijving door mevr. Elsen van de Dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven. Bezwaarindiener merkt op dat de beschrijving is goed gedocumenteerd en belangrijk voor een goede inschatting van de waarde van het gebouw. Te meer omdat andere nieuw toegevoegde panden uitgebreid werden beschreven in de inventaris, vindt bezwaarindiener het wenselijk om dat ook voor dit gebouw te doen. Bezwaarindiener meent dat de woning bijzonder waardevol is en ziet in de conclusie van mevr. Elsen: "Op de schaal van Leuven, kan deze villa als één van de meest zuivere modernistische ontwerpen op het grondgebied gezien worden. In deze zin heeft de villa een erg hoge architecturale waarde".

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener geeft aan dat de benaming van het bouwkundig element 'Modern woonhuis', Jules Vandenbemptlaan 85 Leuven, aangepast dient te worden in 'modernistische woning'. Deze opmerking is terecht. In overeenstemming met het

erfgoedtype en de stijl van de woning wordt de benaming gewijzigd in 'Modernistische villa', zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener geeft aan dat er een uitgebreide beschrijving van de woning bestaat, die opgemaakt werd door een erfgoedonderzoeker van de Dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven. Er dient opgemerkt te worden dat het aanleveren en redigeren van wetenschappelijke beschrijvingen voor de inventaris buiten het doel van het openbaar onderzoek en de vaststellingsprocedure valt. Om tegemoet te komen aan de opmerking en bekommernissen van de bezwaarindiener om het bouwkundig element met recente informatie aan te vullen, wordt de historische informatie uit de aangeleverde tekst verwerkt als aanvullende informatie bij de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 42586). Op basis van deze aanvulling worden de erfgoedkenmerken van het bouwkundig element verfijnd: het erfgoedkenmerk 'woonhuizen' wordt vervangen door 'villa's'. Onder de erfgoedkenmerken wordt ook de tuinarchitect Jean Canneel-Claes als ontwerper toegevoegd. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt in die zin aangepast, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Modern woonhuis' (erfgoedid 42586/aanduidingsid 115484), Jules Vandenbemptlaan 85 te Leuven, wordt met gewijzigde benaming, erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming wordt gewijzigd in 'Modernistische villa'. In de erfgoedkenmerken wordt de typologie verfijnd, namelijk 'woonhuizen' wordt vervangen door 'villa's'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wijzigt in: "Villa uit 1933, gebouwd in opdracht van Arthur Fauville, professor aan de Leuvense universiteit, naar ontwerp van architect Josse Franssen. De woning getuigt van een opvallende modernistische stijl, zowel qua exterieur als planindeling."

Bezwaar B_000020: Bezwaar bij de vaststelling van twee bouwkundige elementen: Hoeve met ommuurd voortuintje (erfgoedid 90827/aanduidingsid 117653), Pelikaanberg 40, Sint-Pieters-Leeuw en Kapel Sint-Banden (erfgoedid 90828/aanduidingsid 117654), Pelikaanberg zonder nummer, Sint-Pieters-Leeuw.

Bezwaarindiener stelt dat voor betreffende gebouwen een omgevingsvergunning bekomen werd voor de volledige afbraak. Bezwaarindiener geeft aan dat de uitvoering in opstart is. De gebouwen zullen weldra niet meer bestaan. Bezwaarindiener meent dat het verder opnemen van de betreffende gebouwen in de inventaris voorwerp en doel mist. Bezwaarindiener geeft aan geen verdere motivatie toe te voegen, gezien deze al zeer uitgebreid diende te gebeuren in het kader van het bekomen van een omgevingsvergunning. Bezwaarindiener verwijst naar dit dossier om motivatie te raadplegen. Bezwaarindiener geeft aan formeel bezwaar aan te tekenen tegen de verdere opname van het goed om in het even welke inventaris dan ook opgesteld door Erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

De informatie over deze vergunning is correct: Er blijkt inderdaad een omgevingsvergunning voor sloop te zijn, maar deze werd tot op heden nog niet uitgevoerd. Beide erfgoedobjecten zijn nog aanwezig zoals beschreven in de inventaris. Aangezien de erfgoedwaarde nog aanwezig zijn worden beide erfgoedobjecten ongewijzigd opgenomen in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000021: Bezwaar bij de vaststelling van drie bouwkundige elementen: Arbeiderscit  (erfgoedid 73683/aanduidingsid 113630) Tolhuizenstraat, Gijzelaarsstraat 1-16, 18-36, Kaboutermansstraat 76-90, Tolhuizenstraat 1-16, 17-39 Leuven en Begijnhofconvent met tuin en ruine begijnhofkerk (erfgoedid 83775/aanduidingsid 113632), Berg van Leningstraat 10, zonder nummer Tienen en Deel van Hof van Oyenbrugge (erfgoedid 75249/aanduidingsid 113631), Poddegemstraat 197-199 Grimbergen

Bezwaarindiener wenst in het kader van het openbaar onderzoek de data over de vastgestelde erfgoedobjecten in een geografisch bestand te raadplegen en niet enkel in de lijst die men kan downloaden op de webpagina. Bezwaarindiener geeft aan na te willen gaan of er interacties zijn met installaties om eventuele bezwaren te kunnen formuleren.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant. Daarom is dit bezwaar niet ontvankelijk.

Volledigheidshalve lichten we toe dat tijdens het openbaar onderzoek de gegevens over de vast te stellen onroerende goederen wel degelijk via een geografisch bestand te raadplegen waren.

Men kon via de website van het openbaar onderzoek (<https://openbareonderzoeken.onroenderfgoed.be/openbareonderzoeken/266>) op twee manieren nagaan of een pand of constructie zou vastgesteld worden:

- Via overzichtslijsten: Men kon de adressen van de panden en constructies opzoeken in de overzichtslijst, gesorteerd op gemeente en straatnaam.
- Via een digitale kaart van de provincie Vlaams-Brabant waarop al het bouwkundig erfgoed aangeduid was dat voorlag tijdens het openbaar onderzoek. Daarenboven kon men deze kaart ook downloaden als json en inladen in een GIS-programma of json-viewer. Deze optie kwam tegemoet aan de nood van bezwaarindiener om interacties met installaties te controleren via een geografisch bestand.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000022: zie bezwaar B_000016

Bezwaar B_000023: Bezwaar bij de benaming van  n bouwkundig element: Gesloten hoeve Forbiseur (erfgoedid 38936/aanduidingsid 113734), Puydt 30, 30A Bever.

Bezwaarindiener stelt dat benaming van het erfgoedobject onjuist is. De naam 'Forbiseur' is fout gespeld en dient gewijzigd te worden in 'Fourbisseur'.

Behandeling van het bezwaar:

De door bezwaarindiener aangereikte informatie is correct. In online voorhanden bronnen, bijvoorbeeld het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan van Bever (2010), wordt de hoeve inderdaad vermeld als Hoeve Fourbisseur. De benaming van het bouwkundig element wordt om die reden aangepast in 'Hoeve Fourbisseur', zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element "Hoeve Fourbisseur" (erfgoedid 38936/aanduidingsid 113734), Puydt 30, 30A in Bever, wordt met gewijzigde benaming opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming van het bouwkundig element wordt "Hoeve Fourbisseur".

Bezwaar B_000024: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Reclamemuurschildering voor Vigor (erfgoedid 217083/aanduidingsid 119279), Rink 23 Sint-Pieters-Leeuw.

Bezwaarindiener geeft aan dat de muurschildering sinds 2018 volledig verwijderd werd na renovatie van de gevel. Deze was in zeer slechte staat door vochtproblemen. Bezwaarindiener merkt op dat de muurschildering zo goed als niet meer zichtbaar was. Bezwaarindiener heeft aan de gemeente een goedkeuring gevraagd om op het voetpad een stelling te plaatsen en kreeg hierbij mondeling toelating om de zo goed als niet meer zichtbare muurschildering te verwijderen.

Behandeling van het bezwaar:

De gegevens die bezwaarindiener aanreikt zijn correct. Artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit stelt dat een onroerend goed slechts opgenomen kan worden in een vastgestelde inventaris als het één of meerdere erfgoedwaarden heeft en voldoende goed bewaard is. Gezien de muurschildering bij renovatiewerken aan de gevel in 2018 verwijderd werd is niet langer voldaan aan beide criteria voor opname in een vastgestelde inventaris. Het bouwkundig element 'Reclamemuurschildering Vigor', Rink 23 in Sint-Pieters-Leeuw, wordt om die reden niet langer opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het bouwkundig element wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het geen erfgoedwaarde meer heeft en niet langer voldoende goed bewaard is.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element Reclamemuurschildering voor Vigor (erfgoedid 217083/aanduidingsid 119279), Rink 23 Sint-Pieters-Leeuw, wordt niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het geen erfgoedwaarde meer en niet langer voldoende goed bewaard is.

Bezwaar B_000025: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Herberg van 1781 (erfgoedid 42818/aanduidingsid 115644), Leuvensesteenweg 78 Tielt-Winge.

Bezwaarindiener stelt dat voorliggend erfgoedobject nog niet verbouwd werd en er bijgevolg niets aan werd veranderd. Bezwaarindiener merkt op dat er geen verdere stukken zijn om te bezwaren, buiten de structuur en dat deze behouden bleef.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener haalt aan dat de erfgoedwaarden van het bouwkundig element 'Herberg van 1781', Leuvensesteenweg 78 Tielt-Winge, nog steeds aanwezig zijn, waardoor dit goed zonder aanpassingen opgenomen kan worden in het vaststellingsbesluit.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000026: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kaashof met tuin (erfgoedid 134058/aanduidingsid 120785), Beekstraat 42, Plas 25 Londerzeel.

Bezwaarindiener onderschrijft de erfgoedwaarde van de panden op deze site en voegt een artikel toe, opgesteld door de Geschied- en Heemkundige Kring van Londerzeel, met aanvullende informatie die de beschrijving van de erfgoedkenmerken van deze site kan aanvullen. Bezwaarindiener voegt ter illustratie bij zijn schrijven een postkaart van 1927 toe, evenals een reproductie van de kaart 'Parochie ende Ghraefschappe van Steenhuffel' uit 1699.

Behandeling van het bezwaar:

De opmerkingen in het bezwaarschrift leveren interessante informatie aan over het bouwkundig element 'Kaashof met tuin', Beekstraat 42, Plas 25 in Londerzeel, die de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken kunnen aanvullen. Daarbij is vooral de informatie over de hoevegebouwen van belang.

In functie van een betere opname in het vaststellingsbesluit, wordt de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 120785) aangevuld en verbeterd, en worden erfgoedkenmerken toegevoegd. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt uitgebreid tot volgende tekst: "Het Kaashof is een in oorsprong omgracht, 17de-eeuws landhuis met hoeve. Het complex werd in 1865, 1883 en kort na 1937 verbouwd en uitgebreid. De grote tuin, toegankelijk via een inrijpoort met pijlers en hek, wordt onder meer gekenmerkt door monumentale zomereiken."

Als erfgoedkenmerken dienen, overeenkomstig deze beschrijving, volgende termen toegevoegd te worden in een aparte kenmerksgroep: 'schuren', 'interbellum'. Deze aanpassingen worden ook doorgevoerd in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 134058).

In de wetenschappelijke inventaris wordt de nieuwe informatie over de hoeve in aanvullende informatie toegevoegd onderaan de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 134058). Als aanvullende info wordt volgende tekst toegevoegd: "Tot 1937 had het complex van landhuis met hoeve een U-vormige opstelling. Het landhuis ten zuiden, op de hoek van Plas en Beekstraat, en het parallelle volume van boerenhuis met stallen zijn er nog steeds. De schuur die tussen die twee gebouwen stond, ten westen van het binnenerf, brandde in 1937 volledig af. Na de brand werd een nieuwe schuur gebouwd ten noorden van het boerenhuis. Boerenhuis en schuur kregen beide een trapgevel aan straatzijde. Een bijgebouw dat toen tussen de twee hoevegebouwen stond, is ondertussen afgebroken. Tot 1965 stond een windwijzer met jaartal 1736 op het landhuis."

VRANCKAERT F. & MOEYERSONS F. s.d.: 't Keeshof, onuitgegeven document Geschied- en Heemkundige Kring van Londerzeel GHKL."

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Kaashof met tuin' (erfgoedid 134058/aanduidingsid 120785), Beekstraat 42, Plas 25 in Londerzeel, wordt met aangepaste erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt uitgebreid tot volgende tekst: "Het Kaashof is een in oorsprong omgracht, 17de-eeuws landhuis met hoeve. Het complex werd in 1865, 1883 en kort na 1937 verbouwd en uitgebreid. De grote tuin, toegankelijk via een inrijpoort met pijlers en

hek, wordt onder meer gekenmerkt door monumentale zomereiken." Als erfgoedkenmerken worden volgende termen toegevoegd: 'schuren', 'interbellum'.

Bezwaar B_000027: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Arbeiderswoningen van de S.A. Forges de Clabecq (erfgoedid 70518/aanduidingsid 40639), Slachthuisstraat 126-136 Vilvoorde.

Bezwaarindiener geeft aan dat op het Mutsaardplein in Vilvoorde een huis te koop staat waar op de gevel het jaartal 1912 vermeld staat. Bezwaarindiener merkt op dat de woning als één van de oudste, zo niet het oudste, nog bestaande gebouw van de Mustard is. Bezwaarindiener geeft aan dat de wijk ontstond rond een herberg en zich uitstreckte over vier gemeenten: Vilvoorde, Strombeek (Grimbergen), Neder-over-Heembeek (Brussel) en Laken (Brussel). Bezwaarindiener meent dat het weinig waarschijnlijk is dat een eigenaar zijn woning zou aangeven als waardevol onroerend erfgoed. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat op hetzelfde Mutsaardplein nog een woning te koop staat met het jaartal 1923 in de gevel. Bezwaarindiener geeft aan dit op geen enkele manier te kunnen melden in het openbaar onderzoek dan via voorliggende erfgoedobject.

Behandeling van het bezwaar:

Het is niet mogelijk om tijdens de lopende vaststellingsprocedure nieuwe bouwkundige elementen of gehelen toe te voegen aan het vaststellingsdossier. Een aanvraag om een goed op te nemen in de wetenschappelijke inventaris bouwkundig erfgoed kan evenmin. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse overheid, dat in werking trad op 1 januari 2017, is de Vlaamse overheid immers niet meer bevoegd voor de opmaak en aanvulling van de inventaris bouwkundig erfgoed op geografische basis.

Bezwaarindiener dient zich voor een aanvulling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vilvoorde te richten tot de Stad Vilvoorde. Voor meer informatie over de aanvulling van de inventaris kan bezwaarindiener terecht op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed: <https://www.onrorenderfgoed.be/een-erfgoedinventaris-opmaken>.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000028: Opmerkingen bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Site van het Kartuizerklooster Onze-Lieve-Vrouw-Kapelle (erfgoedid 302456/aanduidingsid 120577), Aerebeekstraat, Kapellestraat, Oud-Klooster Herne.

Bezwaarindiener levert een opmerking betreffende twee panden, Oud Klooster 1 en 22, gelegen binnen de afbakening van hetzelfde onroerend goed, namelijk de site van het Kartuizerklooster Onze-Lieve-Vrouw-Kapelle. Daarin geeft bezwaarindiener aan dat zijn of haar eigendom geen voorwerp uitmaakt van de lijst met vast te stellen erfgoedobjecten. Bezwaarindiener geeft aan dat zijn of haar eigendom grenst aan een beschermd site. Bezwaarindiener wenst in kennis gesteld te worden indien iets aan deze situatie zou wijzigen.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener contacteerde het agentschap hieromtrent eveneens per mail. Omdat het twee adressen betreft die zijn beschermd als monument en binnen een dorpsgezicht, is bezwaarindiener doorverwezen naar de erfgoedconsulent binnen het agentschap, die de juiste informatie kon verschaffen.

Het bezwaarschrift is niet ontvankelijk omdat de inhoud niet over de feitelijkheden voorgelegd tijdens het openbaar onderzoek handelt.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000029: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Stadswoning (erfgoedid 43147/aanduidingsid 115868), Begijnhofstraat 8 in Zoutleeuw.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de opname van de stadswoning, Begijnhofstraat 8 in Zoutleeuw in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat er een nieuwe voorgevel geplaatst werd in de jaren 1980 en dat er zich aan de achterzijde een aanbouw uit de jaren 1930 bevindt. Bezwaarindiener meent dat de woning door deze aanpassingen haar authenticiteit heeft verloren en bijgevolg niet langer erfgoedwaarde heeft.

Behandeling van het bezwaar:

De door bezwaarindiener aangehaalde aanpassingswerken zijn niet van die aard dat deze de vastgestelde erfgoedwaarden teniet doen. Het bouwkundig element 'Stadswoning', Begijnhofstraat 8 in Zoutleeuw, werd in 1971 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed, in navolging van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de Stad Zoutleeuw (1965-1971). Uit de beschrijving van het onroerend goed in de wetenschappelijke inventaris blijkt dat de erfgoedwaarde grotendeels gemotiveerd wordt op basis van de erfgoedkenmerken en -elementen die aantonen dat de woning mogelijk een oudere kern heeft die teruggaat tot de 17de eeuw, namelijk het feit dat de woning de kenmerken heeft van een langshuis met bewaarde zijtrapgevels. De cementering aan de voorgevel wordt in die beschrijving niet aangeduid als erfgoedkenmerk. Het feit dat deze inmiddels verwijderd werd en vervangen werd door een historiserend parement in bak- en zandsteen doet dan ook in wezen geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van het pand. De stadswoning heeft als herkenbaar en representatief langshuis met zijtrapgevels nog steeds voldoende erfgoedwaarde voor opname in een vastgestelde inventaris en is daarenboven gelegen in het beschermd stadsgezicht van Zoutleeuw.

Het onroerend goed ligt sinds 1994 in een beschermd stadsgezicht ('Stadskern Zoutleeuw' beschermd bij ministerieel besluit van 22 juni 1994) en is sinds 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Het bouwkundig element ligt momenteel opnieuw voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, omwille van haar historische waarde en architecturale waarde als herkenbaar en representatief langshuis van twee verdiepingen met zijtrapgevels mogelijk in de kern daterend uit de 17de eeuw. Deze erfgoedkenmerken zijn nog steeds aanwezig. Het onroerend goed, gelegen Begijnhofstraat 8 in Zoutleeuw, wordt dus ongewijzigd opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000030: zie bezwaar B_000028

Bezwaar B_000031: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Pachthoeve De Pitteurs (erfgoedid 307085/aanduidingsid 120673), Terweidenstraat 33 Zoutleeuw.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen indienen tegen de opname van het onroerend goed 'Pachthoeve De Pitteurs', Terweidenstraat 33 3440 Zoutleeuw met aanduidingsid 120673 op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, omwille van onderstaande redenen:

Bezwaarindiener merkt op dat uit het verslag van de bestendige deputatie van de Provincie Vlaams Brabant van 7 december 2000 op advies van een Externe Deskundige Beoordelingscommissie blijkt dat alle gebouwen en constructies niet langer waardevol zijn, laat staan nog een erfgoedwaarde hebben gezien de ingrijpende wijzigingen-verbouwingen.

Bezwaarindiener merkt op dat niettegenstaande het feit dat hij of zij beroep aantekende bij de Raad van State tegen deze visie om te benadrukken dat er géén rekening wordt gehouden met de essentie van de aanvraag, namelijk een onderhoudspremie voor het behoud van de waardevolste gedeelten van het complex, zijnde de wachttoren en de aanpalende schuur met authentieke gewelven over de ganse lengte, wordt zijn beroep niet ontvankelijk verklaard.

Bezwaarindiener besluit hieruit dat de Bestendige Deputatie, die nochtans een zéér ruime discretionaire bevoegdheid bezit, unaniem het advies van de Externe Deskundige Beoordelingscommissie volgt dat de Pachthoeve De Pitteurs gezien de ingrijpende veranderingen géén erfgoedwaarde heeft, géén waardevol gebouw is en géén beeldbepalend gebouw is in een beschermd dorpsgezicht. Bezwaarindiener voegt in bijlage het eindverslag van de Raad van State van 26 maart 2004 toe aan zijn of haar schrijven dat een korte samenvatting geeft.

Bezwaarindiener geeft aan dat wat betreft de discretionaire bevoegdheid van het agentschap om de Pachthoeve De Pitteurs op te nemen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de Provincie Vlaams Brabant anno 2020, zich als eigenaar hier ook over te willen uitspreken. Bezwaarindiener meent dat de opname van het pand op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed louter om het behoud ervan te stimuleren niet de minste zin heeft als ook de bevoegde overheidsinstanties hun verantwoordelijkheid niet opnemen.

Bezwaarindiener vraagt zich af als het pand anno 2020 toch nog op deze lijst zou horen te staan, waarom de toegang tot de meest waardevolle gedeelten van het pand dan niet in ere hersteld werd. Bezwaarindiener voegt in bijlage een overzicht van de gevoerde briefwisseling anno 1998-2000 en wenst hierbij aandacht te vestigen op punt 6 van het schrijven van de Stad d.d. 10 juli 2000.

Bezwaarindiener geeft aan recent vernomen te hebben op 8 maart 2020 dat het standpunt van de stad nog maar eens gewijzigd is. Bezwaarindiener voegt in bijlage aan zijn of haar schrijven enkele recente foto's toe die aantonen hoe de eigenaars anno 2020 toegang moeten krijgen tot hun eigendom.

Bezwaarindiener meent dat uit voorgaande duidelijk blijkt dat de overheid geen appreciatie heeft voor de reeds uitgevoerde werken en bovendien, doch stilzwijgend, de visie heeft dat het pand niet waardevol is, geen erfgoedwaarde heeft en ook niet beeldbepalend is.

Bezwaarindiener hoopt voldoende argumenten aangereikt te hebben om het pand Pachthoeve De Pitteurs niet op te nemen op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener wil de Pachthoeve de Pitteurs laten schrappen uit het vaststellingsvoorstel, op basis van het ontbreken van erfgoedwaarde. Bezwaarindiener voert daarvoor geen feitelijkheden aan, maar verwijst louter naar de beslissing van de Deputatie en een advies van de externe deskundige beoordelingscommissie. De argumentatie in het bezwaarschrift wordt niet gevolgd: Pachthoeve de Pitteurs heeft wel degelijk erfgoedwaarde. De Pachthoeve de Pitteurs heeft erfgoedwaarde als herkenbare en

representatieve hoeve met woonhuis van 1900 en oudere bijgebouwen, die teruggaat op een belangrijk hoevecomplex met rijke geschiedenis in de dorpskern van Budingen. Het bewaard 17de-eeuws poortgebouw, evenals de nog deels herkenbare dubbele site met walgracht onderstrepen de historische waarde van het geïnventariseerd goed. Deze erfgoedwaarde is beschreven in de wetenschappelijke inventaris.

Het bouwkundig element Pachthoeve de Pitteurs (erfgoedid 307085/aanduidingsid 120673), Terweidenstraat 33 Zoutleeuw, werd in 2019 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed als aanvulling op het geïnventariseerd bestand in de gemeente Zoutleeuw. Ter voorbereiding van de vaststelling van de inventaris vulden een twintig steden en gemeenten in Vlaams-Brabant in 2018-2019 de inventaris van het bouwkundig erfgoed aan met elk een tiental bouwkundige elementen, geselecteerd omwille van hun duidelijk aanwezige erfgoedwaarde binnen de gemeente. Dit project werd in iedere gemeente getrokken door het lokaal bestuur met ondersteuning van het agentschap Onroerend Erfgoed. Het onderzoek naar de erfgoedwaarden en de beschrijving op basis van de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen voor opname in de wetenschappelijke inventaris werden uitgevoerd door onderzoekers van de intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst IOED Zuid-Hageland. Het agentschap Onroerend Erfgoed ondersteunde hen hierbij.

Op basis van de in 2019 geregistreerde erfgoedwaarde, ligt de Pachthoeve de Pitteurs momenteel voor voor opname in de vastgestelde inventaris. In het vaststellingsvoorstel zoals gepubliceerd op de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) wordt aangegeven dat de Pachthoeve de Pitteurs voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris omwille van haar historische waarde en architecturale waarde. In zowel de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken in het vaststellingsvoorstel als ook de volledige beschrijving in de wetenschappelijke inventaris, zoals ter inzage gebracht via volgende link <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303994>, wordt aangegeven dat het goed de voormalige pachthoeve van het laatmiddeleeuwse kasteel van Budingen is. De hoeve is gelegen op een dubbele site met walgracht in de dorpskern van Budingen, gedeeld met de Sint-Cyriacusparochiekerk, die nog deels herkenbaar is in het landschap. Het centrale woonhuis in de straatvleugel dateert van 1900 terwijl de stallen voornamelijk uit het einde van de 18de eeuw of het begin van de 19de eeuw zijn. Het westelijk poortgebouw dateert vermoedelijk van 1633. Er zijn diverse hoevedelen authentiek bewaard, met name de noordwestelijke stalvleugel en het poortgebouw.

Er dient opgemerkt te worden dat de beslissing van de bestendige deputatie d.d. 7 december 2000 kadert binnen een provinciale erkenningsprocedure voor toekenning van premies voor onderhoudswerken aan niet als monument beschermde waardevolle gebouwen. De selectie- en beoordelingscriteria die gehanteerd worden door de provinciale deskundige beoordelingscommissie en deputatie voor de erkenning van niet als monument beschermde waardevolle gebouwen, zijn verschillend aan de selectiecriteria en erfgoedwaarden die gelden voor de opname van een onroerend goed in een vastgestelde inventaris. Een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Het afwegingskader om bouwkundig erfgoed te waarderen op basis van de selectiecriteria en erfgoedwaarden werd vastgelegd in het ministerieel besluit van 17 juli 2015 tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Uit de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken zoals in het ter inzage gelegde dossier opgenomen, blijkt dat de inventarismethodologie in rekening werd gebracht bij de opname van voorliggend goed in de inventaris. Het bouwkundig element 'Pachthoeve de Pitteurs' beschikt als representatieve en herkenbare hoeve met woonhuis van 1900 en oudere bijgebouwen over voldoende erfgoedwaarde voor opname in de vastgestelde

inventaris. Bezwaarindiener stelt bijgevolg ten onrechte dat de hoeve niet langer voldoende erfgoedwaarde heeft voor opname in de vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener meent dat de opname van het pand op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed louter om het behoud ervan te stimuleren niet de minste zin heeft als ook de bevoegde overheidsinstanties hun verantwoordelijkheid niet opnemen. Bezwaarindiener gaat hier niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek. Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat het bouwkundig element 'Pachthoeve de Pitteurs', Terweidenstraat 33 Zoutleeuw, momenteel voor de eerste maal voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris. Pas na ondertekening van het vaststellingsbesluit zijn de rechtsgevolgen voor een opname in een vastgestelde inventaris van kracht, waaronder de zorg- en motiveringsplicht voor administratieve overheden.

Bezwaarindiener geeft aan dat de toegang tot de meest waardevolle gedeelten van het pand niet in ere hersteld werden en meent hieruit af te leiden dat de overheidsinstanties geen appreciatie hebben voor de reeds uitgevoerde werken. Uit de documenten die bezwaarindiener bij zijn bezwaarschrift voegt blijken de aangehaalde achterstallige werken betrekking te hebben op het aanbrengen van een wegverharding aan de voetweg ten zuidwesten van het geïnventariseerd goed uitgevend op de Terweidenstraat.

De voetweg maakt geen onderdeel uit van het vast te stellen bouwkundig element 'Pachthoeve de Pitteurs'. De opmerkingen over het uitvoeren van werken aan de voetweg op het openbaar domein zijn niet ontvankelijk. Voor vragen in verband met het aanbrengen van wegverhardingen aan voetwegen die niet tot het privé-domein behoren, neemt bezwaarindiener best contact op met de bevoegde stedelijke dienst van de Stad Zoutleeuw.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000032: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Afspanning, (erfgoedid 39542/aanduidingsid 114002), Brusselsesteenweg 206-212, Halle. Bezwaarindiener dient bezwaar in bij één onderdeel van dit bouwkundig element, namelijk Brusselsesteenweg 208.

Bezwaardindiener geeft aan in 2005 de woning Brusselsesteenweg 208 te 1500 Halle te hebben aangekocht. Bezwaarindiener merkt op dat in de koopakte nergens opgenomen werd dat het goed in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed werd opgenomen. Bezwaarindiener geeft aan in 2006 de toelating te hebben verkregen om een achterliggende loods tot trainingsruimte te mogen ombouwen. Bezwaarindiener geeft aan dat in de loods sinds 2007 gevechtssportlessen van de vzw Black Eagle Halle plaatsvinden. Hiertoe werden de nodige vergunningen verkregen. Bezwaarindiener geeft aan dat de woning in april 2016 in twee aparte woonentiteiten werd opgesplitst (208/01 en 208/11). Bezwaarindiener geeft aan dat de woning toen volledig gerenoveerd werd.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener merkt terecht op dat in de notariële akte uit 2005 en de omgevingsvergunning van 2006 geen melding gemaakt werd van de opname van dit pand in de vastgestelde inventaris. De initiële opname van het goed in de vastgestelde inventaris dateert immers van 2009. Het bouwkundig element werd voor een eerste maal vastgesteld met het vaststellingsbesluit van 14 september 2009, dus voor het verlijden van de door bezwaarindiener genoemde akte en goedkeuring van de omgevingsvergunning. De aanpassingswerken die bezwaarindiener aanhaalt in zijn of haar schrijven, zijn niet van die aard dat ze de erfgoedwaarde van het pand teniet doen. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke

inventaris (erfgoedid 39542) zijn nog aanwezig, waaronder de cementering en de muurankers.

Echter, bij nazicht van het bouwkundig element in navolging van de opmerkingen uit voorliggend bezwaarschrift, werd vastgesteld dat het onroerend goed, gelegen Brusselsesteenweg 206 in Halle, dat momenteel voorligt als onderdeel van het vast te stellen bouwkundig element, onterecht meegenomen is in de afbakening van erfgoedobject en aanduidingsobject. Dit terwijl het pand niet bij de beschreven panden hoort, geen onderdeel vormt van het bouwkundig element en bijgevolg niet in aanmerking komt voor opname in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed van Vlaams-Brabant. Om die reden wordt het goed, gekend ten kadaster als Halle, Afdeling 1, Sectie M met perceelnummer 222D3, geschrapt uit de afbakening van voorliggend bouwkundig element. Om deze administratieve fout recht te zetten, worden het adres en de aanduiding op het plan van het bouwkundig element 'Afspanning' (erfgoedid 39542/aanduidingsid 114002) aangepast, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in het vaststellingsbesluit voor opname in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Afspanning', (erfgoedid 39542/aanduidingsid 114002), Brusselsesteenweg 206-212 in Halle, wordt met aangepaste aanduiding op het plan en aangepast adres opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed, gelegen Brusselsesteenweg 206 in Halle, kadastraal gekend in Halle als perceel, Afdeling 1, Sectie M met perceelnummer 222D3, wordt geschrapt uit het vaststellingsbesluit.

Bezwaar B_000033: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig geheel: Sociale woonwijken Withof, Groenhof en Bronlaan (erfgoedid 302707/aanduidingsid 120608), Bronlaan 2-29, 30-48, Hoveniersdreef 74-92, Krommelaan 2-8, Leeuwerikenstraat 111-113, Pakenstraat 44-60, Parkdallaan 2-6, 7-36, 37-49, Withoflaan 1-4, 5-19 Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan in de brief van 28 februari 2020 van de Dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven in kennis gesteld te zijn van het feit dat een beperkt aantal percelen toegevoegd wordt aan de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat dit verhullend taalgebruik is want het in realiteit over niet minder dan 1700 panden gaat. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat voorliggende wijk volledig werd opgenomen. Bezwaarindiener geeft aan dat in de brief aangegeven wordt dat er geen directe gevolgen zijn aan de opname, maar wel als men verbouwingen plant. Bezwaarindiener merkt op dat het sociale woningen van 70 jaar oud betreft, die zonder de nodige verbouwingen niet aan de actueel geldende normen wat betreft energieverbruik, indeling, bedaking, elektriciteit, verwarming en muurisolatie voldoen. Bezwaarindiener meent dat verbouwingen hier dus een noodzaak en evidentie te zijn. Bezwaarindiener geeft aan dat dit op brede schaal in de hele wijk reeds werd toegepast. De bouwkundige erfgoedwaarde is dan ook in de loop der jaren sterk afgenomen door het incoherent vergunningenbeleid. Bezwaarindiener geeft aan dat er veelal een bijbouw achter het hoofdgebouw werd voorzien en merkt op dat in andere gevallen een aanbouw in een andere stijl aan het hoofdgebouw werd toegevoegd. Bezwaarindiener meent in de diversiteit in de gebruikte materialen zoals gevelstenen, de afwijkingen van de witte rand, de dakverhogingen, de aangebouwde garages en bijgebouwen een verlies aan erfgoedwaarde te zien. Bezwaarindiener geeft aan dat er wel degelijk directe gevolgen verbonden zijn aan de opname in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener meent dat de vaststelling als bouwkundig erfgoed zo'n dertig jaar te laat werd aangekondigd. Bezwaarindiener vraagt zich af of alle meerkosten aan het erfgoed ook vergoed zullen worden. Bezwaarindiener merkt op dat het budget voor historisch aangepast schrijnwerk de meerkost alleszins niet zal compenseren.

Bezwaarindiener geeft aan dat de betonnen dakgootrand als waardevol erfgoedkenmerk wordt erkend, maar merkt op dat dit element vooral een koudebrug is die voor schimmelvorming ter hoogte van de zoldering boven de eerste verdieping zorgt. Bezwaarindiener meent dat afbraak en vervanging door betere oplossingen aangewezen is, maar vreest dat dit na vaststelling niet langer toegelaten is. Bezwaarindiener voegt hier aan toe dat dakisolatie een moeilijke en dure ingreep is door de huidige zoldering. Bezwaarindiener geeft aan dat bij renovatie het aanbrengen dakvensters een optie moeten zijn en niet op bezwaren zou mogen stuiten. De daken in rode pannen zijn bovendien op vele plaatsen bedekt met niet-vergunningsplichtige zonnepanelen. Bezwaarindiener geeft aan dat het niet duidelijk is of de beplanting ook mee opgenomen wordt als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat zijn of haar eigendom een van de weinige woningen is waar in de tuin nog originele fruitbomen en een eik staan. Deze zijn echter oud en vormen als dusdanig een bedreiging voor de bebouwing en een belemmering indien men zonnepanelen zou willen leggen. Bezwaarindiener meent dat de erfgoedwaarde niet zwaarder mag wegen, gezien de precedentes in de hele wijk.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener meent dat de erfgoedwaarde van de wijk is afgenomen door de vele verbouwingen aan de woningen doorheen de jaren. Deze argumentatie wordt niet gevolgd. Voorliggend bouwkundig geheel wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed omwille van de volkskundige, architecturale, stedenbouwkundige en historische waarde. Op basis van de beschrijving van het geheel in de wetenschappelijke inventaris blijkt duidelijk dat de stedenbouwkundige waarde primeert op de overige erfgoedwaarden. In de beschrijving wordt de nadruk gelegd op het feit dat de wijken, ondanks de aanpassingen aan de woningen en aan de tuinaanleg, hun oorspronkelijke groene en typische karakter behielden. Hierbij dient benadrukt te worden dat de erfgoedwaarden die voorliggen in openbaar onderzoek betrekking hebben op het bouwkundig geheel, in casu de tuinwijk met in totaal circa 110 woningen, en niet op de respectievelijke onderdelen van dit geheel. Dat verschillende woningen al gerenoveerd werden doet geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van het geheel. Ondanks de aanpassingen blijft het geheel en ook de architecturale kenmerken van de woningen herkenbaar.

De bezwaarindiener formuleert voor het overige geen opmerkingen of bezwaren over feitelijkheden van het dossier. De overige opmerkingen of bezwaren zijn niet conform artikel 4.1.3. Onroerenderfgoedbesluit en dus niet ontvankelijk. Louter volledigheidshalve wordt hieronder beknopt ingegaan op de overige argumenten.

Voor vragen en opmerkingen in verband met de brief van de Stad Leuven neemt bezwaarindiener best contact op met de verantwoordelijke stedelijke dienst van de Stad Leuven. De Stad Leuven focust in haar schrijven immers op de rechtsgevolgen die zij zelf aan de vaststelling koppelt. De Stad Leuven voert op basis van de vastgestelde inventaris een eigen lokaal erfgoedbeleid met een eigen verordening en eigen bijkomende rechtsgevolgen. Voor wat betreft de algemene rechtsgevolgen van de vaststelling op Vlaams niveau verwijzen we graag naar onze eigen pagina met rechtgevolgen: <https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>.

Bezwaarindiener heeft een opmerking over vergoeding van meerkosten voor erfgoed. Er dient benadrukt te worden dat de financiële weerslag van aanpassingswerken die zich eventueel opdringen geen motiveringsgrond uitmaken om de opname van het erfgoedrelict in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

Verder merkt de bezwaarindiener ook op dat de sociale woningen 70 jaar oud zijn en dat de nodige verbouwingen nodig zijn om ze aan de actuele geldende normen wat betreft

energieverbruik, indeling, ... te laten voldoen. Er dient benadrukt te worden dat de vermeende strijdigheid met de huidige energieprestatienormen en standaarden voor binnenklimaat geen motiveringsgrond vormen om de opname van het object in de vastgestelde inventaris aan te vechten. Bijkomend kan de bezwaarindiener zich met zijn of haar vragen in verband met werken aan dit erfgoed best onmiddellijk richten tot de bevoegde dienst bij de Stad Leuven. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, dat van kracht ging op 1 januari 2017, werd de lokale overheid verantwoordelijk gesteld voor het beheer van niet-beschermd en louter vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied. Het is de verantwoordelijkheid van de vergunningverlenende overheid om aanvragen voor werken te beoordelen op basis van de erfgoedwaarden van het vastgesteld bouwkundig erfgoed dat voorligt in het omgevingsvergunningstraject.

De bezwaarindiener haalt aan dat het niet duidelijk is of de beplanting mee opgenomen wordt als bouwkundig erfgoed. De aanwezigheid van tuinen en openbaar groen binnen de wijk wordt geduid op basis van de erfgoedkenmerken in de beschrijving van het bouwkundig geheel in de wetenschappelijke inventaris, omdat dit een belangrijk onderdeel vormt van het totaalontwerp van de wijk. De vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed die uit dit openbaar onderzoek voortvloeit, houdt juridisch echter alleen een vaststelling van het bouwkundig erfgoed in, niet van de landschappelijke erfgoedkenmerken en -elementen van tuin of van het openbaar groen, zelfs al bevat de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris informatie over deze elementen.

Conclusie

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000034: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoevecomplex met boomgaard (erfgoedid 90911/aanduidingsid 117716), Nederstraat 44 Sint-Pieters-Leeuw.

Bezwaarindiener geeft aan dat voor dit perceel een verkavelingsvergunning werd uitgereikt. Bezwaarindiener merkt op dat het hoevecomplex en de achterliggende boomgaard uit de verkaveling werd gehouden. Bezwaarindiener voegt een ontwerp voor verkaveling en voorliggende vergunning toe.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener trekt de erfgoedwaarde van het bouwkundig element 'Hoevecomplex met boomgaard', Nederstraat 44 Sint-Pieters-Leeuw, niet in twijfel maar wenst de toekomstige verkaveling van het perceel 563H, opgenomen in de afbakening van de hoeve in het vaststellingsbesluit, door te geven aan de administratie.

Er dient opgemerkt te worden dat de verkaveling van het perceel van de boomgaard, 563H, wel vergund is, maar nog niet is uitgevoerd op het moment van registratie van dit bezwaar. Omdat de actuele toestand niet werd gewijzigd bij sluiting van openbaar onderzoek, en het voorliggend perceel dus nog steeds deel uitmaakt van de hoevesite, wordt de afbakening die voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 117716) niet gewijzigd. Eens de verkavelingsvergunning is uitgevoerd, kan dit doorgegeven worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed, en kan de afbakening van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 90911) aangepast worden aan de actuele toestand. Deze aanpassing in de wetenschappelijke inventaris kan ook buiten een vaststellingsprocedure gebeuren, dit om zo nauwkeurig mogelijk de actuele toestand bij te houden.

Voor de uitvoering van deze verkavelingsvergunning worden geen gebouwonderdelen met erfgoedwaarde verbouwd of gesloopt. Enkel het meest zuidelijke gebouwonderdeel dient afgebroken te worden. Dit gedeelte wordt in de beschrijving van het bouwkundig element

'Hoevecomplex met boomgaard' (erfgoedid 90911) aangeduid als "sterk aangepaste stallen (paarden en koeien)". Uit deze passage blijkt dat dit gebouwonderdeel geen erfgoedwaarde heeft en dat het verwijderen van de aanbouw in functie van de verkaveling de erfgoedwaarden van de hoeve niet schaadt. Daarom wordt beslist om deze stallen niet mee op te nemen in het vaststellingsbesluit. Daartoe worden de erfgoedkenmerken 'paardenstallen' en 'stallen' verwijderd en wordt de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken als volgt aangepast: "Hoeve kadastraal ingetekend in 1906, bestaande uit twee enkelhuisjes, met aansluitende langsschuur, en boomgaard ten zuiden."

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Hoevecomplex met boomgaard' (erfgoedid 90911/aanduidingsid 117716), Nederstraat 44 Sint-Pieters-Leeuw, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste erfgoedkenmerken en aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De erfgoedkenmerken 'paardenstallen' en 'stallen' worden geschrapt. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Hoeve kadastraal ingetekend in 1906, bestaande uit twee enkelhuisjes, met aansluitende langsschuur, en boomgaard ten zuiden."

Bezwaar B_000035: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Poortomlijsting (erfgoedid 39461/aanduidingsid 113934), Basiliekstraat 89 Halle.

Bezwaarindiener geeft aan via het schrijven van de Stad Halle van 12 maart 2020 in kennis gesteld te zijn dat voorliggend erfgoedobject 'Poortomlijsting', Basiliekstraat 89 in Halle voorwerp uitmaakt van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener geeft aan dat het voorliggend pand voorwerp uitmaakt van een ontwikkelingsproject dat recentelijk (met geheel gunstig advies van het agentschap Onroerend Erfgoed) vergund werd door de Stad Halle.

Bezwaarindiener verwijst naar de omgevingsvergunning met referentie uit het geoloket OMV_2019059068 en referentie Gemeente OMV/2019/00141/O die op 15 november 2019 werd goedgekeurd.

Bezwaarindiener geeft aan rekening gehouden te hebben met alle aanbevelingen van het agentschap en de poortomlijsting geïntegreerd te hebben in het project en het straatbeeld. Bezwaarindiener merkt op dat de poortomlijsting niet langer op de originele plaats stond en deze niet langer te traceren valt. Bezwaarindiener geeft aan deze wel heropgenomen te hebben in het project op de locatie waar de poortomlijsting zich vermoedelijk bevond. Bezwaarindiener geeft aan dit alles in samenspraak met de diensten Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant te hebben voorzien.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener trekt de erfgoedwaarde van de poortomlijsting niet in twijfel maar wenst de toekomstige ontwikkeling van het perceel 672R, het pand waarin de poortomlijsting is opgenomen, door te geven aan de administratie. Dat pand is gelegen binnen het beschermde stadsgezicht 'Stadskern Halle'. Het agentschap Onroerend Erfgoed verleende gunstig advies aan het ontwikkelingsproject.

Er dient opgemerkt te worden dat de ontwikkeling van het perceel wel vergund is, met goedkeuring van agentschap Onroerend Erfgoed, maar nog niet is uitgevoerd op het moment van indienen van dit bezwaar. Omdat aan de plaats van de poortomlijsting dus niets is gewijzigd op moment van sluiting van openbaar onderzoek, wordt de afbakening van het bouwkundig element 'Poortomlijsting' (erfgoedid 39461/aanduidingsid 113934), Basiliekstraat 89 in Halle, niet gewijzigd. Eens de vergunning is uitgevoerd, kan dit doorgegeven worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed, en kan de afbakening van

het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 39461) aangepast worden naar de actuele toestand. Deze aanpassing in de wetenschappelijke inventaris kan ook buiten een vaststellingsprocedure gebeuren.

Bij de uitvoering van deze vergunning wordt de poortomlijsting geïntegreerd in het ontwikkelingsproject, met behoud van de erfgoedwaarde. Aan de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken in het vaststellingsvoorstel dient dus niets gewijzigd te worden, omdat die ook van toepassing zal zijn op de toekomstige situatie: "Recente constructie met een hergebruikte Louis XVI-poortomlijsting van arduin."

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000036: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig geheel: Dorpskern Meensel-Kiezegem (erfgoedid 306594/aanduidingsid 120627), Binkomstraat, Wersbeekstraat Tielt-Winge.

Bezwaarindiener geeft aan dat zijn of haar eigendom in woongebied ligt dat de komende 30 jaar als bouwgrond aangeduid blijft en wenst een schriftelijk bewijs te bekomen dat het in de toekomst mogelijk blijft te bouwen of te verkavelen. Bezwaarindiener vraagt of het mogelijk is zijn of haar eigendom uit het beheersplan te schrappen. Bezwaarindiener voegt hier aan toe dat indien zijn of haar eigendom niet langer bouwgrond is de waarde vergoed moet worden en vraagt zich af wie dit zal betalen. Bezwaarindiener vraagt zich af of er verplichtingen opgelegd zullen worden en wil in kennis gesteld worden van de voor- en nadelen die aan de opname van zijn of haar eigendom in het beheersplan 'Beschermd Dorpsgezicht' zijn verbonden.

Behandeling van het bezwaar:

De opmerkingen en bezwaren uit het bezwaarschrift B_000036 gaan niet in op de feitelijkheden die voorlagen tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant. Het bezwaarschrift is bijgevolg niet ontvankelijk.

Volledigheidshalve willen we bezwaarindiener doorverwijzen naar de afdeling Beheer van het agentschap Onroerend Erfgoed, waar men op zijn vragen met betrekking tot de verplichtingen gekoppeld aan het perceel zal kunnen antwoorden: <https://www.onroenderfgoed.be/de-gevolgen-van-een-bescherming>.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000037: zie bezwaar B_000031

Bezwaar B_000038: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig geheel en één bouwkundig element: Dorpskern Wespelaar (erfgoedid 306602/aanduidingsid 120633), Grote Baan, Nieuwstraat, Haacht en Dorpswoningen (erfgoedid 41874/aanduidingsid 115160), Grote Baan 44, 57, 63, 71 Haacht.

Bezwaarindiener tekent bezwaar aan tegen de vaststelling van het bouwkundig geheel Dorpskern Wespelaar. Bezwaarindiener geeft aan dat er sprake is van bak- en natuurstenen woningen, maar dat de voorgevel van het pand, Grote Baan 63 vrij recent voorzien werd van een nieuw parement en bijgevolg niet langer voldoet aan deze beschrijving. De bezetting van de voorgevel gebeurde na een goedgekeurde bouwvergunning. Bezwaarindiener merkt op dat een deel van de voorgevel zelfs een volledige nieuwbouw betreft. Bezwaarindiener meent dat de afbakening van het geheel

dienaangaande aangepast dient te worden. Ook zijn de achterliggende delen van dit pand, zowel de zijgevel als de technische gebouwen volledige nieuwbouw. Bezwaarindiener verwijst naar de afgeleverde vergunningen dd. 28 november 2007 (ref. nr. 2007251), dd. 4 september 2008 (ref. nr. 2008170), omfattende nieuwbouw van twee technische gebouwen, inrichting koer 2 met ontsluitingsweg en grasweg, aanleg grasweg, aanleg binnenkoer. Ook verwijst bezwaarindiener naar vergunning dd. 29 juni 2010 voor het afbreken van een deel van de eengezinswoning Grote Baan nr. 65 als uitbreiding van het Arboretum van Wespelaar met een keuken en een patio.

Bezwaarindiener merkt aansluitend op dat in een aanvullende informatie bij de beschrijving van voorliggend pand Grote Baan nr. 63 in de wetenschappelijke inventaris aangegeven wordt dat "op de binnenkoer van huisnummer 63 een bron gelegen is (Informatie verstrekt op 5 mei 2019)." Bezwaarindiener geeft aan dat deze informatie fout is en merkt op dat op de binnenkoer een fontein geïnstalleerd werd. Deze werkt op regenwater in een gesloten, circulerend systeem en betreft dus geenszins een 'bron'.

Behandeling van het bezwaar:

De dorpswoning, gelegen Grote Baan nummer 63 in Haacht, maakt onderdeel uit van het bouwkundig element 'Dorpswoningen' (erfgoedid 41874/aanduidingsid 115160) en het bouwkundig geheel 'Dorpskern Wespelaar' (erfgoedid 306602/aanduidingsid 120633). Zowel het bouwkundig element als het geheel worden vastgesteld omwille van hun historische en architecturale waarde. De dorpswoning, Grote Baan nummer 63, maakte in het verleden deel uit van hoeve 'de Roypoorte' en was samen met de ernaast gelegen 'Sterre' één van de twee pachthoeves van het kasteel. De dorpswoning voldoet vandaag inderdaad niet meer aan de volledige beschrijving zoals opgenomen in het bouwkundig element 'Dorpswoningen'. De woning werd, zoals aangehaald door de bezwaarindiener, verbouwd. De gevel kreeg een nieuwe bezetting en het geheel werd verbouwd. Desalniettemin behield het pand zijn erfgoedwaarde als dorpswoning in het dorp van Wespelaar. De woning, zoals ze er na de verbouwingen uitziet, doet ook geen afbreuk als dorpswoning binnen het dorpsgezicht van Wespelaar. Het beeldbepalend volume van de woning aan de straat en het grootste deel van de gevelindeling bleven behouden. Ook de kenmerkende uitstekende druiplijst boven de deur bleef behouden. Aan de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris wordt een aanvullende informatie opgenomen die de aanpassingen aan de woning duidt: "De dorpswoning, Grote Baan nummer 63, maakte in het verleden deel uit van hoeve "De Roypoorte". De dorpswoning, Grote Baan nummer 71, maakte in het verleden deel van hoeve "De Sterre". Beide bewaarde dorpswoningen maakte deel uit van de twee pachthoeves van het kasteel van Wespelaar. De woning Grote Baan nummer 63 werd gerenoveerd waarbij de oorspronkelijke opkamer rechts verdween en de gevel bepleisterd werd. Toch bleef het grootste deel van de gevelindeling van deze beeldbepalende woning behouden en verwijst deze nog steeds naar de historische context als woning van een voormalige pachthoeve in het dorp."

De afbakening van de woning binnen zowel het bouwkundig element als bouwkundig geheel blijft behouden ondanks het feit dat de achterliggende gebouwen niet zijn opgenomen in de inventaris. Voor de afbakening van een bouwkundig element wordt in principe het volledige perceel aangeduid, zoals weergegeven op het GRB (Grootschalig Referentiebestand), waarop het element gelegen is. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en -elementen en afzonderlijke erfgoedkenmerken maken duidelijk welke onderdelen opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris, hier de 'dorpswoningen'. De achterliggende gebouwen worden niet besproken en worden als dusdanig geacht geen erfgoedwaarde te bezitten.

De bezwaarindiener merkt aansluitend op dat er foute aanvullende informatie toegevoegd werd aan de beschrijving van het bouwkundig element 'Dorpswoningen' (erfgoedid 41874/aanduidingsid 115160) in de wetenschappelijke inventaris. Deze foute aanvullende

informatie werd ondertussen verwijderd uit de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris, doch heeft geen invloed op de vaststelling van bovenstaand bouwkundig element en geheel.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000039: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Persoons met tuin (erfgoedid 134198/aanduidingsid 120660), Grote Steenweg 44, 44A-C, Landen.

Bezwaarindiener stelt vast dat het trapeziumvormig perceel, kadastraal gekend als Landen, Afdeling 10, Sectie B, perceelnummer 285L met een oppervlakte van ca. 26 are mee opgenomen werd in de afbakening van het relict. Bezwaarindiener geeft aan dat het een stuk grond met verwilderd elzen-opschot betreft ten noorden van de Hoeve Persoons, gelegen aan de Grote Steenweg 44, 44A-C, grenzend aan de dorpskern. Bezwaarindiener geeft aan dat het om een verschillend stuk grond gaat en vraagt of het de bedoeling is deze daadwerkelijk mee vast te stellen als onderdeel van voorliggend bouwkundig relict. Bezwaarindiener vraagt zich af of dit wel degelijk onderdeel uitmaakt van de siertuin of louter bouwgrond betreft.

Bezwaarindiener merkt op dat het relict onder de erfgoedkenmerken gedateerd werd 'vierde kwart 19de eeuw, tweede kwart 19de eeuw' en stelt vast dat in de beschrijving sprake is van 'vierde kwart 19de eeuw, eerste kwart 20ste eeuw'.

Bezwaarindiener geeft aan dat de rode beuk (bundelboom?), *Fagus sylvatica* (*atropunicea*), geplant werd in 1900 maar gedurende vele jaren aangetast werd door reuzenzwam. De rode beuk is in de storm van 10 maart 2019 omvergewaaid. Bezwaarindiener merkt op dat nu de enorme beuk gesneuveld is zijn beschermende werking in de siertuin of het 'herenboerparkje' is komen weg te vallen en ook andere bomen inmiddels gesneuveld zijn.

Bezwaarindiener merkt op dat het eendenhuisje bouwvallig en instabiel was en deze constructie inmiddels in de eendenvijver is gevallen. Dit erfgoedelement is intussen verdwenen.

Behandeling van het bezwaar:

In het eerste lid van zijn of haar bezwaar vraagt bezwaarindiener of het perceel 285L (Landen, afdeling 10, sectie B) onderdeel uitmaakt van de aanduiding op het plan van het bouwkundig element 'Hoeve Persoons met tuin' (erfgoedid 134198/aanduidingsid 120660), Grote Steenweg 44, 44A-C, Landen. De afbakening van voorliggende hoeve omvat alle percelen die ondersteunend zijn voor de erfgoedwaarde van de site en die er oorspronkelijk toe behoorden. Perceel 285L maakte vroeger deel uit van een groter perceel, zoals zichtbaar is op het primitief kadasterplan van circa 1830. De beschrijving van de erfgoedkenmerken, zoals opgemaakt op basis van de gegevens in de wetenschappelijke inventaris van historische tuinen en parken uit 2008, stelt dat perceel 285 volgens de legger bij het primitief kadasterplan bestemd was als boomgaard van bijna 2 hectare en hoorde bij de hoeve. Perceel 285L ontstond door kadastrale mutaties, maar blijft dus behouden in de afbakening van dit vast te stellen bouwkundig element. Er is geen reden om de afbakening op dat vlak bij te stellen. De vraag of al dan niet gebouwd mag worden op dit perceel, is een vraag van stedenbouwkundige aard, die dient voorgelegd te worden aan de dienst Omgeving van de gemeente. Deze heeft geen betrekking op de feitelijkheden die voorlagen in het openbaar onderzoek.

Bij de behandeling van het bezwaar werd wel opgemerkt dat de afbakening van het bouwkundig element niet overeenstemt met de actuele perceelsgrenzen volgens het GRB (Grootschalig Referentiebestand). De aanduiding op het plan zal dus louter administratief aangepast worden; het betreft hierbij dezelfde percelen, zonder inkrimping of uitbreiding van het bouwkundig element.

In het tweede lid van het bezwaarschrift vraagt bezwaarindiener verduidelijking omtrent de datering van de hoeve. Volgens de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris werd de hoeve heropgebouwd in 1829, en verbouwd en uitgebreid in 1895 en 1907. De dateringen die momenteel in de wetenschappelijke inventaris en het vaststellingsvoorstel voor opname in de vastgestelde inventaris zijn opgesomd ('tweede kwart 19de eeuw' en 'vierde kwart 19de eeuw' en 'voor WOI') zijn dus correct.

De opmerkingen in het derde en vierde lid van het bezwaarschrift, namelijk het omwaaien van de *Fagus sylvatica* 'Atropunicea' en het verdwijnen van het eendenhuisje, hebben geen invloed op het voornemen voor opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris. Het verlies van deze elementen is betreurenswaardig, maar doet de aanwezige erfgoedwaarden op basis van dewelke het goed voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris niet teniet. De door bezwaarindiener aangehaalde feitelijkheden leiden echter wel tot een aanpassing van de erfgoedkenmerken die toegekend zijn aan het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris. De erfgoedkenmerken 'eendenhuisjes' en '*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'' worden uit de kenmerkgroepen verwijderd, zowel in de wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris. Bij de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris wordt een aanvullende informatie toegevoegd die het verlies van deze elementen verduidelijkt.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Hoeve Persoons met tuin' (erfgoedid 134198/aanduidingsid 120660), Grote Steenweg 44, 44A-C te Landen, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan en gewijzigde erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt administratief aangepast conform de actuele perceelsgrenzen van het GRB, en dus zonder inhoudelijke inkrimping of uitbreiding. Bij de erfgoedkenmerken worden 'eendenhuisjes' en '*Fagus sylvatica* 'Atropunicea' geschrapt.

Bezwaar B_000040 en B_000041: Twee bezwaren bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Stads kern Halle (erfgoedid 306592/aanduidingsid 120625), Arkenvest, Basiliëkstraat, Beestenmarkt, Brusselsesteenweg, Dekenstraat, Grote Markt, Hoornstraat, Joseph Possozplein, Kardinaal Cardijnstraat, Klinkaert, Kloostergang, Korte Vest, Leeuwenstraat, Maandagmarkt, Melkstraat, Molenborre, Monseigneur Senciestraat, Nieuwstraat, Ninoofsesteenweg, Parklaan, Sint-Katharinavest, Sollenbeemd, Theodore Van Ruycheveltstraat, Vestingstraat, Volpestraat, Vuurkruisenstraat, Zwaanstraat, Halle.

Bezwaarindiener B_000040 stelt dat het gebouw, gelegen in de Vestingstraat 48 geen enkele historische, culturele waarde of andere erfgoedwaarde heeft. Bezwaarindiener vraagt om het pand niet mee vast stellen als bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener B_000041 merkt op dat de eerste bouwlaag van voorliggend pand onderdeel uitmaakt van een groter complex dat opgedeeld werd in meerdere eigendommen. Bezwaarindiener merkt op dat het officieel adres Brusselsesteenweg 9-11, 1500 Halle is en voorliggend gebouw reeds meer dan 60 jaar in gebruik is als handelspand en kantoorgebouw. De eerste bouwlaag heeft dan ook geen enkele architecturale, culturele waarde of andere erfgoedwaarde. Bezwaarindiener vraagt om het voorliggend pand niet langer op te nemen als onderdeel van het bouwkundig geheel Stads kern Halle.

Behandeling van het bezwaar:

De argumentatie van de bezwaarindiener wordt niet gevolgd. Het goed Vestingstraat 80 en Brusselsesteenweg 9-10 wordt niet geschrapd uit de vastgestelde inventaris.

Het onroerend goed, gelegen Vestingstraat 48 en Brusselsesteenweg 9-11, ligt voor voor opname in de vastgestelde inventaris als deel van het bouwkundig geheel 'Stadskern Halle' (erfgoedid 306592/aanduidingsid 120625). Het pand ligt niet voor als apart bouwkundig element voor opname in een vastgestelde inventaris. De stadskern van Halle is sinds 1994 beschermd als stadsgezicht ('Stadskern Halle' beschermd bij ministerieel besluit van 17 oktober 1994), omwille van de historische en artistieke waarde. Er dient opgemerkt te worden dat de erfgoedwaarden die voorliggen in het openbaar onderzoek betrekking hebben op het bouwkundig geheel, in casu de volledige stadskern van Halle, en niet op de respectievelijke onderdelen van dit geheel. In het vaststellingsdossier dat voorlag in openbaar onderzoek worden de erfgoedwaarden van deze onderdelen buiten beschouwing gelaten. De erfgoedwaarde van de stadskern van Halle is duidelijk, en is ook gemotiveerd in het beschermingsdossier van het stadsgezicht. Het onroerend goed, gelegen Vestingstraat 48 en Brusselsesteenweg 9-11, doet geen afbreuk aan deze erfgoedwaarde van het stadsgezicht, en blijft opgenomen in de vastgestelde inventaris als deel van het bouwkundig geheel Stadskern Halle.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000041: zie bezwaar B_000040

Bezwaar B_000042: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Molenhof (erfgoedid 43596/aanduidingsid 116091), Kortrijksebaan 55, Holsbeek.

Bezwaarindiener merkt op dat het adres van voorliggend erfgoedobject aangepast dient te worden naar Kortrijksebaan 55-57 en verwijst naar het collegebesluit van 5 maart 2020.

Behandeling van het bezwaar:

Zoals bezwaarindiener aangeeft, gebeurde er inderdaad een adreswijziging, die invloed heeft op de registratie en vaststelling van het bouwkundig element 'Hoeve Molenhof', Kortrijksebaan 55 Holsbeek. Het adres van perceel 273A is volgens een actuele bevraging in het Loket voor Authentieke Registratie (LARA) Kortrijksebaan nummers 55-59, zoals bezwaarindiener voorstelt, en dus niet enkel 55-57. Volgens de CRAB-adrespunten op de kaart is het adres echter enkel nummer 57-59. Voor de volledigheid wordt het adres aangepast in overeenstemming met de gegevens van LARA, zowel in de wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris. Bij de behandeling van dit bezwaar werd daarnaast opgemerkt dat de afbakening van voorliggend bouwkundig element niet GRB-conform is. De adreswijziging en herbestemming van de site gingen vermoedelijk gepaard met een perceelwijziging. De afbakening op het plan wordt bijgevolg aangepast naar de actuele perceelsindeling.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Hoeve Molenhof' (erfgoedid 43596/aanduidingsid 116091), Kortrijksebaan 55-59 te Holsbeek, wordt met aangepaste aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit. De afbakening wordt administratief aangepast conform de actuele perceelsgrenzen van het GRB, namelijk van de percelen 273A en 278C (Holsbeek, afdeling 1, sectie E).

Bezwaar B_000043 en B_000150: Twee bezwaren bij de vaststelling van één bouwkundig element: Boerenburgerhuis en poortgebouw van 18de-eeuwse hoeve (erfgoedid 306683/aanduidingsid 120346), Mysteriestraat 7-9 Tienen.

Bezwaar B_000043

Bezwaarindiener B_000043 merkt op dat voorliggend pand momenteel in onverdeeldheid is. Hoewel bezwaarindiener het als een eer beschouwt dat de woning opgenomen werd in de inventaris, wenst deze namens de erfgenamen toch bezwaar aan te tekenen tegen de vaststelling van voorliggend relict als bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener meent dat voorliggend boerenburgerhuis met poortgebouw niet langer voldoende erfgoedwaarde heeft voor opname in een vastgestelde inventaris, aangezien het geheel niet langer als voldoende goed bewaard kan worden aanschouwd.

Bezwaarindiener merkt op dat in 1983 een zware brand een groot deel van de hoeve vernield heeft en dat nadien een aantal bijgebouwen in grijze betonblokken opgetrokken werden, die de erfgoedwaarde van het oorspronkelijk gebouw hebben aangetast.

Bezwaarindiener stelt vast dat het woonhuis vandaag in een verregaande staat van verval verkeert. De stenen van de muren zijn poreus geworden, de vensters gedeeltelijk vernield en het hout van het schrijnwerk is rot. Het dak heeft aan de voorzijde poreuze dakpannen die regen, noch zon tegenhouden. Bezwaarindiener geeft aan dat aan de achterzijde het dak afgedekt werd met asbesthoudende platen. Het dakgebinte is vermolmd en er is geen isolatie aanwezig. De vloeren en plafonds hangen door en het hout is overal in een slechte staat.

Bezwaarindiener merkt op dat het zijgebouw zo mogelijk er nog erger aan toe is. De asbesthoudende platen zijn gebarsten en beschadigd. Bezwaarindiener geeft aan dat overal recipiënten aanwezig zijn om het regenwater op te vangen. De muurbekleding door middel van houten panelen is overal losgekomen en er doet zich schimmelvorming voor. De sanitaire ruimte boven is door het lekkend dak onbruikbaar en voldoet niet aan de hedendaagse woonnormen.

Bezwaarindiener geeft aan dat het poortgebouw verschillende jaren geleden tijdens een zware storm beschadigd werd, waarbij de rechtse steunmuur opengescheurd werd. Bezwaarindiener meent dat hierdoor een gevaarlijke situatie ontstaan is. Als de poort dichtgedaan wordt, bestaat de mogelijkheid dat het poortgebouw instort. Bezwaarindiener geeft aan dat de poort niet langer dichtgedaan wordt om het gevaar voor instorting te beperken en eventuele slachtoffers te vermijden. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat de grond onder de linkse steunmuur verzakt is door wateruitspoeling.

Bezwaarindiener voegt een aantal foto's toe aan zijn schrijven en merkt op dat de noodsituatie ingevolge de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus hem weerhouden om betere foto's te gaan maken.

Bezwaar B_000150

Bezwaarindiener B_000150 geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen het voornemen tot opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed van het onroerend goed gelegen te Tienen, Mysteriestraat 9, kadastraal gekend als gemeente Tienen, Afdeling 12 (Goetsenhoven), Sectie C, nrs. 130P en 126K [bezwaarindiener voegt afbakening van betrokken onroerende goederen op kaart toe aan zijn of haar schrijven]. Onroerend goed wordt tezamen met het onroerend goed gelegen Mysteriestraat 7, kadastraal nr. C130R, voorgedragen voor definitieve vaststelling onder de benaming 'Boerenburgerhuis en poortgebouw van de 18de-eeuwse hoeve' (aanduidingsid 123046).

Bezwaarindiener geeft aan dat als bijschrijving uitsluitend het volgende wordt meegegeven: [bezwaarindiener citeert de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken uit de vastgestelde inventaris].

Bezwaarindiener merkt op dat als erfgoedwaarde de architecturale en historische waarde worden aangeduid, zonder verdere toelichting desbetreffend.

Regelgevend kader

De relevante regelgeving bepaalt het volgende:

Artikel 4.1.2. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bepaalt: "De Vlaamse Regering bepaalt de criteria voor het opnemen en schrappen van een onroerend erfgoed in een in artikel 4.1.1. vermelde inventaris".

Artikel 2.1., 26° van voornoemd decreet definieert het begrip 'erfgoedwaarde' als volgt: "De archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische waarde, ruimtelijke structurerende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen en de cultuurgooderen die er integrerend deel van uitmaken hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontleen.

Luidens art. 4.1.1. Onroerenderfgoedbesluit (Uitvoeringsbesluit) kan een onroerend goed opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed als het één of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is.

M.a.w. twee cumulatieve voorwaarden die volgens bezwaarindiener moeten vervuld zijn.

Artikel 4.1.5. van voornoemd Uitvoeringsbesluit bepaalt: De minister stelt, na mededeling aan de Vlaamse Regering, voor elke inventaris, vermeld in artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, een inventarismethodologie vast. Deze inventarismethodologie bevat: 1° de wijze van beschrijving van de erfgoedwaarden; 2° het afwegingskader dat gehanteerd wordt om het onroerend goed te waarderen. Voor de inventarissen, vermeld in artikel 4.1.1, 1°, 3°, 4° en 5° van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, worden in de inventarismethodologie minstens de selectiecriteria zeldzaamheid, herkenbaarheid, representativiteit, ensemblewaarde en contextwaarde opgenomen.

De vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed geschiedde bij Ministerieel Besluit van 17 juli 2015 (tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed).

In deze methodologie wordt voorgeschreven (zoals gesteld) op welke wijze de beschrijving van de erfgoedwaarden dient plaats te vinden. Er wordt bepaald Bij het onderzoek voor opname van een onroerend goed in een inventaris wordt informatie op basis van verschillende soorten bronnen verzameld en kritisch getoetst. Het onderzoek heeft tot doel voldoende kennis te vergaren om de erfgoedwaarde van het onroerend goed te kunnen duiden. Op basis van dat onderzoek [...] het element of gebied beschreven [wordt] waarbij aandacht is voor het ontstaan, de evolutie en de actuele toestand.

Bezwaarindiener merkt op dat in casu blijkt dat bij de beschrijving van het onroerend goed geen rekening werd gehouden met hogerstaande elementen, minstens bezwaarindiener op geen enkele wijze kan nagaan dat er wel rekening mee gehouden werd, gelet op de zeer beknopte omschrijving die uit amper drie volzinnen en de feitelijke actuele toestand waarover met geen woord wordt gerept.

Overeenkomstig art. 4.1.3., 2de lid 3 Onroerenderfgoeddecreet kunnen op de tijdens het openbaar onderzoek te raadplegen inventaris opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden (...) worden ingediend.

In hetgeen volgt wenst bezwaarindiener zijn of haar bezwaren en opmerkingen uiteen te zetten.

Opmerkingen en bezwaren omtrent de vaststelling van hogervermeld onroerend goed.

De informatie die volgens bezwaarindiener voorligt in het kader van het openbaar onderzoek is bijzonder summier en beperkt zich tot:

een zeer algemene beschrijving van het onroerend goed als volgt: [bezwaarindiener citeert de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken van het onroerend goed] en de aanduiding van twee erfgoedwaarden (architecturale en historische waarde) zonder deze te betrekken op het onroerend goed in kwestie zelf.

In hoofdde: er werd volgens bezwaarindiener geen rekening gehouden met de ganse evolutie, met de actuele toestand en met de zeer slechte staat van het onroerend goed.

Bezwaarindiener merkt op dat nergens uit de vaststelling in de inventaris van het betreffende onroerende goed blijkt (niettegenstaande het gestelde in art. 4.1.1. Onroerenderfgoedbesluit en de vastgestelde methodologie) dat bij het onderzoek naar de erfgoedwaarde van de 18de-eeuwse hoeve, aandacht werd geschonken aan de evolutie en de actuele toestand van de constructies, inbegrepen de huidige zeer slechte staat van wat nog resteert.

Bezwaarindiener geeft aan dat wat de actuele toestand betreft, blijkt dat er van het 18de-eeuwse hoevegebouw nog maar zeer weinig resteert gezien:

- de opdeling (inwendig en uitwendig) van het boerenburgerhuis in twee duidelijk te onderscheiden fysieke entiteiten (circa begin jaren 1930) waardoor de eigenheid/symmetrie van de 18de-eeuwse hoeve volgens bezwaarindiener reeds grotendeels verloren is gegaan.
- de renovatie van het rechtergedeelte van het boerenburgerhuis begin jaren 2000 met afbraak van de aanbouw aan het rechtergedeelte van het boerenburgerhuis en de afbraak van alle stallen aan de rechterzijde van het boerenburgerhuis.
- de brand circa 1973 die de stallen aan het linkergedeelte van het boerenburgerhuis volledig heeft verwoest (stallen die na de brand werden opgetrokken in grijze snelbouwsteen, zonder erfgoedwaarde).
- de bouwvallige staat van het linkergedeelte van het boerenburgerhuis (minstens van de aanbouw links) en het poortgebouw met inbegrip van alle aanbouwen.
- het verlies van de functie van het poortgebouw door de fysieke opsplitsing van de oorspronkelijke hoeve in twee fysiek van elkaar gescheiden entiteiten.

Zoals bezwaarindiener hoger vermeldt werd het rechtergedeelte van het boerenburgerhuis begin jaren 2000 gerenoveerd, waarbij de oorspronkelijke stallen aan deze zijde van het boerenburgerhuis en zelfs de aanbouw bij het huis volledig werden gesloopt.

Bezwaarindiener geeft aan dat na de sloop tegen het resterende gedeelte van het boerenburgerhuis een nieuwbouw met garage werd aangebouwd. De grond waarop de stallen stonden werden verkaveld tot 3m van de nieuwbouw en verkocht voor de bouw van woningen.

Bezwaarindiener toont de evolutie van de site en de actuele toestand aan de hand van foto's toegevoegd aan zijn of haar schrijven.

Zoals gesteld werd de resterende grond (waar voorheen de stallen van de 18de-eeuwse hoeve stonden) tot op drie meter van de nieuwbouw verkaveld en verkocht.

Bezwaarindiener merkt op dat de eigenheid van de oorspronkelijke 18de-eeuwse hoeve door de fysieke opsplitsing van het gebouw (uitwendig goed waar te nemen) en de renovatie begin jaren 1920 (met afbraak van de aanbouw en alle stallen daarnaast) voor een zeer groot deel verdwenen is.

Bezwaarindiener geeft aan dat het linkergedeelte van het boerenburgerhuis zich bovendien in een zeer slechte staat bevindt. Dit gedeelte werd immers niet gerenoveerd en is in zeer slechte toestand. Bezwaarindiener wenst dit aan te tonen met een aantal foto's toegevoegd aan zijn of haar schrijven.

- Voorgevel, aanbouw links (zeer slechte staat van het buitenschrijnwerk (rot), vochtindringing in de gevels, verbrokkelen van de gevelstenen);
- Zeer slechte staat van het dak en het dakgebinte (vermolmd); openingen in dak tonen verregaande staat van verval aan; plafond-bekleding en wandbekleding komen los;
- Achtergevel (vochtindringing, asbest dakafdekking); fysieke opsplitsing van de oorspronkelijke hoeve toont ook hier zeer goed aan op welke wijze uitwendig afbreuk gedaan werd aan de vormgeving van de oorspronkelijke hoeve.

Bezwaarindiener merkt op dat ook het poorthuis en het bijgebouw van het poorthuis zich in zeer slechte staat bevinden. Dit gedeelte werd immers nooit gerenoveerd en heeft zeer ernstig geleden doorheen de tijd, waaronder door de blootstelling aan de weersomstandigheden. Het gebouw heeft enkele jaren geleden ook zeer zwaar geleden onder een storm.

Zicht op het poorthuis: de voorgevel staat bol, ernstige vochtinsijpeling in de gevelmuren. De openstaande poort zorg voor ondersteuning van het gebouw. Indien deze dichtgedaan zou worden riskeert het gebouw in te storten.

Constructies verbonden aan het poortgebouw vertonen alle een bouwvallige staat met doorhangend dakgebinte, vochtinsijpeling, asbest dakbekleding, openingen in het dak, enz.

Uit een onderzoek van alle elementen, rekening houdend met de evolutie van de constructies, de actuele toestand en de slechte staat van bewaring van het resterende gedeelte van de 18de-eeuwse hoeve, meent bezwaarindiener te concluderen dat het element niet in aanmerking komt voor vaststelling in de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Zowel het poorthuis met aanbouwen als het rechtergedeelte van het boerenburgerhuis zijn in zeer slechte staat. De aanbouw en het poortgebouw met aanbouwen zijn volgens bezwaarindiener zelfs bouwvallig.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat ook de evolutie die geleid heeft tot de opdeling van de oorspronkelijke hoeve in twee fysieke woonentiteiten ontegensprekelijk afbreuk heeft gedaan aan de architecturale waarde (zowel van de voorgevel als van de achtergevel). Hierdoor heeft ook het poortgebouw uitgevend op de binnenkoer volgens bezwaarindiener zijn historische waarde verloren, gezien de fysieke opsplitsing van de eren door middel van groenbeplanting.

Minstens strekt de erfgoedwaarde zich niet uit tot de stallen gelegen tegen het woonhuis en tot de aanbouw van het boerenburgerhuis.

Voor zover de gehele eigendom niet wordt uitgesloten in de inventaris, moet de opname van het onroerend goed in oppervlakte volgens bezwaarindiener ernstig beperkt worden.

Bezwaarindiener merkt op dat uit de beschrijving van de ter inzage liggende inventaris (die op zich zeer beknopt is) blijkt dat van de hoeve uitsluitend het oorspronkelijke boerenburgerhuis en het poortgebouw bewaard zijn gebleven.

Bezwaarindiener meent dat uit een eventuele opname in de inventaris dan ook duidelijk moet blijken dat uitsluitend het (oorspronkelijke) boerenburgerhuis voor opname in aanmerking komt en niet de stallen, noch de aanbouw, noch het poortgebouw.

Bezwaarindiener merkt op dat voor de stallen ook geen enkele omschrijving werd gegeven in de ter inzage liggende inventaris, zodat er geen enkele motivering is om die te beschermen.

Daarenboven bezitten deze stallen en het onbebouwd gedeelte van de vermelde kadastrale percelen volgens bezwaarindiener ontegensprekelijk geen erfgoedwaarde; idem wat betreft de aanbouw bij het linkergedeelte van het boerenburgerhuis (waarvan de actuele toestand uitermate bouwvallig is en welk gedeelte rechts eveneens volledig gesloopt werd). Bezwaarindiener meent dat de stallen geen enkele erfgoedwaarde bezitten omdat het hier niet handelt over de oorspronkelijke stallen, maar over de stallen die circa 1973 na een brand werden wederopgebouwd in staalconstructie met grijze snelbouwsteen.

Voorzijde stallen (aansluitend tegen de aanbouw van het linkergedeelte van het boerenburgerhuis) (opbouw: stalen constructie met grijze snelbouwsteen, platen dakbedekking)

Bezwaarindiener geeft aan dat enige architecturale en/of historische erfgoedwaarde (die in de ter inzage liggende inventaris niet eens verduidelijkt wordt en betrokken wordt op voorliggend onroerend goed) zich gelet op het hogerstaande dan ook strekt tot: manifest niet uit tot de onbebouwde delen van de percelen en de stallen (noot: alle stallen rechts van het boerenburgerhuis werden in 2000 ook gesloopt!) maar moet onder elk beding hoogstens beperkt blijven tot het eigenlijke boerenburgerhuis en het poortgebouw. Bezwaarindiener benadrukt dat in uiterst ondergeschikte orde dan ook duidelijk moet worden omschreven dat eventuele erfgoedwaarde zich uitsluitend uitstrekt tot het oorspronkelijke boerenburgerhuis en het eigenlijke poorthuis en niet tot alle andere constructies en dus manifest ook niet tot het achterliggende perceel (kadastraal gekend als C126K).

Besluit

Bezwaarindiener verzoekt in het licht van hogerstaande elementen tezamen genomen: In hoofdorde: het betreffende onroerende goed niet op te nemen in het definitieve vaststellingsbesluit, gezien de evolutie, de actuele toestand en de zeer slechte staat van bewaring van de constructies

In ondergeschikte orde: minstens

- de na de brand van 1973 gebouwde stallen (zonder erfgoedwaarde) op de percelen sectie C, nummer 126K en 130P) én
- de bouwvallige aanbouw bij het rechtergedeelte van het boerenburgerhuis (omwille van de bouwvallige staat van bewaring en sloop van het overeenstemmend deel aan de rechterzijde) alsmede
- het poorthuis met bijgebouwen
- de onbebouwde delen van de percelen

niet op te nemen in de inventaris en aldus duidelijk uit te sluiten uit de definitieve vaststelling, zodat enkel het boerenburgerhuis wordt opgenomen.

In meer ondergeschikte orde: de definitieve vaststelling te beperken tot wat overeenstemt met de effectieve beschrijving die voorligt tijdens het openbaar onderzoek, nl. het beperken van de opname in de inventaris van

- het originele 'boerenburgerhuis' (zonder aanbouw en zonder stallen) en
- het poortgebouw (zonder aanbouw)

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaar B_000043

De argumentatie in het bezwaarschrift wordt niet gevolgd. Op basis van de door bezwaarindiener aangereikte foto's en aangeduide bouwfysische gebreken is niet aangetoond dat voorliggend onroerend goed onvoldoende goed bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Het bouwkundig element 'Boerenburgerhuis en poortgebouw van 18de-eeuwse hoeve', Mysteriestraat 7-9 Tienen, werd in 2019 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed als aanvulling op het geïnventariseerd bouwkundig erfgoed in de Stad Tienen. De erfgoedwaarden van het boerenburgerhuis en poortgebouw werden hierbij uitvoerig onderzocht, waarbij de actuele toestand ter plaatse vastgesteld werd en geconcludeerd werd dat het onroerend goed nog voldoende goed bewaard is voor opname in een vastgestelde inventaris. Er kan bijgevolg niet gesteld worden dat het boerenburgerhuis en het poortgebouw in danige staat verkeren dat deze een vaststelling als bouwkundig erfgoed zouden verhinderen. Er kan naar de behandeling hieronder van het bezwaar B_000150 verwezen worden.

Bezwaar B_000150

Bezwaarindiener geeft aan dat bij het onderzoek naar de erfgoedwaarde van de 18de-eeuwse hoeve, geen aandacht werd geschonken aan de evolutie en de actuele toestand van de constructies. Volgens bezwaarindiener is er geen erfgoedwaarde meer aanwezig, en is het pand in zeer slechte staat.

Deze argumentatie wordt niet gevolgd.

Het bouwkundig element 'Boerenburgerhuis en poortgebouw van 18de-eeuwse hoeve', Mysteriestraat 7-9 Tienen, werd in 2019 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed als aanvulling in de inventaris van het bouwkundig erfgoed ter voorbereiding van de vaststelling van de inventaris. In het kader van dit project selecteerde de Stad Tienen tien bouwkundige elementen of gehelen die prioritair opgenomen dienden te worden in de inventaris als aanvulling op het geïnventariseerd bouwkundig erfgoed op haar grondgebied. Het goed werd hierbij uitvoerig onderzocht op erfgoedwaarden door de intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst PORTIVA in opdracht van de Stad Tienen, op basis van op basis van terreinonderzoek ter plaatse, vanop de openbare weg, aangevuld met literatuur- en archiefonderzoek. Voor het onderzoek naar de aanwezige erfgoedwaarden en de aanduiding van de erfgoedkenmerken en -elementen werd wel degelijk rekening gehouden met de actuele toestand van het goed.

De volledige beschrijving die voortvloeide uit dit onderzoek, en een overzicht van alle geconsulteerde bronnen zijn beschikbaar op de inventariswebsite, zoals raadpleegbaar via de weblink URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/306683> De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, zoals die voorligt in het vaststellingsdossier, is hiervan een kernachtige samenvatting.

Het bouwkundig element 'Boerenburgerhuis en poortgebouw van 18de-eeuwse hoeve', Mysteriestraat 7-9 Tienen, ligt momenteel voor de eerste maal voor opname in een vastgestelde inventaris, omwille van haar historische waarde en architecturale waarde, als representatief en herkenbaar voorbeeld van een in oorsprong 18de-eeuwse hoeve, waarvan enkel het oorspronkelijke boerenburgerhuis en het poortgebouw bewaard zijn.

Het bewaarde en inmiddels in twee gesplitste woonhuis met jaarankers 1779 is uitgewerkt in een traditionele stijl.

Met de hierboven door bezwaarindiener aangeduide aanpassingswerken werd dan ook rekening gehouden bij inventarisatie en opmaak van het vaststellingsvoorstel. Deze hebben als dusdanig geen invloed op de vastgestelde erfgoedwaarden, in casu de historische waarde en architecturale waarde van het goed. De opsplitsing van het boerenburgerhuis in de jaren 1930 in twee afzonderlijke eigendommen wordt in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris geduïd. Ook wordt in deze beschrijving verduidelijkt dat de loods in snelbouwsteen ten zuidwesten van het woonhuis en de aanbouw uit 2003 aan de rechterzijde van het woonhuis als nieuwe volumes geen erfgoedwaarde hebben. De bovenvermelde feitelijkheden die bezwaarindiener aanhaalt, tonen bijgevolg op generlei wijze aan dat met de actuele toestand van het goed geen rekening werd gehouden bij opname van voorliggend boerenburgerhuis en poortgebouw in de inventaris. Ondanks het feit dat de opsplitsing van het boerenburgerhuis in twee afzonderlijke woonentiteiten duidelijk afleesbaar is aan het volume, doet deze toestand de erfgoedwaarden van zowel het boerenburgerhuis als het poortgebouw niet teniet. Bezwaarindiener stelt volledig ten onrechte dat de architecturale waarde en historische waarde van respectievelijk het woonhuis en het poortgebouw hierdoor verloren zou zijn. In het vaststellingsvoorstel, zoals ter inzage gebracht via de weblink URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>, wordt duidelijk aangegeven welke elementen en onderdelen van voorliggend onroerend goed, Mysteriestraat 7-9 in Tienen, voorliggen voor opname in een vastgestelde inventaris. Uit zowel de benaming van het bouwkundig element, de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken als de afzonderlijk aangeduide erfgoedkenmerken, blijkt duidelijk dat enkel het boerenburgerhuis en het poortgebouw erfgoedwaarde hebben en vastgesteld worden als bouwkundig erfgoed. Het nieuwe volume aan de rechterzijde van het boerenburgerhuis, evenals het volume van de stallen of loods opgetrokken in grijze snelbouwsteen, wordt niet aangeduid als erfgoedelement en ligt dus ook niet voor voor opname in een vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener geeft aan dat het linkergedeelte van het boerenburgerhuis, het poorthuis en het bijgebouw van het poorgebouw zich in een zeer slechte staat bevinden en dat het goed daardoor niet kan vastgesteld worden. Deze argumentatie wordt niet gevolgd.

Er dient opgemerkt te worden dat het onroerend goed in 2019 uitvoerig onderzocht werd, waarbij de actuele toestand ter plaatse vastgesteld werd en geconcludeerd werd dat het onroerend goed nog voldoende goed bewaard is voor opname in een vastgestelde inventaris. Er kan bijgevolg bezwaarlijk gesteld worden dat het boerenburgerhuis en het poortgebouw in danige staat zouden verkeren dat deze een vaststelling als bouwkundig erfgoed zouden verhinderen. De door bezwaarindiener aangehaalde werken tonen op generlei wijze aan dat deze elementen niet voldoende goed bewaard zouden zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Normale tekenen van ouderdom en gebrekkig onderhoud, zoals beperkte scheurvorming en scheefstand, uitvallen van voegen, beperkt materiaalverlies, lekken in een dak, opstijgend vocht, vormen op zich geen reden om een onroerend goed niet op te nemen in een vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener toont niet aan dat bovenvermelde bouwfysische gebreken van die aard zijn, dat herstel niet mogelijk is zonder de erfgoedwaarden te schaden of dit herstel de facto een volledige heropbouw van deze volumes zou betekenen. Zowel het boerenburgerhuis als het poortgebouw blijken daarentegen op basis van de door bezwaarindiener aangereikte foto's nog in een voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd te zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Op de foto's zijn de erfgoedkenmerken en -elementen nog duidelijk afleesbaar. Er wordt geoordeeld dat de opsomming van de gebreken van de hoeve onvoldoende is gestaafd, waardoor de gebrekkige bewaringstoestand van het bouwkundig element niet is aangetoond.

Bezwaarindiener merkt op dat uit de beschrijving van de ter inzage liggende inventaris blijkt dat van de hoeve uitsluitend het oorspronkelijke boerenburgerhuis en het

poortgebouw bewaard zijn gebleven. Bezwaarindiener vraagt de definitieve vaststelling te beperken tot wat overeenstemt met de effectieve beschrijving die voorligt tijdens het openbaar onderzoek, nl. het beperken van de opname in de inventaris van het 'boerenburgerhuis' (zonder aanbouw en zonder stallen) en het poortgebouw (zonder aanbouw).

Om na te gaan welke bouwkundige elementen erfgoedwaarde hebben en aangeduid worden als bouwkundig erfgoed dienen alle feitelijkheden uit het vaststellingsvoorstel beoordeeld te worden. De vaststelling als bouwkundig erfgoed beperkt zich effectief tot het boerenburgerhuis en het poortgebouw, en komt dus overeen met de wensen van bezwaarindiener. Dit blijkt zowel uit de benaming van het bouwkundig element, de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken als de afzonderlijk aangeduide erfgoedkenmerken. In principe wordt bij een vaststelling voor de aanduiding op het plan het historisch goed in haar totaliteit afgebakend. Omwille van die reden worden alle percelen van de hoeve afgebakend, kadastraal gekend als gemeente Tienen, Afdeling 12 (Goetsenhoven), Sectie C, met perceelnummers 130P, 130R en 126K, waardoor ook de niet vastgestelde onderdelen in de afbakening zijn meegenomen. Louter de ligging binnen deze afbakening betekent echter niet dat deze onderdelen mee vastgesteld worden.

Op basis van bovenstaande blijkt dat het volume van het boerenburgerhuis en het poortgebouw erfgoedwaarde hebben en voldoende goed bewaard zijn. Beide elementen voldoen aan de criteria voor opname in een vastgestelde inventaris, zoals bepaald in artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit. Het bouwkundig element 'Boerenburgerhuis en poortgebouw van 18de-eeuwse hoeve', Mysteriestraat 7-9 Tienen, wordt ongewijzigd opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

De twee bezwaren hebben geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000044: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Deel lemen schuur (erfgoedid 43167/aanduidingsid 115879), Retsbaan 1 Zoutleeuw.

Bezwaarindiener stelt dat de lemen schuur al jaren niet meer bestaat uit leem. De schuur werd volledig afgebroken en heropgebouwd met snelbouwblokken en daarna gecementeerd.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener haalt aan dat het bouwkundig element 'Deel lemen schuur', Retsbaan 1 Zoutleeuw, niet meer bewaard is, en daarom niet kan opgenomen worden in het vaststellingsbesluit. Het bezwaarschrift wordt niet gestaafd met duidelijke documentatie. Er is geen beeldmateriaal bijgesloten waaruit kan afgeleid worden dat de lemen structuur effectief niet meer aanwezig is. De bijgesloten foto is van veraf genomen en is ontoereikend om de aanwezigheid van de lemen structuur te beoordelen. Op basis van desktoponderzoek werd vastgesteld dat de kopgevel geen vakwerk meer bevat, maar dat deze elementen ter hoogte van de langsgevels wel nog aanwezig zijn (Google Streetview augustus 2019). Bij nadere controle vanop het openbaar domein kon men vast stellen dat de kopgevel van de schuur inderdaad gecementeerd werd. Verder heeft het volume nog steeds stijl- en regelwerk, dat echter wellicht nieuw imitatievakwerk is. De aanblik van de zichtbare kopgevel werd dus in ieder geval gewijzigd, met een gecementeerde afwerking, in contrast met het beeldmateriaal uit 2006 op de inventariswebsite van het agentschap Onroerend Erfgoed. Of de overige gevels vernieuwd werden, zoals het bezwaarschrift stelt, is twijfelachtig en kan men niet vaststellen vanop de openbare weg.

Omdat op basis van de gegevens van bezwaarindiener en op basis van de vaststellingen ter plaatse blijkt dat minstens het vakwerk van de schuur niet meer authentiek is, en daarmee de belangrijkste erfgoedkenmerken van de schuur zijn vernield, wordt dit pand niet meer opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Deel lemen schuur' (erfgoedid 43167/aanduidingsid 115879), Retsbaan 1 Zoutleeuw, wordt geschrapt uit het vaststellingsvoorstel en uit de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed van 28 november 2014 omdat de erfgoedwaarde niet meer aanwezig is door verbouwingen.

Bezwaar B_000045 en B_000069: Twee bezwaren bij de vaststelling van één bouwkundig element: Reclamemuurschildering voor Minerva (erfgoedid 217081/aanduidingsid 119277), Grote Steenweg 44 Zoutleeuw

Bezwaar B_000045

Bezwaarindiener B_000045 stelt dat de vaststelling van de reclamemuurschildering voor Minerva op de blinde gevel van het pand, gelegen in Zoutleeuw, Grote Steenweg 44, twee problemen inhoudt: de zakelijkrechthouder verhuurt twee advertentiepanelen. Deze panelen bedekken de restanten van de muurschildering al minstens sinds juni 2018, zo valt te concluderen op basis van de straatbeelden op Google Maps. Bezwaarindiener geeft aan dat het onzeker is of de restanten van de muurschildering onder deze reclamepanelen beter dan wel slechter geconserveerd blijven door deze ingreep. Bezwaarindiener merkt op dat de bewaartoestand van de nog vrij liggende zones er vermoedelijk sterk op achteruit is gegaan, dit vergeleken met de beelden anno 2014 bij opname in de inventaris. Er resteren weinig verfsporen van de eens witte achtergrond, waarop de reclametekst aangebracht werd. De opschriften zijn vrijwel onleesbaar. Bezwaarindiener meent dat de vaststelling van deze historische reclamemuurschildering als bouwkundig erfgoed het behoud ervan niet zal kunnen verzekeren. Bezwaarindiener stelt dat de erfgoedwaarde dermate lijkt aangetast te zijn dat deze reclamemuurschildering onmogelijk als waardevol kan worden beschouwd. Bezwaarindiener voegt een recente foto toe aan zijn schrijven om bovenstaande te staven.

Bezwaar B_000069

Bezwaarindiener B_000069 tekent bezwaar aan bij de opname van bovengenoemde muurschildering in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener geeft aan dat gezien de ganse woning binnen afzienbare tijd aan renovatie toe is een groot aantal zachte stenen in de gevel vervangen zal moeten worden, met als gevolg dat een groot deel van de muurschildering zal verdwijnen. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat intussen al vier jaar een huurovereenkomst loopt voor twee grote reclameborden op de gevel. Bezwaarindiener merkt op dat de originele muurschildering bovendien al jarenlang niet meer duidelijk zichtbaar is.

Behandeling van de bezwaren:

De gegevens die bezwaarindieners B_000045 en B_000069 aanreiken zijn correct. De reclamemuurschildering voor Minerva, zoals aangebracht aan de westelijke buitengevel van het pand, gelegen Grote Steenweg 44 in Zoutleeuw, is onvoldoende goed bewaard voor opname in een vastgestelde inventaris. Het bouwkundig element wordt om die reden niet langer opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Beide bezwaren hebben invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element Reclamemuurschildering voor Minerva (erfgoedid 217081/aanduidingsid 119277), Grote Steenweg 44 Zoutleeuw, wordt niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer voldoende goed bewaard is.

Bezwaar B_000046: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Stassartswinning (erfgoedid 41841/aanduidingsid 115135), Orsmaelstraat 30 Geetbets.

Bezwaarindiener stelt dat het vandaag onmogelijk is om op basis van de beschrijving in de inventaristekst uit 1971 een verband te zien tussen de Stassartswinning en wat vandaag bekend staat als feestzalencentrum 'De Waterhoek'. De toestand bij inventarisatie in 1971 kan worden geïllustreerd aan de hand van orthofoto's uit 1968. Deze toestand wijkt sterk af van de huidige situatie, getuige het uiteenlopend beeldmateriaal dat van interieur, exterieur en omgeving online terug is te vinden (www.dewaterhoek.be en <https://www.gevana.be/portfolio/waterhoek-geetbets/>). Bezwaarindiener geeft aan dat het huidige grondplan met dicht- en aangebouwde volumes niet meer terug te brengen tot de historische indeling van om een erf gerangschikte hoevegebouwen. Bezwaarindiener voegt om dit te staven orthofoto's en kaartmateriaal toe in bijlage.

Bezwaarindiener meent dat de site niet meer herkenbaar is als een historisch hoevecomplex. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat het hoevecomplex volgens G. Leus vanaf 1987 in gebruik werd genomen als feestzalencentrum. De nieuwe bestemming maakt dat het gebouwencomplex stelselmatig werd uitgebreid, vaak zonder dat hiertoe de nodige bouwvergunningen uitgereikt werden. De steeds toenemende horeca-activiteiten hebben ervoor gezorgd dat de site inmiddels volledig verbouwd werd. Bezwaarindiener geeft aan dat de huidige situatie gedoogd wordt, maar niet geregulariseerd kan worden gezien deze onverenigbaar is met de ligging in waardevol agrarisch gebied.

Bezwaarindiener geeft aan dat de zakelijkrechthouders van de hoevegebouwen na opname van het goed in de vastgestelde inventaris een toelating kunnen aanvragen voor een zonevreemde functiewijziging en meent dat dit afbreuk zou doen aan een goed ruimtelijk beleid. Bezwaarindiener geeft aan dat voorliggende gebouwen geen erfgoedwaarde meer bezitten en bijgevolg niet in aanmerking komen voor vaststelling als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat dit reeds bij de vaststelling in 2009 rechtgezet had moeten worden.

Bezwaarindiener merkt op dat op basis van het beschikbare beeldmateriaal af te leiden valt dat in minstens één ruimte restanten terug te vinden zijn van de originele houten constructie van een volume dat vermoedelijk dienst deed als schuur. Van de destijds waardevolle erfgoedelementen, waaronder de lemen en met pannen beklede hoevegebouwen, blijft niets meer over. De houten inrijpoort waarvan sprake is inmiddels verdwenen (Leus G., Ver-gelijk, 2016).

Bezwaarindiener meent dat het inmiddels verbouwde feestzalencentrum niet langer in aanmerking komt voor vaststelling als bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

De door de bezwaarindiener aangereikte informatie bevat voldoende elementen om te concluderen dat de hoeve onvoldoende goed bewaard is. De hoeve werd inderdaad sterk uitgebreid en verbouwd waardoor de in de inventaris opgenomen erfgoedkenmerken en -elementen vandaag niet meer herkenbaar zijn.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element "Hoeve Stassartswinning" (erfgoedid 41841/aanduidingsid 115135), Orsmaelstraat 30 Geetbets, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer voldoende goed is bewaard.

Bezwaar B_000047 en B_000065: Twee bezwaren bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Tuinwijk Kriekenbos (erfgoedid 305693/aanduidingsid 120616), Hertogstraat 175-201, Kerspelstraat 8-50, Kriekenboslaan 1-44, 46-48, Sparrendreef 1-16, 17-23, Tereikenlaan 1-10, 11-17 Leuven

Bezwaar B_000047

Bezwaarindiener B_000047 geeft aan in de toekomst werken te willen aanbrengen aan de woning, gelegen Tereikenlaan 7 in Leuven (Heverlee). Bezwaarindiener merkt op dat reeds verschillende woningen in de wijk, genaamd Kriekenbos, volledig gerenoveerd werden. Bezwaarindiener wenst om vooraan een garage in te bouwen en renovaties aan te brengen, waaronder de toevoeging van een aanbouw, zodat voorliggende woning aangepast kan worden tot een moderne, comfortabele meergezinswoning.

Bezwaarindiener meent indien het goed geklasseerd wordt, gebonden te zijn aan verschillende, strengere reglementeringen. Bezwaarindiener vraagt om die reden de woning niet mee op te nemen in het geheel dat voorligt om vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed.

Bezwaar B_000065

Bezwaarindiener B_000065 stelt dat het pand gelegen in Kerspelstraat 32 3001 Heverlee grenst aan het erfgoedobject, maar geen deel uitmaakt van het erfgoedobject 'Tuinwijk Kriekenbos'.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaar B_000047

Bezwaarindiener vraag Tereikenlaan 7 te schrappen uit het vaststellingsbesluit. De argumentatie uit het bezwaar wordt niet gevolgd.

De opmerking in het eerste lid van het bezwaarschrift heeft geen betrekking op feitelijkheden die voorlagen tijdens het openbaar onderzoek en is als dusdanig niet ontvankelijk. Er dient benadrukt te worden dat de vermeende beperkingen die de vergunningverlener voor werken aan vastgesteld bouwkundig erfgoed kan opleggen ingevolge de zorg- en motiveringsplicht geen motiveringsgrond vormen om de opname van het onroerend goed in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

De tuinwijk wordt als geheel opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed omwille van de historische, architecturale en stedenbouwkundige waarde. Op basis van de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris blijkt duidelijk dat stedenbouwkundige waarde op de overige erfgoedwaarden primeert. Hierbij dient benadrukt te worden dat de erfgoedwaarden die voorliggen in openbaar onderzoek betrekking hebben op het bouwkundig geheel, in casu een tuinwijk met 109 woningen, en niet op de respectievelijke onderdelen van dit geheel. Dat een aantal woningen reeds gerenoveerd werd, heeft enkel een nadelig effect op de erfgoedwaarde in zoverre zou

blijken dat deze werken de erfgoedkenmerken en -elementen van het geheel wezenlijk aantasten en deze de herkenbaarheid van de tuinwijk in het gedrang zouden brengen. De renovatie- en aanpassingswerken aan de afzonderlijke woningen zijn niet van die aard dat deze de erfgoedwaarden van het geheel teniet doen. De Tuinwijk Kriekenbos werd in 2019 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed als bouwkundig geheel in navolging van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Heverlee (2016-2019). Deze herinventarisatie werd uitgevoerd tussen 2016 en 2019 door de Stad Leuven, met ondersteuning van het agentschap Onroerend Erfgoed. De erfgoedwaarden van voorliggende tuinwijk werden in 2016 onderzocht door een erfgoedonderzoeker van de stedelijke dienst Onroerend Erfgoed op basis van literatuur- en archiefonderzoek en systematisch onderzoek van het bouwkundig erfgoed ter plaatse van op de openbare weg. Hierbij werd vastgesteld dat de erfgoedkenmerken en -elementen van het bouwkundig geheel ondanks mogelijke renovatie- en aanpassingswerken aan afzonderlijke volumes nog steeds voldoende aanwezig zijn: de tuinwijk is in haar huidig voorkomen nog steeds herkenbaar als ensemble van 109 woningen van twee bouwlagen onder steile zadel- en schilddaken in rode pannen die in 1953-1954 opgetrokken werden in een uniforme sobere bouwstijl naar ontwerp van Frans Vandendael, per twee tot vier gekoppeld als clusters op ruime groene percelen. De erfgoedwaarden van het bouwkundig geheel zijn aanwezig, waarbij het ensemble van 109 woning voldoende goed bewaard bleef voor opname in de vastgestelde inventaris.

Bezwaar B_000065

De bezwaarindieners stelt dat het pand Kerspelstraat 32 niet behoort tot het bouwkundig geheel "Tuinwijk Kriekenbos".

De opmerking van de bezwaarindieners is correct. In bezwaar B_000122 wordt eveneens gesteld dat de afbakening van het bouwkundig geheel te uitgebreid is. De behandeling van beide bezwaren leidt tot een aanpassing van de afbakeningen van het erfgoedobject en aanduidingsobject van dit bouwkundig geheel, namelijk het schrappen van de percelen van Kerspelstraat nummers 18-48, Saffranenbergstraat nummers 21-25, Sparrendreef nummers 1-5 en 16 en Verbindingslaan nummers 55-59. Bijgevolg zullen bij beide fiches de overbodige adressen Kerspelstraat nummers 28-48 en Sparrendreef nummer 1-7 en 16 geschrapt worden. Daarnaast worden in de adressen Kerspelstraat nummers 52-58 en Saffranenbergstraat nummers 1-19 toegevoegd worden, aangezien deze tot de afbakening behoren, maar ontbraken in de adressen.

Conclusie:

Bezwaar B_000047 heeft geen invloed op het vaststellingsbesluit.

Bezwaar B_000065 heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig geheel "Tuinwijk Kriekenbos" (erfgoedid 305693/aanduidingsid 120616), wordt met gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De percelen horende bij de adressen Kerspelstraat nummers 28-48 en Sparrendreef nummer 1-7 en 16 worden geschrapt.

Bezwaar B_000048 en B_000078: Twee bezwaren bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Bourgeoiswijk (erfgoedid 302120/aanduidingsid 120560), Elfnovemberlaan 58-79, 80, Jeugdplein 1-20, 21-23, Jeugdstraat 1-3, 4-15, 17-21, Jozef Pierrestraat 83-93, Kortrijksestraat 9-23, 45-53, Leopold Beosierlaan 63-65, 66-115, 116-122, Toekomststraat 1-64, 66-68, Weergalmiaan 1-4 Leuven.

Bezwaar B_000048

Bezwaarindiener B_000048 vraagt om het pand, gelegen in Leuven (Kessel-Lo), Elfnovemberlaan 59, niet op te nemen in het bouwkundig geheel Bourgeoiswijk dat momenteel voorligt om vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener vraagt de adressen in het aanduidingsobject aan te passen naar 'Elfnovemberlaan 61-79, 58-80'. Bezwaarindiener geeft aan dat voorliggend pand een recent gebouwd jeugdheem voor de Chiro betreft.

Bezwaar B_000078

Bezwaarindiener B_000078 vraagt met betrekking tot het pand gelegen 3010 Kessel-Lo, Toekomststraat 6 welke erfgoedwaarde deze woning heeft. Bezwaarindiener vraagt indien zij of hij een dakraam wilt plaatsen of vernieuwingen wenst aan te brengen aan de achterkant van de woning, of deze nog zullen worden toegelaten. Bezwaarindiener wil uitsluitend of het een vaststellingsprocedure of beschermingsprocedure betreft.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener B_000048 vraagt om het pand, gelegen Elfnovemberlaan 59 in Leuven (Kessel-Lo), niet mee op te nemen in het bouwkundig geheel 'Bourgeoiswijk' en de administratieve gegevens ('locatie') van het geheel aan te passen. Het pand betreft een recent gebouwd jeugdheem en maakt inderdaad geen onderdeel uit van het bouwkundig geheel. De afbakening van het geheel op het plan wordt om die reden aangepast, waarbij het perceel in Leuven gekend ten kadaster, Afdeling 8 (Kessel-Lo), Sectie F, perceelnummer 232W2 niet langer opgenomen wordt in de afbakening van het geheel.

Bezwaarindiener B_000078 vraagt om het pand gelegen in Leuven (Kessel-Lo), Toekomststraat 6 te schrappen uit het vast te stellen bouwkundig geheel 'Bourgeoiswijk'. De argumentatie wordt niet gevolgd.

De 'Bourgeoiswijk' werd in 2016 opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed in navolging van de thematische inventarisatie van de sociale woningbouw in Vlaanderen (2011-2016). Het agentschap Onroerend Erfgoed voerde dit onderzoeksproject uit in samenwerking met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) om de erfgoedwaarde van het bouwkundig erfgoed van de erkende huisvestingsmaatschappijen in Vlaanderen in kaart te brengen op basis van systematisch terreinonderzoek, aangevuld met literatuur- en archiefonderzoek.

De 'Bourgeoiswijk' kwam in dit systematisch onderzoek naar voor als bouwkundig geheel met zeer hoge tot uitzonderlijke erfgoedwaarde. De wijk ligt momenteel voor de eerste maal voor opname als bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, omwille van haar historische, architecturale en stedenbouwkundige waarde als naoorlogse tuinwijk met typische volkswoningen, modernistische school en medisch centrum, gerealiseerd tussen 1949 en 1955 door de sociale huisvestingsmaatschappij Heuvelhof en de Gemeente Kessel-Lo. Het geheel heeft een hoge architecturale en stedenbouwkundige waarde, omwille van het feit dat de wijk gerealiseerd werd op basis van een stedenbouwkundig ontwerp uit 1938 van architect-stedenbouwkundige Victor Bourgeois (1897-1962):

De Bourgeoiswijk heeft stedenbouwkundige waarde omwille van de uitgesproken monumentale aanleg en als voorbeeld van de zogenaamde totaal-stedenbouw van Victor Bourgeois ("urbanisme total") waarbij aanlegplan, bebouwing en groenaanleg een geheel vormen.

De wijk heeft daarenboven ook een architecturale waarde als typisch voorbeeld van sociale woningbouw onmiddellijk na de Tweede Wereldoorlog (standaardwoningen). De wijk is ook representatief voor een onderbelicht aspect in het oeuvre van Victor Bourgeois.

Het voorliggend pand, Toekomststraat 6, ligt aan één van de hoofdassen van de wijk en ondersteunt als onderdeel van een geheel van 188 woningen de ensemblewaarde van de karakteristieke gegroepeerde halfopen bebouwing van twee bouwlagen in spiegelbeeldschema in het straatbeeld. De woning is uitgevoerd in traditionele baksteenbouw in rode baksteen met twee tot drie traveeën onder gemeenschappelijke schilddaken in rode dakpannen. De woning ondersteunt als dusdanig de erfgoedwaarden van het geheel en ligt om die reden voor opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed als onderdeel van het bouwkundig geheel 'Bourgeoiswijk'.

Bezwaarindieners kan zich met zijn of haar vragen in verband met werken aan dit erfgoed best onmiddellijk richten tot de bevoegde dienst bij de Stad Leuven. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, zoals goedgekeurd op 17 juli 2015, werd de lokale overheid verantwoordelijk gesteld voor het beheer van niet-beschermd en louter vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied. Het is de verantwoordelijkheid van de vergunningverlenende overheid om aanvragen voor werken te beoordelen op basis van de erfgoedwaarden van het vastgesteld bouwkundig erfgoed dat voorligt in het omgevingsvergunningstraject.

Conclusie:

Het bezwaar B_000048 heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig geheel 'Bourgeoiswijk' (erfgoedid 302120/aanduidingsid 120560), Elfnovemberlaan 58-79, 80, Jeugdplein 1-20, 21-23, Jeugdstraat 1-3, 4-15, 17-21, Jozef Pierrestraat 83-93, Kortrijksestraat 9-23, 45-53, Leopold Beosierlaan 63-65, 66-115, 116-122, Toekomststraat 1-64, 66-68, Weergalmiaan 1-4 Leuven, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste aanduiding op het plan. De afbakening van het bouwkundig geheel wordt aangepast, waarbij het perceel in Leuven gekend ten kadaster, Afdeling 8 (Kessel-Lo), Sectie F, perceelnummer 232W2 niet langer opgenomen wordt in de afbakening van het geheel.

Bezwaar B_000078 heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000049: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Woning Vranckx-Van Puyvelde (erfgoedid 304514/aanduidingsid 119941), Berkenlaan 7 Beersel.

Bezwaarindieners stelt dat woning inmiddels afgebroken werd als gevolg van de grote hoeveelheden asbest die er in verwerkt waren. Bezwaarindieners merkt op dat toen de woning in 1963 gebouwd werd veel Eternitmateriaal gebruikt werd in de constructie, waarvan nu geweten is dat het cement destijds gebonden werd met asbest. Bezwaarindieners geeft aan dat de bouwheer altijd gewerkt heeft in de Eternit-fabriek in Kapelle-op-den-Bos en inmiddels 22 jaar geleden is overleden. Op de plaats van de gesloopte woning werd een nieuwbouw opgetrokken.

Behandeling van het bezwaar:

De gegevens die bezwaarindieners aanreikt zijn inderdaad correct. Het bouwkundig element 'Woning Vranckx-Van Puyvelde', Berkenlaan 7 in Beersel, werd inmiddels gesloopt en kan om die reden niet langer opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het goed wordt om die reden niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit en wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element Woning Vranckx-Van Puyvelde (erfgoedid 304514/aanduidingsid 119941), Berkenlaan 7 Beersel, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Bezwaar B_000050: Bezwaar bij de benaming van één bouwkundig element: Kasteeldomein Ter Borght (erfgoedid 41002/aanduidingsid 114757), Tervuursesteenweg 505 Zemst.

Bezwaarindiener vraagt om duidelijkheid omtrent de schrijfwijze van de benaming van het bouwkundig element 'Kasteeldomein Ter Borght', Tervuursesteenweg 505 Zemst, in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener stelt dat het relict 'Ter Borght' een 'h' heeft in de benaming, terwijl in de omschrijving van het relict deze 'h' wegvalt. Ook in de fiche van de aanpalende Villa Diependael (erfgoedid 134156/aanduidingsid 119364), Tervuursesteenweg 511 in Zemst, wordt Ter Borgt zonder 'h' geschreven. In het boek '7 eeuwen heerlijkheid. Perk-Elewijk, het mooie land van Rubens en Teniers' van Jos Lauwers worden verschillende schrijfwijzen gebruikt. Op pagina 562 wordt 'Ter Borcht' geschreven, maar op dezelfde pagina wordt vermeld dat het reeds in 1440 bekend stond als "' Hof ter Borght". Op pagina 564 en 565 wordt op een ets van 1690 en een prentkaart van voor WO I eveneens de naam 'Terborght' gebruikt. Bezwaarindiener geeft aan niet te weten welke criteria gehanteerd worden om de benaming vast te leggen in de vastgestelde inventaris, maar geeft aan dat de gemeente graag terugvalt op de benaming die door het agentschap Onroerend Erfgoed naar voren geschoven wordt als gangbare benaming en vraagt om die reden een eenduidige benaming voor het relict te hanteren.

Behandeling van het bezwaar:

De benaming in de inventaris van het bouwkundig erfgoed baseert zich bij voorkeur op de historische of meest courante benaming van een site. Er is de mogelijkheid om alternatieve namen toe te kennen, die verwijzen naar benamingen waarmee de site gedurende lange tijd werd aangeduid.

Op de kaart van Vandermaelen (circa 1850) wordt de site benoemd als 'Terborgt Chateau'; net als op de topokaart van het NGI van circa 1904. Op de Popp-kaart van circa 1860 wordt het als Walems Kasteel aangeduid. Deze naam komt echter op andere kaarten niet voor. Op de topokaarten van 1873 en 1939 staat enkel het 'Chateau de Diependaal' vermeld; terwijl op topokaarten uit de tweede helft van de 20ste eeuw consequent 'Ter Borgt' wordt vermeld.

Op basis van deze gegevens lijkt 'Terborgt' de meest correcte historische benaming te zijn, en wordt 'Ter Borgt' als alternatieve schrijfwijze gehanteerd. Jos Lauwers kiest in zijn publicatie daarentegen consequent voor 'Ter Borcht'. De benamingen van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris zullen aangepast worden in 'Kasteeldomein Terborgt'. In de wetenschappelijke inventaris zal aan het bouwkundig element de benamingen 'Kasteeldomein Ter Borgt' en 'Kasteeldomein Ter Borcht' als alternatieve benamingen toegevoegd worden. In de beschrijving van de erfgoedkenmerken wordt de benaming ook aangepast, zowel in wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris, evenals in de beschrijving van het aanpalende bouwkundig element 'Villa Diependael' (erfgoedid 134156), Tervuursesteenweg 511 Zemst, waarin het goed eveneens vermeld wordt.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Kasteeldomein Ter Borght' (erfgoedid 41002/aanduidingsid 114757), Tervuursesteenweg 505 te Zemst, wordt met gewijzigde benaming en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming wordt gewijzigd in 'Kasteeldomein Terborgt'. Deze schrijfwijze wordt ook overgenomen in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, namelijk 'kasteel Terborgt'.

Bezwaar B_000051: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Woonhuis van 1779 (erfgoedid 41027/aanduidingsid 114778), Vredelaan 1, Zemst.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de opname van voorliggend pand in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener geeft aan dat het gebouw in privé-bezit is geweest en er geen link is met de Kerk, de provincie of de gemeente Zemst. Bezwaarindiener meent dat behoudens de markering op de voorgevel 1779 er geen aanwijzingen of zichtbare elementen zijn die een hoge historische waarde geven aan voorliggend pand. Bezwaarindiener ziet reden om de datering in de gevelankers in vraag te stellen, vermits het pand na WO II grotendeels werd vernietigd door bombardementen. Bezwaarindiener geeft aan dat de lokale heemkundige kring van Weerde over de nodige documentatie beschikt die de enorme schade aan het pand tijdens de oorlog kunnen aantonen. Het pand werd grotendeels heropgebouwd en in de jaren 1960 werd zelfs een nieuw deel aangebouwd. Bezwaarindiener geeft aan dat het pand sinds 2013 in eigendom is van de firma Life Line, die het pand gebruikt voor professionele doeleinden. Bezwaarindiener merkt op dat het interieur van de woning de voorbije jaren grondig gerenoveerd werd. Bezwaarindiener meent dat de woning om die reden niet langer in aanmerking komt voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener tekent bezwaar aan tegen de opname van het bouwkundig element 'Woonhuis van 1779' (erfgoedid 41027/aanduidingsid 114778) in de vastgestelde inventaris.

Omwille van de opmerkingen van bezwaarindiener over de geringe historische waarde van het bouwkundig element 'Woonhuis van 1779' werd de historiek van het pand opnieuw onderzocht. Op basis van de informatie die de heemkundige kring van Zemst via de gemeente op 12 oktober 2020 doorgaf, werd opnieuw bevestigd dat het burgerhuis een oudere geschiedenis heeft die minstens teruggaat tot de 18de eeuw. Dit stemt overeen met het feit dat het goed reeds weergegeven wordt op historische kaarten, waaronder de Ferrariskaart (1771-1778). De huidige jaarankers werden mogelijk pas bij de heropbouw na de Eerste Wereldoorlog aangebracht, maar verwijzen naar de vooroorlogse ontstaansgeschiedenis van het pand. Vandaag lijken de muurankers het jaartal '1779' aan te willen geven, maar op een oudere archiefphoto (jaren 1980?) is duidelijk zichtbaar dat het om het jaartal '1719' gaat. Mogelijk werd het derde cijfer '1' bij een recente renovatie fout geïnterpreteerd.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd het oorspronkelijke burgerhuis zwaar beschadigd. Na de oorlog werd het goed heropgebouwd met een gewijzigd uitzicht, maar met behoud van erfgoedkenmerken die verwijzen naar het oorspronkelijke burgerhuis: een dubbelhuis met vijf traveeën onder een schilddak. Bij de wederopbouw werd het burgerhuis opgetrokken in een historiserende stijl met behoud van het oorspronkelijk volume en de geleding, wat zeer kenmerkend is voor de wederopbouwarchitectuur na de Eerste Wereldoorlog. De informatie over de wederopbouw werd reeds vermeld in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris. De door bezwaarindiener aangehaalde aanpassingswerken, waaronder de aanbouw uit de jaren 1960, het wijzigen van het schrijnwerk en de recente renovatie van het interieur, zijn niet van die aard dat deze de erfgoedwaarden van het burgerhuis teniet doen. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris zijn nog onverkort aanwezig.

De nieuwe gegevens die bij het openbaar onderzoek aan het licht kwamen tonen aan dat het voor Zemst beeldbepalend burgerhuis over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in de vastgestelde inventaris. Het burgerhuis kent ondanks haar voorkomen als

een wederopbouwwooning een belangrijke vooroorlogse ontstaansgeschiedenis. De typerende stijlkenmerken van de wederopbouw na de Eerste Wereldoorlog, zijn wezenlijke erfgoedkenmerken die de historische en architecturale waarde van het bouwkundig element onderbouwen. Op basis van deze gegevens worden de benaming, de erfgoedkenmerken en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken aangepast, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris. De benaming wordt als volgt aangepast: 'Burgerhuis'. De datering 'vierde kwart 18de eeuw' wordt uit de erfgoedkenmerken geschrapt en vervangen door 'interbellum'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt als volgt aangepast: "Alleenstaand dubbelhuis van vijf traveeën en twee verdiepingen onder schilddak, heropgebouwd na de Eerste Wereldoorlog." Bijkomend wordt de aanvullende informatie van het erfgoedobject voorzien van bijkomende informatie over de jaarankers: "De huidige jaarankers geven '1779' weer, maar op een foto van circa 1980 is zichtbaar dat de ankers '1719' aanduiden. Mogelijk werden deze tijdens de laatste renovatie aangepast. Op een foto van voor de vernielingen tijdens de Eerste Wereldoorlog was de gevel bepleisterd zonder zichtbare jaarankers." Bijkomend wordt in de wetenschappelijke inventaris ook het haaks bijgebouw uit de 19de eeuw beschreven. Dit bijgebouw, Vredelaan 3, was niet mee opgenomen in de afbakening van het bouwkundige element 'Woonhuis van 1779', Vredelaan 1 Zemst, die voorlag tijdens het openbaar onderzoek en wordt dus ook niet mee vastgesteld. In de wetenschappelijke inventaris worden de gegevens van voorliggend bouwkundig element wel aangepast en zal de afbakening uitgebreid worden, evenals de erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. In de aanvullende informatie wordt aangevuld dat het bijgebouw hersteld werd na de vernielingen tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Woonhuis van 1779' (erfgoedid 41027/aanduidingsid 114778), Vredelaan 1 in Zemst, wordt met een gewijzigde benaming, gewijzigde erfgoedkenmerken en een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming wordt als volgt aangepast: 'Burgerhuis'. De datering 'vierde kwart 18de eeuw' wordt uit de erfgoedkenmerken geschrapt en vervangen door 'interbellum'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Alleenstaand dubbelhuis van vijf traveeën en twee verdiepingen onder schilddak, heropgebouwd na de Eerste Wereldoorlog."

Bezwaar B_00052: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Pastorie met tuin van Sint-Remigiusparochie (erfgoedid 134489/aanduidingsid 120775), Werchtersesteenweg 19 Haacht.

Bezwaarindiener stelt dat de genoemde oude bomen in 2016 gekapt werden na het verkrijgen van de nodige kapvergunningen als gevolg van schimmelvorming. Bezwaarindiener geeft aan dat de genoemde pastorie met tuin deel uitmaken van het in 2019 goedgekeurd RUP Haacht-Centrum onder de hoofding 'Oude pastorie'. In overeenstemming met het goedgekeurde pastorieplan wordt hier voorzien in de vervanging van het oude gebouw met talrijke gebreken door een of twee modernere gebouwen met daarin een pastorie. Bezwaarindiener meent dat het huidige gebouw nood heeft aan een zware renovatie, waaronder het dak, de verwarming, de elektrische voorzieningen, het sanitair en de keuken. Bezwaarindiener geeft aan dat om die reden geopteerd werd voor een nieuwbouw met ruime tuin die doorgang biedt voor zacht verkeer. De vijver zou ontwikkeld worden in het achterliggend parkgebied.

Behandeling van het bezwaar:

De argumenten in het bezwaarschrift worden weerlegd. Het bouwkundig element 'Pastorie met tuin van Sint-Remigiusparochie', Werchtersesteenweg 19 in Haacht, werd in 2007 opgenomen in de inventaris historische tuinen en parken in navolging van de inventarisatie

van historische tuinen en parken in het Hageland ten noordoosten van Vlaams-Brabant (1997-2007).

Een aantal bouwkundige elementen en gehelen uit de inventaris van historische tuinen en parken liggen momenteel voor de eerste maal voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Deze elementen en gehelen waren tot op heden nog niet vastgesteld als bouwkundig erfgoed: de inventaris van historische tuinen en parken bevat immers heel wat waardevol bouwkundig erfgoed dat niet in de inventaris van het bouwkundig erfgoed opgenomen staat en bijgevolg nooit eerder vastgesteld werd. De 'Pastorie met tuin van Sint-Remigiusparochie' ligt momenteel als één van deze elementen en gehelen voor de eerste maal voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, omwille van de historische en architecturale waarde. Het vaststellingsvoorstel heeft echter enkel betrekking op de bouwkundige elementen aanwezig op de site: namelijk het pastoriegebouw uit het interbellum. De vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed die uit dit openbaar onderzoek voortvloeit, beoogt alleen een vaststelling van het bouwkundig erfgoed en niet dat van de landschappelijke of houtige elementen van de tuin of van het park. Het Onroerenderfgoeddecreet voorziet in een aparte rechtsgrond om een inventaris van historische tuinen en parken en van houtige beplantingen met erfgoedwaarde vast te stellen met bijhorende inventarismethodologie en rechtsgevolgen.

Er werd vastgesteld dat de kapvergunning van 15 september 2016 enkel betrekking heeft op één van de twee bruine beuken (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') aan de straatzijde, waarvan het andere exemplaar reeds voor 2009 werd verwijderd. De door bezwaarindiener aangehaalde kap heeft als enkel betrekking op de in de beschrijving aangehaalde beuken aan de Werchtersesteenweg en niet op de afzonderlijk aangeduide merkwaardige bomen, namelijk de treurbeuk (*Fagus sylvatica* 'Pendula') en gewone haagbeuk (*Carpinus betulus*)

In functie van de actualisatie van de gegevens in de wetenschappelijke inventaris wordt de informatie over de kap van de bruine beuk aan de Werchtersesteenweg als gevolg van schimmelvorming opgenomen in een aanvullende informatie onderaan de beschrijving van het bouwkundig element. De merkwaardige bomen waarvan de kap of het verwijderen niet werd aangetoond blijven als afzonderlijk erfgoedkenmerk aangeduid, hoewel deze houtige erfgoedelementen ('*Carpinus betulus*' en '*Fagus sylvatica* 'Pendula') met voorliggende vaststelling geacht worden niet mee vastgesteld te zijn.

Bezwaarindiener geeft aan dat het goedgekeurde pastorieplan uitgaat van de afbraak van het pastoriegebouw uit 1934. Er dient opgemerkt te worden dat op het moment van het openbaar onderzoek en de vaststelling enkel rekening gehouden kan worden met de actuele toestand waarin het goed zich bevindt. Artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit bepaalt dat een onroerend opgenomen kan worden in een vastgestelde inventaris als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Bij moment van opmaak van het vaststellingsvoorstel werd waargenomen dat het goed nog steeds in goed voldoende bewaarde toestand geregistreerd werd en over erfgoedwaarde beschikt. Op heden zijn geen omgevingsvergunningen bekend en is het goed nog steeds voldoende goed bewaard voor opname. Dit werd bevestigd door de gemeentelijke dienst Ruimtelijke Ordening van de gemeente Haacht op 13 november 2020. Het onroerend goed voldoet als dusdanig nog steeds aan de criteria voor opname in een vastgestelde inventaris.

Het bouwkundig element 'Pastorie met tuin van Sint-Remigiusparochie', Werchtersesteenweg 19 in Haacht, wordt ongewijzigd opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000053: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Ensemble burgerhuizen door Theo Van Dormael (erfgoedid 305668/12 juli 2013), Prins de Lignestraat 4-32 Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan dat in de beschrijving van het erfgoedobject vermeld wordt dat "de deur, voorzien van een fijn gesculpteerde deuromlijsting, omvat een houten, dubbele toegangsdeur (bewaard bij nummers 6 en 10). Origineel schrijnwerk in de korbboogvormige vensters bleef bewaard bij de nummers 6 en 10 (eveneens een glas-in-loodraam met roosmotief)." Bezwaarindiener geeft aan dat wat betreft het nummer 10 het originele schrijnwerk in hout inmiddels vervangen werd en het glas-in-loodraam verdwenen is.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener verzet zich niet tegen de opname van het burgerhuis nummer 10 als onderdeel van het vast te stellen ensemble van burgerhuizen in de vastgestelde inventaris, maar wenst louter de actuele toestand van het goed gedetailleerd weer te geven.

De aangeleverde informatie wordt toegevoegd in de beschrijving van het bouwkundig element 'Ensemble burgerhuizen door Theo Van Dormael' (erfgoedid 305668) in de wetenschappelijke inventaris als aanvullende informatie: "Bij nummer 10 is het originele houten vensterschrijnwerk vervangen, en is het glas-in-loodraam verdwenen. Informatie verkregen tijdens het openbaar onderzoek voor de Vaststelling van de Inventaris Bouwkundig Erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, 2020."

Omdat deze elementen in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, die voorlag bij de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris, niet vernoemd worden, hoeft het vaststellingsvoorstel niet aangepast te worden.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000054: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Spaans Hof (erfgoedid 39902/aanduidingsid 114193), Peperstraat 62 Kampenhout.

Bezwaarindiener stelt dat er zich een topologische fout bevindt in de afbakening van het erfgoedobject.

Behandeling van het bezwaar:

De fout die bezwaarindiener aanhaalt wordt gecorrigeerd. De topologische fout wordt in de afbakening van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris en vastgestelde inventaris rechtgezet. Deze onvolkomenheid heeft geen invloed op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is louter van technische aard. Deze aanpassing heeft dus geen invloed op het vaststellingsbesluit.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000055: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Woning Van Hemelrijck (erfgoedid 304463/aanduidingsid 119930), Alsebergsesteenweg 540 Beersel.

Bezwaarindieners stelt dat voorliggend pand deel uitmaakt van een tweegezinswoning, waarbij een nieuw volume aangebouwd met moderne materialen. Bezwaarindieners meent dat om voorliggend pand om die reden niet langer overeenstemt met het erfgoedobject dat beschreven wordt en voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

De argumentatie in het bezwaar wordt niet gevolgd. Het bouwkundig element 'Woning Van Hemelrijk', Alseberggesteenweg 540 in Beersel, werd in 2017 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Beersel (2015-2017). Het bouwkundig element ligt momenteel voor de eerste maal voor opname in een vastgestelde inventaris, omwille van de historische en architecturale waarde. Op basis van desktoponderzoek werd vastgesteld dat het goed in mei 2019 nog in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd en de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de wetenschappelijke inventaris nog steeds aanwezig zijn. Het goed beschikt als woning uit ca. 1909 in neotraditionele stijl naar ontwerp van architect Herman Lemaire (1883-1947) over erfgoedwaarde. De aanbouw van een nieuw volume in moderne bouwmaterialen aan oostelijke zijde van de woning doet geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van dit volume. Bovendien was het aangebouwd volume reeds aanwezig op het ogenblik van inventarisatie in 2017. Er kan bijgevolg besloten worden dat de aanbouw de erfgoedwaarden van de woning niet vernielde en dat de erfgoedwaarde aanwezig is.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000056: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve (erfgoedid 41024/aanduidingsid 114775), Ambroossteenweg 102 Zemst.

Bezwaarindieners geeft aan op 26 februari 2020 schriftelijk in kennis te zijn gesteld door het gemeentebestuur van Zemst dat voorliggend eigendom, gelegen op Ambroossteenweg 102 in Zemst deel uitmaakt van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Bezwaarindieners geeft aan dat de informatie vanwege het gemeentebestuur de allereerste mededeling was dat voorliggende woning in de inventaris opgenomen zou worden. Bezwaarindieners geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de opname van de woning in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindieners merkt op tot op het moment van ontvangst van de brief van het gemeentebestuur van Zemst op geen enkele manier te zijn gecontacteerd of geconsulteerd over het voornemen voor opname in de inventaris.

Bezwaarindieners geeft aan niet akkoord te gaan met de rechtsgevolgen die deze opname zou inhouden. Bezwaarindieners meent dat dergelijke opname een waardedaling zou inhouden van het eigendom dat op geen enkele manier gecompenseerd wordt. De woning geldt voor bezwaarindieners als een verzekering voor de toekomst en een aanvulling op het ontoereikend zelfstandigenpensioen.

Bezwaarindieners geeft aan dat het onduidelijk is op welke manier aan voorliggende woning erfgoedwaarde toegekend kan worden.

Bezwaarindieners wenst in het kader van het openbaar onderzoek gebruik te maken om enkele onjuistheden in de beschrijving recht te zetten en stelt dat de woning op een weinig interessante manier gepositioneerd is op het perceel tegenover de straatzijde.

Bezwaarindiener geeft aan de vermelde schommelpers al jaren geleden vernield werd door onweer. Wat nog rest is een waterput met mechanische handpomp. Bezwaarindiener geeft aan bereid te zijn om de diensten extra toelichting of bijkomende informatie te verschaffen omtrent zijn of haar schrijven.

Behandeling van het bezwaar:

De opmerking in het eerste lid van het bezwaarschrift heeft geen betrekking op feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek en is bijgevolg niet ontvankelijk. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat bij de opmaak en de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed de persoonlijke kennisgeving van eigenaars of bewoners niet procedureel is vastgelegd. Het openbaar onderzoek werd bekend gemaakt via publicatie in het Belgisch Staatsblad en in drie afzonderlijke dagbladen. De aankondiging van het openbaar onderzoek werd eveneens geafficheerd door de gemeente en bekend gemaakt op de website van de gemeente. Daarenboven was alle informatie beschikbaar op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarmee is steeds voldaan aan de voorwaarden inzake bekendmaking zoals opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet. De gemeente heeft, los van de procedure, het initiatief genomen de eigenaars binnen haar grondgebied per brief op de hoogte te stellen van de start van het openbaar onderzoek.

Het tweede lid van het bezwaar is niet ontvankelijk gezien het niet ingaat op feitelijkheden betreffende het vaststellingsbesluit. Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat op basis van recent onderzoek uitgevoerd door het agentschap blijkt dat de verkoopprijs van een pand dat opgenomen is in de vastgestelde inventaris 6% hoger is dan van een gelijkaardig pand zonder erfgoedwaarde.

In het derde lid van het bezwaarschrift wordt de erfgoedwaarde van de hoeve in twijfel getrokken. Reeds in het boekdeel 2N uit 1975, dat het bouwkundig erfgoed in het arrondissement Halle-Vilvoorde behandelt in de publicatiereeks Bouwen door de Eeuwen heen in Vlaanderen, wordt deze hoeve geregistreerd als een 19de-eeuwse hoeve met waterput, typerend voor de landelijke architectuur in de streek. Van 2009 tot en met 2014 werd de hoeve elk jaar opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de inventaris bouwkundig erfgoed in Vlaanderen, omwille van de historische en architecturale waarde. Ten slotte wenst bezwaarindiener de beschrijving in de inventaris te corrigeren. Hij haalt de haakse positie ten opzichte van de straat aan, en het feit dat de schommelpers bij de waterput vervangen is door een mechanische pomp. Deze gegevens worden aangepast in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorlag voor opname in het vaststellingsbesluit (aanduidingsid 114775): "Hoeve uit de 19de eeuw met een waterput en boerenhuis haaks ingeplant op de straat". De typologische term "Boerenwoningen" wordt voor de duidelijkheid toegevoegd bij de erfgoedkenmerken. De aanwezigheid van de resterende elementen op het erf, namelijk boerenhuis en waterput, geven de hoeve voldoende erfgoedwaarde voor opname in het vaststellingsbesluit.

Volledigheidshalve wordt bij de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 41024) in een aanvullende informatie de afwezigheid van schuur en schommelpers verduidelijkt: "De hoeve bestond oorspronkelijk uit een boerenhuis, haaks ingeplant op de straat, een schuur en een waterput met schommelpers. De schuur en de schommelpers zijn niet meer aanwezig."

- Informatie verkregen van de gemeente Zemst (19 maart 2019).
- Informatie verkregen tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant (2020)."

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Hoeve' (erfgoedid 41024/aanduidingsid 114775), Ambroossteenweg 102 Zemst, wordt met gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en met gewijzigde erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Hoeve uit de 19de eeuw met een waterput en boerenhuis haaks ingeplant op de straat". "Boerenwoningen" wordt toegevoegd aan de erfgoedkenmerken.

Bezwaar B_000057: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Serristenvilla (erfgoedid 303881/aanduidingsid 119823), Groenendaalsesteenweg 36, Hoeilaart.

Bezwaarindiener merkt op onderstaande werken te hebben uitgevoerd aan het voorliggend relict:

- Schrijnwerk: ramen werden vervangen. Zowel de oorspronkelijke kleur, als de stijl en de manier van de ramen werden veranderd. De huidige ramen hebben een donkere-ivoren vernis.
- In de puntgevel zaten oorspronkelijk twee kleine ramen. Deze zijn vervangen door één groter raam.
- De garage is bij de leefruimte gebracht. Hiertoe is er een binnenmuur gesloopt, een raam langs de voorkant gemaakt, en langs de tuinkant een groot schuifraam geplaatst.
- Er is een nieuwe keuken aangebouwd langs de achterzijde.
- De functie van de oorspronkelijke keuken is veranderd in berging en toilet.
- Van de oorspronkelijke vloerbedekking is enkel de parket in een deel van de leefruimte nog origineel. In de rest van het huis zijn de vloeren veranderd.
- Langs de voorkant is de oorspronkelijke dakkapel vervangen door een velux-raam.
- In het dak van de vroegere garage, die nu bij de leefruimte hoort, is een velux-raam geplaatst.
- Na waterschade, is er één binnendeur vervangen.
- Er is opzij een nieuwe garage aangebouwd, die met een overdekte passage verbonden is met het huis.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener formuleert geen bezwaar bij de opname van het bouwkundig element 'Serristenvilla', Groenendaalsesteenweg 36 in Hoeilaart, in de vastgestelde inventaris, maar levert louter informatie aan over de actuele toestand van het goed. De beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 303881) dateert van 2017. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in deze beschrijving, evenals de bijhorende foto in de inventaris komen overeen met de opmerkingen van bezwaarindiener wat betreft het buitenaanzicht van het goed. De door bezwaarindiener aangehaalde aanpassingswerken aan de bijgebouwen en het interieur doen geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van het bouwkundig element, gezien de erfgoedkenmerken en -elementen enkel betrekking hebben op de buitenzijde van het gebouw. Het interieur werd niet bezocht en heeft bijgevolg geen invloed op de vastgestelde erfgoedwaarden, op basis van dewelke het onroerend goed wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000058: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gravenkasteel (erfgoedid 76505/aanduidingsid 117215), Warandestraat 100-102 Grimbergen.

Bezwaarindiener stelt dat het aanwezige bouwkundige erfgoed in het Domein van het Gravenkasteel, Warandestraat 100-102, 138-140 in Grimbergen (Humbeek) werd in drie wetenschappelijke fiches beschreven: het Gravenkasteel (ID: 76505), de Stoeterij van het

Gravenkasteel (ID: 76506) en het Domein van het Gravenkasteel (ID: 134047). Het Gravenkasteel en omgeving werd op 9 maart 2020 voorlopig beschermd als monument.

Op basis van de beschrijving van de erfgoedelementen in de wetenschappelijke inventaris dient de afbakening van het voorliggend bouwkundig element 'Gravenkasteel', Warandestraat 100-102 in Grimbergen, aangepast te worden. Uit de gegevens die voorliggen in openbaar onderzoek blijkt immers dat enkel de bouwkundige elementen op en grenzend aan het kasteleiland beschreven worden, evenals de houten schuur in het zuidelijke parkdeel grenzend aan de Warandestraat. De afbakening van het relict dient dienaangaande gewijzigd te worden, waarbij enkel het kasteleiland en het zuidelijke parkdeel weerhouden worden in het plan waarop het goed nauwkeurig aangeduid wordt. Het omliggende kasteelpark en domein werd reeds opgenomen in de wetenschappelijke fiche van het landschappelijk element 'Domein van het Gravenkasteel' (erfgoedid 134047/geen aanduidingsid) en is sinds 9 maart 2020 gedeeltelijk (voorlopig) beschermd als monument. Het is wenselijk om de afbakening van het vastgesteld bouwkundig erfgoed te beperken tot de bouwkundige elementen die momenteel voorliggen in openbaar onderzoek en af te stemmen op de beschrijving van het bouwkundig erfgoed in de wetenschappelijke inventaris.

In het aanduidingsobject van het vastgesteld bouwkundig erfgoed dient de opsomming van de erfgoedelementen en -kenmerken aan de hand van de wetenschappelijke thesauri die momenteel voorliggen in openbaar onderzoek aangepast te worden. Hierbij dienen volgende kenmerkgroepen onderscheiden te worden:

- Hekken / Hekpijlers / 4de kwart 19de eeuw
- Toegangsbruggen / 4de kwart 19de eeuw / neotraditioneel
- Omheiningsmuren / tuinbruggen / walgrachten
- Poorten (bijgebouwen) / 17de eeuw – 3de kwart 19de eeuw / neobarok / neotraditioneel / Victor Durlet
- Landhuis/ laatste kwart 16de eeuw/ 17de eeuw / tweede helft 18de eeuw / 19de eeuw, voor WOI/ neotraditioneel / neogotisch/ Neorenaissance / Victor Durlet
- Bijgebouwen/ bakhuizen / 1ste kwart 18de eeuw / 3de kwart 19de eeuw / neotraditioneel / Victor Durlet
- Bijgebouwen / Koetshuizen/ Paardenstallen/ neotraditioneel / 4de kwart 19de eeuw
- Tuinpaviljoenen / 18de eeuw/ 19de eeuw / neotraditioneel
- Schuren/ Laatste kwart 19de eeuw.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener geeft aan dat de afbakening van het het bouwkundig element 'Gravenkasteel', Warandestraat 100-102 in Grimbergen, beperkt dient te worden tot de bouwkundige elementen die voorlagen in openbaar onderzoek en vraagt deze af te stemmen op de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris.

Het omliggend kasteelpark en domein werd reeds opgenomen in de wetenschappelijke fiche van het landschappelijk element 'Domein van het Gravenkasteel' (erfgoedid 134047/geen aanduidingsid). Het kasteel met park werd intussen definitief beschermd als monument 'Gravenkasteel Humbeek en omgeving' bij ministerieel besluit van 26 oktober 2020. Ook de erfgoedkenmerken en kenmerkgroepen in zowel de wetenschappelijke inventaris als het vaststellingsvoorstel voor de vastgestelde inventaris dienen aangepast te worden.

Het bouwkundig element 'Gravenkasteel', Warandestraat 100-102 in Grimbergen, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste aanduiding op het plan, aangepaste erfgoedkenmerken en aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De afbakening van het bouwkundig element wordt beperkt tot het kasteleiland, gelegen Grimbergen, Afdeling 6, Sectie A met perceelnummers 131/C, 132/D,133/R, 133/S, 133/N en het volume van de houten schuur, gelegen op het perceel met perceelnummer 139/L. De erfgoedtypes 'schuren' en 'omheiningsmuren' en de datering 'tweede helft 18de eeuw' worden als erfgoedkenmerken toegevoegd. De beschrijving op basis van de

erfgoedkenmerken wordt als volgt aangepast: "Het waterkasteel, oorspronkelijk van de heren van Humbeek, gelegen op een omgracht eiland met aan weerszijde van het ereplein een losstaand bijgebouw. Het eiland is toegankelijk via een poortgebouw met boogbrug. In de zuidoostelijke hoek van de ringgracht staat een klein lustpaviljoen of kapelletje. Houten schuur aan de Warandestraat."

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Gravenkasteel' (erfgoedid 76505/aanduidingsid 117215), Warandestraat 100-102 Grimbergen, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste aanduiding op het plan, aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en aangepaste erfgoedkenmerken. De afbakening van het bouwkundig element wordt beperkt tot het kasteeliland, gelegen Grimbergen, Afdeling 6, Sectie A met perceelnummers 131/C, 132/D, 133/R, 133/S, 133/N en het volume van de houten schuur, gelegen op het perceel met perceelnummer 139/L. De erfgoedtypes 'schuren' en 'omheiningmuren' en de datering 'tweede helft 18de eeuw' worden als erfgoedkenmerken toegevoegd. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt als volgt aangepast: "Het waterkasteel, oorspronkelijk van de heren van Humbeek, gelegen op een omgracht eiland met aan weerszijde van het ereplein een losstaand bijgebouw. Het eiland is toegankelijk via een poortgebouw met boogbrug. In de zuidoostelijke hoek van de ringgracht staat een klein lustpaviljoen of kapelletje. Houten schuur aan de Warandestraat."

Bezwaar B_000059: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Woonhuis (erfgoedid 43151/aanduidingsid 115871), Begijnhofstraat 25 Zoutleeuw.

Bezwaarindiener geeft aan dat voorliggend pand in 1982 verbouwd werd. De woning werd opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed omwille van zijn kenmerkende omlijstingen in Gobertange steen rond de deur en de twee ramen ter hoogte van de eerste bouwlaag in de voorgevel. Deze omlijstingen werden hergebruikt in de nieuwe gevel. Bezwaarindiener geeft echter aan te twijfelen of voorliggend pand nog over voldoende erfgoedwaarde beschikt om een opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed te verantwoorden. Bezwaarindiener voegt recente foto's van de woning toe aan zijn of haar schrijven.

Behandeling van het bezwaar:

De informatie die bezwaarindiener aanreikt is correct. Er wordt vastgesteld dat de woning, gelegen Begijnhofstraat 25 in Zoutleeuw, die voorlag als 'Woonhuis' voor opname in de vastgestelde inventaris niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt.

Ondanks het feit dat de omlijstingen in Gobertangestein hergebruikt werden is het onroerend goed door de aanpassingswerken uit 1982 niet langer herkenbaar als een 18de-eeuws woonhuis. Er dient opgemerkt te worden dat de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris betrekking hebben op de voorgevel. De aanpassing van deze elementen, zoals waarneembaar van op de openbare weg, heeft invloed op de erfgoedwaarden, waarbij deze in voorliggend geval niet langer toereikend zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Het goed wordt om die reden niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Woonhuis' (erfgoedid 43151/aanduidingsid 115871), Begijnhofstraat 25 Zoutleeuw, wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed in

de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het geen erfgoedwaarde meer heeft.

Bezwaar B_000060: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Poortomlijsting van arkose (erfgoedid 39528/aanduidingsid 113991), Bergensesteenweg 37 Halle.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen ieder voornemen van opname van enig onderdeel van de woning, gelegen Bergensesteenweg 37 in Halle, in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift B_000060 tegen de opname van het onroerend goed, gelegen Bergensesteenweg 37 in Halle, in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed is niet ontvankelijk.

Bezwaarindiener gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant. Bezwaren kunnen enkel handelen over de gegevens van voorliggend vaststellingsvoorstel, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat het bouwkundig relict of geheel niet meer voldoende erfgoedwaarde bevat door een sloop of een verbouwing. Ten slotte kan de erfgoedwaarde van een relict in vraag gesteld worden op basis van argumenten.

Bezwaarindiener motiveert niet waarom hij of zij meent dat voorliggend goed niet in aanmerking komt voor opname in de vastgestelde inventaris. Het bezwaarschrift is bijgevolg niet ontvankelijk.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000061: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Dewitte (erfgoedid 38841/aanduidingsid 113659), Brusselbaan 129 Affligem.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen bij het voornemen voor opname van het goed, kadastraal gekend onder perceel 1021E en 1025B2, gelegen Brusselbaan 129 te 1790 Affligem, in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener vraagt het goed van de lijst te schrappen, daar het geen erfgoedwaarde meer heeft door de veelvuldige verbouwingen uit het verleden. Bezwaarindiener merkt op dat zes ramen inmiddels verdwenen zijn, evenals alle schouwen en plafonds. Bezwaarindiener geeft aan dat de hal versmald werd, de buitendeur en kelderingang verdwenen is, evenals de vloeren. Bezwaarindiener meent dat er betere gebouwen zijn in de gemeente Affligem om te beschermen.

Behandeling van het bezwaar:

De argumentatie in het bezwaarschrift wordt weerlegd.

Het bouwkundig element 'Hoeve Dewitte' werd in 1975 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Affligem (1971-1975). De semi-gesloten hoeve met geplaveide binnenplaats en inrijpoort is sinds 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed, omwille van haar historische waarde als voormalige griffierswoning van de abdij van Affligem en omwille van haar architecturale waarde. De hoeve ligt momenteel voor om opnieuw

vastgesteld te worden, met dezelfde erfgoedwaarden zoals aangehaald in de wetenschappelijke inventaris en in de vaststelling van 2009..

De door bezwaarindienaar aangehaalde aanpassingswerken en verbouwingen zijn niet van die aard dat deze de erfgoedwaarden van het goed teniet doen. Op basis van desktoponderzoek en nazicht van op de openbare weg blijkt dat het goed nog voldoende goed bewaard is en nog steeds over erfgoedwaarde beschikt. Behoudens een vergunning van 1987 voor het plaatsen van twee reclameborden zijn geen andere vergunningen voor verbouwings- of aanpassingswerken gekend. Van op de openbare weg werd vastgesteld dat er geen wijzigingen hebben plaatsgevonden die afbreuk doen aan de erfgoedwaarden van het goed. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de wetenschappelijke beschrijving in de inventaris, waaronder de overluifelde inrijpoort gedateerd door gesmeed ijzeren opschrift "Anno/1752" en met bouwjaar "17/52" op de imposten, zijn nog steeds aanwezig. De zuidelijke en westelijke gevel zoals waarneembaar van op de openbare weg is nog steeds waarneembaar, waarbij de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving en weergegeven op de foto's in de inventaris nog steeds aanwezig zijn. De historische waarde van de hoeve, die teruggaat tot de 18de eeuw, is nog steeds even relevant net zoals bij de vaststelling van het goed in 2009.

Het bouwkundig element 'Hoeve Dewitte', Brusselbaan 129 Affligem, heeft erfgoedwaarde en is voldoende goed bewaard voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000062: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Aaneengesloten hoevecomplex (erfgoedid 90808/aanduidingsid 117639), Victor Maloustraat 66 Sint-Pieters-Leeuw.

Bezwaarindienaar stelt dat het woonhuis en een deel van de stallen eind 2017 afgebroken werden na uitreiking van een vergunning tot sloop. Inmiddels werd er een nieuwbouwwoning in de plaats opgericht. Bezwaarindienaar geeft aan dat de erfgoedwaarde verdwenen is. Bezwaarindienaar voegt twee recente foto's toe aan zijn of haar schrijven.

Behandeling van het bezwaar:

De opmerking van de bezwaarindienaar betreffende de sloop is correct. De woning en een deel van de stallen werden in 2017 gesloopt. Niettegenstaande hebben de resterende delen van de hoeve, namelijk de schuur, de stal en de ommuring, nog voldoende erfgoedwaarde voor opname in een vastgestelde inventaris. Hoewel de erfgoedwaarden zijn aangetast doordat een deel van de hoeve verdwenen is, heeft de schuur, en dan met name de langsschuur, nog altijd erfgoedwaarde en is deze bepalend in het landschap. De schuur is een blikvanger en benadrukt het agrarisch karakter van het gehucht komend vanuit het noorden over de Bosveldbaan, en vanuit de Victor Maloustraat. Samen met de twee andere hoeves die als bouwkundig element voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris, namelijk het bouwkundig element 'Gesloten hoeve Hof ter Heide' (erfgoedid 40629) en het bouwkundig element 'Langgestrekte hoeve' (erfgoedid 90809), geeft voorliggende hoeve uiting aan de historische continuïteit van het agrarische landschap.

Het bouwkundig element wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris met een gewijzigde benaming 'Hoeve'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Stal en schuur van een voormalige hoeve met een ommuurd erf. De langsschuur is gedateerd '1897' en het geheel werd kadastraal geregistreerd in 1903, maar onder meer aangepast na schade in de Tweede Wereldoorlog." Bij de erfgoedkenmerken wordt de term 'boerenwoningen' gewist. De aanpassingen worden doorgevoerd in zowel de

wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris. Bij de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris wordt een aanvullende informatie toegevoegd over de sloop van de boerenwoning en een deel van de stallen.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Aaneengesloten hoevecomplex' (erfgoedid 90808/aanduidingsid 117639), Victor Maloustraat 66 in Sint-Pieters-Leeuw, wordt met gewijzigde benaming, erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming van het bouwkundig element wordt 'Hoeve'. Het erfgoedkenmerk 'boerenwoningen' wordt verwijderd. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Stal en schuur van een voormalige hoeve met een ommuurd erf. De langsschuur is gedateerd "1897" en het geheel werd kadastraal geregistreerd in 1903, maar onder meer aangepast na schade in de Tweede Wereldoorlog."

Bezwaar B_000063: Bezwaar bij de schrapping van één bouwkundig element: Hoeve (erfgoedid 41515/aanduidingsid 37845), Dorpstraat 516 Bertem.

Bezwaarindiener geeft aan verwonderd te zijn dat het woonhuis in den Herdt, Dorpsstraat 516 in Leefdaal voorligt om geschrapt te worden uit de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed met reden dat het niet langer erfgoedwaarde heeft, te meer dat de woning vermeld wordt in de erfgoedinventaris die de gemeente opmaakte.

Behandeling van het bezwaar:

De informatie die bezwaarindiener aanreikt is correct. Het bouwkundig element lag ten onrechte voor in openbaar onderzoek voor schrapping uit de vastgestelde inventaris, daar het geen erfgoedwaarde meer zou hebben. Het goed blijkt na nader onderzoek wel degelijk nog over voldoende erfgoedwaarde te beschikken voor opname.

Het bouwkundig element 'Hoeve', Dorpstraat 516 in Bertem, werd in 2018 opgenomen als 'Woonhuis In den Herdt' in de erfgoedinventaris van de gemeente Bertem (p. 31 Erfgoedinventaris Gemeente Bertem 2018).

Het feit dat cementering van de noordoostelijke langsgewel bij de laatste renovatiewerken verwijderd werd, doet geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van het goed. De cementering werd vermoedelijk pas aan het eind van de 19de-eeuw of begin van de 20ste eeuw aangebracht. De hoeve kan op basis van een in situ bewaarde gevelsteen als uit het tweede kwart van de 18de eeuw gedateerd worden en werd vermoedelijk rond 1735 gebouwd. Het onderzoek van de werkgroep Erfgoedinventaris van de gemeente Bertem wees uit dat het goed 'In den Herdt' genaamd werd en op de plaats van het leengoed het 'Camhof' gebouwd werd. Op basis van een ongedateerde archieffoto die de dienst Interleuven bij haar advies voegde, dient vastgesteld te worden dat door het verwijderen van de cementering de gevel in bak- en zandsteenstijl opnieuw vrijgelegd werd. Ook werden bij de uitvoering van deze werken de originele kleine muuropeningen onder het dak opnieuw vrijgemaakt. Er kan bijgevolg bezwaarlijk gesteld worden dat het goed door deze werken niet langer over voldoende erfgoedwaarde zou beschikken voor opname in een vastgestelde inventaris. Het bouwkundig element 'Hoeve', Dorpstraat 516 Bertem, wordt bijgevolg niet langer voorgelegd voor schrapping uit het vaststellingsbesluit van de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed van 28 november 2014.

In een aanvullende informatie in de wetenschappelijke inventaris wordt de historiek en erfgoedkenmerken van het bouwkundig element beter geduid: "De hoeve kan op basis van een gevelsteen met jaartal '1731' gedateerd worden als gebouwd in het tweede kwart van de 18de eeuw. De hoeve kreeg de naam 'In den Herdt' en werd gebouwd op de plaats van het vroegere leengoed het 'Camhof'. De cementering werd inmiddels deels verwijderd." 'In

den Herdt' wordt als naam van het bouwkundig element toegevoegd in de wetenschappelijke inventaris. De datering '17de eeuw', '18de eeuw' in de erfgoedkenmerken in zowel de wetenschappelijke als vastgestelde inventaris wordt gewijzigd in 'tweede kwart 18de eeuw'.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Hoeve' (erfgoedid 41515/aanduidingsid 37845), Dorpstraat 516 Bertem, wordt niet langer opgenomen in de lijst met te schrappen bouwkundige elementen en gehelen uit de vastgestelde inventaris. Het goed blijft vastgesteld als bouwkundig erfgoed volgens het vaststellingsbesluit van de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed van 28 november 2014.

Bezwaar B_000064: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Wegkapelletje (erfgoedid 305698/aanduidingsid 120207), Terbankstraat 1 Leuven.

Bezwaarindiener stelt dat het kapelletje ter hoogte van de hoek Terbankstraat 1 in Leuven geen bouwwerk uit vervlogen jaren betreft zoals de beschrijving van het erfgoedobject doet uitschijnen, maar een kapel die begin jaren 1950 opgericht werd. Bezwaarindiener merkt op dat de bouwheer van het goed diepgelovig was en in het verleden verschillende initiatieven ondernam of ondersteunde, waaronder het schenken van giften aan het kindertehuis Tabor en steun aan de Jezuïetenorde in Congo. De bouwheer was tevens actief als misdienaar en later lector in de regio Leuven. Bezwaarindiener toont aan dat de oprichting van de kapel op eigen grond in deze context bekeken dient te worden. Het Mariabeeld werd in het verleden verschillende malen ontvreemd, waarbij stelselmatig een nieuw beeld werd aangeschaft in Scherpenheuvel. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat na het laatste voorval een plexiglasplaat gemonteerd werd om het Mariabeeld te beschermen. Tijdens de eerste jaren werd de kapel verlicht via de woning op het eigendom. De restfittingen zijn nog zichtbaar, maar zijn na verloop van tijd onbruikbaar geworden. Bezwaarindiener wenst op te merken, dat voorliggende kapel geen specifiek erfgoed betreft en vraagt het goed om die reden te schrappen uit de lijst die voorligt voor vaststelling als bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

De bewaarindiener stelt dat de historiek van het kapelletje in de beschrijving van het bouwkundig element 'Wegkapelletje', Terbankstraat 1 Leuven, in de wetenschappelijke inventaris niet correct is. De kapel werd pas opgericht in de jaren 1950 door een devote eigenaar en de kapel is op privé-terrein opgetrokken. De bezwaarindiener vraagt om de kapel niet op te nemen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van het bouwkundig erfgoed. Er wordt niet ingegaan op de vraag tot schrapping; de inhoudelijke opmerkingen worden wel verwerkt.

Het bouwkundig element 'Wegkapelletje', Terbankstraat 1 Leuven, werd opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Heverlee (2016-2019). Aangezien de informatie over de ouderdom van de kapel die de bezwaarindiener aanreikt niet gekend was op het ogenblik van inventarisatie, werd het bouwkundig element opgenomen in de wetenschappelijk inventaris op basis van foute gegevens en met een gebrekkige beschrijving. De historische waarde die in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris gemotiveerd wordt, blijkt veeleer beperkt te zijn. Desalniettemin heeft de kapel nog steeds voldoende erfgoedwaarde voor opname in een vastgestelde inventaris. Ondanks de beperkte historische waarde, heeft de kapel volkskundige waarde als staakkapel onder een zadeldakje toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes, opgericht in het begin van de jaren 1950.

Het bouwkundig element 'Wegkapelletje', Terbankstraat 1 Leuven, lag voor in openbaar onderzoek voor vaststelling als bouwkundig erfgoed omwille van haar historische en volkskundige waarde. Op basis van de opmerkingen uit voorliggend bezwaarschrift dient opgemerkt te worden dat het geïnventariseerd onroerend goed louter over volkskundige waarde beschikt. Deze erfgoedwaarde is toereikend om een opname van het geïnventariseerd goed in de vastgestelde inventaris te verantwoorden.

De beschrijving van het bouwkundig element op basis van de erfgoedkenmerken wordt zowel in de wetenschappelijke inventaris als vastgestelde inventaris aangepast: "De staakkapel onder een zadeldakje toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes op de hoek van de Tervuursesteenweg en de Terbankstraat werd begin jaren 1950 opgericht door de devote eigenaar van het perceel en is ingewerkt in de haag van het perceel Terbankstraat 1." In de aanduiding van de erfgoedkenmerken wordt de datering 'na WOII' toegevoegd. De kapel wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit omwille van de volkskundige waarde. De historische waarde wordt niet langer aangehouden als erfgoedwaarde bij de opname van voorliggend bouwkundig element in het vaststellingbesluit.

In de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris wordt volgende informatie toegevoegd: "In tegenstelling tot de veronderstellingen omtrent de historiek in de inventaristekst werd de kapel begin jaren 1950 opgericht door de devote eigenaar van het perceel. Deze eigenaar ondernam verschillende initiatieven waaronder het schenken van giften aan het kindertehuis Tabor en steun aan de Jezüietenorde in Congo. Hij was tevens actief als misdienaar en later lector in de regio Leuven. In het verleden werd de kapel ook verlicht."

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Wegkapelletje' (erfgoedid 305698/aanduidingsid 120207), Terbankstraat 1 in Leuven, wordt met gewijzigde erfgoedkenmerken en een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "De staakkapel onder een zadeldakje toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes op de hoek van de Tervuursesteenweg en de Terbankstraat werd begin jaren 1950 opgericht door de devote eigenaar en is ingewerkt in de haag van het perceel Terbankstraat 1." Bij de erfgoedkenmerken wordt de datering 'na WOII' toegevoegd. Het bouwkundig element wordt opgenomen in het vaststellingbesluit omwille van de volkskundige waarde. De historische waarde wordt geschrapt.

Bezwaar B_000065: zie bezwaar B_000047

Bezwaar B_000066: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Langgestrekte hoeve (erfgoedid 213151/aanduidingsid 118751), Testeltsesteenweg 232 Aarschot.

Bezwaarindiener wenst bezwaar aan te tekenen tegen de opname van voorliggende langgestrekte hoeve, gelegen in de Testeltsesteenweg 232 3201 in Aarschot, in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener merkt op dat bij de inventarisatie in 2011 geen openbaar onderzoek georganiseerd werd, noch contact werd opgenomen met de betrokken eigenaars. Bezwaarindiener vindt het feit dat nu beroep gedaan wordt op deze inventaris laag bij de grond en verwacht dergelijke principes niet van een overheidsinstelling. Bezwaarindiener geeft aan dat in de huidige procedure bezwaar ingediend dient te worden bij het orgaan dat de inventaris zelf opstelde. Om onpartijdig te kunnen oordelen zou bezwaar ingediend moeten worden bij een onafhankelijke instantie.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe hartpijn te hebben en neerslachtig te worden bij de gang van zaken. Bezwaarindiener wenst de hoeve te slopen om een aangepaste woning op te trekken. Het huidige gebouw biedt geen enkel hedendaags comfort en is volgens bezwaarindiener tot op de draad versleten. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat het goed niet langer in aanmerking komt voor verhuur.

Bezwaarindiener meent dat het voornemen om het goed op te nemen in de vastgestelde inventaris zijn of haar mogelijkheden beperkt. Bezwaarindiener betreurt dat de eventuele opname de mogelijkheid om een nieuwbouw op deze plaats te realiseren zal hypothekeren. Bezwaarindiener merkt op dat de verkoop van het goed helaas geen optie is, gezien de waarde van het pand door de opname in de inventaris sterk zal dalen.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe op 5 april 2020 na in de buurt te zijn gaan wandelen bij thuiskomst te hebben gerealiseerd dat de hoeve niet langer past in de huidige omgeving.

Bezwaarindiener voegt bij zijn of haar schrijven recente foto's toe om zijn of haar argumenten te staven met betrekking tot onderstaande onderdelen:

- *Stal en schuur*: het dak van de stal en schuur is versleten, evenals de deuren en ramen. Er doen zich vochtproblemen voor in de muren. Deze vertonen barsten en worden als maar groter door de trilling van de treinen die passeren via de achtergelegen spoorlijn. Er is geen bevloering aanwezig, behoudens deze in baksteen.
- *Woonhuis*: het dak van de woning is versleten, waardoor het binnen regent. De binnen- en buitendeuren zijn versleten, evenals de ramen die voorzien zijn van enkelglas. De plafonds en bevloering is versleten. De elektrische voorzieningen zijn verouderd en voldoen niet aan de huidige veiligheidsnormen. De buitenmuren zijn vochtig, waardoor de bakstenen dreigen te verpulveren. Langs de binnenkant is de muur afgezet met asbesthoudende platen. De zoldering bestaat uit hout en is versleten. Een deel van het dak aan de achterzijde bestaat uit asbesthoudende golfplaten. De trap naar de zolder is volledig versleten. De enige verwarmingselementen zijn een houtkachel en een open haard. In de woning is slechts één verouderde sanitaire ruimte aanwezig en slechts één punt voor het aftappen van water. De woning is niet geïsoleerd en is ontzien van elk hedendaags comfort (geen warm water, badkamer, keuken en hedendaagse sanitaire voorzieningen aanwezig).

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat in de inventaris slechts één foto opgenomen is van de boerderij, genomen vanop een redelijke afstand en verwijst hierbij naar de zegswijze: "schoon van ver maar zeer ver van schoon". Bezwaarindiener merkt op dat de foto's een veel betere toestand doen uitschijnen dan deze in werkelijkheid is. Bezwaarindiener vraagt om ter plaatse de nodige vaststellingen te doen.

Bezwaarindiener vraagt om op basis van bovenstaande gegevens, het pand als onvoldoende bewaard voor opname in de vastgestelde inventaris te beschouwen en het goed te schrappen uit de lijst die voorligt.

Bezwaarindiener stelt zich met betrekking tot de afbakening op het plan de vraag waarom het perceel 37L mee opgenomen werd in de afbakening en de percelen 38M, 37C/2 en 37C/3 niet. Deze percelen bevinden zich nochtans voor de hoeve en zouden het zicht op de hoeve kunnen belemmeren.

Behandeling van het bezwaar:

Artikel 4.1.3, derde lid, 3° van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat tijdens het openbaar onderzoek opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden kunnen worden ingediend en afgegeven bij het agentschap. Niet alle opmerkingen in het bezwaarschrift voldoen hier aan. Louter volledigheidshalve wordt hieronder beknopt ingegaan op alle argumenten. Geen van de argumenten heeft invloed op het vaststellingsbesluit.

Bezwaarindiener merkt op dat bij de inventarisatie in 2011 geen openbaar onderzoek georganiseerd werd, noch contact werd opgenomen met de betrokken eigenaars. Dat is inderdaad correct, maar beantwoordt aan de procedures, waarin persoonlijke kennisgeving van de eigenaars niet is voorzien.

De Langgestrekte hoeve (erfgoedid 213151/aanduidingsid 118751), Testeltsesteenweg 232 Aarschot werd in 2011 opgenomen in de wetenschappelijke inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van de Demervallei tussen Aarschot en Diest (2010-2011). De opname van onroerende goederen in een wetenschappelijke inventaris voorziet niet in een individuele kennisgeving aan de eigenaars. Het goed is sinds 2011 vastgesteld als bouwkundig erfgoed en is opgenomen in het vaststellingsbesluit van de administrateur-generaal van 28 november 2014. Ook de opname in de vastgestelde inventaris zoals voorzien in het Decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid van 27 maart 2010 voorziet niet in dergelijke kennisgeving.

De langgestrekte hoeve wordt met de huidige procedure voor de eerste keer vastgesteld als bouwkundig erfgoed volgens de nieuwe vaststellingsprocedure zoals voorzien in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, met voorafgaand openbaar onderzoek van zestig dagen. Het decreet voorziet niet in een individuele kennisgeving aan eigenaars van de betrokken onroerende goederen die voorgedragen worden voor opname in een vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener meent dat, om onpartijdig te kunnen oordelen, bezwaar ingediend zou moeten worden bij een onafhankelijke instantie. Er kan aangehaald worden dat het openbaar onderzoek georganiseerd is zoals procedureel voorgeschreven. De vaststellingsprocedure voorziet wel degelijk dat de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek voorgelegd worden aan een onafhankelijke adviesorgaan. Artikel 4.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat opmerkingen en bezwaren tot uiterlijk de laatste dag van de termijn van het openbaar onderzoek schriftelijk aan het agentschap worden bezorgd. Hetzelfde artikel bepaalt eveneens in het zesde lid dat de Vlaamse Regering advies inwint over de vast te stellen inventaris en de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. Deze adviescommissie stelt onafhankelijk advies op over zowel de inventaris als de resultaten van het openbaar onderzoek. De Vlaamse Regering kan de inventaris pas vaststellen na het advies van deze onafhankelijke adviescommissie voor onroerend erfgoed.

Bezwaarindiener meent dat het voornemen om het goed op te nemen in de vastgestelde inventaris zijn of haar mogelijkheden beperkt. De door bezwaarindiener geformuleerde opmerkingen in het vierde en vijfde lid hebben geen betrekking op feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek en zijn als dusdanig niet ontvankelijk. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de opname in een vastgestelde inventaris op zich geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, in werking getreden op 1 januari 2017, is het de lokale overheid die bevoegd is om werken aan niet beschermd en louter vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied te beoordelen. Het is aan de vergunningverlenende overheid om omgevingsvergunningsaanvragen voor sloop te beoordelen en de erfgoedwaarden in rekenschap te brengen.

De stellingname dat een opname in een vastgestelde inventaris een waardevermindering van het goed zou inhouden is niet aangetoond. Op basis van recent onderzoek uitgevoerd door het agentschap blijkt het tegenovergestelde, namelijk dat de verkoopprijs van een pand dat opgenomen is een vastgestelde inventaris 6% hoger ligt dan van een gelijkaardig pand zonder erfgoedwaarde.

Bewaarindieneer meent dat de hoeve niet langer past in de huidige omgeving. Ook dit onderdeel van het bezwaarschrift is niet ontvankelijk.

Bezwaarindieneer meent dat het onroerend goed onvoldoende goed bewaard is voor opname in een vastgestelde inventaris en wijst hiervoor op een aantal bouwfysische gebreken aan het woonhuis, de stal en de schuur.

Op basis van de door bezwaarindieneer bijgevoegde foto's valt echter niet af te leiden dat het goed in danig slechte bouwfysische toestand zou verkeren die een opname in de vastgestelde inventaris verhindert. Er dient vastgesteld te worden dat de opgesomde gebreken niet van die aard zijn dat het goed onvoldoende bewaard zou zijn. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris zijn onverkort aanwezig. Het goed heeft als dusdanig nog steeds erfgoedwaarde en is voldoende goed bewaard voor opname in een vastgestelde inventaris. Bezwaarindieneer stelt volledig ten onrechte dat het pand op heden onvoldoende goed bewaard zou zijn om vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindieneer stelt zich met betrekking tot de afbakening op het plan de vraag waarom het perceel 37L mee opgenomen werd in de afbakening en de percelen 38M, 37C/2 en 37C/3 niet. Artikel 4.1.6. van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat een onroerend goed opgenomen in de vastgestelde inventaris nauwkeurig aangeduid wordt op een plan. Voor de afbakening van onroerende goederen op het plan wordt uitgegaan van het administratief perceel (ADP) van het grootschalig referentiebestand (GRB). De afbakening van het perceel beperkt zich tot die percelen waarop de aangeduide bouwkundige elementen gelegen zijn. Op de percelen met perceelnummers 38M, 37/2 en 37/3 bevinden zich geen erfgoedelementen. Deze worden om die reden niet mee opgenomen in de afbakening op het plan.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000067: Bezwaar bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Vogelenkwartier (erfgoedid 305629/aanduidingsid 120615), Mezenlaan, Nachtegalenstraat, Zwaluwenlaan Leuven.

Bezwaarindieneer geeft aan op 28 februari 2020 schriftelijk in kennis te zijn gesteld door de Dienst Ruimtelijke Ordening van de Stad Leuven over het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Bezwaarindieneer leest in dat schrijven dat de woning, gelegen in de Mezenlaan 28, 3001 Heverlee erfgoedwaarde heeft en voorwerp uitmaakt van het vaststellingsvoorstel. Bezwaarindieneer geeft aan blij te zijn met dit nieuws en de buurt een warm hart toe te dragen.

Bezwaarindieneer geeft aan na verder onderzoek naar de gevolgen van de vaststelling verschoten te zijn over de implicaties die deze maatregel met zich meedraagt. Bezwaarindieneer geeft aan in de toekomst uitbreidingswerken te willen doorvoeren aan de woning, maar momenteel nog geen grote renovatiewerken te hebben uitgevoerd en enkel wachtleidingen te hebben getrokken in functie van latere werken. Bezwaarindieneer geeft aan de gelijkvloerse verdieping verder te willen uitbreiden tot de maximaal toegestane lengte en ook de eerste verdieping te willen uitbreiden. Gezien de woning 4,70 meter breed is, limiteert een uitbreiding op de eerste verdieping zich grotendeels de mogelijkheden van de woning. Bezwaarindieneer merkt op dat de toevoeging van een slaapkamer al niet zou kunnen, daar het bouwreglement van de Stad Leuven een minimale hoogte van 2,40 voorschrijft en dit voor deze woning niet te realiseren valt.

Bezwaarindiener merkt op dat het creëren van een 'aantrekkelijke omgeving', zoals vooropgesteld in de brief in verband met de ruimtelijke ordening van de Stad Leuven, in voorliggend geval zwaar achteruit is gegaan.

Bezwaarindiener geeft aan dat het volstrekt noodzakelijk is om de nodige uitbreidingswerken uit te voeren zodanig de leefbaarheid en aantrekkelijkheid te blijven waarborgen. Bezwaarindiener tekent formeel bezwaar aan om op deze manier de woning te laten erkennen als bouwkundig erfgoed om volgende redenen:

- Verschillende eigenaren hebben reeds aanpassingen gedaan aan de achtergevels. Dit maakt dat de achterzijde al helemaal geen eenduidig erfgoed meer is. Tevens is het gelijkwaardigheidsprincipe hierdoor helaas verloren gegaan.
- Deze maatregel beperkt alle mogelijkheden voor uitbreiding en de realisatie van een aangename woonomgeving voor gezinnen nu én in de toekomst.
- Dit brengt de algemene waarde van alle panden naar beneden, gezien de mogelijkheden aanzienlijk beperkt worden. Mogelijks kan een voorstel zijn om een bufferperiode na beslissingname te voorzien, waarin toch uitbreidingswerken voorzien kunnen worden zodanig vele eigenaars nog kunnen handelen naar uitbreiding en verfraaiing van de woningen.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener verzet zich tegen de consequenties verbonden aan de opname van de wijk in het vaststellingsbesluit. De argumenten aangehaald in het bezwaar zijn echter niet ontvankelijk. e hebben immers geen betrekking op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is derhalve niet ontvankelijk. Bezwaren kunnen enkel handelen over de feitelijkheden van voorliggend vaststellingsvoorstel, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat het bouwkundig element niet meer bewaard is, of kan de erfgoedwaarde van een bouwkundig element in vraag gesteld worden op basis van argumenten. Er kan tijdens dit openbaar onderzoek dus geen bezwaar ingediend worden tegen de rechtsgevolgen gekoppeld aan de vaststelling. Volledigheidshalve overlopen we de verschillende argumenten.

Bezwaarindiener haalt aan dat verschillende achtergevels aangepast werden en meent hieruit af te leiden dat de wijk door deze aanpassingen geen eenduidig erfgoed meer vormt. Op basis van de beschrijving van het bouwkundig geheel in de wetenschappelijke inventaris blijkt duidelijk dat de erfgoedwaarden van het bouwkundig geheel 'Vogelenkwartier' beoordeeld werden op basis van de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen van het geheel zoals waarneembaar van op de openbare weg. Het bouwkundig geheel heeft historische waarde en architecturale waarde als geheel van 94 tot gesloten rijen geschakelde woningen van een bescheiden type, in een sobere baksteenarchitectuur met traditionele accenten zoals de puntgevel en het wolfsdak. De achtergevels worden niet aangeduid in de beschrijving van het geheel in de wetenschappelijke inventaris en werden niet in rekenschap gebracht bij aanduiding van de erfgoedwaarden. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving, waaronder de aanleg, de compositie van de voorgevels, de indeling van de woningen, de aanwezigheid van de voortuinen, zijn onverkort aanwezig. Het bouwkundig geheel heeft als dusdanig voldoende erfgoedwaarde voor opname in een vastgestelde inventaris.

Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden, noch de intenties inzake ruimtelijke ordening en omgeving een motiveringsgrond uitmaken om de opname van het bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000068: Bezwaar bij de benaming van één bouwkundig element: Hof ter Meigemheide (erfgoedid 38871/aanduidingsid 113681), Steenblokweg 50 Beersel.

Bezwaarindiener merkt op dat de benaming 'Hof ter Meigemheide' foutief is. De vorige eigenaar van het pand en de lokale literatuur ('De geschiedenis van Dworp') die over het goed beschikbaar is, duiden aan dat het goed 'Hof te Solheide' genoemd moet worden. In het verleden werd dit met een 'y' geschreven in plaats van 'ei'.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener reikt correcte informatie aan. In de publicatie 'De geschiedenis van Dworp' wordt de hoeve (kadastrale gegevens: sectie D, perceel 78, nu 78 A & B) op pagina's 259-260 inderdaad benoemd als Hof te Solheide. Op basis hiervan wordt de benaming van het bouwkundig element aangepast, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris. De benaming van het bouwkundig element wordt gewijzigd van 'Hof ter Meigemheide' in 'Hof te Solheide'. In de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris wordt een aanvullende informatie toegevoegd met een verwijzing naar de bron van de gegevens.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Hof ter Meigemheide' (erfgoedid 38871/aanduidingsid 113681), Steenblokweg 50 te Beersel, wordt met gewijzigde benaming opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming wordt 'Hof te Solheide'.

Bezwaar B_000069: zie bezwaar B_000045

Bezwaar B_000070: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Burgerhuis Petit en arbeiderswoningen (erfgoedid 306264/aanduidingsid 120278), Baron Descampslaan 93, Kroonstraat 7-11 Leuven.

Bezwaarindiener wenst te reageren op het schrijven van 28 februari 2020 van de Stad Leuven aangaande de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Bezwaarindiener merkt op dat voorliggend pand, Baron Descampslaan 93, Kroonstraat 7-11 in Leuven uit de de gegevens die voorliggen in onderzoek erfgoedwaarde blijkt te hebben. Bezwaarindiener wenst opmerkingen te formuleren ten aanzien van de arbeiderswoning (westelijke vleugel) die opgenomen zijn in het erfgoedobject en laat het burgerhuis Petit buiten beschouwing.

Bezwaarindiener geeft aan met interesse de beschrijving in de inventaris van het bouwkundig erfgoed te hebben gelezen, maar wenst van de gelegenheid gebruik te maken om een aantal zaken recht te zetten en meer details over de geschiedenis en de verbouwingen van de arbeiderswoningen (zowel aan het exterieur als het interieur) te bezorgen.

Bezwaarindiener geeft aan dat de arbeiderswoningen tussen 1985 en 1991 verbouwd werden, waarbij het volume evenwel bewaard bleef maar de woningen herleid werden tot drie wooneenheden (in tegenstelling tot twee wooneenheden zoals vermeld in de beschrijving van het erfgoedobject in de inventaris). Kadastraal betreft dit de adressen: Kroonstraat 7, Kroonstraat 9 en Kroonstraat 11. De twee achterste arbeiderswoningen werden samengevoegd tot één wooneenheid (nummer 11). De bouwtoelating dateert hiervoor van 6 december 1985.

Bezwaarindiener bezorgt in zijn schrijven bijkomende details die de beschrijving van de arbeiderswoningen in de inventaris kunnen aanvullen. Bezwaarindiener verwijst tevens naar een schema bijgevoegd aan zijn schrijven.

Bezwaarindiener merkt op dat de vier arbeiderswoningen voor de verbouwingen in 1985 dezelfde indeling kenden met aan de westkant, de toenmalige voorgevel, twee kamers (s) en (r) van ongeveer 3,5 meter bij 3,5 meter. Centraal in de woningen bevonden zich aan weerszijden twee smalle ruimtes. De ene ruimte deed dienst als keuken (t) en daar tegenover was een keldertje in halve diepte met daarboven een opkamertje (u). Aan de achterzijde (oostgevel) waren twee stallingen/onafgewerkte bergruimten (v) aanwezig. Een trap leidde naar boven waar met houtplaten en karton een (of twee) slaapkamers waren voorzien.

Bezwaarindiener merkt op dat een getuigenis van Jeanne Moelandts (voormalig inwonster van Wijnmaal) deze indeling bevestigt. Ze vertelde dat ze als kind als (één van de) eerste inwoners de arbeiderswoning langs de straatkant bewoonde en dat ze hielp met dorsen in een van de achterplaatsen van de woning (v). Ze verwees naar de datum 1905.

Bezwaarindiener geeft aan dat de arbeiderswoningen in 1985 in erg slechte staat waren. Het geheel was totaal uitgeleefd en versleten. Bovendien was er vocht in de muren en op de vloer. Ook werd huisboktor vastgesteld in gedeelten van het houtwerk. De technieken (water, elektriciteit) waren onvoldoende om hedendaagse bewoning toe te laten.

Bezwaarindiener merkt op dat om die reden in 1985 een totaalrenovatie plaatsvond. Het volume werd behouden, maar de woningen werden intern grondig verbouwd. De vorm van het schilddak bleef behouden, maar de kepers en bedekking met dakpannen werden volledig vernieuwd. Er werden verschillende dakvlakvensters aangebracht. In elke woning is één centraal spant aanwezig; de gordingen zijn zijdelings opgelegd in de zij- en tussenmuren. Behalve plaatselijk herstel van de spanten en gordingen, blijven deze intact bewaard. De telmerken zijn nog steeds zichtbaar (y1, y2, y3 en y4, optellend naar de straatkant toe).

Bezwaarindiener merkt op dat de buitengevels ongeveer 48 cm dik zijn. De woningscheidende tussenmuren (x1, x2 en x3) zijn 24 cm dik en niet ingebonden met de buitengevels, wat er wellicht op wijst dat ze later zijn aangebracht. De gevels en woningscheidende tussenmuren bleven grotendeels behouden. De binnenindeling werd verwijderd (op enkele - gedeelten van - binnenmuren na) en de functionaliteit omgedraaid. De vroegere voordeuren in de westgevel werden deuren naar de tuin. Drie voormalige achterdeuren in de oostgevel (l), (m) en (p) werden de voordeuren van de nieuwe wooneenheden. De voormalige achterdeur van de tweede arbeiderswoning (n) is verplaatst wegens de constructie van een garagepoort. Deze deur was – als enige van de vier achterdeuren - voorzien van een witstenen omlijsting. Deze dagkanten werden deels gerecupereerd bij de huidige – verplaatste - voordeur van nr.9.

De voormalige voorgevel aan de westkant (f) behield zijn repetitief karakter van deur-venster-venster (in viervoud) met 12 kleine bovenvensters. De gecementeerde plint werd afgekapt en de bakstenen in deze zone vervangen over halve diepte. De dagkanten van de raam- en deuropeningen werden eveneens hersteld (ze waren later uitgekapt en ook aangestreeken met een cementmortel). De blauwe stenen dorpels bleven bewaard. De rollagen boven de deuren en ramen werden vernieuwd naar een boogvorm. Voor de 12 kleine verdiepingsramen werd een blauwe hardstenen dorpel bijgeplaatst en ze werden voorzien van een nieuwe houten latei. Het schrijnwerk, zoals bij alle andere gevels, werd vernieuwd. In deze westgevel zijn nog sporen bewaard van 2 voormalige openingen in witte steen (g) die mogelijk dateren uit de 19de -eeuwse periode toen deze vleugel in gebruik was als stallingen/schuur.

De openingen in de noordgevel (straatkant) bleven ook behouden. De vensteropening (e) verluchtte de keukenruimte (t) van de eerste arbeiderswoning. Het bovenlicht van een voormalige deuropening bleef ook bewaard. Er tekende zich ook een grote poort (d) duidelijk af. De rollaag werd vernieuwd en enkele centimeters naar voren geplaatst om deze te benadrukken. De contouren van de grote poort zijn geaccentueerd door eenzelfde vooruitspringende omlijsting.

Bezwaarindiener geeft aan dat in de andere kopgevel (zuidkant) 2 grote openingen werden toegevoegd (i en j). Centraal in deze gevel zijn nog sporen aanwezig van het raam (h) van de voormalige opkamer.

Bezwaarindiener merkt op dat de noord-, west- en zuidgevel volledig werden hervoegd met een bastaardmortel met witte cement. De muurankers in deze drie gevels zijn bewaard.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat de oostgevel het meest gewijzigd werd. Gezien de slechte staat van het baksteenmetselwerk en invullingen in snelbouwsteen en allerlei andere materialen werd een halfsteens parement in veldovensteen voor de bestaande gevel geplaatst met een open spouw van ca. 6 cm. Drie van de vier deuropeningen werden zoals bezwaarindiener hierboven aangeeft bewaard; er werd een garagepoort toegevoegd en 2 grote en 2 kleine raamopeningen bijgemaakt.

Bezwaarindiener merkt op dat de huidige afbakening met de Kroonstraat, door hekwerk en bakstenen muurtjes met ingewerkt motief (c) en (b) dateren van de verbouwing 1985-1991. Bij graafwerken voor de fundering van deze bakstenen muurtjes werden fundamente (a) van een oudere muur aangetroffen. Bovendien is in de oostgevel een verdikking (o) met ongeveer 12 cm aanwezig (die overgenomen werd in het nieuwe parement). De lengte van deze verdikking komt overeen met de breedte van de noordelijke vleugel van het burgerhuis Petit (w). Dit sluit aan bij de vermelding dat bij de verbouwing in 1881 de twee vleugels verbonden werden tot een gesloten hoeve.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat tegen de scheidingsmuur met het burgerhuis Petit, dwars op de kroonstraat, vier toiletten (z1) aanwezig waren, gebouwd voor de vier arbeiderswoningen. Samen met andere koterijen (z2) werden ze afgebroken. Omdat ze de scheidingsmuur ondersteunden, is het eerste gedeelte van die scheidingsmuur ingestort bij de afbraakwerken van de toiletten. Er werd ten belope van ongeveer 20 m vanaf de straat, een nieuwe scheidingsmuur gebouwd in veldovensteen. Een barst in deze nieuwe scheidingsmuur ten gevolge van een slechte fundering, wijst nog altijd de plaats aan van de vroegere beerputten. Het voormalige erf/achterkoer van de woningen was aangelegd met grote kasseien en witte zandsteen. Deze werden gerecupereerd in de aanleg van plantenbakken en op de grond van de huidige oprit.

Bezwaarindiener geeft aan dat in het interieur geen elementen van de 19de eeuwse hoeve (feitelijk de stallen) bewaard bleven. De verdiepingsvloeren in het interieur van de 4 woningen werden nagenoeg volledig uitgebroken en vernieuwd. Voor de badkamers en voor woning nr 9 werden vloeren in beton gestort. De centrale draagbalken onder de spanten werden in alle woningen ook vernieuwd door een betonbalk. De vloeren op de begane grond werden in opbouw op de bestaande tegelvloeren aangelegd. Van de overige binnenafwerking werd, behoudens enkele – gedeelten van – binnenmuren, niets behouden. Bezwaarindiener geeft aan dat uit een getuigenis van de toenmalige pastoor Jos Geyskens van Wijgmaal, die passeerde tijdens onze verbouwingen, blijkt dat het voor de laatste bewoning van de vier arbeiderswoningen in de periode tot ongeveer 1980, oudere mensen en gepensioneerden betrof. "Ik ben dikwijls opgeroepen om iemand uit deze huizen te begraven", was zijn getuigenis.

Bezwaarindiener voegt in bijlage een aantal archiefbeelden toe aan zijn of haar schrijven en is te allen tijde bereid bijkomende documentatie ter beschikking te stellen.

Behandeling van het bezwaar:

De aanvullingen die bezwaarindiener wenst aan te brengen, betreffen de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 306264). Deze beschrijving is opgemaakt door de stedelijke dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven.

Omdat de aanvullingen relevant zijn, wil het agentschap Onroerend Erfgoed de belangrijkste gegevens toevoegen in de inventarisfiche als aanvullende informatie onderaan de beschrijving:

"De beschrijving van de arbeidershuizen dient als volgt te worden gecorrigeerd:

- Oorspronkelijk hadden de vier woningen allemaal eenzelfde indeling, met twee kamers aan de westzijde (toen voorgevel), centraal een smalle keuken en opkamer boven een halfondergrondse kelder, en aan de achtergevel (oost) twee stal- of bergruimtes. Op de verdieping waren slaapruidtes voorzien. Tegen de scheidingsmuur met het burgerhuis Petit, dwars op de Kroonstraat, waren vier toiletten aanwezig, gebouwd voor de vier arbeiderswoningen. Het voormalige erf achter de woningen was aangelegd met grote kasseien en witte zandsteen. Deze werden gerecupereerd in de aanleg van plantenbakken en op de grond van de huidige oprit.
- Tijdens een totaalrenovatie in 1985-1991 werden de woningen herleid tot drie wooneenheden (en niet tot twee). Daarbij werd de indeling van de woningen volledig gewijzigd en vernieuwd, en werden de twee achterste arbeiderswoningen samengevoegd (nummer 11). De toiletten werden afgebroken en vervangen door een nieuwe scheidingsmuur. Het hekwerk aan de straat, tussen bakstenen muurtjes met ingewerkt baksteenmetselwerk, dateert van de verbouwingsfase 1985-1991.
- De huizen kregen een nieuwe dakbedekking en nieuw schrijnwerk. De muuropeningen kregen nieuwe rollagen; nieuwe lekdrempels en lateien voor de bovenvensters.
- Het baksteenmetselwerk werd grotendeels bewaard, met uitzondering van de oostgevel die een nieuw parement kreeg. Elders werd de gecementeerde plint vervangen door baksteen; het baksteenmetselwerk werd hervoegd; de muurankers zijn bewaard.
- In deze westgevel zijn nog sporen bewaard van twee voormalige openingen in witte natuursteen, mogelijk verwijzend naar de oorspronkelijke stallingen op die plaats. In de noordelijke zijpuntgevel zijn sporen van de originele muuropeningen zichtbaar, onder meer een poort, het bovenlicht van een deur en een keukenvenster. In de zuidelijke zijpuntgevel zijn twee grote nieuwe muuropeningen toegevoegd; er zijn sporen van een opkamervenster.

Gegevens verkregen tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, 2020."

Deze correcties hebben geen invloed op de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, zoals opgenomen in het vaststellingsbesluit.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000071: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Landbouwerswoning (erfgoedid 42811/aanduidingsid 115638), Bergstraat 13 Tielt-Winge.

Bezwaarindiener stelt dat in de aankoopakte van 7 september 1972 geen melding gemaakt werd dat voorliggend pand opgenomen stond in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. De woning was in 1972 bouwvallig, bestaande uit twee grotere en twee kleine plaatsen.

Bezwaarindiener geeft aan dat voor 1970 de woning deel uitmaakte van een groter geheel, waarvan het rechterdeel zich in een zeer bouwvallige toestand bevond en afgebroken werd. Het linker gedeelte is afgebrand in 1964.

Bezwaarindiener stelt dat op 8 mei 1974 toelating verkregen werd van de dienst stedenbouw (Ref. 302/A/964) om het overgebleven gedeelte uit te breiden en te renoveren.

Bezwaarindiener geeft aan in 2009 toevallig te weten te zijn gekomen dat de uitgebreide en gerenoveerde woning als 'onroerend erfgoed' werd vastgesteld. Bezwaarindiener vraagt zich af sinds wanneer het goed werd opgenomen en welke de redenen hiertoe geweest kunnen zijn. Bezwaarindiener vraagt zich tevens af waarom hij of zij nooit gecontacteerd is geweest over deze beslissing.

Bezwaarindiener geeft aan noch in Leuven, noch in Brussel bij de dienst Onroerend Erfgoed antwoord gekregen te hebben op bovenstaande vragen en enkel in kennis te zijn gesteld door deze eenzijdige beslissing.

Bezwaarindiener merkt op dat nu in maart-april 2020 het agentschap Onroerend Erfgoed een openbaar onderzoek organiseert over de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener geeft aan hierover door het lokaal bestuur te zijn ingelicht.

Bezwaarindiener geeft aan op volgende vragen een antwoord te willen krijgen:

- Waarom werd dit pand opgenomen als 'onroerend erfgoed'
- Waarom wordt er weer geen overleg gepleegd met de betrokken eigenaars?
- Wie nam, of wie neemt de beslissing over dit gebouw dat privé-eigendom is?
- Welke zijn de gevolgen van een vaststelling als bouwkundig erfgoed? M.a.w. welke zijn de voor- en de nadelen verbonden aan een opname in een vastgestelde inventaris?
- Welke zijn de rechten en plichten voor zakelijkrechthouders?

Bezwaarindiener merkt hierbij op dat het woonhuis na verbouwing en renovatie niet langer een 'Landbouwerswoning' is en vraagt zich af of het wenselijk is om dit als dusdanig te blijven erkennen als onroerend erfgoed.

Bezwaarindiener vraagt meer uitleg over de vaststelling van voorliggend goed.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener merkt op dat in de notariële aankoopakte van 1972 het onroerend goed, Bergstraat 13 Tielt-Winge, niet werd vermeld als opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Er dient opgemerkt te worden dat de informatieplicht bij een eigendomsoverdacht enkel betrekking heeft op onroerende goederen opgenomen in een vastgestelde inventaris voor onroerend erfgoed. Aangezien voorliggend goed pas in 2009 voor een eerste maal werd opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, is het logisch dat dit niet in de notariële akte van 1972 werd vermeld.

Het pand werd in 1971 opgenomen in de wetenschappelijke inventaris bouwkundig erfgoed. De bevoegde centrale administratie registreerde het pand in boekdeel 1 van de reeks Bouwen door de Eeuwen heen in Vlaanderen. In dat boekdeel werd het bouwkundig erfgoed in het arrondissement Leuven geïnventariseerd. Bij de selectie van het pand in de inventaris van 1971 werden de door bezwaarindiener vermelde wijzigingen van 1964-1970 al mee afgewogen, en mee opgenomen in de beschrijving, cf. "onlangs ingekorte landbouwerswoning". Bij de vaststellingsprocedures vanaf 2009 werd de vergunde

uitbreiding van 1974, door de fotograaf van het agentschap op foto vastgelegd in 2006, mee in rekening genomen bij de bepaling van de erfgoedwaarde. Deze uitbreiding wordt niet beoordeeld als een wezenlijke aantasting van de erfgoedwaarde. De erfgoedwaarde bleef bewaard na deze uitbreiding.

Er dient benadrukt te worden dat de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed niet in een persoonlijke kennisgeving van de eigenaars of bewoners voorziet. Het openbaar onderzoek werd bekend gemaakt via publicatie in het Belgisch Staatsblad en in drie afzonderlijke dagbladen. De aankondiging van het openbaar onderzoek werd eveneens geafficheerd door de gemeente en bekend gemaakt op de website van de gemeente. Daarenboven was alle informatie beschikbaar op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarmee is voldaan aan alle voorwaarden inzake bekendmaking zoals opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet. Sommige lokale overheden, waaronder Tielt-Winge, hebben ingezet op het aanschrijven van de eigenaars van het betrokken bouwkundig erfgoed op hun grondgebied, om op die manier de betrokkenheid bij het openbaar onderzoek te vergroten.

Hoewel de vier vragen in het bezwaarschrift niet handelen over feitelijkheden voorliggend in het openbaar onderzoek, en in wezen niet ontvankelijk zijn, worden ze volledigheidshalve beantwoord:

- *Waarom werd dit pand opgenomen als 'onroerend erfgoed'?*

Het pand wordt omwille van zijn architecturale en historische waarde opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed: het is een goed bewaard en representatief voorbeeld van een kleine landbouwerswoning in leembouw, met zichtbare ankerbalken in voor- en achtergevel.

Het pand werd omwille van deze erfgoedkenmerken in 1971 opgenomen in de wetenschappelijke inventaris bouwkundig erfgoed, en is sinds 2009 opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed.

- *Waarom wordt er weer geen overleg gepleegd met de betrokken eigenaars?*

De inventarisatie van bouwkundig erfgoed is sinds eind 1960 een taak van de centrale overheid. Op basis van een vastgestelde, wetenschappelijke methodologie wordt het erfgoed op geografische basis geselecteerd. De vaststelling gebeurt op grote schaal, per provincie. Het persoonlijk aanschrijven of consulteren van eigenaars of belanghebbenden is procedureel niet bepaald en is gelet op het groot aantal bouwkundige elementen en gehelen die in openbaar onderzoek voorliggen vanuit praktisch oogpunt onhaalbaar. Om iedereen de kans te geven inspraak te hebben, organiseert het agentschap Onroerend Erfgoed een openbaar onderzoek.

- *Wie nam, of wie neemt de beslissing over dit gebouw dat privé-eigendom is?*

De Vlaamse Overheid, met name het agentschap Onroerend Erfgoed, is samen met de lokale overheden verantwoordelijk voor de samenstelling van de wetenschappelijke inventaris, waarin deze woning is opgenomen. De minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed zal het voorstel van het vaststellingsbesluit van de huidige procedure beoordelen, na advies te hebben ingewonnen bij de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed. Het beslissingsrecht om het besluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant al dan niet te ondertekenen behoort enkel de minister toe. Meer informatie over de methodologie en procedure is hier te vinden: <https://www.onroerenderfgoed.be/mijn-eigendom-wordt-vastgesteld>.

- *Welke zijn de gevolgen van een vaststelling als bouwkundig erfgoed? M.a.w. welke zijn de voor- en de nadelen verbonden aan een opname in een vastgestelde inventaris? Welke zijn de rechten en plichten voor zakelijkrechthouders?*

Voor het antwoord op deze vraag, wordt bezwaarindiener naar de website van het agentschap verwezen waar de rechtsgevolgen zijn vermeld:
<https://www.onroerendergoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>

Bezwaarindiener merkt op dat het woonhuis na verbouwing en renovatie niet langer een 'Landbouwerswoning' is en vraagt zich af of het wenselijk is om dit als dusdanig te blijven erkennen als onroerend erfgoed. Met het erfgoedkenmerk 'boerenwoningen' en de benaming 'landbouwerswoning' wordt verwezen naar de oorspronkelijke functie van het pand. De verbouwingen die ondertussen gebeurden hebben de herkenbaarheid van deze oorspronkelijke functie niet vernield.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000072: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Classicistisch burgerhuis en brouwerijgebouw (erfgoedid 307086/aanduidingsid 120674), Vinnestraat 28 Zoutleeuw.

Bezwaarindiener geeft aan naar aanleiding van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant te zijn aangeschreven betreffende de eigendom gelegen Vinnestraat 28 te 3440 Zoutleeuw. Bezwaarindiener merkt op dat dit niet-beschermd pand dateert van 1788 en op kaarten vermeld staat als Château du Lac - Kasteel van het Meer - en niet als "classicistisch burgerhuis en brouwerijgebouw" zoals de gemeente Zoutleeuw aangeeft in haar schrijven d.d. 18 februari 2020.

Bezwaarindiener hoopt het agentschap van dienst te zijn met het aanleveren van deze informatie en hoopt ten stelligste dat de pand de naam "Château du Lac - Kasteel van het Meer" als officiële benaming op de lijst van het bouwkundig erfgoed zal behouden.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener stelt de erfgoedwaarde van het pand niet in vraag, betwist de opname in de vastgestelde inventaris niet, maar wil correcties in datering en benaming aanbrengen.

Bezwaarindiener stelt dat het pand dateert van 1788, maar documenteert deze veronderstelling niet. Zonder bijkomende motivatie of verwijzing naar bronnenmateriaal, is het niet mogelijk de datering in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris (tussen 1745 en 1778) te corrigeren.

Daarnaast vraagt bezwaarindiener om de naam van de site te wijzigen naar 'Chateau du Lac' of 'Kasteel van het Meer'. Bezwaarindiener haalt aan dat deze benaming op kaarten is vermeld. Het is niet mogelijk in te gaan op die vraag tot naamsverandering, omdat er geen onderbouwing voor teruggevonden werd. Op de beschikbare historische kaarten wordt het goed niet met de voorgestelde naam aangeduid. Op de kaart van Vandermaelen (1846-1854) zijn enkel de termen 'brasserie' en 'cense' vermeld. Kadastraal worden de gebouwen vooral als 'hof', 'hoeve' of 'huis' opgetekend, met aanpalende 'lusttuin'. Enkel op de militaire topografische kaart uit 1932 kon de benaming 'Chateau du Lac' teruggevonden worden. Deze vermelding wordt ook aangehaald in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris. De spellingsfout in de beschrijving ('chateaux' in plaats van 'chateau') wordt rechtgezet. Er is geen reden om voorliggend goed als hét kasteel aan het Vinnemeer te beschouwen. Het aan de overkant van het meer gelegen Vinnehof is de site die onlosmakelijk verbonden is met de ontginningen van het Vinnemeer.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000073: Bezwaar bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Site van het Kartuizerklooster Onze-Lieve-Vrouw-Kapelle (erfgoedid 302456/aanduidingsid 120577), Aerebeekstraat, Kapellestraat, Oud-Klooster Herne.

Bezwaarindiener tekent bezwaar aan bij de vaststelling van het perceel, gelegen in Herne, Afdeling 1, Sectie I, perceelnummer 81 K, als bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener geeft aan in kennis gesteld te zijn door de gemeente dat het reeds onderdeel uitmaakt van de bescherming van de 'Site van het Kartuizerklooster Onze-Lieve-Vrouw-Kapelle: omgeving' als dorpsgezicht en vindt het bijgevolg overbodig om het geheel nog een tweede maal te beschermen.

Bezwaarindiener vraagt duidelijkheid over volgende zaken. Over de vier percelen wordt gezegd dat deze zich binnen het Kartuizerklooster bevinden, maar niet binnen de kloostergebouwen, maar wel in de bedrijfszone. Bezwaarindiener geeft aan dat er enige zekerheid is dat deze zouden samenvallen met de westelijke kloostermuren en de visvijvers. En verder vallen deze waarschijnlijk (deels) samen met het voormalige melkhuus.

Bezwaarindiener merkt op dat er weinig zekerheid bestaat over de exacte relikwieën waarvan beweerd wordt dat die er zouden liggen. Bezwaarindiener vermoedt dat hij of zij over de meest originele plannen beschikken, waarop men zich zou kunnen baseren (blauwdrukplannen en plannen op kalkpapier).

Bezwaarindiener vraagt zich af als de gronden dan toch op basis van deze gegevens niet in woonzone opgenomen kunnen worden, waarom de gemeente dan wel graafwerken heeft mogen uitvoeren over de betrokken percelen om afvoerbuizen te leggen tussen de Aerebeek en de gracht. Bezwaarindiener vraagt zich af of deze graafwerken dan geen gevaar inhielden voor de zogezegde relikwieën die zouden aanwezig zijn.

Bezwaarindiener geeft aan vier jaar geleden overleg te zijn aangegaan met de gemeente met een afgevaardigde bevoegd voor de stedenbouw om na te gaan of de gronden toch niet omgevormd konden worden tot woonzone. Bezwaarindiener geeft aan tijdens dit overleg gevraagd te zijn of hij of zij landbouwer was en of van plan was er landbouwactiviteiten te laten plaatsvinden. Volgens bezwaarindiener gaf de afgevaardigde van de gemeente te kennen indien er twee jaar lang landbouwactiviteiten zouden plaatsvinden er een stal gebouwd kon worden, die later uitgebreid kon worden met een woning.

Bezwaarindiener geeft aan dat het eigendom met adres Kapellestraat 72, gelegen tussen voornoemde gronden en de site van het Oud Klooster in 1993 verkocht werd als landbouwgrond. Op dit perceel stond een oude schuur die bij het Oud Klooster hoorde. Bezwaarindiener geeft aan dat de eigenaar deze schuur heeft verbouwd tot kantoorruimte en de volledige voortuin bewerkt en aangelegd is. Bezwaarindiener geeft aan vernomen te hebben dat de eigenaar een boete heft moeten betalen voor de verkoop, vermits het perceel in woongebied met landelijk karakter ligt. Bezwaarindiener heeft dit nagevraagd bij de gemeente die inderdaad kon bevestigen dat het eigendom sinds 1976 of 1977 in woongebied met landelijk karakter ligt. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat de gemeente beide data heeft opgegeven. Bezwaarindiener geeft aan dat de zakelijkrechthouder voor de verkoop van zijn of haar stuk grond in 1993 nooit in kennis gesteld geweest van deze situatie, terwijl deze ettelijke pogingen ondernomen had om de vijf percelen die toen nog in zijn of haar bezit waren om te vormen als woonzone.

Bezwaarindiener vraagt een antwoord op onderstaande vragen:

- Hoe komt het dat het betrokken perceel, gelegen in Herne en kadastraal gekend als Afdeling 1, Sectie I, perceelnummer 78F, plots wel in woonzone ligt, terwijl de vorige zakelijkrechthouder dit verschillende jaren heeft proberen aan te vragen?
- Hoe komt het dat de schuur op dit perceel volledig verbouwd mocht worden en dus vermoedelijk ook bewoond mag worden, aangezien dit perceel een eigen huisnummer heeft?
- Hoe komt het dat op het betrokken perceel wel grondwerken mogen uitgevoerd worden voor de aanleg van tuinen en paden?
- Valt het betrokken perceel dan niet meer samen met de westelijke kloostermuren?

Behandeling van het bezwaar:

Perceel Herne, Afdeling 1, Sectie I, perceelnummer 81 K, is inderdaad opgenomen in het beschermde dorpsgezicht Site van het Kartuizerklooster Onze-Lieve-Vrouw-Kapelle en omgeving. Bezwaarindiener heeft gelijk dat de opname van de site in de vaststelling geen bijkomende rechtsgevolgen genereert.

Bezwaarindiener haalt inhoudelijke informatie aan over onder meer historische kloostermuren en relikwieën. Omdat deze informatie handelt over zaken die niet voorliggen tijdens de huidige vaststellingsprocedure wordt deze informatie niet geëvalueerd noch verwerkt. Volledigheidshalve delen we mee dat bezwaarindiener met de oude plannen terecht kan bij de afdeling beheer van het agentschap Onroerend Erfgoed dat deze informatie in het dossier van deze beschermde site kan opnemen.

Bezwaarindiener stelt in het bezwaarschrift vragen over de bestemming van percelen en de daaraan gekoppelde openbare werken en omgevingsvergunningen toegekend aan het onroerend goed Kapellestraat 72, eveneens gelegen binnen de afbakening van het beschermde dorpsgezicht. Deze vragen worden niet behandeld. Ze dragen niet bij tot het beoordelen van de twee voorwaarden om opgenomen te worden in de inventaris namelijk voldoende erfgoedwaarde bezitten en voldoende goed bewaard zijn. Het beantwoorden van deze vragen behoort dus geenszins tot het opzet van het openbaar onderzoek voor het vaststellingsbesluit.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000074: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kasteelhoeve (erfgoedid 43368/aanduidingsid 115954), Steenhofstraat 35 Kortenberg.

Bezwaarindiener merkt op dat de beschrijving van het erfgoedobject Kasteelhoeve, Steenhofstraat 35 in Kortenberg foute gegevens bevat: "Voormalige kasteelhoeve met groot bak- en zandstenen boerenhuis met drie verdiepingen en zadeldak, gedateerd 1647. Twee bijgebouwen uit de 19de eeuw en groot, met schilden versierd bekken in het midden van het binnenhof."

Bezwaarindiener merkt op dat het woonhuis uit 1647 aan het einde van de 17de eeuw en begin van de 18de eeuw uitgebreid werd met een aanpalende koeienstal, wagenberging en paardenstal. Deze laatste werd in 1986 gesloopt en vervanging door een nieuw gebouw. Bezwaarindiener verwijst hiervoor naar het werk van Henri Vanoppen 'Honderd Kortenbergse gebouwen' (1991). Bezwaarindiener merkt op dat het groot, met schilden versierd bekken niet langer aanwezig is in het binnenhof, maar deze zich op heden in het Kasteel de Merode in Everberg bevindt. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat de prinsen de Merode de voormalige eigenaars waren van het 'Biesthof'.

Behandeling van het bezwaar:

De bewaarindiener haalt aan dat de beschrijving van het erfgoedobject Kasteelhoeve onvolledigheden en fouten bevat. De door de bezwaarindiener aangehaalde gegevens werden nagekeken, maar zijn niet voldoende gedocumenteerd voor een volledige behandeling. Indien de bezwaarindiener extra informatie en beeldmateriaal kan bezorgen, kunnen de gegevens buiten de procedure aangepast in de wetenschappelijk inventaris worden.

Het bijgebouw zou in 1986 gesloopt zijn en vervangen door de huidige. Via desktoponderzoek lijkt deze informatie voor de bijgebouwen aan de noordzijde van de hoeve (hoek Bankstraat met de Steenhofstraat) te kloppen. De andere gebouwen haaks op de boerenwoning (ten westen en ten oosten) lijken bewaard te zijn. Indien de bezwaarindiener bijkomende informatie heeft, mag deze bezorgd worden.

Volgende aanpassingen kunnen op basis van dit bezwaarschrift worden doorgevoerd in het erfgoedobject en in het aanduidingsobject van de vaststelling: het erfgoedkenmerk "wagenhuizen" wordt uit de beknopte karakterisering van het bouwkundig element gewist en het erfgoedkenmerk "bijgebouwen" wordt toegevoegd. Het erfgoedkenmerk "boerenwoningen" wordt vervangen door "boerenburgerhuizen", omdat het hier om een aanzienlijke boerenwoning van twee bouwlagen gaat. In de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt de informatie over het bekken gewist: "Voormalige kasteelhoeve met groot bak- en zandstenen boerenburgerhuis met drie verdiepingen en zadeldak, gedateerd 1647 en bijgebouw uit de 19de eeuw." In een aanvullende informatie wordt volgende informatie al toegevoegd aan het erfgoedobject: "Het woonhuis werd aan het einde van de 17de eeuw en het begin van de 18de eeuw uitgebreid met een aanpalende koeienstal, wagenberging en paardenstal. Deze laatste, gelegen ten noorden tegen de woning, werd in 1986 gesloopt en vervangen door nieuwbouw. Het met schilden versierd bekken is niet meer aanwezig, maar bevindt zich vandaag aan het kasteel de Merode in Everberg. Tot eind 20ste eeuw waren de Prinsen de Merode eigenaar van het pachthof." De naam van de hoeve, "Biesthof", wordt in het erfgoedobject aangevuld in het veld "alternatieve naam".

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het erfgoedobject "Kasteelhoeve" (erfgoedid 43368/aanduidingsid 115954), Steenhofstraat 35 in Kortenberg, wordt met een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en gewijzigde erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het erfgoedkenmerk "wagenhuizen" wordt uit de beknopte karakterisering van het erfgoedobject gewist, het erfgoedkenmerk "bijgebouwen" wordt toegevoegd en het erfgoedkenmerk "boerenhuizen" wordt vervangen door "boerenburgerhuizen". De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt "Voormalige kasteelhoeve met groot bak- en zandstenen boerenburgerhuis met drie verdiepingen en zadeldak, gedateerd 1647 en bijgebouw uit de 19de eeuw."

Bezwaar B_000075: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Notariswoning met tuin (erfgoedid 134748/aanduidingsid 120789), Frans Devoghellaan 16 Lennik.

Bezwaarindiener merkt op dat de eclectische villa waarvan sprake in de beschrijving van het erfgoedobject een type cottagewoning is die misschien typisch is voor de kuststreek, maar niet voor het Pajottenland.

Bezwaarindiener stelt vast dat de architect van de woning onbekend is en geeft aan dat geen enkel uitgevoerd ambacht aan de woning uitzonderlijk of bijzonder is.

Bezwaarindiener stelt dat geen enkele ambachtsman die aan de realisatie van de woning meegewerkt zou hebben gekend is, laat staan bekend is.

Bezwaarindiener geeft aan dat de woning in geen enkele noemenswaardige historische publicatie opgenomen werd, zelfs niet vermeld werd in een kanttekening. Bezwaarindiener meent dat dit niet verwonderlijk is aangezien aan het gebouw geen één van de erfgoedwaarden toegeschreven kan worden, zoals gedefinieerd in het Onroerenderfgoeddecreet.

Bezwaarindiener meent dat in de beschrijving van het erfgoedobject voorgesteld wordt alsof de notariswoning een specifieke soort woning met een specifieke stijl zou zijn, waarin notarissen aan het begin van de 20ste eeuw gewoond zouden hebben. Dit is nergens op gebaseerd. In de argumentatie wordt dit trouwens nergens bewezen.

Bezwaarindiener meent dat de argumentatie in de beschrijving van het erfgoedobject is gebaseerd op onwaarheden en veronderstellingen.

Bezwaarindiener geeft aan dat de woning zich in zeer een slechte staat bevindt. Er doet zich scheurvorming voor. Bezwaarindiener voegt in bijlage een stabiliteitsverslag en een aantal foto's toe.

Bezwaarindiener vraagt de overheid bij deze vaststelling zich neutraal op te stellen en zich niet te laten leiden door drogredenen en door inmenging en lobbywerk.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe vertrouwen te hebben in het correct handelen en de neutraliteit van de overheid en verzoekt deze voorliggend relic uit de lijst die voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris te schrappen.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener tekent bezwaar aan tegen de opname van het bouwkundig element 'Notariswoning met tuin', Frans Devoghellaan 16 in Lennik. Bezwaarindiener haalt argumenten aan om aan te tonen dat het goed geen erfgoedwaarde heeft, en dat het pand zich in zeer slechte staat bevindt. Deze argumenten worden weerlegd.

Het bouwkundig element 'Notariswoning met tuin', Frans Devoghellaan 16 in Lennik werd in 2005 opgenomen in de inventaris van historische tuinen en parken in navolging van de inventarisatie van historische tuinen en parken in zuidwestelijk Vlaams-Brabant (1999-2004).

De 'Notariswoning met tuin' ligt momenteel voor de eerste maal voor opname in de vastgestelde inventaris, omwille van haar historische en architecturale waarde als herkenbaar en representatief voorbeeld van een villa met bewaard koetshuis in laat-eclectische stijl gebouwd voor WO I. De vormgeving is een herkenbaar voorbeeld van de vroeg-20ste-eeuwse villabouw: baksteenmetselwerk met speklagen van witte, geglazuurde steentjes op een plint van onregelmatige hardstenen breukstenen, een leien schilddak voorzien van een vierkant traptorentje met tentdak, de kroonlijst met houten modillons en steekboogramen afgewisseld met rondboogramen.

Bezwaarindiener vindt de cottigestijl een onterechte toewijzing voor een villa in het Pajottenland. Dit betreft een foute interpretatie van de tekst. In de beschrijving van de notariswoning in de wetenschappelijke inventaris wordt verwezen naar de cottigestijl, als een andere stijl die toen populair was voor dergelijke villa's. Nergens in de tekst wordt de cottigestijl aangehaald als bouwstijl van deze villa, die eclectisch is.

Bezwaarindiener meent dat de notariswoning omwille van het feit dat de architect of ontwerper van de woning niet gekend is, noch de aannemer, onderaannemers of

ambachtslui die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering, weinig tot geen erfgoedwaarde zou hebben. Het klopt inderdaad dat geen architect of aannemer werd teruggevonden, ondanks het feit dat voor het onderzoek naar de notariswoning Velge alle relevante bronnen, waaronder het kadasterarchief Vlaams-Brabant, geconsulteerd werden. Dit neemt echter niet weg dat de erfgoedwaarden van voorliggend pand - in casu de historische waarde en architecturale waarde - op basis van de overige gegevens uit het onderzoek in kaart gebracht werden.

Bezwaarindiener ziet eveneens in het feit dat de woning in geen enkele noemenswaardige historische publicatie opgenomen of beschreven werd, bewijs dat het goed niet over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in een vastgestelde inventaris.

De notariswoning werd in 1999-2004 voor een eerste maal onderzocht naar aanleiding van de inventarisatie van historische tuinen en parken in zuidwestelijk Vlaams-Brabant. Dit project werd uitgevoerd door het agentschap Onroerend Erfgoed en haar rechtsvoorgangers, via doorgedreven onderzoek op basis van historische kaarten, iconografisch materiaal, literatuuronderzoek en terreinonderzoek in situ. De resultaten van het onderzoek werden gepubliceerd in de reeks 'Historische Tuinen en Parken van Vlaanderen' in Deneef R., Historische Tuinen en Parken van Vlaanderen. Inventaris Vlaams-Brabant. Pajottenland - Zuidwestelijk Brabant: Bever, Dilbeek, Galmaarden, Gooik, Herne, Lennik, Liedekerke, Pepingen, Roosdaal, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Brussel: Vlaamse Overheid. Onroerend Erfgoed, p. 158 (2005). Deze wetenschappelijke inventarissen worden beschouwd als referentiewerken voor het erfgoed in Vlaanderen met betrekking tot landhuizen, villa's en kastelen gelegen een waardevolle tuinen en parken. De woning werd inmiddels ook beschreven en opgenomen in het artikel van Cornelis H. & Van Lierde H., 'Vergeet-mij-nietjes: onopvallend, maar waardevol erfgoed in Lennik', Bijdragen tot de Geschiedenis van Lennik, reeks 8 (2016), waarin de architecturale kenmerken van de villa en invloeden van de cottagestijl geduid worden. Bijkomend onderzoek naar de laat-19de-eeuwse en vroeg-20ste-eeuwse villabouw in het Pajottenland kan de kennis over het goed en haar historische context versterken.

De woning wordt in de wetenschappelijke inventaris en het vaststellingsvoorstel aangeduid met erfgoedkenmerken 'villa's' en 'notariswoningen'. In de wetenschappelijke thesaurus bij de inventaris worden 'notariswoningen' als apart erfgoedtype (URI: <https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/311>) aangeduid om het onderzoek vanuit historisch perspectief naar dit specifieke soort notabelenwoningen te stimuleren en de kennis over dit erfgoed te bevorderen. In de wetenschappelijke thesaurus wordt dit erfgoedtype als volgt omschreven: "Een notariswoning is het woonhuis van een notaris. Notarissen zijn ambtenaren die bevoegd zijn om akten te verlijden, die in bewaring te houden en er afschriften van uit te geven". Uit de beschrijving blijkt duidelijk dat geen specifieke vormelijke kwaliteiten of stijkenmerken aan dit type worden verbonden. Dit erfgoedtype wordt in eerste instantie voor wetenschappelijke doeleinden gebruikt en wordt om die reden als erfgoedkenmerk in het vaststellingsvoorstel aangeduid.

Bezwaarindiener geeft aan dat de woning zich in zeer slechte staat bevindt en wenst aan te tonen dat deze niet langer voldoende goed bewaard is voor opname in een vastgestelde inventaris. Op basis van de foto's en het stabiliteitsverslag van de bouwkundig-ingenieur kan niet afgeleid worden dat de bouwfysische gebreken van die aard zijn dat herstel zonder aantasting van de erfgoedwaarden niet mogelijk is. Er dient benadrukt worden dat normale tekenen van ouderdom en gebrekkig onderhoud, zoals beperkte scheurvorming en scheefstand, uitvallen van voegen, beperkt materiaalverlies, lekken in een dak en opstijgend vocht zijn geen redenen zijn om een onroerend goed niet langer op te nemen in een vastgestelde inventaris. In het verslag wordt duidelijk aangegeven dat bijkomend onderzoek naar de funderingen en bepaalde dragende structuren noodzakelijk is om de stabiliteit op basis van de aanzetdiepte en grondeigenschappen sluitend te kunnen evalueren. Het verslag sluit op generlei wijze herstel met behoud van de erfgoedkenmerken en -elementen uit. De bijgevoegde foto's d.d. 24 april 2020 tonen ontegensprekelijk aan dat de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de

beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris nog aanwezig zijn. Er kan bijgevolg bezwaarlijk gesteld worden dat het pand onvoldoende goed bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000076: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kasteel Wolfslinde met park (erfgoedid 134158/aanduidingsid 120741), Leiweg 41-43 Zemst. Bezwaarindiener merkt op dat de beschrijving van het bouwkundig element 'Kasteel Wolfslinde met park' zoals voorgelegd in het openbaar onderzoek, al jaren niet langer strookt met de realiteit.

1. Het gebouw heeft volgens bezwaarindiener niets te maken met een kasteel of een villa en is niet in een park gelegen. Er zijn geen wegen, struikmassieven, bomen of omkaderend gazon aanwezig.

2. Het pand en de tuin zijn in een waterwingebied en beschermingszone gelegen, wat volgens bezwaarindiener resulteert dat:

2.1. *Vijver*

- De vijver regelmatig leeg is. Het groene wateroppervlak geeft een vijver zonder leven. Er komt weinig licht aan de bodem van de vijver. Er wordt geen vers water aangevoerd vanuit de verschillende beken.
- Door de droge situatie zijn er vele bomen in de vijver gevallen.
- Met het gevolg dat de brug niet meer bestaat (deze is al jaren geleden ingestort).

2.2. *Tuin*

- Vele bomen zijn gevallen en heeft als gevolg dat de bossen niet meer volle bossen zijn. Hierdoor bereikt veel licht de bodem van de bossen met nefaste gevolgen en wildgroei van onder meer onkruid en doornen. Men kan niet langer van struikmassieven of meesterlijke bomen spreken.
- De gazon is niet langer aanwezig en is inmiddels begroeid. Ook de symmetrische 'jardin anglais' is niet langer aanwezig.

3. Merkwaardige bomen in het park

Bezwaarindiener merkt op dat in de beschrijving die voorlag in openbaar onderzoek een lijst met merkwaardige bomen is opgenomen, maar in het park blijft daar in realiteit weinig van over. Bezwaarindiener geeft aan dat er van de beuken in het park nog een vijftal bewaard bleven en deze in zeer slechte staat zijn. Bezwaarindiener meent dat het overige bomenbestand zich eveneens in een slechte staat bevindt.

4. Privacy

Bezwaarindiener vraagt zijn of haar opmerkingen met de in achtname van zijn of haar privacyrechten te onderzoeken.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener vraagt niet het pand te schrappen uit het vaststellingsbesluit, maar vraagt de beschrijving aan te passen aan de realiteit. De argumenten worden bekeken en grotendeels weerlegd.

Bezwaarindiener stelt onterecht dat het goed "niets te maken heeft met een kasteel of villa" en niet gelegen is in een park.

Het bouwkundig element 'Kasteel Wolfslinde met park' werd in 2009 opgenomen in de inventaris van historische tuinen en parken in navolging van de inventarisatie van historische tuinen en parken ten noordoosten van Brussel in de gemeenten Kampenhout, Kraainem, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem, Zaventem en Zemst (1997-2007).

Uit het onderzoek tijdens dat project bleek dat het geïnventariseerd onroerend goed in 1927 gebouwd werd als villa ter vervanging van een in 1914 verwoest laat-18de-eeuws landhuis. Het goed is gelegen in een domein van circa 4 hectare, waarvan de helft aangelegd werd als landschappelijk park dat in de kern teruggaat tot een symmetrische 'jardin anglais'.

Bezwaarindiener merkt op dat het geïnventariseerd onroerend goed gelegen is in een waterwingebied en beschermingszone met nefaste gevolgen voor de vijver en een aantal bomen in de tuin. De opmerkingen over deze elementen hebben geen invloed op het huidige vaststellingsvoorstel. De vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed die uit dit openbaar onderzoek voortvloeit, beoogt immers alleen een vaststelling van het bouwkundig erfgoed, namelijk de villa en de tuinbrug, en niet dat van de landschappelijke of houtige elementen van de tuin of van het park. Het Onroerenderfgoeddecreet voorziet immers in een aparte rechtsgrond om een inventaris van historische tuinen en parken en van houtige beplantingen met erfgoedwaarde vast te stellen met bijhorende inventarismethodologie en rechtsgevolgen. De opmerkingen met betrekking tot de houtige en landschappelijke elementen van het bouwkundig element 'Kasteel Wolfslinde met park' hebben geen invloed op het vaststellingsvoorstel. In functie van de actualisatie van de gegevens in de wetenschappelijke inventaris kan bezwaarindiener indien gewenst specifieke informatie aanleveren met betrekking tot de geregistreerde merkwaardige bomen die inmiddels gekapt of verdwenen zijn.

Hoewel louter aangehaald als historische context en vroeg-19de-eeuwse oorsprong van de huidige landschappelijke aanleg van het kasteelpark wordt echter in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken niet langer verwezen naar de symmetrische 'jardin anglais', om op die manier meer de huidige toestand te benaderen, die blijkt uit de opmerkingen van de bezwaarindiener. De beschrijving voor opname in de vastgestelde inventaris wordt aangepast in: "Centraal in het domein gelegen villa, in 1927 in opdracht van Jeanne Powis de Tenbossche heropgebouwd na vernieling tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ontwerp van de jonge Luikse architect Robert Toussaint, in Lodewijk XVI-stijl. Omgeven door landgoed van bij de 4 hectare, waarvan de helft een park in landschappelijke stijl."

Bezwaarindiener merkt op dat de rustieke tuinbrug inmiddels is verdwenen of ingestort. Deze opmerking is correct, en heeft invloed op het vaststellingsbesluit. In de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris uit 2009 werd reeds aangegeven dat deze recent voor opname ingestort was: "brug met rustieke leuning van takkenvlechtwerk van gewapend cement (recent ingestort) over de oostelijke arm van de ringgracht". Deze is momenteel nog niet hersteld of heropgebouwd en is niet langer als rustiek tuin- of parkelement herkenbaar. Dit erfgoedkenmerk wordt geschrapt in het vaststellingsbesluit voor vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Kasteel Wolfslinde met park' (erfgoedid 134158/aanduidingsid 120741), Leiweg 41-43 Zemst, wordt opgenomen met aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en aangepaste erfgoedkenmerken. Het erfgoedkenmerk 'tuinbruggen' wordt geschrapt. De

beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Centraal in het domein gelegen villa, in 1927 in opdracht van Jeanne Powis de Tenbossche heropgebouwd na vernieling tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ontwerp van de jonge Luikse architect Robert Toussaint, in Lodewijk XVI-stijl. Omgeven door landgoed van bij de 4 hectare, waarvan de helft een park in landschappelijke stijl."

Bezwaar B_000077: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Langsschuur (erfgoedid 76337/aanduidingsid 117164), Zottegemstraat 30 Opwijk.

Bezwaarindiener stelt het schrijven met kenmerk AVD/BVA/2020/0306 te hebben ontvangen betreffende het onderzoek 'bouwkundig erfgoed' in de Zottegemstraat 30 te 1745 Opwijk (Mazenzele). Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen indienen omdat de schuur geen typische erfgoedwaarde meer heeft. Bezwaarindiener merkt op dat het gebouw totaal geen historische waarde heeft en reeds tientallen jaren geleden gerenoveerd werd. Bezwaarindiener meent dat het pand om die reden niet meer aan de omschrijving van het bouwkundig erfgoed voldoet en vraagt om voorliggend gebouw van de lijst voor het vast te stellen bouwkundig erfgoed te schrappen.

Behandeling van het bezwaar:

De informatie van bezwaarindiener is correct. De renovatie heeft inderdaad geleid tot een verlies aan erfgoedwaarde. In de historische langsschuur onder zadeldak uit het derde kwart van de 19de eeuw werden verschillende muuropeningen ingebracht en werd de langsgewel van een nieuw gevelparement voorzien. De originele houten poort met makelaar is niet meer aanwezig. Het geïnventariseerde onroerend goed is niet langer voldoende goed bewaard voor opname in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Langsschuur' (erfgoedid 76337/aanduidingsid 117164), Zottegemstraat 30 Opwijk, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer voldoende goed is bewaard.

Bezwaar B_000078: zie bezwaar B_000048

Bezwaar B_000079: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Langgestrekte hoeve (erfgoedid 212379/aanduidingsid 118618), Brusselstraat 312 Dilbeek.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen bij de vaststelling van voorliggende langgestrekte hoeve als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener meent dat dit pand op geen enkele manier nog in het straatbeeld van Groot-Bijgaarden past. Bezwaarindiener stelt dat het pand niet langer in zijn originele staat verkeert, waardoor reeds veel van de erfgoedwaarde verloren ging toen het gerenoveerd werd grofweg 30 jaar geleden. Bezwaarindiener merkt op dat aansluitend aan de hoeve in de jaren 1960-1970 een woning met winkelruimte werd gebouwd, die eveneens werd opgenomen als erfgoed, maar dat dit onmogelijk kan zijn. Bezwaarindiener meent dat het onmogelijk is deze woning te renoveren zodanig dat deze zou voldoen aan de huidige normen omtrent energiezuinigheid. Bezwaarindiener meent dat dit om bovenstaande redenen ook onverantwoord zou zijn om dit van de eigenaars te vragen.

Behandeling van het bezwaar:

De argumenten op basis waarvan bezwaarindieners de Langgestrekte hoeve wil laten schrappen uit het vaststellingsbesluit, worden weerlegd.

De hoeve heeft erfgoedwaarde, zoals beschreven in de wetenschappelijke en vastgestelde inventaris. Het bouwkundig element 'Langgestrekte hoeve', Brusselstraat 312 in Dilbeek, werd in 2011 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Dilbeek (2010-2013). Het goed ligt momenteel opnieuw voor opname in de vastgestelde inventaris, omwille van haar historische en architecturale waarde als parallel met de straat opgetrokken langgestrekte hoeve met gekasseide toegang die reeds voorkomt op het primitief kadaster van 1831 en aan het eind van de 19de eeuw en begin 20ste eeuw aangepast en vergroot werd.

De door bezwaarindieners aangehaalde verbouwings- en renovatiewerken zijn niet van die aard dat deze de erfgoedwaarde van het goed teniet doen. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris zijn nog steeds aanwezig. De voornoemde werken vonden bovendien plaats voor de initiële opname van het goed in de inventaris en werden dus mee in rekening genomen bij de afweging van de erfgoedwaarden voor opname in de inventaris. De vermelde verbouwingen doen de erfgoedwaarden echter niet teniet. Op basis van desktoponderzoek blijkt dat het goed in 2019 nog in een voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd en nog steeds over erfgoedwaarde beschikt.

Het handelshuis met winkelruimte dat op basis van een bouwvergunning van 1964 aan het oostelijke gecementeerd dwarsvolume werd aangebouwd, bevindt zich op het perceel van het hoofdvolume en ligt om die reden binnen de afbakening van het bouwkundig element. Het handelspand wordt echter niet aangeduid als erfgoedelement en wordt niet getypeerd in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Het volume heeft als dusdanig geen erfgoedwaarde en wordt geacht niet mee vastgesteld te zijn.

Bezwaarindieners merkt op dat het goed op geen enkele manier in het straatbeeld van Groot-Bijgaarden past. Bezwaarindieners voegt hier aan toe dat het onmogelijk is de woning te renoveren zodanig dat deze zou voldoen aan de huidige normen omtrent energiezuinigheid.

Er dient opgemerkt te worden dat bovenstaande stellingname geen betrekking heeft op feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek. Deze opmerkingen zijn bijgevolg niet ontvankelijk. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden aan de huidige energieprestatienormen geen motiveringsgrond vormt om de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris aan te vechten. Ook de bewering dat het goed niet langer in haar ruimtelijke context zou passen oefent op generlei wijze invloed uit op de erfgoedwaarden op basis van dewelke een opname in een vastgestelde inventaris gegrond wordt geacht.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000080: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig geheel: Hogeschoolplein (erfgoedid 114526/aanduidingsid 120545), Hogeschoolplein Leuven.

Bezwaarindieners stelt dat het erfgoedobject van het Hogeschoolplein in Leuven voorligt in het openbaar onderzoek. De erfgoedkenmerken zijn niet correct opgenomen in de kenmerkgroep. Enkel de namen van de ontwerpers werden hier vermeld. Bezwaarindieners geeft aan volgende termen toe te voegen: "openbare pleinen", "stadswoningen", "standbeelden", "universiteitscolleges", in overeenstemming met de bescherming als stadsgezicht. Bijkomend datering: "eerste kwart 19de eeuw", "interbellum".

Bezwaarindieners heeft de voorkeur om enkel de belangrijkste kenmerken in de koepelfiche aan te duiden. De afzonderlijke panden en het standbeeld hebben een eigen detailfiche.

Behandeling van het bezwaar:

De door de bezwaarindieners aangereikte informatie is correct. In de beschrijving van het bouwkundig geheel 'Hogeschoolplein', Hogeschoolplein Leuven, ontbraken de erfgoedkenmerken 'openbare pleinen', 'stadswoningen', 'standbeelden', 'universiteitscolleges', 'eerste kwart 19de eeuw' en 'interbellum', zowel in de wetenschappelijke inventaris als in het vaststellingsvoorstel voor opname in de vastgestelde inventaris. Volgende erfgoedtypes worden toegevoegd bij de erfgoedkenmerken: 'openbare pleinen', 'stadswoningen', 'standbeelden' en 'universiteitscolleges'. De dateringen 'eerste kwart 19de eeuw' en 'interbellum' worden eveneens toegevoegd. Ook de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt aangepast zodat de belangrijkste erfgoedelementen hierin zijn opgenomen: "Het Hogeschoolplein werd tussen 1807 en 1812, aangelegd in het midden van de 's-Meiersstraat, die de Muntstraat verbond met de Naamsestraat. Rechthoekig plein met 19de-eeuwse, typisch neoclassicistische aanleg, gedomineerd door het monumentale Paus Adrianus VI-college en getypeerd door het centrale, met kastanjabomen omzoomde grasveld waarin het standbeeld van André Dumont te midden een plantsoen prijkt. De omliggende bebouwing wordt gekenmerkt door 18de-eeuwse panden die dateren van voor de aanleg van het plein in 1807 en burgerhuizen in neoclassicistische stijl uit de 19de en 20ste eeuw."

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig geheel 'Hogeschoolplein' (erfgoedid 114526/aanduidingsid 120545), Hogeschoolplein in Leuven, wordt met gewijzigde erfgoedkenmerken en een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant. De erfgoedtypes 'openbare pleinen', 'stadswoningen', 'standbeelden' en 'universiteitscolleges', en de dateringen 'eerste kwart 19de eeuw' en 'interbellum' worden toegevoegd aan de erfgoedkenmerken. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Het Hogeschoolplein werd tussen 1807 en 1812, aangelegd in het midden van de 's-Meiersstraat, die de Muntstraat verbond met de Naamsestraat. Rechthoekig plein met 19de-eeuwse, typisch neoclassicistische aanleg, gedomineerd door het monumentale Paus Adrianus VI-college en getypeerd door het centrale, met kastanjabomen omzoomde grasveld waarin het standbeeld van André Dumont te midden een plantsoen prijkt. De omliggende bebouwing wordt gekenmerkt door 18de-eeuwse panden die dateren van voor de aanleg van het plein in 1807 en burgerhuizen in neoclassicistische stijl uit de 19de en 20ste eeuw."

Bezwaar B_000081: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Cuvry en kapel (erfgoedid 303278/aanduidingsid 119727), Donderveldstraat 32 Beersel.

Bezwaarindieners geeft aan schriftelijk in kennis te zijn gesteld door de gemeente Beersel dat het goed gelegen in Beersel, Donderveldstraat 32 deel uitmaakt van een openbaar onderzoek. Bezwaarindieners geeft aan het niet nuttig te vinden dit gebouw op te nemen gezien het geen enkele erfgoedwaarde heeft. Bezwaarindieners merkt op dat er al daken zijn ingestort en alle daken lekken behalve de kapel die hersteld werd. Bezwaarindieners stelt dat alle balken voor meer dan de helft zijn aangetast door houtworm en regenwater. Bezwaarindieners voegt hieraan toe dat binnen 5 à 10 jaar alles ingestort zal zijn. Bezwaarindieners merkt op dat indien men de vaststelling als bouwkundig erfgoed wil doordrijven de herstellingswerken niet lang op zich mogen laten wachten. Bezwaarindieners voegt hieraan toe niet te begrijpen hoe men een pand zonder het gezien te hebben kan

opnemen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener vraagt zich af of de heer minister Matthias Diependaele hier een antwoord op weet.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener geeft aan dat het bouwkundig element 'Hoeve Cuvry en kapel', gelegen Donderveldstraat 32 in Beersel, geen erfgoedwaarde heeft, maar voert geen argumenten aan die deze stellingname onderschrijven. Bezwaarindiener stelt bijkomend dat het goed zich in een slechte staat bevindt en wijst hiervoor op een aantal bouwfysische gebreken. Echter, er wordt geen technisch verslag van een deskundige toegevoegd dat aantoonde dat het pand in een dermate slechte toestand is dat het niet meer kan bewaard worden.

De bezwaarindiener stelt dat het pand zonder enige verificatie over het voldoende bewaard karakter, werd opgenomen in de inventaris. Dat kan weerlegd worden.

Het bouwkundig element 'Hoeve Cuvry en kapel', Donderveldstraat 32 in Beersel, werd in 2016 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Beersel (2015-2017). Dit project werd uitgevoerd door het agentschap Onroerend Erfgoed, op basis van systematische onderzoek ter plaatse, vanop de openbare weg, en aangevuld met literatuur- en archiefonderzoek.

Het bouwkundig element ligt momenteel voor de eerste maal voor opname in een vastgestelde inventaris, omwille van haar historische, architecturale en volkskundige waarde als U-vormig ingeplante hoeve, opgetrokken in twee fases tussen 1873 en 1927, met een bewaarde kapel ter ere van de Heilige Familie uit 1894 in de afsluitingsmuur. Daarvoor werd inderdaad niet meer tussentijds ter plaatse gegaan. Op basis van desktoponderzoek werd in april 2019 echter vastgesteld dat het goed nog in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd (Google Streetview april 2019). De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris zijn nog aanwezig. Het zou niet realistisch zijn aan te nemen dat het pand op één jaar tijd in die mate is gewijzigd dat het niet meer voldoende goed bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000082: Bezwaar bij de vaststelling van twee bouwkundig elementen: Herenhuis van 1789 (erfgoedid 42246/aanduidingsid 115264), Brusselsestraat 190 Leuven en Brouwerswoning (erfgoedid 212507/aanduidingsid 118640), Brouwerijstraat 3 Linkebeek.

Bezwaarindiener stelt dat de afbakening van het erfgoedobject 'Herenhuis van 1789', Brusselsestraat 190 in Leuven een topologische fout bevat.

Bezwaarindiener merkt op dat de onderstaande erfgoedkenmerken en -elementen opgesomd staan als erfgoedtype in de vaststellingsfiche van het bouwkundig element 'Brouwerswoning', Brouwerijstraat 3 Linkebeek, die voorligt in openbaar onderzoek.

- geënte bomen
- opgaande bomen
- siertuinen
- geschoren hagen
- hekpijlers
- waterbekkens
- poorten (gebouwonderdelen)
- tuintrappen
- rozentuinen

- beelden
- tuinvazen
- paden
- bessenstruiken
- fruitbomen
- brouwerswoningen

Bezwaarindiener merkt op dat deze kenmerken toegevoegd werden naar aanleiding van een onderzoek naar de historische tuin bij de brouwerswoning in 2019. Deze erfgoedkenmerken worden echter niet geduid in de beschrijving van het erfgoedobject en de korte beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorligt voor vaststelling. Bezwaarindiener vraagt om de onderzoeksresultaten van 2019 aangaande de siertuin bij de brouwerswoning te integreren in de beschrijving van het erfgoedobject en de korte beschrijving.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener merkt op dat er in de aanduiding op het plan van het bouwkundig element 'Herenhuis van 1790', Brusselsestraat 190 in Leuven, een topologische fout zit in de polygoon die het bouwkundig element afbakent. Deze onvolkomenheid heeft geen invloed op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is louter van technische aard. De topologische fout in de afbakening van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris wordt rechtgezet. Deze aanpassing heeft echter geen invloed op het vaststellingsbesluit.

Bezwaarindiener merkt op dat in het vaststellingsvoorstel voor de opname van het bouwkundig element 'Brouwerswoning', Brouwerijstraat 3 Linkebeek, in de vastgestelde inventaris een aantal erfgoedkenmerken en -elementen opgesomd staan als erfgoedtype, die niet aangeduid worden in de beschrijving van het geïnventariseerd onroerend goed in de wetenschappelijke inventaris. Deze opmerking is correct. De resultaten van het onderzoek van 2019 naar de historische tuin bij de brouwerswoning worden geïntegreerd in de beschrijving van het onroerend goed in de wetenschappelijke inventaris en worden geduid in het vaststellingsvoorstel. Het bouwkundig element 'Brouwerswoning', Brouwerijstraat 3 in Linkebeek, wordt opgenomen met aangepaste benaming en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De benaming van het bouwkundig element wordt 'Brouwerswoning met tuin'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Ruime burgerwoning in eclectische stijl van 1912 naar ontwerp van Architect Fr. ALBERT. De vroegste tuinaanleg aanleg is te situeren tussen 1893 en 1913, maar tijdens het interbellum zijn belangrijke aanpassingen uitgevoerd."

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit voor het bouwkundig element 'Herenhuis van 1789' (erfgoedid 42246/aanduidingsid 115264), Brusselsestraat 190 Leuven.

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit voor het bouwkundig element 'Brouwerswoning' (erfgoedid 212507/aanduidingsid 118640), Brouwerijstraat 3 Linkebeek. De 'Brouwerswoning' wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste benaming en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De benaming van het bouwkundig element wordt 'Brouwerswoning met tuin'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Ruime burgerwoning in eclectische stijl van 1912 naar ontwerp van Architect Fr. ALBERT. De vroegste tuinaanleg aanleg is te situeren tussen 1893 en 1913, maar tijdens het interbellum zijn belangrijke aanpassingen uitgevoerd."

Bezwaar B_000083: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Herberg In de Oude Pruijm (erfgoedid 303431/aanduidingsid 119792), Steenweg op Ukkel 87 Beersel.

Bezwaarindiener uit zijn dank om "een verzoek te sturen om de eigendom -Steenweg op Ukkel 87, 1650 Beersel- te willen opnemen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant". Bezwaarindiener geeft aan "in onverdeeldheid te zijn en daarom niet op dit voorstel te kunnen ingaan."

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift B_000083 tegen de opname van het onroerend goed, gelegen Steenweg op Ukkel 87 in Beersel, in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed is niet ontvankelijk. Bezwaren en opmerkingen kunnen immers enkel handelen over de feitelijkheden van het voorliggend vaststellingsdossier, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat een bouwkundig element of geheel niet meer over voldoende erfgoedwaarde beschikt door een sloop of een verbouwing. Ten slotte kan de erfgoedwaarde van een bouwkundig element of geheel in vraag besteld worden op basis van argumenten.

Dit bezwaar handelt niet over feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek, maar over de opname van het pand in de inventaris zelf en over de eigendomstoestand. Bezwaarindiener geeft aan de woning niet in het vaststellingsbesluit te willen, maar motiveert niet waarom hij of zij meent dat voorliggend goed niet in aanmerking komt voor opname in de vastgestelde inventaris. De aangehaalde eigendomssituatie van voorliggend onroerend goed maakt geen voorwerp uit van de vaststellingsprocedure en heeft geen invloed op de vast te stellen erfgoedkenmerken en -elementen van voorliggend onroerend goed.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000084: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve (erfgoedid 38855/aanduidingsid 113668), Daalstraat 70, 76 Affligem

Bezwaarindiener geeft aan door de gemeente Affligem schriftelijk in kennis te zijn gesteld dat het goed gelegen Daalstraat 76 te 1790 Affligem deel uitmaakt van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Bezwaarindiener geeft aan niet te begrijpen waarom het goed opgenomen wordt als constructie met erfgoedwaarde. Bezwaarindiener merkt op dat de originele boerderij in de jaren 1970 volledig verbouwd werd door de toenmalige eigenaar tot restaurant met appartement en daarnaast een feestzaal. Bezwaarindiener geeft aan dat aangezien de boerderij in danig slechte staat verkeerde deze praktisch volledig herbouwd werd, waarbij slechts enkele buitenmuren bleven staan. Bezwaarindiener geeft aan dat de volledige constructie nu in beton is, waarbij er niets meer overblijft van de originele houten constructie die er vroeger geweest moet zijn. Bezwaarindiener merkt op geen archieffoto's te hebben van de oude boerderij. Bezwaarindiener voegt bij zijn of haar schrijven enkele foto's van binnen- en buitenzijde die bovenstaande aantonen en de constructie in beton aantonen (betonnen plaat tussen gelijkvloers en eerste verdieping en betonnen plaat tussen eerste verdieping en zolder). Bezwaarindiener geeft aan het goed niet langer opgenomen te willen zien in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

De gegevens die de bezwaarindiener aanhaalt zijn correct. Het bouwkundig element 'Hoeve', Daalstraat 70-76 in Affligem, werd in 1975 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Affligem (1971-1975), als representatief voorbeeld van de landelijke bebouwing langsheen de Daalstraat. De hoeve uit het laatste kwart van de 19de eeuw met nok loodrecht op straat werd toen reeds opgedeeld in meerdere woningen.

Op basis van de gegevens die bezwaarindiener aanreikt dient vastgesteld te worden dat het goed door de verschillende aanpassingen uit het verleden niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in een vastgestelde inventaris. De hoeve werd meermaals verbouwd: in het jaar 1988 werd een vergunning uitgereikt voor het uitbreiden van de keuken van het restaurant. Het ging daarbij om een uitbreiding van een al bestaande aanbouw achter de hoeve, die toen reeds dienstdeed als restaurant. Op de plannen bij de vergunning van 1988 is ook zichtbaar dat het restaurant in de hoeve zelf was ondergebracht en de feestzaal in de aanbouw erachter. Verder is er in 1998 een vergunning uitgereikt voor het plaatsen van een muur en een deur aan de straatzijde om de oprit van de straat af te sluiten.

Op basis van de foto's bij de vergunningsaanvraag van 1988 en de foto's die bezwaarindiener aanleverde blijkt dat de indeling van de zuidoostelijke langsgewel van de hoeve inmiddels aangepast werd en de gewijzigde muuropeningen voorzien zijn van nieuw schrijnwerk. Zowel uit de gegevens die de bezwaarindiener aanreikt als de gekende omgevingsvergunningen voor aanpassingswerken, blijkt dat het goed niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element Hoeve (erfgoedid 38855/aanduidingsid 113668), Daalstraat 70, 76 Affligem, wordt niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het geen erfgoedwaarde meer heeft.

Bezwaar B_000085: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Klooster en meisjesschool van de zusters der christelijke scholen (erfgoedid 306834/aanduidingsid 120403), Baalsebaan 332 Tremelo.

Bezwaarindiener merkt op dat het goed gelegen Baalsebaan 332, 3128 Baal, zijnde klooster en meisjesschool, opgenomen werd in de lijst die voorligt voor vaststelling als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener geeft aan dat het vermelde gebouw en dan in het bijzonder het klooster thans gebruikt wordt als directiesecretariaat, lerarenlokaal en opslagruimte. Bezwaarindiener meent dat het gebouw niet voldoet aan de normen die door de overheid vastgesteld worden om deze om te vormen tot klaslokalen. De school heeft nood aan meer klaslokalen en dat enerzijds gezien het stijgend aantal leerlingen (thans dient men zelfs leerlingen te weigeren) en anderzijds door de stijgende vraag van de inrichtende macht om extra taken op te nemen. Ten einde in de toekomst tegemoet te komen aan de nieuwe uitdagingen werd bij een aanvraag ingediend voor enerzijds een nieuwbouw en anderzijds verbouwingswerken. Bezwaarindiener geeft aan dat het volgens het ingediende dossier zou gaan over een investering van € 4.428.010 (exclusief 6% BTW). Bezwaarindiener stelt dat de uitvoering van het project de sloop van het huidige klooster zou inhouden, dat vervangen zou worden door een nieuwbouw. Bezwaarindiener merkt op dat de renovatie van het kloostergebouw, volgens de ramingen van de architect, om het om te vormen tot handige, bruikbare lokalen voor de school veel duurder zou uitvallen dan een nieuwbouw. Bezwaarindiener vraagt om het gebouw niet langer op te nemen in de lijst die voorligt om vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed ten einde de school toe te

laten om het in de loop van 2014 ingediende dossier te kunnen afwerken zoals het thans werd opgemaakt. Dat zal de school toelaten om op korte termijn een beslissing te verkrijgen tot subsidiering. Bezwaarindiener geeft aan dat het gevaar bestaat dat de plannen en bijgevolg de kostenraming herzien dienen te worden, waardoor de school terug onderaan de wachtlijst terecht zal komen. Dit zou voor de school ernstige gevolgen hebben gezien er enkele klaslokalen dringend aan renovatie toe zijn en het gevaar bestaat dat de school niet naar behoren zal kunnen functioneren gezien ze niet meer voldoen aan de moderne normen. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat er bovendien ernstige beschadigingen zijn vastgesteld aan het gebouw na de afbraak van het gebouw gelegen op het nummer 334. Dit laatste gebouw werd voor een aantal jaren door brand vernield en werd eind februari 2020 afgebroken om plaats te maken voor de bouw van een appartementsgebouw. Na afbraak van het voornoemde gebouw werd vastgesteld dat de oostergevel van het klooster ten gevolge van de brand ernstige gebreken vertoont. Bezwaarindiener meent dat uit deze vaststellingen nogmaals blijkt dat een afbraak van het klooster de juiste beslissing zal zijn. Bezwaarindiener hoopt dat voorliggend bouwkundig element geschrapt kan worden uit de vastgestelde inventaris opdat de Baalse jeugd in eigen dorp een aan de moderne noden aangepaste onderwijs gegarandeerd kan worden en dat in hedendaagse gebouwen. Bezwaarindiener voegt als bijkomende informatie aan zijn of haar schrijven een bevestiging toe van 23/01/2014 waarin vermeld wordt dat de aanvraag van de school opgenomen werd op de wachtlijst.

Behandeling van het bezwaar:

De argumenten in het bezwaar worden weerlegd. Vooreerst dient benadrukt te worden dat de door bezwaarindiener aangehaalde beschadigingen niet van die aard zijn dat deze een opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed verhinderen. Bezwaarindiener voegt geen verslag toe van een bouwkundig ingenieur waaruit zou blijken dat herstel niet mogelijk is zonder de erfgoedwaarden te schaden.

Bezwaarindiener wil het klooster slopen in functie van een nieuwbouw, en geeft aan dat daarvoor een aanvraag in functie van financiering loopt. Bezwaarindiener maakt geen melding van een omgevingsaanvraag bij de gemeente. Deze opmerkingen in het bezwaarschrift hebben geen betrekking op feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek en zijn als dusdanig niet ontvankelijk. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de intenties van de eigenaar van dit pand op dit moment geen invloed uitoefenen op de aanwezige erfgoedwaarden. Daarnaast kan benadrukt worden dat het klooster en de school zijn opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed op initiatief van de gemeente Tremelo. De gemeente duidt daarmee aan dit pand vanuit het lokale, gemeentelijke erfgoedbeleid te willen behouden. Het pand werd in 2019 opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed binnen het kader van een onderzoeksproject waarin de steden en gemeenten in Vlaams-Brabant de kans kregen de inventaris van het bouwkundig erfgoed aan te vullen om de meest opvallende hiaten in deze inventaris voor wat betreft het aanwezige bouwkundig erfgoed op hun grondgebied in te vullen. De gemeente Tremelo voegde binnen dit project zeven bouwkundige elementen aan de inventaris toe, waarvan het bouwkundig element 'Klooster en meisjesschool van de zusters der christelijke scholen', Baalsebaan 332 Tremelo, er één is. Meer informatie over het project: <https://inventaris.onroenderfgoed.be/gebeurtenissen/1275>.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000086: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Modernistische villa (erfgoedid 304522/aanduidingsid 119949), Grootveldstraat 11-13 Beersel.

Bezwaarindieners stelt dat de afbakening van het perceel beperkt is tot het gedeelte Grootveldstraat 13. Bezwaarindieners voegt hieraan toe dat in de gegevens die voorliggen ook het perceel Grootveldstraat 11 vermeld wordt, wat onjuist is. Bezwaarindieners merkt op dat het om aparte eigendommen gaat.

Behandeling van het bezwaar:

De argumenten van bezwaarindieners worden weerlegd. Het feit dat de villatuin zich over twee afzonderlijke kadastrale percelen spreidt, heeft op zich geen invloed op de erfgoedwaarden van de villa met villatuin en de vaststelling van het bouwkundig erfgoed. Beide percelen maken deel uit van het bouwkundig element. De inperking van de afbakening zou een negatieve impact hebben op de vastgestelde erfgoedwaarden en is bijgevolg niet wenselijk. De afbakening van het bouwkundig element wordt om die reden niet aangepast.

Het bouwkundig element ligt momenteel voor om opgenomen te worden in een vastgestelde inventaris, omwille van haar architecturale en historische waarde als modernistische villa opgetrokken in 1930-1931 voor de handelaar A. Heldenbergh-Wessels. Voor de afbakening van bouwkundige elementen van het plan wordt steeds uitgegaan van een volledige intekening van het object. In voorliggend geval heeft deze zowel betrekking op de villa als op de villatuin. In de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris wordt de tuin ook als erfgoedcontext aangehaald: "De villa is één van de eerste en meest opvallende interbellumgebouwen die in de Grootveldstraat werden opgetrokken. Het gebouw is net als alle andere woningen in de straat gelegen in een ruime omhaagde tuin." De afbakening van villa en villatuin komt overeen met de percelen, bij het kadaster gekend onder Beersel, tweede afdeling, sectie B, nummers 247C en 247K2. Dit blijkt eveneens uit historische orthofoto's (waaronder de luchtfoto '1950 B1-BRUXELLES 319' van het Nationaal Geografisch Instituut). De omhaagde, beboomde tuin is een erfgoedondersteunend element, dat onlosmakelijk onderdeel uitmaakt van het vast te stellen erfgoedtype 'villa's' en wordt om die reden mee aangeduid op het plan.

Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de algemene en specifieke rechtsgevolgen voor vastgesteld bouwkundig erfgoed enkel van toepassing zijn op het bouwkundig erfgoed. De vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed die uit dit openbaar onderzoek voortvloeit, houdt juridisch immers alleen een vaststelling in van het bouwkundig erfgoed, niet van de landschappelijke erfgoedkenmerken en -elementen van de tuin of van het park, zelfs al bevat de inventaris bouwkundig erfgoed informatie over deze elementen.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000087 en B_000167: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Villa in eclectische stijl (erfgoedid 305744/aanduidingsid 120248), Waversebaan 246 Leuven.

Bezwaar B_000087

Bezwaarindieners B_000087 heeft op 8 juni 2020 het agentschap in kennis gesteld dat hij of zij het bezwaarschrift met kenmerk B_000087 wenst in te trekken.

Bezwaar B_000167

Bezwaarindieners B_000167 heeft een schrijven dd. 28 februari 2020 ontvangen inzake een openbaar onderzoek van 2 maart t.e.m. 30 april 2020 waarbij de erfgoedinventaris van

Leuven wordt aangevuld, met o.a. hun huis te 3001 Heverlee, aan de Waversebaan 246, vanwege de vermeende erfgoedwaarde van het pand. Deze woning "villa in eclectische stijl" is opgenomen in de lijst met vast te stellen objecten voor de inventaris van de provincie Vlaams-Brabant. Bezwaarindiener wenst hiertegen bezwaar in te dienen.

Bezwaarindiener verwijst naar artikels 4.1.1 en 4.1.2 van het Onroerenderfgoeddecreet waarin de criteria voor het opnemen en schrappen van een onroerend goed in de inventaris bouwkundig erfgoed zijn bepaald: "Een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, de vastgestelde landschapsatlas, de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde of de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is." Beide criteria dienen dus cumulatief vervuld te zijn, wat voor de betrokken woning van volgens bezwaarindiener absoluut niet het geval is.

Bezwaarindiener dient acht bezwaren en opmerkingen in tegen de opname van de woning, Heverlee, Waversebaan 246, in de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant.

Deze kunnen kernachtig worden samengevat als volgt:

1. Werkelijke uitvoering huis stemt niet overeen met plannen;
2. Omschrijving stijl huis is niet onderbouwd;
3. Huis is in zeer slechte staat;
4. Verschillende aanpassingswerken uitgevoerd aan huis;
5. Oorspronkelijke tuinaanleg sterk gewijzigd;
6. Plannen zijn niet ondertekend door architect;
7. Slecht ruimtelijk rendement;
8. Geen eenduidig beleid bouwkundig erfgoed Leuven.

1. Werkelijke uitvoering huis stemt niet overeen met plannen

1. De Dienst Bouwkundig erfgoed baseert zich uitsluitend op wat op de plannen staat, terwijl dit vaak niet overeenkomt met de werkelijkheid. De beschrijving staat vol onnauwkeurigheden en zelfs regelrechte onwaarheden:
 - De tweede bouwlaag is nooit in lichtere baksteen opgetrokken. Er was enkel een pleisterlaag die heel slordig verwijderd is;
 - Het imitatievakwerk is ooit aanwezig geweest, want resten van de bezetting ontsieren nog steeds de muren na meer dan 45 jaar. Waarschijnlijk werd het destijds verwijderd omdat het vochtproblemen veroorzaakte, zoals nu het geval is met de muur in de woonkamer;
 - Door het verwijderen van de bezetting kwam de "licht vooruitspringende plint in wildverband" weer vrij, maar dat was dus niet de bedoeling. Ze diende als aanhechting voor de bezetting;
 - De "lichtere bakstenen" zijn in werkelijkheid gewoon vuil en van dezelfde kleur als de rest van de gevel;
 - De "rondbogige" achterdeur is in werkelijkheid een doodgewone rechthoekige deur met een rechte bovenkant;
 - Van de mansardramen zijn er slechts 2 rond. De cirkelvormige ramen zijn alleen in de 2 dakkapellen vooraan aanwezig, de andere zijn in werkelijkheid gewoon rechthoekig;
 - De zijgevels zijn alleen met veel verbeelding in 3 traveeën onder te verdelen. "De traveeën" in de zijgevels zijn in werkelijkheid onbestaande.
 - De "betonnen" trappen zijn in werkelijkheid van gemetste baksteen en blauwe hardsteen;

- Er zijn geen bloembakken aan de voordeur;
- De "zuilen met decoratief uitgewerkte kapitelen" zijn in werkelijkheid zwaar beschadigd door betonrot. Dat geldt ook voor de bezetting van de muur van de "grote woonkamer" en alle andere betonnen structuren;
- Het "torenvolume" is in slechte staat en bij wind vallen stukken naar beneden;
- Het houten schrijnwerk is niet goed bewaard. Alle schrijnwerk is aan vervanging toe. Het houten schrijnwerk van een aantal ramen is rot.

De dakgoot is eveneens in zeer slechte staat (rot) en bij wind komen er stukken naar beneden. De voordeur is niet onderhouden en dus aangetast door het weer;

- Er zijn nieuwe ramen aangebracht in het dak die geen vakverdeling hebben;
- Op de benedenverdieping zijn grote moderne aluminium ramen aangebracht, zonder vakverdeling en zonder hout;
- De opname als cultureel erfgoed beschrijft (deels) de binnenkant (echter is dit enkel gebaseerd op plannen die nooit volledig uitgevoerd werden).

"De ontwerpplannen bij de bouwaanvraag maken ook vermelding van rijkelijk vormgegeven, houten binnenschrijnwerk op zowel de gelijkvloerse als op de eerste verdieping. Het is onduidelijk of dit werd gerealiseerd en al dan niet bewaard." Deze plannen werden niet uitgevoerd. Er wordt ook niet gestaafd welke waardevolle materialen er gebruikt zouden zijn, en in welke staat die zich nu zouden bevinden. Het interieur is heel alledaags. Het huis werd niet gebouwd volgens de oorspronkelijke plannen. Echter worden uitsluitend de oorspronkelijke plannen gebruikt om de woning op te nemen in de inventaris. De werkelijke woning is niet van aard om op te nemen tot bouwkundig erfgoed: het is in realiteit een doodgewoon, groot huis. Bezwaarindiener verwijst hiervoor naar de 33 foto's in bijlage, waarmee zij de werkelijke, actuele toestand van het huis aantonen.

2. *Omschrijving stijl huis is niet onderbouwd;*

2. De uitdrukking "eclectische villa met elementen uit de cottigestijl" wordt niet onderbouwd.

Bezwaarindiener stelt dat men beweert dat het huis "een eclectische villa met elementen uit de cottigestijl" is.

Vervolgens volgt een lange opsomming van hoe het huis eruit zou zien. Dit stemt echter niet overeen met de werkelijke woning. Een eclectisch bouwwerk heeft kenmerken uit verschillende neostijlen in zich, die zijn gecombineerd tot een nieuw geheel. Er is in de lange opsomming nergens een verantwoording van de term eclectisch ("het beste uitkiezend") waarbij elementen van twee of meer historische stijlen gecombineerd worden. Bezwaarindiener vraagt zich af welke historische stijlen dat dan mogen zijn?

Bezwaarindiener stelt dat men enkel verwijst naar de cottigestijl, en dat men er dan bij vermeldt dat het niet uitgevoerd werd. De cottigestijl is volgens cliënten daarenboven ook geen historische stijl (neostijl). Een cottage is volgens Van Dale een huisje op het platteland. In casu is er sprake van een grote woning (geen huisje), dat zich tevens niet in een landelijke omgeving bevindt.

Bezwaarindiener stelt dat het huis ook niet de andere, typische kenmerken van de cottigestijl heeft:

- Geen warme en gezellige uitstraling;
- Geen bescheiden formaat;
- Niet één laag of twee lagen met (hoge) kap, maar 3 lagen en een zolder;

- Geen onregelmatige indeling, geen visuele verrassingen;
- Geen zgn. asymmetrische dieptewerking door verspringende indeling;
- Geen asymmetrisch, samengesteld volume dat door de kap bij elkaar wordt gehouden;
- Geen onregelmatig volume of indeling door toevoeging van diverse bouwelementen (zoals schoorstenen);
- Geen kap die als geheel op één of meerdere plaatsen naar beneden komt (lage goothoogtes);
- Geen verschillende goothoogtes;
- Geen steile kappen;
- Geen sprake van vakwerk;
- Geen rieten dak;
- Geen spectaculaire schoorstenen;
- Geen erkers in alle maten en soorten;
- Geen zichtbaarheid structurele elementen van het huis (geen zichtbare balken in de plafonds, geen muurpanelen).

Bezwaarindiener sluit twee foto's bij van voorbeelden die typische huisjes in cottagestijl tonen, in schril contrast met het huis in Heverlee.

3. Huis is in zeer slechte staat

Bezwaarindiener stelt dat het huis momenteel belangrijke gebreken en tekorten vertoont. Het huis werd door gekocht begin jaren '70. Tot de aankoop was er geen enkele aanpassing doorgevoerd sedert de bouw van het huis eind jaren 1920. Bezwaarindiener heeft een aantal aanpassingen gedaan, waarbij het huis gemoderniseerd werd volgens wat gangbaar was begin jaren '70. Het betrof o.a. de installatie van een moderne keuken (was niet aanwezig bij aankoop) en van 2 moderne badkamers, en de plaatsing van bijkomende moderne ramen. Sedertdien (gedurende bijna 50 jaar!) werd het huis echter niet meer verder onderhouden en gebeurden er amper herstellingen. Het huis is heden dan ook absoluut niet meer in goede staat. De volgende werkzaamheden zouden volgens bezwaarindiener zeker moeten gebeuren indien men het huis terug comfortabel bewoonbaar wil maken / in stand wil houden:

- Nieuw dak. Momenteel regent het binnen langs het dak. Het dak is niet geïsoleerd;
- De rotte zoldervloer moet vervangen worden;
- Nieuwe elektrische leidingen;
- Nieuwe waterleiding en afvoer wc; aansluiting op de riolering;
- Nieuwe centrale verwarming;
- Moderne mazouttank of aansluiting op gas;
- Alle muren moeten afgekapt en opnieuw bepleisterd worden, want pleister is vochtig door waterinfiltraties van plafond tot vloer in verschillende ruimtes;
- Gepleisterde plafonds zijn in slechte staat en moeten afgekapt en opnieuw bepleisterd worden. Sommige plafonds zijn afgevallen;
- Alle ramen hebben momenteel enkele beglazing en dienen vervangen te worden;
- Ramen in geveerd hout in slechte staat dienen vervangen te worden. Dubbel glas dient voorzien te worden;
- Nieuwe keuken installeren, want huidige keuken is bijna 50 jaar oud en volledig versleten;
- Nieuwe badkamers installeren, want sanitair is versleten en watertoevoer en -afloop werkt maar gedeeltelijk;
- Buitenmuren isoleren (momenteel geen enkele isolatie);
- Nieuwe dakgoot (ooit witgeverfd hout, nu afgebladderd, rot en beschadigd);

- De buitentrappen en betonnen bloembakken en de balkons op de verdieping zijn afgebrokkeld en dienen vervangen te worden;
- Het bijgebouw in de tuin werd nooit onderhouden (diende vroeger als kippenhok), het dak is ingestort;
- Heraanleggen van de tuin;
- De oprijlaan is door boomwortels ed. in slechte staat en dient opnieuw aangelegd te worden.

Het huis is volgens bezwaarindiener in zodanig slechte staat dat de herstelkosten de eigenlijke waarde van de woning zullen overschrijden. De kostprijs om de woning aan de hedendaagse normen te laten voldoen, is zeer groot, en overstijgt de prijs van een comfortabele en moderne nieuwbouwwilla in ruime mate.

4. Verschillende aanpassingswerken uitgevoerd aan huis

Bezwaarindiener haalt aan dat er verschillende verbouwwerken uitgevoerd zijn in het huis:

- Er zijn nieuwe, gewone, rechthoekige ramen bijgeplaatst;
- De aanbouw is veranderd, waarbij gewone, rechthoekige ramen in grijs aluminium geplaatst werden;
- Begin jaren '70 is er een muur uit weggehaald en een moderne keuken in aangebracht die bij de eetkamer is getrokken;
- Ook het sanitair is volledig gemoderniseerd begin jaren '70. Het bad op pootjes is daarbij verdwenen evenals de oude wastafels;
- Er zijn wc's bijgeplaatst, waardoor de 2 badkamers niet meer hun oorspronkelijke vorm hebben. Er werden ook vaste kastjes bijgeplaatst in witte gelamineerde persplaat;
- De plafonds werden vernieuwd;
- De oprijlaan (oorspronkelijk een aarden weg rond een grasveld) is bestraat en uitgebreid met extra parkeerplaatsen en een extra uitrit.

Bezwaarindiener stelt dat daardoor de huidige staat van het huis in schril contrast staat met de oorspronkelijke woning, en, a fortiori, met de nooit uitgevoerde plannen.

5. Oorspronkelijke tuinaanleg sterk gewijzigd

Van de oorspronkelijke tuinaanleg is volgens bezwaarindiener heden weinig terug te vinden:

- De tuin is sterk verwilderd;
- Twee van de drie grote rozenperken zijn volledig verdwenen, en in het derde perk staan geen rozen maar onkruid;
- De buxushaag voor het huis is opgegeten door de buxusmot;
- De taxushaag aan de linkerkant is te ver doorgegroeid waardoor de doorgang met rozenbogen teloorgegaan is;
- De meeste grasperken zijn overwoekerd met bramen;
- De bomen in de boomgaard zijn dood;
- De "speciale" bomen door de oorspronkelijke eigenaar aangeplant, zijn quasi allemaal weg, mede door ondoordacht aanplanten;
- De oprijlaan is evenmin origineel. De aarden oprijlanen rond een centraal grasveld werden vervangen door klinkers en uitgebreid met extra parkeerplaatsen en een bijkomende uitrijweg. De hele oprit is heden in slechte staat.

Bij gebrek aan onderhoud is de tuin volgens bezwaarindiener volledig verwilderd en heeft hij elke charme verloren.

6. Plannen zijn niet ondertekend door architect

Bezwaarindiener wenst op te merken dat de architect de plannen niet heeft getekend. Dit roept verschillende vragen op bij bezwaarindiener: waren er twijfels over de stabiliteit van het huis, de esthetiek? Wat was de reden om zoveel af te wijken van de plannen?

7. Slecht ruimtelijk rendement

Bezwaarindiener haalt aan dat er met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen gestreefd wordt naar het verhogen van het ruimtelijk rendement. Er is een grotere bewustwording rond het reeds ingenomen ruimtebeslag. Het verhogen van het ruimtelijk rendement, strookt volgens bezwaarindiener dan ook niet met de opname van het huis van cliënt in de inventaris. Om het huis bewoonbaar te maken volgens de hedendaagse (bouw)normen, is er volgens bezwaarindiener een onnoemelijk groot investeringsbedrag nodig (cfr. randnummer 03 hierboven).

8. Geen eenduidig beleid bouwkundig erfgoed Leuven

Bezwaarindiener stelt zich ook grote vragen inzake de opname van woningen in de inventaris met erfgoedwaarde in Leuven. Zo moet deze vaststellen dat de stad Leuven gebouwen die erkend zijn (of hadden kunnen zijn) als bouwkundig erfgoed alsnog laat slopen:

- Villa Michotte; bezwaarindiener sluit een beschrijving en foto van de villa in, waaruit blijkt dat de villa in de jaren 1980 werd gekocht door de stad en werd gesloopt.
- de klooster- en verpleegstersschool Sint-Elisabeth. Bezwaarindiener neemt de tekst van het erfgoedobject 214165 over van de inventariswebsite, en sluit een artikel bij waaruit blijkt dat in mei 2020 de afbraak van de school is gestart.

Bezwaarindiener verwijst naar het schrijven d.d. 28/2/20 dat men ontving, en dat volgende passage vermeldt: "Leuven heeft een lange en interessante geschiedenis. Deze willen we graag zichtbaar houden. Ons erfgoed bepaalt niet alleen onze culturele identiteit, maar creëert ook een aantrekkelijke omgeving." Het is voor bezwaarindiener bijzonder frappant om te moeten vaststellen dat een privéwoning ten onrechte geklasseerd kan worden in de inventaris bouwkundig erfgoed, maar een gebouw met bijzondere historische waarde, en sedert 2012 vastgesteld als bouwkundig erfgoed wordt afgebroken door de stad Leuven.

Besluit: De woning kan niet worden opgenomen op de inventaris bouwkundig erfgoed

Mede gelet op bovenstaande bezwaren en opmerkingen is het voor bezwaarindiener duidelijk dat het huis gelegen te 3001 Heverlee, Waversebaan 246, geen erfgoedwaarden bezit en niet voldoende goed bewaard is. Artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit is aldus niet van toepassing.

Bezwaarindiener kan niet akkoord gaan dat de villa opgenomen wordt in de erfgoedinventari en vraagt met hun opmerkingen en bezwaren rekening te houden, en het huis waaraan het ID-nummer 120248 is gegeven, uit de lijst van vast te stellen objecten voor de inventaris van de provincie Vlaams-Brabant te halen.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaar B_00087

De bezwaarindiener heeft op 8 juni 2020 het agentschap in kennis gesteld dat hij of zij het bezwaar wenst in te trekken.

Bewaar B_000167

De bezwaarindiener tekent bezwaar aan bij de opname van het bouwkundig element 'Villa in eclectische stijl', Waversebaan 246 Heverlee (Leuven), omdat het pand geen erfgoedwaarde bezit en niet meer voldoende goed bewaard zou zijn. In het bezwaar worden daarvoor acht argumenten aangehaald, die niet allemaal ontvankelijk zijn. Louter volledigheidshalve wordt hieronder beknopt ingegaan op de acht argumenten.

1. Werkelijke uitvoering huis stemt niet overeen met plannen;

De bewaarindiener haalt verschillende elementen aan die anders werden uitgevoerd dan op het origineel ontwerpplan of elementen die inmiddels gewijzigd werden sinds de bouw van de villa. De beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris werd opgemaakt door een erfgoedonderzoeker van de Dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven in 2019. Omdat deze aanvullingen relevant zijn, wil het agentschap Onroerend Erfgoed de belangrijkste gegevens toevoegen in de inventarisfiche als aanvullende informatie onderaan de fiche: "De beschrijving is grotendeels opgebouwd op basis van de originele bouwplannen. Toch zijn een aantal elementen anders uitgevoerd dan voorzien of sinds de bouw van de villa gewijzigd:

- De tweede bouwlaag was in het verleden bepleisterd, zoals ook voorzien was op de bouwplannen. Deze bepleistering is vandaag verwijderd. Op sommige locaties is die bepleistering wel nog aanwezig met verwijzingen naar imitatievakwerk, zoals op de bovenste verdieping van het torenvolume tegen de achtergevel.
- De plinten zijn voorzien van een cementering. Deze bepleistering is op sommige plaatsen verwijderd. Het zichtbaar laten van deze plint was niet voorzien.
- In de achtergevel is, in tegenstelling tot op de plannen, een rechthoekige deur aanwezig in plaats van een rondboogdeur.
- Bij het schrijnwerk van de dakkapellen zijn er maar twee cirkelvormig, namelijk in de voorgevel. Het overige schrijnwerk van de dakkapellen heeft een eenvoudige uitwerking.
- De steektrappen zijn afgewerkt met blauwe hardsteen en zijn niet uitgevoerd in beton.
- Een deel van het schrijnwerk werd vernieuwd sinds de bouw van de villa.

Gegevens verkregen tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, 2020."

Een aantal opmerkingen uit het bezwaarschrift kan momenteel nog niet verwerkt worden, omdat deze niet gestaafd werden met actueel fotomateriaal van de vernoemde erfgoedelementen of -kenmerken. In het bezwaarschrift worden ook elementen opgesomd die zich in een slechte staat bevinden. Er dient opgemerkt te worden dat het loutere feit dat de villa een aantal bouwfysische gebreken vertoont door achterstallig onderhoud, voorsnog geen afbreuk doet aan de erfgoedwaarde van de woning. De in het bezwaar aangehaalde gebreken zijn bovendien niet van die aard dat deze de aangeduide erfgoedkenmerken en -elementen teniet doen.

Bezwaarindiener merkt op dat het interieur van de villa in de wetenschappelijke inventaris enkel beschreven wordt op basis van de ontwerpplannen bij de bouwaanvraag en dat deze

niet overeenstemmen met de actuele toestand. In de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris wordt echter duidelijk gemaakt dat de vormgeving van het interieur niet gekend is en dat er enkel een beschrijving wordt gegeven van wat op de bouwplannen zichtbaar is. Deze elementen en de planindeling worden niet aangeduid in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en de afzonderlijke erfgoedkenmerken die voorlagen bij opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris. Deze worden als dusdanig geacht niet mee vastgesteld te zijn, en worden louter ter kennisgeving opgenomen in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijk inventaris.

Ondanks de terechte vraag om aanpassingen en verbeteringen aan de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris, tonen de opmerkingen op generlei wijze aan dat de villa over onvoldoende erfgoedwaarde zou beschikken voor opname in een vastgestelde inventaris. De erfgoedwaarde van het onroerend goed werd vastgesteld op basis van een beoordeling van de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen via terreinonderzoek van op de openbare weg, aangevuld met de gegevens en wetenschappelijke bevindingen uit literatuur- en archiefonderzoek. De verschillen tussen de planindeling zoals weergegeven op de oorspronkelijke bouwplannen en de uitgevoerde toestand zijn niet van die aard dat deze de erfgoedwaarden van de villa teniet doen.

2. Omschrijving stijl huis is niet onderbouwd

Volgens de bezwaarindiener wordt aangaande de stijl de villa niet juist omschreven als "eclectische villa met elementen uit de cottagestijl". Deze opmerking is correct. De stijltoekenning kan inderdaad beter gecorrigeerd worden: de stijl 'eclecticisme' kan moeilijk gehanteerd worden als bouwstijl voor gebouwen en constructies uit het interbellum, omdat die eerder betrekking heeft op architectuur uit de tweede helft van de 19de eeuw en vroege 20ste eeuw. De benaming van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris wordt om die reden gewijzigd in 'Interbellumvilla'. De bouwstijl 'eclecticisme' wordt geschrapt uit de erfgoedkenmerken. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt als volgt aangepast: "Interbellumvilla traditioneel vormgegeven met elementen uit de cottagestijl, gelegen te midden van een groot bosrijk perceel, opgetrokken in 1927 in opdracht van Antoine, afkomstig uit Herent en professor aan de Katholieke Universiteit Leuven. De plannen bijgesloten bij de bouwaanvraag werden niet gesigneerd door een architect."

De cottagestijl werd niet als afzonderlijke stijl toegekend onder de erfgoedkenmerken, omdat de villa slechts een beperkt aantal elementen ontleent aan deze ontwerpstijl. De definitie van cottagestijl is: "De cottagestijl inspireert zich op de Engelse landelijke cottages. Het pittoreske effect van het exterieur werd onder meer bereikt door het gebruik van traditionele materialen zoals hout, baksteen of natuursteen, traditionele bouwtechnieken zoals vakwerkbouw en een asymmetrische opbouw. Een onregelmatig grondplan in L-vorm of met veel erkers en insprongen, vensters van diverse grootte en een levendig spel van daken en schouwen zorgden voor een gevarieerd exterieur van de woningen in cottagestijl." De elementen die voor het ontwerp van voorliggende villa ontleend werden aan de cottagestijl, zijn de vakwerkimitaties bij de gecementeerde gevels (nu deels verwijderd), het gebruik van erkers waardoor er een asymmetrie ontstaat en het volumespel.

De aanpassing van de stijl als erfgoedkenmerk zal ook geregistreerd worden in de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 305744) in de wetenschappelijke inventaris. Deze werd opgemaakt door de stedelijke Dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven. Omdat de aanpassing relevant is, wil het agentschap Onroerend Erfgoed de gegevens over de aangepaste bouwstijl toevoegen in de inventarisfiche als aanvullende informatie onderaan de beschrijving: "In de beschrijving in de inventaris van 2019 wordt de interbellumvilla omschreven als een villa gebouwd in eclectische stijl. Omdat deze

bouwstijl in principe niet gehanteerd wordt voor architectuur na WO I, is deze omschrijving niet correct. De interbellumvilla is gebouwd in een eerder traditionele ontwerpstijl met referenties aan de cottagestijl.”

3. Plannen zijn niet ondertekend door architect;

De ontwerpplannen in het bouwdoosje dat bewaard wordt in het Stadsarchief Leuven werden inderdaad niet ondertekend. Het toevoegen van ongesignde plannen bij de bouwaanvraag was echter nog een courante praktijk in het interbellum. Het beroep van architect is pas erkend vanaf 1939. Dat de plannen licht anders uitgevoerd werden dan het oorspronkelijke plan is ook niet uitzonderlijk of vreemd. Mogelijk had de bouwheer na het ontwerp van het plan de wens om een aantal elementen te wijzigen. Tot de inwerkingtreding van de Wet op Stedenbouw van 1962 was er geen stedenbouwkundige vergunning vereist om te mogen bouwen.

Het niet gekend zijn van de architect of ontwerper van de villa doet geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van de villa.

4. Huis is in zeer slechte staat

Er dient opgemerkt te worden dat het loutere feit dat de villa een aantal bouwfysische gebreken vertoont door achterstallig onderhoud, vooralsnog geen afbreuk doet aan de erfgoedwaarde van de woning. De in het bezwaar aangehaalde gebreken zijn bovendien niet van die aard dat deze de aangeduide erfgoedkenmerken en -elementen teniet zouden doen. Het bezwaarschrift toont niet aan dat de werken, die nodig zijn om de gebreken te verhelpen, niet mogelijk zijn zonder de erfgoedwaarden te schaden of dat herstel de facto betekent dat het overgrote deel van het pand zou herbouwd moeten worden. Het feit dat de constructie niet langer voldoet aan hedendaagse verwachtingen en normeringen vormt geen motivatie om het goed niet langer op te nemen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

5. Verschillende aanpassingswerken uitgevoerd aan huis

De door bezwaarindiener opgesomde aanpassingswerken zijn niet van die aard dat ze afbreuk doen aan de erfgoedwaarde van de woning. De aanpassingswerken hebben vooral betrekking op het interieur. Zoals reeds aangehaald worden het interieur en de planindeling niet omschreven in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris. Deze elementen worden als dusdanig geacht niet mee te zijn vastgesteld. De hedendaagse toestand van het interieur is bij opname in de inventaris ook niet beschreven.

6. Oorspronkelijke tuinaanleg sterk gewijzigd

De tuin maakt geen deel uit van de erfgoedelementen – en kenmerken die voorliggen voor vaststelling. De erfgoedkenmerken en -elementen van de tuin werden niet beoordeeld bij de opname van het bouwkundig element in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden de vaststelling van de interbellumvilla als bouwkundig erfgoed, juridisch alleen een vaststelling van de bouwkundige onderdelen met erfgoedwaarde inhoudt, niet van de landschappelijke erfgoedkenmerken en -elementen van de tuin of van het park, zelfs al bevat de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijk inventaris van het bouwkundig erfgoed informatie over deze elementen.

7. Slecht ruimtelijk rendement

Er dient benadrukt te worden dat het ruimtelijk rendement, gebruik en vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden aan de huidige normen geen motiveringsgrond vormen om de opname van het bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris aan te vechten. Ook de afwezigheid van financiële stimuli of ondersteuning heeft op geen invloed op het vaststellingsvoorstel.

8. Geen eenduidig beleid bouwkundig erfgoed Leuven

Deze opmerking is niet ontvankelijk binnen dit openbaar onderzoek.

De villa werd opgenomen in de inventaris tijdens de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Heverlee. Dit was een project dat tussen 2016 en 2019 werd uitgevoerd door de Dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven, met ondersteuning van het agentschap Onroerend Erfgoed. Het doel van deze herinventarisatie was tweeledig. Enerzijds wilde men alle gebouwen en ensembles met erfgoedwaarde in Heverlee methodisch in kaart brengen en bestuderen, om deze op te nemen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarnaast wilde de administratie duidelijk communiceren naar de burger waar het stedelijk onroerend erfgoedbeleid op inzet en op welke manier onroerenderfgoedwaarden in stadsontwikkeling worden geïntegreerd.

De bezwaarindiener kan zich met zijn vraag over het erfgoedbeleid van de Stad Leuven best richten tot de bevoegde stedelijke dienst. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, in werking getreden vanaf 1 januari 2017, werd de lokale overheid verantwoordelijk gesteld voor het beheer van vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied. Het is de verantwoordelijkheid van de vergunningverlenende overheid om aanvragen voor werken te beoordelen op basis van de erfgoedwaarden van het vastgesteld bouwkundig erfgoed dat voorligt in het omgevingsvergunningstraject.

Besluit van deze acht argumenten:

Bezwaarindiener stelt onterecht dat de villa niet langer voldoende erfgoedwaarde heeft en onvoldoende goed bewaard zou zijn voor opname in de vastgestelde inventaris. Een aantal inhoudelijke opmerkingen over de stijl en de beschrijving zijn terecht, en worden meegenomen in het vaststellingsbesluit. Het bouwkundig element 'Interbellumvilla', Waversebaan 246 Leuven, wordt voorgedragen voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, met aangepaste benaming, erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken.

Conclusie:

Het bezwaar B_000087 heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Het bezwaar B_000167 heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Villa in eclectische stijl' (erfgoedid 305744/aanduidingsid 120248), Waversebaan 246 Leuven, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste benaming, erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De benaming wordt 'Interbellumvilla'. Het erfgoedkenmerk 'eclecticisme' wordt geschrapt. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Interbellumvilla traditioneel vormgegeven met elementen uit de cottagestijl, gelegen te midden van een groot bosrijk perceel, werd opgetrokken in 1927 in opdracht van Antoine, afkomstig uit Herent en professor aan de Katholieke Universiteit Leuven. De plannen bijgesloten bij de bouwaanvraag werden niet gesigneerd door een architect".

Bezwaar B_000088 en B_000149: Twee bezwaren bij de vaststelling van één bouwkundig element: Dorpscafé (erfgoedid 215669/aanduidingsid 119082), Dorp 37 Opwijk.

Bezwaar B_000088

Bezwaarindiener B_000088 wenst dat voorliggend gebouw niet opgenomen wordt in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener geeft aan hier geen aanvraag voor te hebben ingediend. Bezwaarindiener merkt op dat niemand hem of haar hier vooraf over heeft ingelicht. Bezwaarindiener geeft aan dat het een oud en versleten gebouw betreft en het vanuit economisch standpunt zeer negatieve implicaties zou hebben indien dit vastgesteld wordt als bouwkundig erfgoed.

Bezwaar B_000149

Bezwaarindiener B_000149 geeft aan naar aanleiding van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant, bezwaar te willen aantekenen tegen het voornemen tot opname van het café gelegen te 1745 Opwijk (Mazenzele), Dorp 37.

Bezwaarindiener geeft aan dat het openbaar onderzoek loopt tot 18 juni, waardoor zijn of haar schrijven tijdig is.

Bezwaarindiener merkt op dat het dorpscafé sinds 2013 ingeschreven is in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed en als volgt beschreven wordt: [bezwaarindiener citeert de beschrijving van het erfgoedobject uit de inventaris van het bouwkundig erfgoed].

Bezwaarindiener merkt op dat een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen opgenomen kan worden in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is (art. 4.1.1. Onroerenderfgoeddecreet).

Bezwaarindiener meent dat in de inventaris niet duidelijk gemaakt wordt over welke erfgoedwaarde het dorpscafé beschikt. De inschrijving voldoet volgens bezwaarindiener dus niet aan de eerste voorwaarde.

Bezwaarindiener merkt op dat in casu ook vastgesteld moet worden dat het gebouw enerzijds niet meer voldoet aan de beschrijving in de inventaris en anderzijds niet meer voldoende goed bewaard is.

Bezwaarindiener geeft aan zonder volledig te willen zijn dat volgende zaken opgemerkt kunnen worden:

- Het pannendak is verdwenen en vervangen door een metalen dak;
- Het schrijnwerk is volledig vervangen en niet meer origineel;
- De gevels tonen op verschillende plaatsen barsten;
- Het interieur is verouderd en niet meer volledig origineel;
- Het pand voldoet niet aan de isolatienormen;
- ...

Het pand heeft volgens bezwaarindiener een grondige renovatie nodig, onder andere op gebied van stabiliteit, isolatie, elektriciteit, enz. Bovendien wijst bezwaarindiener op het feit dat het café dient te voldoen aan de normen op gebied van brandveiligheid, voedselveiligheid, toegankelijkheid, enz.

Bezwaarindiener meent dat de inschrijving in de inventaris de renovatieweken zal bemoeilijken en deze dus duurder zal maken zonder dat er enige financiële tussenkomst is van de overheid. Bezwaarindiener meent dat de economische rendabiliteit van het café hierdoor in het gedrang komt. Bezwaarindiener merkt op dat de horeca het sowieso al moeilijk heeft.

Bezwaarindieners voegt een aantal foto's toe in bijlage aan zijn of haar schrijven die de actuele staat van het gebouw aantonen. Hieruit blijkt volgens bezwaarindieners dat het gebouw niet meer voldoende goed bewaard is en dat een grondige renovatie zich opdringt. Bijgevolg verzoekt bezwaarindieners het pand in kwestie niet meer op te nemen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaar B_000088

De argumenten op basis waarvan bezwaarindieners het Dorpscafé wenst te schrappen uit het vaststellingsbesluit, worden weerlegd.

Voor de opname in een vastgestelde inventaris dient geen aanvraag te worden ingediend. De opname van onroerend erfgoed in een vastgestelde inventaris gebeurt in uitvoering van het beleid van de bevoegde minister. De bevoegde minister gaf opdracht de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant vast te stellen.

Het klopt dat bezwaarindieners vooraf niet persoonlijk werd ingelicht over de opname van zijn pand in de inventaris bouwkundig erfgoed. De procedure van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed voorziet niet in een persoonlijke kennisgeving van de zakelijkrechthouder of eventuele belanghebbenden. De kennisgeving werd georganiseerd zoals procedureel gevraagd: Het bekend gemaakt via publicatie in het Belgisch Staatsblad en in drie afzonderlijke dagbladen. De aankondiging van het openbaar onderzoek werd geafficheerd door de gemeente en bekend gemaakt op de website van de gemeente. Daarenboven was alle informatie beschikbaar op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarmee is voldaan aan alle voorwaarden inzake bekendmaking zoals opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet.

Bezwaarindieners haalt de slechte bouwfysische toestand aan als argument om het goed niet vast te stellen. Dat wordt weerlegd. Het loutere feit dat het gebouw een aantal bouwfysische gebreken vertoont door achterstallig onderhoud, doet geen afbreuk doen aan de erfgoedwaarde van het dorpscafé. Uit de door bezwaarindieners aangehaalde oude en versleten toestand kan niet afgeleid worden dat de bouwfysische gebreken van die aard zijn dat deze de aangeduide erfgoedkenmerken en -elementen teniet zouden doen. Op basis van de beschikbare gegevens blijkt het café nog recent in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd te zijn (Google Streetview augustus 2020).

De laatste opmerking uit het bezwaarschrift gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is niet ontvankelijk. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de financiële weerslag van aanpassingswerken die zich eventueel opdringen geen motiveringsgrond uitmaken om de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

Bezwaar B_000149

De argumenten op basis waarvan bezwaarindieners het Dorpscafé wenst te schrappen uit het vaststellingsbesluit, worden weerlegd.

De bezwaarindieners geeft aan dat de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris niet duidelijk maakt op basis van welke erfgoedwaarden het geïnventariseerd goed momenteel voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindieners meent dat het voornemen voor opname bijgevolg niet aan de voorwaarde voldoet dat ieder vast te stellen bouwkundig element over een of meer erfgoedwaarden dient te beschikken.

Het bouwkundig element 'Dorpscafé', Dorp 37 Opwijk, ligt momenteel voor opname in de vastgestelde inventaris omwille van de architecturale waarde en historische waarde als representatief en herkenbaar voorbeeld van een café in een dorpscontext uit de late 19de eeuw of vroege 20ste eeuw met mogelijk oudere kern met bewaard volume in typerende verankerde baksteenbouw van vijf traveeën en anderhalve bouwlaag. Het café bevindt zich naast de parochiekerk Sint-Pieterskerk van Manzele, waarvan de grote kerkklok aan de basis zou liggen van de vroegere naamgeving van het café. De erfgoedwaarden van het bouwkundig element werden aangeduid in het vaststellingsvoorstel, zoals ter inzage gebracht tijdens het openbaar onderzoek. In de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris wordt dieper ingegaan op de historiek van het pand en de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen, waaronder de met schijnvoegen gecementeerde lijstgevel, die de historische en architecturale waarde van het pand onderbouwen. Het is dus niet correct dat de motieven voor de opname van het pand niet beschreven zijn in de inventaris.

Bezwaarindiener onderbouwt zijn vraag tot schrapping uit de vaststelling verder met het feit dat het gebouw enerzijds niet meer voldoet aan de beschrijving in de inventaris en anderzijds niet meer voldoende goed bewaard is. Deze argumenten worden weerlegd.

De door bezwaarindiener aangehaalde aanpassingswerken (vervangen schrijnwerk, barsten gevels, verouderd interieur, ...) dateren van voor de initiële opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het vervangen schrijnwerk wordt ook in de inventaristekst van 2013 vermeld. Over het interieur staat in de tekst ook dat enkel de omlopende houten bank en een uitgewerkte tegelvloer bewaard zijn. Bezwaarindiener haalt ook de slechte bouwfysische toestand aan. Deze wordt met beeldmateriaal geïllustreerd, maar de bezwaarindiener biedt geen verslag aan van een expert ter staving van zijn beweringen. Dat de dakbedekking van pannen vervangen werd door een metalen dak doet geen afbreuk aan de erfgoedwaarde. De erfgoedkenmerken zoals beschreven in 2013 zijn nog voldoende herkenbaar en goed bewaard zijn. Om de tekst van het erfgoedobject te actualiseren wordt er aan het object een aanvullende informatie toegevoegd over het sinds 2013 vervangen dak.

Volgens de bezwaarindiener heeft het pand een grondige renovatie nodig en haalt economische argumenten aan. Deze opmerkingen in het bezwaarschrift hebben geen betrekking op feitelijkheden die voorlagen in het openbaar onderzoek en zijn als dusdanig niet ontvankelijk. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de financiële weerslag van aanpassingswerken die zich eventueel opdringen geen motiveringsgrond uitmaken om de opname van het erfgoedrelict in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

Het klopt dat bezwaarindiener vooraf niet persoonlijk werd ingelicht over de opname van zijn pand in de inventaris bouwkundig erfgoed. De procedure van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed voorziet niet in een persoonlijke kennisgeving van de zakelijkrechthouder of eventuele belanghebbenden. De kennisgeving werd georganiseerd zoals procedureel gevraagd: Het werd bekend gemaakt via publicatie in het Belgisch Staatsblad en in drie afzonderlijke dagbladen. De aankondiging van het openbaar onderzoek werd eveneens geafficheerd door de gemeente en bekend gemaakt op de website van de gemeente. Daarenboven was alle informatie beschikbaar op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarmee is voldaan aan alle voorwaarden inzake bekendmaking zoals opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet.

Conclusie:

De twee bezwaren hebben geen invloed op het ministerieel besluit.

R_000089: Bezwaar bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Vogelenkwartier (erfgoedid 305629/aanduidingsid 120615), Mezenlaan, Nachtegalenstraat, Zwaluwenlaan Leuven.

Bezwaarindiener B_000089 geeft aan met dit schrijven bezwaar te willen indienen tegen de opname van de woning, gelegen in de Mezenlaan 32 te 3001 Heverlee in de erfgoedinventaris. Bezwaarindiener zegt op 28 februari 2020 schriftelijk in kennis gesteld te zijn door de Stad Leuven over het voornemen tot opname en voegt hun schrijven toe als bijlage.

Bezwaarindiener merkt op begrip te hebben voor het in stand houden van waardevol erfgoed en geeft aan achter het idee te staan om het karakter van de wijk Vogelenviertel en de eenheid te vrijwaren. Bezwaarindiener merkt echter op dat naar aanleiding van de voorbereiding van een stedenbouwkundige aanvraag voor het uitbreiden van de woning, het ontwerp voor te hebben gelegd aan de Dienst Monumentenbeleid van de Stad Leuven. Bezwaarindiener geeft aan bij deze dienst vernomen te hebben dat dergelijke uitbreidingen niet uitgevoerd kunnen worden zoals het ontwerp deze voorziet, daar de woning voorwerp uitmaakt van de vast te stellen inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener meent nochtans evidente ingrepen conform te geldende normen (ABL) te vragen. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat het bovendien enkel uitbouwen betreft die zich achteraan situeren. Bezwaarindiener meent dat deze ingrepen de enige mogelijkheden inhouden om de kleine woning adequaat te kunnen uitbreiden (gelijkvloerse uitbreiding, een gevelbrede uitbouw op de eerste verdieping en een uitbreiding van het zadeldak achteraan). Bezwaarindiener merkt op dat de ingrepen van uit de straat niet zichtbaar zullen zijn en voegt hieraan toe dat dergelijke uitbreidingen reeds elders werden toegestaan.

Bezwaarindiener geeft aan tegen de opname van de woning in de erfgoedinventaris te zijn gekant, als dit tot het gevolg heeft dat evidente en noodzakelijke uitbreidingen achteraan de woning niet meer mogelijk zijn. Bezwaarindiener vindt dat gevelbrede uitbouwen van dergelijke kleine werkmanshuizen achteraan mogelijk moeten blijven. Bezwaarindiener vindt dat een gevelbrede dakuitbouw mogelijk moet blijven zolang deze zich achteraan bevindt. Bezwaarindiener is de mening aangedaan dat de opname van de woningen in de wijk Vogelenviertel op de erfgoedinventaris het straatbeeld moet beschermen, maar nog steeds vrijheid en de mogelijkheid moet bieden om de achtergevels en dakverdiepingen te verbouwen zodat jonge gezinnen met kinderen de kans hebben om de verouderde en kleine, smalle huizen te verbouwen tot aangename woningen met voldoende ruimte, ook op de verdiepingen en de zolder.

Behandeling van het bezwaar:

Dit bezwaar heeft geen betrekking op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is daarom niet ontvankelijk. Bezwaren kunnen enkel handelen over de feitelijkheden van voorliggend vaststellingsvoorstel, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat het bouwkundig element niet meer bewaard is, of kan de erfgoedwaarde van een bouwkundig element in vraag gesteld worden op basis van argumenten.

Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden, noch de intenties inzake omgeving/ruimtelijke ordening een motiveringsgrond uitmaken om de opname van het erfgoedrelict in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

We vullen aan dat bezwaarindiener zich binnen de procedure van de omgevingsvergunningen kan verzetten tegen de weigering van een vergunning.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000090: Bezwaar bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Begraafplaats Merchtem (erfgoedid 303861/aanduidingsid 120613), Brusselsesteenweg 63 Merchtem.

Bezwaarindiener stelt een brief gekregen te hebben, waarin staat dat zijn woning historische waarde heeft en geeft aan met verstomming te zijn geslagen. Bezwaarindiener merkt op dat het huis honderd jaar geleden een paardenstal was van de naastgelegen boerderij en dat daar een tussenmuur is getrokken. Bezwaarindiener merkt op dat de stenen misschien honderd jaar oud zijn, maar dat dat ook alles is. De volledige woning is verbouwd tot een gewoon huis. Bezwaarindiener geeft aan een goede vriend te hebben die bij de dienst stedenbouw werkt, die ook aangaf dat het vreemd is dat de woning als bouwkundig erfgoed zou worden vastgesteld. Bezwaarindiener meent dat in dit geval half Vlaanderen als dusdanig vastgesteld dient te worden. Bezwaarindiener voegt hieraan toe geen foto's of notariële te kunnen doorsturen vermits hij of zij niet in het bezit is van een printer of scanner.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaar B_000090 is niet ontvankelijk: bezwaarindiener haalt immers argumenten aan tegen de opname in de vastgestelde inventaris van een niet nader bepaalde woning, terwijl hij aangeeft bezwaar in te willen dienen tegen de vaststelling van het bouwkundig geheel 'Begraafplaats van Merchtem', Brusselsesteenweg 63 Merchtem, als bouwkundig erfgoed. Omdat het adres van de woning niet werd vermeld, kunnen de opmerkingen en bezwaren uit voorliggend bezwaarschrift niet verder onderzocht worden.

Bezwaarindiener legt uit dat hij deze informatie vernam via een brief. Wellicht gaat dit om een brief met kennisgeving van het openbaar onderzoek die de gemeente naar alle eigenaars van het betrokken erfgoed op haar grondgebied verstuurde. Vermoedelijk gebeurde bij deze kennisgeving een administratieve fout, wat ook deels blijkt uit de toelichting van bezwaarindiener dat de dienst stedenbouw van de gemeente hem niet kon helpen. Bezwaarindiener kan ook buiten de vaststellingsprocedure terecht bij het agentschap Onroerend Erfgoed om dit uit te klaren.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000091: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kapel Hauwaert (erfgoedid 303437/aanduidingsid 119796), Stoofstraat 16 Beersel.

Bezwaarindiener wenst bezwaar aan te tekenen bij de vaststelling van de kapel, gelegen te Stoofstraat 16 in 1650 Beersel. Bezwaarindiener meent dat de beschrijving van het goed op de inventaris (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/303437>) niet overeen komt met de werkelijkheid.

Bezwaarindiener meent dat de kapel geen erfgoedwaarden bezit en baseert zich hiervoor op onderstaande feiten:

- de oorspronkelijke kapel dateerde van 1870. De kapel werd gebouwd voor het woonhuis aan de linkerkant. In 1957-1958 werden er verbeteringswerken uitgevoerd aan de buurtweg nummer 9 (genaamd de Stoofstraat). Bij deze werken werd de oorspronkelijke kapel volledig afgebroken gezien de Stoofstraat de originele plaats van de kapel innam.
- na de heraanleg van Stoofstraat werd door de toenmalige eigenaars een nieuwe kapel gebouwd naast het woonhuis.

Behandeling van het bezwaar:

De informatie die bezwaarindiener aanreikt is correct en stemt overeen met de bevindingen uit het recent onderzoek naar de Kapel Hauwaert of Onze-Lieve-Vrouwekapel in de Stoofstraat. Deze werden gepubliceerd in de bijdrage van L. Denayer en A. Wauters, 'De kapellen van Beersel, bestaande en verdwenen glorie' (2018) in het heemkundig tijdschrift 'En het dorp zal duren...'. Het onderzoek leverde relevante informatie op die een nieuw licht werpen op de historiek van de Hauwaertkapel, gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Smarten. Het kapelvolume dateert in haar huidige voorkomen inderdaad van 1957-1958, toen de kapel door verbeteringswerken aan de buurtweg nummer 9 (huidige Stoofstraat) heropgebouwd werd links aanpalend aan de woning nummer 16. De gegevens uit het artikel laten echter niet toe het oorspronkelijk 19de-eeuws kapelvolume bij de hoeve Hauwaert exact te dateren. Deze werd vermoedelijk in het vierde kwart van de 19de eeuw opgetrokken door de weduwe Josephus Hauwaert-Belsacq samen met de hoeve, ter vervanging van een ouder volume. Het onderzoek bij de inventarisatie dateert het 19de-eeuws kapelvolume als gebouwd in 1887. Constant Thys dateert het ouder kapelvolume in zijn 'Geschiedenis van Beersel' (1963) als gebouwd rond 1890. De auteurs van bovengenoemde bijdrage in het heemkundig tijdschrift geven aan dat het oorspronkelijk kapelvolume vermoedelijk reeds eerder gebouwd werd in de jaren 1870.

De informatie uit de bijdrage uit het heemkundig tijdschrift wordt verwerkt in een aanvullende informatie in de beschrijving van de kapel in de wetenschappelijke inventaris. De datering van de kapel wordt in de afzonderlijke erfgoedkenmerken bij de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris aangepast.

Het bouwkundig element 'Kapel Hauwaert' ligt momenteel voor opname in de vastgestelde inventaris, omwille van de historische waarde en volkskundige waarde als representatief en herkenbaar voorbeeld van een betreedbare kapel bij een hoeve. In de beschrijving van het kapelvolume in de wetenschappelijke inventaris wordt aangegeven dat de oorspronkelijke 19de-eeuwse kapel reeds terugging op een ouder volume. De kapel werd naar aanleiding van de wegenwerken heropgebouwd door de gemeente Beersel op expliciete vraag van de toenmalige eigenaars Felix de Pauw en Johanna Verlaet en moet in dit opzicht gezien worden als een voortzetting van een lokale devotiepraktijk op deze locatie. De erfgoedkenmerken en -elementen van de kapel die in 2016 aanleiding gaven voor opname in de inventaris zijn onverkort aanwezig: gecementeerde bakstenen kapel op vierkant plattegrond, onder een half schilddak, voorzien van een segmentboogvormige deur met ijzeren hek. In de kapelruimte bleef de tegelvloer, het eenvoudig altaar en de plaasteren heiligenbeelden bewaard.

De aanduiding van het kapelvolume links van de woning Stoofstraat nummer 16 op het plan wordt aangepast. De aanduiding op het plan wordt geoptimaliseerd d.m.v. een bolpolygoon in zowel de wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris.

In navolging van de opmerkingen van bezwaarindiener en resultaten van het recent onderzoek naar de Onze-Lieve-Vrouwekapel of Hauwaertkapel wordt het element opgenomen in de vastgestelde inventaris met een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en aangepaste afzonderlijke erfgoedkenmerken. De aangepaste beschrijving luidt als volgt: "De Kapel Hauwaert werd als gevolg van verbeteringswerken aan de Stoofstraat in 1957-1958 heropgetrokken op dezelfde locatie door de gemeente Beersel op vraag van de toenmalige eigenaars familie de Pauw-Verlaet. De oorspronkelijke kapel dateerde uit het vierde kwart van de 19de eeuw en werd gebouwd door de familie Hauwaert-Belsack, landbouwers en handelaars uit Beersel, bij de hoeve Stoofstraat nummer 16." De datering 'vierde kwart 19de eeuw' wordt gewijzigd in 'na WO II'. Deze aanpassingen worden eveneens doorgevoerd in de wetenschappelijke inventaris. In volgende aanvullende informatie onderaan de beschrijving wordt dit verduidelijkt: "De Kapel Hauwaert werd als gevolg van verbeteringswerken aan de Stoofstraat in 1957-1958 heropgetrokken op dezelfde locatie door de gemeente Beersel op vraag van de toenmalige eigenaars familie de Pauw-Verlaet. De oorspronkelijke kapel dateerde uit het vierde kwart

van de 19de eeuw en werd gebouwd door de familie Hauwaert-Belsack, landbouwers en handelaars uit Beersel, bij de hoeve Stoofstraat nummer 16.

- DENAYER L. & WAUTERS L. 2018: De kapellen van Beersel, bestaande en verdwenen glorie, En het dorp zal duren..., Heemkundige Genootschap 'van Witthem' Beersel, 77, 37-43.
- Informatie verkregen tijdens het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, 2020."

Het feit dat de Hauwaertkapel in 1957-1958 heropgebouwd werd, toont niet dat deze geen erfgoedwaarden zou hebben. De kapel heeft erfgoedwaarde en is voldoende goed bewaard voor opname in het vaststellingsbesluit.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Kapel Hauwaert' (erfgoedid 303437/aanduidingsid 119796), Stoofstraat 16 Beersel, wordt opgenomen met gewijzigde aanduiding op het plan, gewijzigde erfgoedkenmerken en een aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De beschrijving wordt aangepast in: "De Kapel Hauwaert werd als gevolg van verbeteringswerken aan de Stoofstraat in 1957-1958 heropgetrokken op dezelfde locatie door de gemeente Beersel op vraag van de toenmalige eigenaars familie de Pauw-Verlaet. De oorspronkelijke kapel dateerde uit het vierde kwart van de 19de eeuw en werd gebouwd door de familie Hauwaert-Belsack, landbouwers en handelaars uit Beersel, bij de hoeve Stoofstraat nummer 16." De datering wordt 'na WO II'.

Bezwaar B_000092: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Burgerhuis Petit en arbeiderswoningen (erfgoedid 306264/aanduidingsid 120278), Baron Descampslaan 93, Kroonstraat 7-11 Leuven.

Bezwaarindiener wenst voor het bouwkundig element 'Burgerhuis Petit', Baron Descampslaan 93 onderstaande elementen uit de beschrijving in de inventaris recht te zetten:

- De woning heeft geen natuurstenen plint heeft, maar een plint in witgeschilderde baksteen.
- Het schrijnwerk van de ramen is niet origineel; de achtergevel is volledig vernieuwd (1989-2018). Het schrijnwerk van de voorgevel is verschoeid.
- Er zijn geen 'stijlkamers' in de woning.
- Er is geen tegelbekleding aanwezig in de woning.
- De kelder is slechts gedeeltelijk overwelfd.
- De pijlers van de toegangspoort zijn niet gecementeerd, maar afgewerkt met trasmortel.

Behandeling van het bezwaar:

De aanvullingen die bezwaarindiener wenst aan te brengen, betreffen de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 306264). Deze beschrijving is opgemaakt door de stedelijke dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven.

Omdat de aanvullingen relevant zijn, wil het agentschap Onroerend Erfgoed de gegevens toevoegen in de inventarisfiche als aanvullende informatie onderaan de beschrijving:

"De beschrijving van het burgerhuis Petit dient als volgt te worden gecorrigeerd:

- De woning heeft geen natuurstenen plint heeft, maar een plint in witgeschilderde baksteen.

- Het schrijnwerk van de ramen is niet origineel. In de achtergevel is het volledig vernieuwd (1989-2018). Het schrijnwerk van de voorgevel is verschoeid.
- Wat betreft het interieur voegen we volgende opmerkingen toe. Er zijn geen 'stijlkamers' in de woning. Er is evenmin tegelbekleding aanwezig in de woning. De kelder is slechts gedeeltelijk overwelfd.
- De pijlers van de toegangsport zijn niet gecementeerd, maar afgewerkt met trasmortel.

Gegevens verkregen tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, 2020."

Deze aanvullingen en correcties hebben geen invloed op de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, zoals op te nemen in het vaststellingsbesluit.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000093: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Burgerhuis (erfgoedid 216900/aanduidingsid 119407), Hertogenweg 15 Tervuren.

Bezwaarindiener merkt op dat voor het erfgoedobject Burgerhuis, Hertogenweg 15 in Tervuren, geen erfgoedkenmerken aangeduid worden in de gegevens die voorliggen in openbaar onderzoek. Volgende erfgoedkenmerken dienen aangevuld te worden in het erfgoedobject en aanduidingsobject: 'burgerhuizen' en 'voor WO I'

Behandeling van het bezwaar:

De opmerkingen van bezwaarindiener zijn correct. De erfgoedkenmerken van het bouwkundig element 'Burgerhuis', Hertogenweg 15 Tervuren, worden aangevuld met 'burgerhuizen' en 'voor WO I'.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Burgerhuis' (erfgoedid 216900/aanduidingsid 119407), Hertogenweg 15 in Tervuren, wordt met aangepaste erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De erfgoedkenmerken 'burgerhuizen' en 'voor WO I' worden toegevoegd.

Bezwaar B_000094: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gekoppelde burgerwoningen in modernistische stijl (erfgoedid 305747/aanduidingsid 120251), Waversebaan 255-257 Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar aan te willen tekenen tegen de opname in de erfgoedinventaris van de panden, Waversebaan 255 en Waversebaan 257 te 3001 Heverlee.

Bezwaarindiener meent dat de erfgoedkenmerken zoals beschreven in de inventaris niet langer kloppen:

- Zoals vermeld in de inventaris hebben de verbouwingen in de tweede helft van de 20ste eeuw de indeling sterk veranderd. Doch, niet enkel, ter hoogte van de begane grond (keuken, ...), maar tevens op de verdiepingen.
 - o Nummer 255 is omgevormd naar een studentenverblijf met 7 vergunde wooneenheden

- Nummer 257 is omgevormd naar een eengezinswoning met op het gelijkvloers een dokterspraktijk.
- Zoals ook duidelijk afgeleid kan worden op de plannen van de 'bestaande toestand', evenals op de foto's die gevoegd werden bij de vergunningsaanvraag van 15 januari 2020 (voor de intentie tot opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed bekendgemaakt werd en voor de eigenaars in kennis gesteld werden van het feit dat het goed Waversebaan 255-257 'erfgoedwaarde' heeft), de glas-in-loodramen reeds vervangen. De glas-in-loodramen van nummer 255 en 257 waren gebarsten en dreigden uit hun eveneens sterk aangetaste kaders te vallen. Bovendien beïnvloedden deze de thermische isolatie van de woningen sterk nadelig. Bezwaarindiener geeft aan de ramen vervangen te hebben door aluminium schrijnwerk met thermisch dubbel glas.
- De schouwen van nummer 255 werden eveneens verwijderd. Ze vertoonden barsten met het insijpelen van water als gevolg en bovendien vielen reeds brokstukken naar beneden en vormden deze een gevaar voor inwoners.
- Bezwaarindiener geeft aan dat de bovenvermelde omgevingsvergunning onlangs goedgekeurd werd. In het kader hiervan werd om 24 maart 2020 een volledig gunstig advies uitgebracht door de dienst Monumentenzorg van de Stad Leuven. Bezwaarindiener voegt de plannen van de bestaande toestand, evenals recente foto's toe aan zijn of haar schrijven.

Bezwaarindiener concludeert dat de erfgoedwaarden van voorliggende gekoppelde burgerwoningen niet langer aanwezig zijn.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener dient bezwaar in tegen de opname van het bouwkundig element 'Gekoppelde burgerwoningen in modernistische stijl', Waversebaan 255-257 Leuven, omdat hij meent dat de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris niet langer meer aanwezig zijn. De argumenten worden weerlegd.

De bezwaarindiener merkt op dat de vermelde verbouwingen van de woningen in de tweede helft van de 20ste eeuw niet alleen de indeling van de begane grond hebben gewijzigd, maar ook deze van de verdiepingen. De beschrijving van het bouwkundig element gaat inderdaad in op de aanpassingen van de begane grond in de tweede helft van de 20ste eeuw. Voor de vertrekken op de verdieping werd enkel de oorspronkelijke planindeling vermeld zoals weergegeven op de ontwerpplannen van 1936 bij de bouwaanvraag. De aanpassingen van de woningen tot studentenverblijf en eengezinswoning met dokterspraktijk doen geen afbreuk aan de erfgoedwaarden op basis waarvan het bouwkundig element momenteel voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris, in casu de architecturale waarde en historische waarde. De architecturale waarde van de gekoppelde burgerwoningen wordt in belangrijke mate gemotiveerd op basis van de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen aan de voorgevel en de modernistische ontwerpstyl, zoals getypeerd in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris. De aanpassingswerken ter hoogte van het interieur zijn niet van die aard dat deze de architecturale waarde van het ensemble van de twee gekoppelde burgerwoningen teniet zouden doen.

De bezwaarindiener haalt aan dat de in de wetenschappelijke inventaris beschreven glas-in-loodramen in beide woningen vervangen werden door nieuw schrijnwerk. De glas-in-loodramen zijn sinds het terreinonderzoek in situ bij inventarisatie in 2016 inderdaad vervangen door nieuw aluminium schrijnwerk. De gevelindeling aan de straatzijde bleef hierbij ongewijzigd. De beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke

inventaris wordt voorzien van een aanvullende informatie, om het verwijderen van de glasramen van de trapkokers te duiden.

De bezwaarindiener merkt op dat de schoorstenen van nummer 255 verwijderd werden. De schoorstenen werden inderdaad verwijderd, maar waren op het moment van inventarisatie van het bouwkundig element in 2016 nog aanwezig. Het verlies van deze erfgoedelementen bij de woning nummer 255 doet de herkenbaarheid van het geheel van de gekoppelde burgerwoningen in modernistische stijl niet teniet. Ook na het verlies van de schoorstenen zijn er voldoende erfgoedwaarden bewaard voor opname in de vastgestelde inventaris. Het verwijderen van de schoorstenen zal in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris geduid worden als aanvullende informatie.

De bezwaarindiener haalt aan dat er een omgevingsvergunning werd voor de woning Waversebaan 255. Deze verbouwing doet geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van beide woningen.

Na evaluatie van alle argumenten, blijkt dat het bouwkundig element voldoende goed bewaard bleef en voldoende erfgoedwaarde heeft voor opname in de vastgestelde inventaris. De inhoudelijke correctie van bezwaarindiener worden verwerkt in aanvullende informatie bij de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris: "De indeling van beide woningen werd sinds de bouw aangepast en gewijzigd, ook op de verdiepingen. Het schrijnwerk van de woningen werd deels vervangen, ook de kleurrijke glasramen van de trappenkokers werd hierbij vervangen tussen 2016 en 2020. De hoge schoorstenen van nummer 255 werden bij deze laatste verbouwing verwijderd."

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000095: Bezwaar bij de vaststelling van twee bouwkundige elementen: Kasteeldomein Wemmel (erfgoedid 134078/aanduidingsid 120668), Dr. H. Folletlaan 28, Wemmel en Kasteel Wemmel (erfgoedid 89947/aanduidingsid 117545), Dr. H. Folletlaan 28, Wemmel.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen het aanbouwen van een grote glazen constructie en een lift met bijhorende liftkoker aan de buitenkant van het Kasteel van Wemmel, Dr. H. Folletlaan 28 in Wemmel. Bezwaarindiener meent als dit project doorgaat zoals het momenteel voorzien is, zal het de historische waarde en erfgoedwaarde van zowel het kasteel als het kasteeldomein teniet doen en wordt de site gedenaturaliseerd. Bezwaarindiener meent dat de gemeente nog voldoende andere gebouwen binnen haar gemeentegrenzen heeft die een oplossing kunnen bieden, waardoor deze aanbouw overbodig wordt en belangrijker zonder dat het kasteel en het kasteeldomein hiervoor moet opdraaien.

Behandeling van het bezwaar:

Dit bezwaar gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is bijgevolg niet ontvankelijk. Het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant heeft niet als doel opmerkingen of bezwaren in te dienen tegen goedgekeurde omgevingsvergunningen of omgevingsvergunningsaanvragen. De omgevingsvergunningsprocedure voorziet in aparte rechtsmiddelen om dergelijke opmerkingen of bezwaren kenbaar te maken.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000096: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Neoclassicistische herberg (erfgoedid 89978/aanduidingsid 117573), Steenweg op Merchtem 98 Wemmel.

Bezwaarindiener tekent bezwaar aan bij de bestemmingswijziging van het Hooghuis 'Neoclassicistische herberg' met adres Steenweg op Merchtem 98 te 1780 Wemmel dat men wil ombouwen tot een gebouw met meerdere leefeenheden in de vorm van appartementen. Bezwaarindiener meent dat het althans enkel toegelaten is om in dit historische gebouw er een herberg uit te baten, wat niets te maken heeft met het inplanten van leefeenheden in de vorm van appartementen. Bezwaarindiener geeft aan dat het gebouw zich in het midden van de historische kern van de gemeente Wemmel bevindt, recht tegenover de grote Sint-Servaaskerk. Deze historische kern geeft aan de gemeente zijn karakter en is dus van het grootste belang voor de huidige en toekomstige inwoners van de gemeente Wemmel. Bezwaarindiener merkt op dat enkele jaren geleden een grootschalig project afgerond werd in de dorpskern met als hoofdzakelijk doel de dorpskern en de omliggende historische gebouwen, waaronder deze neoclassicistische herberg te herwaarderen. Het uitvoeren van dit woonproject zal het vorig project verwaarlozen, waardoor de aanzienlijke (financiële) middelen die er tegenover stonden als onnodig kunnen worden bestempeld. Bezwaarindiener geeft aan dat indien het project toch uitgevoerd wordt, het publiek geld dat bedoeld is het algemeen belang te dienen, aangewend werd om privé-doeleinden te financieren door de onmiddellijke omgeving van dit gebouw drastisch verbeterd te hebben.

Om bovenstaande redenen vraagt bezwaarindiener om geen van voornoemde sites van de lijst te halen, daar waar de gemeente Wemmel en haar inwoners onder de constante druk van bouwpromotoren en inwijking vanuit Brussel staan, zoals de andere faciliteitengemeenten uit de buurt. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat er gezien de hoge druk waaronder de gemeente staat, gestart werd met de oprichting van een heemkundige kring om de belangen van de belangrijke gebouwen van de gemeente te vrijwaren.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener wenst bezwaar aan te tekenen tegen een omgevingsvergunning die betrekking heeft op het bouwkundig element 'Neoclassicistische herberg', Steenweg op Merchtem 98 Wemmel. Deze opmerking uit het bezwaarschrift gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is bijgevolg niet ontvankelijk. Het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant heeft niet als doel opmerkingen of bezwaren in te dienen tegen goedgekeurde omgevingsvergunningen of omgevingsvergunningsaanvragen. De omgevingsvergunningsprocedure voorziet in aparte rechtsmiddelen om dergelijke opmerkingen of bezwaren kenbaar te maken. Dit bezwaar is dus niet ontvankelijk.

Daarenboven vraagt bezwaarindiener om geen bouwkundig erfgoed uit Wemmel te schrappen uit het vaststellingsbesluit, zonder daarbij te specificeren over welk pand dit gaat. We merken op dat enkel het bouwkundig element 'Schoolcomplex op site Hof ter Elst' in Wemmel, L. Vander Zijpenstraat 30 (aanduidingsid 32771) ter schrapping voorligt tijdens het openbaar onderzoek, omwille van het verlies van erfgoedwaarde na de verbouwingen aan dit goed. Bezwaarindiener reikt in zijn bezwaarschrift geen opmerkingen aan met betrekking tot de schrapping van dit bouwkundig element, waardoor ook dit onderdeel van het bezwaarschrift geen gevolgen heeft.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000097: Bezwaar bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Tuinwijk Berkenhof (erfgoedid 305521/aanduidingsid 120614), Berkenhoflaan 1-8, 9-29, Middelweg 77-107, Pater Perquyalaan 1-20, 21-31, Pieter De Somerlaan 1-12, Willem Vanden Abeelelaan 11-41, Zwaluwenlaan 48-50, 51-52, 53-57 Leuven.

Bezwaarindiener stelt dat in het schrijven van de Stad Leuven van 28 februari 2020 kenbaar gemaakt werd dat de woning van voorliggende wijk erfgoedwaarde hebben. Bezwaarindiener wenst bezwaar aan te tekenen bij de vaststelling, gezien deze mogelijk restricties inhoudt bij verbouwingswerken.

- *Uitbreidingen:* De wijk wordt bewoond door gezinnen met zeer verschillende samenstelling, leeftijden en noden. Hierdoor zijn de woonbehoeften naar bewoonbare oppervlakte sterk verschillend. Bezwaarindiener geeft aan in te zien dat de vormgeving van het hoofdgebouw karakteristiek is voor de wijk, maar vraagt dat de uitbreidingen rondom het hoofdgebouw aangepast kunnen worden naar eigen behoefte en niet belast worden met erfgoedwaarde.
- *Renovatie:* De woningen zijn inmiddels 70 jaar oud en zijn qua constructie en materialen niet meer aangepast aan de huidige standaarden. Om te voldoen aan hedendaagse isolatie- en comfortnormen zou het toegestaan moeten zijn renovatiewerken uit te voeren ter verbetering van de energieprestatie en het wooncomfort (o.a. isolerende raamkozijnen in verschillende materialen, hoogrendements beglazing, buitenisolatie van het dak met ophoging als gevolg, buitenisolatie van de muren - daar er onvoldoende dikte is voor spouwisolatie - met verandering van de gevelbekleding als gevolg, etc). Eveneens zou bij een renovatie de keuze tussen dakkapel of dakvenster mogelijk moeten blijven. Ook het installeren van zonnepanelen of warmteboiler moet mogelijk blijven om mee te helpen aan een klimaatneutrale leefomgeving (cfr. Leuven 2030).
- *Plattegrondswijziging:* Modernisering en aanpassing van het hoofdgebouw bij renovatie dient mogelijk te blijven. De plattegrondsindeling van het hoofdgebouw dient te worden kunnen aangepast aan de actuele noden en wensen van de bewoners. Het spreekt voor zich dat deze noden en wensen kunnen wijzigen naargelang de fase waarin men leeft: jong gezin zonder kinderen, gezin met weinig/veel kinderen, bejaard koppel, alleenstaande persoon , etc.
- *Heropbouw:* Zoals bezwaarindiener reeds aanhaalde zijn de woningen inmiddels 70 jaar oud. Binnen afzienbare tijd zullen deze woningen hun technische of economische levensduur hebben bereikt. Het moet daarom mogelijk blijven de woning volledig af te breken om daarna een nieuwe woning herop te bouwen. Ook in het geval van een natuurramp of overmacht waarbij het huis structureel beschadigd wordt, moet heropbouw worden toegestaan.
- *Tuinen:* Door veranderingen van klimaat en ecologie moet de beplanting en indeling van de voor- zij- en achtertuinen vrij gekozen kunnen worden. Bezwaarindiener denkt hierbij bijvoorbeeld aan de buxusmot die de populatie van de buxusstruiken in de wijk dramatisch heeft vernield. Een diversificatie en symbiose van verschillende plantengroei kan dit soort intrusieve plagen vermijden. Om te anticiperen op huidige en toekomstige mobiliteitsnoden moet het ook toegestaan zijn de voortuin (gedeeltelijk) te verharderen als oprit of parkeerplaats voor de auto, motor en fietsen, alsook voor een vlotte toegang te waarborgen voor en rond het huis.
- *Bestaande verbouwingen:* In de voorbije jaren zijn er in vele woningen reeds ingrijpende verbouwingen en verbeteringen gebeurd. We wensen dat bestaande verbouwingen niet herroepen mogen worden, ook niet met terugwerkende kracht. Bij een herstelling of renovatie van een historische verbouwing, zou het eigenaar

moeten vrij blijven de verbouwing gelijkaardig uit te voeren zonder verplichting de originele staat te herstellen.

Behandeling van het bezwaar:

Dit bezwaar heeft geen betrekking op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is daarom niet ontvankelijk. Bezwaren kunnen enkel handelen over de feitelijkheden van voorliggend vaststellingsvoorstel, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat het bouwkundig element niet meer bewaard is, of kan de erfgoedwaarde van een bouwkundig element in vraag gesteld worden op basis van argumenten.

Bezwaarindiener haalt aan dat verschillende woningen al werden aangepast. Op basis van de beschrijving van het bouwkundig geheel in de wetenschappelijke inventaris blijkt duidelijk dat de erfgoedwaarden van het bouwkundig geheel 'Tuinwijk Berkenhof' beoordeeld werden op basis van de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen van het geheel zoals waarneembaar van op de openbare weg. Het bouwkundig geheel heeft historische waarde en architecturale waarde als geheel van negentig uniforme woningen naar ontwerp en materiaalgebruik. Dit resulteert in aansluitende wooneenheden gekenmerkt door de rode baksteen onder zadeldak. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving, waaronder de totaalaanleg van de wijk, de gevelindeling zijn onverkort aanwezig. Het bouwkundig geheel heeft als dusdanig voldoende erfgoedwaarde voor opname in een vastgestelde inventaris.

Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden, noch de intenties inzake ruimtelijke ordening en omgeving een motiveringsgrond uitmaken om de opname van het bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000098: zie bezwaar B_000003

Bezwaar B_000099: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Herberg De Neu Pruij (erfgoedid 303433/aanduidingsid 119793), Steenweg op Ukkel 110 Beersel.

Bezwaarindiener wenst niet dat de woning opgenomen wordt in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift is niet ontvankelijk. Bezwaarindiener gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant. Bezwaren kunnen enkel handelen over de gegevens uit het vaststellingsvoorstel, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kon gemeld worden dat het bouwkundig element of geheel niet meer voldoende erfgoedwaarde bevat door een sloop of een verbouwing. Ten slotte kon de erfgoedwaarde van een bouwkundig element of geheel in vraag gesteld worden op basis van argumenten.

Bezwaarindiener motiveert niet waarom hij of zij meent dat voorliggend goed niet langer in aanmerking komt voor opname in de vastgestelde inventaris. Het bezwaarschrift is bijgevolg niet ontvankelijk.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000100: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Lemen muurvakken (erfgoedid 43441/geen aanduidingsid), Wangestraat 2, 7 Landen.

Bezwaarindiener geeft aan dat het gebouw, Wangestraat 2, omwille van hoogdringendheid gesloopt werd op bevel van het stadsbestuur van Landen.

Behandeling van het bezwaar:

De inhoud van het bezwaar is correct en stemt overeen met het schrappingsvoorstel. Het bouwkundig element 'Lemen muurvlakken' (erfgoedid 43441/geen aanduidingsid), Wangestraat 2, 7 Landen, is niet voldoende goed bewaard voor opname in de vastgestelde inventaris en lag voor tijdens het openbaar onderzoek voor schrapping uit het vaststellingbesluit van 2014.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000101: Vraag tot opname van één bouwkundig element: Woning (geen erfgoedid/geen aanduidingsid), Bergstraat 7 Boutersem.

Bezwaarindiener geeft aan dat het openbaar onderzoek tot vaststelling van de Inventaris Bouwkundig Erfgoed loopt tot 1 juni 2020. Bezwaarindiener merkt op dat het agentschap Onroerend Erfgoed de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed dat gelegen is in de provincie Vlaams-Brabant voorbereidt. Ruim 7000 gebouwen en constructies verspreid over alle steden en gemeenten in de provincie liggen voor in openbaar onderzoek om vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener merkt op dat de woning gelegen in de Bergstraat 7 in Kerkom niet is opgenomen in de inventaris. Bezwaarindiener geeft aan dat de woning Bergstraat 9 onmiskenbaar een hoge erfgoedwaarde heeft. Het woonhuis maakt deel uit van een geheel van gebouwen uit de 18de eeuw (landbouwuitbating en brouwerij). Bezwaarindiener merkt op dat dit door J. Halfants beschreven wordt in de Bulletin de la Société d'Histoire et d'Archéologie de Louvain et environs, tome XI, 1971. Bezwaarindiener meent dat de woning een voorbeeld is van de 18de eeuwse grotere woningen met verdieping en een hoog dak, genre pastorie, herberg of woning van een boerderij. Uit een nauwkeurige beschrijving en illustratie van het exterieur en het interieur, de gebruikte materialen en de architecturale kenmerken, staat de erfgoedwaarde voldoende vast.

Bezwaarindiener meent dat omwille van deze erfgoedwaarde het wenselijk is dat de woning met bijgebouw en toegangsweg opgenomen wordt in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant en er een alternatief voor de ontsluiting van de werf geboden wordt.

Bezwaarindiener geeft aan een oproep te lanceren bij de Heemkundige Kring en bij de leden van de Gecoro om na te denken en voorstellen te doen in verband met nieuw op te nemen gebouwen, aangezien er in Boutersem zeer weinige gebouwen in de inventaris staan.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift is niet ontvankelijk. Bezwaarindiener vraagt het onroerend goed, gelegen Bergstraat 7 in Boutersem, op te nemen in de vastgestelde inventaris. Het is niet

mogelijk om tijdens de lopende vaststellingsprocedure onroerende goederen toe te voegen aan het vaststellingsdossier.

Een aanvraag om een goed op te nemen in de wetenschappelijke inventaris bouwkundig erfgoed kan evenmin in het kader van het openbaar onderzoek van een vaststellingsprocedure gebeuren. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, dat in werking trad op 1 januari 2017, is de Vlaamse overheid immers niet meer verantwoordelijk voor de opmaak en aanvulling van de inventaris bouwkundig erfgoed op geografische basis. Deze bevoegdheid is toegekend aan de lokale overheden. Bezwaarindieners dient een verzoek voor aanvulling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Boutersem te richten tot de bevoegde diensten bij het lokaal bestuur.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_0000102: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve met boerenburgerhuis (erfgoedid 213152/aanduidingsid 118752), Testeltsesteenweg 261 Aarschot.

Bezwaarindieners wenst bezwaar aan te tekenen bij de vaststelling van het goed, gelegen Testeltsesteenweg 261 in Aarschot. Bezwaarindieners geeft aan dat het goed verdeeld is in drie verschillende eigendommen, waarbij het woonhuis, de stal aparte eigendommen vormen en de schuur verdeeld is over twee eigendommen. Bezwaarindieners meent dat het goed om die reden niet geklasseerd kan worden.

Bezwaarindieners merkt op dat het de bedoeling is de schuur en de stal te laten afbreken om de gronden te verkavelen.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift is niet ontvankelijk. Bezwaarindieners gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant. Bezwaren kunnen enkel handelen over de gegevens van voorliggend vaststellingsvoorstel, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat het bouwkundig element of geheel niet meer voldoende erfgoedwaarde bevat door een sloop of een verbouwing. Ten slotte kan de erfgoedwaarde van een bouwkundig element of geheel in vraag gesteld worden op basis van argumenten.

De eigendomssituatie van voorliggend onroerend goed maakt geen voorwerp uit van de vaststellingsprocedure en heeft geen invloed op de vast te stellen erfgoedkenmerken en -elementen van voorliggend onroerend goed. Dit gedeelte van het bezwaarschrift is bijgevolg niet ontvankelijk.

De intentie van bezwaarindieners om een sloop- en verkavelingsvergunning in te dienen voor dit goed, wijzigt niets aan de huidige toestand of erfgoedwaarde van het onroerend goed. Ook dit gedeelte van het bezwaarschrift is daarom niet ontvankelijk.

Er dient opgemerkt te worden dat op het moment van het openbaar onderzoek en de vaststelling enkel rekening gehouden kan worden met de actuele toestand waarin het goed zich bevindt. Artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit bepaalt dat een onroerend opgenomen kan worden in een vastgestelde inventaris als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Op het moment van opmaak van het vaststellingsvoorstel werd waargenomen dat het goed nog steeds in voldoende goed bewaarde toestand verkeerde en over erfgoedwaarde beschikt. Er zijn geen

omgevingsvergunningen bekend en het goed is nog steeds voldoende goed bewaard voor opname.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000103: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gesloten hoeve (erfgoedid 43597/aanduidingsid 119353), Leuvensebaan 298 Holsbeek.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen indienen bij de vaststelling van de gesloten hoeve (ID: 119353), Leuvensebaan 298 in Holsbeek.

Bezwaarindiener merkt op dat het id-nummer ontwerp inventaris 119353 leidt naar een pand gelegen Bergstraat 39 te Overijse en geen betrekking heeft op het pand gelegen in de Leuvensebaan 298 in Holsbeek. Bezwaarindiener meent dat dit misleidend is en eigenaars in de onmogelijkheid stelt om zich op behoorlijke wijze te informeren en een bezwaar te kunnen indienen. De rechten van verdediging voor bezwaarindieners worden dan ook geschonden. Bezwaarindiener meent dat dit enkel rechtgezet kan worden mits een nieuw openbaar onderzoek wordt gehouden.

Bezwaarindiener voegt aan zijn schrijven een outprint toe van de info die betrekking heeft op de 'gesloten hoeve', gelegen aan de Leuvensebaan 298 te Holsbeek. Bezwaarindiener merkt op dat het voorgestelde pand als volgt wordt beschreven: "Bak- en zandstenen gesloten hoeve uit de 18de eeuw. Boerenhuis met twee verdiepingen overdekt met zadeldak; zijpuntgevel afgewerkt met schouderstukken en muurvlechtingen. Vernieuwde vensteromlijstingen en dichtgemetseld raam. Recente schuur en aanhorigheden." Bezwaarindiener meent uit hoger vermelde feitelijke beschrijving geen enkele noemenswaardige motivering af te kunnen leiden in verband met de erfgoedwaarde van het pand. Bezwaarindiener merkt op dat geen enkele waarde gemotiveerd wordt en vraagt zich af wat de architecturale en historische waarde inhoudt. Bezwaarindiener meent dat dit alles een schending is van de artikelen 2 en 3 van de uitdrukkelijke motiveringswet en het Onroerendergoeddecreet met zijn uitvoeringsbesluiten.

Bezwaarindiener vraagt zich trouwens af wat de erfgoedwaarden zijn van een 'recente schuur en aanhorigheden'. Deze constructies dienen zeker buiten de inventaris gehouden te worden. Te meer daar door het College van Burgemeester en Schepenen van Holsbeek op 16 januari 2020 een omgevingsvergunning werd afgeleverd voor het verbouwen van de bestaande hoeve en het bouwen van 8 appartementen en 2 woningen.

Bezwaarindiener geeft aan dat het bezwaarschrift tot doel heeft een verdere beschermingsprocedure stop te zetten.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaardiener haalt argumenten aan om zijn vraag tot schrapping van het goed in de vaststelling te staven. Deze zijn niet allemaal ontvankelijk. Louter volledigheidshalve wordt hieronder beknopt ingegaan op de opgeworpen argumenten.

Bezwaarindiener merkt op dat het id-nummer '119353' leidt naar een pand gelegen Bergstraat 39 te Overijse en geen betrekking heeft op het pand gelegen in de Leuvensebaan 298 in Holsbeek. Bezwaarindiener meent dat dit misleidend is en dat een nieuw openbaar onderzoek nodig is. Dit argument wordt weerlegd.

Op de homepagina van de website van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) wordt als campagnebeeld voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant inderdaad een foto

gebruikt van het pand in Overijse, Bergstraat 39. Dit campagnebeeld staat volledig los van de informatie die op deze website te vinden is over het pand met ID119353, Leuvensebaan 298 in Holsbeek. Het feit dat op de homepage van de website van het openbaar onderzoek een andere woning afgebeeld staat dan het pand met ID119353 is geen misleiding. Bezwaarindiener kon de feitelijkheden uit het vaststellingsvoorstel op een gebruiksvriendelijke manier raadplegen. In het onderdeel 'beschrijving' op de webpagina wordt de gebruiker omstandig uitgelegd op welke manier voor ieder vast te stellen onroerend goed de feitelijkheden uit het vaststellingsdossier te raadplegen zijn via de digitale kaart of de lijsten.

Bezwaarindiener stelt dat de beschikbare beschrijving geen motivering van de erfgoedwaarden bevat. Dit wordt weerlegd.

Het bouwkundig element 'Gesloten hoeve', Leuvensebaan 298 in Holsbeek, werd in 1971 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Holsbeek (1965-1971). Het goed ligt momenteel voor de eerste maal voor opname in de vastgestelde inventaris, omwille van haar historische en architecturale waarde. Beide erfgoedwaarden worden expliciet vermeld in het vaststellingsdossier van voorliggend goed. Bezwaarindiener kon daar dus aflezen op basis van welke erfgoedwaarden het goed voorgedragen wordt voor opname in de vastgestelde inventaris.

Het is niet omdat in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris niet uitdrukkelijk verwezen wordt naar de historische en architecturale waarde en de gehanteerde selectiecriteria dat in de beschrijving niet terug te vinden is dat het onroerend goed over deze erfgoedwaarden beschikt. Uit de beschrijving blijkt immers dat het goed een representatief en herkenbaar voorbeeld vormt van een gesloten hoeve in bak- en zandsteen die teruggaat tot de 18de eeuw. De boerenwoning bevat nog tal van authentieke erfgoedkenmerken en -elementen, waaronder de schouderstukken en muurvlchtingen aan de zijpuntgevels. Het is een representatief voorbeeld van een hoeve van beperkte schaal met toch een aanzienlijk boerenburgerhuis. Deze typering motiveert de architecturale waarde. De hoeve is afgebeeld op het primitief kadasterplan van Holsbeek (1830-1834), wat de historische waarde onderbouwt.

Bezwaarindiener trekt de erfgoedwaarden van de recente schuur en aanhorigheden in vraag. De bijgebouwen zijn inderdaad eenvoudiger, vermoedelijk van iets recentere datum dan het woonhuis maar hebben zeker erfgoedwaarde en horen typologisch bij de site. De beschrijving 'recente schuur en aanhorigheden' geeft louter aan dat deze elementen van recentere datum zijn dan het hoofdvolume, en wijst er op dat deze elementen wel over erfgoedwaarde beschikken. Het onroerend goed heeft als gesloten hoeve met boerenwoning, schuur en aanhorigheden een onmiskenbare ensemblewaarde.

Na evaluatie van de argumenten van de bezwaarindiener, en op basis van de beoordeling van de feitelijke, actuele toestand van het goed, blijkt dat zowel de boerenwoning als de schuur en de aanhorigheden voldoende goed bewaard zijn en beschikken over erfgoedwaarde. Het goed wordt daarom opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie

Het bezwaarschrift heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000104: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Modernistische villa (erfgoedid 305596/aanduidingsid 120131), Jules Vandenbemptlaan 87 Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan door de Stad Leuven schriftelijk in kennis te zijn gesteld dat het onroerend goed, gelegen te 3001 Leuven, Jules Vandenbemptlaan 87 opgenomen wordt in de erfgoedinventaris van de Stad Leuven. Bezwaren tegen dit voornemen tot inventarisatie kunnen tijdens de periode van het openbaar onderzoek (02.03.2020-30.04.2020-verlengd 01.06.2020) neergelegd worden bij het agentschap Onroerend Erfgoed.

Bezwaarindiener geeft aan zich gezien de concrete ruimtelijke context niet te kunnen verzoenen met een inventarisatie en meent dat om die reden de facto dient vastgesteld te worden dat, mocht de woning ooit enige erfgoedwaarde hebben gehad, deze sinds reeds enkele jaren verdwenen is. Bezwaarindiener wenst om die reden middels voorliggend schrijven een bezwaar in te dienen.

Bezwaarindiener merkt op dat er recent nopens ca. 7.000 gebouwen en constructies gelegen in de Provincie Vlaams-Brabant het voornemen is geuit om deze op te nemen in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed en tenoverstaan van elk daarvan alsook thans (02.03.2020-30.04.2020-verlengd 01.06.2020) een openbaar onderzoek lopende is.

Bezwaarindiener merkt op dat bij nazicht van de kaarten ter beschikking gesteld van het agentschap Onroerend Erfgoed vastgesteld dient te worden dat de Stad Leuven bij het weerhouden van Bouwkundig Erfgoed wel zeer ijverig in haar stad tewerk is gegaan - t.t.z. ca. 70% van de stadskern is groen ingekleurd. Ook wanneer naar de Jules Vandenbemptlaan wordt gekeken dient vastgesteld te worden dat nagenoeg elk huis van de straat volgens de Stad Leuven zou moeten opgenomen worden in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed.

Bezwaarindiener meent dat enkel reeds bij het bekijken op macroschaal van de wijze van inventarisatie door de Stad Leuven vastgesteld dient te worden dat het niet aannemelijk is dat het weerhouden van al dan niet beschermingswaardige erfgoedwaarde op een correcte wijze is geschied. Om de lichtvaardige wijze van het weerhouden van al dan niet beschermingswaardige erfgoedwaarde aan te tonen, kan bijvoorbeeld op microschaal gekeken worden naar de weerhouden gebouwen in de Jules Vandenbemptlaan waarvan voorliggend pand met nummer 87 deel uitmaakt. Bezwaarindiener meent dat er nergens op enige wijze rekening is gehouden met het niet-uniek en niet-authentiek karakter van de gebouwen, de wijzigingen dewelke de gebouwen doorheen de jaren hebben ondergaan, bepaalde functies die prominent naar voren komen waardoor de erfgoedwaarde niet meer voorhanden is, het gebrekkig karakter van bepaalde als bijzonder aanzien aspecten dewelke gewoonweg deugdelijk dienen hersteld te worden, ...

Bezwaarindiener geeft aan teneinde te kunnen worden gecatalogeerd als bouwkundig erfgoed volgend criterium wordt gehanteerd: "een onroerend goed, werk van de mens of van de natuur of van beide samen, dat van algemeen belang is omwille van zijn artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieelarcheologische of ander sociaal-culturele waarde. Met inbegrip van de cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken, inzonderheid de bijhorende uitrusting en de decoratieve elementen."

Gezien de omvang aan inventarisatie-initiatieven van de Stad Leuven binnen de stadsring en alsook erbuiten, zoals nagenoeg de volledige Jules Vandenbemptlaan, dient het inventarisatievoornemen opzichts huisnummer 87 toch wel in het kader van het openbaar onderzoek gevoerd door het agentschap met enige scepticiteit te worden bekeken. Het voorliggend pand betreft het gebouw Jules Vandenbemptlaan 87. Bezwaarindiener merkt op dat de Stad Leuven meent dit gebouw te laten opnemen in de Inventaris Onroerend Erfgoed gezien dit een beschermenswaardige modernistische villa van de hand van architect Gérard Saenen zou betreffen.

Bezwaarindiener merkt op dat het uitzicht, buiten desgevallend de ronde glaspartij, en het ruimtelijke zwaartepunt van het gebouw doorheen de tijd op een belangrijke wijze

gewijzigd is zodat het gebouw zelf onvoldoende erfgoedwaarde, wanneer als referentie naar het basisontwerp wordt gekeken, heeft overgehouden.

Bezwaarindiener geeft aan dat de bouwplannen niet meer voorhanden zijn en de indeling en de contouren van het gebouw meerdere keren gewijzigd zijn, hetgeen alsook expressis verbis wordt erkend in het voorontwerp van beschrijving van de erfgoedwaarde, dit zowel nopens de absolute onbekendheid van de initiële bouw als de aanwezigheid van prominente wijzigingen die zijn uitgevoerd. Bezwaarindiener citeert hierbij de onderdelen uit de beschrijving van het erfgoedobject die ingaan op het ontbreken van de bouwplannen en de verbouwingen van het oorspronkelijk volume met aanpassingen aan de planindeling.

Bezwaarindiener meent dat het derhalve geenszins de bedoeling kan zijn om het gebouw op te nemen in de inventaris gezien het uitzicht ervan op bepaalde punten 'lijkt' uit de modernistische tijd te komen, terwijl geenszins sprake kan zijn van een origineel ontwerp. Bezwaarindiener geeft aan dat gezien in voorliggend geval de oorspronkelijke plannen ontbreken en het duidelijk is dat prominente wijzigingen werden aangebracht het niet betaamt de actuele contouren en opdeling van het gebouw erfgoedkundig te beschermen en derhalve te inventariseren.

Bezwaarindiener geeft aan dat deze wijzigingen aan de oorspronkelijke woning vanaf de opbouw anno 1937 doorheen de tijd plaatsgevonden hebben, vooreerst tot 1965 zonder de vereiste van een bouwvergunning, desgevallend hierna ook nog door de toenmalige eigenaars alsook nog anno 1998 in opdracht van de huidige eigenaars. Bezwaarindiener meent dat het vooraanzicht van de woning op een prominente wijze werd gewijzigd. Op 23 juli 1998 werd een bouwvergunning bekomen en deze werd onmiddellijk uitgevoerd waarbij de kelderverdieping uitgebreid werd (t.t.z. straatniveau), waarbij aparte ingangen voorzien werden voor de woning en de aanwezige studentenhuisvestingentiteiten en een fietsberging. Bezwaarindiener geeft aan dat ook qua materialen aan het gebouw doortastende aanpassingen werden aangebracht, hetgeen blijkt uit een vergelijking van een foto genomen op 4 maart 1997 (bezwaarindiener merkt op dat dit waarschijnlijk ook niet de originele uitvoering betrof) en een foto genomen op 15 april 2020. Bezwaarindiener geeft aan dat het felblauwe ijzerwerk dat op alle niveaus aan de voorzijde van het gebouw aanwezig was, grijs werd geschilderd, zoals balustrades, leuningen, opbouw van de voortuinmuur, ... Ook de felblauwe raamkozijnen werden verwijderd en werden vervangen door donkergrijze raamprofielen. De helft van de in gele uitgevoerde voortuinmuur werd verwijderd. Daarnaast was er voorheen een modernistische en in het oog springende trap. Bezwaarindiener meent dat door het wegnemen van de leuningen en wijzigingen van het tracé deze haar prominent karakter heeft verloren.

Bezwaarindiener merkt op dat het gebouw middels de vergunning d.d. 23 juli 1998 een gedeeltelijke andere functie dan louter woning, studentenhuisvestingentiteiten, werden toegevoegd en alsook een kantoor op de gelijkvloerse verdieping werd ondergebracht. Voornamelijk de wijziging van de functie in kantoor op de gelijkvloerse verdiepingen en de structurele aanpassingen die hiermee gepaard gingen hebben een zeer voorname invloed gehad op het vooraanzicht van het gebouw, hetgeen zoals blijkt uit hetgeen bezwaarindiener hoger citeert, expressis verbis wordt bijgetreden in de beschrijving van het goed.

Bezwaarindiener merkt tot slot op dat uit het voorontwerp van beschrijving van de erfgoedwaarde blijkt dat anno 2019 ter plaatse werd gegaan en op dat moment de mogelijks erfgoedkundig te beschermen aspecten (waarbij expressis verbis werd aangegeven dat deze niet meer origineel zijn en diverse ingrijpende wijzigingen doorheen de tijd zijn doorgevoerd) beschreven werden.

Bezwaarindiener geeft aan dat rond diezelfde tijd, t.t.z. op 27 december 2009, door de Wooninspectie van de Stad Leuven een controle werd uitgevoerd in het kader, waarvan deze heeft vastgesteld dat zowel aan het gebouw als de woonentiteiten ernstige gebreken

aanwezig waren dewelke samen 134 strafpunten opleverden. Bezwaarindiener geeft aan dat ten overstaan de eigenaars het voornemen werd geuit over te gaan tot ongeschiktheidsinventarisatie.

Bezwaarindiener meent dat dit inhoudt dat, mocht het gebouw thans (gesteldheid anno 2019) opgenomen worden in de inventaris van Bouwkundig Erfgoed, een onroerend goed wordt beschermd in een onbewoonbare/ongeschikte toestand zowel qua gebouw als woonentiteit.

Bezwaarindiener meent dat dit concreet zou betekenen dat de eigenaars in de toekomst tot niets meer kunnen gehouden worden dan het onderhoud van het goed als een goede huisvader waarbij als referentietoets dient teruggегреpen worden naar de staat anno 2019 - t.t.z. een gebouw met 134 strafpunten en hetgeen op het punt staat opgenomen te worden in de inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen.

Bezwaarindiener geeft aan dat derhalve op dit moment vastgesteld dient te worden dat een inventarisatie met referentietoets 2019 van het gebouw gelegen te 3001 Heverlee, Jules Vandenbemptlaan 87 feitelijk gezien niet opportuun is zodat wordt verzocht om aan de hand van hogervermelde informatie de beschermingsprocedure stop te zetten.

Bezwaarindiener geeft aan niet akkoord gegaan wordt met hogervermelde zienswijze, voorafgaandelijk aan het nemen van een beslissing gehoord te willen worden.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaardiner haalt argumenten aan om zijn vraag tot schrapping van het goed in de vaststelling te staven. Deze zijn niet allemaal ontvankelijk. Artikel 4.1.3, derde lid, 3° van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat tijdens het openbaar onderzoek opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden kunnen worden ingediend en afgegeven bij het agentschap. In het onderdeel 'beschrijving' op de pagina van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant wordt dit benadrukt en verduidelijkt in die zin dat de bezwaren enkel kunnen handelen over de gegevens van het voorliggend vaststellingsdossier, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan worden gemeld dat het bouwkundig element of geheel niet meer voldoende erfgoedwaarde bevat door een sloop of een verbouwing. Louter volledigheidshalve wordt beknopt ingegaan op de opgeworpen argumenten.

Voorafgaand aan de behandeling van de verschillende argumenten, wordt ingegaan op het verschil tussen beschermd en vastgesteld erfgoed. Bezwaarindiener haalt op tal van plaatsen in zijn bezwaarschrift de termen 'beschermd' en "beschermingswaardig" aan en concludeert zijn bezwaarschrift met de vraag de "beschermingsprocedure stop te zetten". Er moet benadrukt worden dat dit pand niet is geëvalueerd in het kader van een bescherming als onroerend erfgoed, en dat niet ook niet wordt voorgesteld om te worden beschermd als onroerend erfgoed. Het pand dat voorligt, werd geselecteerd op basis van de vastgestelde inventarismethodologie, en ligt voor voor opname in de vastgestelde inventaris. De vaststelling van het bouwkundig element 'Modernistische villa', Jules Vandenbemptlaan 87 Leuven, doet geen uitspraak over de beschermingswaardigheid van het pand. Aan de opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed zijn in vergelijking met een bescherming, slechts een beperkt aantal algemene en specifieke rechtsgevolgen verbonden.

De bezwaarindiener meent dat door de vele aanpassingen de erfgoedwaarde van de villa niet bewaard werd. Dit argument wordt weerlegd. De beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris haalt letterlijk aan dat de oorspronkelijke indeling niet bekend is en vermelden de verbouwingen met een uitbreiding aan het exterieur expliciet. Bijkomend worden in de beschrijving nog elementen aangehaald die

sinds de verbouwingen zijn verdwenen en eerder deel uit maakte van het oorspronkelijk karakter van de woning. Zo werd voor de verbouwingen het zicht op de sokkel (garage) ontnomen door struiken, waardoor de twee woonetages meer aandacht kregen. Er wordt ook aangehaald dat de twee trappartijen hun buisleuning verloren. Met deze aanpassingswerken uit het verleden en het verlies van een aantal erfgoedelementen werd dus rekening gehouden bij het onderzoek voor opname in de wetenschappelijke inventaris in 2016. Er werd geoordeeld dat deze aanpassingen de herkenbaarheid van het geïnventariseerd onroerend goed als modernistische villa niet hebben geschaad. Ondanks de vermelde aanpassingswerken bleven de aanwezige erfgoedwaarden bewaard.

De bezwaarindiener werpt op dat het gebouw in 1998 een gedeeltelijke andere functie kreeg dan louter een woonfunctie, met invloed op het vooraanzicht van het gebouw.

De erfgoedwaarden van het onroerend goed werden geregistreerd op basis van een evaluatie van de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen, zoals waarneembaar van op de openbare weg, en de gegevens en wetenschappelijke bevindingen uit literatuur- en archiefonderzoek. Hierbij werd geconcludeerd dat het geïnventariseerd onroerend goed erfgoedwaarde heeft als voorbeeld van een modernistische villa uit het interbellum. De verbouwingen zoals aangehaald vonden plaats voor de opname in de wetenschappelijk inventaris en werden bij selectie al mee in rekening gebracht. Ondanks de verbouwingen en functiewijzingen bleven de erfgoedwaarden bewaard, in casu de architecturale waarde en de historische waarde. In de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris staat dit letterlijk: "Ondanks de wijziging van bestemming en de uitbreiding ter hoogte van de sokkel aan de straatzijde, beef het oorspronkelijk ontwerp van de woning, met de belangrijkste erfgoedelementen leesbaar. Uitgesproken kenmerken die te relateren zijn aan de stijl van de nieuwe zakelijkheid zijn het dynamische spel van gebogen en geometrische volumes, met de grote erker en de trapkoker als pronkstukken. De vorm en esthetiek van deze elementen, in combinatie met het contrasterende gebruik van respectievelijk gele en bruine gevelsteen voor de woonetages en de dienstensokkel, maken de functionele indeling van het gebouw leesbaar. Verder zijn ook de keuze voor het platte dak, en het gebruik van stalen profielen voor de bandramen, gekenmerkt door grote raamvlakken en minimale onderverdelingen, kenmerkend voor deze zakelijke bouwethiek, met referenties aan het zuivere modernisme."

Volgens de bezwaarindiener heeft de dienst Wooninspectie van de Stad Leuven in 2009 ernstige gebreken vastgesteld. Bezwaarindiener besluit hieruit dat het pand wordt vastgesteld op het moment dat het zich in een onbewoonbare toestand bevindt. De bezwaarindiener concludeert hieruit dat hij of zij "in de toekomst tot niets meer kan worden gehouden" en dat bij "het onderhoud van het goed als een goede huisvader dient teruggegrepen worden naar de staat anno 2019 als referentietoets".

Er dient tevens opgemerkt te worden dat de criteria van de dienst Wooninspectie niet overeenkomen met de waarden en criteria gehanteerd bij de opmaak van een inventaris bouwkundig erfgoed. Op basis van de door bezwaarindiener bijgevoegde foto's en op basis van de toestand tijdens opname in de inventaris valt niet af te leiden dat het goed in danig slechte bouwfysische toestand zou verkeren dat deze een opname in de vastgestelde inventaris verhindert. De restauratie-opties van het pand beïnvloeden op geen enkele manier het vaststellingsvoorstel. De vaststelling van het pand als bouwkundig erfgoed doet immers geen uitspraak over de wijze waarop het goed onderhouden en hersteld dient te worden. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de opname in een vastgestelde inventaris op zich geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, zoals goedgekeurd op 17 juli 2015, is het de lokale overheid die bevoegd is om werken aan niet beschermd en louter vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied te beoordelen.

Bezwaarindiener meent dat een groot deel van de ca. 7.000 gebouwen en constructies in de Provincie Vlaams-Brabant in de Stad Leuven liggen en meent dat onderzoek en selectie van dit bouwkundig erfgoed niet op correcte wijze is gebeurd.

De cijfers die de bewaarindienaar aanhaalt kloppen: een groot deel van de vast te stellen bouwkundige objecten voor Vlaams-Brabant is gelegen in de binnenstad van Leuven en in de deelgemeente Heverlee. Dat dit erfgoed op "lichtvaardige wijze" werd weerhouden voor opname in de inventaris wordt stellig weerlegd. Deze gegevens zijn verzameld tijdens inventarisatieprojecten door de bevoegde overheden en werden uitgevoerd volgens de vastgestelde methodologie voor de inventarisatie van bouwkundig erfgoed. De inventaris van de binnenstad werd uitgevoerd door de Vlaamse overheid. De Stad Leuven heeft de laatste jaren sterk eveneens ingezet op de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in haar deelgemeenten. Het bouwkundig erfgoed van de deelgemeente Heverlee werd heel recent geherinventariseerd op initiatief van de Stad Leuven met ondersteuning van het agentschap Onroerend Erfgoed. Dit leverde ook een belangrijke aanvulling van gegevens op.

Het klopt ook dat tijdens deze inventarisprojecten in de Jules Vandenbemptlaan veel panden zijn opgenomen als bouwkundig element. Dat is het gevolg van de stedenbouwkundig ontwikkeling van deze straat. De straat kende een ontwikkeling tijdens het interbellum en veel panden werden opgetrokken in opdracht van prominente figuren in de lokale geschiedenis, en door bekende architecten uit Leuven of daarbuiten.

Bewaarindienaar haalt de woning op Jules Vandenbemptlaan nummer 87, aan om te bewijzen dat de afweging van de erfgoedwaarde niet correct is gebeurd. Er is volgens de bewaarindienaar geen rekening gehouden met het uniek en authentiek karakter van de gebouwen die opgenomen zijn. Dat is eerder in deze behandeling weerlegd.

De bezwaarindienaar vraagt alvorens een beslissing tot opname te nemen hem of haar te horen.

De procedure voor het vaststellen van inventarissen voorziet niet dat zakelijkrechthouders of andere belanghebbenden gehoord worden. Het agentschap kan ingaan op voorliggend verzoek om in het kader van de vaststellingsprocedure gehoord te worden.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000105: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Hof ter Saele of Hof te Hekelgem (erfgoedid 38843/aanduidingsid 113661), Kasteelstraat 8 Affligem.

Bezwaarindienaar geeft aan dat voorliggende hoeve Hof ter Saele of Hof te Hekelgem, Kasteelstraat 8 in Affligem, de vroegere schepenbank was van de abdij van Affligem. Het gebouw dateert van 1643, welk jaartal gebeiteld werd in de gevelmuur. Bezwaarindienaar geeft aan dat het gebouw in 1985 gerestaureerd werd onder leiding van architect K. De Neve (Monumentenzorg Gent). Het wapenschild van de gemeente is het vroegere zegel van het hof. Bezwaarindienaar geeft aan dat het zegel zich in het Koninklijke Museum Brussel [sic] bevindt. Bezwaarindienaar geeft aan dat het hof en de toegangsdreef reeds op de inventaris van het bouwkundig erfgoed staan sinds 1971 en vastgesteld zijn als bouwkundig erfgoed sinds 14 september 2009 en 28 november 2014. Bezwaarindienaar vraagt of het gebouw en de bijhorende lindendreef beschermd of geklasseerd kan worden. Bezwaarindienaar voegt een aantal foto's toe bij zijn of haar schrijven.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift onderschrijft de erfgoedwaarde van het onroerend goed en gaat akkoord met de gegevens die voorliggen tijdens het openbaar onderzoek. De gegevens die aangereikt worden komen overeen met de gegevens uit het vaststellingsvoorstel en met

de beschrijving van het onroerend goed in de wetenschappelijke inventaris. Als aanvullende informatie bij de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris kan op basis van deze opmerking volgende tekst toegevoegd worden: "Het gebouw werd in 1985 gerestaureerd onder leiding van architect K. De Neve (Monumentenzorg Gent). Het wapenschild van de gemeente is het vroegere zegel van het hof." Volledigheidshalve wordt architect 'K. De Neve' als ontwerper toegevoegd aan de erfgoedkenmerken in de wetenschappelijke en vastgestelde inventaris. Deze aanpassing heeft geen invloed op de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, maar betreft enkel een aanvulling van de afzonderlijke erfgoedkenmerken.

Bezwaarindiener vraagt in deze opmerking de bescherming aan van het Hof ter Saele met de bijhorende dreef. Het openbaar onderzoek heeft niet tot doel een dergelijke bescherming aan te vragen.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000106: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hof te Ezelenberg (erfgoedid 39625/aanduidingsid 114066), Leenstraat 49 Herne.

Bezwaarindiener geeft aan er niets op tegen te hebben dat de boerderij op de lijst van het bouwkundig erfgoed staat. Bezwaarindiener geeft aan niet de middelen te hebben om het schuurdak te vernieuwen en stelt voor deze van de lijst te schrappen, zodat hij of zij deze zonder al te hoge kosten kan vernieuwen. Bezwaarindiener meent zich hiervoor te beroepen op het eigendomsrecht.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift tegen de opname van het onroerend goed Hof te Ezelenberg, gelegen Leenstraat 49 in Herne, in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed is niet ontvankelijk.

Bezwaarindiener gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant. Bezwaren kunnen enkel handelen over de gegevens uit het vaststellingsvoorstel, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat het bouwkundig object of geheel niet meer over voldoende erfgoedwaarde beschikt ingevolge sloop of verbouwing. Ten slotte kan de erfgoedwaarde van een bouwkundig element of geheel in vraag gesteld worden op basis van argumenten.

Bezwaarindiener motiveert zijn vraag tot schrapping niet op basis van feitelijkheden maar haalt hiervoor motieven aan van financiële aard. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de kostprijs van aanpassingswerken die zich eventueel opdringen, geen motiveringsgrond vormt om een bouwkundig element niet langer op te nemen in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener kan voor gevraagde werken ten allen tijde beroep doen op de erfgoedlening die voorzien wordt voor werken aan vastgesteld bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener kan zich hier voor informeren bij het Vlaams Participatiefonds of het agentschap Onroerend Erfgoed.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000107: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Pachthof Loftuyl (erfgoedid 214843/aanduidingsid 118988), Beninksstraat 40 Rotselaar.

Bezwaarindiener geeft aan op 16 maart 2020 schriftelijk in kennis te zijn gesteld door de gemeente Rotselaar dat het goed gelegen te Rotselaar, kadastraal gekend als 24123B0450/00F000, met ligging Beninksstraat 40 en met korte naam "Pachthof Loftuyl" deel uitmaakt van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Bezwaarindiener geeft aan bezwaar in te willen dienen tegen de vaststelling van voorliggend goed om onderstaande redenen.

Bezwaarindiener merkt op dat het voorliggend pand, dat momenteel deel uitmaakt van het openbaar onderzoek, aangekocht werd in het kader van een omgevingsproject van openbaar nut voor de aanleg van nutsvoorzieningen. Bezwaarindiener merkt op dat in de notariële akte staat dat het betrokken onroerend goed ten tijde van de aankoop aan geen enkele classificatieprocedure onderworpen was.

Bezwaarindiener wenst om die reden in de mogelijkheid gesteld te worden om de bijgebouwen af te breken om het project van openbaar nut voor de aanleg van nutsvoorzieningen te kunnen realiseren. Bezwaarindiener benadrukt dat het project in het gedrang zou komen indien bezwaarindiener de mogelijkheid tot afbraak van de bijgebouwen wordt ontzegd.

Bezwaarindiener wijst erop dat alleen de meest recente gebouwen (bijgebouw en achtergebouw) zouden worden gesloopt in functie van het project en dat de oude boerderij zodoende in haar 'oorspronkelijke staat' zou worden teruggebracht. Bezwaarindiener voegt een foto en een plan toe aan zijn of haar schrijven om het voorgaande te illustreren.

Bezwaarindiener vraagt om het pand niet op te nemen in de inventaris en vraagt het te verwijderen indien het reeds opgenomen werd. Bezwaarindiener vraagt dat het verzoek om de bijgebouwen te slopen ondubbelzinnig wordt vermeld in de notulen van het openbaar onderzoek.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaardiner haalt argumenten aan om zijn vraag tot schrapping van het goed in de vaststelling te staven. Deze zijn niet allemaal ontvankelijk. Artikel 4.1.3, derde lid, 3° van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat tijdens het openbaar onderzoek opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden kunnen worden ingediend en afgegeven bij het agentschap. In het onderdeel 'beschrijving' op de pagina van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant wordt dit benadrukt en verduidelijkt in die zin dat de bezwaren enkel kunnen handelen over de gegevens van het voorliggend vaststellingsdossier, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan worden gemeld dat het pand niet meer voldoende erfgoedwaarde bevat door een sloop of een verbouwing. Louter volledigheidshalve wordt hieronder beknopt ingegaan op de opgeworpen argumenten.

Bezwaarindiener haalt aan de notariële akte van de aankoop "geen enkele classificatieprocedure" vermeld. Dat kan zeker kloppen. Als de aankoop van dit pand gebeurde voor 2012, is het volkomen normaal dat in de akte niet is vermeld dat het pand opgenomen werd in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed. Het bouwkundig element 'Pachthof Loftuyl', Beninksstraat 40 in Rotselaar, werd immers pas in 2012 opgenomen in de wetenschappelijke inventaris van het bouwkundig erfgoed en is dus pas sinds 2012 vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener geeft aan de bijgebouwen bij de hoeve te willen slopen. Vooreerst dient opgemerkt te worden dat de opname van een onroerend goed op een vastgestelde inventaris ingevolge artikel 4.1.8 van het Onroerenderfgoeddecreet geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, dat in werking trad op 1 januari 2017, is het de lokale overheid die

bevoegd is om werken aan vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied te beoordelen. Het is de gemeente Rotselaar die bevoegd is om de geplande werken in functie van de vervoersinstallatie te beoordelen.

Daarenboven zijn de bijgebouwen niet mee opgenomen in het vaststellingsvoorstel. In de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken in het vaststellingsvoorstel worden enkel het volume van het goed bewaard boerenhuis van vijf traveeën en anderhalve bouwlaag en het aan linkerkant aansluitend bedrijfsgebouw in gesinterde baksteen aangeduid als erfgoedelement. De bijgebouwen aan noordoostelijke zijde van het boerenhuis worden hierbij niet vermeld, noch beschreven. Deze volumes hebben geen erfgoedwaarde en worden geacht niet mee te zijn vastgesteld. Voor het bedrijfsgebouw in het verlengde van de boerenwoning wordt in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris melding gemaakt dat dit volume sterk aangepast is enkel de restanten van een deuroplijsting bewaard bleven. De erfgoedwaarden, in casu de historische waarde en architecturale waarde, hebben hoofdzakelijk betrekking op het hoofdvolume van de boerenwoning. Om duidelijk aan te geven welke gebouwen al dan niet worden vastgesteld, wordt de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorlag in het vaststellingsvoorstel aangepast. De vermelding "links sterk aangepast lager bedrijfsgebouw" wordt geschrapt. Ook de afzonderlijke erfgoedkenmerken van het bouwkundig element worden aangepast: de erfgoedkenmerken 'hoeven met losse bestanddelen' en 'stallen' worden geschrapt in het vaststellingsvoorstel. Enkel het erfgoedkenmerk 'boerenwoningen' wordt aangehouden in de beknopte karakterisering van het bouwkundig element.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Pachthof Loftuyl' (erfgoedid 214843/aanduidingsid 118988), Beninksstraat 40 Rotselaar, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste erfgoedkenmerken en aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De erfgoedkenmerken 'hoeven met losse bestanddelen' en 'stallen' worden geschrapt. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Restant van het 18de-eeuwse pachthof, boerenhuis van vijf traveeën en anderhalve bouwlaag onder steil zadeldak door middel van jaarankers 1767 gedateerd".

Bezwaar B_000108: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Villa Excelsior (erfgoedid 305561/aanduidingsid 120098), Groenstraat 4 Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen indienen in het kader van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant tegen de voorgenomen opname van het pand gelegen te 3001 Heverlee, Groenstraat 4. Bezwaarindiener benadrukt dat het bezwaar ook ratione temporis ontvankelijk is gelet op de termijnsverlenging ingevolge de corona-maatregelen van het openbaar onderzoek tot 18 juni 2020.

Bezwaarindiener geeft aan bij afzonderlijk schrijven van 28 februari 2020 uitgaande van het college van burgemeester en schepenen van de Stad Leuven in kennis te zijn gesteld van het feit dat het eigendom opgenomen wordt in de erfgoedinventaris van Leuven, doch dat om deze rechtsgeldig te maken de Vlaamse Overheid een openbaar onderzoek organiseert met melding van de website waar een zulk bezwaar kan worden ingediend en waar informatie kan worden gevonden omtrent de beschrijving en de ligging van het pand van de verzoeker.

Bezwaarindiener geeft aan dat voor het overige in de brief van 28 februari 2020 enkel vermeld wordt dat het onroerend goed 'erfgoedwaarde' heeft zonder enige concrete toelichting. Het betreft een standaardbrief die naar alle eigenaars of belanghebbenden wordt verzonden met als enige variabele vermelding het adres van het betrokken pand en

de geadresseerde. Als standaard toelichting wordt in de brief vermeld: "Leuven heeft een lange en interessante geschiedenis. Deze wille we graag zichtbaar houden. Ons erfgoed bepaalt niet alleen onze culturele identiteit, maar creëert ook een aantrekkelijke omgeving. Om de waarde en mogelijkheden van het bestaande erfgoed te kunnen inschatten hebben we, samen met de Vlaamse overheid, de voorbije jaren het erfgoed in Heverlee en Wijgmaal uitvoerig bestudeerd en opgelijst in een inventaris. Ook voor de deelgemeenten Wilsele, Kessel-Lo alsook de binnenstad werden een beperkt aantal extra panden toegevoegd aan deze inventaris.

Daaruit bleek dat ook uw pand erfgoedwaarde heeft: Groenstraat 4 3001 Heverlee

Op zich heeft dat geen directe gevolgen. Maar wanneer u verbouwwerken plant, moet u hier wel rekening mee houden en kan u best contact opnemen met de dienst onroerend erfgoed van de stad via onroerend.erfgoed@leuven.be."

Bezwaarindiener merkt op dat uit de gegevens vermeld in de brief van 28 februari 2020 op geen enkele wijze valt af te leiden op grond van welke elementen of overwegingen het college van burgemeester en schepenen en/of de Vlaamse Overheid tot de bevinding is gekomen dat het betrokken pand enige erfgoedwaarde zou hebben en dientengevolge zou moeten worden opgenomen in de erfgoedinventaris.

Bezwaarindiener merkt bovendien enerzijds op dat meegedeeld wordt dat een zulke vaststelling geen directe gevolgen heeft, doch anderzijds, volkomen in strijd hiermee, wel gewaarschuwd wordt dat verzoekers wél rekening dienen te houden met bedoelde vaststelling zo zij verbouwwerken zouden plannen.

Dienvolgens wordt aan verzoekers de mogelijkheid toegekend om bij de Vlaamse overheid bezwaar in te dienen tegen de opname in de erfgoedinventaris, hetgeen volgens bezwaarindiener impliceert dat er (beperkende) rechtsgevolgen verbonden zijn aan de opname in de erfgoedinventaris van Leuven.

Bezwaarindiener meent aldus dat verzoekers op basis van het schrijven van de Stad Leuven van 28 februari 2020 geen kennis hebben van de motieven van de beslissing tot erfgoedwaarde en opname in de erfgoedinventaris van Leuven en evenmin van de rechtsgevolgen die hieraan worden toegekend.

Bezwaarindiener stelt dat verzoekers aldus ook niet met kennis van zaken een bezwaarschrift kunnen indienen tegen de opname van het onroerend goed gelegen te Heverlee, Groenstraat 4 in de erfgoedinventaris. Bezwaarindiener meent dat het niet aan de verzoekers toekomt om een ware zoektocht te beginnen naar de motieven en de rechtsgevolgen van de beslissing van de Stad Leuven waarnaar in het schrijven van 28 februari 2020 wordt verwezen. Bezwaarindiener stelt dat het schrijven van 28 februari 2020 van de Stad Leuven volkomen strijdig is met de voorschriften van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen als tevens met het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur, alsook met het materieel motiveringsbeginsel. Bezwaarindiener stelt dat verzoekers immers zelf dienen op zoek te gaan naar de mogelijke motieven die de overheid ertoe kan gebracht hebben om enige erfgoedwaarde toe te kennen aan het pand gelegen te Heverlee, Groenstraat 4. Zulke motieven zijn, het weze herhaald en beklemtoond, niet opgenomen of gevoegd bij de bijlage van het schrijven van 28 februari 2020 om er integraal deel van uit te maken. Bezwaarindiener merkt op dat in de zoektocht naar zulke motieven in het schrijven van 28 februari 2020 vermeld wordt: "de beschrijving en de ligging van uw pand vindt u op www.geo.onroenderfgoed.be, waar u kan zoeken op uw adres en vervolgens kan klikken op uw perceel." Indien de zoektocht netjes wordt uitgevoerd en er wordt doorgeklikt op het perceel, wordt de volgende informatie bekomen: [bezwaarindiener citeert de gegevens op de inventaris en de beschrijving van voorliggend onroerend goed].

Bezwaarindiener geeft aan zich niet akkoord te kunnen verklaren met de opname op de erfgoedinventaris op grond van deze toelichting en wel om de hierna volgende redenen. Bezwaarindiener meent vooreerst dat de feitelijke gegevens onjuist zijn. Immers, de garage waarvan sprake is gelegen op het aanpalend stuk grond met als adres Groenstraat 6.

Bezwaarindiener merkt op dat het pand werd aangekocht bij akte verleden op 19 oktober 2005. Bezwaarindiener geeft aan dat de aankoop bedoeld is ten titel van investering om er ten gepaste tijde een immobiliënproject van te maken. De bedoeling was om het pand in eerste instantie te gebruiken als kantoor voor een vennootschap via vruchtgebruik. Bezwaarindiener geeft aan dat na deze periode het opzet is om ter plaatse een gebouw neer te zetten met appartementen of studio's. Bezwaarindiener geeft aan dat de bouwplannen nog in een pre-ontwerpfase zijn en nog verder moeten worden uitgewerkt. Hierbij zou ook mogelijks kunnen worden aangesloten bij het aanliggend appartementsgebouw. Bezwaarindiener merkt op dat in de aankoopakte van 2005 uitdrukkelijk wordt vermeld dat "de verkoper verklaart dat het hierboven beschreven goed niet opgenomen is in een ontwerprijst van voor bescherming in aanmerking komende goederen en niet geklasseerd werd als monument, stads- of dorpsgezicht".

In de aankoopakte wordt verder vermeld:

"...bij brief van 28.07.2005 heeft voornoemd college ondermeer geantwoord dat voormeld goed:

Gelegen is in het gewestplan Leuven met als bestemming woongebied

Gelegen is in een bijzonder plan van aanleg de dato 30.05.1994 met benaming "Park", en met als bestemming zone voor gesloten bebouwing

Gelegen is in waterwingebied.

Bezwaarindiener merkt hierbij op dat er destijds ook duidelijk maatregelen zijn getroffen om een gebouw op te trekken in 'gesloten bebouwing'. Bezwaarindiener meent dat een renovatie van het gebouw onbegonnen werk lijkt en dientengevolge ook financieel geen haalbaar project is. Het gebouw heeft zijn tijd gehad en is daadwerkelijk volledig afgeleefd. Zo zijn er zelfs scheuren in de buitenmuren en lekt de dakgoot die volledig moet vervangen worden. Bezwaarindiener geeft aan dat alles nog net aanvaardbaar is, maar meent daar ook alles bij gezegd te hebben. De garage waarvan sprake, is gewoon bouwvallig.

Bezwaarindiener merkt op dat de nieuwe hedendaagse 'woonnormen' absoluut niet meer gehaald kunnen worden gehaald. Er is enkel glas, geen spouwen, geen isolatie buitenmuren. Het meeste ergelijke nog volgens bezwaarindiener, zijn de gemeenschappelijke binnenmuren met de burens. Deze zijn niet geïsoleerd en bezwaarindiener hoort de burens zelfs op bepaalde plaatsen als ze gewoon praten of telefoneren. Bezwaarindiener meent dat men dit ooit tolereerde, maar dat dit in deze tijd al een tijdje is vervlogen. Bezwaarindiener stelt dat het aldus quasi onmogelijk is om het pand nog als een woning te gebruiken binnen de grenzen van de aanvaardbare burenhinder en dus nabuurschap. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat het geluid van de straat gewoon perfect hoorbaar is binnenshuis (bezwaarindiener meent dat de zijmuur met de buur hierbij dient als 'klank-weerkaatser').

Bezwaarindiener stelt dat het pand hierbij aldus een onredelijke investering vereist om het aan te passen aan de normen van het hedendaagse wooncomfort. Hierbij stelt zich volgens bezwaarindiener bovendien de vraag of de fundering van de woning zulke verbouwingswerkzaamheden zal kunnen verdragen. Bezwaarindiener onderstreept dat de bouwgrond naast het pand volledig waardeloos zou worden indien dit goed finaal tot erfgoed wordt geklasseerd.

Wat de motieven betreft om het pand op te nemen er erfgoedinventaris van Leuven geeft bezwaarindiener aan dat er onder de hoofding 'beschrijving' een 'beschrijving' gegeven van de uiterlijke kenmerken van het pand (zonder de garage want daar kon blijkbaar door

de vaststeller geen zicht op worden verkregen vanwege de ligging achter op het perceel...) , doch valt er volgens bezwaarindiener geen woord te lezen om welke reden dat dit goed op de erfgoedinventarislijst dient te worden opgenomen. Bezwaarindiener stelt aldus dat de overheid niet motiveert waarom het pand al erfgoedwaarde zou hebben en bovendien waarom de vermeende erfgoedwaarde van het pand in het gedrang zou worden gebracht zo dit goed niet zou worden opgenomen in de erfgoedinventaris. Dat dit pand enige geschiedenis heeft is volgens bezwaarindiener juist en dat de voordeur twee panelen onderaan heeft en vensters met roeden bovenaan is evenzeer juist, doch kan volgens bezwaarindiener hieruit niet worden afgeleid dat dit pand erfgoedwaarde zou hebben, laat staan dat het pand om die reden zou dienen te worden opgenomen op de erfgoedinventaris van Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan dat het goed in 2005 aangekocht werd met de bedoeling om op deze plaats een nieuwbouw op te richten. Er was ten tijde van de aankoop van het pand volgens bezwaarindiener nergens enige sprake van welke historische of bouwkundige beperking of bescherming dan ook. Bezwaarindiener merkt op dat het pand ongewijzigd is gebleven gedurende de voorbije 15 jaar waar er in het straatbeeld nieuwe meergezinswoningen en appartementen zijn bijgekomen. De beschrijving die thans gegeven wordt van het pand is volgens bezwaarindiener precies dezelfde die bijna honderd jaar geleden kon worden gegeven en kan in niets verschillen van de situatie ten tijde van de aankoop van het pand in 2005. Bezwaarindiener benadrukt dat het pand in een zulke bouwtechnische staat verkeert dat een volledige renovatie een onbegonnen werk is en in geen enkel opzicht het behoud van het pand zou kunnen rechtvaardigen.

Bezwaarindiener meent dat een latere klassering van het gebouw een quasi onteigening zou inhouden om reden dat verzoeker dan het pand als monument zou moeten instandhouden, zonder er nog een woonbestemming aan te kunnen toekennen.

Bezwaarindiener concludeert dat de opname op de erfgoedinventaris geen rechtsgrond heeft en volledig arbitrair is. Bezwaarindiener vraagt dan ook om het betrokken pand niet op te nemen in de erfgoedinventaris van Leuven. Bezwaarindiener geeft aan, alvorens een beslissing tot opname te nemen, hem of haar te horen. Bezwaarindiener benadrukt dat voorliggend bezwaar daarenboven wordt gedaan onder alle voorbehoud van recht en zonder enige nadelige erkenning en zal aangewend worden in rechte waar nodig.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaardiner haalt argumenten aan om zijn vraag tot schrapping van het goed in de vaststelling te staven. Deze zijn niet allemaal ontvankelijk. Artikel 4.1.3, derde lid, 3° van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat tijdens het openbaar onderzoek opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden kunnen worden ingediend en afgegeven bij het agentschap. In het onderdeel 'beschrijving' op de pagina van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant wordt dit benadrukt en verduidelijkt in die zin dat de bezwaren enkel kunnen handelen over de gegevens van het voorliggend vaststellingsdossier, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan worden gemeld dat het bouwkundig element of geheel niet meer voldoende erfgoedwaarde bevat door een sloop of een verbouwing. Louter volledigheidshalve wordt hieronder beknopt ingegaan op de opgeworpen argumenten.

Bezwaarindiener geeft aan in de brief van 28 februari 2020 van de Dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven in kennis gesteld te zijn van het feit dat het bouwkundig element 'Villa Excelsior' erfgoedwaarde heeft, maar dat op hieruit niet af te leiden valt op welke grond het pand opgenomen werd in de inventaris. Hoewel deze opmerking niet ingaat op de feitelijkheden, gaan we hier kort op in.

Er moet benadrukt worden dat dit schrijven van de Stad Leuven geen deel uitmaakt van de vaststellingsprocedure, en daarvan geen officiële aankondiging is. De brief is een initiatief van de Stad Leuven, die verantwoordelijk is voor de inhoud van dat schrijven. De vaststellingsprocedure voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed, zoals vastgelegd in artikel 4.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet, voorziet niet in een officiële, individuele kennisgeving van de zakelijkrechthouders. Het openbaar onderzoek wordt bekend gemaakt via publicatie in het Belgisch Staatsblad en aankondiging in drie afzonderlijke dagbladen. De aankondiging van het openbaar onderzoek werd eveneens geafficheerd in de gemeente en bekend gemaakt op de website van de gemeente. Daarenboven was alle informatie online raadpleegbaar op de website van het openbaar onderzoek (<https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>).

In de brief van de Stad Leuven, wordt de erfgoedwaarde van de villa inderdaad niet gemotiveerd of beschreven. De informatie over de erfgoedwaarde op basis waarvan de villa wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris, was wel publiek raadpleegbaar op de website van het openbaar onderzoek.

In het vaststellingsvoorstel zoals gepubliceerd op de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) wordt aangegeven dat het bouwkundig element 'Villa Excelsior' voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris omwille van de historische waarde en de architecturale waarde. In de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken in het vaststellingsvoorstel wordt aangegeven dat Villa Excelsior in 1923 werd opgetrokken langs de Groenstraat in opdracht van Pieter-Alphonse Dierixckx-Cleremans, ondernemer uit Leuven. Deze burgerwoning in een eclectische interbellumstijl, wordt gekenmerkt door een dynamisch gevel- en dakenspel. Op basis van de feitelijkheden uit het vaststellingsvoorstel die voorlagen in openbaar onderzoek kan dus wel degelijk afgeleid worden op basis van welke erfgoedwaarden en feitelijkheden de villa voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris.

De beschrijving in het vaststellingsdossier is gebaseerd op de informatie die beschikbaar is in de wetenschappelijke inventaris op de inventariswebsite. De villa werd opgenomen in de wetenschappelijke inventaris naar aanleiding van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Heverlee. Deze herinventarisatie werd uitgevoerd tussen 2016 en 2019 door de Dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven, met ondersteuning van het agentschap Onroerend Erfgoed. Een erfgoedonderzoeker van de stedelijke dienst Onroerend Erfgoed stond in voor het onderzoek naar en de opmaak van de wetenschappelijke beschrijving van geïnventariseerd onroerend goed en volgende daarbij de vastgestelde inventarismethodologie. De wetenschappelijke inventaris biedt een volledige beschrijving van de villa aan, waaruit de erfgoedkenmerken, erfgoedelementen en erfgoedwaarden duidelijk af te lezen zijn.

De bezwaarindieners haalt aan dat de garage, beschreven in bij de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, zich niet op het perceel bevindt.

Hoewel zich op het perceel achter de woning wel degelijk een garage of bijgebouw bevindt, wordt op dit argument van het bezwaarschrift ingegaan. Er is immers wat betreft de garage onduidelijkheid in het vaststellingsvoorstel. In de korte beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris wordt de garage vermeld. Terwijl de garage in de wetenschappelijke inventaris niet eenduidig in de beschrijving staat. In de beschrijving wordt namelijk vermeld dat de garage, die men kende uit het bouwdoossier, niet zichtbaar was op het moment van inventarisatie. De garage wordt bijgevolg ook niet beschreven en is ook niet als typologie opgenomen in de beknopte karakterisering. Er wordt beslist de garage eenduidig weg te laten uit het vaststellingsvoorstel, aangezien deze tijdens de inventarisatie niet werd waargenomen ter plaatse. Om duidelijkheid te scheppen dat dit volume niet wordt voorgelegd als erfgoedelement bij de vaststelling van het bouwkundig element 'Villa Excelsior' wordt de garage geschrapt uit de beschrijving. Het bouwkundig element 'Villa Excelsior' wordt

opgenomen in de vastgestelde inventaris met een aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken: "Villa Excelsior werd in 1923 opgetrokken langs de Groenstraat in opdracht van Pieter-Alphonse Dierickx-Cleremans, ondernemer te Leuven. De half vrijstaande burgerwoning in een eclectische interbellumstijl, wordt gekenmerkt door een dynamisch gevel- en dakenspel, expliciet verwijzend naar de Belle Epoque."

De bezwaarindiener haalt als argument voor het schrappen van het pand uit de vaststelling aan dat het pand zich in een slechte toestand bevindt. Dit argument wordt weerlegd.

Er dient opgemerkt te worden dat het loutere feit dat de villa een aantal bouwfysische gebreken vertoont door achterstallig onderhoud, vooralsnog geen afbreuk doet aan de erfgoedwaarde van de woning. De in het bezwaar aangehaalde gebreken zijn niet van die aard dat deze de aangeduide erfgoedkenmerken en -elementen teniet zouden doen. Het goed is als dusdanig nog steeds voldoende goed bewaard voor opname in een vastgestelde inventaris.

De bezwaarindiener geeft aan dat het schrijven van de stad Leuven niet eenduiding is op vlak van rechtsgevolgen die te maken hebben met verbouwingen.

Het schrijven van de stad Leuven van 28 februari 2020 is een eigen bestuursdaad van de Stad Leuven. Bezwaarindiener dient zich met vragen over de inhoud van dit schrijven te richten tot de bevoegde stedelijke dienst. De stad Leuven focust in haar eigen communicatie op de rechtsgevolgen die zij zelf aan de vaststelling koppelt. Informatie daarover is enkel beschikbaar via de communicatiekanalen van de stad. De stad Leuven voert op basis van de vastgestelde inventaris een eigen lokaal beleid met een eigen verordening en eigen bijkomende rechtsgevolgen.

Voor wat betreft de algemene rechtsgevolgen van de vaststelling op Vlaams niveau verwijzen we graag naar onze eigen pagina met rechtsgevolgen: <https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>. De rechtsgevolgen op Vlaams niveau worden ook kenbaar gemaakt via de webpagina van het openbaar onderzoek (<https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>).

De bezwaarindiener geeft aan dat er plannen zijn om het pand te slopen en te vervangen door nieuwbouw.

Voor het slopen van de villa en een nieuwbouwproject dient een omgevingsvergunningstraject opgestart te worden. Het is de verantwoordelijkheid van de lokale overheid om werken aan niet-beschermd en louter vastgesteld bouwkundig erfgoed te beoordelen en de aanwezige erfgoedwaarden in rekenschap te brengen. Bezwaarindiener dient contact op te nemen met de bevoegde dienst bij de Stad Leuven om de aanpassingsmogelijkheden voor voorliggend vastgesteld bouwkundig goed te bespreken. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de opname in een vastgestelde inventaris op zich geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging.

Bezwaarindiener haalt aan dat bij de aankoop in 2005 niet in de akte stond vermeld dat het goed niet opgenomen is in een ontwerprijst voor bescherming in aanmerking komende goederen en niet geklasseerd werd als monument, stads- of dorpsgezicht, en dat de beschrijving van het pand sindsdien niet is gewijzigd.

Het is correct dat een akte van 2005 geen melding maakt van een bescherming. Het pand is niet beschermd als onroerend erfgoed. Het pand wordt ook niet voorgedragen voor bescherming als monument of stads- of dorpsgezicht. De villa wordt wel voorgedragen om opgenomen te worden in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. In een akte van 2005 kan een opname van een pand in de vastgestelde inventaris nog niet zijn vermeld. Het eerste vaststellingbesluit voor de inventaris bouwkundig erfgoed in

Vlaanderen werd pas getekend in 2009. De villa waarvan sprake wordt pas met de nieuwe procedure voorgelegd voor opname, en was niet eerder vastgesteld.

De bezwaarindiener haalt de beperkingen voor renovatie van een vaststelling aan als argument tegen de vaststelling van het pand. Hij haalt aan dat de nodige aanpassingen naar hedendaagse woonnormen na vaststelling een onredelijke investering worden. Bezwaarindiener gaat hier niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek. Het bezwaarschrift toont daarenboven niet aan dat het goed niet langer voldoende goed bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. De in het bezwaar aangehaalde gebreken zijn niet van die aard dat deze de aangeduide erfgoedkenmerken en -elementen teniet zouden doen. Het feit dat het gebouw niet langer voldoet aan hedendaagse verwachtingen en normeringen vormt op generlei wijze een motivatie om het geïnventariseerd onroerend goed niet langer op te nemen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Als bijkomend argument, haalt bezwaarindiener aan dat de bouwgrond naast het pand waardeloos wordt als de villa als erfgoed wordt geklasseerd.

Er dient benadrukt te worden dat de opname in een vastgestelde inventaris op zich geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, zoals goedgekeurd op 17 juli 2015, is het de lokale overheid die bevoegd is om werken aan niet-beschermd en louter vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied te beoordelen.

De bezwaarindiener vraagt alvorens een beslissing tot opname te nemen hem of haar te horen.

De procedure voor het vaststellen van inventarissen voorziet niet dat zakelijkrechthouders of andere belanghebbenden gehoord worden. Het agentschap kan ingaan op voorliggend verzoek om in het kader van de vaststellingsprocedure gehoord te worden

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element Villa Excelsior (erfgoedid 305561/aanduidingsid 120098), Groenstraat 4 Leuven, wordt met een aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt als volgt aangepast: "Villa Excelsior werd in 1923 opgetrokken langs de Groenstraat in opdracht van Pieter-Alphonse Dierickx-Cleremans, ondernemer te Leuven. De half vrijstaande burgerwoning in een eclectische interbellumstijl, wordt gekenmerkt door een dynamisch gevel- en dakenspel, expliciet verwijzend naar de Belle Epoque."

Bezwaar B_000109: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve In de Rode Poort (erfgoedid 41576/aanduidingsid 114949), Tiensesteenweg 286 Bierbeek.

Bezwaarindiener stelt dat de hoeve effectief werd gesloopt in het eerste kwartaal van 2019, na een procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwisting ingeleid door Erfgoed Vlaanderen. Deze laatste heeft afstand gedaan van zijn beroep en heeft de procedure stopgezet. Bezwaarindiener geeft aan dat de sloop na een beroepsprocedure bij de Provincie goedgekeurd werd op 14 juli 2016.

Behandeling van het bezwaar:

De door de bezwaarindiener aangereikte informatie is correct. De hoeve werd inderdaad gesloopt voor de start van het openbaar onderzoek en wordt niet langer opgenomen in de lijst met vast te stellen bouwkundige elementen en gehelen.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element "Hoeve In de Rode Poort" (erfgoedid 41576/aandudingsid 11449), Tiensesteenweg 286 Bierbeek, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer voldoende goed is bewaard.

Bezwaar B_000110: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Sint-Albertuscollege (erfgoedid 305558/aanduidingsid 120095), Geldenaaksebaan 277 Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan op 28 februari 2020 schriftelijk in kennis te zijn gesteld door de dienst ruimtelijke ontwikkeling van de Stad Leuven in verband met het voornemen tot opname in de vastgestelde inventaris van de gebouwen gelegen aan de Geldenaaksebaan 277 te 3001 Leuven (Heverlee). Bezwaarindiener geeft aan alle beschikbare documentatie en informatie waarop het voorstel tot opname in de inventaris werd gebaseerd grondig bestudeerd.

Bezwaarindiener geeft aan zich te kunnen vinden in de omschrijving van de gebouwen zoals voormalig klooster als de huidige onderwijsinstelling, maar wenst eraan toe te voegen dat een gedeelte van het klooster in gebruik is als kantoor- en vergaderruimte. Bezwaarindiener geeft aan deze bestemming, met het nodige respect voor de architecturale kwaliteiten, te willen behouden.

Bezwaarindiener merkt op dat in de beschrijving van de gebouwen, waarop het voorstel tot opname in de erfgoedinventaris is gebaseerd, ook aandacht werd besteed aan de zichtlijn vanuit de dreef naar het klooster. Bezwaarindiener geeft aan deze zichtlijn van grote waarde te achten en zal deze, in de mate van het mogelijke, ongeschonden bewaren. Bezwaarindiener geeft aan akkoord te gaan met een eventuele opname van het kloostergebouw in de erfgoedinventaris op voorwaarde dat dit geen hinderpaal vormt voor mogelijke toekomstige nieuwbouw of voor de verbouwing van recentere schoolgebouwen.

Behandeling van het bezwaar:

Omdat de door bezwaarindiener vermelde kantoorfunctie in een deel van het klooster geen invloed heeft op de beschreven erfgoedelementen en erfgoedkenmerken van het college, heeft deze opmerking in het eerste lid van het bezwaarschrift geen invloed op de beschrijving van het college in de wetenschappelijke inventaris, noch op de feitelijkheden die opgenomen worden in de vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener geeft in het laatste lid van zijn of haar schrijven aan akkoord te willen gaan met de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris op voorwaarde dat hij of zij in de toekomst blijvend de mogelijkheid wordt gesteld om verbouwingen uit te voeren aan de bestaande gebouwen of er een nieuwbouw aan toe te voegen. De opmerkingen uit het laatste lid van het bezwaarschrift zijn niet ontvankelijk. Voor het verbouwen of aanpassen van de bestaande schoolgebouwen of het toevoegen van een nieuw te bouwen volume dient een omgevingsvergunningstraject opgestart te worden. De nodige vergunningen dienen hiervoor aangevraagd te worden bij de lokale overheid. Het is de verantwoordelijkheid van de lokale overheid om werken aan niet-beschermd en louter vastgesteld bouwkundig erfgoed te beoordelen en de aanwezige erfgoedwaarden in rekenschap te brengen. De vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed heeft niet tot doel eventuele aanpassingsmogelijkheden voor het vast te stellen bouwkundig erfgoed te beoordelen, noch vast te leggen. Bezwaarindiener dient contact op te nemen met de bevoegde dienst bij de Stad Leuven om de aanpassingsmogelijkheden voor voorliggend vastgesteld bouwkundig goed te bespreken.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000111: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Dorpswoning (erfgoedid 303419/aanduidingsid 119786), Nering 71 Beersel.

Bezwaarindiener stelt dat de gevel van desbetreffend goed in de periode 2016-2017 volledig gerenoveerd omwille van de volgende dringende redenen en voegt een aantal foto's toe aan zijn of haar schrijven ter motivatie. Bezwaarindiener geeft aan dat er zich consistentieële scheuren en barsten voordoen in de gevel en deze verzakt. Bezwaarindiener geeft aan dat er zich vochtproblemen voordoen en de woning niet geïsoleerd is. Bezwaarindiener geeft aan dat omwille van veiligheidsredenen en om te beantwoorden aan de huidige vereiste isolatie- en energienormen de volgende werken werden uitgevoerd (bezwaarindiener verwijst hierbij naar de foto's in bijlage aan zijn of haar schrijven):

- versterking van de fundering van de woning
- isolatie van de volledige gevel (styropor 10cm)
- gevelbepleistering met crepi.

Bezwaarindiener meent dat de woning in de huidige, vernieuwde status niet meer in aanmerking komt voor opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener vraagt de woning te schrappen uit de lijst die voorligt voor vaststelling als bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener stelt terecht dat de gevel van desbetreffend goed in de periode 2016-2017 volledig gerenoveerd werd en dat de woning daardoor in de huidige, vernieuwde status niet meer in aanmerking komt voor opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Het bouwkundig element 'Dorpswoning', Nering 71 in Beersel werd in 2016 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed omwille van haar architecturale en historische waarde als rijwoning met karakteristieke gevelafwerking uit het interbellum in cimorné en groene mosaïverre voor de plint. Op basis van de informatie en foto's die bezwaarindiener aanreikt dient vastgesteld te worden dat de karakteristieke gevelafwerking niet langer bewaard bleef als gevolg van de renovatiewerken uit 2016-2017. Het goed heeft als dusdanig niet langer voldoende erfgoedwaarde voor opname in een vastgestelde inventaris. Het bouwkundig element wordt geschrapt uit de lijst met vast te stellen bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element "Dorpswoning" (erfgoedid 303419/aanduidingsid 119786), Nering 71 in Beersel, wordt niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van de provincie Vlaams-Brabant.

Bezwaar B_000112: Opmerking bij de vaststelling van een bouwkundig element: Kanaal Leuven-Dijle: deel Vlaams-Brabant (erfgoedid 200544/aanduidingsid 119363), Boortmeerbeek, Hever (Boortmeerbeek), Tildonk, Wespelaar (Haacht), Herent (Herent), Buken, Kampenhout (Kampenhout), Leuven, Wilsele (Leuven), Hofstade (Zemst).

Bezwaarindiener merkt op dat voorliggend bouwkundig element terecht wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindieners merkt op dat het moeilijk te geloven blijft dat een bedrijf ("Hambos logistics - Celis") toestemming kreeg om een deel van het Jaagpad af te sluiten voor elk gebruik. Bezwaarindieners meent dat de begunstigde dit op zeer agressieve wijze handhaaft. Bezwaarindieners hoopt dat de inventaris dit onrecht kan rechtzetten. Bezwaarindieners wijst op het voorbeeld aan de overkant van het kanaal ter hoogte van Cargill waar het Jaagpad rond de industriële site loopt tot ieders tevredenheid.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindieners gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Bezwaren kunnen enkel handelen over de feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek bij voorliggend vaststellingsvoorstel, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat het bouwkundig element niet meer voldoende erfgoedwaarde bevat door een sloop of een verbouwing. Ten slotte kan de erfgoedwaarde van een onroerend goed in vraag gesteld worden op basis van argumenten.

Volledigheidshalve merken we op dat bezwaarindieners zich tot de bevoegde instantie bij de lokale overheid dient te wenden met dit bezwaar. Indien het jaagpad effectief op onrechtmatige wijze wordt afgesloten, zijn er procedures waarmee de wederrechtelijke ingebruikname van het openbaar domein aangevochten kan worden.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000113: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Villa van 1937 (erfgoedid 215065/aanduidingsid 119035), Rondebosstraat 23 Dilbeek.

Bezwaarindieners geeft aan in kennis te zijn gesteld dat de woning gelegen in de Rondebosstraat 23, 1700 Dilbeek opgenomen werd in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindieners geeft aan niet op de hoogte te zijn gebracht voorafgaand aan deze opname en niet eerder in de mogelijkheid te zijn gesteld om hier bezwaar tegen aan te tekenen. Bezwaarindieners geeft volgende als reden waarom hij of zij niet akkoord kan gaan met een opname:

In de inventaris staat letterlijk het volgende: "Interbellumvilla van 1937 naar ontwerp van Van Hall (Van Hall Henri? - moeilijk leesbaar op de bouwplannen)." Bezwaarindieners merkt op dat er dus geen zekerheid is dat Van Hall Henri deze woning heeft ontworpen, waardoor hier alvast geen rekening mee gehouden kan worden.

In de inventaris staat ook het volgende: "Kenmerkend zijn de rondboogvormige muuropeningen (bewaard schrijnwerk)". Bezwaarindieners geeft aan dat in de loop van de jaren er verschillende vernieuwingen werden uitgevoerd, waarbij geen rekening werd gehouden met deze ronde bogen wegens de te hoge kostprijs om deze aan te houden. Bezwaarindieners verwijst hierbij naar enkele foto's gevoegd bij zijn of haar schrijven. Deze erfgoedkenmerken zijn dus grotendeels niet meer aanwezig.

In de beschrijving staan voor het overige geen argumenten om deze woning te beschermen.

Bezwaarindieners meent omwille van bovenstaande dat er geen reden is voor de opname in de inventaris en dit voornemen vandaag niet meer geldig is. Bezwaarindieners voegt hier als laatste aan toe dat alle betrokken eigenaars geïnformeerd dienen te worden dat de

woning opgenomen gaat worden in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener merkt op dat dit in voorliggend geval niet is gebeurd.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener geeft aan nooit eerder op de hoogte te zijn gebracht en niet eerder in de mogelijkheid te zijn gesteld om hier bezwaar tegen aan te tekenen. Dat is correct: een persoonlijke kennisgeving aan belanghebbenden is niet voorzien bij de opname van een pand in de wetenschappelijke inventaris en niet bij de opname in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed.

Het bouwkundig element 'Villa van 1937' (erfgoedid 215065/aanduidingsid 119035), Rondebosstraat 23 Dilbeek werd in 2012 opgenomen in de wetenschappelijke inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Dilbeek (2010-2013). Het goed is sinds 2013 vastgesteld als bouwkundig erfgoed en is opgenomen in het vaststellingsbesluit van de administrateur-generaal van 28 november 2014. Voor de opname van onroerende goederen in een wetenschappelijke inventaris wordt niet in een individuele kennisgeving aan de eigenaars voorzien.

Het bouwkundig element wordt voor de eerste keer vastgesteld als bouwkundig erfgoed volgens de nieuwe vaststellingsprocedure zoals voorzien in het Onroenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, met voorafgaand openbaar onderzoek van zestig dagen. Het decreet voorziet niet in een individuele kennisgeving aan eigenaars van de betrokken onroerende goederen die voorgedragen worden voor opname in een vastgestelde inventaris. Het openbaar onderzoek wordt bekend gemaakt via publicatie in het Belgisch Staatsblad en aankondiging in drie afzonderlijke dagbladen. De aankondiging van het openbaar onderzoek werd eveneens geafficheerd in de gemeente en bekend gemaakt op de website van de gemeente. Daarenboven was alle informatie online raadpleegbaar op de webpagina van het openbaar onderzoek (<https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>).

Bezwaarindiener meent dat het goed onvoldoende erfgoedwaarde heeft voor opname in de vastgestelde inventaris en wijst hiervoor op vernieuwingen aan de woning, waarbij de kenmerkende rondboogvormige muuropeningen en het schrijnwerk aangepast of vervangen werden. Bezwaarindiener meent dat deze erfgoedkenmerken niet meer aanwezig zijn. Dit argument wordt weerlegd.

Het bouwkundig element 'Villa uit 1937', Rondebosstraat 23 in Dilbeek, werd in 2012 ter plaatse geregistreerd en beschreven in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het goed is op basis van de toen beschreven erfgoedkenmerken in 2013 vastgesteld als bouwkundig erfgoed, omwille van haar architecturale en historische waarde, en ligt momenteel opnieuw voor voor opname in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener stelt ten onrechte dat deze erfgoedkenmerken ondertussen grotendeels niet meer aanwezig zijn. Op basis van desktoponderzoek en de foto's die bezwaarindiener aanreikt wordt geconcludeerd dat het goed op heden in een voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd en nog steeds over voldoende erfgoedwaarde beschikt. De foto's die bij de recente tekoopstelling van het goed online gepubliceerd werden door de vastgoedmakelaar tonen aan dat het origineel schrijnwerk slechts op een beperkt aantal plaatsen vernieuwd werd. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van de villa in de wetenschappelijke inventaris zijn nog steeds aanwezig. De woning verkeert in een haast ongewijzigde staat met authentieke gevelindeling voorzien van rondbogige muuropeningen en steil zadeldak. De woning vormt daarmee een representatief en herkenbaar voorbeeld van een interbellumvilla.

Bezwaarindiener merkt op dat er geen zekerheid bestaat dat architect Henri Van Hall de woning ontworpen heeft en hier alvast geen rekening mee gehouden kan worden.

Het bouwdoossier uit 1937 bewaard in het gemeentearchief van Dilbeek biedt inderdaad geen uitsluitsel of de woning met zekerheid aan architect Henri Van Hall toegeschreven

kan worden. Dit wordt momenteel reeds zo aangegeven in de beschrijving van de villa in de wetenschappelijke inventaris. Ondanks het feit dat de toeschrijving van de woning aan deze ontwerper onzeker is, heeft de woning erfgoedwaarde als traditionele interbellumvilla met kenmerkende rondbogige muuropeningen.

Het bouwkundig element 'Villa van 1937', Rondebosstraat 23 Dilbeek, wordt om die reden ongewijzigd opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000114: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: L-Vormig hoevecomplex (erfgoedid 90787/aanduidingsid 117625), Pijnbroekstraat 48 Sint-Pieters-Leeuw.

Bezwaarindiener merkt op dat de opname in de inventaris van dit goed reeds lang geleden door de bevoegde diensten van de Vlaamse overheid werd verricht. Bezwaarindiener voegt aan zijn of haar schrijven foto's toe van de huidige toestand, die wijzen op de zeer bouwvallige staat van het goed. Bezwaarindiener meent dat het goed niet langer te betreden valt. Bezwaarindiener vraagt de foto's bij zijn of haar schrijven te vergelijken met de archiefphoto's van het moment van inventarisatie.

Behandeling van het bezwaar:

Op basis van de foto's die bezwaarindiener toevoegt aan zijn of haar schrijven en de recente beelden zoals raadpleegbaar via desktoponderzoek (Google Streetview april 2019), blijkt dat het dak van het woonhuis deels is ingestort en het goed aan de nodige onderhouds- en herstellingsweken toe is. Er dient opgemerkt te worden dat het feit dat het goed aan herstel toe is en er zich reeds zichtbare tekenen van verval voordoen, niet aantoont dat het goed niet langer over erfgoedwaarde zou beschikken of onvoldoende goed bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Normale tekenen van ouderdom en gebrekkig onderhoud, zoals beperkte scheurvorming en scheefstand, uitvallen van voegen, beperkt materiaalverlies, lekken in een dak, opstijgend vocht, zijn op zich reden om een onroerend goed te schrappen uit een vastgestelde inventaris te schrappen.

Op basis van de beschikbare gegevens blijken de bouwfysische gebreken niet van die aard dat deze de erfgoedwaarden van voorliggend bouwkundig element teniet doen. Het bouwkundig element 'L-vormig hoevecomplex', Pijnbroekstraat 48 Sint-Pieters-Leeuw, werd in 2008 opgenomen in de wetenschappelijke inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Sint-Pieters-Leeuw. De hoevegebouwen, waaronder de boerenwoning, stal en schuur zijn sinds 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed. De erfgoedkenmerken en -elementen van het bouwkundig erfgoed zijn nog duidelijk afleesbaar. Het goed is nog steeds herkenbaar als L-vormig hoevecomplex gelegen ten noorden van een gekasseid erf, bestaande uit een schuin ingeplant woonstalhuis met rechts de haaks aangebouwde schuur, wellicht opklimmend tot het derde kwart van de negentiende eeuwen.

Er wordt geconcludeerd dat het goed nog steeds aan de criteria voor opname in een vastgestelde inventaris voldoet, zoals bepaald in artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000115 en B_000123: Twee bezwaren bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322), Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, 47, Minderbroedersstraat 12, 32 Leuven.

Bezwaar B_000115

Bezwaarindiener B_000115 merkt op dat in de afbakening op het plan van voorliggend bouwkundig geheel de eerste stadsomwalling van Leuven (ID: 125406) werd meegenomen. De afbakening dient aangepast te worden tot enkel de site van de ziekenhuizen. Bezwaarindiener merkt op dat de stadsomwalling een juiste afbakening kreeg en niet meer dient aangepast te worden.

Bezwaar B_000123

Bezwaarindiener B_000123 geeft aan geconfronteerd te worden met de vaststellingslijst van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en de intentie tot opname van de Sint-Rafaël en Sint-Pietersziekenhuizen, gelegen aan de Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, 47, Minderbroedersstraat 12, 32 te 3000 Leuven. Bezwaarindiener wenst middels voormeld schrijven bezwaar in te dienen tegen de opname van de Sint-Rafaël en Sint-Pietersziekenhuizen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener geeft aan dat de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen een hele site met gebouwen betreft. Bezwaarindiener geeft aan dat gehele ziekenhuissite in herontwikkeling is. Bezwaarindiener wenst aan te tonen dat de gehele ziekenhuissite deel uitmaakt van een herontwikkelingsproject dat reeds vastgesteld werd in ene RUP en waarvoor al verschillende vergunningen verleend werden.

Bezwaarindiener geeft aan belang te hebben bij het indienen van een bezwaar tegen de opname van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen aangezien de bouwwerken in uitvoering zijn voor het herontwikkelingsproject van de ziekenhuissite. Bezwaarindiener wenst aan te tonen dat de voorgestelde opname enerzijds niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving, en anderzijds niet meer actueel is gelet op de grondige omvorming van de site.

De vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed glegen in de provincie Vlaams-Brabant lag initeel van 2 maart 2020 tot en met 30 april 2020 in openbaar onderzoek. Op vrijdag 27 maart 2020 keurde de Vlaamse Regering een noodbesluit goed. In navolging van de afgekondigde maatregelen van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid tegen de verspreiding van het Coronavirus (COVID-19) wordt daarmee de termijn van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant geschorst tot en met 24 april 2020. De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan de schorsingstermijn verlengen indien nodig. Zonder bijkomende verlenging van de noodsituatie loopt het openbaar onderzoek tot en met 18 juni 2020. Bezwaarindiener geeft aan dat voorliggende bezwaar dus alleszins tijdig is.

Bezwaarindiener verzet zich tegen de opname van de gehele ziekenhuissite op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Vooreerst wenst bezwaarindiener aan te tonen dat (i) de wijze van de voorgestelde opname van het gebouwencomplex niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving en bovendien ook zeer onduidelijk is. Daarnaast wenst bezwaarindiener tevens uiteen te zetten dat (ii) de voorgestelde opname geschrapt moet worden van de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener meent dat de bestaande vaststelling van 8 november 2012 niet meer de actuele situatie van de ziekenhuissite weergeeft, die sinds de opstart van het herontwikkelingsproject Hertogensite grondig veranderd is. Bovendien worden volgens bezwaarindiener door de voorgestelde opname van de gehele site tal van gebouwen opgenomen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed, terwijl zij geen erfgoedwaarde bezitten. Bezwaarindiener

geeft aan dat intussen expliciet en meermaals beslist werd tot de afbraak van een aanzienlijk aantal gebouwen op de site.

Bezwaarindiener meent dat gelet op de noemenswaardige transformatie van de Hertogensite, het niet meer zinvol is om de volledige ziekenhuissite Sint-Rafaël- en Sint-Pieters op te nemen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. De afzonderlijke inventarisatie van enkele erfgoedpanden gelegen op de site, alsook talrijke juridisch bindende documenten die opgemaakt werden, zullen volgens bezwaarindiener volstaan om het aanwezige erfgoed op de site te beschermen.

Inhoudelijke argumentatie

Voorgestelde opname is onduidelijk en niet in overeenstemming met de geldende regelgeving

Wanneer de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen opgezocht worden via de kaart die in openbaar onderzoek ligt voor de opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed komt met volgende polygoon uit [bezwaarindiener voegt afbakening op het plan van op de webpagina van het openbaar onderzoek toe].

Indien vervolgens op de polygoon geklikt wordt voor meer informatie, verschijnt volgende fiche voor de Sint-Rafaël en Sint-Pietersziekenhuizen: [bezwaarindiener voegt fiche van op de webpagina van het openbaar onderzoek toe].

Bezwaarindiener meent hieruit af te kunnen leiden dat de ziekenhuissite zich bevindt op een terrein begrensd door de Brusselsestraat 69, de Kapucijnenvoer 35-37, 47 en de Minderbroedersstraat 12, 32 te 3000 Leuven.

Bezwaarindiener merkt op dat de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen kort beschreven wordt als courante benaming voor de ziekenhuissite tussen Brusselsestraat, Kapucijnenvoer en Minderbroedersstraat en wordt gezegd dat de oorsprong van het gebouwencomplex opklimt tot de eerste helft van de 19de eeuw.

Bezwaarindiener geeft aan dat er gesteld wordt dat de architecturale en historische waarde voorhanden zijn, maar indien op deze waarden geklikt wordt men een algemene definitie van deze waarden uit het ministerieel besluit tot de vaststelling van de inventarismethodologie te zien krijgt [bezwaarindiener voegt deze omschrijvingen toe aan zijn of haar schrijven].

Bezwaarindiener kan uit de polygoon en de fiche niet afleiden waarom het betreffende gebouwencomplex voorgesteld wordt tot opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Deze beschrijving is volgens bezwaarindiener uiterst beknopt en zeer algemeen. Bezwaarindiener meent dat uit de fiche niet blijkt welke erfgoedwaarden op de site aanwezig zijn en waarom deze waarden een opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed kunnen verantwoorden. Bezwaarindiener merkt op dat er louter vermeld wordt dat er architecturale en historische waarde zou zijn, doch nergens is te vinden wat de specifieke waarden zouden zijn.

Bezwaarindiener geeft aan dat artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit evenwel bepaalt dat een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen slechts opgenomen kan worden in een vastgestelde inventaris als het betreffende onroerend goed één of meer erfgoedwaarden bezit én voldoende goed bewaard is.

Uit bovenstaande voorgestelde opname van het geheel van onroerende goederen kan volgens bezwaarindiener niet afgeleid worden welke erfgoedwaarden voorhanden zijn en of deze überhaupt voldoende goed bewaard zijn.

Bezwaarindiener meent nergens uit de beschikbare informatie die in openbaar onderzoek ligt af te kunnen leiden dat een kritisch en grondig onderzoek gevoerd werd naar de erfgoedwaarde van de ziekenhuissite. Bezwaarindiener merkt op dat er niet verwezen wordt naar bronnen en er geen nadere specificering gegeven wordt van de vermeende 'architecturale waarde' en de 'historische waarde'.

Bezwaarindiener merkt op dat er verder ook enige actuele beoordeling van de huidige toestand ontbreekt van de onroerende goederen. Volgens bezwaarindiener wordt nergens aangetoond dat de erfgoedwaarden effectief nog voldoende bewaard zijn. Bezwaarindiener meent dat dit ook niet meer rechtgezet kan worden aangezien dit een schending van de regels van het openbaar onderzoek zou inhouden.

Bezwaarindiener meent hieruit te kunnen afleiden dat de voorgestelde opname van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen duidelijk in strijd is met artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit aangezien niet duidelijk is welke erfgoedwaarden de gehele ziekenhuissite bezit, dan wel of deze nog voldoende goed bewaard zijn. De voorgestelde opname van het gebouwencomplex op de inventaris van het bouwkundig erfgoed is dan ook manifest onwettig.

Voorgestelde opname dient geschrapt te worden

Bezwaarindiener geeft aan dat de bovenstaande algemene beschrijving doet vermoeden dat het de bedoeling is om de gehele ziekenhuissite op te nemen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Indien dit een correcte lezing zou zijn, zou dit volgens bezwaarindiener betekenen dat alle gebouwen op de site erfgoedwaarde bezitten en dat deze nog steeds voldoende bewaard zijn. Bezwaarindiener stelt dat dit evenwel onjuist is en verzet zich dan ook tegen de opname van de volledige ziekenhuissite onder de benaming Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen.

Bezwaarindiener merkt op dat de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen opgelijst staan als bouwkundig erfgoed sinds 8 november 2012. In de fiche van het toen vastgestelde bouwkundig erfgoed wordt enerzijds een algemene en historische beschrijving van de ziekenhuissite gegeven, en anderzijds wordt gesteld dat de vaststelling van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen de omvattende vaststelling is van:

- Anatomisch theater
- Auditorium Heelkunde
- Eerste stadsomwalling
- Kankerinstituut
- Klooster- en verpleegsterschool Sint-Elisabeth
- Sint-Pietersgasthuis
- Stadsschool nummer 3
- Stookhuis van de ziekenhuissite
- Vesaliusinstituut en Pathologisch instituut
- Vleugels van de pediatrie, materniteit, in- en uitwendige ziekten

Bezwaarindiener geeft aan dat deze ook allen individueel vastgesteld werden als bouwkundig erfgoed op 8 november 2012. Een deel van de onroerende goederen is zelfs aangeduid als beschermd monument. Het gaat dan met name over:

- Universitaire instituten en instellingen. Het voormalig Vesaliusinstituut (beschermd sinds 5 mei 2010)
- Universitaire instituten en instellingen: Het Pathologisch Instituut (beschermd sinds 5 mei 2010)
- Eerste stadsomwalling: muurfragmenten en torens (zijde Brusselsestraat: Toren; zijde Minderbroedersstraat: Toren en muurfragment) (beschermd sinds 7 juni 1994)

- Minderbroedersstraat vanaf de zuidelijke Dijle-arm tot aan de stedelijke kruidtuin aan de Kapucijnenvoer: burgerhuis Minderbroedersstraat 14 (voormalige Leerlooierij)
- Minderbroedersstraat vanaf de zuidelijke Dijle-arm tot aan de stedelijke kruidtuin aan de Kapucijnenvoer: "Schola Anatomica Andreae Vesalii" en de voormalige universitaire drukkerij (beschermd sinds 8 juli 1999)

Bezwaarindiener meent dat de vaststelling van 8 november 2012 enkel de vaststelling van de hoger vermelde onroerende goederen inhield. Bezwaarindiener geeft aan dat het onduidelijk is of de voorgestelde opname die in openbaar onderzoek ligt, een één-op-één overname is van de vaststelling van 8 november 2012, dan wel een uitbreiding waarbij naast de opgesomde onroerende goederen ook alle overige onroerende goederen op de ziekenhuissite opgenomen worden in de inventaris bouwkundig erfgoed. Indien dit de intentie is van de nieuwe vaststelling, wenst bezwaarindiener zich hier uitdrukkelijk tegen te verzetten. Bezwaarindiener zal aantonen dat vele onroerende goederen op de ziekenhuissite geen erfgoedwaarde bezitten waardoor reeds expliciet en principieel beslist werd tot afbraak van een aanzienlijk deel van de gebouwen op de site. Bezwaarindiener geeft aan dat op heden al meerdere gebouwen op de site gesloopt werden.

Bezwaarindiener merkt op dat wanneer gekeken wordt naar de beschrijving van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen bij de vaststelling van 8 november 2012 dit voornamelijk een historische uiteenzetting van de totstandkoming van de gebouwen op de site blijkt te zijn en een algemene beknopte omschrijving van het uiterlijk ervan. De beschrijving luidt als volgt: [bezwaarindiener citeert de beschrijving in de inventaris].

Bezwaarindiener meent dat deze beschrijving volledig achterhaald is. Bezwaarindiener meent dat de beschreven verzorgings-, onderwijs- en onderzoeksfuncties niet meer aanwezig zijn op de site. De verdere schaalvergroting van het Universitair ziekenhuis was op voorliggende site niet meer mogelijk, waardoor de ziekenhuis- en nevenfuncties verhuisden en de site te maken kreeg met leegstand. Bezwaarindiener geeft aan dat ondanks de strategische ligging van de site in de benedenstad van Leuven, het terrein vandaag slechts beperkt toegankelijk is en geïsoleerd is van de rest van de stad. Bezwaarindiener merkt op dat de voortdurende schaalvergroting van de ziekenhuisinfrastructuur ertoe geleid heeft dat het terrein steeds verder verdicht werd door de jaren heen. Bezwaarindiener meent dat hierbij geen duidelijke ruimte visie voorhanden was en er afbreuk gedaan werd aan de beschermde erfgoedwaarden op de site.

Bezwaarindiener geeft aan dat het herontwikkelingsproject voor de volledige Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuissite opgestart werd onder de naam Hertogensite. Doel was om de volledig versteende site terug in te vullen met kwalitatief groen, waarbij ook de Dijle-arm en de Aa terug opgegelegd worden. Bezwaarindiener stelt dat verder de waardevolle en beschermde gebouwen terug in hun glorie hersteld zullen worden en er een prominente plaats zullen krijgen.

Bezwaarindiener geeft aan dat op 17 december 2013 de nota "Krijtlijnen masterplan Hertogensite" goedgekeurd werd door het college van Burgemeester en Schepenen van de Stad Leuven. In deze nota werkte de stad een aantal krachlijnen uit die de randvoorwaarden vormen voor de herontwikkeling van de site. Deze nota geeft enerzijds een overzicht van de bestaande doelstellingen zoals geformuleerd in het ruimtelijk structuurplan Leuven van 2004. Anderzijds is ze het resultaat van een afweging tussen de verschillende ruimtelijke aspecten (onroerend erfgoed, mobiliteit, groen, ...) die voorafgaandelijk aan en sectoraal onderzoek werden onderworpen.

Bezwaarindiener geeft aan dat er een Visienota Benedenstad en een Erfgoednota Hertogensite werd opgesteld door de Stad Leuven. De bedoeling van de erfgoednota was om een erfgoedkader aan te reiken, waarbinnen afwegingen met betrekking tot nieuwe

ontwikkelingen konden gemaakt worden en dat als houvast kon dienen voor de wijze waarop het erfgoed maximaal geïntegreerd kan worden in de ruimtelijke ontwikkeling. Bezwaarindiener merkt op dat in de Erfgoednota alle beschermde en geïnventariseerde panden besproken worden en telkens een ambitie per gebouw geformuleerd wordt in het kader van het gehele stadsontwikkelingsproject. Hoewel er een ruimtelijke historiek van de site gegeven wordt in de Erfgoednota, wordt de inventarisatie van de Sint-Rafaëls- en Sint-Pietersziekenhuizen niet besproken. Bezwaarindiener meent dat dit toch wel opmerkelijk is aangezien de voormalige ziekenhuissite de hedendaagse Hertogensite is waarvoor de erfgoednota opgemaakt werd.

Dit toont volgens bezwaarindiener aan dat de opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen geïnterpreteerd wordt als een vaststelling die enkel betrekking heeft op de panden op de site die reeds beschermd en vastgesteld zijn. Geenszins blijkt uit de Erfgoednota dat de gehele ziekenhuissite uit gebouwen bestaat die allemaal erfgoedwaarde hebben.

Bezwaarindiener merkt op dat uitgaande van de krijtlijnen en voorgaande studies aldus het Masterplan Hertogensite werd opgemaakt. Bezwaarindiener geeft aan dat in het masterplan wordt beschreven hoe omgegaan moet worden met het bestaande ziekenhuispatrimonium. Daarbij worden in het kader, de analyse, de opgave, de methode en de visie op het erfgoed in het kader van de nieuwe Hertogensite uiteengezet. Voor alle gebouwen werd nagegaan en gedocumenteerd welke erfgoedwaarde zij bezitten. Vervolgens werd binnen een overlegmodel beoordeeld hoe de erfgoedwaarden inpasbaar zijn in de beoogde ruimtelijke structuur van het masterplan. Ook het agentschap Onroerend Erfgoed werd hierbij geraadpleegd zodat hun adviezen verwerkt konden worden in het Masterplan.

Bezwaarindiener geeft aan dat in het masterplan enkele principes vooropgesteld worden inzake de omgang met het patrimonium van erfgoedwaarden aanwezig op de site. Bezwaarindiener merkt op dat er ook weergegeven wordt welke onroerende goederen behouden zullen blijven en geïntegreerd zullen worden in het herontwikkelingsproject.

Bezwaarindiener merkt op dat het Masterplan, dat het resultaat is van de afweging van verschillende aspecten, uitgaat van de sloop van enkele geïnventariseerde panden zoals de Klooster- en verpleegsterschool Sint-Elisabeth en de Stooktoren. De afbraak van deze panden wordt volgens bezwaarindiener echter uitgebreid gemotiveerd en betreft een weloverwogen keuze na een afweging van alle belangen. Over de niet-geïnventariseerde gebouwen wordt niets gezegd. Uit het Masterplan blijkt volgens bezwaarindiener dat vele bestaande gebouwen zonder erfgoedwaarden gesloopt zullen worden om terug open ruimte te creëren op de site en interactie te voorzien met de omliggende omgeving. Bezwaarindiener wenst aan te tonen dat op heden ook reeds vele gebouwen afgebroken werden.

Bezwaarindiener merkt op dat het masterplan werd goedgekeurd door de gemeenteraad van de Stad Leuven op 8 december 2014 en als uitgangspunt diende voor de opmaak van een Ruimtelijk Uitvoeringsplan Hertogensite.

De opmaak van dit RUP 'Benedenstad III - Hertogensite' vloeit voort uit de bindende bepalingen (§2.3.5, p. 29) van het ruimtelijk structuurplan van de Stad Leuven (RSL, goedgekeurd bij ministerieel besluit van 29 april 2004). Het RUP vormt de derde fase in een planningsproces waarbij de grote herontwikkelingslocaties van de Benedenstad worden herbestemd, namelijk de ruimere ziekenhuissite tussen Janseniusstraat en de Brusselsestraat (WO48) en de nabijgelegen herontwikkelingsgebieden aan de Minderbroedersstraat en de Sint-Barbarastraat (WO49 en WO50).

Bezwaarindiener merkt op dat op 27 maart 2017 het RUP definitief werd vastgesteld en op 12 mei 2017 gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat er tegen dit RUP geen beroep werd aangetekend waardoor het definitief werd.

In navolging van het structuurplan voorziet het RUP wonen, aangevuld met een aandeel gemeenschaps-, handels- en horecafuncties. Daarnaast bevat het RUP een aandeel publieke groene ruimte, het openleggen van de Dijle en wordt er bijzondere aandacht besteed aan de aanwezige erfgoedwaarden. Dit resulteerde in onderstaand grafisch plan: [bezwaarindiener voegt plan van het structuurplan toe aan zijn of haar schrijven].

In de toelichtende nota bij het RUP worden de beschermde en geïnventariseerde onroerende goederen opgesomd. [Bezwaarindiener citeert de betreffende onderdelen 1.5.1. en 1.5.2. uit de toelichtende nota bij het RUP].

In het RUP wordt ook verwezen naar de Visienota erfgoed Hertogensite en het Masterplan Hertogensite en de erfgoedvisie die daarin vooropgesteld wordt. Er wordt daarbij nogmaals benadrukt dat elk erfgoedpand afzonderlijk onderzocht werd en afgewogen werd tegen de ruimtelijke context. In het RUP wordt herhaald dat alle beschermde monumenten behouden worden en dat vooral de stadsomwalling en gracht een rode draad vormen doorheen de site (p. 20 Toelichtende nota RUP).

Verder worden ook de te behouden en te slopen vastgestelde inventarispannen besproken (p. 20 t.e.m. p. 23 van het RUP). De sloop van bepaalde geïnventariseerde onroerende goederen, zoals de Klooster- en Verpleegstersschool Sint-Elisabeth en de Stooktoren, worden uitvoerig gemotiveerd. Bezwaarindiener merkt opnieuw op dat enkel gesproken wordt over de erfgoedwaarde van de vastgestelde inventarisitems en de sloop hiervan en nooit ter sprake komt dat de opname van de gehele site inhoudt dat alle gebouwen op de site erfgoedwaarde hebben.

Bezwaarindiener merkt op dat in de brownfieldconvenant die op 26 januari 2015 werd afgesloten tussen de Vlaamse Regering, de actoren bij het voornoemde brownfieldproject en de regisseurs geen uitspraak gedaan wordt over de erfgoedrelicten.

Bezwaarindiener geeft aan dat artikel 11 van voornoemd brownfieldconvenant bepaalt dat realisatieconvenanten kunnen worden afgesloten ter uitvoering van het brownfieldconvenant.

Op 11 december 2017 werd een realisatieconvenant Onroerend Erfgoed afgesloten tussen het agentschap Onroerend Erfgoed en de overige partners en actoren. Het realisatieconvenant is een middel om draagvlak te doen vinden voor de omgang met het onroerend erfgoed op de Hertogensite, waarbij er gestreefd wordt op basis van de lijst met beschermde, te behouden en mogelijk te verwijderen relicten naar een globaal erfgoedproject met een gezamenlijke visie op het behoud, de ontsluiting en de restauratie. In artikel 4.3. van het realisatieconvenant staat dat de betrokken erfgoeddiensten, meer bepaald het agentschap Onroerend Erfgoed, alsook de stedelijke erfgoeddiensten, de realisatieconvenant zullen hanteren als referentiekader bij:

- het verlenen van toelatingen in het kader van stedenbouwkundige en andere vergunningsprocedures voor werkzaamheden aan een beschermd goed;
- de advisering in het kader van stedenbouwkundige en andere vergunningsprocedures voor werkzaamheden aan een beschermd goed;
- de advisering in het kader van stedenbouwkundige en andere vergunningsprocedures voor werkzaamheden of sloopaanvragen van items opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.
- de toepassing van de regelgeving met betrekking tot archeologie.

In het convenant werden drie tabellen opgenomen waarin onroerende goederen beschreven staan, alsook de principes inzake behoud, instandhouding, herbesteding en integratie per onroerend goed. In tabel 1 worden de beschermde goederen op de Hertogensite beschreven. Tabel 2 gaat over de vastgestelde relicten bouwkundig erfgoed. Daarbij wordt volgend algemeen principe uitgezet: [bezwaarindiener citeert onderschrift bij tabel 1 uit het realisatieconvenant].

Bezwaarindiener geeft aan dat in het Realisatieconvenant, mede ondertekend door het agentschap Onroerend Erfgoed, uitdrukkelijk vermeld staat dat enkel de onroerende goederen die opgenomen zijn in de inventaris van het bouwkundig erfgoed erfgoedwaarde hebben. Alle andere gebouwen die op de site aanwezig zijn mogen afgebroken worden omdat zij geen erfgoedwaarde hebben. Bezwaarindiener stelt dat er aldus expliciet vermeld wordt in het convenant ondertekend door het agentschap Onroerend Erfgoed dat alle niet-geïnterpreteerde gebouwen op de site erfgoedwaarde hebben en gesloopt mogen worden. Uit bovenstaande uiteenzetting meent bezwaarindiener af te leiden dat meermaals expliciet in juridisch bindende documenten beslist werd tot afbraak van een aanzienlijk aantal gebouwen op de site omdat ze geen erfgoedwaarde bezitten.

Bezwaarindiener merkt op dat er bijgevolg ook reeds meerdere gebouwen afgebroken werden en rond januari 2018 de werken op de ziekenhuissite aangevat werden om het volledige herontwikkelingsproject te realiseren. Nadat op 30 juni 2017 en 22 december 2017 de verkavelingsvergunning verleend werden, werden de aanvragen voor de sloop van bepaalde gebouwen ingediend. Daarnaast zijn er ook reeds vergunningen verleend voor de bouw van de nieuwbouvvolumes op de site. Heden werden reeds volgende vergunningen verleend voor de herontwikkeling van de ziekenhuissite. [Bezwaarindiener somt alle verleende omgevingsvergunningen op voor de ziekenhuissite en voegt een plan toe, waarop aangeduid staat welke werken vergund werden en welke werken aangevraagd werden, evenals een plan, waarop alle gesloopte volumes aangeduid worden].

Bezwaarindiener merkt op dat er een omschrijving van de site op vandaag ontbreekt. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat de actuele situatie van de ziekenhuissite totaal veranderd is ten opzichte van de beschrijving die in de fiche van de vaststelling van 8 november 2012 beschreven wordt. Deze beschrijving is helemaal niet meer representatief voor de huidige situatie van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen.

Bezwaarindiener verzet zich uitdrukkelijk tegen de opname van de gehele ziekenhuissite op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener meent dat uit bovenstaande uiteenzetting blijkt dat zeer veel gebouwen geen enkele erfgoedwaarde bezitten en bijgevolg niet beschermenswaardig zijn.

Daarenboven meent bezwaarindiener dat een inventarisatie van de ziekenhuissite, zoals deze beschreven wordt in de fiche van de vaststelling van 8 november 2012 compleet nutteloos is aangezien de ziekenhuissite reeds volledig veranderd en in volle ontwikkeling is. Tal van gebouwen werden reeds afgebroken voor de realisatie van het herontwikkelingsproject Hertogensite.

Bezwaarindiener meent dat door de aanzienlijke transformatie van de Hertogensite het niet meer zinvol is om de volledige ziekenhuissite Sint-Rafaël en Sint-Pieters op te nemen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Uit bovenstaande juridisch bindende en principiële beslissing, tot stand gekomen in samenwerking met het agentschap Onroerend Erfgoed blijkt dat alle beschermde monumenten op de site behouden zullen blijven. Ook voor de onroerende goederen die afzonderlijk op de inventaris van het bouwkundig erfgoed zijn opgenomen, werd voorgesteld dat deze behouden en opgevoerd zullen worden.

Desalniettemin werd ook besloten dat enkele inventarispanen gesloopt zullen worden omdat het behoud ervan niet opweegt tegen de ruimtelijke concepten die vooropgesteld worden voor het herontwikkelingsproject. Bezwaarindiener tekent eveneens bezwaar aan tegen de voorgestelde opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed van de Klooster- en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth en de Stooktoren.

Bezwaarindiener verzoekt de minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed om in casu het gebouwencomplex Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen als een geheel te schrappen uit de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Conclusie: geen opname van het gebouwencomplex in de inventaris, wel schrapping uit de inventaris via vaststellingsbesluit 2020.

Uit de hierboven uiteengezette argumentatie meent bezwaarindiener dat de voorgestelde opname van het gebouwencomplex in de inventaris niet weerhouden kan worden. Tijdens het openbaar onderzoek ligt immers geen beschrijving ter inzage van de erfgoedwaarden van de site.

Daarnaast wordt door bezwaarindiener ook aangetoond dat de opname van de volledige site niet opportuun is, nu hiermee onroerende goederen geïnventariseerd worden die geen erfgoedwaarde bezitten. Daarenboven wordt voorbijgegaan aan het feit dat de ziekenhuissite het voorwerp uitmaakt van een herontwikkelingsproject en een groot deel van de site reeds afgebroken werd.

Het gebouwencomplex kan om die redenen dan ook niet worden vastgesteld als bouwkundig erfgoed-relict in het vaststellingsbesluit.

Het gebouwencomplex is nog steeds opgenomen in het vaststellingsbesluit van 2012 (en het laatste vaststellingsbesluit van 2014) als bouwkundig erfgoed-relict. Aangezien het gebouwencomplex niet voldoet aan de criteria voor opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed, met het item worden geschrapt uit de voorgestelde inventaris (Verslag aan de Vlaamse Regering bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, BS 27 oktober 2014, p. 21). Gelet op hetgeen hoger werd gededuid dient het onroerend goed volgens bezwaarindiener geschrapt te worden van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van het huidig openbaar onderzoek.

Gelet op het voorgaande verzoekt bezwaarindiener de minister bevoegd voor het onroerend erfgoed om kennis te nemen van voorliggend bezwaar, het betreffend gebouwencomplex niet opnieuw op te nemen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed, maar het onroerend goed te schrappen uit de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaar B_000115

De informatie die bezwaarindiener aanreikt is correct. De afbakening van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen in de wetenschappelijke inventaris zou in principe dienaangaande aangepast moeten worden. De site wordt echter niet langer opgenomen als bouwkundig geheel, maar wordt ontsloten als geografisch thema. Een geografisch thema wordt niet aangeduid op het plan. Het bouwkundig geheel wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant en wordt geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Bezwaar B_000123

De bezwaarindiener vraagt het bouwkundig geheel te schrappen uit de vastgestelde inventaris. Het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pieterziekenhuizen' wordt geschrapt uit het vaststellingsbesluit.

Bezwaarindiener voert algemeen aan dat de wijze van de voorgestelde opname van het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël en Sint-Pietersziekenhuizen' op de inventaris van bouwkundig erfgoed niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving.

Bezwaarindiener voert bijkomend aan dat het bouwkundig geheel dat voorligt voor opname geschrapt moet worden omdat deze niet langer de actuele situatie van de ziekenhuissite

weergeeft. Bezwaarindiener geeft aan dat tal van gebouwen op de site geen erfgoedwaarde meer bezitten en over een aantal gebouwen reeds expliciet en meermaals beslist werd tot afbraak. Bezwaarindiener meent uit de noemenswaardige transformatie van de Hertogensite af te leiden dat de vaststelling van de volledige ziekenhuissite Sint-Rafaël- en Sint-Pieters als bouwkundig erfgoed niet meer zinvol is, daar de afzonderlijke opname van enkele erfgoedpanden in de vastgestelde inventaris, evenals de talrijke juridische bindende planningsinstrumenten die opgemaakt werden, zullen volstaan om het aanwezige erfgoed te beschermen.

Het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322), Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, 47, Minderbroedersstraat 12, 32 Leuven, werd in 2012 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van de herinventarisatie van de Leuvense binnenstad. In 2012 werd deze herinventarisatie voltooid met de inventarisatie van een aantal grote historische complexen in het stadscentrum van Leuven, waaronder de ziekenhuissite van Sint-Rafaël en Sint-Pieter. Het bouwkundig geheel is sinds 2012 vastgesteld als bouwkundig erfgoed en is opgenomen in het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Het bouwkundig geheel ligt momenteel opnieuw voor opname in de vastgestelde inventaris, omwille van de historische waarde en architecturale waarde als herkenbare en representatieve ziekenhuissite van de universitaire ziekenhuizen Sint-Raphaël en Sint-Pieters, waarvan de verzorgings-, onderwijs- en onderzoeksfunctie historisch gegroeid zijn, en teruggaan tot de oprichting van het aanpalende Sint-Elisabethgasthuis.

Voorgestelde opname is onduidelijk en niet in overeenstemming met de geldende regelgeving

De bezwaarindiener geeft aan uit de polygoon en de fiche niet te kunnen afleiden waarom het desbetreffende gebouwencomplex voorgesteld wordt voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. De beschrijving is uiterst beknopt en zeer algemeen. Uit de fiche zou niet blijken welke erfgoedwaarden op de site aanwezig zijn en waarom deze waarden een opname op de inventaris bouwkundig erfgoed kunnen verantwoorden.

Verder ontbreekt volgens bezwaarindiener ook enige actuele beoordeling van de huidige toestand van de onroerende goederen. Bezwaarindiener meent dat nergens aangetoond wordt dat de erfgoedwaarden effectief nog voldoende bewaard zijn.

Bezwaarindiener meent dat de voorgestelde opname van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen om die reden in strijd is met artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit, aangezien niet duidelijk is welke erfgoedwaarden de gehele ziekenhuissite bezit, dan wel of deze voldoende goed bewaard is. Bezwaarindiener meent dat de voorgestelde opname van het gebouwencomplex op de inventaris van het bouwkundig erfgoed bijgevolg manifest onwettig is.

In het dossier over het bouwkundig geheel waar bezwaarindiener bezwaar voor indient, zoals raadpleegbaar gesteld via volgende link <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/126849>, worden als erfgoedwaarden de historische waarde en de architecturale waarde aangeduid en toegelicht in de beschrijving. De bezwaarindiener betwist niet dat de site deze erfgoedwaarden bezit en betwist ook niet de concrete omschrijving van deze waarden in de wetenschappelijke thesaurus. Zij voert geen feitelijkheden aan die betrekking hebben op deze erfgoedwaarden. Zij stelt enkel dat er geen kritisch en grondig onderzoek zou gevoerd zijn naar de erfgoedwaarden van de ziekenhuissite.

Uit het vaststellingsvoorstel, zoals ter inzage gebracht via <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>, blijkt dat het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' opnieuw voorligt voor opname, omwille van de historische waarde en architecturale waarde als ziekenhuissite tussen Brusselsestraat, Kapucijnenvoer en Minderbroedersstraat, waarvan de oorsprong van het gebouwencomplex opklimt tot de eerste helft van de 19de eeuw. In de beschrijving van het geheel in de wetenschappelijke inventaris wordt bijkomend verduidelijkt dat het geheel een herkenbare en representatieve ziekenhuissite betreft van de universitaire ziekenhuizen Sint-Raphaël en Sint-Pieters, waarvan de verzorgings-, onderwijs- en onderzoeksfunctie historisch gegroeid zijn, en zelfs teruggaan tot de oprichting van het aanpalende Sint-Elisabethgasthuis. Het is niet omdat de bewoordingen niet uitdrukkelijk verwijzen naar de erfgoedwaarden dat deze niet in de beschrijving van het geheel in de wetenschappelijke inventaris terug te vinden zijn. Er kan dan ook niet ernstig worden gesteld dat bezwaarindieners in het ongewisse zou blijven omtrent de motieven voor de opname van het geheel van onroerende goederen op de inventaris.

Wat betreft de opmerkingen met betrekking tot de beoordeling van de huidige, actuele toestand van de onroerende goederen bij opname in een vastgestelde inventaris, kan verwezen worden naar het volgend deel van de behandeling.

Voorgestelde opname dient geschrapt te worden

De bezwaarindieners meent uit de algemene beschrijving af te leiden dat het de bedoeling is de gehele ziekenhuissite op te nemen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed, en dit evenwel zou inhouden dat alle gebouwen op de site erfgoedwaarde bezitten en voldoende goed bewaard zijn.

Het bouwkundig geheel 'Sint-Raphaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' is sinds 2012 vastgesteld als bouwkundig erfgoed en is op heden de omvattende vaststelling van de bouwkundige elementen:

- bouwkundig element 'Anatomisch theater' (erfgoedid 42179/aanduidingsid 115218), Minderbroedersstraat 52 (Leuven)
- bouwkundig element 'Auditorium Heelkunde' (erfgoedid 214140/aanduidingsid 118945), Minderbroedersstraat zonder nummer (Leuven)
- bouwkundig element 'Eerste stadsomwalling' (erfgoedid 125406/aanduidingsid 119297), Brusselsestraat 69, Handbooghof zonder nummer, Kapucijnenvoer 35, Karel van Lotharingenstraat 14-24, 25, Lei 19, Pater Damiaanplein 9, Redingenstraat 4, Tiensestraat zonder nummer (Leuven)
- bouwkundig element 'Kankerinstituut' (erfgoedid 214138/aanduidingsid 118943), Kapucijnenvoer 33 (Leuven)
- bouwkundig element 'Klooster- en verpleegstersschool Sint-Elisabeth' (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947), Kapucijnenvoer 37-39 (Leuven)
- bouwkundig element 'Sint-Pietersgasthuis' (erfgoedid 214141/aanduidingsid 118946), Brusselsestraat 69 (Leuven)
- bouwkundig element 'Stadsschool nummer 3' (erfgoedid 206734/aanduidingsid 118380), Kapucijnenvoer 47 (Leuven)
- bouwkundig element 'Stookhuis van de ziekenhuissite' (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Minderbroedersstraat zonder nummer (Leuven)
- bouwkundig element 'Vesaliusinstituut en Pathologisch instituut' (erfgoedid 206127/aanduidingsid 117984), Minderbroedersstraat 12 (Leuven)
- bouwkundig element 'Vleugels van de pediatrie, materniteit, in- en uitwendige ziekten' (erfgoedid 214139/aanduidingsid 118944), Kapucijnenvoer 7 (Leuven)
- bouwkundig element 'Herenwoning' (erfgoedid 206386/aanduidingsid 32957), Brusselsestraat 77 (Leuven)
- bouwkundig element 'Neoclassicistisch woonhuis' (erfgoedid 206387/aanduidingsid 34134), Brusselsestraat 79 (Leuven)

- bouwkundig element 'Beeldhouwersatelier Frans Vermeylen' (erfgoedid 200121/aanduidingsid 117795), Minderbroedersstraat zonder nummer (Leuven)
- bouwkundig element 'Herenhuis van patriciërsfamilie Van Ophem' (erfgoedid 73542/aanduidingsid 116822), Minderbroedersstraat 48 (Leuven)
- bouwkundig element 'Toegangspoort tot de voormalige botanische tuin' (erfgoedid 42382/aanduidingsid 36126), Minderbroedersstraat zonder nummer (Leuven)
- bouwkundig element 'Burgerhuis' (erfgoedid 73535/aanduidingsid 44787), Minderbroedersstraat zonder nummer (Leuven)

De bouwkundige elementen zijn individueel vastgesteld als bouwkundig erfgoed en zijn opgenomen in het laatste vaststellingsbesluit van 28 november 2014. Deze elementen liggen momenteel opnieuw voor opname in de vastgestelde inventaris.

Een aantal van deze elementen is eveneens beschermd als monument:

- beschermd monument 'Anatomisch theater' (aanduidingsid 285), Minderbroedersstraat 52 Leuven (beschermd als monument sinds 8 juli 1999)
- beschermd monument 'Toegangspoort tot de voormalige botanische tuin' (aanduidingsid 286), Minderbroedersstraat zonder nummer Leuven (beschermd als monument sinds 8 juli 1999)
- beschermd monument 'Woning van patriciërsfamilie Van Ophem' (aanduidingsid 287), Minderbroedersstraat 48 Leuven (beschermd als monument sinds 8 juli 1999)
- beschermd monument 'Beeldhouwersatelier Frans Vermeylen' (aanduidingsid 288), Minderbroedersstraat zonder nummer Leuven (beschermd als monument sinds 8 juli 1999)
- beschermd monument 'Pathologisch Instituut' (aanduidingsid 670), Minderbroedersstraat 12 Leuven (beschermd als monument sinds 5 mei 2010)
- beschermd monument 'Vesaliusinstituut of anatomisch amfitheater' (aanduidingsid 650), Minderbroedersstraat 12 Leuven (beschermd als monument sinds 5 mei 2010)
- beschermd monument 'Eerste stadsomwalling: muurfragment met toren' (aanduidingsid 1240), Minderbroedersstraat zonder nummer Leuven (beschermd als monument sinds 7 juni 1994)

Het gedeelte van de Minderbroederstraat en de aanpalende eigendommen, gelegen tussen de Kapucijnenvoer en de zuidelijke Dijle-arm, zijn beschermd als stadsgezicht:

beschermd stadsgezicht 'Minderbroedersstraat: gedeelte tussen Kapucijnenvoer en zuidelijke Dijle-arm' (aanduidingsid 743), Kapucijnenvoer, Minderbroedersstraat Leuven (beschermd als stadsgezicht sinds 22 juli 2011)

Aan noordelijke zijde van de Minderbroederstraat valt de bescherming als stadsgezicht deels samen met de afbakening van het bouwkundig geheel.

Het huidige vaststellingsvoorstel heeft betrekking op het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' en beoogt een omvattende vaststelling van deze site als herkenbare en representatieve historische ziekenhuissite, waarvan de verzorgings-, onderwijs- en onderzoeksfunctie historisch gegroeid zijn en teruggaan tot het vroeg-13de-eeuwse Sint-Elisabethgasthuis. Van de belangrijkste historische doorgroe- en ontwikkelingsfases zijn nog herkenbare gebouwen en constructies in situ aanwezig. Deze zijn allen als afzonderlijke bouwkundige elementen opgenomen in de vastgestelde inventaris, waarbij de voornaamste elementen eveneens beschermd zijn als monument.

De site Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen werd in 2012 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van een aantal grote historische complexen in het stadscentrum van Leuven als aanvulling op het geïnventariseerd bestand. Een belangrijk aandeel van het aanwezige bouwkundig erfgoed op de site werd echter reeds bij voorgaande inventarisaties in de periode 1965-1971 en de periode 1996-2009 geïnventariseerd. De oudste onderdelen van de site, waaronder het

Anatomisch theater, de restanten van de Eerste Stadsomwalling en de Toegangspoort tot de voormalige botanische tuin, werden bij de initiële inventarisatie van Leuven in 1965-1971 als eerste elementen beschreven en onderzocht. Bij de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Leuven (1996-2009) werden deze elementen opnieuw geëvalueerd en voorzien van een geactualiseerde wetenschappelijke beschrijving. Bovendien werden een zevental gebouwen en constructies met erfgoedwaarde bijkomend aan de inventaris toegevoegd. Bij de laatste inventarisatie in 2012 en het onderzoek naar de site Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen als historische stadsdeel werden daarenboven nog een viertal gebouwen en constructies opgenomen als afzonderlijk element. Het onderzoek naar de volledige site en de wetenschappelijke beschrijving als geheel is in de eerste plaats bedoeld om een algemene ontwikkelingsgeschiedenis en geografische context te schetsen voor de reeds geïnventariseerde gebouwen en constructies aanwezig op de site Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen. In de beschrijving wordt louter een algemene historische ontwikkeling van de site geschetst en wordt kort ingegaan op de totstandkoming van de voornaamste onderdelen van het geheel, van aan de oprichting van het aanpalende vroeg-13de-eeuwse Sint-Elisabethgasthuis tot aan de ingrijpende veranderingen aan de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen in de tweede helft van de 20ste eeuw. De volledige site wordt echter op generlei wijze beschreven als een coherent stedenbouwkundig ensemble, organisch gegroeid of ontwerpmatig geheel, maar wordt in de inventaris louter van een algemene context en historische ontwikkeling voorzien. In de beschrijving wordt de site enkel vanuit een historisch perspectief belicht, zonder dat dieper ingegaan wordt op de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen van afzonderlijke onroerende elementen of het geheel. Enkel de als afzonderlijk element opgenomen gebouwen en constructies zijn in de wetenschappelijke inventaris van een dergelijke uitvoerige beschrijving voorzien.

Er dient opgemerkt te worden dat de erfgoedwaarden van het geheel volledig samenvallen met deze van de afzonderlijke gebouwen en constructies die als herkenbare onderdelen de historische ontwikkeling van de site duiden. In het vaststellingsvoorstel voor het geheel van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen worden geen bijkomende bouwkundige erfgoedkenmerken of -elementen aangeduid. Vermits de onderdelen met erfgoedwaarde eveneens als afzonderlijke bouwkundige elementen opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris en in voorliggende vaststellingsprocedure opnieuw voorliggen voor vaststelling, zijn de erfgoedwaarden van de site reeds volledig weergegeven in het vaststellingsvoorstel door de opname van deze afzonderlijke elementen.

Er wordt vastgesteld dat het feit dat in de afbakening van het geheel zowel bouwkundige elementen opgenomen zijn die afzonderlijk vastgesteld worden als bouwkundig erfgoed, als gebouwen en constructies zonder erfgoedwaarde tot dubbelzinnigheden kan leiden en deze praktijk in voorliggend geval de rechtszekerheid niet ten goede komt. Tijdens meerdere plaatsbezoeken tussen juni 2020 en maart 2021 werd van op de openbare weg vastgesteld dat de herkenbaarheid van de site als voormalige ziekenhuissite en medische zorgcampus zoals beschreven in de wetenschappelijke inventaris wezenlijk veranderd is en verschillende onderdelen die aangehaald werden intussen gesloopt zijn. Gelet op de actuele ontwikkeling van de site in het kader van het herontwikkelingsproject Hertogensite en het feit dat een vaststelling van de site als bouwkundig geheel geen bijkomende erfgoedkenmerken en -elementen en erfgoedwaarden vrijwaart ten opzichte van de onderliggende vastgestelde bouwkundige elementen, wordt de site niet langer opgenomen als bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris en wordt deze geschrapt als geheel uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

De beschrijving van het geheel in de wetenschappelijke inventaris wordt aangehouden in de inventarisdatabank, omwille van het wetenschappelijk belang van dit historisch overzicht. De gegevens worden in de databankstructuur echter niet langer opgenomen als bouwkundig geheel, maar als afzonderlijk geografisch thema en zullen nog steeds onder deze module publiek raadpleegbaar zijn. De bouwkundige elementen die deel uitmaken

van de site zullen in de wetenschappelijke inventaris aan deze overkoepelende fiche met louter wetenschappelijke doeleinden gekoppeld worden.

De bezwaarindiener geeft aan dat de site momenteel voorwerp uitmaakt van een herontwikkelingsproject Hertogensite, waarvan het masterplan 'Masterplan Hertogensite' (2013) op 8 december 2014 goedgekeurd werd door de gemeenteraad van de Stad Leuven. Dit masterplan diende als uitgangspunt voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan RUP 'Benedenstad III – Hertogensite' dat op 27 maart 2017 definitief vastgesteld werd. In navolging van het structuurplan voorziet het RUP wonen als bestemming, aangevuld met gemeenschaps-, handels- en horecafuncties. Daarnaast bevat het RUP een aandeel publieke groene ruimte, het openleggen van de Dijle en wordt de visie op het behoud en de integratie van het aanwezige erfgoed zoals opgenomen in de 'Visienota erfgoed Hertogensite' (2013) vertaald in concrete richtlijnen. Bezwaarindiener wijst er op dat het referentiekader en de afspraken met betrekking tot het beschermd en geïnventariseerd onroerend erfgoed op 11 december 2017 vastgelegd werden in een realisatieconvenant. In het convenant wordt voor ieder beschermd of vastgesteld geïnventariseerd onroerend goed op de site de principes inzake behoud, instandhouding, herbesteding en integratie toegelicht. Ook wordt aangegeven dat enkel de onroerende goederen opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed erfgoedwaarde hebben en alle andere gebouwen die op de site aanwezig zijn afgebroken mogen worden. Bezwaarindiener merkt op dat ingevolge het convenant reeds verschillende aanvragen voor sloop van bepaalde gebouwen ingediend werden en omgevingsvergunningen verleend werden voor de bouw van nieuwbouwwolumes.

Er dient opgemerkt te worden dat bij de beoordeling voor opname van een bouwkundig element of geheel in de vastgestelde inventaris enkel rekening gehouden kan worden met de feitelijke, actuele toestand van de onroerende goederen op moment van vaststelling. Indien het onroerend goed of geheel van onroerende goederen voldoende goed bewaard is en één of meerdere erfgoedwaarden heeft kan het opgenomen worden in de vastgestelde inventaris. Zolang een afgeleverde vergunning of machtiging niet is uitgevoerd of nog geen uitvoering werd gegeven aan een beslist beleid, waardoor de erfgoedwaarden van het vast te stellen bouwkundig element of geheel nog aanwezig zijn, komt het onroerend goed of geheel van onroerende goederen in aanmerking voor vaststelling als bouwkundig erfgoed. In voorliggend geval werd vastgesteld dat de aanwezige erfgoedwaarden op de site Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen volledig samenvallen met de erfgoedwaarden van de afzonderlijke vast te stellen bouwkundige elementen die deel uitmaken van het geheel en de vaststelling van het geheel bijgevolg geen bijkomende erfgoedwaarden en te vrijwaren erfgoedkenmerken en -elementen beoogt. Daarnaast blijkt dat het feit dat in de afbakening van het geheel zowel bouwkundige elementen opgenomen zijn die afzonderlijk vastgesteld worden als bouwkundig erfgoed, evenals gebouwen en constructies zonder erfgoedwaarde, tot dubbelzinnigheden kan leiden en deze praktijk in voorliggend geval de rechtszekerheid niet ten goede komt.

Gelet op het feit dat de actuele ontwikkeling van de site in het kader van het herontwikkelingsproject Hertogensite de herkenbaarheid van de site als voormalige ziekenhuissite wezenlijk verandert, wordt beslist om het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pieterziekenhuizen' niet langer op te nemen als bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris en dit geheel te schrappen uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Conclusie:

Bezwaar B_000115 heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000123 heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322),

Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, 47, Minderbroedersstraat 12, 32 Leuven, wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het bouwkundig geheel wordt daarenboven geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Bezwaar B_000116: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gegroepede arbeidershuizen (erfgoedid 70493/aanduidingsid 116241), Olmstraat 104-112, 113-124, 126-134 Vilvoorde.

Bezwaarindiener stelt dat het onroerend goed, Olmstraat 114 in Vilvoorde geen erfgoedwaarde meer heeft. Bezwaarindiener geeft aan dat de gevel gerenoveerd werd, waarbij de deuren en ramen vernieuwd werden.

Behandeling van het bezwaar:

De argumenten in het bezwaar worden weerlegd.

Uit de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorlag bij opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris blijkt duidelijk dat de erfgoedwaarden van het aaneengesloten geheel van gegroepede vroeg-20se-eeuwse arbeidershuizen primeren op deze van de respectievelijke onderdelen, in casu de afzonderlijke arbeidershuizen. Ondanks de door de bezwaarindiener aangehaalde aanpassingswerken aan de woning Olmstraat 114, zijn de erfgoedkenmerken en -elementen van het geheel van arbeidershuizen nog afdoende afleesbaar. De renovatie van de woning Olmstraat 114, doet immers geen afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp van de woning dat aansluit bij dat van de ganse huizenrij. Bovendien is het oorspronkelijke opzet van de woning met karakteristieke puntgevel bewaard gebleven. De vernoemde werken hebben als dusdanig weinig tot geen invloed op de erfgoedwaarden van het geheel.

Bij de opname in de wetenschappelijke inventaris werd in de beschrijving reeds duidelijk vermeld dat de arbeidershuizen al gedeeltelijk aangepast werden met vernieuwde gevels of aangepaste muuropeningen. Bij de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Vilvoorde (2002-2005) werd geoordeeld dat het ensemble van gegroepede arbeidershuisjes over voldoende erfgoedwaarden beschikt voor opname in de inventaris.

De gegroepede vroeg-20ste-eeuwse arbeidershuisjes hebben tot op heden niet aan herkenbaarheid en representativiteit ingeboet. Een aanpassing aan één van de woningen heeft echter geen impact op de herkenbaarheid van de hele huizenrij. Daarom wordt beslist de afzonderlijke woningen niet te schrappen uit het bouwkundig element 'Gegroepede arbeidershuizen'.

Het bouwkundig element 'Gegroepede arbeidershuizen', Olmstraat 104-112, 113-124, 126-134 Vilvoorde, heeft vandaag nog steeds erfgoedwaarden en is voldoende goed bewaard voor opname in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000117: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Herberg In de Groene Poort (erfgoedid 39145/aanduidingsid 113874), Dorpsstraat 31-33 Gooik.

Bezwaarindiener stelt dat de herberg zich in de Dorpsstraat 31 bevindt en op het huisnummer Dorpsstraat 33 zich een recenter gebouw bevindt. Bezwaarindiener meent dat dit om een gebouw van ongeveer 30 jaar oud gaat. Bezwaarindiener voegt een foto toe aan zijn of haar schrijven om dit te staven.

Behandeling van het bezwaar:

De informatie van bezwaarindiener is correct. De afbakening van het bouwkundig element 'Herberg In de Groene Poort', Dorpsstraat 31-33 in Gooik, is inderdaad te ruim. Het gebouw met adres Dorpsstraat 33 was zelfs op een archieffoto van 1990 nog niet te zien. Dit onroerend goed maakt geen onderdeel uit van het bouwkundig element dat voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed en wordt niet aangeduid in de beschrijving zoals opgemaakt bij de inventarisatie in 1975. De aanduiding op het plan en het adres worden om die reden aangepast, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Herberg In de Groene Poort' (erfgoedid 39145/aanduidingsid 113874), Dorpsstraat 31 te Gooik, wordt met aangepaste aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit. Enkel het perceel van Dorpsstraat nummer 31 behoort tot de afbakening.

Bezwaar B_000118: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kapel Onze-Lieve-Vrouw Behoudenis der Kranken (erfgoedid 40203/aanduidingsid 114348), Dreef zonder nummer Meise.

Bezwaarindiener stelt dat De Kapel Onze-Lieve-Vrouw Behoudenis der Kranken een belangrijke bedevaartkapel is. De kapel met een deel van de dreef die erop uitkomt zijn reeds beschermd als onroerend erfgoed.

Bezwaarindiener suggereert om de gehele dreef te beschermen tot aan de kapel. Dus de dreef die start aan de straat 'Vier Eiken' tot aan de kapel. Bezwaarindiener stelt dat het duidelijk mag wezen dat deze dreef belangrijke intrinsieke historische en culturele waarde bezit als bedevaartweg naar de kapel. Reeds vanaf de 17de eeuw gebruiken gelovigen de weg om tot aan de kapel te geraken. Bezwaarindiener wijst als bijkomend argument om de dreef te beschermen op de esthetische waarde van de dreef die gesierd wordt door opgaande bomen aan weerskanten. Deze weg is volgens bezwaarindiener ook als zodanig te herkennen op de Ferrariskaart: een bedevaartweg tot aan de kapel met aan weerszijden bomen.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener onderschrijft de erfgoedwaarde van de kapel en de dreef voor de kapel. Er dient gespecificeerd te worden dat de kapel beschermd is als monument, en dat het omliggende perceel, met een deel van de dreef voor de kapel, samen met de kapel is opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat de rest van de dreef naar de kapel eveneens erfgoedwaarde heeft, en mee opgenomen zou moeten worden in de vaststelling.

De erfgoedwaarde van de dreef en het omliggende perceel die bezwaarindiener aanhaalt, is inderdaad aanwezig. Een uitbreiding van de afbakening is daardoor aangewezen. Het is echter niet mogelijk tijdens de lopende vaststellingsprocedure onroerende goederen toe te voegen aan het vaststellingsdossier, of vast te stellen bouwkundige elementen of gehelen uit te breiden door nieuwe percelen aan de afbakening toe te voegen. De afbakening van het bouwkundig element 'Kapel Onze-Lieve-Vrouw Behoudenis der Kranken', Dreef zonder nummer, Meise, die voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 114348) kan niet worden uitgebreid, en zal ongewijzigd in het vaststellingsbesluit opgenomen worden.

De beschrijving en afbakening van het bouwkundig element 'Kapel Onze-Lieve-Vrouw Behoudenis der Kranken' in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 40203), kan echter wel aangepast worden: er wordt een geïntegreerde fiche gemaakt die de kapel, het bosperceel en de dreef mee opneemt.

Zowel in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 40203) als in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 114348), wordt de straatnaam van de fiche gewijzigd van Dreef naar Drijpikkelstraat, omdat dit een logischere, concretere aanduiding van de locatie is. De aanduiding van het bouwkundig element op het plan blijft echter ongewijzigd. De aanpassing van het adres heeft geen invloed op het vaststellingsvoorstel.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000119: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kasteeldomein van Imde (erfgoedid 134063/aanduidingsid 120766), Dreef 1-2 Meise.

Bezwaarindiener stelt dat het kasteeldomein van Imde bereikbaar is langs een lange en fraaie dreef met aan weerskanten opgaande populieren. Bezwaarindiener geeft aan dat de dreef met bijhorende bomen een belangrijke historische waarde heeft. Op de Ferrariskaart is de dreef reeds herkenbaar als een lange dreef met beplanting aan weerszijden. Bezwaarindiener merkt op dat je vanaf de dreef ook een blik kunt werpen op de fraaie agrarische omgeving met een afwisseling van landbouwgronden en bosjes. Bezwaarindiener voegt een foto toe aan zijn of haar schrijven.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener onderschrijft de erfgoedwaarde van het kasteeldomein en vraagt ook de erfgoedwaarde van de aansluitende dreef te erkennen door die op te nemen in de afbakening.

De erfgoedwaarde van de dreef die bezwaarindiener aanhaalt, is inderdaad aanwezig. Een uitbreiding van de afbakening van het kasteeldomein van Imde is daardoor aangewezen. Het is echter niet mogelijk tijdens de lopende vaststellingsprocedure onroerende goederen toe te voegen aan het vaststellingsdossier, of vast te stellen bouwkundige elementen of gehelen uit te breiden door nieuwe percelen aan de afbakening toe te voegen. De afbakening van het bouwkundig element 'Kasteeldomein van Imde', Dreef 1-2 Meise, die voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 120766) kan niet worden uitgebreid, en zal ongewijzigd in het vaststellingsbesluit opgenomen worden.

De beschrijving en afbakening van het bouwkundig element 'Kasteeldomein van Imde' in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 13406), kan wel aangepast worden: na consultatie van de erfgoedonderzoekers van het Team Landschappen van het agentschap Onroerend Erfgoed wordt geconcludeerd deze fiche uit te breiden met de dreven en weilanden met clumps rondom het kasteeldomein, die bij landschappelijke aanleg van het kasteeldomein horen. Er dient volledigheidshalve opgemerkt te worden dat dit een uitbreiding betreft met landschappelijke erfgoedelementen, die binnen een vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed niet kunnen behandeld en vastgesteld worden.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000120: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Boerenwoning (erfgoedid 38914/aanduidingsid 113714), Plaats 55-56 Bever.

Bezwaarindiener merkt op dat de woningen Plaats 55 en 56 in Bever gewone rijhuizen zijn en geen boerenwoningen. Bezwaarindiener geeft aan dat het volledige huis wel van 1930 is en door de jaren verbouwd is geweest met toestemming van de gemeente Bever. Bezwaarindiener meent dat voorliggende gebouwen geen erfgoedwaarde hebben. Bezwaarindiener meent dat deze uit de inventaris verwijderd mogen worden.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener toont aan dat deze boerenwoning dermate verbouwd en aangepast is dat de erfgoedwaarde van het bouwkundig element is verdwenen. Het object wordt niet langer vastgesteld.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element "Boerenwoning" (erfgoedid38914/aanduidingsid 113714), Plaats 55-56 Bever, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het geen erfgoedwaarde meer heeft.

Bezwaar B_000121: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Burgerhuis (erfgoedid 303413/aanduidingsid 119785), Lobbos 6 Beersel.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen het voornemen tot vaststelling als bouwkundig erfgoed van de woning gelegen Lobbos 6 te 1650 Beersel. Bezwaarindiener geeft aan dat de woning voorligt als burgerhuis, gedateerd interbellum. Bezwaarindiener merkt op dat de woning in 1993 rigoureus werd gerenoveerd en dat ook in 2005 verbouwingen plaatsvonden, waardoor het karakter van de woning niet meer dezelfde als in het bouwjaar 1936.

Behandeling van het bezwaar:

De argumenten van bezwaarindiener worden weerlegd. De vermelde renovaties en verbouwingen hebben de erfgoedwaarden van de woning niet vernield.

Het bouwkundig element 'Burgerhuis', Lobbos 6 in Beersel, werd in 2016 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Beersel tussen 2015 en 2017. Dit project werd uitgevoerd door het agentschap Onroerend Erfgoed, op basis van systematisch onderzoek ter plaatse, vanop de openbare weg, en aangevuld met literatuur- en archiefonderzoek. De door bezwaarindiener aangehaalde werken dateren van voor de opname van het bouwkundig element in de inventaris. Met deze aanpassingswerken werd dan ook rekening gehouden bij de evaluatie en de aanduiding van de erfgoedkenmerken en -elementen in de wetenschappelijke beschrijving van het goed. De door bezwaarindiener aangehaalde renovatie- en verbouwingswerken uit 1993 en 2005 zijn niet van die aard dat deze afbreuk doen aan de erfgoedwaarden van het pand. Het pand werd opgenomen in de inventaris omdat het goed bewaard bakstenen interbellumburgerhuis in art-decogetinte stijl is, met authentiek schrijnwerk.

Het bouwkundig element ligt momenteel voor de eerste maal voor om opgenomen te worden in een vastgestelde inventaris, omwille van haar architecturale en historische waarde als bakstenen burgerhuis uit het interbellum in art-decogetinte stijl met authentiek schrijnwerk. Op basis van desktoponderzoek werd vastgesteld dat het goed zich in april 2019 nog in voldoende goede staat bevindt en de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris nog aanwezig

zijn. Er wordt geconcludeerd dat het goed, ondanks de aanpassingen, voldoende goed bewaard bleef en over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in de inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000122: Bezwaar bij de vaststelling van zesenvestig bouwkundige elementen en gehelen: Tuinwijk Ter Elst (erfgoedid 305694/aanduidingsid 120617), Ferdinand Verbiestlaan 1-14, 15-17, Goswin III-Laan 1-20, 21-29, Keibergstraat 2-42, Lievevrouweplein 1-8, 9-11, Populierenlaan 1-12, 14, Priorijlaan 1-3, 4-21, Sint-Jansbergsesteenweg 11-83, Sint-Jorislaan 1-20, 21-23, Ter Elstlaan 1-12, 13-43; Tuinwijk Kriekenbos (erfgoedid 305693/aanduidingsid 120616), Hertogstraat 175-201, Kerspelstraat 8-50, Kriekenboslaan 1-44, 46-48, Sparrendreef 1-16, 17-23, Tereikenlaan 1-10, 11-17; Tuinwijk Berkenhof (erfgoedid 305521/aanduidingsid 120614), Berkenhoflaan 1-8, 9-29, Middelweg 77-107, Pater Perquyalaan 1-20, 21-31, Pieter De Somerlaan 1-12, Willem Vanden Abeelelaan 11-41, Zwaluwenlaan 48-50, 51-52, 53-57; Vogelenkwartier (erfgoedid 305629/aanduidingsid 120615), Mezenlaan, Nachtegalenstraat, Zwaluwenlaan; Woning voor kaderpersoneel Remy(erfgoedid 306281/aanduidingsid 120289), Pastoor Bellonstraat 21; Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322), Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, 47, Minderbroedersstraat 12, 32; Sint-Pietersgasthuis (erfgoedid 214141/aanduidingsid 118946), Brusselsestraat 69; Auditorium Heelkunde (erfgoedid 214140/aanduidingsid 118945), Minderbroedersstraat zonder nummer; Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947), Kapucijnenvoer 37-39; Vleugels van de pediatrie, materniteit, in- en uitwendige ziekten (erfgoedid 214139/aanduidingsid 118944), Kapucijnenvoer 7; Stookhuis van de ziekenhuissite (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Minderbroedersstraat zonder nummer; Kankerinstituut (erfgoedid 214138/aanduidingsid 118943), Kapucijnenvoer 33; Vesaliusinstituut en Pathologisch Instituut (erfgoedid 206127/aanduidingsid 117984), Minderbroedersstraat 12; Laat-modernistisch burgerhuis (erfgoedid 305575/aanduidingsid 120111), Ijzerenmolenstraat 37; Arbeiderswoningen (erfgoedid 305524/aanduidingsid 120063), Brugstraat 151-157; Architectenwoning Jan Baekelmans (erfgoedid 305570/aanduidingsid 120107), Herendreef 2; Villa in cottagestijl (erfgoedid 305586/aanduidingsid 120121), Jules Vandenbemptlaan 43; Woning kanunnik Raymond Lemaire (erfgoedid 305588/aanduidingsid 120123), Jules Vandenbemptlaan 51; Modernistische villa (erfgoedid 305591/aanduidingsid 120126), Jules Vandenbemptlaan 63; Modernistische villa (erfgoedid 305596/erfgoedid 120131), Jules Vandenbemptlaan 87; Hotel met café in art deco (erfgoedid 305597/aanduidingsid 120132), Kantineplein 2; Gekoppelde villa's Sibenaler en Flour (erfgoedid 305612/aanduidingsid 120143), Kloosterlaan 1-3; Burgerhuis (erfgoedid 42581/ aanduidingsid 115479) Naamsesteenweg 101-103; Burgerhuis met café naar ontwerp van Piscador (erfgoedid 215271/aanduidingsid 119055), Naamsesteenweg 81; Burgerhuizen naar ontwerp van Van Dormael, 1916 (erfgoedid 215272/aanduidingsid 119056), Naamsesteenweg 83-87; Modernistische villa (erfgoedid 305656/aanduidingsid 120175), Oud-Heverleestraat 22; Dorpswoningen (erfgoedid 305723/aanduidingsid 120229), Tweekleinewegenstraat 20-22; Modernistisch burgerhuis (erfgoedid 305736/aanduidingsid 120242), Waversebaan 183; Modernistisch burgerhuis (erfgoedid 305737/aanduidingsid 120243), Waversebaan 185; Modernistische villa (erfgoedid 305751/aanduidingsid 120254), Waversebaan 262; Gekoppelde burgerhuizen (erfgoedid 305727/aanduidingsid 120233), Waversebaan 51-53; Geel huis en bijgebouw (erfgoedid 307182/aanduidingsid 120129), Kasteelpark Arenberg 11-12; Studentenhuis en kapel Pius (erfgoedid 201406/ aanduidingsid 119370), Tervuursevest 103; Provinciaal Centrum Van Humbeeck-Piron (erfgoedid 206124/aanduidingsid 117981), Mechelsevest 90; Dorpswoning met schuur (erfgoedid 305724/aanduidingsid 120230), Tweekleinewegenstraat 60-62; Parkwijk Casablanca (erfgoedid 302101/aanduidingsid 120559), Bijendreef 1-16, Koning Albertplein 1, Prins-Regentlaan 1-3, 4-39, 40-56, Prins-Regentplein 1-9, 10-33, 34-58, Spaarstraat 160-166, Weerstandlaan 7; Gekoppelde

burgerhuizen (erfgoedid 306262/aanduidingsid 120276), Baron Descampsiaan 37-39; Arbeiderswoningen (erfgoedid 305666/aanduidingsid 120184), Pleinstraat 54-76; Ensemble van eclectische burgerhuizen (erfgoedid 305624/aanduidingsid 120148), Léon Schreursvest 41-63; Geheel van stadswoningen (erfgoedid 206417/aanduidingsid 118168), Pieter Coutereelstraat 34-72; Arenbergkasteel en watermolen (erfgoedid 42570/aanduidingsid 115472), Kasteelpark Arenberg 1, 51; Burgerhuis met neoclassicistische lijstgevel (erfgoedid 206557/aanduidingsid 118259), Tiensestraat 132; Burgerhuis uit 1643 (erfgoedid 42516/aanduidingsid 115434), Tiensestraat 134-136; Stadswoning in traditionele stijl (erfgoedid 42518/aanduidingsid 115436), Tiensestraat 146; Traditionele stadswoning (erfgoedid 42519/aanduidingsid 115437), Tiensestraat 150; Herenwoning (erfgoedid 42521/aanduidingsid 115439), Tiensestraat 152.

Bezwaarindiener geeft aan dat sinds 2 maart 2020 het openbaar onderzoek loopt met betrekking tot de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed voor de provincie Vlaams-Brabant. Honderden relictten en ensembles uit de Leuvense binnenstad en deelgemeentes zullen worden vastgesteld.

Bezwaarindiener merkt op dat door de samenwerking tussen de stad Leuven en het agentschap Onroerend Erfgoed werden de deelgemeenten Heverlee en Wijnmaal geherinventariseerd.

Bezwaarindiener merkt op dat na de afronding van het proces nog enkele feitelijke onjuistheden aan de oppervlakte kwamen. Bezwaarindiener bundelt deze in een bezwaarschrift met de vraag tot aanpassing. Bezwaarindiener vraagt ook voor de binnenstad van Leuven enkele relictten en gehelen aan te willen passen. Bezwaarindiener formuleert tevens een aantal aanbeveling betreffende het instrumentarium (Geoportaal) en de vaststellingsprocedure op zich.

1. Opmerkingen betreffende de afbakening van het erfgoed dat voorligt ter vaststelling

Bezwaarindiener merkt op dat sommige relictten en gehelen verkeerd werden ingetekend. Bezwaarindiener voegt een opsomming van de huisnummers die deel uitmaken van de onderaan vernoemde relictten en gehelen (gesplitst in even en oneven nummers). Bezwaarindiener vraagt deze gegevens aan te passen:

- Tuinwijk Ter Elst (erfgoedid 305694/aanduidingsid 120617), Ferdinand Verbiestlaan 1-14, 15-17, Goswin III-Laan 1-20, 21-29, Keibergstraat 2-42, Lievevrouweplein 1-8, 9-11, Populierenlaan 1-12, 14, Priorijlaan 1-3, 4-21, Sint-Jansbergsesteenweg 11-83, Sint-Jorislaan 1-20, 21-23, Ter Elstlaan 1-12, 13-43. Bezwaarindiener merkt op dat de juiste adressen behorende tot deze wijk de volgende zijn:
 - o Ter Elstlaan nrs. 1-43; 2-14
 - o Goswin III-laan nrs. 1-29; 2-20
 - o Lievevrouweplein nrs. 1-11; 2-8
 - o Priorijlaan nrs 1-21; 4-20
 - o Ferdinand Verbiestlaan nrs. 1-5; 9-17; 2-18
 - o Populierenlaan nrs. 2-8; 12-14; 1-11
 - o Keibergstraat nrs. 10-44
 - o Sint-Jorislaan nrs. 1-21; 2-20
 - o Sint-Jansbergsesteenweg nrs. 13-83
- Tuinwijk Kriekenbos (erfgoedid 305693/aanduidingsid 120616), Hertogstraat 175-201, Kerspelstraat 8-50, Kriekenboslaan 1-44, 46-48, Sparrendreef 1-16, 17-23, Tereikenlaan 1-10, 11-17. Bezwaarindiener merkt op dat de juiste adressen behorende tot deze wijk de volgende zijn:
 - o Sparrendreef nrs. 2-14; 1-5; 9-23
 - o Saffranenbergsstraat nrs. 1-19
 - o Kerspelstraat nrs. 8-18; 50-58

- o Tereikenlaan nrs. 2-10; 1-17
 - o Kriekenboslaan nrs. 1-43; 2-48
 - o Hertogstraat nrs. 175-201
- Tuinwijk Berkenhof (erfgoedid 305521/aanduidingsid 120614), Berkenhoflaan 1-8, 9-29, Middelweg 77-107, Pater Perquyalaan 1-20, 21-31, Pieter De Somerlaan 1-12, Willem Vanden Abeelelaan 11-41, Zwaluwenlaan 48-50, 51-52, 53-57. Bezwaarindiener merkt op dat de juiste adressen behorende tot deze wijk de volgende zijn:
 - o Berkenhoflaan nrs. 7-29, 2-8
 - o Middelweg nrs. 77-107
 - o Pater Perquyalaan nrs. 2-20; 1-31
 - o Pieter de Somerlaan nrs. 2-12; 1-11
 - o Willem Vanden Abeelelaan nrs. 11-41
 - o Zwaluwenlaan nrs. 51-57
- Vogelenkwartier (erfgoedid 305629/aanduidingsid 120615), Mezenlaan, Nachtegalenstraat, Zwaluwenlaan. Bezwaarindiener merkt op dat de juiste adressen behorende tot deze wijk de volgende zijn:
 - o Mezenlaan nrs. 14-38; 15-39
 - o Nachtegalenstraat nrs. 44-78; 82-84; 92-94; 49-99
 - o Zwaluwenlaan nrs. 2-20
 - o Middelweg nrs. 47-57
- Woning voor kaderpersoneel Remy(erfgoedid 306281/aanduidingsid 120289), Pastoor Bellonstraat 21. Bezwaarindiener merkt op dat deze woning is gelegen in de Pastoor Bellonstraat nr. 21, maar in de plaats de woning Sint-Hadrianusstraat nr. 21 werd ingetekend.
- Sint-Pietersgasthuis (erfgoedid 214141/aanduidingsid 118946), Brusselsestraat 69 Auditorium Heelkunde (erfgoedid 214140/aanduidingsid 118945), Minderbroedersstraat zonder nummer Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947), Kapucijnenvoer 37-39 Vleugels van de pediatrie, materniteit, in- en uitwendige ziekten (erfgoedid 214139/aanduidingsid 118944), Kapucijnenvoer 7 Stookhuis van de ziekenhuissite (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Minderbroedersstraat zonder nummer Kankerinstituut (erfgoedid 214138/aanduidingsid 118943), Kapucijnenvoer 33 Vesaliusinstituut en Pathologisch Instituut (erfgoedid 206127/aanduidingsid 117984), Minderbroedersstraat 12 Bezwaarindiener merkt op dat elk van deze reeds vastgestelde relicten en hun tegenhangers in de vastgestelde inventaris eenzelfde polygoon hebben die een groot deel van het geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' bestrijkt. Bezwaarindiener meent dat voorliggende relicten hierdoor een veel ruimere afbakening hebben dan de percelen die de erfgoedpanden effectief bestrijken.

Bezwaarindiener meent dat sommige relicten en gehelen niet nauwkeurig werden ingetekend. Bezwaarindiener merkt op dat wanneer de GIS-laag wordt geïmporteerd in een eigen GIS-toepassing dit fouten oplevert bij het opvragen van de gegevens (bijvoorbeeld een stedenbouwkundig uittreksel), wanneer de polygoon (gedeeltelijk) een buurperceel bestrijkt. Bezwaarindiener geeft een opsomming van gehelen en relicten, waarvan hij of zij meent dat de intekening weinig nauwkeurig is en vraagt deze aan te passen.

- Laat-modernistisch burgerhuis (erfgoedid 305575/aanduidingsid 120111), Ijzerenmolenstraat 37
- Arbeiderswoningen (erfgoedid 305524/aanduidingsid 120063), Brugstraat 151-157
- Architectenwoning Jan Baekelmans (erfgoedid 305570/aanduidingsid 120107), Herendreef 2
- Villa in cottagestijl (erfgoedid 305586/aanduidingsid 120121), Jules Vandenbemptlaan 43

- Woning kanunnik Raymond Lemaire (erfgoedid 305588/aanduidingsid 120123), Jules Vandenbemptlaan 51
- Modernistische villa (erfgoedid 305591/aanduidingsid 120126), Jules Vandenbemptlaan 63
- Modernistische villa (erfgoedid 305596/aanduidingsid 120131), Jules Vandenbemptlaan 87
- Hotel met café in art deco (erfgoedid 305597/aanduidingsid 120132), Kantineplein 2
- Gekoppelde villa's Sibenaler en Flour (erfgoedid 305612/aanduidingsid 120143), Kloosterlaan 1-3
- Burgerhuis (erfgoedid 42581/ aanduidingsid 115479) Naamsesteenweg 101-103
- Burgerhuis met café naar ontwerp van Piscador (erfgoedid 215271/aanduidingsid 119055), Naamsesteenweg 81
- Burgerhuizen naar ontwerp van Van Dormael, 1916 (erfgoedid 215272/aanduidingsid 119056), Naamsesteenweg 83-87
- Modernistische villa (erfgoedid 305656/aanduidingsid 120175), Oud-Heverleestraat 22
- Dorpswoningen (erfgoedid 305723/aanduidingsid 120229), Tweekleinewegenstraat 20-22
- Modernistisch burgerhuis (erfgoedid 305736/aanduidingsid 120242), Waversebaan 183
- Modernistisch burgerhuis (erfgoedid 305737/aanduidingsid 120243), Waversebaan 185
- Modernistische villa (erfgoedid 305751/aanduidingsid 120254), Waversebaan 262
- Gekoppelde burgerhuizen (erfgoedid 305727/aanduidingsid 120233), Waversebaan 51-53

Bezwaarindiener meent dat sommige relict en gehelen niet volledig werden ingetekend. Bezwaarindiener merkt op dat dit gevolgen heeft voor de vergunningsplichtige werken aan deze erfgoedelementen en onderdelen van het erfgoedpand, wanneer het perceel niet volledig werd ingetekend. Bezwaarindiener geeft een opsomming van de relict en gehelen, waarvan hij of zij meent dat niet alle delen met erfgoedwaarde werden ingetekend en vraagt deze aan te passen:

- Geel huis en bijgebouw (erfgoedid 307182/aanduidingsid 120129), Kasteelpark Arenberg 11-12. Bezwaarindiener merkt op dat het Geel Huis en het bijhorende bijgebouw werden ingetekend, echter dat de ondergrondse gang die beide constructies verbindt niet werd ingetekend. Bezwaarindiener geeft aan dat deze gang deel uitmaakt van het relict en dat deze eveneens vermeld wordt in de korte beschrijving en deze erfgoedwaarde heeft.
- Studentenhuis en kapel Pius (erfgoedid 201406/ aanduidingsid 119370), Tervuursevest 103. Bezwaarindiener merkt op dat de binnentuin niet mee werd ingetekend. Bezwaarindiener geeft aan dat deze tot het perceel 202C behoort en in relatie tot het gebouw erfgoedwaarde heeft.
- Provinciaal Centrum Van Humbeek-Piron (erfgoedid 206124/aanduidingsid 117981), Mechelsevest 90. Bezwaarindiener merkt op dat enkel het nummer 90, de villa in cottagestijl werd ingetekend. Bezwaarindiener geeft aan dat de drie belangrijke componenten van de site (de villa, het museum en het atelier) deel uitmaken van het Provinciaal Centrum en dien te worden ingetekend.

2. Opmerkingen betreffende de vermelding van de adressen van het erfgoed dat voorligt ter vaststelling.

Bezwaarindiener merkt op dat bij sommige relict en gehelen, ondanks de juiste intekening, verkeerde adresgegevens staan opgegeven in de fiche. Bezwaarindiener somt de relict en gehelen op, waarvan hij of zij meent dat een fout adres vermeld staat en vraagt deze aan te passen.

- Dorpswoning met schuur (erfgoedid 305724/aanduidingsid 120230), Tweekleinewegenstraat 60-62. Bezwaarindiener merkt op dat de nummer 60 eveneens vermeld als huisnummer, terwijl de dorpswoning enkel het nummer 62 omvat.
- Parkwijk Casablanca (erfgoedid 302101/aanduidingsid 120559), Bijendreef 1-16, Koning Albertplein 1, Prins-Regentlaan 1-3, 4-39, 40-56, Prins-Regentplein 1-9, 10-33, 34-58, Spaarstraat 160-166, Weerstandlaan 7. Bezwaarindiener merkt op dat de woning te Willem Coosemansstraat nr. 175 deel uitmaakt van de wijk en werd ingetekend, maar niet vermeld werd bij de adressen.
- Dorpswoningen (erfgoedid 305723/aanduidingsid 120229), Tweekleinewegenstraat 20-22. Bezwaarindiener merkt op dat de gekoppelde dorpswoningen de nummers 18 en 20 omvatten in plaats van de nummers 20 en 22. Bezwaarindiener geeft aan dat dit bevestigd wordt in het stedelijk adressensysteem en telefonisch gemeld werd door de bewoonster van het nummer 20.

3. Opmerkingen betreffende de beschrijving van het erfgoed dat voorligt ter vaststelling

Bezwaarindiener merkt op dat na de invoer nog enkele onjuistheden in de tekst naar boven kwamen. Bezwaarindiener voegt hieraan toe gecontacteerd te zijn geweest door eigenaars met bijkomende informatie met betrekking tot hun (of andere) panden. Bezwaarindiener somt de relicten en gehelen op, waarvan zij meent dat de beschrijving aangepast dient te worden.

- Gekoppelde burgerhuizen (erfgoedid 306262/aanduidingsid 120276), Baron Descampslaan 37-39. Bezwaarindiener geeft aan dat de eigenaar van de woning nummer 37 nieuwe informatie doorgaf, waaruit afgeleid kan worden dat beide woningen gelijktijdig opgetrokken werden in 1928. Bezwaarindiener vraagt bijgevolg volgende bronvermelding toe te voegen aan de tekst: *Mondelinge informatie verkregen van de eigenaar van nummer 37 (16 april 2020)*
- Arbeiderswoningen (erfgoedid 305666/aanduidingsid 120184), Pleinstraat 54-76 Ensemble van eclectische burgerhuizen (erfgoedid 305624/aanduidingsid 120148), Léon Schreursvest 41-63. Bezwaarindiener merkt op dat de achterkleindochter van Jacob Van Ex-Toelen meldde dat beide ensembles historisch verwant zijn. Beide gehelen werden in dezelfde periode opgetrokken door haar overgrootvader, Jacob Van Ex-Toelen, die een industrieel was in Leuven. Van Ex-Toelen produceerde textiel in de Brouwersstraat te Leuven. Bezwaarindiener geeft aan dat hoewel er wel industriële complexen vermeld worden in de Brouwersstraat (zie ID: 72958), de (beperkte) beschrijvingen van deze inventarispanen niet verwijzen naar een textielindustrie door Ex-Toelen. Bezwaarindiener meent dat deze verlichte industrieel de huisvesting voor de bedienden (Pleinstraat) en voor de hoge kaderleden (Léon Schreursvest) zou hebben gebouwd. Ook de bebouwing in de Pieter Coutereelstraat (ID: 206417), gericht op de huisvesting van de arbeiders, in de nabijheid van de fabriek, werd gebouwd door deze industrieel.

Bezwaarindiener geeft aan dat deze contactpersoon momenteel het onderzoek dat zij naar haar grootvader voerde laat vertalen en hem of haar zal bezorgen. Bezwaarindiener meent in afwachting van deze bijkomende informatie volgende zin te kunnen toevoegen aan de beschrijvingen van ID: 305666 en ID: 305624: *Mondelinge informatie van de achterkleindochter van Jacob Van Ex-Toelen verduidelijkt de historische link tussen de bebouwing langs de Léon Schreursvest en de Pleinstraat. Beide gehelen waren gericht op de huisvesting van het personeel, werkzaam in de textiel fabriek van Van Ex-Toelen die aan het begin van de 20ste eeuw gevestigd zou zijn in de Brouwersstraat te Leuven. De burgerhuizen langs de Léon Schreursvest waren gericht op de huisvesting van de hoge kaderleden, waar de woningen in de Pleinstraat werden gebouwd voor de bedienden. Beide gehelen liggen rug aan rug waarbij de tuinen van het personeel aan elkaar grensden.* Bezwaarindiener merkt op dat er linken tussen beide fiches gemaakt kunnen worden.

Bezwaarindieners vraag de titel van ID: 305666 te wijzigen in 'Woningen voor bedienden'. Bezwaarindieners meent dat de verwijzing naar de aangeleverde informatie moet toegevoegd worden in de beide fiches: *Schriftelijke informatie verkregen van de achterkleindochter van industrieel Jacob Van Ex-Toelen, Agnes Caers (22 april 2020)*

Bezwaarindieners vraagt dat wanneer de extra informatie aangeleverd zal worden en bijkomende wijzigingen aan de teksten nog mogelijk zijn, of de beschrijvingen nog verder uitgebreid mogen worden, met eventueel een aangepaste bronvermelding. Deze informatie kan ook de tekst van de woningen in de Pieter Coutereelstraat aanvullen en een opdrachtgever aanwijzen. Bezwaarindieners meent dat wanneer deze informatie correct zou blijken voor wat betreft de industrie in de Brouwersstraat, ook deze fiches eventueel aangevuld zouden kunnen worden met de nodige gegevens.

4. Opmerkingen betreffende relictten die niet worden vastgesteld

Bezwaarindieners merkt op dat er bepaalde relictten en gehelen opnieuw voorliggen voor vaststelling, waarvan bezwaarindieners geen voordeel meent te zien bij dergelijke vaststelling. Bezwaarindieners ziet hiertoe verschillende feitelijke redenen. Bezwaarindieners geeft een overzicht van de relictten en gehelen waar hij of zij meent dat deze uit de vastgestelde inventaris geschrapt dienen te worden.

- Arenbergkasteel en watermolen (erfgoedid 42570/aanduidingsid 115472), Kasteelpark Arenberg 1, 51. Bezwaarindieners geeft aan dat dit relict op de vastgestelde inventaris van 2014 (aanduidingsid 32579) enkel verwijst in de titel en de beschrijving naar het Arenbergkasteel, ondanks het feit dat ook de molen werd ingetekend. Bezwaarindieners geeft aan dat het relict sinds 2009 werd vastgesteld en nu opnieuw voorligt voor vaststelling, maar niet wordt voorgedragen voor schrapping. ID 42570: Arenbergkasteel en watermolen, Kasteelpark Arenberg nrs. 1, 51, 3001 Heverlee. Bezwaarindieners geeft aan dat dit relict op de wetenschappelijke inventaris zowel in de titel, de tekst als de inteken verwijst naar kasteel en de molen en voorligt voor vaststelling. Bezwaarindieners vraagt of het relict 32579 vastgesteld zal blijven, aangezien het niet voorligt voor schrapping. Bezwaarindieners vraagt zich af of het zin heeft dat deze vastgesteld blijft aangezien deze niet volledig is (gezien de molen niet staat ingetekend en niet beschreven werd en gezien er een nieuwe vaststellingsfiche aangemaakt werd die voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindieners merkt op dat het erg verwarrend is om twee vastgestelde fiches te hebben die dezelfde gebouwen betreffen. Bezwaarindieners voegt hieraan toe het beter zou zijn indien zowel de molen als het kasteel een aparte fiche zouden krijgen, met een aangevulde beschrijving en beiden afzonderlijk vastgesteld zouden worden.
- Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322), Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, 47, Minderbroedersstraat 12, 32. Bezwaarindieners merkt op dat de volledige site opgenomen werd in de vastgestelde inventaris en wetenschappelijke inventaris. Bezwaarindieners geeft dat de site zeven bouwkundige relictten bevat die steeds een aparte fiche hebben in de wetenschappelijke inventaris en een fiche in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindieners merkt op dat de zes relictten zes verschillende gebouwen onderscheiden, maar voorzien werden van eenzelfde afbakening die de helft van de site bestrijkt en dus veel ruimer is dan het eigenlijke erfgoedgebouw.

Bezwaarindieners merkt op dat de site momenteel voorwerp uitmaakt van een groot stadsvernieuwingsproject, waarvoor de stad het RUP Hertogensite opmaakte. Binnen dit RUP Hertogensite, alsook in de door het agentschap Onroerend Erfgoed ondertekende realisatieconvenant Onroerend Erfgoed, als uitvoering van de Brownfieldconvenant Hertogensite, werden gegronde afwegingen gemaakt betreffende het erfgoed dat aanwezig is op de site. Bezwaarindieners meent dat niet

al het erfgoed in de toekomst bewaard zal kunnen blijven. Bezwaarindiener geeft aan dat wanneer een erfgoedpand eenmaal gesloopt is, dit relict op korte termijn geschrapt moet worden in de vastgestelde inventaris (met behoud van het relict in de wetenschappelijke inventaris). Bezwaarindiener meent dat het belangrijk hierbij is dat de afzonderlijke relicten een juiste intekening hebben. Bezwaarindiener meent dat het complexer is wanneer ook het geheel is vastgesteld, waarin de gesloopte relicten beschreven staan. Bovendien zorgt de vaststelling van het geheel volgens bezwaarindiener dat voor de sloop van ieder niet-waardevol gebouw er steeds een motivatie dient toegevoegd te worden aan de vergunningsbehandeling.

Bezwaarindiener stelt voor om het geheel (ID: 41061) niet langer vast te stellen en te schrappen uit de vastgestelde inventaris, maar de algemene geschiedenis van de site wel te vermelden in de wetenschappelijke inventaris, zoals vandaag ook het geval is voor het bouwkundig geheel (ID: 126849). Bezwaarindiener vraagt de individuele relicten, na aanpassing van de polygoon, wel vast te stellen. Bezwaarindiener meent dat het correct is, pas wanneer een sloop effectief heeft plaatsgevonden, het relict te schrappen bij een (eventuele) volgende vaststellingsprocedure.

- Burgerhuis met neoclassicistische lijstgevel (erfgoedid 206557/aanduidingsid 118259), Tiensestraat 132 Burgerhuis uit 1643 (erfgoedid 42516/aanduidingsid 115434), Tiensestraat 134-136 Stadswoning in traditionele stijl (erfgoedid 42518/aanduidingsid 115436), Tiensestraat 146 Traditionele stadswoning (erfgoedid 42519/ aanduidingsid 115437), Tiensestraat 150 Herenwoning (erfgoedid 42521/aanduidingsid 115439), Tiensestraat 152. Bezwaarindiener merkt op dat de Vesaliussite zodanig verbouwd werd dat de opname van deze gebouwen in de vastgestelde inventaris in vraag gesteld dient te worden. Bezwaarindiener meent dat de resterende erfgoedwaarde die zich situeert in de gevels van deze panden (enkel de gevels werden behouden, de achterliggende structuren werden gesloopt en herbouwd), opgevangen wordt door het gemeentelijk instrument van de erfgoedverordening. Bewaarindiener vraagt om bovenstaande relicten en gehelen om die reden te schrappen uit de vastgestelde inventaris en deze niet opnieuw vast te stellen. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat het behoud ervan in de wetenschappelijke inventaris uiteraard wel gewenst is. Bezwaarindiener vraagt dat de gewijzigde huisnummers in dat geval wel best herbekeken worden.

5. Aanbevelingen betreffende het instrumentarium en de vaststellingsprocedure

Bezwaarindiener geeft aan dat de dienst Onroerend Erfgoed van de stad Leuven de voorbije weken erg zwaar heeft ingezet op informatieverstrekking betreffende de lopende procedure tot vaststelling en de juridische gevolgen ervan. Bezwaarindiener geeft aan bij de start van het openbaar onderzoek een honderdtal mails te hebben ontvangen en een zeventigtal telefonische oproepen. Bezwaarindiener geeft aan dit belangrijk te vinden in functie van de nodige duidelijkheid omtrent de opname van een pand in de vastgestelde inventaris en de rechtsgevolgen. Ook vormt deze kennisgeving volgens bezwaarindiener een belangrijk aspect in het verhogen van de bewustwording rond erfgoed in de stad en vergemakkelijkt het toekomstige procedures in het kader van omgevingsvergunningen. Bezwaarindiener meent het raadzaam te vinden dat het agentschap Onroerend Erfgoed in de toekomst meer inzet op een meer betrokken en persoonlijke kennisgeving van de eigenaars van de betrokken erfgoedpanden, aangezien de hele procedure ook uitgaat van de Vlaamse Overheid. Bezwaarindiener suggereert dat het creëren van een helpdesk een correcte dienstverlening naar eventuele toekomstige vaststellingsprocedures kan bewerkstelligen.

Bezwaarindiener meent dat ondanks de erg concrete informatieverstrekking die de stad aanbood aan de eigenaars van het betrokken erfgoed, het niet eenvoudig bleek voor deze om hun weg te vinden naar het Geoportaal, de inventaris zelf of de pagina van het openbaar onderzoek om de concrete informatie betreffende hun pand te kunnen

raadplegen. Bezwaarindiener geeft aan de betrokkenen hier in te hebben willen ondersteunen. Bezwaarindiener meent dat het Geoportaal niet als toegankelijk instrument werd ervaren, vermits het voor velen niet duidelijk was dat ze op het betrokken perceel dienden te klikken en vervolgens op de verschillende categorieën van toepassing. Bezwaarindiener meent dat voor menig gebruiker het principe van een link niet duidelijk is. Ook bleek het onderscheid volgens bezwaarindiener tussen het erfgoed op de wetenschappelijke inventaris en datgene dat voorligt voor vaststelling en het erfgoed dat niet voorligt voor vaststelling (bijvoorbeeld door afwezigheid van erfgoedwaarde) niet duidelijk. Beiden worden immers aangeduid door middel van een rode stippellijn. Bezwaarindiener suggereert dat bovenstaande misschien herbekeken kan worden om een grotere toegankelijkheid van de online instrumenten mogelijk te maken.

Behandeling van het bezwaar:

1. Het eerste deel van het bezwaar omvat opmerkingen betreffende de afbakeningen van enkele vast te stellen bouwkundige elementen en gehelen. Er dient hierbij wel opgemerkt te worden dat de huisnummers door de inventarisdatabank automatisch worden aangepast om overeen te stemmen met vaste afspraken omtrent de notatie. Als een bereik van huisnummers een even verschil heeft (bijvoorbeeld 13-43), dan worden de tussenliggende nummers bekomen door er telkens 2 bij op te tellen. Als er een oneven verschil is bij het huisnummerbereik (bijvoorbeeld nummer 1-12), dan worden de tussenliggende nummers bekomen door er telkens 1 bij op te tellen. Sommige van de voorgestelde adresaanpassingen houden vermoedelijk verband met deze wijze van notatie, in tegenstelling tot het groeperen van de even nummers enerzijds, en de oneven nummers anderzijds. De andere adres- en afbakeningswijzigingen werden als volgt behandeld:

- **Tuinwijk Ter Elst (erfgoedid 305694/aanduidingsid 120617):** De aangereikte gegevens zijn correct. De voorgestelde aanpassingen hebben invloed op de afbakening van het vast te stellen bouwkundig geheel. In zowel de wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris zullen de percelen van Keibergstraat nummer 2, 4, 6 en 8, en Sint-Janbergsesteenweg nummer 11 uit de afbakening van het geheel worden geschrapt, aangezien deze niet tot het oorspronkelijke ontwerp van de wijk behoren. De adressen (Keibergstraat nummer 2, 4, 6 en 8, en Sint-Janbergsesteenweg nummer 11) zullen bijgevolg ook geschrapt worden. Onder de vermelde adressen in de wetenschappelijke inventaris en vastgestelde inventaris zijn een aantal overbodige adressen opgenomen, die niet binnen de huidige afbakening vallen. Deze adressen worden eveneens geschrapt: Ferdinand Verbiestlaan nummer 7 en Populierenlaan nummer 10. De woningen met adres Ter Elstlaan nummer 14 en Ferdinand Verbiestlaan 16-18 zijn gelegen binnen de afbakening, maar werden niet vermeld in de adressen. Deze adressen worden aangevuld in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris. Het adres Sint-Jorislaan 23 blijft behouden aangezien dit perceel niet uit de polygoon wordt geknipt. Bezwaarindiener wijst ook op een ontbrekend perceel in de afbakening en aldus ook een ontbrekend adres, namelijk Keibergstraat nummer 44. Deze administratieve fout is te wijten aan een onzorgvuldigheid van de auteur. Om te voldoen aan de voorschriften van het Onroerenderfgoeddecreet en omwille van de rechtszekerheid voegt het agentschap echter na het openbaar onderzoek geen panden of percelen meer toe aan de vast te stellen inventaris. De eigenaars van Keibergstraat nummer 44 konden immers uit de feitelijkheden en administratieve gegevens die voorlagen in openbaar onderzoek niet opmaken dat hun eigendom voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris. De afbakening van het bouwkundig geheel in het vaststellingsbesluit blijft dus op dit vlak ongewijzigd. Het perceel wordt wel toegevoegd aan de afbakening van het geheel in de wetenschappelijke inventaris, en aldaar ook toegevoegd aan de adressen.
- **Tuinwijk Kriekenbos (erfgoedid 305693/aanduidingsid 120616):** De aangereikte gegevens zijn deels correct. Op basis van een controle ter plaatse door het agentschap op 1 oktober 2020 blijkt immers dat de woningen met adres

Sparrendreef 1-5 en Kerspelstraat 18 niet tot de tuinwijk behoren. Deze opmerking heeft samen met de overige voorgestelde aanpassingen invloed op de afbakening van het vast te stellen bouwkundig geheel. De percelen van Kerspelstraat nummers 18-48, Saffranenbergstraat nummers 21-25, Sparrendreef nummers 1-5 en 16 en Verbindingslaan nummers 55-59 worden uit de afbakening van het geheel in de wetenschappelijke inventaris en vastgestelde inventaris geschrapt. De adressen Kerspelstraat nummers 52-58 en Saffranenbergstraat nummers 1-19 worden toegevoegd, aangezien deze percelen wel tot de afbakening behoren, maar ontbraken in de vermelde adressen. De overbodige adressen Kerspelstraat nummers 28-48 en Sparrendreef nummer 1-7 en 16 zullen geschrapt worden. Ook door bezwaarindiener B_000065 werd erop gewezen dat Kerspelstraat 32 geen deel uitmaakt van dit geheel.

- **Tuinwijk Berkenhof (erfgoedid 305521/aanduidingsid 120614):** De aangereikte gegevens zijn correct. Deze opmerking heeft invloed op de afbakening van het vast te stellen bouwkundig geheel. De percelen van Zwaluwenlaan nummers 48-52 worden geschrapt uit de afbakening van het geheel in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris. De adressen Berkenhoflaan nummers 1-5 en Zwaluwenlaan nummers 48-52 worden geschrapt.
- **Vogelenkwartier (erfgoedid 305629/aanduidingsid 120615):** De aangereikte gegevens zijn correct. Door een onzorgvuldigheid bij de invoer van de gegevens uit het inventarisvoorstel van de Stad Leuven in de online inventaris, werden de percelen van Nachtegalenstraat nummers 82-84 en 92-94 niet opgenomen in de adressen en afbakening van het bouwkundig geheel. Om te voldoen aan de voorschriften van het Onroerenderfgoeddecreet en omwille van de rechtszekerheid voegt het agentschap echter na het openbaar onderzoek geen panden of percelen meer toe aan de vast te stellen inventaris. De eigenaars van Nachtegalenstraat nummers 82-84 en 92-94 konden immers uit de feitelijkheden en administratieve gegevens die voorlagen in openbaar onderzoek niet opmaken dat hun eigendom voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris. De afbakening van het geheel in het vaststellingsbesluit blijft dus omwille van deze administratieve fout ongewijzigd. De ontbrekende percelen worden wel toegevoegd aan de afbakening van het geheel in de wetenschappelijke inventaris. Als de afbakening op basis van deze gegevens wordt uitgebreid, komt ook het pand met adres Nachtegalenstraat nummer 80 binnen de afbakening te liggen; we knippen immers geen gaten in de polygoon. De adressen waren onvolledig en worden overeenkomstig de respectievelijke afbakening aangevuld. In de vastgestelde inventaris leidt dit tot de volgende adressen voor het bouwkundig geheel: Mezenlaan nummers 14-39, Middelweg nummers 47-57, Nachtegalenstraat nummers 44-48, 49-78, 79-99 en Zwaluwenlaan nummers 2-20. In de wetenschappelijke inventaris worden ook de adressen Nachtegalenstraat 80-84 en 92-94 toegevoegd, omwille van de uitgebreide afbakening van het geheel (erfgoedid 305629).
- **Woning voor kaderpersoneel Remy (erfgoedid 306281/aanduidingsid 120289):** De door bezwaarindiener aangereikte informatie is correct. Het bouwkundig element 'Woning voor kaderpersoneel Remy' werd inderdaad foutief aangeduid op het plan, waarbij het perceel van Sint-Hadrianusstraat nummer 21 ingetekend werd in de plaats van het perceel Pastoor Bellonstraat nummer 21. De afbakening van het bouwkundig element kan niet aangepast worden voor opname in de vastgestelde inventaris. Het is immers niet wenselijk een dergelijke substantiële wijziging door te voeren aan het vaststellingsvoorstel na openbaar onderzoek. Het bouwkundig element wordt geschrapt uit de lijst met vast te stellen bouwkundige elementen en gehelen in de provincie Vlaams-Brabant. Immers, het is onmogelijk een goed op te nemen in de vastgestelde inventaris met een administratieve fout zoals de verkeerde afbakening op de kaart. De aanduiding op het plan van het bouwkundig element 'Woning voor het kaderpersoneel Remy' (erfgoedid 306281) kan wel aangepast worden in de wetenschappelijke inventaris: de afbakening zal aangepast worden naar de juiste locatie.

- **Sint-Pietersgasthuis (erfgoedid 214141/aanduidingsid 118946), Auditorium Heelkunde (erfgoedid 214140/aanduidingsid 118945), Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947), Vleugels van de pediatrie, materniteit, in- en uitwendige ziekten (erfgoedid 214139/aanduidingsid 118944), Stookhuis van de ziekenhuissite (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Kankerinstituut (erfgoedid 214138/aanduidingsid 118943), Vesaliusinstituut en Pathologisch Instituut (erfgoedid 206127/aanduidingsid 117984):** Volgens de algemene afspraken van de afbakeningen van bouwkundige elementen en gehelen, nemen we zoveel mogelijk de volledige percelen uit de laag administratieve percelen (ADP) van het grootschalig referentiebestand (GRB) over. De benaming, de erfgoedkenmerken en de beschrijving op basis van erfgoedkenmerken verduidelijken om welk onderdeel met erfgoedwaarde het gaat. Bij heel grote of complexe percelen, met een overlap tussen verschillende bouwkundige elementen en gehelen, kunnen we er wel voor kiezen om de afbakening uit de laag gebouw aan de grond (GBG) van het GRB te kopiëren. Bij de volgende percelen kunnen wel wijzigingen in de afbakening doorgevoerd worden:
 - o Stookhuis van de ziekenhuissite (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948): de afbakening kan aangepast worden tot het gebouw aan de grond waar dit element deel van uitmaakt. Bij een plaatsbezoek door het agentschap op 3 maart 2021 werd vastgesteld dat dit element ondertussen gesloopt is. De fysieke status en status van de erfgoedwaarde worden bijgevolg aangepast in de wetenschappelijke inventaris conform de actuele situatie. Het bouwkundig element wordt niet meer opgenomen in het voorliggende vaststellingsbesluit en wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris van 2014.
 - o Vesaliusinstituut en Pathologisch Instituut (erfgoedid 206127/aanduidingsid 117984): de afbakening wordt aangepast volgens de afbakeningen van de twee onderliggende beschermingen.
 - o Vleugels van de pediatrie, materniteit, in- en uitwendige ziekten (erfgoedid 214139/aanduidingsid 118944), Auditorium Heelkunde (erfgoedid 214140/aanduidingsid 118945) en Kankerinstituut (erfgoedid 214138/aanduidingsid 118943): aangezien er geen afzonderlijk 'gebouw aan de grond' is van deze elementen, worden ze op perceelsniveau afgebakend. De afbakeningen van beschermingen die hier inhoudelijk niet bij horen, worden wel uit de afbakening geschrapt. De aanduiding op het plan van deze bouwkundige elementen worden in de wetenschappelijke inventaris en vastgestelde inventaris dus herleid tot perceel 16W, met uitzondering van de afbakening van de beschermingen van het Vesaliusinstituut en Pathologisch Instituut, en het oostelijk deel van het perceel met het beschermde restant van de stadsmuur en het gesloopte stookhuis.
 - o Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947): deze afbakening kan gewijzigd worden tot het gebouw aan de grond van dit element of een buffer ter hoogte van de oorspronkelijke locatie. Bij een plaatsbezoek door het agentschap op 15 juni 2020 werd immers vastgesteld dat dit element ondertussen gesloopt is. De fysieke status en status van de erfgoedwaarde worden bijgevolg aangepast in de wetenschappelijke inventaris conform de actuele situatie. Het bouwkundig element wordt dus niet meer opgenomen in het voorliggende vaststellingsbesluit en wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris van 2014.
- Sint-Pietersgasthuis (erfgoedid 214141/aanduidingsid 118946): de afbakening van dit bouwkundig element stemt niet volledig overeen met de actuele grenzen van de administratieve percelen, zoals geregistreerd op het Grootschalig Referentiebestand of Basiskaart Vlaanderen (GRB), omwille van een actualisatie of wijziging van de

weergave in dit geografisch informatiesysteem. De aanduiding op het plan zal in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris rechtgezet worden conform de weergave op het GRB. Deze technische aanpassing heeft echter geen invloed op het vaststellingsbesluit.

De opmerking van bezwaarindiener dat sommige elementen en gehelen niet nauwkeurig werden ingetekend, wordt als volgt behandeld:

- **Laat-modernistisch burgerhuis (erfgoedid 305575/aanduidingsid 120111)**: de afbakening van voorliggend bouwkundig element is inderdaad onvolledig. De garage maakt deel uit van de erfgoedkenmerken en aldus van de feitelijkheden die voorlagen in het openbaar onderzoek. De aanduiding op het plan kan aangepast worden, vermits dit geen substantiële wijziging inhoudt van het vaststellingsvoorstel. De afbakening van voorliggend bouwkundig element wordt uitgebreid met het aangrenzende perceel 121B2 (Leuven, 11de afdeling (Heverlee 2), sectie D), waar zich de garage bevindt, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris.
- **Arbeiderswoningen (erfgoedid 305524/aanduidingsid 120063), Architectenwoning Jan Baekelmans (erfgoedid 305570/aanduidingsid 120107), Villa in cottagestijl (erfgoedid 305586/aanduidingsid 120121), Woning kanunnik Raymond Lemaire (erfgoedid 305588/aanduidingsid 120123), Modernistische villa (erfgoedid 305591/aanduidingsid 120126), Modernistische villa (erfgoedid 305596/erfgoedid 120131), Hotel met café in art deco (erfgoedid 305597/aanduidingsid 120132), Gekoppelde villa's Sibenaler en Flour (erfgoedid 305612/aanduidingsid 120143), Dorpswoningen (erfgoedid 305723/aanduidingsid 120229) en Modernistische villa (erfgoedid 305751/aanduidingsid 120254)**: de afbakeningen van deze bouwkundige elementen stemmen inderdaad niet overeen met de actuele grenzen van de administratieve percelen, zoals geregistreerd op het Grootschalig Referentiebestand of Basiskaart Vlaanderen (GRB), omwille van een actualisatie of wijziging van de weergave in dit geografisch informatiesysteem. Deze onvolkomenheden hebben geen invloed op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en zijn louter van technische aard. De aanduiding op het plan van deze bouwkundige elementen zal in de wetenschappelijke inventaris en de vastgestelde inventaris rechtgezet worden conform de weergave op het GRB. Deze aanpassingen hebben echter geen invloed op het vaststellingsbesluit.
- **Burgerhuis (erfgoedid 42581/ aanduidingsid 115479), Burgerhuis met café naar ontwerp van Piscador (erfgoedid 215271/aanduidingsid 119055), Burgerhuizen naar ontwerp van Van Dormael, 1916 (erfgoedid 215272/aanduidingsid 119056), Modernistische villa (erfgoedid 305656/aanduidingsid 120175), Modernistisch burgerhuis (erfgoedid 305736/aanduidingsid 120242), Modernistisch burgerhuis (erfgoedid 305737/aanduidingsid 120243) en Gekoppelde burgerhuizen (erfgoedid 305727/aanduidingsid 120233)**: de afbakeningen van deze elementen stemmen overeen met de actuele grenzen van de administratieve percelen volgens het Grootschalig Referentie Bestand (GRB). Dat de volumes van de laag 'gebouw aan de grond' (GBG) van het GRB hier soms licht van afwijken, leidt niet tot een manuele aanpassing van deze afbakeningen. De afbakeningen van deze elementen worden dus niet gewijzigd.

De opmerking van bezwaarindiener dat sommige elementen en gehelen niet volledig werden ingetekend, wordt als volgt behandeld:

- **Geel huis en bijgebouw (erfgoedid 307182/aanduidingsid 120129)**: de afbakening is inderdaad onvolledig. De tunnel wordt vermeld in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en maakt dus deel uit van de feitelijkheden,

die voorlagen in het openbaar onderzoek. De aanduiding op het plan van voorliggend bouwkundig element zal zowel in de wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris uitgebreid worden met de intekening van de tunnel, die beide volumes verbindt. De exacte situering van de tunnel werd ter plaatse gecontroleerd door het agentschap in november 2020 en de afbakening wordt hiervan overgenomen. De tunnel wordt bovendien toegevoegd in de afzonderlijke erfgoedkenmerken, opgesomd bij voorliggend bouwkundig element.

- **Studentenhuis en kapel Pius (erfgoedid 201406/ aanduidingsid 119370):** Het bouwkundig element 'Studentenhuis en kapel Pius' werd als 'gebouw aan de grond' ingetekend op het plan, omwille van mogelijke verwarring met het gebouw met adres Tervuursevest 105, dat zich op hetzelfde perceel bevindt. Hoewel de erfgoedwaarde van de binnentuin niet expliciet wordt vermeld of gemotiveerd in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris, is het toch wenselijk dat de binnentuin mee wordt ingetekend. Dit kan gemotiveerd worden vanuit het ensemble en de onlosmakelijke samenhang tussen de binnentuin en de omliggende bebouwing. Bovendien is het niet wenselijk om een uitsparing in de polygoon te hebben. De aanduiding op het plan van voorliggend bouwkundig element wordt aangepast, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris.
- **Provinciaal Centrum Van Humbeek-Piron (erfgoedid 206124/aanduidingsid 117981):** Bezwaarindiener merkt terecht op dat de afbakening van het bouwkundig element 'Provinciaal Centrum Van Humbeek-Piron' onvolledig is, aangezien niet alle beschreven onderdelen met erfgoedwaarde aangeduid worden op het plan. De 'beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken' en de 'erfgoedkenmerken' zijn heel duidelijk over de verschillende onderdelen van de site, die tijdens het openbaar onderzoek voorlagen voor opname in de vastgestelde inventaris. Het 'Provinciaal Centrum Van Humbeek-Piron' omvat een villa in cottagestijl uit 1926, een atelier uit 1933 én een museum uit 1961. Aangezien deze feitelijkheden uit het vaststellingsvoorstel voldoende duidelijk zijn over het voornemen om ook het atelier en het museum op te nemen, kan de afbakening van het bouwkundig element uitgebreid worden, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris. De afbakening wordt uitgebreid met de percelen van Mechelsevest 94 en 96 (Leuven, 5de afdeling, sectie F, percelen 31L en 29W), respectievelijk het museum en het atelier. Deze adressen worden ook toegevoegd in de wetenschappelijke en vastgestelde inventaris.

2. Bezwaarindiener merkt in het volgende deel van het bezwaar op dat de adressen van een aantal bouwkundige elementen en gehelen niet correct zijn, ondanks de juiste intekening. Aangezien de aanduiding op het plan van deze elementen en gehelen wel correct is, heeft deze opmerking geen invloed op de feitelijkheden van het vaststellingsvoorstel. Wel dienen de administratieve gegevens bij een aantal bouwkundige elementen en gehelen in de wetenschappelijke inventaris en vastgestelde inventaris aangepast worden.

- **Dorpswoning met schuur (erfgoedid 305724/aanduidingsid 120230):** het adres van deze dorpswoning met schuur is inderdaad enkel nummer 62. Het nummer 60 wordt niet geregistreerd in het Centraal Referentieadressenbestand (CRAB) en wordt geschrapt uit het adres, zoals opgenomen in de wetenschappelijke inventaris en vastgestelde inventaris.
- **Parkwijk Casablanca (erfgoedid 302101/aanduidingsid 120559):** bezwaarindiener geeft terecht aan dat het adres Willem Coosemansstraat nummer 175 wel deel uitmaakt van de afbakening, maar ontbreekt bij de adressen. Dit wordt rechtgezet in zowel de wetenschappelijke inventaris als vastgestelde inventaris.
- **Dorpswoningen (erfgoedid 305723/aanduidingsid 120229):** deze woningen hebben volgens CRAB inderdaad 18 en 20 als huisnummer, in de plaats van

nummers 20-22, zoals door bezwaarindiener wordt gesignaleerd. De adressen zoals vermeld in de wetenschappelijke inventaris en vastgestelde inventaris worden op basis van deze gegevens aangepast.

3. Het derde onderdeel van het bezwaar omvat opmerkingen over onjuistheden in de beschrijvingen van sommige bouwkundige elementen.

- **Gekoppelde burgerhuizen (erfgoedid 306262/aanduidingsid 120276):** bezwaarindiener merkt op dat deze woningen opgetrokken werden in 1928 in plaats van 1935. De aanpassing van de datering heeft invloed op de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken van voorliggend bouwkundig element. Deze beschrijving wordt zowel in de wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris aangepast met de correcte datering. Het erfgoedkenmerk met betrekking tot de datering van deze panden blijft ongewijzigd ('interbellum'). De nieuwe informatie wordt in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris van voorliggend bouwkundig element verwerkt, de referentie naar de mondelinge informatie wordt opgenomen in de bibliografie en de datum van de tekst wordt gewijzigd naar 2020.
- **Arbeiderswoningen (erfgoedid 305666/aanduidingsid 120184) en Ensemble van eclectische burgerhuizen (erfgoedid 305624/aanduidingsid 120148):** de aanvullingen over beide bouwkundige elementen hebben een impact op de benaming, de beschrijving op basis van erfgoedkenmerkgroepen en de kenmerkgroepen zelf, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris. De benaming van het bouwkundig element 'Arbeiderswoningen' wordt gewijzigd in 'Bediendewoningen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt aangepast in: "Eenheidsbebouwing van twaalf bediendewoningen met neotraditionele elementen, opgetrokken in 1905 voor industrieel Jakob Van Ex-Toelen, naar ontwerp van H. Marneff. De enkelhuizen zijn in repeterend schema naast elkaar geplaatst. De rode bakstenen lijstgevels zijn sterk gelijkend maar hebben per woning een unieke gevelornamentiek, met afwisseling in de friezen, sierlijsten onder de kroonlijst en waterlijsten." In de kenmerkgroepen wordt het erfgoedkenmerk 'arbeiderswoningen' vervangen door 'personeelwoningen'. Het bouwkundig element 'Ensemble van eclectische burgerhuizen' wordt op eenzelfde manier aangepast. De benaming van dit element wordt in zowel in de wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris aangepast in 'Ensemble van eclectische personeelwoningen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt gewijzigd in: "Ensemble van gekoppelde personeelwoningen voor hoge kaderleden in eclectische stijl, in twee fasen opgetrokken en kadastraal geregistreerd in 1906 en 1907. Industrieel Jacob Van Ex-Toelen was de bouwheer, de architect is niet gekend. De imitatie van speklagen, de tuitgevels en reliëfs in de boogvelden zijn ontleend aan de neo-Vlaamserenaissance." In de kenmerkgroepen wordt het erfgoedkenmerk 'personeelwoningen' toegevoegd. In de beschrijving van beide huizenreeksen in de wetenschappelijke inventaris wordt de context en de connectie tussen beide ensembles verduidelijkt, wat een ook leidt tot een aanvulling van de bibliografie, een wijziging van de datering van de tekst en het toevoegen van een relatie tussen de verschillende bouwkundige elementen. Bij het bouwkundig element 'Geheel van stadswoningen' (erfgoedid 206417/aanduidingsid 118168) wordt een aanvullende informatie toegevoegd over de bouwheer. Deze aanvulling vergt eveneens een wijziging van de 'beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken' in: "Geheel van rijhuizen, gebouwd in opdracht van industrieel Jacob Van Ex-Toelen en opgevat als enkelhuizen van twee traveeën en twee bouwlagen onder een doorlopend mansardedak (kunstleien)". Bij het behandelen van deze opmerking werd ook een fout in de afbakening opgemerkt, namelijk het ontbrekende perceeltje (820Y) tussen nummer 36 en 38. Dit perceel wordt toegevoegd aan de aanduiding op het plan van voorliggend

bouwkundig element, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris.

4. Vervolgens worden bouwkundige elementen en gehelen aangehaald, waarbij bezwaarindiener vraagt om deze te schrappen uit de vaststelling, omdat dit immers geen meerwaarde zou zijn. Deze vragen worden als volgt behandeld:

- **Arenbergkasteel en watermolen (erfgoedid 42570/aanduidingsid 115472)**: Dit bouwkundig element werd inderdaad opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed sinds 2009 (zie aanduidingsid 32579). De benaming van het goed was toen beperkter en de molen kwam hierin minder expliciet aan bod. Bij de voorbereiding van de inventaris in functie van de huidige vaststellingsprocedure werd dit rechtgezet. Het bouwkundig element wordt nu opnieuw voorgesteld voor opname in de vastgestelde inventaris, dit maal met openbaar onderzoek. Uit alle feitelijkheden die voorlagen in het openbaar onderzoek blijkt dat dit bouwkundig element zowel betrekking heeft op het Arenbergkasteel als de watermolen. Alle goederen die nu in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed met openbaar onderzoek (overeenkomstig artikel 4.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013) worden opgenomen, zullen worden geschrapt uit de inventaris van het bouwkundig erfgoed, vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014. Na afloop van de huidige vaststellingsprocedure zal de oude vaststellingsfiche (aanduidingsid 32579) dus niet langer geldig zijn en zal er dus geen verwarring mogelijk zijn. Bezwaarindiener merkt terecht op dat het wenselijk zou zijn dat beide componenten als afzonderlijk bouwkundig element geregistreerd worden met een afzonderlijke beschrijving. Deze inhoudelijke aanvulling valt echter buiten het doel van het openbaar onderzoek en de vaststellingsprocedure. Om alvast deels tegemoet te komen aan deze wens, wordt een beknopte synthese van de historie van de molen (overgenomen vanuit het beschermingsdossier van de molen) verwerkt tot een aanvullende informatie in de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 42570) in de wetenschappelijke inventaris. Het bouwkundig element wordt echter ongewijzigd vastgesteld.
- **Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322)**: Bezwaarindiener merkt terecht op dat de afbakening van dit bouwkundig geheel overlapt met de afbakening van de onderliggende bouwkundige elementen, die afzonderlijk voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris, en dat dit aanleiding geeft tot een complex gegeven.

In de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris van het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' wordt een algemene historische ontwikkeling van de site geschetst en wordt dieper ingegaan op de totstandkoming van de voornaamste onderdelen van het geheel, van aan de oprichting van het aanpalende vroeg-13de-eeuwse Sint-Elisabethgasthuis tot aan de ingrijpende veranderingen aan de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen in de tweede helft van de 20ste eeuw.

Er dient opgemerkt te worden dat de erfgoedwaarden van het geheel volledig samenvallen met deze van de afzonderlijke gebouwen en constructies die als herkenbare onderdelen de historische ontwikkeling van de site duiden. Vermits de onderdelen met erfgoedwaarde eveneens als afzonderlijke bouwkundige elementen opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris en in voorliggende vaststellingsprocedure opnieuw voorliggen voor vaststelling, zijn de erfgoedwaarden van de site reeds volledig weergegeven in het vaststellingsvoorstel door de opname van de afzonderlijke vast te stellen elementen.

Er wordt bijkomend vastgesteld dat in de afbakening van het geheel zowel bouwkundige elementen opgenomen zijn die afzonderlijk vastgesteld worden als bouwkundig erfgoed,

als gebouwen en constructies zonder erfgoedwaarde en dit tot dubbelzinnigheden kan leiden en in voorliggend geval de rechtszekerheid niet ten goede komt. Tijdens meerdere plaatsbezoeken tussen juni 2020 en maart 2021 werd van op de openbare weg vastgesteld dat de herkenbaarheid van de site als voormalige ziekenhuissite en medische zorgcampus zoals beschreven in de wetenschappelijke inventaris wezenlijk veranderd is en verschillende onderdelen die aangehaald werden intussen gesloopt zijn. Gelet op de actuele ontwikkeling van de site in het kader van het herontwikkelingsproject Hertogensite en het feit dat een vaststelling van de site als bouwkundig geheel geen bijkomende erfgoedkenmerken en -elementen en erfgoedwaarden vrijwaart ten opzichte van de onderliggende vastgestelde bouwkundige elementen, wordt de site niet langer opgenomen als bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris en wordt deze geschrapt als geheel uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

De beschrijving van het geheel in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 126849) wordt aangehouden in de inventarisdatabank, omwille van het wetenschappelijk belang van dit historisch overzicht. De gegevens worden in de databankstructuur echter niet langer opgenomen als bouwkundig geheel, maar als afzonderlijk geografisch thema (met nieuw id) en zullen nog steeds onder deze module publiek raadpleegbaar zijn. De bouwkundige elementen die deel uitmaken van de site zullen in de wetenschappelijke inventaris aan deze overkoepelende fiche met louter wetenschappelijke doeleinden gekoppeld worden. De bewaringstoestand of fysieke status wordt voor ieder bouwkundig element nu en in de toekomst geactualiseerd in de wetenschappelijke inventaris, zie eerder in de behandeling van dit bezwaar. Daarnaast werd in de behandeling van dit bezwaar al gezocht naar een meer nauwkeurige afbakening van een aantal bouwkundige elementen, die deel uitmaken van deze site (zie aldaar)

De vaststelling van het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322) vormde ook het onderwerp van de bezwaren B_000115, B_000123, B_000169 en B_000194. Voor een meer uitvoerige toelichting wordt verwezen naar de behandeling van die bezwaren.

- **Burgerhuis met neoclassicistische lijstgevel (erfgoedid 206557/aanduidingsid 118259); Burgerhuis uit 1643 (erfgoedid 42516/aanduidingsid 115434); Stadswoning in traditionele stijl (erfgoedid 42518/aanduidingsid 115436); Traditionele stadswoning (erfgoedid 42519/ aanduidingsid 115437); Herenwoning (erfgoedid 42521/aanduidingsid 115439):** Bezwaarindiener wijst terecht op de ontwikkeling van deze site en de impact op de bouwkundige elementen die hier deel van uitmaken. Hoewel de aangehaalde voorbeelden van façadisme inderdaad een impact hebben op de erfgoedwaarde, zijn de erfgoedkenmerken van voorliggende elementen zoals aangeduid in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris nog grotendeels herkenbaar. De inventaris van het bouwkundig erfgoed is immers hoofdzakelijk een gevelinventaris, waarbij de registratie van het bouwkundig erfgoed gebeurt op basis van de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen zoals waarneembaar vanop de openbare weg. De focus ligt op de erfgoedkenmerken van het exterieur, in dit geval de straatgevels. De vraag tot schrapping wordt dus niet gevolgd. Bij de behandeling van het bezwaar werd bijkomend opgemerkt dat de gevel van het bouwkundig element 'Handelspand naar ontwerp van E. Peeters' (erfgoedid 206555/aanduidingsid 37586) ook bewaard is, terwijl de status van dit pand werd gewijzigd. Omwille van een eenvormige afweging van de erfgoedwaarde van deze gevels, wordt de status van dit bouwkundig element opnieuw aangepast naar 'erfgoedwaarde aanwezig'. Dit heeft tot gevolg dat het goed niet geschrapt wordt uit de inventaris, die werd vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014. Bezwaarindiener merkt eveneens terecht op dat de adressen herbekeken moeten worden. De adressen van alle vermelde bouwkundige elementen worden aangepast naar de actuele situatie, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris. De

afbakening van 'Burgerhuis uit 1643' (erfgoedid 42516/aanduidingsid 115434) komt bovendien niet overeen met de actuele weergave in het GRB. De afbakening van dit bouwkundig element wordt aangepast tot het gebouw aan de grond van het huidige volume, zowel in de wetenschappelijke inventaris als in de vastgestelde inventaris. Ook de afbakening van het bouwkundig element 'Handelspand naar ontwerp van E. Peeters' (erfgoedid 206555/aanduidingsid 37586) wordt aangepast tot ditzelfde volume. In de beschrijving van deze bouwkundige elementen in de wetenschappelijke inventaris wordt een aanvullende informatie toegevoegd die de verbouwingen verduidelijkt, namelijk: "Het pand werd opgenomen in de Vesaliussite. Bij de herbestemming van deze grootschalige site werd enkel de gevel van het historische pand behouden. De achterliggende structuren werden gesloopt en vervangen door nieuwe constructies. (Informatie verkregen tijdens het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant (2020).) "

5. De opmerkingen in het laatste deel van het bezwaarschrift hebben geen betrekking op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en zijn bijgevolg niet ontvankelijk. Desalniettemin zullen de opmerkingen en bedenkingen omtrent de raadpleegbaarheid en duidelijkheid van de gegevens tijdens het openbaar onderzoek en de dienstverlening tijdens de procedure, meegenomen worden in de voorbereiding van toekomstige vaststellingsprocedures. Bezwaarindieners vragen aan het agentschap om in te zetten op een meer betrokken en persoonlijke kennisgeving van de eigenaars van de betrokken erfgoedpanden. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat bij de opmaak en de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed de individuele kennisgeving van eigenaars of bewoners niet procedureel is vastgelegd. Het openbaar onderzoek werd bekend gemaakt via publicatie in het Belgisch Staatsblad en in drie afzonderlijke dagbladen. De aankondiging van het openbaar onderzoek werd eveneens geafficheerd in de gemeente en bekend gemaakt op de website van de gemeente. Daarenboven was alle informatie beschikbaar op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarmee is voldaan aan alle voorwaarden zoals opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet.

Conclusie:

Het bezwaar heeft enerzijds invloed op het ministerieel besluit:

Het bouwkundig geheel 'Tuinwijk Ter Elst' (erfgoedid 305694/aanduidingsid 120617), Ferdinand Verbiestlaan 1-6, 8-17, 18, Goswin III-Laan 1-20, 21-29, Keibergstraat 10-42, Lievevrouweplein 1-8, 9-11, Populierenlaan 1-8, 9-11, 12-14, Priorijlaan 1-3, 4-21, Sint-Jansbergsesteenweg 13-83, Sint-Jorislaan 1-20, 21-23 en Ter Elstlaan 1-14, 15-43 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De percelen van de panden met als adres Keibergstraat nummer 2, 4, 6 en 8, en Sint-Janbergsesteenweg nummer 11 worden uit de afbakening geschrapt.

Het bouwkundig geheel 'Tuinwijk Kriekenbos' (erfgoedid 305693/aanduidingsid 120616), Hertogstraat 175-201, Kerspelstraat 8-18, 50-58, Kriekenboslaan 1-44, 46-48, Saffranenbergsstraat 1-19, Sparrendreef 2-8, 9-14, 15-23, Tereikenlaan 1-10, 11-17 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De percelen van de percelen van Kerspelstraat nummers 18-48, Saffranenbergstraat nummers 21-25, Sparrendreef nummers 1-5 en 16, en Verbindingslaan nummers 55-59 worden uit de afbakening geschrapt.

Het bouwkundig geheel 'Tuinwijk Berkenhof' (erfgoedid 305521/aanduidingsid 120614), Berkenhoflaan 2-6, 7-8, 9-29, Middelweg 77-107, Pater Perquyalaan 1-20, 21-31, Pieter De Somerlaan 1-12, Willem Vanden Abeelelaan 11-41, Zwaluwenlaan 51-57 te Leuven, wordt

met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De percelen van de panden met als adres Zwaluwenlaan nummers 48-52 worden uit de afbakening geschrapt.

Het bouwkundig element 'Woning voor kaderpersoneel Remy' (erfgoedid 306281/aanduidingsid 120289), Pastoor Bellonstraat 21 te Leuven, wordt niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, omwille van een administratieve fout in de aanduiding op het plan.

Het bouwkundig element 'Stookhuis van de ziekenhuissite' (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Minderbroedersstraat zonder nummer te Leuven, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer bewaard is.

Het bouwkundig element 'Vesaliusinstituut en Pathologisch Instituut' (erfgoedid 206127/aanduidingsid 117984), Minderbroedersstraat 12 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt overgenomen van de afbakeningen van de beschermingen van deze twee gebouwen.

Het bouwkundig element 'Vleugels van de pediatrie, materniteit, in- en uitwendige ziekten' (erfgoedid 214139/aanduidingsid 118944), Kapucijnenvoer 7 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt beperkt tot perceel 16V.

Het bouwkundig element 'Auditorium Heelkunde' (erfgoedid 214140/aanduidingsid 118945), Minderbroedersstraat zonder nummer te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt beperkt tot perceel 16V.

Het bouwkundig element 'Kankerinstituut' (erfgoedid 214138/aanduidingsid 118943), Kapucijnenvoer 33 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt beperkt tot perceel 16V.

Het bouwkundig element 'Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth' (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947), Kapucijnenvoer 37-39 te Leuven, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer bewaard is.

Het bouwkundig element 'Laat-modernistisch burgerhuis' (erfgoedid 305575/aanduidingsid 120111), Ijzerenmolenstraat 37 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt uitgebreid met het aangrenzende perceel 121B2.

Het bouwkundig element 'Geel huis en bijgebouw' (erfgoedid 307182/aanduidingsid 120129), Kasteelpark Arenberg 11-12 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op

het plan en met gewijzigde erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt uitgebreid met de tunnel die beide volumes verbindt. Bijkomend wordt 'tunnels' toegevoegd aan de erfgoedkenmerken.

Het bouwkundig element 'Studentenhuis en kapel Pius' (erfgoedid 201406/aanduidingsid 119370), Tervuursevest 103 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt uitgebreid met de binnentuin van het volume.

Het bouwkundig element 'Provinciaal Centrum Van Humbeek-Piron' (erfgoedid 206124/aanduidingsid 117981), Donkerstraat 94-96 en Mechelsevest 90 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt uitgebreid met de percelen van Mechelsevest 94 en 96.

Het bouwkundig element 'Gekoppelde burgerhuizen' (erfgoedid 306262/aanduidingsid 120276), Baron Descampsaan 37-39 te Leuven, wordt met een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Omwille van de gewijzigde datering wordt deze beschrijving aangepast in: "Dit geheel van twee burgerhuizen werd in 1928 opgericht als kopie van de door de Remyfabrieken hier geïntroduceerde woontype, namelijk de dubbelwoning, gericht op de huisvesting van de bedienden."

Het bouwkundig element 'Arbeiderswoningen' (erfgoedid 305666/aanduidingsid 120184), Pleinstraat 54-76 te Leuven, wordt met een gewijzigde benaming, een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en gewijzigde kenmerkgroepen opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming van het bouwkundig element wordt gewijzigd in 'Bediendewoningen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt aangepast in: "Eenheidsbebouwing van twaalf bediendewoningen met neotraditionele elementen, opgetrokken in 1905 voor industrieel Jakob Van Ex-Toelen, naar ontwerp van H. Marneff. De enkelhuizen zijn in repeterend schema naast elkaar geplaatst. De rode bakstenen lijstgevels zijn sterk gelijkend maar hebben per woning een unieke gevelornamentiek, met afwisseling in de friezen, sierlijsten onder de kroonlijst en waterlijsten." In de kenmerkgroepen wordt het erfgoedkenmerk 'arbeiderswoningen' vervangen door 'personeelswoningen'.

Het bouwkundig element 'Ensemble van eclectische burgerhuizen' (erfgoedid 305624/aanduidingsid 120148), Léon Schreursvest 41-63 te Leuven, wordt met een gewijzigde benaming, een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en gewijzigde kenmerkgroepen opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming van het bouwkundig element wordt gewijzigd in 'Ensemble van eclectische personeelswoningen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt aangepast in: "Ensemble van gekoppelde personeelswoningen voor hoge kaderleden in eclectische stijl, in twee fasen opgetrokken en kadastraal geregistreerd in 1906 en 1907. Industrieel Jacob Van Ex-Toelen was de bouwheer, de architect is niet gekend. De imitatie van speklagen, de tuitgevels en reliëfs in de boogvelden zijn ontleend aan de neo-Vlaamserenaissance." In de kenmerkgroepen wordt het erfgoedkenmerk 'personeelswoningen' toegevoegd.

Het bouwkundig element 'Geheel van stadswoningen' (erfgoedid 206417/aanduidingsid 118168), Pieter Coutereelstraat 34-72 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan en een gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie

Vlaams-Brabant. De afbakening wordt uitgebreid met het ontbrekende perceel tussen nummer 36 en 38 (820Y). De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt aangepast in: "Geheel van rijhuizen, gebouwd in opdracht van industrieel Jacob Van Ex-Toelen en opgevat als enkelhuizen van twee traveeën en twee bouwlagen onder een doorlopend mansardedak (kunstleien)".

Het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322), Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, 47, Minderbroedersstraat 12, 32 te Leuven, wordt niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014.

Het bouwkundig element 'Burgerhuis uit 1643' (erfgoedid 42516/aanduidingsid 115434), Andreas Vesaliusstraat 1-7 en Tiensestraat 126-136 te Leuven, wordt met een gewijzigde aanduiding op het plan opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt aangepast tot het gebouw aan de grond, waar de gevel deel van uitmaakt.

Het bouwkundig element 'Handelspand naar ontwerp van E. Peeters' (erfgoedid 206555/aanduidingsid 37586), Andreas Vesaliusstraat 1-7 en Tiensestraat 126-136 te Leuven, wordt niet geschrapt uit het de inventaris die werd vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, aangezien de erfgoedwaarde van de gevel nog bewaard is.

Het bezwaar heeft anderzijds geen invloed op het ministerieel besluit voor wat betreft de volgende onroerende goederen:

- Bouwkundig geheel 'Vogelenkwartier' (erfgoedid 305629/aanduidingsid 120615), Mezenlaan 14-39, Middelweg 47-57, Nachtegalenstraat 44-48, 49-78, 79-99, Zwaluwenlaan 2-20 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Sint-Pietersgasthuis' (erfgoedid 214141/aanduidingsid 118946);
- Bouwkundig element 'Arbeiderswoningen' (erfgoedid 305524/aanduidingsid 120063), Brugstraat 151-157 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Architectenwoning Jan Baekelmans' (erfgoedid 305570/aanduidingsid 120107), Herendreef 2 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Villa in cottigestijl' (erfgoedid 305586/aanduidingsid 120121), Jules Vandenbemptlaan 43 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Woning kanunnik Raymond Lemaire' (erfgoedid 305588/aanduidingsid 120123), Jules Vandenbemptlaan 51 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Modernistische villa' (erfgoedid 305591/aanduidingsid 120126), Jules Vandenbemptlaan 63 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Modernistische villa' (erfgoedid 305596/erfgoedid 120131), Jules Vandenbemptlaan 87 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Hotel met café in art deco' (erfgoedid 305597/aanduidingsid 120132), Kantineplein 2 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Gekoppelde villa's Sibenaler en Flour' (erfgoedid 305612/aanduidingsid 120143), Kloosterlaan 1-3 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Dorpswoningen' (erfgoedid 305723/aanduidingsid 120229), Tweekleinewegenstraat 18-20 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Modernistische villa' (erfgoedid 305751/aanduidingsid 120254), Waversebaan 262 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Burgerhuis' (erfgoedid 42581/ aanduidingsid 115479), Naamsesteenweg 101-103 te Leuven;

- Bouwkundig element 'Burgerhuis met café naar ontwerp van Piscador' (erfgoedid 215271/aanduidingsid 119055), Naamsesteenweg 81 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Burgerhuizen naar ontwerp van Van Dormael, 1916' (erfgoedid 215272/aanduidingsid 119056), Naamsesteenweg 83-87 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Modernistische villa' (erfgoedid 305656/aanduidingsid 120175), Oud-Heverleestraat 22 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Modernistisch burgerhuis' (erfgoedid 305736/aanduidingsid 120242), Waversebaan 183 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Modernistisch burgerhuis' (erfgoedid 305737/aanduidingsid 120243), Waversebaan 185 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Gekoppelde burgerhuizen' (erfgoedid 305727/aanduidingsid 120233), Waversebaan 51-53 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Dorpswoning met schuur' (erfgoedid 305724/aanduidingsid 120230), Tweekleinewegenstraat 62 te Leuven;
- Bouwkundig geheel 'Parkwijk Casablanca' (erfgoedid 302101/aanduidingsid 120559), Bijendreef 1-16, Koning Albertplein 1, Prins-Regentlaan 1-3, 4-39, 40-56, Prins-Regentplein 1-9, 10-33, 34-58, Spaarstraat 160-166, Weerstandlaan 7, Willem Coosemansstraat 175 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Arenbergkasteel en watermolen' (erfgoedid 42570/aanduidingsid 115472), Kasteelpark Arenberg 1, 51 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Burgerhuis met neoclassicistische lijstgevel' (erfgoedid 206557/aanduidingsid 118259), Andreas Vesaliusstraat 1-7 en Tiensestraat 126-136 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Stadswoning in traditionele stijl' (erfgoedid 42518/aanduidingsid 115436), Tiensestraat 158-160 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Traditionele stadswoning' (erfgoedid 42519/aanduidingsid 115437), Tiensestraat 156, 162 te Leuven;
- Bouwkundig element 'Herenwoning' (erfgoedid 42521/aanduidingsid 115439), Tiensestraat 154, 164 te Leuven.

Bezwaar B_000123: zie bezwaar B_000115

Bezwaar B_000124, B_000148 en B_000160: Drie bezwaren bij de vaststelling van één bouwkundig element: Stadswoning met tuin (erfgoedid 70387/aanduidingsid 35120), Grote Markt 3, Vilvoorde.

Bezwaar B_000124

Bezwaarindiener B_000124 geeft aan dat het hem of haar sterk zou verwonderen indien het appartement, opgeleverd als nieuwbouw op 14 maart 2014 door de firma M/A/O, Refugielaan 23-25 te 3290 Diest, in aanmerking zou komen als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat voorliggend appartement, evenals dat van de mede-eigenaars deel uitmaakt van de Residentie 'Notarishuis', gelegen op de N°8 Grote Markt te Vilvoorde. Bezwaarindiener meent dat dit om een misverstand gaat.

Bezwaar B_000148

Bezwaarindiener B_000148 deelt in antwoord op het schrijven van 18 mei 2020 van de Stad Vilvoorde mede dat het goed, Grote Markt 3 in Vilvoorde geen erfgoedwaarde meer heeft. Het desbetreffende goed is volgens bezwaarindiener volledig verbouwd met stedenbouwkundige vergunning sinds 2010-2011. Bezwaarindiener merkt op dat er thans elf eigenaars, particulieren en vennootschappen, zijn die betrokken zijn als gedeeltelijke eigenaars.

Bezwaarindiener geeft aan zich te willen verzetten tegen de opname, geheel of gedeeltelijk, als onroerend erfgoed. Bezwaarindiener meent dat dit een beperking is ten aanzien van de

persoon-eigenaar van de volledige vrijheid als persoon te handelen, een beperking van het eigendomsrecht en dit zonder akkoord en zonder goedkeuring.

Bezwaar B_000160

Bezwaarindiener B_000160 deelt mee dat het goed geen erfgoedwaarde meer heeft. Het goed is volledig verbouwd met stedenbouwkundige vergunning sinds 2010-2011. Er zijn thans elf eigenaars, particulieren en vennootschappen, die betrokken zijn als gedeeltelijke eigenaars. Bezwaarindiener verzet zich tegen het opnemen, geheel of gedeeltelijk, als onroerend goed, daar dit een beperking is ten aanzien van de persoon-eigenaar om in volledige vrijheid als persoon te handelen, een beperking van het eigendomsrecht en dit zonder akkoord en zonder goedkeuring.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaar B_000124

De nieuwbouw die in 2014 opgeleverd werd, gelegen in de Nolet de Brauwerestraat 4 in Vilvoorde, maakt inderdaad geen onderdeel uit van voorliggend vaststellingsvoorstel en ligt bijgevolg niet voor opname in de vastgestelde inventaris. De meergezinswoning bevindt zich echter in de tuin van de voormalige stadswoning, Grote Markt 3 in Vilvoorde, die voorligt voor opname en kent hetzelfde administratief perceel, kadastraal gekend onder Vilvoorde, Afdeling 2, Sectie D, perceelnummer 403D2.

Uit het vaststellingsvoorstel, zoals ter inzage gebracht via via de weblink <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>, blijkt dat enkel het breedhuis met dubbelhuisopstand van vijf traveeën en twee bouwlagen onder leien zadeldak, evenals de omheiningmuur in de tuin achterin het perceel voorliggen voor opname in een vastgestelde inventaris. De tuinmuur aan de Nolet de Brauwerestraat werd inmiddels afgebroken in functie van de bouw van de meergezinswoning. Het vaststellingsvoorstel wordt bijgevolg aangepast, waarbij het erfgoedkenmerk 'omheiningmuren' geschrapt wordt uit de vaststellingsfiche van voorliggend bouwkundig element.

Gezien de impact van het nieuw gebouwde volume van de meergezinswoning in de voormalige tuin van de stadswoning wordt de benaming van het bouwkundig element aangepast in 'stadswoning'. Voor de duidelijkheid wordt de aanduiding van het vast te stellen bouwkundig element 'Stadswoning' op het plan aangepast, waarbij enkel het gebouw (de stadswoning) op het Grootschalig Referentiebestand (GRB) en niet het volledige perceel wordt afgebakend. Het breedhuis met dubbelhuisopstand van vijf traveeën en twee bouwlagen onder leien zadeldak, gelegen Grote Markt 3 in Vilvoorde wordt bijgevolg vastgesteld als 'stadswoning', met aangepaste afbakening en erfgoedkenmerken.

Bezwaren B_000148 en B_000160

Bezwaarindieners B_000148 en B_000160 geven aan dat het goed geen erfgoedwaarde meer heeft, doordat het volledig verbouwd met stedenbouwkundige vergunning sinds 2010-2011. Voor het overige gaan zij niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek.

Er dient opgemerkt te worden dat bij de renovatie tussen 2010 en 2014 niet geraakt werd aan de erfgoedwaarden van de stadswoning die uitgaat op de Grote Markt in Vilvoorde. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris zijn nog steeds aanwezig. De stadswoning heeft daarom voldoende erfgoedwaarde voor opname in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Bezwaar B_000124 heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Stadswoning met tuin' (erfgoedid 70387/aanduidingsid 35120), Grote Markt 3, Vilvoorde, wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, met aangepaste aanduiding op het plan, aangepaste benaming en erfgoedkenmerken. Het bouwkundig element wordt aangeduid als 'Stadswoning', waarbij het erfgoedkenmerk 'omheiningmuren' geschrapt wordt omdat dit erfgoedkenmerk niet langer bewaard is. De aanduiding op het plan wordt beperkt tot de stadswoning aan de Grote Markt.

Bezwaren B_000148 en B_000160 hebben geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000125: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Burgerhuizen (erfgoedid 70469/aanduidingsid 116220), Leuvensestraat 178-182 Vilvoorde.

Bezwaarindiener stelt dat het pand Leuvensestraat 178 reeds zodanig verbouwd geweest is de afgelopen decennia dat dit niet meer over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in de vastgestelde inventaris. Dit zowel wat betreft de voorgevel alsook de achtergevel. Bezwaarindiener voegt een aantal foto's toe aan zijn of haar schrijven. Bezwaarindiener merkt op dat ook de binnenkant van het pand geen enkele originele aankleding meer heeft door meerdere verbouwingen. Bezwaarindiener tekent om die reden bezwaar aan tegen het voorstel tot opname.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener argumenteert dat het pand niet over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in de vastgestelde inventaris, omdat het pand verbouwd is. Deze argumenten worden weerlegd.

Het bouwkundig element 'Burgerhuizen', Leuvensestraat 178-182 in Vilvoorde, werd in 2005 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de Stad Vilvoorde (2002-2005). Dit project werd uitgevoerd door het agentschap Onroerend Erfgoed, op basis van systematische onderzoek ter plaatse, vanop de openbare weg, en aangevuld met literatuur- en archiefonderzoek. Op het moment van opname in de inventaris in 2005 was de eerste bouwlaag van de drie voorliggende panden reeds aangepast. Dit werd eveneens aangeduid in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris ("Aangepaste begane gronden"). De erfgoedwaarden van voorliggende panden werden bij opname onderzocht rekening houdend met deze verbouwingen, waarbij geoordeeld werd dat deze toereikend zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Aan de voorgevels zijn immers nog tal van erfgoedkenmerken en -elementen bewaard die de erfgoedwaarden, in casu de architecturale waarde, van de panden onderschrijven (o.a. polychrome afwerking door materiaalgebruik met bewaarde tegeltableaus en sierlijk uitgewerkte muurankers, verwijzend naar de art nouveau). Het pand gelegen Leuvensestraat 178 in Vilvoorde, heeft erfgoedwaarde als onderdeel van het bewaard ensemble van drie burgerhuizen. De woning Leuvensestraat 178 maakt deel uit van een ensemble van drie burgerhuizen gebouwd in 1912. Het oorspronkelijke ontwerp is nog duidelijk leesbaar hoewel de winkelvitrine werd dichtgemaakt, net zoals dit ook voor nummer 180 gebeurde. De waarde van het gebouw ligt bovendien ook in de context, als onderdeel van een ensemble van drie burgerhuizen.

De drie burgerhuizen zijn sinds 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Het bouwkundig element ligt momenteel opnieuw voor voor opname in een vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, omwille van hun architecturale waarde en historische waarde als representatieve en herkenbare burgerhuizen uit het begin van de twintigste eeuw

(kadastraal geregistreerd in 1913). Op basis van desktoponderzoek werd vastgesteld dat de drie burgerhuizen recent nog in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werden (Google Streetview april 2020) en de erfgoedkenmerken en -elementen, zoals aangeduid in de beschrijving van de drie voorliggende panden in de wetenschappelijke inventaris nog aanwezig zijn. Ook de foto's die bezwaarindiener aanreikt tonen dit aan.

Bij opname in de inventaris wordt enkel rekening gehouden met de erfgoedkenmerken en -elementen die waarneembaar zijn van op de openbare weg. Het feit dat het interieur inmiddels werd aangepast is niet relevant voor de vaststelling van de erfgoedwaarden op basis van de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000126: Bezwaar bij de vaststelling van een bouwkundig element: Domein Ravestein (erfgoedid 134461/aanduidingsid 120389), Ravesteinstraat 50 Boortmeerbeek.

Bezwaarschrift bestaat uit twee luiken.

1. Bezwaarindiener geeft aan in het kader van het openbaar onderzoek bezwaar te willen indienen tegen de opname van het Domein Ravestein, Ravesteinstraat 50 in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, gezien de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Ravesteinpark. Dit ruimtelijk structuurplan voorziet in een totaalproject rond de herbestemming van de bouwval van het voormalige rusthuis Ravestein tot school en dit in een project van gewenste en noodzakelijke delocalisatie uit de dorpskern van Hever. Bevestigd in de bevindingen van de omgevingsanalyse, dewelke ondertussen door de gemeenteraad op 25 november 2019 vastgesteld werden als beleidsmatig gewenste ontwikkelingen, vraagt bezwaarindiener het Domein Ravestein, Ravesteinstraat 50 3191 Hever, te schrappen van de lijst.
2. Daarentegen wenst bezwaarindiener bij nader inzien voor te stellen het iconische en historische pand "voormalig gemeentehuis, momenteel politiekantoor Dorpplaats 1 3190 Boortmeerbeek" aan de lijst toe te voegen. De vermelding op de lijst kan een kader geven, waarbinnen toekomstige bestemmingen in een algemene visie op erfgoed beoordeeld kunnen worden.

Behandeling van het bezwaar:

Het eerste luik van het bezwaarschrift is niet ontvankelijk. De opmerkingen gaan immers niet in op feitelijkheden die voorlagen bij de opname van het bouwkundig/landschappelijk element 'Domein Ravestein', Ravesteinstraat 50 in Boortmeerbeek, in de vastgestelde inventaris. De feitelijkheden betreffen de aanduiding van het onroerend goed op het plan, de benaming van het bouwkundig element, de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en de erfgoedkenmerken zelf. Tijdens het openbaar onderzoek kan men melden dat een onroerend goed geen erfgoedwaarde meer heeft, gesloopt werd of verbouwd werd met verlies van erfgoedwaarde. Bezwaarschrift verwijst enkel naar het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Ravesteinpark, waarin de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen opgenomen zijn. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de gemeentelijke intenties inzake ruimtelijke ordening of omgeving op generlei wijze invloed uitoefenen op de aanwezige erfgoedwaarden die in het kader van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed maatschappelijk gevrijwaard trachten te worden. Op het moment van het openbaar onderzoek en de vaststelling kan enkel rekening gehouden worden met de actuele toestand waarin het goed zich bevindt. Artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit bepaalt dat een onroerend opgenomen kan worden in een vastgestelde inventaris als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Op het moment van opmaak van het vaststellingsvoorstel werd waargenomen dat het goed nog steeds in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd en over

erfgoedwaarde beschikt. Op heden zijn geen omgevingsvergunningen bekend en is het goed nog steeds voldoende goed bewaard voor opname.

Bezwaarindiener vraagt in het tweede luik van het bezwaarschrift het voormalige gemeentehuis, gelegen Dorpplaats 1 in Boortmeerbeek, toe te voegen aan de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het is niet mogelijk om tijdens de lopende vaststellingsprocedure onroerende goederen toe te voegen aan het vaststellingsdossier.

Een aanvraag om een goed op te nemen in de wetenschappelijke inventaris bouwkundig erfgoed kan evenmin in het kader van het openbaar onderzoek van een vaststellingsprocedure gebeuren. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, in werking getreden sinds 1 januari 2017, is de Vlaamse overheid immers niet meer verantwoordelijk voor de opmaak en aanvulling van de inventaris bouwkundig erfgoed op geografische basis. Bezwaarindiener dient een verzoek voor aanvulling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Boortmeerbeek te richten tot de bevoegde diensten bij het lokaal bestuur. Zij kunnen dit pand toevoegen aan de gemeentelijke inventaris, in functie van een lokaal erfgoedbeleid.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000127: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Ommegangkapel van 1838 (erfgoedid 81816/aanduidingsid 117496), Astridlaan zonder nummer Halle.

Bezwaarindiener geeft aan schriftelijk in kennis te zijn gesteld door de stad Halle op 11 maart 2020 aangaande het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, in uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. Bezwaarindiener merkt op dat in dit schrijven niet vermeld wordt over welk eigendom of welk specifiek pand de vaststelling betrekking heeft, noch wordt enig adres vermeld. Bezwaarindiener meldt dat enkel het volgende relictnummer vermeld werd in het schrijven van de stad: '81816'.

Bij nazicht op de inventariswebsite van het relictnummer '81816', zoals vermeld in het schrijven van de stad Halle van 11 maart 2020, blijkt dit te gaan om de Ommegangkapel, gelegen aan de hoek van de Lenniksesteenweg en de Astridlaan. Bezwaarindiener merkt op dat op de beschikbare kaart inzake het openbaar onderzoek deze kapel inderdaad ingekleurd staat als bouwkundig erfgoed. De Ommegangkapel staat volgens bezwaarindiener eveneens vermeld in de beschikbare overzichtslijst [bezwaarindiener voegt deze lijst toe als 'bijlage 5' aan zijn of haar schrijven].

Bezwaarindiener geeft aan dat uit de notariële akte d.d. 16 oktober 2019 blijkt dat de kapel geschonken werd aan de stad Halle [bezwaarindiener voegt deze toe als 'bijlage 6' aan zijn of haar schrijven. Bezwaarindiener geeft aan niet te begrijpen waarom voormeld schrijven van de Stad Halle d.d. 11 maart 2020 aan hem of haar gericht werd, vermits deze geen eigenaar is van voormeld goed, maar dit integendeel de stad Halle zelf is. Bezwaarindiener vraagt door middel van onderhavig bezwaarschrift duidelijkheid vanwege het agentschap Onroerend Erfgoed waarom hij of zij werden aangeschreven in het kader van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, dit in uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. In de brief van de Stad Halle d.d. 11 maart 2020 wordt immers verwezen naar de de "eigendom" van bezwaarindiener, zonder ook maar enigszins te specificeren of te verduidelijken over welke eigendom het precies gaat. Bezwaarindiener meent dat in zoverre verwezen wordt naar het relictnummer

van de Ommegangkapel, dit al helemaal niet kan worden begrepen, daar deze kapel reeds sedert 16 oktober 2019 in eigendom is van de stad Halle zelf.

Bezwaarindiener heeft er derhalve het raden naar of er momenteel daadwerkelijk een eigendom van hem of haar in openbaar onderzoek ligt, en welke deze dan zou kunnen zijn. In het kader van het openbaar onderzoek dat van 2 maart 2020 tot en met – na verlenging door de coronacrisis – 18 juni 2020 georganiseerd wordt naar aanleiding van voormelde vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, wenst bezwaarindiener met onderhavig schrijven uitdrukkelijk duidelijkheid te verkrijgen omtrent waarom hij of zij werd aangeschreven in het kader van dit openbaar onderzoek en wenst zij tevens louter veiligheidshalve haar bezwaren en opmerkingen in te dienen tegen een eventuele opname van het pand gelegen te Buizingen, Paul Turcksinstraat 2, genaamd 'Goudkasteeltje' op de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant om de hiernavolgende redenen.

Schending openbaar onderzoek

Zoals uit het feitenrelaas blijkt, heeft bezwaarindiener een schrijven van de stad Halle ontvangen, gedateerd op 11 maart 2020. In dit schrijven wordt vermeld dat "de eigendom" van voormelde geadresseerden deel zou uitmaken van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, dit in uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. In dit schrijven wordt echter niet vermeld over welke eigendom of welk specifiek pand het zou gaan, noch wordt een adres vermeld. Het enige wat wordt vermeld is het volgende relictnummer: 81816.

Bij nazicht op de website www.inventaris.onroerenderfgoed.be van het relictnummer 81816, zoals werd vermeld in het schrijven van de stad Halle dd. 11 maart 2020, blijkt het schrijven te gaan om de Ommegangkapel, gelegen aan de hoek Lenniksesteenweg en Astridlaan (zie <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/81816>). Uit notariële akte dd. 16 oktober 2019 blijkt echter dat door de eigenaar van de kapel van de kapel geschonken werd aan de stad Halle (bijlage 6). In deze schenkingsakte worden de bezwaarindieners tevens vernoemd als schenkers. Bezwaarindiener begrijpt dan ook niet waarom voormeld schrijven van de stad Halle dd. 11 maart 2020 aan hem of haar werd gericht, daar zij sedert 16 oktober 2019 geen eigenaar meer zijn van voormelde kapel, maar dit integendeel de stad Halle zelf is.

Bezwaarindiener vraagt door middel van onderhavig bezwaarschrift dan ook duidelijkheid vanwege het Agentschap Onroerend Erfgoed omtrent waarom hij of zij werd aangeschreven in het kader van het openbaar onderzoek omtrent de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, dit in uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.

In de brief van de stad Halle dd. 11 maart 2020 wordt immers op uiterst vage wijze verwezen naar de "eigendom" van bezwaarindiener, zonder ook maar enigszins te specificeren of te verduidelijken over welke eigendom het precies gaat. In zoverre verwezen wordt naar het relictnummer van de Ommegangkapel, kan dit al helemaal niet worden begrepen, daar deze kapel reeds sedert 16 oktober 2019 in eigendom is van de stad Halle zelf. Bezwaarindiener heeft er derhalve het raden naar of er momenteel daadwerkelijk een eigendom van hem of haar in openbaar onderzoek ligt, en welke deze dan zou kunnen zijn. Aangezien aan bezwaarindiener geen nadere informatie werd gegeven omtrent welke eigendom in openbaar onderzoek zou liggen, meent hij of zij niet in de mogelijkheid te zijn gesteld om kennis te nemen van en grieven te ontwikkelen omtrent een van zijn of haar eigendommen die eventueel in openbaar onderzoek zou liggen, omdat zij dienaangaande in onwetendheid gehuld is. Bezwaarindiener meent dat het openbaar onderzoek nochtans een belangrijke democratische waarborg is, die de burger toelaat zijn of haar opmerkingen

en bezwaren in te dienen met betrekking tot de opname van een pand op de inventaris onroerend erfgoed, wat immers verregaande consequenties kan hebben voor de eigenaar van het erfgoed (J. BELEYN, "De monumentale waarde van het openbaar onderzoek bij de bescherming van erfgoed", TOO 2017, afl. 4, 515-517).

Bezwaarindiener geeft aan dat in het ruimere bestuursrecht – ook in het ruimtelijk planningsverhaal en in het vergunningencontentieux – derhalve steevast bevestigd wordt dat het openbaar onderzoek een 'substantiële pleegvorm' is. Bijna telkens wordt daarbij verwezen naar de dubbele finaliteit van het openbaar onderzoek (X. "Openbaar onderzoek: nooit vrijblijvend", TOO 2012, afl. 3, 186; C. BODVIN, "Het openbaar onderzoek: burgerparticipatie binnen de (milieu)vergunningsprocedure", MER 2013, 100; T. EYSKENS, "Het begrip 'essentiële wijziging' na het openbaar onderzoek" (noot onder RvS 20 juni 2003), TROS 2004, 34). Bezwaarindiener stelt dat de openbaarmaking wordt voorgeschreven om zij die bezwaren of opmerkingen zouden hebben bij een voorgenomen overheidshandelen de mogelijkheid te bieden deze (tijdig) te formuleren, én om vervolgens een overheid toe te laten om, met kennis van alle naar aanleiding van het openbaar onderzoek bekomen inlichtingen en gegevens op zorgvuldige wijze tot een beslissing te komen.

Bezwaarindiener geeft aan dat een miskennis van de verplichting om een openbaar onderzoek te organiseren, de rechtshandeling die daarop volgt principieel onwettig maakt. Omdat het openbaar onderzoek een substantiële pleegvorm is, wordt ook niet aanvaard dat na het openbaar onderzoek nog essentiële wijzigingen of essentiële elementen aan het dossier worden toegevoegd (J. BELEYN, "De monumentale waarde van het openbaar onderzoek bij de bescherming van erfgoed", TOO 2017, afl. 4, 515-517).

Bezwaarindiener voert aan dat het openbaar onderzoek met andere woorden de inspraakmogelijkheden van de burger garandeert en op die manier een vorm van preventieve rechtsbescherming vormt (L. SUETENS, "Preventieve rechtsbescherming bij overheidsoptreden" in X., Prof. Dr. Louis Paul Baron Suetens. Op de grens van het ideaal denkbare en het praktisch haalbare, Brugge, die Keure, 1997, 288; C. BODVIN, "Het openbaar onderzoek: burgerparticipatie binnen de (milieu)vergunningsprocedure", MER 2013, 100).

Een derde of belanghebbende moet volgens bezwaarindiener immers met kennis van zaken gebruik kunnen maken van zijn bezwaarschrift, wat niet het geval is indien deze niet eens op de hoogte wordt gebracht omtrent welke van zijn eigendommen precies in openbaar onderzoek liggen en deze dus geen gerichte opmerkingen en bezwaren tegen de voorgenomen opname op de inventaris kan formuleren.

In deze heeft bezwaarindiener er immers het raden naar welke "eigendom" precies bedoeld wordt in het schrijven van de stad Halle dd. 11 maart 2020, waardoor zij niet met kennis van zaken een bezwaarschrift kan indienen. Bezwaarindiener meent dat het openbaar onderzoek op die manier ernstig gehypothekeerd wordt en hem of haar worden de inspraak- en participatierechten worden ontzegd.

Bezwaarindiener voert aan dat dit inzonderheid geldt voor een openbaar onderzoek inzake de opname van een pand op de inventaris onroerend erfgoed, aangezien indien voor de sloop van een onroerend goed opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed een vergunning vereist is, de vergunningverlenende overheid in haar beslissing moet motiveren hoe ze de erfgoedwaarden in acht heeft genomen (art. 4.1.10 Onroerenderfgoeddecreet; A. MAST, J. DUJARDIN, M. VAN DAMME EN J. VANDE LANOTTE, Overzicht van het Belgisch Administratief Recht, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2017, 528, nr. 573), wat een belangrijke beperking inhoudt voor het recht van een eigenaar om zijn onroerend goed te kunnen slopen.

De opname van een pand op de inventaris van bouwkundig erfgoed is met andere woorden bij uitstek een aangelegenheid, waarover de eigenaar van een pand zijn of haar standpunt met kennis van zaken moet kunnen laten gelden. Dat bezwaarindiener geen idee heeft omtrent welk pand in haar eigendom in openbaar onderzoek zou liggen en waarom, klemt des te meer aangezien hij of zij beschikt over een pand gelegen te Buizingen, Paul Turcksinstraat 2, genaamd 'Goudkasteeltje'.

Dit pand werd op 29 augustus 2018 door bezwaarindiener verkocht aan de nv Nestas met opschortende voorwaarde van het bekomen van een uitvoerbare en in rechte niet meer aanvechtbare omgevingsvergunning voor minimaal 16 loten. Aangezien echter uit overleg met de stad Halle bleek dat het niet mogelijk zou zijn om een verkaveling van 16 loten te realiseren op voormeld perceel, kon de opschortende voorwaarde aldus niet gerealiseerd worden, waardoor middels een addendum bij de verkoopcompromis dd. 18 maart 2020 een nieuwe opschortende voorwaarde werd bedongen, namelijk het bekomen van een uitvoerbare en in rechte niet meer aanvechtbare omgevingsvergunning voor minimaal 15 loten in plaats van 16 loten (bijlage 4).

Aangezien het Goudkasteeltje, om voormeld verkavelingsproject te kunnen realiseren, noodzakelijkerwijze gesloopt dient te worden, is het voor bezwaarindiener uiteraard van uitermate groot belang dat dit pand niet op de inventaris van bouwkundig erfgoed zal worden opgenomen. Omdat bezwaarindiener echter volledig in het ongewisse wordt gelaten omtrent een al dan niet voorgenomen opname van het Goudkasteeltje op de inventaris, is er derhalve sprake van een uitholling van het openbaar onderzoek. Bezwaarindiener heeft bij de uitoefening van haar inzage- en bezwaarrecht immers geen kennis kunnen krijgen omtrent welk pand in haar eigendom en om welke redenen deze in openbaar onderzoek zou liggen om vastgesteld te worden op de inventaris van bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener had immers minstens de kans moeten krijgen om na te gaan over welk pand het juist gaat in het schrijven dd. 11 maart 2020, en hierbij te verifiëren of het eventueel zou kunnen gaan om het pand 'Goudkasteeltje', om zodoende haar opmerkingen en bezwaren hierover met kennis van zaken te kunnen laten gelden. Aangezien dit alles volgens bezwaarindiener niet is gebeurd, kan, gelet op deze grove schending van de regels inzake het openbaar onderzoek, geen enkel pand dat in eigendom is van bezwaarindiener opgenomen worden op de inventaris van bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant.

Het is dan ook louter ten overvloede en ter vrijwaring van haar rechten dat bezwaarindiener hierna zal aantonen dat het pand 'Goudkasteeltje' in geen geval in aanmerking komt voor opname op de inventaris.

Ondergeschikt en ter vrijwaring van rechten: ontstentenis erfgoedwaarde(n) Goudkasteeltje

a) Criteria voor opname inventaris bouwkundig erfgoed

Overeenkomstig artikel 4.1.2 Onroerenderfgoeddecreet bepaalt de Vlaamse Regering de criteria voor het opnemen en schrappen van een onroerend goed in een in artikel 4.1.1, 3° Onroerenderfgoeddecreet bedoelde inventaris van bouwkundig erfgoed.

In uitvoering van voormeld artikel bepaalt artikel 4.1.1 Onroerenderfgoedbesluit dat een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Het is in het licht hiervan dan ook logisch dat een inventaris in artikel 2.1, 31° Onroerenderfgoeddecreet wordt gedefinieerd als een olijsting van onroerende goederen en gehelen van onroerende goederen met erfgoedwaarde.

Uit voormelde decretale en reglementaire bepalingen volgt dat slechts kan overgegaan worden tot opname in de inventaris van bouwkundig erfgoed, ten eerste wanneer het pand

een of meer erfgoedwaarden bezit én ten tweede wanneer de staat/toestand van het pand met dergelijke erfgoedwaarde(n) zelf voldoende goed bewaard is.

Overeenkomstig artikel 4.1.5 Onroerenderfgoedbesluit wordt tevens door de minister voor elke inventaris, bedoeld in artikel 4.1.1 Onroerenderfgoeddecreet, een inventarismethodologie vastgesteld, die de wijze van beschrijving van de erfgoedwaarden bevat (1°), het afwegingskader dat gehanteerd wordt om het onroerend goed te waarderen (2°), waarbij voor de inventaris bouwkundig erfgoed in die inventarismethodologie minstens de selectiecriteria zeldzaamheid, herkenbaarheid, representativiteit, ensemblewaarde en contextwaarde worden opgenomen.

De inventarismethodologie voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed werd vastgelegd in het Ministerieel Besluit van 17 juli 2015 tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed (BS 3 augustus 2015). Bezwaarindieners zal hierna ten overvloede en louter veiligheidshalve om haar rechten te vrijwaren, aantonen dat niet voldaan is aan beide cumulatief te vervullen criteria tot opname van een pand op de inventaris van bouwkundig erfgoed in de zin van het Onroerenderfgoeddecreet en Onroerenderfgoedbesluit omwille van het ontbreken van enige erfgoedwaarde(n), minstens omwille van de onvoldoende goede bewaringstoestand van het pand in kwestie, zodat niet zou kunnen overgegaan worden tot opname van het pand op de vast te stellen inventaris van bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant.

b) Ontstentenis erfgoedwaarde(n)

In artikel 2.1, 26° Onroerenderfgoeddecreet wordt het begrip 'erfgoedwaarde' gedefinieerd als "de archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische waarde, ruimtelijk-structurende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen en de cultuurgooderen die er integrerend deel van uitmaken hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontleen".

Een onroerend goed kan derhalve maar opgenomen worden op de inventaris van bouwkundig erfgoed wanneer er sprake is van een bijzondere erfgoedwaarde van het onroerend goed, waarbij moet gekeken worden naar de erfgoedkenmerken van het onroerend goed (artikel 2.1, 24° Onroerenderfgoeddecreet).

Hierbij moet rekening worden gehouden met de hoger vermelde inventarismethodologie uit het Ministerieel Besluit van 17 juli 2015, waarin de wijze van beschrijving van de erfgoedwaarden is opgenomen alsmede het afwegingskader om het erfgoed te waarderen, nl. de erfgoedwaarden en de selectiecriteria.

Bezwaarindieners zal hierna veiligheidshalve en ter vrijwaring van rechten aantonen dat het 'Goudkasteeltje' geenszins enige vermeende erfgoedwaarde(n) bezit en er bijgevolg bij gebreke van rechtens vereiste feitelijke grondslag geen aanleiding kan bestaan tot een wettelijk gefundeerde opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant.

Vooreerst werd het Goudkasteeltje reeds bij besluit van 28 november 2017 ongeschikt verklaard en opgenomen op de gewestelijke inventarislijst van ongeschikt en onbewoonbaar verklaarde woningen (bijlage 2).

Deze ongeschiktverklaring is gebaseerd op de vaststellingen in het technisch verslag dd. 8 september 2017, waarin op grond van verschillende vastgestelde gebreken 43 strafpunten aan het Goudkasteeltje werden toegekend.

Zo werden er door een woningcontroleur strafpunten voor het pand toegekend omwille van de vervorming en scheurvorming van de dragende binnenmuren (3 punten); de onderdimensionering en aantasting van de draagstructuur van de draagvloeren (3 punten); de ondermaatse energetische prestatie (3 punten); insijpelend vocht op de daken en plafonds (9 punten); ernstige tekortkomingen aan de ramen en deuren (9 punten); vochtschade aan de onderste draagvloeren (1 punt), en tot slot omwille van het risico op CO-vergiftiging (15 punten).

Het is evident dat deze door een woningcontroleur tijdens een onderzoek naar de kwaliteit van het gebouw vastgestelde gebreken, een rechtstreekse impact hebben op enige vermeende erfgoedwaarde van het pand.

Deze gebreken zijn op heden niet verholpen, waardoor de huidige staat van het pand – en derhalve de (on)voldoende goede bewaringstoestand (zie verder onder punt c) – evident van invloed is op enige vermeende erfgoedwaarde(n) van het pand.

Het pand is op heden immers volledig in verval en vertoont essentiële gebreken en tekorten, zodat niet meer voldaan kan worden aan de huidige woonkwaliteits-, energie- en veiligheidsnormen opdat er sprake is van het gewone en normale vereiste wooncomfort, reden waarom het pand op 28 november 2017 reeds ongeschikt werd verklaard.

Het pand wordt immers getroffen door enorm veel vocht/waterinfiltratie, mede door de regenval op meerdere plaatsen in het pand. Ook de bouwmaterialen die eertijds werden aangewend, zijn volledig voorbijgestreefd.

De feitelijke vaststellingen m.b.t. het pand, die wijzen op deze erbarmelijke toestand, zijn als volgt (zie ook uitgebreid fotodossier – bijlage 7):

- in de huidige staat regent het binnen via het dak, dat niet voorzien is van enige isolatie, waardoor tevens het dakgebinte dreigt aangetast te worden (zie ook technisch verslag dd. 8 september 2017 – bijlage 2);
- er is volgens het technisch verslag dd. 8 september 2017 een risico op CO-vergiftiging door de erbarmelijke staat van de kachel;
- oude bepleistering van de muren is, o. a. omwille van het ingesijpelde vocht/waterinfiltraties van plafond tot vloer en omwille van schimmel, versleten en op meerdere plaatsen afgebrokkeld;
- plafonds dienen opnieuw bepleisterd te worden, waarbij delen van het plafond afgevallen zijn;
- rot dakgebinte dat op instorten staat en wat voor gevaarlijke toestanden kan zorgen;
- de ramen zijn momenteel voorzien van enkele beglazing;
- het houten kaderwerk van de deuren is grotendeels rot en derhalve in slechte staat;
- de bestaande faciliteiten (keuken, badkamer, sanitair) zijn compleet verouderd, niet aangepast aan de huidige veiligheidsvereisten en kwaliteitseisen, en deels niets langer werkzaam;
- de buitenmuren zijn niet geïsoleerd waardoor evenmin kan voldaan worden aan de huidige – verplichte – energienormen;
- scheuren in de muren;
- de cementen binnentrappen en vloeren zijn omwille van cementrot afgebrokkeld en moeten bijgevolg volledig vervangen worden;
- het gebouw is overwoekerd door beplantingen;
- terrein, inzonderheid de oprijlaan naar het pand, is door opstekende beplantingen en wortels en dergelijke in dermate slechte staat, zodat een volledige heraanleg van het terrein en verwijdering van de beplantingen zich opdringt;
- ook het op het perceel aanwezige zwembad is zodanig verloederd dat een verwijdering van het zwembad zich opdringt.
- Uit het besluit tot ongeschiktverklaring dd. 28 november 2017 en voormelde feitelijke vaststellingen, volgt dat het pand aan grondige verbouwwerken onderworpen dient te worden (lees: volledig gestript), teneinde te voldoen aan de

hedendaagse, verplichte, woonkwaliteits-, energie- en veiligheidsnormen. Zo moeten o.m. de volgende werken uitgevoerd worden:

- Nieuw dak inclusief dakgebinte;
- Nieuwe plafonds;
- Nieuwe elektriciteit;
- Nieuwe leidingen (water, afvoer, ...);
- Nieuwe verwarmingsinstallatie;
- Vervanging ramen (dubbele beglazing);
- Afkapping oude bepleistering en herbepreistering binnenmuren en plafonds;
- Nieuwe vloeren + chape;
- Nieuwe keuken;
- Nieuwe badkamers/sanitair;
- Isoleren buitenmuren;
- Vervanging betonnen binnen- en buitentrappen;
- Verwijderen en grondig snoeien van overwoekerende beplantingen;
- Volledige heraanleg terrein;

De veelvoudigheid aan werken die aan het pand moeten uitgevoerd worden teneinde het pand in regel te brengen met de huidige wooncomfort-, woonkwaliteits-, energie- en veiligheidsnormen toont de precare toestand van het pand aan. Bezwaarindienaar heeft er hoger reeds op gewezen dat ook de actuele toestand van het pand bijdraagt aan de vermeende erfgoedwaarde(n) van dat pand.

Dit volgt met zoveel woorden uit de inventarismethodologie van het bouwkundig erfgoed (MB 17 juli 2015), waaruit volgt dat onderzoek moet worden gedaan naar het pand in zijn totaliteit, waarbij aandacht is voor het ontstaan, de evolutie en de actuele toestand, en waarbij het onroerend goed zelf als bron en mondelinge bronnen worden aangestipt bij dat onderzoek (eigen onderlijning):

Het onroerend goed zelf als bron: Het element of gebied zelf wordt altijd op het terrein onderzocht, geëvalueerd en geregistreerd. Op die manier wordt nagegaan hoe de situatie op het terrein is en wat de actuele stand van zaken is van het onroerend goed en zijn omgeving.

Mondelinge bronnen: Vaak zijn bewoners, eigenaars en gebruikers van het onroerend goed een bron van informatie. Daarnaast kunnen diverse experts worden geraadpleegd om meer informatie over het element of gebied te verkrijgen. Het kan bijvoorbeeld gaan om personen die het onroerend goed bijzonder goed kennen of die een specifieke expertise hebben op het vlak van een bepaald aspect van het element of gebied, zoals typologie, stijl, tijdsperiode, oeuvre, materiaal en genese.

Het onderzoek naar de erfgoedwaarde van een pand veronderstelt derhalve ook een onderzoek naar de huidige kenmerken van dat pand, reden waarom bewoners, eigenaars en gebruiker van het onroerend goed de uitgelezen bron zijn om de inventariserende overheid hierover te informeren, o.a. wat betreft de actuele staat van het onroerend goed. Het pand is op heden zodanig verloederd dat van enige authenticiteit of enige erfgoedwaarden geenszins sprake is, waardoor deze bijgevolg rechtens geen deel kan uitmaken van de beoogde inventaris. Zowel het interieur als het exterieur van het pand vertonen dermate fundamentele gebreken, zodat opname op de inventaris onverantwoord zou zijn. Verwezen wordt naar de vaststellingen naar aanleiding van de hoger gevoegde foto's, het fotodossier en het besluit tot ongeschiktverklaring dd. 28 november 2017. Dit betreffen ernstige gebreken die de vermeende erfgoedwaarde van het pand aanzienlijk aantasten en tot gevolg hebben dat deze vermeende erfgoedwaarde verloren gaat. Het pand heeft geen enkele bijzondere erfgoedwaarde noch specifieke erfgoedkenmerken die een opname op de inventaris bouwkundig erfgoed zou kunnen verantwoorden, minstens is hier geen enkel concreet onderzoek naar gevoerd. De hoger toegelichte feitelijke,

erbarmelijke toestand van het pand staat gelijk aan de formele bevestiging van afwezigheid van erfgoedwaarde van het pand.

Op grond van het voorgaande dient dan ook vastgesteld te worden dat het pand gelegen te Buizingen, Paul Turcksinstraat 2, genaamd 'Goudkasteeltje', in een dermate erbarmelijke toestand verkeert waardoor het pand elke authenticiteit dan wel vermeende erfgoedwaarde, voor zover die al zou bestaan, verloren is. Uit het fotomateriaal is duidelijk de grote slijtage door vocht, cementrot, vermolming e.d. te zien.

Er is dan ook niet voldaan aan de voorwaarde van artikel 4.1.1 Onroerenderfgoedbesluit dat een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen slechts kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed wanneer het onroerend goed een of meer erfgoedwaarden bezit.

Louter ten overvloede verwijst bezwaarindiener naar een arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen dd. 5 augustus 2014, nr. A/2014/0526, waarbij de sloopaanvraag m.b.t. een geïnventariseerd pand werd vergund omwille van de slechte bouwfysische toestand waarin het pand verkeerde, zodat de vraag kan gesteld worden welk baat het heeft dergelijke bouwfysisch ongeschikte panden op de inventaris bouwkundig erfgoed op te nemen, wanneer de vermeende erfgoedwaarde/authenticiteit reeds volledig verdwenen is.

Zoals hierboven reeds toegelicht, is ook het Goudkasteeltje klaar voor de sloop, reden waarom het perceel ondertussen verkocht werd teneinde er een verkavelingsproject van 15 loten te realiseren (zie bijlagen 3 en 4).

c) Onvoldoende goede bewaringstoestand

Zoals hoger reeds toegelicht, bepaalt artikel 4.1.1 Onroerenderfgoedbesluit dat een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen slechts kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed als cumulatief voldaan is aan de volgende voorwaarden: het onroerend goed moet een of meer erfgoedwaarden bezitten en het onroerend goed moet voldoende goed bewaard zijn.

In de gezaghebbende rechtsleer wordt gepreciseerd dat nergens in het Onroerenderfgoeddecreet, noch in het Onroerenderfgoedbesluit staat beschreven wat precies wordt bedoeld met de voorwaarde dat het goed voldoende bewaard moet zijn om te kunnen opgenomen worden in een inventaris, zodat dit geval per geval en derhalve in concreto dient te worden beoordeeld (A.M. DRAYE, "Het Onroerenderfgoeddecreet: instanties en actoren, inventarisatie en bescherming" in A.M. DRAYE (ed.), Actualia Onroerend Erfgoed, Antwerpen, Intersentia, 2014, 19, nr. 51).

Uit voormelde reglementaire bepaling uit het Onroerenderfgoedbesluit volgt wel ondubbelzinnig dat een louter vermoeden van de goede bewaringstoestand van het onroerend goed in elk geval niet volstaat.

Vergeleken wordt met de opname van een site op de inventaris van archeologische zones, waaromtrent artikel 4.1.3 Onroerenderfgoedbesluit bepaalt dat een archeologische zone kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van archeologische zones als ze waarschijnlijk voldoende goed bewaard is. In dergelijke archeologische zone dient derhalve slechts een vermoeden te bestaan omtrent de goede bewaringstoestand van die zone en diens archeologische waarde, terwijl de goede bewaringstoestand met betrekking tot een geïnventariseerd pand vast moet staan.

Uit de reglementaire bepalingen van het Onroerenderfgoedbesluit zelf volgt derhalve zonneklaar dat, opdat een pand kan opgenomen worden op de inventaris bouwkundig erfgoed, dit pand voldoende goed bewaard moet zijn gebleven, opdat de authenticiteit dan

wel de vermeende erfgoedwaarde van het pand is blijven bestaan – wat in deze niet het geval is.

Uit de hoger gevoegde foto's, de feitelijke in concreto vaststellingen en het besluit tot ongeschiktverklaring dd. 28 november 2017 blijkt zonder enige twijfel de erbarmelijke en slechte bouwfysische toestand van het pand, zodat in alle ernst op basis van deze objectieve vaststellingen niet beweerd kan worden dat het pand met zekerheid voldoende goed bewaard is in de zin van de decretale en reglementaire vereisten dienaangaande.

Integendeel verwijst bezwaarindiener hiervoor uitdrukkelijk naar haar argumentatie onder randnummers 29 e.v. en het bijgevoegd fotodossier, waaruit redelijkerwijze volgt dat het pand zich bouwfysisch gezien in een dermate slechte staat bevindt, dat een opname op de inventaris bouwkundig erfgoed uitgesloten is bij gebreke van voldoende goede bewaringstoestand, waardoor evenzeer de authenticiteit dan wel vermeende erfgoedwaarde van het pand volledig verdwenen is.

Er kan op basis van de feitelijke en in concreto objectieve vaststellingen in alle ernst en redelijkheid immers niet beweerd worden dat het met zekerheid vast staat dat het pand voldoende goed bewaard is gebleven. De foto's spreken voor zich en hieruit blijkt het tegendeel: het pand is niet voldoende goed bewaard, zodat elke vermeende erfgoedwaarde/authenticiteit verloren is gegaan.

Er is dan ook evenmin voldaan aan de voorwaarde van artikel 4.1.1 Onroerenderfgoedbesluit dat het onroerend goed voldoende goed bewaard is.

Geen opname op vast te stellen inventaris bouwkundig erfgoed

Vanwege de schending van de regels van het openbaar onderzoek kan derhalve geen enkel pand dat zich in eigendom bevindt van bezwaarindiener, worden opgenomen op de inventaris bouwkundig erfgoed.

Ondergeschikt volgt uit het bovenstaande tevens dat het pand gelegen te Buizingen, Paul Turckstraat 2, genaamd 'Goudkasteeltje' geen erfgoedwaarde(n) bezit, minstens niet voldoende goed bewaard is, waardoor een eventuele opname van het pand 'Goudkasteeltje' op de inventaris bouwkundig erfgoed met toepassing van artikel 4.1.1 e.v. Onroerenderfgoeddecreet niet aan de orde is, reden waarom bezwaarindiener de Vlaamse overheid uitdrukkelijk en met eerbied verzoekt om het pand 'Goudkasteeltje', niet op te nemen op de vast te stellen inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener geeft aan dat de brief d.d. 11 maart 2020 die hij kreeg van de Stad Halle niet duidelijk was. In dit schrijven werd bezwaarindiener in kennis gesteld dat zijn of haar eigendom voorlag tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant. Uit de brief kon bezwaarindiener echter niet opmaken over welk eigendom het ging. In het schrijven werd geen adres aangeduid, maar werd enkel een ID-nummer vermeld, verwijzend naar een ommegangkapel in de Astridlaan in Halle. Bezwaarindiener geeft aan dat de kapel in Halle, gekend als bouwkundig element 'Ommegangkapel van 1838' (erfgoedid 81816/aanduidingsid 117496), Astridlaan zonder nummer Halle, niet langer zijn of haar eigendom is, maar het goed sinds 2019 eigendom is van de Stad Halle. Verder geeft bezwaarindiener aan dat het op basis van het schrijven van de Stad niet duidelijk is of zijn eigendom, Paul Turckstraat 2 in Halle, al dan niet voorligt in het openbaar onderzoek voor vaststelling als bouwkundig erfgoed.

Er dient opgemerkt te worden dat de opmerkingen en bezwaren uit voorliggend bezwaarschrift geen betrekking hebben op feitelijkeheden die voorlagen in openbaar

onderzoek. De opmerkingen en bezwaren uit dit bezwaarschrift zijn bijgevolg niet ontvankelijk. Volledigheidshalve wordt aan bezwaarindiener toegelicht dat het schrijven van de Stad Halle een initiatief is van de stedelijke diensten, die de gegevens van de betrokken eigenaars verzamelden om hen kennis te stellen van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris. Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft geen zicht op de inhoud van dit schrijven en kan de juistheid van de gegevens bijgevolg niet nagaan. De Stad Halle draagt de verantwoordelijkheid in deze. Er dient benadrukt te worden dat bij de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed de individuele kennisgeving van de zakelijkrechthouder niet procedureel is vastgelegd. Het openbaar onderzoek werd bekend gemaakt via publicatie in het Belgisch Staatsblad en aankondiging in drie afzonderlijke dagbladen. De aankondiging van het openbaar onderzoek werd eveneens geafficheerd in de gemeente en bekend gemaakt op de website van de gemeente. Daarenboven was alle informatie online raadpleegbaar op de webpagina van het openbaar onderzoek <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>. Bezwaarindiener wordt verzocht zijn opmerkingen over de eigendomstoestand van de kapel te melden bij de bevoegde dienst van de Stad Halle. De eigendomssituatie maakt immers geen voorwerp uit van de vaststellingsprocedure. Over de opname van de kapel in de vastgestelde inventaris wordt voor het overige geen opmerking of bezwaar geuit in het bezwaarschrift.

Volledigheidshalve wordt meegedeeld dat het onroerend goed, gelegen Paul Turcksinstraat 2 in Halle, niet voorlag tijdens het openbaar onderzoek om vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed. Wellicht werd het onroerend goed om die reden ook niet vermeld in het schrijven van de Stad Halle. Bezwaarindiener wordt verzocht de problemen binnen het dossier voor dit perceel voor te leggen aan de dienst Omgeving van de Stad Halle.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000128: Opmerking bij de vaststelling van negen bouwkundige elementen: Parochiekerk Heilige Lucia van 1955 (erfgoedid 41474/aanduidingsid 114874), Kerkplein 1 Begijnendijk; Hof van Uythem (erfgoedid 216435/aanduidingsid 119195), Remerstraat 143 Begijnendijk; Hardstenen herdenkingskruis (erfgoedid 214117/aanduidingsid 118926), Betecrombroekstraat zonder nummer Begijnendijk; Lage arduinen armpomp (erfgoedid 41478/aanduidingsid 114877), Corn. Vissenaekensplein zonder nummer Begijnendijk; Oorlogsmonument (erfgoedid 214115/aanduidingsid 118925), Gelroodsesteenweg zonder nummer Begijnendijk; Windmolen Torenmolen (erfgoedid 41481/aanduidingsid 114879), Molenweg zonder nummer Begijnendijk; Windmolen Beltmolen (erfgoedid 200110/aanduidingsid 117787), Pater Damiaanstraat 3-5, 3A Begijnendijk; Watermolen van 1750 (erfgoedid 41482/aanduidingsid 114880), Prof.Scharpélaan 64 Begijnendijk; Domein Het Kasteeltje (erfgoedid 134453/aanduidingsid 120310), Kasteelstraat 56 Begijnendijk

Bezwaarindiener heeft geen bezwaar tegen de vaststelling. Hij formuleert opmerkingen en suggereert een aantal aanvullingen voor onderstaande bouwkundige elementen:

1. 120310 Domein Het Kasteeltje Vlaams-Brabant Begijnendijk Begijnendijk Kasteelstraat 56 (Begijnendijk) Geen opmerkingen. Voorstel extra literatuur: Andries Geert Begijnendijk vóór 1796. Humbeek, 1996, blz. 88-100.
2. 114874 Parochiekerk Heilige Lucia van 1955 Vlaams-Brabant Begijnendijk Begijnendijk Kerkplein 1 (Begijnendijk) Voorstel nieuwe tekst. De Sint-Lucia kerk van Begijnendijk is een mooi voorbeeld van een kerk in modern-gotische stijl en is de opvolger van een kerkje dat tussen 1834 en 1838 gebouwd werd volgens plannen van de Leuvense architect Alexander Van Arenberg. Nadat de kerk in de eerste helft van de 20ste eeuw te klein geworden was om het groeiend aantal communicanten te herbergen, werd besloten een nieuwe kerk te bouwen. De kerk

kwam er onder impuls van pastoor Jozef Norbert Verrydt (°10-02-1911, †24-09-1994) die in 1949 tot parochiepriester werd aangesteld. Architect Jozef Gabriëls (°02-05-1920, †16-08-1979) uit Brasschaat tekende de plannen voor de kerk. De werkzaamheden aan het nieuwe bedehuis vingen aan in september 1953. Op 1 mei 1955 werd de kerk plechtig ingewijd door Monseigneur Schoenmaeckers. De kerk werd gefinancierd door staatssubsidies, steun van het gemeentebestuur en via 'Domus Dei', het Diocesaan werk voor kerkenbouw in het aartsbisdom Mechelen. Ook de Begijnendijkse parochianen hadden een belangrijk aandeel in de financiering van de kerk door de organisatie van allerhande activiteiten. Dit verklaarde mee dat het gebouw in het begin van de jaren '60 volledig afbetaald was. De sloop van de oude kerk vond plaats in juni-juli 1955 en nam ongeveer een maand in beslag. Bijna al het puin werd als wegverharding gebruikt.

De huidige Sint-Luciakerk heeft een massieve klokkentoren en bestaat verder uit een schip, transept, koortravee en halfronde apsis. Door het zuidwest gelegen hoofdportaal komt men via een ruime inkomhal de kerk binnen. De muren zijn opgetrokken in zichtbare baksteen, onderbroken door accenten van witte steen en overwelfd door een indrukwekkende zoldering van hout. Deze materialen bepalen de kleurimpressies van de ruimte: oker, wit en bruin. Het schip van vijf traveeën is onderverdeeld in drie beuken. De brede middenbeuk wordt aan elke kant door vier ronde witstenen zuilen, en naar het transept toe door een hoekig gemetste pilaar van de smalle zijbeuken gescheiden. Het ruime transept wordt verlicht door grote glasramen. Het hoofdaltaar bevindt zich op een verhoog van enkele treden in het transept. Links, noordwestelijk van de koortravee, bevindt zich de weekkapel in een bijgebouw, rechts de sacristie. De meeste beelden, de kruisweg, het doopvont en het kerkmeubilair werden speciaal voor de kerk vervaardigd en zijn nog steeds in situ aanwezig wat bijdraagt aan de uitstraling van dit relatief grote gebouw. (Tekst Pieter Ceulemans)

Literatuur: Pieter Ceulemans, Geert Andries, Hélian Guislain, Jan Naveld, Regine Wittermann. Begijnendijk, dorp van kerkenbouwers. De Sint-Lucia kerken tussen 1730 en 1955. Begijnendijk, 2005.

3. 119195 Hof van Uythem Vlaams-Brabant Begijnendijk Begijnendijk Remerstraat 143 (Begijnendijk) Voorstel toevoeging extra literatuur. Andries Geert Begijnendijk vóór 1796. Humbeek, 1996, blz. 102-111.
4. 118926 Hardstenen herdenkingskruis Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Betecrombroekstraat zonder nummer (Begijnendijk) Voorstel toevoeging extra literatuur. VAN GOIDSENHOVEN, B., Lansiers op verkenning. Valeran van de Kerchove d'Hallebast (1893-1914). In: Shrapnel, jaargang 25, nr. 3, 2013.
5. 114878 Burgerhuis Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Corn. Vissenaekensplein 1 (Begijnendijk) Geen opmerkingen.
6. 114877 Lage arduinen armpomp Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Corn. Vissenaekensplein zonder nummer (Begijnendijk) Voorstel nieuwe tekst. De bouw van een waterput met eenvoudige dorpspomp op het dorpsplein van Betekom is rechtstreeks gelieerd aan de cholera-epidemie die in 1866 door België raasde en met circa 43.000 slachtoffers een grote impact had in ons land. In 1867 besliste het gemeentebestuur onder impuls van de hogere overheid om een waterput van ongeveer 10 meter diep te bouwen voorzien van een eenvoudige armpomp. Wegens geldgebrek en andere perikelen werd de start van de werken nog uitgesteld tot in 1868. In het voorjaar van 1869 beschikte het dorp over een gloednieuwe watervoorziening in het dorpscentrum. Hoewel de pomp in haar loopbaan verschillende keren gerepareerd en gerestaureerd werd, kunnen we ervan uitgaan

dat de oorspronkelijke versie erg gelek op de huidige. De kap bovenaan de pomp was van zink en afneembaar. Soms gebeurde het immers dat het pompmechanisme niet werkte omdat de ventielen droog stonden of er geen water meer in de aanvoerbuis was. De pomp moest dan langs boven opgegoten worden en dat kon alleen als de kap verwijderd werd. In de winter pakte men het mechanisme met stro in om het te beschermen tegen de vorst. Het omhulsel van de pomp bestond en bestaat uit vier arduinen platen die met ijzeren banden en vijzen bij elkaar gehouden werden. Als het pompmechanisme defect was, kon men de platen verwijderen en de nodige reparaties uitvoeren. Onder de kraan bevond zich een arduinen lekbak waarop de vier rechtopstaande platen bevestigd waren. Achter de pomp lag een arduinen afsluitdeksel dat toegang gaf tot de waterput. Dat mangat was nodig om in de waterput te kunnen afdalen wanneer die bijvoorbeeld gereinigd moest worden. Dit was niet zonder gevaar. Enkele dorpsbewoners zouden een afdaling in de put met hun leven bekocht hebben. Na de Tweede Wereldoorlog werden hoe langer hoe minder mensen afhankelijk van het pompwater. Vele woningen waren ondertussen voorzien van een geboorde put met een mechanische of elektrische pomp. Toen de waterleiding in 1965 zijn intrede deed in Betekom, was de rol van de pomp uitgespeeld. In 1988 werd de buitenzijde van de pomp grondig vernieuwd. In de plannen voor de dorpskernvernieuwing van 2017-2019 was er niet langer plaats voor de pomp op haar oude locatie. Omwille van verkeersveiligheidsredenen werd ze verplaatst. Tijdens de zomer van 2018 werd ze tijdelijk verwijderd en nadien op een nieuwe plaats enkele meters ten noorden van de vroegere locatie teruggeplaatst. De originele waterput werd vernietigd. (Tekst Pieter Ceulemans)

Literatuur: Pieter Ceulemans Openbare werken en nutsvoorzieningen in Betekom. Betekom, 2019.

7. 118925 Oorlogsmonument Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Gelroodsesteenweg zonder nummer (Begijnendijk) Voorstel nieuwe tekst. Dit eenvoudige monument herdenkt de gesneuvelde soldaten van de Eerste Wereldoorlog, maar herinnert ook aan de gesneuvelden van de Tweede Wereldoorlog. Het monument werd opgericht in het begin van de jaren '20 en stond aanvankelijk op het dorpsplein in de buurt van de dorpspomp. In 1957 werd het monument naar een pleintje ten zuiden van de kerk verplaatst toen het dorpsplein werd heraangelegd. Naar aanleiding van de meest recente dorpskernhernieuwing verplaatste men het monument in 2018 naar een locatie ten noorden van de kerk. Het betreft een sober hardstenen monument in de vorm van een obelisk met een bekronend kruis. Op het monument staat verschillende opschriften in brons. Bovenaan bij een palmtak: "1914-1918 Betekom aan zijn helden". Onderaan bevinden zich de namen van de gesneuvelden van de Eerste Wereldoorlog met hun geboortedata en op de andere zijden van de obelisk: "Stof zy't gy en tot stof zult gy wederkeren", "Zy wonnen wat zy wilden en wonnen wat was recht" en " De mens komt als een bloem en vlucht als een schaduw". (Tekst geactualiseerd door Pieter Ceulemans)

8. 118928 Kapel Boerinnenbond Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Heuvelstraat zonder nummer (Begijnendijk)

Geen opmerkingen.

9. 114879 Windmolen Torenmolen Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Molenweg zonder nummer (Begijnendijk) Voorstel nieuwe tekst

De oude of witte molen van Betekom overleeft sinds september 1914 als ruïne. Niet alleen is de molen één van de oudste molens van ons land, het is ook één van de

weinige voorbeelden van een Torenmolen in de Nederlanden. Wanneer de huidige molen gebouwd werd, is niet geheel duidelijk. De molen was eigendom van de heren van Rivieren. Dit waren lokale adellijke grondheren die belangrijke bezittingen hadden in Betekom, Gelrode, Langdorp en Aarschot en hun heerlijkheid in leen hadden van de heren van Aarschot. De kern van hun heerlijkheid was het kasteel van Rivieren in Gelrode, dat gelegen was op een donk ten zuiden van de meanderende Demer, niet ver van de dorpskern van Betekom. In 1428 werd in een rekeningboek van de heerlijkheid Rivieren voor het eerst melding gemaakt van een windmolen in Betekom. Heel waarschijnlijk was dit niet de molen waarvan de ruïne bewaard bleef, maar wel een houten staakmolen. In 1488-1489 werd de streek rond Aarschot immers grondig verwoest door plunderende soldaten tijdens de zogenaamde Vlaamse oorlog (1488-1492) en ging ook de molen van Betekom in vlammen op. In het begin van de 16de eeuw stond er nog geen nieuwe molen. De huidige molen werd in de loop van de 16de eeuw gebouwd. In 1571 is er met zekerheid opnieuw een molen vermits Charles de la Douve, heer van Rivieren, dan opdracht geeft aan molenmaker Gilles De Lannoy om in zijn molen in Templeuve een binnenwerk te steken zoals hij ook gedaan had in de molen van Betekom. De oudst bewaarde afbeeldingen van de molen dateren trouwens uit het einde van diezelfde 16de eeuw. In opdracht van hertog Karel III van Croÿ vervaardigde de Kortrijkse landmeter Pierre de Bersacques dan verscheidene pre-kadastrale en figuratieve kaarten van het hertogdom Aarschot. Op enkele van deze figuratieve kaarten staat de molen afgebeeld.

Het is niet duidelijk of de molen de zware verwoestingen die de ruime regio van Aarschot onderging na de slag van Rijmenam (begin augustus 1578) zonder kleerscheuren doorkwam. De figuratieve kaarten van de Bersacques (1596) illustreren alleszins dat de molen niet verdwenen is of op dat moment al terug heropgebouwd. Tot hiertoe werden trouwens geen archivalische bronnen gevonden waaruit blijkt dat de molen in de periode volgend op de slag van Rijmenam vernield werd.

Hoewel de inwoners van Betekom niet verplicht waren hun granen in de molen te laten malen, was hij lokaal van groot economisch belang. Dit kan vandaag nog steeds uit het landschap afgelezen worden. In de flanken van de heuvel waarop de molen staat, werden de voorbije eeuwen vier holle wegen uitgesleten door het op en neer gaan van paard en kar.

In de loop van de geschiedenis onderging de molen verschillende aanpassingen en verbouwingen en werd hij geteisterd door noodweer en kleine of grotere branden. Tijdens de 17de eeuw wordt in archivalische bronnen geregeld vermeld dat de kale Molenberg en de molen dienst deden als uitkijkpunt voor soldaten tijdens de vele oorlogen die de Zuidelijke Nederlanden toen teisterden. Ook de dorpelingen gebruikten de heuvel om de omgeving af te speuren. Vanop de Molenberg had men immers een strategisch vergezicht op de Demervallei en de Zuiderkempen en konden legerstroepen van ver gespot worden. Dat de molen tijdens deze troebele periode zelf ook slachtoffer werd van oorlogsgeweld lijkt aannemelijk. Om reparaties en ander onvolkomenheden aan het zicht te onttrekken werd de romp op het einde van de 18de eeuw witgekalkt. De molen bleef maalvaardig tot aan begin van de Eerste Wereldoorlog. Vermoedelijk tijdens de tweede uitval uit Antwerpen, in september 1914, werd de molen door het terugtrekkende Belgische leger in brand gestoken. Ook het molenhuis ging toen deels of geheel in de vlammen op. Sinds toen rest er van het gebouw enkel nog de circa 10 meter hoge ijzerzandstenen romp met een plint in witte zandsteen uit Gobertange. Het feit dat de ruïne er na meer dan 100 jaar nog steeds staat, toont de degelijkheid van de constructie aan, maar regen en wind hebben hun tol geëist.

In 1990 redde de vzw natuur- en vogelreservaten de ruïne van een zekere sloop door de molen en de grond waarop hij stond te kopen. In 1993 werd de molen beschermd als monument en werden broodnodige instandhoudingwerken gedaan door enkele enthousiastelingen, die aan de wieg stonden van de eerste molenwerkgroep. In 2010 startte een nieuwe molenwerkgroep met de vaste overtuiging de ruïne te consolideren en behoeden voor verdere aftakeling. Eind 2019 kende de Vlaamse regering een subsidie toe voor de restauratie van de molen die vermoedelijk in 2021 van start zal gaan. (Tekst Pieter Ceulemans)

Aanvullende literatuur: H. Guislain, e.a. "De oude molen van Betekom". Het oude land van Aarschot, XXX (1995) 125-188.

- 10.117787 Windmolen Beltmolen Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Pater Damiaanstraat 3-5, 3A (Begijnendijk) Voorstel nieuwe tekst.

De zogenaamde 'Puttenbergmolen' is een goed voorbeeld van een beltmolen die al voor de Eerste Wereldoorlog tot een mechanische maalderij werd omgevormd, aanvankelijk met stoomkracht en daarna met elektrische motoren.

In 1846 vroeg molenaar Petrus Martinus Van Peel aan de gemeenteraad van Betekom om een tweede stenen windmolen in Betekom te kunnen bouwen. De gemeenteraad was van oordeel dat een bijkomende windmolen heel wat voordelen met zich zou meebrengen en gaf Van Peel toestemming om met de bouw te beginnen. In de loop van het volgende jaar was de molen maalvaardig. Enkel jaren later werd de molen zo ingericht dat er naast graan ook olie kon geperst worden uit oliehoudende zaden zoals raapzaad of koolzaad. In de jaren 1870 werd een stoommachine in de molen geplaatst en nog voor het uitbreken van WO1 konden de maalstenen ook aangedreven worden via een elektromotor.

Net zoals vele andere molens in de buurt, werd ook de Puttenbergmolen tijdens het begin van de Eerste Wereldoorlog in brand gestoken. De brand kon niet verhinderen dat de molen niet lang nadien opnieuw maalvaardig werd gemaakt via de aanwezige elektromotor. Ook interessant om weten is dat tijdens of vlak na de oorlog in de molen elektriciteit werd opgewekt door de toenmalige molenaar Leon Geens. Hij bood de elektriciteit aan tegen een gunstig tarief en de afnemers betaalden volgens het aantal aangesloten lampen.

De molen telt drie zolders, boven elkaar gelegen vensters en een belt met oorspronkelijk 2 gangen, nu nog 1 toegang. De kap en het gevlucht met liggende as zouden voor de Eerste Wereldoorlog verwijderd zijn. In dezelfde periode werden de niveaus gewijzigd. De zoldervloeren van de zolders 2 en van de kapzolder werden door troggewelven vervangen. De hiervoor gebruikte dwarsbalken zijn afkomstig van de oude geklinknagelde roeden (deze paragraaf werd overgenomen van de bestaande tekst op de website. Ik heb de molen nog nooit van binnen bezocht en ook geen specifieke kennis van molens. Het is niet duidelijk in hoeverre deze gegevens juist zijn wegens geen bronvermelding).

Bewaarde installaties: 3 maalstoelen met kunststenen, houten galg, houten meelgoten, haverpletter, walsenstoel met builmolen en elevatoren met afzuiginstallatie, olierheestaat, marmere schakelbord, aandrijfassen en riemen, houten elevatoren, builmolen, 2 houten plansichters, diverse elektromotoren, 2 detacheurs, ijzeren mengvat, graankuiser en luiwerk.

Aanhorigheden bestaande uit bijgebouw met grote, horizontale, ijzeren cilinder waarmee sulferbrokken zouden gemalen zijn en vierkante schoorsteen. (Tekst geactualiseerd door Pieter Ceulemans)

11. 118924 Dorpswoningen Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Prof.Scharpélaan 2-4 (Begijnendijk)

Geen opmerkingen.

12. 114880 Woonhuis van 1750 Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Prof.Scharpélaan 64 (Begijnendijk) Voorstel nieuwe tekst.

Dit woonhuis werd in 1750 gebouwd door Jacobus Pelgrims, de toenmalige molenaar van de oude molen op de Molenberg (zie n° 9). Het huis is een typische late voortzetting van de traditionele bak- en zandsteenarchitectuur in de regio. Het huidige gebouw bestaat uit een hoofdgebouw dat evenwijdig loopt met de Professor Scharpélaan en een bijgebouw dat haaks op het hoofdgebouw staat. Het hoofdgebouw telt één en een halve verdieping onder een zadeldak met aan de voorzijde twee dakkapellen.

Aan de voorzijde springt een rondboogdeur op stijlen (hoekkettingen) met uitstekende imposten, geprofileerde boog verrijkt met een uitspringende sluitsteen onder een korte halfronde druiplijst in het oog. Op het gelijkvloers vijf kruisvensters met waaiervormige ontlastingsbogen. Verder is de gevel voorzien van speklagen in Gobertangesteent die mogelijk tijdens een verbouwing rond 1930 werden toegevoegd. Boven de deur prijkt een rechthoekige cartouche in Gobertangesteent voorzien van volgend bouwopschrift IPG/1750/CVB/MDCCL. Naast de bouwdatum in Arabische en Latijnse cijfers verwijzen de initialen naar de bouwheren Jacobus Pelgrims en Catherina Verbist (IPG en CVB). Het bouwopschrift is versierd met vier schelpen en midden in een cirkelvormige profilering prijkt een molenijzer dat verwijst naar de professionele activiteit van de bouwheer. De twee puntgevels met vlechtwerk afgewerkt in stormmuren, eindigen op vooruitspringende en ruitvormige geveltoppen.

Het bijgebouw eveneens met een zadeldak telt één verdieping. Voor de verbouwingen in de 20ste eeuw stonden beide gebouwen niet met elkaar in verbinding. In 1930 werd het hoofdgebouw aan de buitenzijde grondig verbouwd door de toenmalige eigenaars professor Lodewijk Scharpé en Odile Verstreken. De monumentale schuur die tegen het hoofdgebouw was aangebouwd (aan de noordzijde), werd toen afgebroken en vervangen door een garage die harmonieert met het bestaande gebouw. Op de binnenkoer bevindt zich een authentieke waterput uit 1750 van circa 10 meter diep. Het bovengrondse deel is gemetst in Gobertangesteent.

Binnenin het gebouw trekt de grote leefruimte al de aandacht. In het plafond zijn kinderbalken en moerbalken duidelijk zichtbaar. Enkele houten standvinken ondersteunen de moerbalken waar de overspanning te lang is. Aan de noordzijde van de ruimte bevindt zich een monumentale schouw. Ook verder in het gebouw zijn nog diverse originele elementen bewaard zoals onder andere enkele vloeren.

Tekst: Helian Guislain en Pieter Ceulemans.

13. 114876 Onze-Lieve-Vrouwekapel Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Prof.Scharpélaan zonder nummer (Begijnendijk) Geen opmerkingen.

14. 114875 Parochiekerk Sint-Laurentius Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom St.-Laurentiusstraat zonder nummer (Begijnendijk)

Geen opmerkingen.

15. 118927 Fabrieksschoorsteen Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom St.-Laurentiusstraat zonder nummer (Begijnendijk) Geen opmerkingen.

16. 118929 Kapel Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Werchtersesteenweg zonder nummer (Begijnendijk)

Geen opmerkingen.

17. 118940 Brug over de Laak Vlaams-Brabant Begijnendijk Betekom Werchtersesteenweg zonder nummer (Begijnendijk)

Geen opmerkingen.

Aanvullende literatuur: Pieter Ceulemans Openbare werken en nutsvoorzieningen in Betekom. Betekom, 2019.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener formuleert opmerkingen en aanvullingen voor bouwkundige elementen in Begijnendijk die voorlagen voor opname in de vastgestelde inventaris.

1. Het bouwkundig element 'Domein Het Kasteeltje' (erfgoedid 134453/aanduidingsid 120310), Kasteelstraat 56 Begijnendijk:
 - In aanvullende informatie bij de beschrijving van het bouwkundig/landschappelijk element (erfgoedid 134453) in de wetenschappelijke inventaris zal volgende vermelding worden toegevoegd: "Meer informatie: ANDRIES G. 1996: Begijnendijk vóór 1796, Humbeek, 88-100."
2. Het bouwkundig element 'Parochiekerk Heilige Lucia van 1955' (erfgoedid 41474/aanduidingsid 114874), Kerkplein 1 Begijnendijk:
 - Bezwaarindiener levert een uitgebreide inventaristekst aan met terechte inhoudelijke aanvullingen voor deze zeer beknopte beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 41474) in de wetenschappelijke inventaris. De informatie onderstreept de erfgoedwaarde van dit bouwkundig element. De erfgoedkenmerken en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken voor de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 114874) en de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 41474) zullen aangepast worden, zodat deze kerk met meer accurate inhoudelijke gegevens vastgesteld kan worden. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "De parochiekerk Sint-Lucia, gebouwd in 1955 in neogotische stijl naar ontwerp van de Brasschaatse architect Jozef Gabriëls." Volgende erfgoedkenmerken worden aangevuld: "neogotiek" en "Jozef Gabriëls".
 - De aangeleverde tekst is niet opgemaakt volgens de handleiding en richtlijnen van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarom wordt de tekst in functie van verwerking in de wetenschappelijke inventaris gereduceerd tot een aanvullende informatie, die de historiek toelicht. Deze wordt onderaan de fiche van het bouwkundig element toegevoegd. Het aanleveren en eventueel redigeren van inventaristeksten valt immers buiten het doel van het openbaar onderzoek en de vaststellingsprocedure. In aanvullende informatie bij de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 41474) in de wetenschappelijke inventaris zal volgende tekst worden ingevuld: "De parochiekerk Sint-Lucia is gebouwd in 1955 in neogotische stijl naar ontwerp van de Brasschaatse architect Jozef Gabriëls. Ze vervangt een oudere, te klein geworden kerk, die tussen 1834 en 1838 gebouwd werd volgens plannen van de Leuvense architect Alexander Van Arenberg. De

nieuwe kerk kwam er onder impuls van pastoor Jozef Norbert Verrydt. De werkzaamheden aan het nieuwe bedehuis vingen aan in september 1953. Op 1 mei 1955 werd de kerk plechtig ingewijd door Monseigneur Schoenmaeckers. De kerk werd gefinancierd door staatssubsidies, steun van het gemeentebestuur en via 'Domus Dei', het Diocesaan werk voor kerkenbouw in het aartsbisdom Mechelen. Ook de Begijnendijkse parochianen hadden een belangrijk aandeel in de financiering van de kerk door de organisatie van allerhande activiteiten. Dit verklaarde mee dat het gebouw in het begin van de jaren 1960 volledig afbetaald was. De sloop van de oude kerk vond plaats in juni-juli 1955 en nam ongeveer een maand in beslag. Bijna al het puin werd als wegverharding gebruikt. CEULEMANS P. e.a. 2005: Begijnendijk, dorp van kerkenbouwers. De Sint-Lucia kerken tussen 1730 en 1955, Begijnendijk."

3. Het bouwkundig element 'Hof van Uythem' (erfgoedid 216435/aanduidingsid 119195), Remerstraat 143 Begijnendijk:
 - o In aanvullende informatie bij de beschrijving van het bouwkundig/landschappelijk element (erfgoedid 216435) in de wetenschappelijke inventaris zal volgende vermelding worden toegevoegd: "Meer informatie: ANDRIES G. 1996: Begijnendijk vóór 1796, Humbeek, 102-111."
4. Het bouwkundig element 'Hardstenen herdenkingskruis' (erfgoedid 214117/aanduidingsid 118926), Betecrombroekstraat zonder nummer Begijnendijk
 - o Bij de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 214117) in de wetenschappelijke inventaris zal volgende vermelding worden toegevoegd: "Meer informatie: VAN GOIDSENHOVEN B. 2013: Lansiers op verkenning. Valeran van de Kerchove d'Hallebast (1893-1914), Shrapnel, 25, 3."
6. Het bouwkundig element 'Lage arduinen armpomp' (erfgoedid 41478/aanduidingsid 114877), Corn. Vissenaekensplein zonder nummer Begijnendijk
 - o Bezwaarindiener levert een uitgebreide inventaristekst aan met terechte inhoudelijke aanvullingen voor deze zeer beknopte beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris. De informatie onderstreept de erfgoedwaarde van dit bouwkundig element. De erfgoedkenmerken en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken voor de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 114877) en voor de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 41478) zullen aangepast worden, zodat deze armpomp met meer accurate inhoudelijke gegevens kan vastgesteld worden. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Hardstenen armpomp, verstevigd met ijzeren banden en afgedekt met een afneembare kap. Oppericht in 1869; nadien vernieuwd en verplaatst." Volgend erfgoedkenmerk wordt aangevuld: 'derde kwart 19de eeuw'.
 - o De aangeleverde tekst is niet opgemaakt volgens de handleiding en richtlijnen van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarom wordt de tekst in functie van verwerking in de wetenschappelijke inventaris gereduceerd tot een aanvullende informatie, die de historiek toelicht. Deze wordt onderaan bij de fiche van het bouwkundig element toegevoegd. Het aanleveren en eventueel redigeren van inventaristeksten valt immers buiten het doel van het openbaar onderzoek en de vaststellingsprocedure. In aanvullende informatie bij de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 41478) in de wetenschappelijke inventaris zal volgende tekst worden toegevoegd: "De bouw van een waterput met eenvoudige dorpspomp op het dorpsplein van Betekom is rechtstreeks gelieerd aan de cholera-epidemie die in 1866 door België raasde en met circa 43.000 slachtoffers een grote impact had in ons land. In 1867 besliste het

gemeentebestuur onder impuls van de hogere overheid om een waterput van ongeveer 10 meter diep te bouwen voorzien van een eenvoudige armpomp. Wegens geldgebrek en andere perikelen werd de start van de werken uitgesteld tot in 1868. In het voorjaar van 1869 beschikte het dorpscentrum over een nieuwe pomp. Toen de waterleiding in 1965 zijn intrede deed in Betekom, was de rol van de pomp uitgespeeld. In 1988 werd de buitenzijde van de pomp grondig vernieuwd. In de plannen voor de dorpskernvernieuwing van 2017-2019 was er niet langer plaats voor de pomp op haar oude locatie. Omwille van verkeersveiligheidsredenen werd ze verplaatst. Tijdens de zomer van 2018 werd ze tijdelijk verwijderd en nadien op een nieuwe plaats enkele meters ten noorden van de vroegere locatie teruggeplaatst. Hoewel de pomp verschillende keren gerepareerd en gerestaureerd werd, kunnen we ervan uitgaan dat de oorspronkelijke versie erg leek op de huidige. De kap bovenaan de pomp is van koper (oorspronkelijk van zink) en is afneembaar voor aanvulling van water in de aanvoerbuis. Het omhulsel van de pomp bestaat uit vier platen in blauwe hardsteen die met ijzeren banden en schroeven bij elkaar gehouden worden. Onder de kraan bevindt zich een hardstenen lekbak. De originele waterput werd vernietigd. CEULEMANS P. 2019: Openbare werken en nutsvoorzieningen in Betekom, Betekom."

- Uit deze aanvullende informatie blijkt dat de pomp verplaatst is, wat een herintekening van de pomp iets noordelijker op het openbaar domein nodig maakt. Deze nieuwe afbakening, opnieuw op het openbare domein, gebeurt in de wetenschappelijke (erfgoedid 41478) en in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 114877). Deze nieuwe afbakening is geoorloofd: er is immers geen onduidelijkheid of gemiste kans op inspraak geweest tijdens het openbaar onderzoek en er zijn evenmin extra plichten ontstaan voor een ander perceel.
7. Het bouwkundig element 'Oorlogsmonument' (erfgoedid 214115/aanduidingsid 118925), Gelroodsesteenweg zonder nummer Begijnendijk
- Het belangrijkste aspect in de opmerking bij de vaststelling van dit oorlogsmonument is de verplaatsing ervan in 2018 van het zuiden naar het noorden van de kerk. In het vaststellingsvoorstel (aanduidingsid 118925), dat voorlag tijdens het openbaar onderzoek, was deze nieuwe locatie niet ingetekend. Omdat de nieuwe locatie eveneens tot het openbaar domein behoort, op hetzelfde plein rondom de kerk, wordt de afbakening op het plan van voorliggend bouwkundig element op basis van dit bezwaar aangepast, dit zowel in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 118925) als in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 214115). Deze nieuwe afbakening is geoorloofd: er is immers geen onduidelijkheid of gemiste kans op inspraak geweest tijdens het openbaar onderzoek en er zijn evenmin extra plichten ontstaan voor een ander perceel. Ook de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 118925) wordt aangepast: "Oorlogsmonument voor de herdenking van de slachtoffers van de Eerste en Tweede Wereldoorlog, gelegen op een pleintje ten noorden van de kerk." Deze aanpassing wordt ook in de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 214115) in de wetenschappelijke inventaris doorgevoerd.
 - Bezwaarindiener levert een inventaristekst aan met terechte inhoudelijke aanvullingen voor deze inventarisfiche. De aangeleverde tekst is niet opgemaakt volgens de handleiding en richtlijnen van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarom wordt de tekst in functie van verwerking in de wetenschappelijke inventaris gereduceerd tot een aanvullende informatie, die de historiek toelicht. Deze wordt onderaan bij de fiche van het bouwkundig element toegevoegd. Het aanleveren en eventueel redigeren van inventaristeksten valt immers buiten het doel van het openbaar

onderzoek en de vaststellingsprocedure. In aanvullende informatie bij de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 214115) in de wetenschappelijke inventaris zal volgende tekst worden aangevuld: "Dit oorlogsmonument werd opgericht begin jaren 1920 en herdenkt de gesneuvelde soldaten van de Eerste Wereldoorlog. Na de Tweede Wereldoorlog werd het aangepast, zodat het ook herinnert aan de gesneuvelden van de Tweede Wereldoorlog. De huidige locatie ten noorden van de kerk is niet de oorspronkelijke. Het stond aanvankelijk op het dorpsplein in de buurt van de dorpspomp. In 1957 werd het bij heraanleg van het dorpsplein naar een pleintje ten zuiden van de kerk verplaatst. In 2018 kreeg het zijn huidige locatie.

Informatie verkregen tijdens het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, 2020."

9. Het bouwkundig element 'Windmolen Torenmolen' (erfgoedid 41481/aanduidingsid 114879), Molenweg zonder nummer Begijnendijk
 - o Bezwaarindiener levert een uitgebreide inventaristekst aan met terechte inhoudelijke aanvullingen voor deze zeer beknopte beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 41481) in de wetenschappelijke inventaris. De aangeleverde informatie onderstreept de erfgoedwaarde van de molen. De door bezwaarindiener aangeleverde tekst is niet opgemaakt volgens de handleiding en richtlijnen van het agentschap Onroerend Erfgoed. Het aanleveren en eventueel redigeren van inventaristeksten valt daarenboven buiten het doel van het openbaar onderzoek en de vaststellingsprocedure. Om toch tegemoet te komen aan de terechte opmerking om het bouwkundig element met recente informatie aan te vullen, wordt een tekst aan de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 41481) in de wetenschappelijke inventaris toegevoegd, opgemaakt door een erfgoedonderzoeker van het agentschap Onroerend Erfgoed in 2020, in het kader van het project 'Herevaluatie windmolens'.
 - o Ook de benaming, de erfgoedkenmerken en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken dienen aangepast te worden, zowel in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 41481) als in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 114879). De benaming wordt 'Romp van Torenmolen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "De Torenmolen van Betekom, opklimmend tot de 16de eeuw, is een bewaarde molenromp (ruïne) van een korenmolen, van het type bovenkruier, stenen grondzeiler, die op zijn beurt teruggaat op een 14de-eeuwse torenmolen." Bij de erfgoedkenmerken worden volgende dateringen toegevoegd: '14de eeuw' en 'derde kwart 16de eeuw'.
10. Het bouwkundig element 'Windmolen Beltmolen' (erfgoedid 200110/aanduidingsid 117787), Pater Damiaanstraat 3-5, 3A Begijnendijk
 - o Bezwaarindiener levert een uitgebreide inventaristekst aan met terechte inhoudelijke aanvullingen voor deze zeer beknopte beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 200110) in de wetenschappelijke inventaris. De aangeleverde informatie onderstreept de erfgoedwaarde van de molen. De door bezwaarindiener aangeleverde tekst is niet opgemaakt volgens de handleiding en richtlijnen van het agentschap Onroerend Erfgoed. Het aanleveren en eventueel redigeren van inventaristeksten valt daarenboven buiten het doel van het openbaar onderzoek en de vaststellingsprocedure. Om toch tegemoet te komen aan de terechte opmerking om het bouwkundig element met recente informatie aan te vullen, wordt een tekst aan de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 200110) in de wetenschappelijke inventaris toegevoegd, opgemaakt door een

erfgoedonderzoeker van het agentschap Onroerend Erfgoed in 2020, in het kader van het project 'Herevaluatie windmolens'.

- o Ook de benaming, de erfgoedkenmerken en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken dienen aangepast te worden, zowel in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 200110) als in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 117787).

a) De benaming wordt voor de *wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 200110)* 'Puttenbergmolen en molenaarswoning'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt daar: "De Puttenbergmolen, opgericht in 1847, is een bewaarde molenromp die teruggaat op een korenmolen, van het type bovenkruier, stenen bergmolen (beltmolen) met kettingkruierwerk. Voor de Eerste Wereldoorlog werd de molen verbouwd tot een mechanische maalderij. Ten oosten van de molen staat een vierkante bakstenen schoorsteen en ten zuidoosten de 19de-eeuwse molenaarswoning." Bij de erfgoedkenmerken wordt het erfgoedtype 'bijgebouwen' geschrapt en wordt het erfgoedtype 'maalderijen' en 'molenaarswoningen' toegevoegd. Bij de dateringen vervangt 'tweede kwart 19de eeuw' het niet-correcte 'derde kwart 19de eeuw' en worden 'voor WOI' en '19de eeuw' toegevoegd.

b) De benaming wordt voor de *vastgestelde inventaris (aanduidingsid 117787)* 'Puttenbergmolen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt daar: "De Puttenbergmolen, opgericht in 1847, is een bewaarde molenromp die teruggaat op een korenmolen, van het type bovenkruier, stenen bergmolen (beltmolen) met kettingkruierwerk. Voor de Eerste Wereldoorlog werd de molen verbouwd tot een mechanische maalderij. Ten oosten van de molen staat een vierkante bakstenen schoorsteen." Bij de erfgoedkenmerken wordt het erfgoedtype 'bijgebouwen' geschrapt en wordt het erfgoedtype 'maalderijen' toegevoegd. Bij de dateringen vervangt 'tweede kwart 19de eeuw' het niet-correcte 'derde kwart 19de eeuw' en wordt 'voor WOI' toegevoegd. De molenaarswoning kan niet mee opgenomen worden in de vaststelling, aangezien het een nieuw perceel betreft, dat niet tijdens het openbaar onderzoek kon worden voorgelegd.

12. Het bouwkundig element 'Watermolen van 1750' (erfgoedid 41482/aanduidingsid 114880), Prof.Scharpélaan 64 Begijnendijk

- o Bezwaarindiener sluit een uitgebreide nieuwe inventaristekst voor dit bouwkundig element in. Deze wijst er vooreerst op dat dit geen watermolen is, maar een woonhuis, dat in 1750 gebouwd werd in opdracht van Jacobus Pelgrims, de toenmalige molenaar van de oude molen op de Molenberg. Op basis van deze opmerking moet de naam van het bouwkundig element aangepast worden naar 'Woonhuis van 1750', zowel in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 41482) als in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 114880). Ook het erfgoedkenmerk voor de typologie dient te worden aangepast van 'watermolens' naar 'burgerhuizen'.
- o De aangeleverde tekst is niet opgemaakt volgens de handleiding en richtlijnen van het agentschap Onroerend Erfgoed. Het aanleveren en eventueel redigeren van inventaristeksten valt buiten het doel van het openbaar onderzoek en de vaststellingsprocedure. Om tegemoet te komen aan de opmerking om het bouwkundig element met recente informatie aan te vullen, wordt de historische informatie uit de aangeleverde tekst verwerkt als aanvullende informatie bij de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 41482) in de wetenschappelijke inventaris. Volgende tekst wordt toegevoegd: "Het woonhuis in traditionele bak- en zandsteenstijl werd in 1750 gebouwd door Jacobus Pelgrims, de molenaar van de oude molen op de Molenberg (bouwkundig element ID41481). Het bouwopschrift boven de deur verwijst hiernaar. Naast de bouwdatum in Arabische en Latijnse cijfers

verwijzen de initialen naar de bouwheren Jacobus Pelgrims (IPG) en Catherina Verbist (CVB). Het bouwopschrift is versierd met vier schelpen en midden in een cirkelvormige profilering prijkt een molenijzer dat verwijst naar de professionele activiteit van de bouwheer. In 1930 werd het hoofdgebouw aan de buitenzijde grondig verbouwd door de toenmalige eigenaars professor Lodewijk Scharpé en Odile Verstreken. De monumentale schuur die tegen het hoofdgebouw was aangebouwd (aan de noordzijde), werd toen afgebroken en vervangen door een garage die harmonieert met het bestaande gebouw. Het haakse bijgebouw ten zuiden werd toen met het woonhuis verbonden. In het gebouw zijn nog diverse originele elementen bewaard zoals kinder- en moerbalken, een schouw, en enkele vloeren. Op de binnenkoer bevindt zich een authentieke waterput uit 1750 van circa 10 meter diep. Het bovengrondse deel is gemetseld in Gobertangesteente. Tijdens de inventarisatiefase van 1971, gepubliceerd in de reeks Bouwen door de Eeuwen heen, werd het pand getypeerd als een watermolen, wat niet correct was, en hierbij wordt gecorrigeerd.

Informatie verkregen tijdens het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, 2020."

Op basis van deze aanvullende informatie wordt de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken aangepast, zodat dit bouwkundig element met meer accurate inhoudelijke gegevens kan vastgesteld worden. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, zowel in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 41482) als in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 114880), wordt: "Burgerhuis met bijgebouw ten zuiden, in traditionele bak- en zandsteenstijl gebouwd in 1750 gebouwd door molenaar Jacobus Pelgrims en Catherina Verbist. Verbouwingen in 1930, met onder meer bouw van de garage op de plaats van de toen afgebroken schuur."

17. Het bouwkundig element 'Brug over de Laak' (erfgoedid 214133/aanduidingsid 118940), Werchtersesteenweg zonder nummer Begijnendijk
- o In aanvullende informatie bij de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 214133) in de wetenschappelijke inventaris zal volgende vermelding worden toegevoegd: "Meer informatie: CEULEMANS P. 2019: Openbare werken en nutsvoorzieningen in Betekom, Betekom.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit:

- Het bouwkundig element 'Parochiekerk Heilige Lucia van 1955' (erfgoedid 41474/aanduidingsid 114874), Kerkplein 1 Begijnendijk, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en met aangepaste erfgoedkenmerken. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "De parochiekerk Sint-Lucia, gebouwd in 1955 in neogotische stijl naar ontwerp van de Brasschaatse architect Jozef Gabriëls." Volgende erfgoedkenmerken worden aangevuld: 'neogotiek' en 'Jozef Gabriëls'.
- Het bouwkundig element 'Lage arduinen armpomp' (erfgoedid 41478/aanduidingsid 114877), Corn. Vissenaekensplein zonder nummer Begijnendijk, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, met aangepaste erfgoedkenmerken en met aangepaste afbakening op het plan. De beschrijving wordt: "Hardstenen armpomp, verstevigd met ijzeren banden en afgedekt met een afneembare kap. Opgericht in 1869; nadien vernieuwd en verplaatst." Volgend erfgoedkenmerk wordt aangevuld: 'derde

kwart 19de eeuw'. De armpomp wordt iets noordelijker op het openbare domein ingetekend, overeenkomstig haar huidige locatie.

- Het bouwkundig element 'Oorlogsmonument' (erfgoedid 214115/aanduidingsid 118925), Gelroodsesteenweg zonder nummer Begijnendijk, wordt opgenomen met aangepaste aanduiding op het plan en met aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Oorlogsmonument voor de herdenking van de slachtoffers van de Eerste en Tweede Wereldoorlog, gelegen op een pleintje ten noorden van de kerk."
- Het bouwkundig element 'Windmolen Torenmolen' (erfgoedid 41481/aanduidingsid 114879), Molenweg zonder nummer Begijnendijk, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste benaming, erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De benaming wordt 'Romp van Torenmolen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt "De Torenmolen van Betekom, opklimmend tot de 16de eeuw, is een bewaarde molenromp (ruïne) van een korenmolen, van het type bovenkruier, stenen grondzeiler, die op zijn beurt teruggaat op een 14de-eeuwse torenmolen." Bij de erfgoedkenmerken worden volgende dateringen toegevoegd: '14de eeuw' en 'derde kwart 16de eeuw'.
- Het bouwkundig element 'Windmolen Beltmolen' (erfgoedid 200110/aanduidingsid 117787), Pater Damiaanstraat 3-5, 3A Begijnendijk, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste benaming, erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De benaming wordt 'Puttenbergmolen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt "De Puttenbergmolen, opgericht in 1847, is een bewaarde molenromp die teruggaat op een korenmolen, van het type bovenkruier, stenen bergmolen (beltmolen) met kettingkruierwerk. Voor de Eerste Wereldoorlog werd de molen verbouwd tot een mechanische maalderij. Ten oosten van de molen staat een vierkante bakstenen schoorsteen." Bij de erfgoedkenmerken wordt het erfgoedtype 'bijgebouwen' geschrapt en wordt het erfgoedtype 'maalderijen' toegevoegd. Bij de dateringen vervang 'tweede kwart 19de eeuw' het niet correcte 'derde kwart 19de eeuw' en wordt 'voor WOI' toegevoegd.
- Het bouwkundig element 'Watermolen van 1750' (erfgoedid 41482/aanduidingsid 114880), Prof.Scharpélaan 64 Begijnendijk wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste benaming, aangepaste erfgoedkenmerken en aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De benaming wordt 'Woning van 1750'. Het erfgoedkenmerk 'watermolens' wordt vervangen door 'burgerhuizen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Burgerhuis met bijgebouw ten zuiden, in traditionele bak- en zandsteenstijl gebouwd in 1750 gebouwd door molenaar Jacobus Pelgrims en Catherina Verbist. Verbouwingen in 1930, met onder meer bouw van de garage op de plaats van de toen afgebroken schuur."

Bezwaar B_000129: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Huis met vakwerkbouw (erfgoedid 83785/aanduidingsid 117528), Muggenberg 3 Zoutleeuw.

Bezwaarindiener stelt dat de oude schuur bezwaarlijk een huis genoemd kan worden. Bezwaarindiener meent dat het om een schuur gaat die in zeer slechte staat is en destijds geschilderd werd alsof het vakwerk betreft. Bezwaarindiener geeft echter aan dat het een stenen huis betreft, waar balkjes in verwerkt zijn en dus geenszins een leemstructuur betreft. Het is louter de opmaak aan de buitenzijde die lijkt op vakwerk, maar dit is het dus volgens bezwaarindiener niet. Bezwaarindiener merkt op dat de schuur dan ook geen historische waarde of bijzondere achtergrond heeft. Het is gewoon een oud huis dat al jaren dienst doet als schuur. Bezwaarindiener geeft aan dat het in zeer slechte toestand verkeert en zeker onbewoonbaar en zelfs gevaarlijk is om te betreden. Bezwaarindiener geeft aan indien dit gewenst is foto's aangeleverd kunnen worden. Bezwaarindiener vraagt om voorliggend pand niet verder te inventariseren.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener haalt argumenten aan om het huis met vakwerkbouw te schrappen uit het vaststellingsbesluit. Die argumenten worden weerlegd.

Het bouwkundig element 'Huis met vakwerkbouw' werd in 1971 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed, in navolging van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Zoutleeuw (1965-1971). Het werd omschreven als een herkenbaar huis in stijl- en regelwerk met bakstenen vulling. Het goed is sinds 2009 omwille van die erfgoedkenmerken vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Het bouwkundig element ligt momenteel opnieuw voor opname in een vastgestelde inventaris, omwille van de historische waarde en architecturale waarde als representatief en herkenbaar huis in stijl- en regelwerk met bakstenen vulling.

Het feit dat het volume momenteel dienst doet als schuur is niet relevant voor de aanduiding als bouwkundig element in een wetenschappelijke of vastgestelde inventaris. Het huidige gebruik heeft immers geen invloed op de vastgestelde erfgoedwaarden van het onroerend goed. Bezwaarindiener geeft aan dat het geen leemstructuur betreft, maar een bakstenen volume waar balken zijn ingewerkt. Dit is inderdaad correct, en wordt ook zo aangeduid in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorligt voor de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris ('stijl- en regelwerk met bakstenen vulling'). De vakwerkbouw met bakstenen vulling maakt dus een wezenlijk erfgoedkenmerk uit van voorliggend bouwkundig element.

Bezwaarindiener geeft aan dat het goed zich in een slechte staat bevindt en onbewoonbaar is. Er dient opgemerkt te worden dat op basis van desktoponderzoek blijkt dat het goed in juli 2015 nog in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd (Image-V, Open Street Map juli 2015). Het zou niet realistisch zijn aan te nemen dat het pand op enkele jaren tijd niet meer voldoende goed bewaard zou zijn om op de inventaris te kunnen worden opgenomen. Ook uit het terreinonderzoek bleek dat de bouwfysische toestand van voldoende goed is om een opname in een vastgestelde inventaris te verantwoorden. De bezwaarindiener stelt ten onrechte dat het pand niet langer voldoende goed bewaard zou zijn.

Het bouwkundig element 'Huis met vakwerkbouw', gelegen Muggenberg 3 in Zoutleeuw, blijft om die reden opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000130: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Burgerhuis (erfgoedid 70389/aanduidingsid 116147), Grote Markt 6 Vilvoorde.

Bezwaarindiener geeft aan gelezen te hebben op de beschrijving van het pand gelegen Grote Markt 6 te 1800 Vilvoorde in de inventaris dat voorliggend pand oorspronkelijk 5 traveeën telde, terwijl er slechts de woning met drie traveeën voorligt in openbaar onderzoek. De overige 2 traveeën bevinden zich in de aanpalende woning met het huisnummer 5A. Deze woning vormde vroeger één geheel met voorliggende woning. Bezwaarindiener geeft aan niet te begrijpen waarom slechts één van de delen van het geheel opgenomen staat op de lijst die voorligt voor vaststelling als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener voegt een foto toe van op de inventaris aan zijn of haar schrijven.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener merkt terecht op dat het bouwkundig element 'Burgerhuis', Grote Markt nummer 6, vroeger één geheel vormde met het goed, Grote Markt nummer 5A, en bij

voorgaande vaststellingsbesluiten sinds 2009 als geheel werd opgenomen in de vastgestelde inventaris. De foto in de inventaris, die ook door bezwaarindienaar werd meegestuurd, toont de toestand van nummers 5A en 6 in 2003, toen de eenheid van de bovenverdiepingen nog herkenbaar was. Bezwaarindienaar vraagt om ook nummer 5A mee te nemen in de lopende vaststellingsprocedure. Er wordt niet ingegaan op dit verzoek; de argumenten worden weerlegd.

Bij een revisie van de inventarisgegevens in 2019 werd echter via desktoponderzoek vastgesteld dat de twee linkertraveeën (nummer 5A) verbouwd werden met verlies van erfgoedwaarde. Het bouwkundig element 'Burgerhuis', Grote Markt 6, werd bijgevolg beperkt tot nummer 6 en de wijziging werd verduidelijkt in een aanvullende info. Nieuwe foto's van de actuele toestand, genomen in oktober 2020, bevestigen dat nummer 5A ingrijpend werd aangepast: de gevelafwerking wijzigde, de omlijstingen met sluitsteen van de bovenvensters, de ijzeren hekjes voor deze vensters, en de vensters op de bovenste halve bouwlaag verdwenen. De herkenbaarheid als oorspronkelijk één woning is heel sterk verstoord en aan nummer 5A wordt geen erfgoedwaarde meer toegekend. De afbakening op het plan wordt niet aangepast. Het bezwaar heeft geen invloed op het vaststellingsvoorstel voor opname van het bouwkundig element 'Burgerhuis' (erfgoedid 70389/aanduidingsid 116147), Grote Markt nummer 6, in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000131: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gegroepeerde arbeiderswoningen (erfgoedid 70495/aanduidingsid 116243), Olmstraat 304-330, 334-336, 342 Vilvoorde.

Bezwaarindienaar geeft aan schriftelijk in kennis te zijn gesteld aangaande het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindienaar geeft aan dat in dit schrijven gevraagd wordt de lijst na te kijken en te raadplegen op openbareonderzoeken.onroenderfgoed.be/openbareonderzoeken/266. Bezwaarindienaar vraagt zich af wat dit precies inhoudt.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindienaar geeft aan het schrijven van de Stad Vilvoorde naar aanleiding van de opening van het openbaar onderzoek niet te begrijpen. Deze opmerking is niet ontvankelijk omdat het niet gaat over de feitelijkheden voorliggend in het openbaar onderzoek.

We verwijzen bezwaarindienaar graag door naar de contactpagina van het agentschap Onroerend Erfgoed en naar de webpagina over de vaststelling, voor meer informatie betreffende de vaststellingsprocedure:

- <https://www.onroenderfgoed.be/contact>
- <https://www.onroenderfgoed.be/mijn-eigendom-wordt-vastgesteld>

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000132: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Woning met cimorné-bekleding (erfgoedid 304452/aanduidingsid 119920), Groenejagersstraat 22 Beersel.

Bezwaarindienaar geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de bescherming van de cimorné-gevelbekleding van de woning met als adres: Groenejagersstraat 22, Dworp. Bezwaarindienaar verwijst hiertoe naar een goedgekeurde omgevingsvergunning, ingaande vanaf 22 juli 2004, waar de toekomstige plannen aangaande de gevelbekleding duidelijk

worden omschreven. Vanwege het ontbreken van spouwmuren wordt geopteerd om de woning langs de buitenzijde te isoleren. Het dak werd hiervoor al helemaal aangepast. Bezwaarindiener voegt foto's toe in bijlage aan zijn/haar schrijven met de huidige situatie. Bezwaarindiener geeft aan een ruimte van iets meer dan 10cm te hebben uitgespaard om de gevelbekleding netjes te laten aansluiten aan het dak.

Bezwaarindiener merkt op tijdens de winterperiode de kamers in het oorspronkelijke huis (niet in de aanbouw) niet warmer dan 18° te krijgen en dit ondanks de vernieuwde ramen met hoge isolatiegraad, rolluiken én dakisolatie van +10cm. Bij vorst haalt men de 18° zelfs niet. Tijdens de verbouwwerken werd de gevel ook al op verschillende plaatsen aangetast, waaronder bij het plaatsen van de afzuigkap en verluchting en de afwerking van gevelpunt na vernieuwing van het dak én dakgebinte. Ook stelt bezwaarindiener vast dat in de loop de jaren de gevel jaarlijks, vooral tijdens de winter, bijkomend aangetast wordt, waarschijnlijk door vorst en lichte vochtinsijpeling. Bezwaarindiener bezorgt in bijlage ook foto's waar een aantal scheurtjes in de bekleding op zichtbaar zijn. Bezwaarindiener merkt op dat de steentjes van de sierstrippen op verschillende plaatsen al bijna helemaal verdwenen zijn. Bezwaarindiener geeft aan er regelmatig rond het huis te vinden en bezorgt hiertoe een foto in bijlage als bewijs. Bezwaarindiener merkt op dat recuperatie van dit materiaal onmogelijk is omdat de steentjes stuk spatten op de grond.

Bezwaarindiener geeft aan, sinds de kennisgeving van de mogelijke bescherming, wat onderzoek gedaan te hebben naar een eventuele restauratie van de gevel. Dit omdat bezwaarindiener aangeeft open te staan voor een bewaring van de gevel mocht deze uniek blijken. Bezwaarindiener merkt op in heel België tot op heden geen enkele vakman te vinden die nog in staat is om een gevel met cimorné-bekleding te herstellen. Bezwaarindiener geeft aan te vrezen dat de gevel verder in verval zou geraken omdat herstel niet mogelijk is. Bezwaarindiener vindt het beter om de gevel te bewaren achter een andere gevelbekleding.

Bezwaarindiener merkt op dat wat betreft zeldzaamheid of uniciteit de woning inderdaad uniek is omwille van de bekleding van de 4 gevels. Bezwaarindiener voegt hier echter aan toe dat van alle woningen met cimorné-bekleding in de gemeente, voorliggende woning ook wel de minst opvallende is. Bezwaarindiener vraagt zich af of het bewaren van één van deze gevelbekledingen - als het gaat om het bewaren van een verdwenen bekledingstechniek - niet makkelijker is dan dit op te leggen voor de 4 gevels van voorliggende woning. Vooral de financiële impact ervan baart bezwaarindiener zorgen. Die is ingrijpend omdat de financiële middelen om voorliggend erfgoed te herstellen gelimiteerd zijn. Bezwaarindiener geeft aan dat een gevelrestauratie niet binnen afzienbare tijd opgenomen kan worden vanwege financiële overwegingen. Bezwaarindiener merkt op dat indien men rekening houdt met welke schade reeds vastgesteld werd, de gevelbekleding er in de toekomst enkel op zal achteruit gaan. Bezwaarindiener geeft aan niet over de financiële middelen te beschikken om dit op korte termijn te verhelpen. Bezwaarindiener merkt op op de hoogte te zijn van de mogelijkheid om een speciale renovatielening te kunnen krijgen, maar voegt hieraan toe dat ook deze ondersteuning geen optie is.

Bezwaarindiener wenst op basis van bovenstaande feiten bezwaar aan te tekenen tegen de bescherming van voorliggende woning.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener erkent dat het bouwkundig element 'Woning met cimornébekleding', Groenejagerstraat 22 in Beersel, erfgoedwaarde heeft omwille van de cimornébekleding van de vier gevels, maar haalt verschillende argumenten aan om aan te tonen dat deze gevelbekleding niet kan bewaard worden. Om die redenen vraagt bezwaarindiener de woning niet op te nemen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Bezwaarindieners haalt een stedenbouwkundige vergunning aan uit 2004 op basis waarvan de gevels zouden mogen bedekt worden met een gevelisolatie van 10 cm. In deze vergunning wordt echter niets bepaald over de gevelbekleding van het bestaande volume. Tevens blijkt, op basis van art. 128 uit deze stedenbouwkundige vergunning, dat deze van rechtswege is vervallen, omdat de vergunninghouder niet daadwerkelijk met de verwezenlijking van de vergunning van start is gegaan, binnen de twee jaar na afgifte van de vergunning. Deze vergunning kan dus niet aangehaald worden als argument om de cimorné-bekleding niet te bewaren.

Bezwaarindieners merkt bijkomend op dat de woning niet langer voldoet aan de huidige isolatienormen. Deze opmerking heeft geen betrekking op feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden aan de huidige energieprestatienormen geen motiveringsgrond is om de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

De door bezwaarindieners aangehaalde gebreken aan de cimorné-bekleding zijn niet van die aard zijn dat deze een opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed verhinderen. Het door bezwaarindieners bijgevoegde fotomateriaal toont bovendien aan dat de cimorné tot nog toe voldoende goed bewaard is voor opname.

Hoewel de techniek van cimorné-bekleding inderdaad specifiek en weinig bekend is, is restauratie wel degelijk mogelijk, en zijn er firma's die dit kunnen. Een afweging van wat de opties zijn voor deze woning, namelijk één of meerdere gevels bewaren of isoleren, kan samen met de dienst omgeving van de gemeente bekeken worden in functie van het gemeentelijke erfgoedbeleid.

Bezwaarindieners stelt dat herstel van de cimorné-bekleding niet mogelijk is omwille van financiële redenen. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de financiële weerslag van aanpassingswerken die zich eventueel opdringen, geen motiveringsgrond uitmaken om de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris aan te vechten. Dit gedeelte van het bezwaar is als dusdanig niet ontvankelijk.

Bezwaarindieners erkent dat de vier gevels van de woning bekleed zijn met cimorné en dat dit zeldzaam is. Bezwaarindieners merkt echter op dat voorliggende woning ook wel de minst opvallende is van alle woningen in de gemeente die een dergelijke gevelbekleding hebben. Echter, behalve de zeldzaamheid kan de representativiteit van een aspect van een woning, net de erfgoedwaarde bepalen, wat hier op vlak van de cimorné-techniek en -decoratie het geval is.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000133: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gelijkwaardige burgerhuizen (erfgoedid 70553/aanduidingsid 116283), Witherenstraat 14, 16A-B Vilvoorde.

Bezwaarindieners stelt vast dat de panden gelegen te 1800 Vilvoorde, Witherenstraat 14-16, opgenomen zijn in de lijst van vast te stellen bouwkundig erfgoed. Uit de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken maakt bezwaarindieners op dat de vaststelling betrekking heeft op volgende erfgoedkenmerken en -elementen: 'burgerhuizen', 'ijzeren hekkens' en 'schildersatelier'. Middels onderhavig bezwaar wenst bezwaarindieners de betrokken overheid in kennis te stellen dat hij of zij op 20 januari 2020 een definitieve omgevingsvergunning heeft bekomen voor beide panden. Bezwaarindieners voegt deze vergunning toe in bijlage. Krachtens de bepalingen van de omgevingsvergunning zullen beide burgerhuizen worden gerenoveerd tot 10 wooneenheden en kantoorruimte, met

behoud van de voorgevel. Concreet betekent dit dat zowel de herenhuizen en het schildersatelier zullen worden gerestaureerd. Omtrent de ijzeren hekkens zijn echter geen voorschriften opgelegd in de omgevingsvergunning.

Behandeling van het bezwaar:

Deze panden kunnen in navolging van de afgeleverde omgevingsvergunning gerenoveerd worden. De erfgoedwaarden van de burgerhuizen zullen hierbij niet wezenlijk aangetast zullen worden. Ook blijkt uit de vergunning dat na de verbouwingen de ijzeren hekken niet meer bewaard zullen zijn.

Omdat de goedgekeurde werken, en het verwijderen van de hekken, nog niet uitgevoerd werden, en de actuele toestand op het ogenblik van sluiting van het openbaar onderzoek, niet gewijzigd is, wordt het erfgoedkenmerk "hekken" niet geschrapt uit het vaststellingsvoorstel. Volledigheidshalve wordt meegegeven dat bezwaarindiener, of de vergunningverlener, na de uitvoering van de werken en het verwijderen van de hekken, dit ook na afloop van de vaststellingsprocedure kan melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed. De actuele toestand wordt steeds geregistreerd in de beschrijving van het bouwkundig element 'Gelijkaardige burgerhuizen', Witherenstraat 14, 16A-B Vilvoorde, in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 70553).

Echter, bij het nakijken van de beschrijving van het bouwkundig element, werd vastgesteld dat de informatie over de ontwerper van deze woning, aangeleverd door de Stad Vilvoorde in april 2019, niet werd opgenomen in de erfgoedkenmerken. Dit wordt gecorrigeerd: ontwerper 'Jean Hauwaert' wordt als erfgoedkenmerk toegevoegd, zowel in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 70553) als in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 116283), omdat het de architecturale waarde van het pand aantoonde en onderbouwt. Ook de beschrijving van de erfgoedkenmerken wordt gepreciseerd. Deze wordt als volgt aangepast: "Breedhuizen van vijf en vier traveeën en twee bouwlagen onder afgeknot schilddak, ontworpen in 1904 door architect Jean Hauwaert; tuinafsluitingen met ijzeren hekken met in de tuin een voormalig schildersatelier."

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Gelijkaardige burgerhuizen' (erfgoedid 70553/aanduidingsid 116283), Witherenstraat 14, 16A-B Vilvoorde, wordt met aangepaste erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit. De ontwerper "Jean Hauwaert" wordt onder de erfgoedkenmerken toegevoegd. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt aangevuld met de informatie over deze ontwerper: "Breedhuizen van vijf en vier traveeën en twee bouwlagen onder afgeknot schilddak, ontworpen in 1904 door architect Jean Hauwaert; tuinafsluitingen met ijzeren hekken met in de tuin een voormalig schildersatelier."

Bezwaar B_000134: Bezwaar bij de vaststelling van twee bouwkundige elementen: Eclectisch getint ensemble (erfgoedid 70597/aanduidingsid 116321), Leuvensesteenweg 115-125 Vilvoorde en Stadswoning (erfgoedid 70596/aanduidingsid 116320), Leuvensesteenweg 113 Vilvoorde.

Bezwaarindiener stelt dat de panden Leuvensesteenweg 113-115 en Leuvensesteenweg 117-119 deel uitmaken van een Omgevingsvergunning verleend door de Stad Vilvoorde d.d. 16 september 2019 (referentie OMV_2019042541). Deze vergunning laat toe dat de panden 113-115 en 119 worden afgebroken. Bezwaarindiener merkt op dat van het pand 117 de voorgevel en zijgevel behouden blijven, doch dat deze voor het overige volledig gerenoveerd wordt. Bezwaarindiener meent dat de erfgoedwaarde van deze panden dus verdwijnt. Bijgevolg vraagt bezwaarindiener voormelde panden uit de inventaris te schrappen. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat de panden met nummers 121-123-125

mogen behouden blijven in de inventaris daar deze niet behoren tot de voormelde omgevingsvergunning.

Behandeling van het bezwaar:

Op basis van de omgevingsvergunning van 16 september 2019 (referentie OMV_2019042541) blijkt enkel het bouwkundig element 'Stadswoning', Leuvensesteenweg 113 in Vilvoorde voor te liggen voor sloop. Het vergunde project voor het bouwen van 46 woongelegenheden onder de vorm van meergezinswoningen en grondgebonden ééngezinswoningen gaat immers uit van het behoud van het 'poortgebouw', Leuvensesteenweg 115-119, dat deel uitmaakt van het bouwkundig element 'Eclectisch getint ensemble', Leuvensesteenweg 115-125 in Vilvoorde. Er werd ter plaatse vastgesteld op 15 november 2020 dat enkel het bouwkundig element 'Stadswoning', Leuvensesteenweg 113, inmiddels gesloopt werd en het 'poortgebouw' effectief behouden blijft. De gevels van de nummers 115-117 bleven behouden. De achterliggende fabrieksgebouwen werden inmiddels gesloopt.

Op basis van de actuele toestand van het bouwkundig element 'Eclectisch getint ensemble', Leuvensesteenweg 115-125 in Vilvoorde en de beschikbare gegevens over het omgevingsvergunningsproject, blijken de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed Leuvensesteenweg 115-119 in de wetenschappelijke inventaris nog aanwezig te zijn en blijken deze ook na herbestemming tot meergezinswoning behouden te blijven. De erfgoedwaarden van het ensemble, bestaande uit een bedrijfsgebouw (Leuvensesteenweg 115-119) en drie enkelhuizen (Leuvensesteenweg 121-125) van circa 1900, zijn dus nog steeds aanwezig. De achterliggende bedrijfsgebouwen werden gesloopt. Hoewel deze geen erfgoedwaarde hebben en niet als erfgoedelement aangeduid werden in het vaststellingsvoorstel, wordt de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken voor de duidelijkheid aangepast. Deze wordt gewijzigd in: "Ensemble van circa 1900, bestaande uit een breedhuis van zeven traveeën en twee bouwlagen onder afgeknot schilddak en drie enkelhuizen."

Het bouwkundig element 'Eclectisch getint ensemble', Leuvensesteenweg 115-125 in Vilvoorde, wordt om die reden opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het bouwkundig element 'Stadswoning', Leuvensesteenweg 113 in Vilvoorde, wordt niet langer opgenomen in het nieuwe vaststellingsbesluit en wordt daarenboven geschrapt uit de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed omdat het niet langer bewaard is.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit.

Het bouwkundig element 'Eclectisch getint ensemble' (erfgoedid 70597/aanduidingsid 116321), Leuvensesteenweg 115-125 Vilvoorde, wordt opgenomen met een aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Deze wordt: "Ensemble van circa 1900, bestaande uit een breedhuis van zeven traveeën en twee bouwlagen onder afgeknot schilddak en drie enkelhuizen."

Het bouwkundig element 'Stadswoning' (erfgoedid 70596/aanduidingsid 116320), Leuvensesteenweg 113 in Vilvoorde, wordt niet mee opgenomen in de vaststelling van de inventaris van de provincie Vlaams-Brabant. Het bouwkundig element wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer bewaard is.

Bezwaar B_000135: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kasteeldomein Huyenhoven (erfgoedid 134134/aanduidingsid 120817), Vogelzang 3-5 Steenokkerzeel, Drie Kastelenstraat 60 Vilvoorde.

Bezwaarindieners merkt op dat het domein meer dan 50 jaar geleden gesplitst werd, waarbij de hoeve, Vogelzang 5 een andere eigenaar heeft. Bezwaarindieners geeft aan dat het kasteeldomein zelf ongeveer 4 hectare groot is. Het landhuis werd volgens bezwaarindieners in de jaren 1990 volledig gerenoveerd en er werd ook een vleugel bijgebouwd (met de nodige vergunningen). Bezwaarindieners geeft aan het goed in 2013 gekocht te hebben en aan de tuin niets gewijzigd te hebben. Bezwaarindieners merkt echter op dat de beschrijving niet langer strookt met de werkelijkheid. Bezwaarindieners geeft aan dat de hoeve momenteel een familiewoning is een niet langer deel uitmaakt van het domein. Bezwaarindieners merkt op dat de vijver achteraan en de aanpalende bossen deel uitmaken van het domein van de hoeve.

Behandeling van het bezwaar:

De eigendomssituatie van voorliggend onroerend goed maakt geen voorwerp uit van de vaststellingsprocedure en heeft geen invloed op de vast te stellen erfgoedkenmerken en -elementen van het bouwkundig element 'Kasteeldomein Huyenhoven', Vogelzang 3-5 Steenokkerzeel, Drie Kastelenstraat 60 Vilvoorde. Het bezwaarschrift is bijgevolg niet ontvankelijk.

Volledigheidshalve wijzen we erop dat de opgesplitste eigendomstoestand gekend is, en vermeld wordt bij de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris, zoals raadpleegbaar via <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134134>. Daarenboven verwijzen we bezwaarindieners graag naar de inventarisfiche van het bouwkundig element 'Kasteel Huyenhoven', Drie Kastelenstraat 60 Vilvoorde, opgemaakt in 2005, waarin het kasteel apart wordt beschreven en de verbouwingen uit de jaren 1990 expliciet werden vermeld (zie hiertoe: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/70655>). Het kasteel wordt ook apart opgenomen in het vaststellingsbesluit als bouwkundig element 'Kasteel Huyenhoven' (aanduidingsid 116360), Drie Kastelenstraat 60 Vilvoorde.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000136: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Dorpswoning (erfgoedid 305705/aanduidingsid 120213), Tervuursesteenweg 236 Leuven.

Bezwaarindieners geeft aan bezwaar te willen aantekenen bij de opname van het pand gelegen in de Tervuursesteenweg 236. Bezwaarindieners meent dat de gewijzigde situatie zich niet leent tot vaststelling gezien het pand in haar huidig voorkomen zich moeilijk definieert als erfgoed. Bezwaarindieners merkt op dat het ministerieel besluit tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed (7/07/2015) drie stappen aanduidt die leiden tot de bestaande beschrijving van het goed. Bezwaarindieners voegt deze beschrijving volledigheidshalve achteraan toe aan zijn of haar schrijven.

Het onderzoek

Het onderzoek zelf kent volgens het ministerieel besluit maar één vaste verplichting: Het element of gebied zelf wordt altijd op het terrein onderzocht. Bezwaarindieners merkt op dat de beschrijving de indruk wekt dat dit niet is gebeurd. Een bezichtiging ter plekke toont volgens bezwaarindieners andere details dan zeg maar foto's op Google maps.

De kleur: Het diephuis wordt gekenmerkt door een 19de-eeuwse witgeschilderde, neoclassicistische gevel en met florale motieven beschilderde bovenlichten. Het diephuis is eerder verweerd-oker/beige. De vleugel is lichter van kleur. De florale beschilderingen zijn aangebracht in de 21ste eeuw en zijn sgraffiti, een soort laag reliëf, maar dat is moeilijk te onderscheiden.

Het beeld boven de deur is volgens bezwaarindieners geplaatst in een rondboogvormige nis, oorspronkelijk uitgespaard en bedoeld voor een Mariabeeld (verdwenen). Bezwaarindieners merkt op dat de laatste 20 jaar de nis gevuld is door een St.-Pieters beeld en die is moeilijk te missen behalve op sommige foto's. Bezwaarindieners meent dat daarvoor geen beeld stond. Bezwaarindieners voegt hieraan toe dat nissen gemakkelijker te bouwen zijn, dan deze te vullen en verwijst hiertoe naar bepaalde niet nader vernoemde monumenten in Leuven.

Bezwaarindieners merkt op dat daar ooit (meer dan vijftig jaar geleden) een dienstdoende O.L.V. van Lourdes medaillon geplaatst werd, die daar volgens bezwaarindieners nog altijd aanwezig is. Oker hoofdgevel naast ouder pleisterwerk en kleur links. Rechts St. Pietersbeeld en kunststeen boog en negblok van 1954.

Natuurstenen rondboogvormige deur omlijst door natuurstenen negblokken, een historiserende toevoeging uit 1954. De deur is omlijst aan de onderkant door natuursteen, maar kunststeen voor de boog met negblokken geplaatst in 1954. Bezwaarindieners ziet geen reden om het onderste natuurstenen gedeelte te dateren als gebouwd in 1850 en zou dit eerder als historiserend beschouwen. Bezwaarindieners meent resten op te merken van de oorspronkelijke bepleistering op het diephuis die de aanwezigheid van twee dwarse zijvleugels bewijzen. Bezwaarindieners meent hieruit op te maken dat de oorspronkelijke voordeur toen verdween en noodgedwongen ergens anders kwam te staan.

De Erfgoedwaarde

Bezwaarindieners geeft aan dat alles van vandaag en gisteren schijnbaar potentiële erfgoedwaarde heeft. Zelfs dus de sgrafitti van 10 jaar terug. Bezwaarindieners wenst te benadrukken dat het niet de bedoeling was om van die bloemen een duurzame erfgoed (en 19de-eeuws zelfs) verplichting te maken.

Wat de classificering betreft geeft bezwaarindieners aan bedenkingen bij de gegeven beschrijving:

a) *Dorpswoning*: Bezwaarindieners ziet een verwijzing naar een pand ter hoogte van de Tervuursesteenweg, op de grens met Bertem en de grens van het gehucht Terbank (1848) Bezwaarindieners geeft aan moeite te hebben om het oorspronkelijk pand, dus het latere diephuis, op de grens tussen twee gehuchten als een dorpswoning te zien. Bezwaarindieners merkt op dat er pas later een tramhalte geplaatst werd en het gebouw toen dienst deed als café. De gelagzaal nam volgens bezwaarindieners de ganse benedenverdieping van het diephuis in. Bezwaarindieners merkt op dat in 1954 het plafond aanzienlijk verlaagd wordt naar 2.90m, vandaar zogeheten beschilderde bovenlichten, het gaat om opvulmetselwerk door de verlaagde vloer. Het geheel werd toen ook opgesplitst in vier ruimtes met behoud van het gros van de één motief tegelvloer. Dus na 1850 "café" eerder dan "dorpswoning", en voor 1850 een grenswoning.

b) *Schuur*: Bezwaarindieners geeft aan dat de aan de oostelijke gevel aanpalende, overgebleven schuur eigenlijk geen schuur is. Op basis van de oorspronkelijke bepleistering blijkt dat twee vleugels deel uitmaakten van de neoklassieke verbouwing van 1850. De linkervleugel verdwijnt rond 1900 door een verkaveling. En rond die tijd wordt de rechtervleugel (met onder meer voordeur inkomhal en natte ruimte/keuken) verhoogd met een graanzolder. De graanzolder maakt er nog geen schuur van. De verbouwing van 1954 behoudt volledig deze zolder, al wordt onder meer de hoofdsteunbalk ondermijnt door een venster eronder. Op sanitair vlak verandert 1954 niets, geen badkamer en de wc blijft buiten.

c) *Schuur*: De achterbouw is volgens bezwaarindieners een schuur onder twee zadeldaken. Bezwaarindieners geeft aan moeite te hebben met de term schuur. De achterbouw telde volgens hem verschillende verbouwingen. Eén oudere aanbouw met name het linker

zadeldak was een ruimte met ramen, tegelvloer, bepleisterd plafond en Leuvense stoof. Is alles keukenachtig een schuur wegens de groenten?

De selectiecriteria

Een onroerend goed kan geselecteerd worden voor opname als het aan verschillende criteria tegemoetkomt. Die criteria zijn beschreven als zeldzaamheid, herkenbaarheid, representativiteit, ensemblewaarde en contextwaarde. Bezwaarindiener geeft aan in de beschrijving geen enkele verwijzing naar enige criteria die de opname moet rechtvaardigen te bemerken. Los daarvan geeft bezwaarindiener aan moeite te hebben om zelfs maar één criterium als in hoge mate voorkomend op te noemen.

- Zeldzaamheid: niet echt, als vroeger café of, als het echt moet, dorpshuis
- Herkenbaar: nee, het café of grenshuis is ver te zoeken zelfs voor een erfgoed expert.
- Representativiteit: Het neoklassieke gebouw met zijvleugels, gelige bepleistering en beluikte ramen is ver weg, enkele naakte resten blijven over.
- Ensemblewaarde: Niet echt, het werd zelfs in de beschrijving een woonhuis in een schuur
- Contextwaarde: Die context is weg, het was aan de grens, nu maakt het deel van lintbebouwing. De tramhalte aan het café is ook ver vergeten.

Bezwaarindiener meent hieruit te concluderen dat naast zijn of haar persoonlijke voorkeur het ministerieel besluit tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed van 17 mei 2015 weinig is gevolgd voor het opstellen van de beschrijving en dat door een gebrek aan herkenbaarheid, eenheid en continuïteit een opname moeilijk te verantwoorden is. Bezwaarindiener stelt voor om het voorliggende goed om bovenstaande redenen niet op te nemen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

In tegenstelling tot wat bezwaarindiener stelt, is het pand geselecteerd op basis van systematisch onderzoek ter plaatse in het kader van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Heverlee (2016-2019). In de zomer van 2016 bekeek een team van erfgoedonderzoekers van de Stad Leuven en het agentschap Onroerend Erfgoed, systematisch het bouwkundig erfgoed in Heverlee vanop de openbare weg. De foto in de wetenschappelijke inventaris bij het bouwkundig element 'Dorpswoning', Tervuursesteenweg 236 Leuven (erfgoedobject 305705), werd genomen door een erfgoedonderzoeker van het agentschap tijdens het veldwerk op 22 juli 2016. Daarbij werd ook een veldwerkfiche uitgeschreven, met meer details over de woning. In navolging van het literatuur- en archiefonderzoek, uitgevoerd tussen 2016 en 2019, bekeek de onderzoeker van de stad het pand nog eens ter plaatse, om te controleren of er geen erfgoedelementen waren gewijzigd sinds de registratie in juli 2016. Meer informatie over dit onderzoeksproject is raadpleegbaar op de webpagina, via deze link: <https://id.erfgoed.net/gebeurtenissen/1190>.

Bezwaarindiener wijst op onvolkomenheden en fouten in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris. De beschrijving is opgemaakt door een erfgoedonderzoeker van de stedelijke dienst Onroerend Erfgoed de Stad Leuven. Omdat de beschrijving en de aanvullingen van de bezwaarindiener elkaar op verschillende punten tegenspreken, en bezwaarindiener niet steeds verwijst naar bronnen als verantwoording voor gevraagde aanpassingen aan de beschrijving, kunnen deze niet integraal worden verwerkt. In functie van een correcte opname in het vaststellingsbesluit worden de te corrigeren gegevens gewijzigd in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 120213) en geregistreerd in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 305705).

De aanvullingen en aanpassingen voor de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 305705) worden als aanvullende informatie onderaan de beschrijving toegevoegd:

“De beschrijving bevat enkele onnauwkeurigheden die worden rechtgezet:

- De bovenlichten met florale motieven zijn te wijten aan een verlaging van het plafond rond 1954. Het betreft opvulmetselwerk. De florale motieven zijn er pas heel recent, begin 21ste eeuw op aangebracht; het betreft sgraffito en geen beschilderingen.
- In de beeldnis is een beeld van Sint Pieter geplaatst.
- De omlijstingen van de muuropeningen zijn deels van kunststeen.
- De woning was vanaf circa 1850 in gebruik als café bij een tramhalte.
- De oostelijke aanbouw was oorspronkelijk geen schuur. Rond 1900 werd aan het oorspronkelijke, lage woongedeelte, een graanzolder toegevoegd. Ook de twee achtergelegen volumes zouden nooit schuren zijn geweest.

Informatie verkregen tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, 2020.”

In functie van een correcte opname van het bouwkundig element 'Dorpswoning' in het vaststellingsbesluit, worden volgende aanpassingen gedaan in zowel de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 120213) als de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 305705).

Erfgoedkenmerken: Bezwaarindiener meent dat de typologie 'dorpswoning' niet correct is als erfgoedkenmerk, aangezien het niet gelegen is in een dorp, maar tussen twee gehuchten in. Daarenboven was er midden 19de eeuw een café gevestigd, vlakbij een tramhalte. Het is inderdaad correct dat het pand niet in een dorpskern is gelegen; wij menen echter dat de bescheiden omvang van de woning deze typologie toch kan rechtvaardigen. De inrichting van het pand als café wordt niet aangetoond met een bron. Er zijn evenmin nog duidelijke getuigen van dit gebruik aanwezig in het pand. Het erfgoedtype 'cafés' wordt niet aan de erfgoedkenmerken toegevoegd. Bezwaarindiener meent dat zowel de rechteraanbouw als de achtergelegen gebouwen nooit schuren waren. Dit erfgoedkenmerk wordt daarom geschrapt en vervangen door 'bijgebouwen', voor wat betreft de achtergelegen volumes.

Beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken: In deze beschrijving worden de aanpassingen verwerkt, en worden de punten waar er tegenspraak kan zijn tussen de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris en bezwaarschrift, gecorrigeerd. Er wordt een nieuwe beschrijving voorgesteld: “Dorpswoning gelegen op de grens van Bertem en Terbank, reeds weergegeven op de Atlas der Buurtwegen uit 1841. Uit de evolutie van het pand, zoals weergegeven door de kadastrale schetsen, blijkt dat het linkse gedeelte sinds 1848 ongewijzigd bleef. Dit diephuis wordt gekenmerkt door een 19de-eeuwse beschilderde, neoclassicistische gevel. De lagere aanbouw werd omstreeks 1900 verhoogd met een graanzolder.”

Bezwaarindiener geeft aan dat de selectiecriteria op basis waarvan deze woning werd geselecteerd voor opname in de vastgestelde inventaris niet terug te vinden in het vaststellingsvoorstel, en dat daardoor de vastgestelde inventarismethodologie niet gerespecteerd werd. Echter, om een afweging te maken of een onroerend goed kan worden opgenomen in de vastgestelde inventaris, stelt de inventarismethodologie dat rekening wordt gehouden met de erfgoedwaarden en de selectiecriteria. Zij worden niet afzonderlijk beschouwd, maar het is de totale beoordeling die het uitgangspunt vormt voor de evaluatie. Als erfgoedwaarden worden voor het pand van de bezwaarindiener de historische en de architecturale waarde aangeduid en toegelicht in de beschrijving. In de inventaris zou, volgens de bezwaarindiener, voor het betreffende pand geen verwijzing terug te vinden zijn naar de selectiecriteria. Dit is niet correct. Het is niet omdat de bewoordingen niet uitdrukkelijk verwijzen naar een selectie criterium dat niet in de beschrijving van het pand is terug te vinden dat het onroerend goed aan één (of meerdere) van deze selectiecriteria voldoet. Er wordt onder meer verwezen naar de vormelijke en typologische kenmerken van de woning en de bouwperiode. Het criterium herkenbaarheid is terug te vinden in deze omschrijving. De opname als herkenbaar, representatief en goed bewaard voorbeeld van een midden-19de-eeuwse dorpswoning met kenmerkende bepleisterde gevel in de inventaris van het bouwkundig erfgoed is voldoende gemotiveerd.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Dorpswoning' (erfgoedid 305705/aanduidingsid 120213), Tervuursesteenweg 236 Leuven, wordt met aangepaste erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit. Het erfgoedkenmerk 'schuren' wordt geschrapt en vervangen door 'bijgebouwen'. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Dorpswoning gelegen op de grens van Bertem en Terbank, reeds weergegeven op de Atlas der Buurtwegen uit 1841. Uit de evolutie van het pand, zoals weergegeven door de kadastrale schetsen, blijkt dat het linkse gedeelte sinds 1848 ongewijzigd bleef. Dit diephuis wordt gekenmerkt door een 19de-eeuwse beschilderde, neoclassicistische gevel. De lagere aanbouw werd omstreeks 1900 verhoogd met een graanzolder."

Bezwaar B_000137: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Groot Scheisingen (erfgoedid 39560/aanduidingsid 114015), Scheyssingen 17 Halle.

Bezwaarindiener stelt dat de betreffende boerderij meermaals aangepast en verbouwd werd tot varkenshouderij. Bezwaarindiener merkt op dat op de binnenkoer na van het oorspronkelijk gebruik nog weinig overblijft. Bezwaarindiener geeft aan het huidige gebruik beter ter plaatse vast te stellen valt.

Behandeling van het bezwaar:

De argumenten van bezwaarindiener worden weerlegd.

Op basis van de beschikbare gegevens kan geconcludeerd worden dat de gesloten hoeve, gelegen Scheyssingen 17 in Halle, in oktober 2018 nog in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd. Het zou niet realistisch zijn aan te nemen dat het goed op enkele jaren tijd niet meer voldoende goed bewaard zou zijn om in de inventaris te kunnen worden opgenomen. Ondanks de door bezwaarindiener aangehaalde aanpassings- en verbouwingswerken aan het goed, blijft het geheel herkenbaar als gesloten hoeve met bewaard stalvolume. Het feit dat de onderdelen van de hoevegebouwen niet langer voor hun oorspronkelijk gebruik bestemd zijn, doet geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van het goed en geeft niet aan dat deze niet langer voldoende goed bewaard zouden zijn voor opname in een vastgestelde inventaris.

Het bouwkundig element 'Hoeve Groot Scheisingen', Scheyssingen 17 in Halle, werd in 1975 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Halle (1971-1975). De hoeve is geïnventariseerd omdat het een representatief en herkenbaar voorbeeld is van een grote historische hoeve met gebouwen gelegen omheen een geplaveide binnenplaats. In hun huidige toestand dateren de hoevegebouwen alle uit het einde van de 19de eeuw, op de koestal na die op basis van het gebruik van Spaanse baksteen en hoekblokken van witte zandsteen wellicht een 17de-eeuwse kern heeft. De hoeve Groot Scheisingen gaat terug op een belangrijk historisch hoevecomplex dat op verschillende historische kaarten aangeduid wordt. Zo is het goed in haar min of meer huidige configuratie te herkennen op de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (ca. 1770-1778) als 'Cse [cense] Schassingens de Groote'. De Hoeve Groot Scheisingen heeft omwille van haar historiek als belangrijk hoevecomplex en de op heden bewaarde hoevegebouwen omheen een geplaveide binnenplaats erfgoedwaarde. Het goed is omwille van die erfgoedwaarden sinds 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Het bouwkundig element ligt momenteel voor om opnieuw opgenomen te worden in de vastgestelde inventaris, omwille van haar historische en architecturale waarde, gebaseerd op de beschrijving in de inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000138: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Woning Baudon (erfgoedid 70412/aanduidingsid 116169), Hendrik I-lei 22 Vilvoorde.

Bezwaarindiener stelt dat de woning met een goedgekeurde bouwvergunning in 2007 aangepast werd, waardoor ze niet meer in aanmerking komt om vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener voegt de vergunning toe als bijlage aan zijn of haar schrijven.

Behandeling van het bezwaar:

De informatie die bezwaarindiener aanreikt is correct. Er wordt geconcludeerd dat het onroerend goed, gelegen Hendrik I-lei 22 in Vilvoorde, dat momenteel voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris als 'Woning Baudon' niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt. Het pand werd verbouwd, waarbij de erfgoedkenmerken en -elementen niet langer voldoende afleesbaar zijn. De architecturale waarde van het pand, als eenvoudige bel-etagewoning van drie bouwlagen naar ontwerp van architect Lucien Engels uit 1949, is aangetast door de toevoeging van een vierde bouwlaag, verregaande aanpassing van de eerste bouwlaag met als nis uitgewerkte inkompartij en de verwijdering van het originele schrijnwerk en de borstwering ter hoogte van het balkon.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Woning Baudon' (erfgoedid 70412/aanduidingsid 116169), Hendrik I-lei 22 Vilvoorde, wordt niet opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het geen erfgoedwaarde meer heeft.

Bezwaar B_000139 en B_000151: Twee bezwaren bij de vaststelling van één bouwkundig element: Klooster In het Hofken van Olijven en meisjesschool (erfgoedid 75361/aanduidingsid 117148), Heienbeekstraat 26 Grimbergen.

Bezwaarindiener B_000139 stelt dat de afbakening van dit object onvolledig is, aangezien enkel het perceel van het nummer 26 in de Heienbeekstraat in Grimberg aangeduid werd, samen met het perceel van de kapel. De afbakening van voorliggend bouwkundig element dient uitgebreid te worden, gezien de titel, de beschrijving en de erfgoedkenmerken ook nummer 28 omvatten, namelijk het kloostergebouw met de klassenvleugel. Bezwaarindiener wijst naar de foto's bij het erfgoedobject. Niet alleen de afbakening zou dus uitgebreid moeten worden met het perceel van nummer 28 (perceel 399P2), ook in het adres zou nummer 28 toegevoegd moeten worden (en eventueel een adres 'zonder nummer' voor de kapel). Bezwaarindiener geeft aan dat het wenselijk is dat ook in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken in het aanduidingsobject de grafkapel expliciet aangehaald wordt.

Bezwaarindiener B_000151 wenst onderstaande opmerkingen en bezwaren betreffende het erfgoedobject bekend op de inventaris onroerend erfgoed onder identificatienummer ID 75361 te formuleren. Het erfgoed is tevens bekend als voormalig klooster "In het Hofken van Olijven" met adres Heienbeekstraat 26, 1850 Grimbergen. Bezwaarindiener geeft aan eigenaar te zijn van het onroerend goed dat voorwerp uitmaakt van onderstaand opmerkingen en bezwaren.

Bezwaarindiener geeft aan dat het onroerend goed bekend staat met locatie en kadastraal perceel Heienbeekstraat 26, 1850 Grimbergen. Deze locatie en erbij horend kadastraal

perceel is evenwel niet correct. Het erfgoed bevindt zich op locatie en erbij horend kadastraal perceel Heienbeekstraat 28, 1850 Grimbergen.

Bezwaarindiener merkt op dat het goed geen erfgoedwaarde meer heeft en stelt voor om het niet langer vast te stellen als bouwkundig erfgoed. Het huidige erfgoed bestaat uit twee goederen: a) een voormalig klooster met bijhorende school en b) afgezonderd daarvan een grafkapel (De grafkapel bevindt zich wel op locatie Heienbeekstraat 26 1850 Grimbergen.)

a) Voormalig klooster en bijhorende school.

Bezwaarindiener meent dat enkel het voormalig klooster ooit erfgoedwaarde heeft gehad. De klassenvleugel van oorspronkelijk 3 klassen werd verlengd en aan de achterzijde uitgebreid met een parochiezaal. De vroegere klassenvleugel en parochiezaal wordt door de parochie gebruikt en slechts in noodgevallen door de schoolgemeenschap van de op locatie Heienbeekstraat 26 gelegen nieuwe schoolcomplex. Bezwaarindiener geeft aan dat de klassenvleugel verlengd met de parochiezaal, alles in bakstenen, nu en ook vroeger geen enkele erfgoedwaarde had. Bezwaarindiener merkt op dat het voormalig kloostergebouw al vele jaren geen functie meer heeft. Een decennium geleden fungeerde het nog als Chirolokaal, maar deze werking werd beëindigd. Het gebouw staat thans te verkommeren en kan op geen enkele wijze nog enige (meer)waarde bieden voor de werking van de school of de parochie. Bezwaarindiener meent dat het gebouw zich bovendien laat kenmerken door een sombere uitstraling en voor een uiterst ongezellige inkom van de schoolsite zorgt aan de rechterkant van het gebouw en van de inkom van de parochiezaal aan de linkerkant van het gebouw. Het gebouw staat volkomen los van zijn omgeving. Het interieur is grotendeels vernield en de betreding van het gebouw is gevaarlijk. Bezwaarindiener geeft aan dat architectenonderzoek heeft uitgewezen dat het goed onherstelbaar is tenzij uiteraard tegen een onredelijke kostprijs. Bezwaarindiener meent dat om die reden geconcludeerd moet worden dat het voormalig klooster geen erfgoedwaarde meer heeft. In de mate dat de erfgoedwaarde ooit aanwezig was is zij thans onherstelbaar aangetast en verloren. Bezwaarindiener voegt vier foto's ter staving van het voorgaande toe in bijlage aan zijn of haar schrijven (meerdere foto's zijn beschikbaar)

b) Grafkapel:

Bezwaarindiener merkt op dat de grafkapel zich bevindt in de niet meer bestaande kloostertuin en thans compleet geïsoleerd is op de nieuwe schoolsite. Bezwaarindiener geeft aan dat de grafkapel in zeer slechte verkeert. De familie door wie en voor wie de grafkapel werd opgericht toont geen enkele interesse in het behoud van de grafkapel. Bezwaarindiener merkt op dat men recent talrijke blokken blauwe hardsteen uit de dakconstructie heeft moeten verwijderen, omdat deze los lagen en een gevaar vormden voor de schoolgemeenschap. Ook de dakgoten zijn verwijderd moeten worden. De kapel wordt nooit betreden en biedt geen enkele waarde noch voor de schoolgemeenschap, noch voor de parochiegemeenschap, noch voor de hele omgeving. Bezwaarindiener meent dat er geconcludeerd moet worden dat de grafkapel geen erfgoedwaarde meer heeft. Bezwaarindiener stelt dat in de mate dat de erfgoedwaarde ooit aanwezig was, zij thans onherstelbaar aangetast en verloren is. Bezwaarindiener voegt vier foto's ter staving van het voorgaande toe aan zijn of haar schrijven (in bijlage in apart document).

Behandeling van het bezwaar:

De opmerkingen in het bezwaarschrift B_000139 en de opmerking in het eerste lid van bezwaarschrift B_000151 wijzen op een fout in de afbakening en de locatie van het bouwkundig element 'Klooster In het Hofken van Olijven en meisjesschool', Heienbeekstraat 26 Grimbergen. De afbakening die voorlag omvat Heienbeekstraat nummer 26 en een perceel zonder adres. Heienbeekstraat nummer 26 behoort tot de schoolsite en was deel van de oorspronkelijke kloostertuin, maar omvat nu recentere

klaslokalen uit de tweede helft van de 20ste eeuw. Het perceel zonder adres omvat een grafkapel, die in deze kloostertuin lag en waaraan wel erfgoedwaarde wordt toegekend. Het uitvoerig in de wetenschappelijke inventaris beschreven kloostergebouw met klassenvleugel heeft als adres Heienbeekstraat nummer 28, maar ontbreekt in de afbakening die voorlag in het openbaar onderzoek en in de adresgegevens van het bouwkundig element.

Uit de feitelijkheden in het vaststellingsvoorstel dat voorlag in openbaar onderzoek blijkt duidelijk welke bouwkundige onderdelen van het bouwkundig element 'Klooster In het Hofken van Olijven en meisjesschool', Heienbeekstraat 26 Grimbergen, voorlagen voor opname in de vastgestelde inventaris. In de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt de voormalige kloostersite met bijbehorende meisjesschool als volgt aangeduid: "Haaks op de straat ingeplant ensemble met het klooster aan de straatzijde op de oude rooilijn en in het verlengde de klassenvleugel." De afzonderlijke erfgoedkenmerken in de kenmerkgroep 'typologie' verwijzen duidelijk naar het gebouwenensemble met adres Heienbeekstraat nummer 28. Ook de grafkapel wordt als afzonderlijk erfgoedkenmerk aangeduid in deze kenmerkgroep en wordt uitvoerig beschreven in de wetenschappelijke inventaris. Aangezien de feitelijkheden uit het vaststellingsvoorstel voldoende duidelijk zijn over het voornemen om het kloostergebouw met klassenvleugel op nummer 28 op te nemen als onderdeel van deze site, kan de afbakening van het bouwkundig element aangepast worden. De afbakening wordt zowel in de wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris uitgebreid met de percelen van Heienbeekstraat nummer 28 (Grimbergen, 1ste afdeling, sectie C, percelen 399V2, 399S2 en 399T2). De adressen Heienbeekstraat nummer 28 en zonder nummer worden toegevoegd in zowel de wetenschappelijke inventaris als de vastgestelde inventaris. Aangezien de grafkapel nu niet expliciet vermeld wordt in de benaming en de beschrijving op basis van erfgoedkenmerken van dit bouwkundig element, wordt ingegaan op de vraag van bezwaarindiener B_000139 om dit aan te vullen.

In het tweede lid van het bezwaarschrift B_000151 vraagt bezwaarindiener om het bouwkundig element niet langer vast te stellen.

Wat betreft het voormalige klooster en de bijhorende school meent bezwaarindiener dat enkel het klooster erfgoedwaarde heeft gehad, maar dat het gebouw geen erfgoedwaarde meer heeft en onherstelbaar is, tenzij tegen een onredelijke kostprijs. Daarnaast haalt bezwaarindiener de slechte bouwfysische toestand van de grafkapel aan, waardoor ook dit element haar erfgoedwaarde zou verloren hebben. Bezwaarindiener staft beide opmerkingen met beeldmateriaal van de gebouwen. Het verslag van de architecten omtrent het kloostergebouw, waarover sprake, werd echter niet bij het bezwaar gevoegd. Er is dus geen verslag van een expert ter staving van de actuele bouwfysische staat en van het zogenaamde verlies van erfgoedwaarde van deze gebouwen. Het beeldmateriaal toont op generlei wijze aan dat de bouwfysische toestand van de gebouwen de erfgoedwaarde van de site teniet doet. De erfgoedkenmerken en -elementen, zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris, zijn voldoende goed bewaard.

Bezwaarindiener stelt daarnaast dat de klassenvleugel, die werd uitgebreid in het interbellum, nu maar ook vroeger geen erfgoedwaarde had. Er dient opgemerkt te worden dat de site op het ogenblik van inventarisatie in 2005 in haar totaliteit geëvalueerd werd. Het aanwezige bouwkundig erfgoed in de gemeente Grimbergen werd toen systematisch gescreend en geëvalueerd op het vlak van erfgoedwaarde. Bij voorliggende site werd opgemerkt dat de schoolvleugel in het interbellum uitgebreid werd. Dit stond de evaluatie van de schoolvleugel als wezenlijk onderdeel van de site echter niet in de weg, waarbij het volume beschreven werd op basis van de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen in de wetenschappelijke inventaris. De opmerking van bezwaarindiener dat de grafkapel, die tot de vroegere kloostertuin behoorde, compleet geïsoleerd is geraakt van de schoolsite, sluit hierbij aan. Dit was immers ook al het geval op het moment van inventarisatie in

2005. Desalniettemin werd de kapel opgenomen als een erfgoedelement, zowel geëvalueerd vanuit de ensemblewaarde van de volledige site, als vanuit de historische en architecturale waarde van het gebouw op zich. Dat de gebouwen heden geen of een beperkte functie hebben, gaat voorbij aan de feitelijkheden die voorlagen in het openbaar onderzoek.

Aangezien de erfgoedkenmerken en -elementen van de klooster- en schoolsite met grafkapel, zoals beschreven in de wetenschappelijke inventaris, nog voldoende goed bewaard zijn, wordt het bouwkundig element niet geschrapt uit het vaststellingsbesluit. Het goed wordt met aangepaste benaming, afbakening en beschrijving op basis van erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit.

Conclusie:

Beide bezwaren hebben invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Klooster In het Hofken van Olijven en meisjesschool' (erfgoedid 75361/aanduidingsid 117148), Heienbeekstraat 26-28 en zonder nummer te Grimbergen, wordt met een gewijzigde benaming, afbakening en beschrijving op basis van erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming wordt gewijzigd in 'Klooster In het Hofken van Olijven met meisjesschool en grafkapel'. De afbakening wordt uitgebreid met de percelen van Heienbeekstraat nummer 28 (Grimbergen, 1ste afdeling, sectie C, percelen 399V2, 399S2 en 399T2). De beschrijving op basis van erfgoedkenmerken wordt: "Klooster met bijbehorende meisjesschool uit 1906; uitgebreid in 1929 en 1935. Haaks op de straat ingeplant ensemble met het klooster aan de straatzijde op de oude rooilijn en in het verlengde de klassenvleugel. Ten zuidoosten bevindt zich de eclectische grafkapel met neogotische inslag van de familie Cornet d'Elzies de Peissant, eveneens opgetrokken rond 1906 als deel van het kloosterdomein."

Bezwaar B_000140: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Ensemble van eclectische villa's (erfgoedid 302494/aanduidingsid 120589), Engerstraat, Everbergstraat Kortenberg.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de opname van de Villa Désirée, Engerstraat 67 3071 Erps-Kwerps in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat rechts van de aanbouw een buitentoilet annex bergruimte bewaard bleef. Deze moet volgens bezwaarindiener volledig vernieuwd worden, gezien intussen de deuren verdwenen zijn en de voegen er uit vallen. Bezwaarindiener geeft aan hiervoor verschillende aannemers en schrijnwerkers te hebben gecontacteerd, maar niemand werd bereid gevonden om deze nog te willen renoveren of een prijsofferte voor renovatie op te maken. Bezwaarindiener merkt op dat dit geen enkele waarde heeft en als berging dienst deed. Bezwaarindiener vraagt voorliggend goed om die reden uit de lijst met vast te stellen bouwkundig erfgoed te schrappen. Ook de boomgaard, gelegen achter de voetweg vormt volgens bezwaarindiener een probleem. Bij elke storm zijn er immers bomen die sneuvelen. Bezwaarindiener merkt op dat er slechts weinig van over schiet. Bezwaarindiener vraagt ook dit deel uit de vastgestelde inventaris te halen.

Behandeling van het bezwaar:

Het burgerhuis Villa Désirée met aanbouwen en bijgebouw, gelegen in een tuin met tuinpaviljoen en boomgaard, maakt deel uit van het bouwkundig geheel 'Ensemble van eclectische villa's', Engerstraat, Everbergstraat Kortenberg, dat voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris. De erfgoedwaarden zoals aangeduid in het vaststellingsvoorstel hebben betrekking op dit volledige geheel en moeten beschouwd worden vanuit de som van de onderdelen. Het geheel is bovendien beschermd als dorpsgezicht. Voor deze volledige bescherming werd in 2018 een beheersplan goedgekeurd. Hierin worden alle erfgoedelementen en -kenmerken van de site van Villa Désirée volledig beschreven,

inclusief het volume met buitentoiletten en bergruimte, en de boomgaard. Er wordt in het beheersplan aanbevolen de buitentoiletten te renoveren en de boomgaard terug aan te planten. De opmerkingen in het bezwaarschrift hebben geen betrekking op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en zijn bijgevolg ook niet ontvankelijk. Deze vallen onder het beheer van het beschermde dorpsgezicht.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000141: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve van circa 1914 (erfgoedid 213140/aanduidingsid 118741), Binneweg 68 Aarschot.

Bezwaarindiener stelt dat de hoeve in kwestie, gelegen Binnenweg 68 te Langdorp (ID: 213140), bijna volledig werd afgebroken en met praktisch een volledige nieuwbouw met incorporatie van enkele overgebleven delen van de buitenmuren (die volgens bezwaarindiener enkel nog dienen voor de sier) weer werd opgebouwd. Bezwaarindiener voegt enkele foto's toe aan zijn of haar schrijven om dit aan te tonen. Het gebouw kreeg volgens bezwaarindiener een volledig nieuwe draagstructuur, nieuwe binnenmuren, nieuwe binnenruimtes en een nieuw (hoger) dak met een totaal andere opbouw van dakconstructie en vele dakramen en een nieuwe grote schouw. Bezwaarindiener merkt op dat ook de houten latei onder de vroegere rechthoekige houten poort en de muurankers werden vervangen door andere exemplaren (sommige zijn volgens bezwaarindiener zelfs verdwenen). Bezwaarindiener meent dat door deze werken de authentieke, cultuurhistorische hoeve verdwenen is, die met haar volumes een imposant gesloten geheel vormde in het open landschappelijk waardevolle agrarisch gebied. Bezwaarindiener merkt op dat in de plaats een residentiële woning gebouwd werd als nagenoeg nieuwbouw van twee bouwlagen, met grote raamopeningen, vele dakramen en een residentiële tuin. Bezwaarindiener meent dat door de zeer ingrijpende afbraakwerken de authentieke, cultuurhistorische erfgoedelementen onherroepelijk vernietigd werden. Bezwaarindiener stelt dat men dus moeilijk nog van bouwkundig erfgoed kan spreken. Bezwaarindiener wijst op de Langgestrekte hoeve, Oude Mechelsebaan 567 te Langdorp (Aarschot), waar de erfgoedwaarden verloren gingen door de verbouwing.

Behandeling van het bezwaar:

De gegevens die de bezwaarindiener aanhaalt zijn correct. De hoeve uit 1914 werd bijna volledig afgebroken en door een volledige nieuwbouw vervangen met incorporatie van enkele overgebleven delen van de buitenmuren. Bezwaarindiener voegt bij zijn of haar schrijven foto's die de nefaste impact van de uitgevoerde werken op de erfgoedwaarden van het goed aantonen. De heropgebouwde hoeve beschikt niet langer over erfgoedwaarde, doordat de herkenbaarheid (authenticiteit) volledig verloren is gegaan. Het bouwkundig element 'Hoeve van circa 1914', Binneweg 68 in Aarschot, wordt daarom niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element Hoeve van circa 1914 (erfgoedid 213140/aanduidingsid 118741), Binneweg 68 Aarschot, wordt niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer voldoende goed is bewaard.

Bezwaar B_000142: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Serristenwoning (erfgoedid 302946/aanduidingsid 119667), Edmond Vandervaerenstraat 25 Hoeilaart.

Bezwaarindiener stelt dat woning oorspronkelijk geen serristenwoning was, maar de bouwheer een wisselagent was. Bezwaarindiener voegt een aantal foto's toe aan zijn of haar schrijven. De architectuur van voorliggende woning sluit volgens bezwaarindiener niet aan bij de typische serristenvilla's in de onmiddellijke omgeving. De serres vermeld in de beschrijving werden gebouwd door een latere eigenaar en zijn ondertussen gesloopt. Bezwaarindiener wenst rekening houdende met bovenstaande niet dat de woning opgenomen wordt op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Het is een terechte opmerking dat de woning niet eenduiding als serristenwoning kan geduid worden. Het is mogelijk dat de serres die bij de woning stonden van latere datum zijn dan de woning en dat de eigenaar pas na de initiële oplevering van de woning serrist werd.

In de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris wordt het goed aangeduid als woning gebouwd in opdracht van Gilbert-Pieter Denayer, bediende, zoals ook geregistreerd in het kadasterarchief. Bezwaarindiener bezorgt een foto van een naamplaatje van P.A. Denayer, wisselagent, wat als mogelijke bron aantoont dat deze eigenaar of bewoner was van de woning. Hiermee is echter nog niet aangetoond dat deze ook de oorspronkelijke bouwheer was. Vermoedelijk zijn beide personen, P.A. Denayer en G.-P. Denayer, verwant met elkaar of verwijzen de initialen naar één en dezelfde persoon.

Als gevolg van de nieuwe informatie die tijdens het openbaar onderzoek naar boven kwam wordt de benaming van het bouwkundig element aangepast. De benaming 'Serristenwoning' wordt vervangen door 'Burgerhuis'. We streven er immers na om zo getrouw mogelijk de oorspronkelijke functie van een object mee te geven in de benaming en de erfgoedkenmerken. In de afzonderlijke erfgoedkenmerken bij het bouwkundig element wordt de term 'serristenwoningen' geschrapt, evenals in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken: "Burgerwoning in de top gedateerd 1913, gelegen boven het straatniveau in een omringende tuin." Voor de volledigheid wordt de informatie over de bewoner, wisselagent P.A. Denayer, toegevoegd onderaan de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris in een aanvullende informatie.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Serristenwoning' (erfgoedid 302946/aanduidingsid 119667), Edmond Vandervaerenstraat 25 in Hoeilaart, wordt met een gewijzigde benaming, gewijzigde erfgoedkenmerken en gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De benaming wordt 'Burgerhuis'. In de erfgoedkenmerken wordt de term 'serristenwoningen' geschrapt. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Burgerwoning in de top gedateerd 1913, gelegen boven het straatniveau in een omringende tuin."

Bezwaar B_000143: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Dorpswoning (erfgoedid 303398/aanduidingsid 119776), Hoogstraat 25 Beersel.

Bezwaarindiener wenst betreffende de dorpswoning, Hoogstraat 25 te Beersel volgende opmerkingen en bezwaren te formuleren tegen het voornemen deze op te nemen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindieners merkt op dat het openbaar onderzoek tot doel heeft concreet aan te geven in welke mate de erfgoedwaarde van deze dorpswoning door haar ouderdom en de geveelaanpassingen in de loop de jaren aangetast is. Bezwaarindieners meent dat de erfgoedwaarde van de gevel om deze redenen ontoereikend is om in de toekomst nog gevrijwaard te kunnen worden. In het licht van de hedendaagse woonnormen is het volgens bezwaarindieners ook onmogelijk om deze gevel als kenmerkende zichtgevel te behouden.

Bezwaarindieners merkt op dat op de voorgevel van deze arbeiderswoning, die dateert uit de tweede helft van de 19de eeuw, in het interbellum verbrijzeld marbriet aangebracht werd op de cementpleister. Deze bepleistering bood volgens bezwaarindieners de eigenaars de mogelijkheid om deze arbeiderswoning 'goedkoop' op te knappen en gelijktijdig aan deze gevel een gepersonaliseerde toets te geven. Bezwaarindieners merkt op dat deze bepleistering heden ten dage vele gebreken vertoont, inzonderheid zeer duidelijk van ver waarneembaar aan de garagepoort. Bezwaarindieners geeft aan dat in het gevelvlak zelfs op verre afstand de met witte kalk herstelde scheuren in de gevel merkbaar zijn. Op zeer vele plaatsen in de gevel is er volgens bezwaarindieners enkel de kleur van cement nog aanwezig. Bezwaarindieners meent dat het onmogelijk is binnen het kader van dit bezwaarschrift alle plekken waar het marbriet verwijderd is te fotograferen en in dit bezwaar als afbeelding toe te voegen. Bezwaarindieners voegt een aantal detailfoto's toe aan zijn of haar schrijven. Bezwaarindieners meent dat er voor het herstel van schade aan cimornégevels ten gevolge van werken aan ramen en deuren en het afvallen van het marbriet onvoldoende techniek en kennis is. Vandaar dat het behoud van bestaande cimornégevels volgens bezwaarindieners is ingegeven vanuit het idee dat deze cimornégevels een bron van informatie kunnen verstrekken over deze karakteristieke applicatietechniek. Echter zijn er volgens bezwaarindieners in Vlaanderen nog vele gebouwen (beschermde en geïnventariseerde) met deze applicatietechniek.

Bezwaarindieners meent dat de bijdrage van deze bescheiden arbeiderswoning te Beersel als bron van informatie de bestaande informatie over cimorné-afwerking die bestudeerd wordt op de 'beschermde' gevels, noch in belangrijke noch in beperkte mate zal kunnen aanvullen. Bezwaarindieners merkt op dat de gevel talrijke gebreken heeft. Er moeten belangrijke herstellingen worden uitgevoerd zonder dat er kan gegarandeerd worden dat deze hersteltechnieken ook zullen bijdragen tot het herstel van de authentieke erfgoedwaarde. Bezwaarindieners merkt op dat de productie van marbrite-glas gestopt is rond de jaren 1960. En vandaar dat er nu moet gegrepen worden naar vervanggranulaat. In die mate zal het resultaat en kwaliteit volgens bezwaarindieners steeds minder zijn dan het origineel.

Bezwaarindieners geeft aan dat de vervorming en scheurvorming van het gevelvlak en de gevelelementen in het omstandig verslag met het advies tot onbewoonbaarheid als ernstig tot zeer ernstig wordt beoordeeld. Bovendien is de draagstructuur van de draagvloer volgens bezwaarindieners ernstig tot zeer ernstig aangetast. In die mate is de stabiliteit van deze arbeiderswoning niet gegarandeerd, waardoor automatisch deze gevel ook in deze gevarezone terecht komt. Bezwaarindieners geeft aan dat de woning in haar geheel gebreken vertoont, waardoor de woning niet aangepast is aan de huidige normen van woonkwaliteit, waaronder lichtinval en vocht. Verder moeten ook energie-beperkende maatregelen genomen worden. In de mate dat de stabiliteit van het gebouw nog zou toelaten om het gebouw te verbouwen in overeenstemming met de hedendaagse normen, zal volgens bezwaarindieners ten gevolge van deze werken uiteraard ook betekenisvolle schade aan de huidige cimorné-afwerking optreden.

Verder moet volgens bezwaarindieners opgemerkt worden dat het straatbeeld links en rechts van deze woning gekenmerkt wordt door gebouwen met een gelijkvloers en een eerste verdieping. Bezwaarindieners merkt op dat een verbouwing van deze arbeiderswoning in overeenstemming met de woningen links, rechts en tegenover het gebouw, een vergunning veronderstelt voor het verbouwen van de eerste verdieping door

ophoging van de muren. Bezwaarindiener meent dat dit onmogelijk is, wegens het gebrek op vandaag aan historische materialen die destijds gebruikt werden voor de cimorné-afwerking. Bezwaarindiener meent dat het onmogelijk is de nieuwe muren af te werken zodat er geen harmonieus geheel van een decoratieve gevel kan ontstaan. Bezwaarindiener meent dat het anders is gesteld voor de geïnventariseerde of geklasseerde ruime woningen met cimorné-bepleistering. Deze woningen kunnen volgens bezwaarindiener wel voldoen aan de hedendaagse woonvormen zonder dat er ingrijpende werken moeten gebeuren aan de buitengevels.

Bezwaarindiener meent dat de dorpswoning heden geen bijzondere erfgoedwaarde heeft. De huidige beschadigingen aan de gevel maken dat er volgens bezwaarindiener ingrijpende werken nodig zijn om deze erfgoedwaarde te herstellen. Er is geen garantie dat het gebouw, waarvan deze gevel met cimorné-afwerking een element is, in haar geheel behouden zal kunnen blijven. De vervorming en scheurvorming van het gevelvlak en de gevelelementen worden in het omstandig verslag met advies tot onbewoonbaarheid en ongeschiktheid ernstig tot zeer ernstig beoordeeld. Bovendien is de draagstructuur van de draagvloer ernstig tot zeer ernstig aangetast. Tenslotte verwijst bezwaarindiener naar het standpunt van de erkend architect dat in elk geval het correct thermisch isoleren van de gevel (vanuit bouwfysisch standpunt) enkel langs de buitenzijde kan gebeuren. Daardoor zullen de gecementeerde gevels volgens bezwaarindiener niet meer zichtbaar zijn (bijlage 2).

Het zicht op de cimorné-gevel is uiteraard een element dat onlosmakelijk verbonden is aan de erfgoedwaarde van deze gevel. Doordat principieel moet voldoen worden aan de hedendaagse normen voor deze arbeiderswoning kan het publieke zicht op deze gevel volgens bezwaarindiener niet gegarandeerd worden.

Bezwaarindiener meent dat om deze redenen de voorliggende arbeiderswoning met schuur en een cimorné-afwerking op de gevel geen erfgoedwaarde heeft en verzoekt deze woning niet te inventariseren.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener geeft aan dat het bouwkundig element geen afdoende erfgoedwaarde meer heeft voor opname in een vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener geeft aan dat door een aantal bouwfysische gebreken, waaronder scheurvorming in het gevelvlak en aantasting van de draagstructuur, er geen garantie is dat het gebouw met cimorné-afwerking behouden kan blijven.

Op basis van de door bezwaarindiener bijgevoegde foto's en mail d.d. 30/01/2019 met het standpunt van de architect valt niet af te leiden dat het goed in danig slechte bouwfysische toestand zou verkeren dat deze een opname in de vastgestelde inventaris verhindert. Er dient vastgesteld te worden dat de opgesomde beschadigingen niet van die aard zijn dat het goed onvoldoende bewaard zou zijn. Ook is niet aangetoond dat de vastgestelde bouwfysische gebreken in het omstandig verslag met betrekking tot een advies tot onbewoonbaarheid van het agentschap Wonen Vlaanderen d.d. 11 januari 2017 niet hersteld zouden kunnen worden. Bezwaarindiener voegt geen verslag met deskundig onderzoek toe aan haar schrijven, waarbij het onherstelbaar karakter van de aangehaalde bouwfysische gebreken aangetoond worden.

De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris zijn nog steeds aanwezig. Het goed heeft als nog steeds erfgoedwaarde en is voldoende goed bewaard voor opname in een vastgestelde inventaris. De opgesomde gebreken zijn niet van die aard dat deze niet te herstellen zijn. Bezwaarindiener stelt ten onrechte dat het pand op heden onvoldoende goed bewaard zou zijn om vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener meent dat de dorpswoning niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt en haalt hiervoor bouwfysische gebreken aan als argument. Bezwaarindiener stelt dat de cimorné-afwerking zal verdwijnen om de woning aan te passen aan de hedendaagse normen.

Bezwaarindiener motiveert niet waarom hij of zij vindt dat het bouwkundig element niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in een vastgestelde inventaris. Er dient opgemerkt te worden dat het loutere feit dat de woning een aantal bouwfysische gebreken vertoont doet, vooralsnog geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van de woning. De door bezwaarindiener aangehaalde beschadigingen zijn bovendien niet van die aard dat deze de aangeduide erfgoedkenmerken en -elementen zoals genoemd in de wetenschappelijke beschrijving van het goed in de inventaris teniet zouden doen. Er kan bijgevolg bezwaarlijk gesteld worden dat het goed niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in een vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener stelt volledig ten onrechte dat het pand op heden niet langer over erfgoedwaarde beschikt. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden aan de huidige energieprestatienormen geen motiveringsgrond is om de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

Bezwaarindiener meent dat er voor het herstel van schade aan cimorné-gevels onvoldoende techniek en kennis beschikbaar is.

Hoewel de techniek van cimornébekleding inderdaad specifiek en weinig bekend is, is restauratie wel degelijk mogelijk, en zijn er firma's die dit kunnen. Een afweging van wat de opties zijn voor deze woning, namelijk één of meerdere gevels bewaren of isoleren, kan samen met de dienst omgeving van de gemeente bekeken worden in functie van het gemeentelijke erfgoedbeleid.

Bezwaarindiener erkent de de cimorné-gevel als zeldzaam erfgoedelement, maar meent dat er in Vlaanderen nog vele (beschermd en geïnventariseerde) gebouwen met deze applicatietechniek aanwezig zijn, waardoor het behoud van deze woning zich niet opdringt. Echter, behalve de zeldzaamheid kan de representativiteit van een aspect van een woning, net de erfgoedwaarde bepalen, wat hier op vlak van de cimornétechniek en -decoratie het geval is.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000144: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Troost en augustijnenklooster (erfgoedid 201368/aanduidingsid 119368), Pakenstraat 65 Leuven.

Bezwaarindiener wenst enkele opmerkingen in te dienen met betrekking tot de vaststelling van het erfgoedobject 'Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Troost en augustijnenklooster', gelegen Pakenstraat 65 te 3001 Heverlee.

Concreet zijn onze opmerkingen de volgende:

De beschrijving van het erfgoedobject 'Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Troost en augustijnenklooster' omschrijft het klooster als studiehuis van de broeders in opleiding van de jaren 1950 tot de jaren 1970. De functie als studiehuis is echter niet gestopt in de jaren 1970, maar loopt tot op vandaag door. Het klooster is onverminderd een vormingshuis gebleven. De vermelding hier dat het Augustijns Historisch Instituut er gevestigd is, zegt impliciet dat het een studiehuis is.

In de beschrijving van het erfgoedobject 'Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Troost en augustijnenklooster' wordt nergens vermeld dat in 1989-1990 een bibliotheek is aangebouwd. In deze bibliotheek is de gang, die de kerk met het klooster verbindt, geïntegreerd. Deze bibliotheek is gebouwd ten behoeve van het Augustijns Historisch Instituut.

De beschrijving van het erfgoedobject 'Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Troost en augustijnenklooster' houdt geen rekening met de recente verbouwingswerken van 2017-2018. Zo staan de dakkapellen, die intussen verwijderd zijn, nog opgenomen in de beschrijving en wordt nergens over de verbouwingswerken gesproken, waarbij de gevels geïsoleerd werden en het buitenschrijnwerk en het dak vernieuwd om aan de hedendaagse eisen van energieverbruik te voldoen.

Het kloostergebouw is een gebouw gericht op verblijven/wonen. Dit moet mee kunnen gaan met de hedendaagse behoeften en eisen van wooncomfort. In de nabije toekomst zal een groter aantal broeders in vorming plaats moeten krijgen, waardoor een uitbreiding van het gebouw zich opdringt. Echter hopen we hier niet onderworpen te worden aan een grote hoeveelheid regels die een buitenproportionele investering in de uitbreiding van het gebouw zou betekenen.

De theologische insteek van de gebouwen is momenteel en in de nabije toekomst nog steeds van toepassing, maar de gebouwen moeten naar de verre toekomst toe flexibel kunnen zijn en ook een functie buiten de theologische context moet overwogen kunnen worden.

Daarnaast wenst bezwaarindiener zijn of haar bezorgdheid uit te drukken over een veelheid aan bijkomende maatregelen die een opname in de vastgestelde erfgoedinventaris mogelijks met zich meebrengt. Ook in deze moeilijke tijden blijft bezwaarindiener zijn visie behouden en geeft deze aan de toekomst positief tegemoet te zien.

Bezwaarindiener meent dat de recent uitgevoerde verbouwingswerken bewijs leveren van een toekomstgerichte visie van wil om blijvend aan de normen voor energieprestatie en binnenklimaat te voldoen. Deze verbouwingswerken werden bovendien uitgevoerd in overleg met stad Leuven.

In de nabije toekomst zal ook een uitbreiding van het bestaande kloostergebouw gewenst zijn om het toenemende aantal broeders te kunnen huisvesten. Stad Leuven heeft de inplanting van deze uitbreiding op het terrein intussen positief beoordeeld. Bezwaarindiener hoopt echter dat een opname in de vastgestelde erfgoedinventaris geen aanleiding is voor bijkomende maatregelen die niet in verhouding staan tot de werken voor de uitbreiding van het bestaande kloostergebouw. Tegelijkertijd ziet bezwaarindiener de uitbreiding van het bestaande kloostergebouw wel als een kans om het belang en de waarde van het erfgoedobject 'Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Troost en augustijnenklooster' te benadrukken.

Behandeling van het bezwaar:

De aanvullende informatie die bezwaarindiener in de opmerkingen in het eerste luik van het bezwaarschrift aanreikt, worden verwerkt in de wetenschappelijke inventaris, onderaan aansluitend bij de beschrijving van het bouwkundig element 'Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Troost en augustijnenklooster' (erfgoedid 201368), Pakenstraat 65 Leuven. Onderaan de beschrijving wordt volgende passage als aanvullende informatie toegevoegd:

" De inventaristekst vermeldt dat het klooster zelf vanaf de jaren 1950 tot de jaren 1970 fungeerde als studiehuis van de broeders in opleiding. Deze functie is echter niet gestopt in de jaren 1970, en loopt nog steeds door.

- In 1989-1990 werd tussen kerk en klooster een bibliotheek aangebouwd. In deze bibliotheek is de gang, die de kerk met het klooster verbindt, geïntegreerd. Deze bibliotheek is gebouwd ten behoeve van het Augustijns Historisch Instituut.
- In 2017-2018 vonden verbouwwerken plaats aan het klooster, waarbij de gevels geïsoleerd werden en het buitenschrijnwerk en het dak werden vernieuwd om aan de hedendaagse eisen van energieverbruik te voldoen. De oorspronkelijke dakkapellen werden daarbij verwijderd.

Informatie verkregen tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, 2020.”

De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorligt voor opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 119368) hoeft niet gewijzigd te worden.

In het tweede luik van het bezwaarschrift uit bezwaarindieners bezorgdheid over de beperkte aanpassingsmogelijkheden aan het goed na opname in de vastgestelde inventaris. Hoewel dit gedeelte van het bezwaarschrift niet ontvankelijk is omdat het niet handelt over de feitelijkheden die voorlagen tijdens het openbaar onderzoek, willen we benadrukken dat de vaststelling de goedgekeurde omgevingsvergunningen niet te niet doet. De opname van een onroerend goed in de vastgestelde inventaris vormt daarenboven geen weigeringsgrond voor eender welke vergunning of machtiging.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000145: Bezwaar bij de vaststelling van vier bouwkundig elementen: Afspanning De Horen (erfgoedid 42797/geen aanduidingsid), Kerkplaats 10-12 Tervuren; Serristenwoning (erfgoedid 300569/geen aanduidingsid), Hulststraat 118 Tervuren; Dorpscafé (erfgoedid 300575/aanduidingsid 119517), Kerkplaats 8 Tervuren; Stadswoning (erfgoedid 216953/geen aanduidingsid), Wijngaardstraat 8 Tervuren.

Bezwaarindieners stelt dat bij het overlopen van de lijsten enkele anomalieën werden opgemerkt. Bezwaarindieners geeft aan dat onderstaande bouwkundige elementen vandaag de dag niet meer aanwezig zijn:

- Afspanning De Horen, Kerkplaats Duisburg Tervuren
- Serristenwoning, Hulststraat 118 Duisburg Tervuren
- Stadswoning, Wijngaardstraat 8 Tervuren
- Bezwaarindieners geeft aan dat onderstaand bouwkundig element intussen verbouwd werd
- Dorpscafé, Kerkplaats 8 Duisburg Tervuren

Behandeling van het bezwaar:

De door de bezwaarindieners vermelde bouwkundige elementen 'Afspanning De Horen' (erfgoedid 42797/geen aanduidingsid), Kerkplaats 10-12 Tervuren; 'Serristenwoning' (erfgoedid 300569/geen aanduidingsid), Hulststraat 118 Tervuren en 'Stadswoning' (erfgoedid 216953/geen aanduidingsid), Wijngaardstraat 8 Tervuren, zijn niet bewaard en lagen bijgevolg niet voor tijdens het openbaar onderzoek voor opname in de vastgestelde inventaris. Deze bouwkundige elementen werden reeds geregistreerd als niet langer aanwezig of gesloopt. Omwille van hun documentaire waarde, blijven deze elementen wel opgenomen in de wetenschappelijke inventaris met registratie van de fysieke status als 'niet bewaard' en registratie van de erfgoedwaarde als 'niet aanwezig'.

De bezwaarindiener geeft aan dat het bouwkundig element 'Dorpscafé' (erfgoedid 300575/aanduidingsid 119517), Kerkplaats 8 Tervuren, vandaag ook gesloopt is. De informatie die bezwaarindiener aanlevert is correct. Het bouwkundig element wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Dorpscafé' (erfgoedid 300575/aanduidingsid 119517) wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant.

Bezwaar B_000146 en B_000172: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Rij arbeiderswoningen (erfgoedid 303872/aanduidingsid 119814), Désiré Vandervaerenstraat 1-7 Hoeilaart.

Bezwaarindiener B_000146 vraagt dat de aanduiding 119814 'Rij arbeiderswoningen', D. Vandervaerenstraat 1-7 1560 Hoeilaart te schrappen uit de lijst, daar deze woningen gesloopt werden. Bezwaarindiener voegt in bijlage een kopie toe van de omgevingsvergunning van het gemeentebestuur Hoeilaart, evenals een proces-verbaal van de oplevering na afbraak van de woningen.

Bezwaarindiener B_000172 merkt op dat de huizenrij in het voorjaar van 2019 volledig gesloopt werd. Bezwaarindiener ontving een melding van sloop van de heemkundige kring. Bezwaarindiener merkt op dat op het GRB de huizenrij al niet meer zichtbaar is.

Behandeling van het bezwaar:

De door de bezwaarindieners B_000146 en B_000172 aangereikte informatie is correct, de arbeiderswoningen werden in 2019 gesloopt. Het college van burgemeester en schepenen van Hoeilaart bevestigt dat het bezwaar gegrond is en vraagt ook om het bouwkundig element te schrappen uit de vaststelling van de inventaris. De arbeiderswoningen worden niet langer opgenomen in de lijst met vast te stellen bouwkundige elementen.

Conclusie:

Bezwaren B_000146 en B_000172 hebben invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element "Rij arbeiderswoningen" (erfgoedid 303872/aanduidingsid 119814), Désiré Vandervaerenstraat 1-7 Hoeilaart, wordt niet mee opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Bezwaar B_000147: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Serristenvilla (erfgoedid 302985/aanduidingsid 119692), Overijsesteenweg 19 Hoeilaart.

Bezwaarindiener geeft aan een opmerking te willen formuleren bij de vaststelling van de Serristenwoning, Overijsesteenweg 19 in Hoeilaart. Bezwaarindiener geeft aan in deze moeilijke tijden van veel onzekerheid en verandering in de bouwsector en energiesector, te hopen dat de vrijheid om van zijn of haar patrimonium het beste en het voordeligste te halen gegarandeerd wordt. Bezwaarindiener geeft aan nog niet de gelegenheid te hebben gehad om te beslissen hoe met dit patrimonium omgegaan moet worden.

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift B_000147 is niet ontvankelijk. Bezwaarindiener gaat niet op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek bij de opname van voorliggend goed.

Volledigheidshalve merken we op dat één van de rechtsgevolgen gekoppeld aan de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed net een afwijking betreft van de normen voor energieprestatie en binnenklimaat, wat eventueel tegemoet kan komen aan de bezorgdheden die bezwaarindiener uit in het bezwaarschrift. Ook vullen we aan dat de opname van een pand in het vaststellingsbesluit op zich geen werken aan de woning uitsluit.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000148: zie bezwaar B_000124

Bezwaar B_000149: zie bezwaar B_000088

Bezwaar B_000150: zie bezwaar B_000043

Bezwaar B_000151: zie bezwaar B_000139

Bezwaar B_000152: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Wezenhaagkapel, (erfgoedid 75256/aanduidingsid 117051), Diegemput zonder nummer Grimbergen.

Bezwaarindiener merkt op dat erfgoedobject Wezenhaagkapel langs Diegemput op 28 januari 2016 (zwaar) beschadigd werd door een auto-aanrijding. Op heden wordt de Wezenhaagkapel heropgebouwd door een groep vrijwilligers, met logistieke ondersteuning door het gemeentebestuur van Grimbergen. In de loop van 2020 wordt de heropbouw voortgezet.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener merkt op dat het bouwkundig element 'Wezenhaagkapel', Diegemput zonder nummer, beschadigd werd en momenteel heropgebouwd wordt. Bezwaarindiener verzet zich niet tegen de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris, maar geeft informatie over de actuele toestand van het goed. Op basis van de beschikbare gegevens over het goed en de foto die bezwaarindiener aanlevert, blijkt het bouwkundig element momenteel op een getrouwe en herkenbare manier heropgebouwd te worden, met herstel of reconstructie van de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris. De erfgoedwaarden die in het vaststellingsvoorstel aangeduid werden, in casu de historische waarde en volkskundige waarde, zijn nog steeds voldoende aanwezig voor opname in de vastgestelde inventaris. De Wezenhaagkapel heeft immers na herstel nog steeds historische en volkskundige waarde als één van de oudste kapelletjes van Grimbergen. Het bouwkundig element wordt om die reden opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Het bouwkundig element 'Wezenhaagkapel' (aanduidingsid 117051) wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed met aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De heropbouw anno 2020 wordt er als volgt in vermeld: "Eén van de oudste kapelletjes van Grimbergen, in de 19de eeuw volledig vernieuwd, in de jaren 1960 sterk gerenoveerd en heropgebouwd in 2020. Met laurier omhaagde, rood en wit geschilderde bakstenen Onze-Lieve-Vrouwkapel." Deze aanpassing wordt ook doorgevoerd in de wetenschappelijk inventarisfiche (erfgoedid 75256).

De heropbouw van de kapel na recente aanrijding zal als aanvullende informatie opgenomen worden onderaan de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 75256) in de wetenschappelijke inventaris: "De Wezenhaagkapel werd in 2016 beschadigd

door een aanrijding door een auto. In 2020 werd de kapel heropgebouwd. Informatie verkregen tijdens het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, 2020.”

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Wezenhaagkapel', (erfgoedid 75256/aanduidingsid 117051), Diegemput zonder nummer in Grimbergen, wordt met gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De beschrijving op basis van erfgoedkenmerken wordt: "Eén van de oudste kapelletjes van Grimbergen, in de 19de eeuw volledig vernieuwd, in de jaren 1960 sterk gerenoveerd en heropgebouwd in 2020. Met laurier omhaagde, rood en wit geschilderde bakstenen Onze-Lieve-Vrouwekapel."

Bezwaar B_000153: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Burgerhuis (erfgoedid 75284/aanduidingsid 117079), Wolvertemsesteenweg 310 Grimbergen.

Bezwaarindiener meldt dat het bouwkundig element 'Burgerhuis', gelegen Wolvertemsesteenweg 310 te 1850 Grimbergen, afgebroken werd overeenkomstig het vergund bouwdoosier (BA/70/16 - 15 december 2016 - afbraak van een eengezinswoning en het uitbreiden van een garage met toonzaal + bijkomende appartement). Desgevallend dient dit pand niet meer opgenomen te worden in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, wegens verdwenen.

Behandeling van het bezwaar:

De gegevens die bezwaarindiener aanreikt zijn inderdaad correct. Het bouwkundig element 'Burgerhuis', Wolvertemsesteenweg 310 in Grimbergen, werd inmiddels gesloopt en kan om die reden niet langer opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het goed wordt om die reden niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit en wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Burgerhuis' (erfgoedid 75284/aanduidingsid 117079), Wolvertemsesteenweg 310 Grimbergen, wordt niet mee opgenomen in de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het niet langer bewaard is en geen erfgoedwaarde meer heeft.

Bezwaar B_000154: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Pastorie Sint-Rumoldusparochie (erfgoedid 76468/aanduidingsid 117180), Kerkstraat 1 Grimbergen.

Bezwaarindiener verzoekt tot schrapping van de pastorie Sint-Rumoldusparochie en tuinzone uit de vastgestelde Inventaris bouwkundig Erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant omwille van de zeer beperkte erfgoedwaarde en op basis van totale aftakeling op bouwfysisch vlak en de aanwezigheid van asbest.

1. Voorafgaande opmerking: ontvankelijkheid ratione temporis

Er werd een openbaar onderzoek gehouden van 2 maart 2020 tot en met 30 april 2020.

Ingevolge de coronamaatregelen werden bij Besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2020 inzake de uitvoering van het Nooddecreet de lopende openbare onderzoek opgeschort tot en met 24 april 2020.

In het Besluit van de Vlaamse Regering wordt bepaald dat na deze schorsing het openbaar onderzoek hervat wordt voor de resterende termijn, die in casu 38 dagen bedroeg, zodat het openbaar onderzoek zou eindigen op 1 juni 2020.

In navolging van de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad en van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid, besliste de heer minister Matthias Diependaele de termijn van de schorsing te verlengen tot en met maandag 11 mei 2020. Dit houdt in concreto in dat de termijn van het openbaar onderzoek opnieuw verder loopt na deze datum gedurende een resterende periode van 38 dagen, en afloopt op 18 juni 2020.

Het bezwaar wordt bijgevolg tijdig ingediend.

2. Betreffende de Inventaris Bouwkundig Erfgoed

Artikel 4.1.2. Erfgoeddecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de criteria vastlegt op basis waarvan gebouwen als relict in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed kunnen worden opgenomen dan wel geschrapt.

Artikelen 4.1.1. en 4.1.2. Erfgoedbesluit luiden respectievelijk als volgt:

Een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, de vastgestelde landschapsatlas, de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde of de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is.

en,

Een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris als het niet langer erfgoedwaarde bezit of als het niet langer voldoende goed bewaard is..

Bezwaarindiener merkt op dat uit bovenstaande bepalingen besloten dient te worden dat een onroerend goed niet in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed kan worden opgenomen of weerhouden als is aangetoond dat het gebouw niet langer enige erfgoedwaarde bezit of niet langer voldoende goed bewaard is gebleven.

3. De pastorie van de Sint-Rumoldusparochie (+ tuinzone)

3.1. Beschrijving Pastorie Sint-Rumoldusparochie Inventaris Bouwkundig Erfgoed

De pastorie is als volgt opgenomen in de actuele Inventaris Bouwkundig Erfgoed "Pastorie Sint-Rumoldusparochie". Dit relict werd geïnventariseerd op 14 september 2009, waarbij de erfgoedwaarden als volgt worden omschreven: [Bezwaarindiener citeert de inventaristekst van het erfgoedobject 76468, waarvan de zijvleugel van het gemeentehuis deel uit maakt.]

3.2. Erfgoedwaarde

Bezwaarindiener meent dat de erfgoedwaarde van de Pastorie Sint-Rumoldusparochie op basis van onderstaande argumenten weerlegd kan worden:

- Bezwaarindiener haalt aan dat door het agentschap wordt gesteld dat het gebouw dateert uit 1745 en daarmee één van de oudste gebouwen van Humbeek is. Echter blijkt uit de eigen omschrijving uit de inventaris dat dit niet klopt.
 - o De aanhorigheden van de pastorie werden in 1964 gesloopt.

- Het uitzicht van de pastorie is door verbouwingen in 1964 danig gewijzigd (o.a. voorgevel werd gecementeerd waardoor steigergaten en venster- en deuromlijstingen verdwenen zijn; de achtergevel werd voorzien van eternietbebording en de aandaken en schouderdaken werden verwijderd.)
- De voor- en achtertuin zijn verkleind voor de aanleg van parkeerplaatsen en jeugdterreinen.
- Er is een garage met plat dak aangebouwd.

Hieruit mag geconcludeerd worden dat, uitwendig, het domein van de pastorie, alsook het uitzicht van het gebouw, in niets meer te vergelijken is met het oorspronkelijke pastoriegebouw, onder meer als gevolg van de grote restauratiewerken in 1964. Daarenboven werden de bijgebouwen, het poortgebouw en de omheiningmuur m.u.v. de westelijke, gesloopt in 1964.

- Bezwaarindiener geeft met fotomateriaal weer dat de inwendige erfgoedwaarden in zeer lamentabele toestand zijn.
 - De 18de-eeuwse plafonds zijn aangetast door vocht en zijn gebarsten. Een balk is al naar beneden gekomen.
 - Het gevelschrijnwerk is sterk verweerd of verrot.
 - De muren hebben te lijden onder vochtinfiltratie van het dak.
 - De 18de-eeuwse binnendeuren zijn aanwezig, maar de sporen van leegstand en krakers hebben hun stempel achtergelaten.
 - Het 18de-eeuwse dakgebinte lijdt onder het feit dat het dak niet waterdicht is. Er is daardoor geen zekerheid omtrent de stabiliteit van het gebouw.

De ingeroepen erfgoedwaarden zijn aldus teloorgegaan.

- In vroegere communicatie tussen het gemeentebestuur en het agentschap Onroerend Erfgoed gaf het agentschap zelf aan dat er andere veel beter bewaarde pastorieën in het Vlaamse land te vinden zijn, hetgeen minstens een impliciete bevestiging is van het feit dat aan de pastorie weinig of geen erfgoedwaarden verbonden zijn die bewaard dienen te blijven voor volgende generaties.
 - Met een bijlage toont bezwaarindiener aan dat de pastorie ten prooi is gevallen aan vandalisme, krakers en/of druggebruikers.
 - Bezwaarindiener legt een bewijsstuk voor voor de aanwezigheid van asbest.
 - Bezwaarindiener haalt aan dat de garage in april 2019 zwaar beschadigd werd door een aanrijding, en legt daarvoor een bewijsstuk voor.
 - Bezwaarindiener haalt aan dat op de relictpagina van Humbeek-dorp ook de beperkte erfgoedwaarde van de pastorie blijkt. De pastorie wordt er maar beknopt vernoemd, terwijl ander erfgoed zoals het Gravenkasteel en het Kasteel ter Wilder een meer prominente rol krijgen.

3.3. Schrapping uit de vastgestelde Inventaris Bouwkundig Erfgoed

Bezwaarindiener haalt aan dat uit de motieven van de inventarisatie van de pastorie uit 2009 blijkt dat dit relict werd beschermd omwille van de daarin genoemde interne en externe erfgoedwaarden. Bezwaarindiener haalt aan dat de bovengaande argumentatie duidelijk maakt dat er zowel extern als intern een totale bouwfysische aftakeling te zien is, welke de teloorgegaan van de anno 2009 weerhouden erfgoedwaarden met zich meebrengt.

Tevens is een gedeelte van de betrokken constructie uitgerust met asbesttoepassingen, die onderhevig zijn aan slijtage ingevolge van het verdere tijdsverloop. Ook is de constructie, om redenen van brandveiligheid niet meer bruikbaar voor een publieke functie. Gelet op het asbest, zal dit naar de toekomst toe eveneens het geval zijn voor wat betreft de volledige constructie.

Bezwaarindiener sluit archieffoto's bij het bezwaar om door vergelijking daarmee aan te tonen dat de huidige toestand niet langer erfgoedwaarde bezit en zeker niet voldoende bewaard is gebleven.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener geeft aan dat het bouwkundig element niet langer voldoende erfgoedwaarde heeft voor opname in een vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener wijst hiervoor op een aantal verbouwings- en aanpassingswerken uit de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris. Bezwaarindiener wijst bijkomend op een aantal bouwfysische gebreken, als argument om het pand te schrappen uit het vaststellingsbesluit. Deze argumenten worden weerlegd. De bezwaarindiener formuleert voor het overige geen opmerkingen of bezwaren over feitelijkheden van het dossier.

Het bouwkundig element Pastorie Sint-Rumoldusparochie, Kerkstraat 1 in Grimbergen, werd in 1975 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Grimbergen (1971-1975). De pastorie werd in 2005 opnieuw onderzocht op erfgoedwaarden in het kader van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Grimbergen (2001-2005), waarbij het bouwkundig element van een nieuwe beschrijving in de wetenschappelijke inventaris werd voorzien. Dit project werd uitgevoerd door het agentschap Onroerend Erfgoed, op basis van systematische onderzoek ter plaatse, vanop de openbare weg, en aangevuld met literatuur- en archiefonderzoek. Het bouwkundig element ligt momenteel voor om opnieuw vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed, omwille van haar historische en architecturale waarde als een representatief voorbeeld van een pastorie met pastorietuin die in de kern teruggaat tot 1745.

Er dient opgemerkt te worden dat de door bezwaarindiener aangehaalde verbouwings- en aanpassingswerken uit 1964 en sloop van de bijgebouwen, het poortgebouw en een deel van de omheiningmuren niet van die aard zijn dat deze de erfgoedwaarden van het goed teniet doen. De door bezwaarindiener aangehaalde aanpassingswerken dateren van voor de initiële opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed en worden ook in de inventaristekst van 2005 beschreven. Deze hebben geen invloed op de aangeduide erfgoedkenmerken en -elementen in de wetenschappelijke beschrijving van het goed. Ondanks deze wijzigingen behield de pastorie haar erfgoedwaarden, die de basis vormden voor de opname in een vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener merkt op dat de erfgoedwaarden van de pastorie aangetast zijn en wijst op een aantal bouwfysische gebreken aan het interieur.

Op basis van de door bezwaarindiener aangereikte foto's en informatie kan geconcludeerd worden dat de aangehaalde gebreken niet van die aard zijn dat deze de erfgoedwaarden van het gebouw teniet doen of dat het goed niet langer voldoende goed bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Normale tekenen van ouderdom en gebrekkig onderhoud, zoals beperkte scheurvorming en scheefstand, uitvallen van voegen, beperkt materiaalverlies, lekken in een dak, opstijgend vocht, zijn geen reden om een schrapping van een vastgesteld bouwkundig goed uit een vastgestelde inventaris aan te vragen. Bezwaarindiener voegt bovendien geen gedetailleerd verslag toe waaruit zou blijken dat herstel niet mogelijk is zonder de erfgoedwaarden te schaden.

Bezwaarindiener haalt de garage aan als argument om het goed te schrappen uit de inventaris. De garage wordt niet aangeduid als erfgoedelement en wordt niet beschreven in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Het volume heeft als dusdanig geen erfgoedwaarde en wordt geacht niet mee vastgesteld te zijn.

Bezwaarindiener haalt een schrijven van het agentschap uit 2014 en een beschrijving in de inventaris van het dorp Humbeek aan om te motiveren dat het goed geen erfgoedwaarde heeft.

In 2014 werd inderdaad in navolging van een aanvraag voor bescherming d.d. 20/08/2013 geoordeeld dat de erfgoedwaarden van de pastorie ontoereikend zijn voor een bescherming als monument op Vlaams niveau. Voor de evaluatie van de erfgoedwaarden in functie van bescherming geldt echter een ander afwegingskader en worden de erfgoedwaarden strenger beoordeeld op basis van de erfgoedcriteria dan bij opname in een vastgestelde inventaris. Een onroerend goed wordt in een vastgestelde inventaris opgenomen, omwille van het feit dat het goed zelf over erfgoedwaarde beschikt en voldoende goed bewaard is. In casu werden de historische en de architecturale waarde als erfgoedwaarde aangeduid. De concrete omschrijving hiervan heeft betrekking op zowel de historiek van het gebouw, als ook de erfgoedkenmerken en -elementen van de gevels. Het feit dat er mogelijk andere en betere voorbeelden van pastorieën in Vlaanderen bewaard bleven, doet geen afbreuk aan de erfgoedwaarde van voorliggend goed en oefent bijgevolg geen invloed uit op het vaststellingsvoorstel

Daarenboven dient opgemerkt te worden dat de Pastorie Sint-Rumoldusparochie wel degelijk als wezenlijk onderdeel van het aanwezige bouwkundige erfgoed in de deelgemeente Humbeek beschreven wordt in het geografisch thema 'Humbeek' (<https://id.erfgoed.net/themas/13655>). Bovenstaande stellingnames vormen geen reden om het bouwkundig element niet opnieuw op te nemen in de vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener merkt voor het overige op dat de pastorie ten prooi is gevallen aan vandalisme, krakers en/of druggebruikers
Deze opmerking of bezwaar gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is bijgevolg niet ontvankelijk.

De argumenten van bezwaarindiener worden weerlegd. Het goed heeft erfgoedwaarde en is voldoende goed bewaard voor opname in een vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000155: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gemeentehuis van Grimbergen met onderwijzerswoning en jongensschool, (erfgoedid 75251/aanduidingsid 117045), Prinsenstraat 3-5 Grimbergen.

Bezwaarindiener verzoekt tot schrapping van de zijvleugel van het gemeentehuis van Grimbergen (vroegere gemeentelijke jongensschool met annex) uit de vastgestelde Inventaris Bouwkundig Erfgoed omwille van de beperkte erfgoedwaarde van de vroegere jongensschool en annex en omwille van de totale bouwfysische aftakeling, de aanwezigheid van asbest en de onbruikbaarheid omwille van brandveiligheid. De bezwaarindiener legt een verslag van een expertisebureau voor voor de erfgoedwaarde, en een brandweerverslag voor de brandveiligheid.

1. Voorafgaande opmerking: ontvankelijkheid ratione temporis

Er werd een openbaar onderzoek gehouden van 2 maart 2020 tot en met 30 april 2020. Ingevolge de coronamaatregelen werden bij Besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2020 inzake de uitvoering van het Nooddecreet de lopende openbare onderzoek opgeschort tot en met 24 april 2020.

In het Besluit van de Vlaamse Regering wordt bepaald dat na deze schorsing het openbaar onderzoek hervat wordt voor de resterende termijn, die in casu 38 dagen bedroeg, zodat het openbaar onderzoek zou eindigen op 1 juni 2020.

In navolging van de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad en van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid, besliste de heer minister Matthias Diependaele de termijn van de schorsing te verlengen tot en met maandag 11 mei 2020. Dit houdt in concreto in dat de termijn van het openbaar onderzoek opnieuw verder loopt na deze datum gedurende een resterende periode van 38 dagen, en afloopt op 18 juni 2020.

Het bezwaar wordt bijgevolg tijdig ingediend.

2. Betreffende de Inventaris Bouwkundig Erfgoed

Artikel 4.1.2. Erfgoeddecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de criteria vastlegt op basis waarvan gebouwen als relict in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed kunnen worden opgenomen dan wel geschrapt.

Artikelen 4.1.1. en 4.1.2. Erfgoedbesluit luiden respectievelijk als volgt:

Een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, de vastgestelde landschapsatlas, de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde of de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is.

en,

Een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris als het niet langer erfgoedwaarde bezit of als het niet langer voldoende goed bewaard is..

Bezwaarindiener merkt op dat uit bovenstaande bepalingen besloten dient te worden dat een onroerend goed niet in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed kan worden opgenomen of weerhouden als is aangetoond dat het gebouw niet langer enige erfgoedwaarde bezit of niet langer voldoende goed bewaard is gebleven.

3. De zijvleugel van het Gemeentehuis van Grimbergen

3.1. Beschrijving Gemeentehuis van Grimbergen met onderwijzerswoning en jongensschool Inventaris Bouwkundig Erfgoed

Bezwaarindiener merkt op dat de zijvleugel van het Gemeentehuis van Grimbergen deel uitmaakt van het bouwkundig element dat als "Gemeentehuis van Grimbergen met onderwijzerswoning en jongensschool" opgenomen is in de actuele Inventaris Bouwkundig Erfgoed. [Bezwaarindiener citeert de inventaristekst van het erfgoedobject 76468, waarvan de zijvleugel van het gemeentehuis - aangeduid als "jongensschool" - deel uit maakt.].

3.2. Deskundigenverslag 20 maart 2019

Bezwaarindiener geeft aan middels zijn of haar schrijven bezwaar te willen aantekenen tegen de vaststelling van de zijvleugel of "jongensschool" als bouwkundig erfgoed. Het bezwaarschrift heeft dus geen betrekking op het onderdeel "gemeentehuis" en "onderwijzerswoning" van het betrokken bouwkundig element.

Bezwaarindiener legt een deskundigenverslag van 20 maart 2019 voor waarin de jongensschool als volgt wordt omschreven: "Rechts daarvan situeerde zich de onderwijzerswoning met in het verlengde het schoolgebouw met ommuurde speelplaats (...). In 1911 werd deze laatste vleugel met één bouwlaag verhoogd (...) en in 1936 naar

ontwerp van G. Van Campenhout in eenzelfde vormgeving met twee hoger opgetrokken traveeën uitgebreid. Momenteel betreft de Jeugdendienst Grimbergen en de lagere school het oude schoolgebouw."

Bezwaarindiener merkt op dat het de facto enerzijds een L-vormig volume betreft en anderzijds een aan de kopgevel van voornoemd volume aangebouwde gelijkvloerse annex. Het L-vormige volume omvat drie bouwlagen, waarvan de twee bovenste (eerste en tweede verdieping) met telkens vier klasjes, er zijn twee trappenhuizen die elk toegang geven tot twee klasjes op de eerste en tweede verdieping. In de gelijkvloerse annex - dewelke, qua bouwstijl, vreemd is aan het L-vormige volume - wordt evenzeer les gegeven. Het deskundigenverslag wordt geciteerd over de bouwfysische toestand en de erfgoedwaarde:

"De onderwijzerswoning werd geïntegreerd in het gemeentehuis terwijl de aanpalende gemeentelijke jongensschool in 1911 en verschillende fasen grondig werd verbouwd.

De reële erfgoedwaarde van de vroegere jongensschool is dan ook beperkt te noemen nu we ook bouwfysisch een totale aftakeling zien."

Het verslag vermeldt daarentegen over het gemeentehuis en de - inmiddels door renovatiewerken anno 1997 nagenoeg geïncorporeerde - onderwijzerswoning:

"Dit is niet zo voor het gemeentehuis - onderwijzerswoning die bij reorganisatie met aanpalende nieuwbouw grondig werden gemoderniseerd."

Verder komt de deskundige tot volgende bevinding: "Geen van beide zijn geklasseerd als monument, stads- of dorpsgezicht en/of cultuurhistorisch landschap."

3.3. Haalbaarheidsstudie uitbreiding Gemeentehuis

Bezwaarindiener merkt op dat er, aangezien er publieke behoefte is tot uitbreiding van het bestaande gemeentehuis, een onderzoek werd verricht in hoeverre het haalbaar is om dit te realiseren in de oorspronkelijke jongensschool. De haalbaarheidsstudie wordt geciteerd om de argumenten in het bezwaar te staven.

De studie beschrijft de bouwfysische toestand van de jongensschool als volgt:

Aanleiding tot deze studie is de totaal verouderde toestand van het schoolgebouw,

- enerzijds te wijten aan de constructies die op geen wijze meer voldoen aan hedendaagse verwachtingen en normeringen (bouwtechnische en veiligheidsproblematiek);
- anderzijds aan dimensionering en indelingen van het gebouw en haar lokalen, die de functionaliteit sterk bezwaren (...)

-

De bouwtechnische problematiek is omvangrijk omdat:

- het algemeen comfort (akoestiek, ...);
- ecologische en economische aspecten zoals verbruik (E-peil, ventilatie, verlichting, ...);
- brandveiligheid;
- technische uitrustingen en duurzaamheid (onderhoud, rioleringen, ...);
- utilitaire functionaliteit (publieke en privatieve voorzieningen als o.m. sanitair, digitale communicatie, ...).

-

De studie onderzocht vier hypothesen, waarbij steeds is uitgegaan van integrale sloping van de gelijkvloerse annex, met name:

- behoud van L-vormig volume, met volledige interne renovatie: in de studie wordt geconcludeerd dat deze hypothese niet of zeer moeilijk haalbaar is nu een degelijke interne renovatie tot gevolg heeft dat (1) er een verlies is aan nuttige oppervlakte, (2) er slechts een beperkte optimalisatie is van uitrusting en comfort en (3) er een zeer moeilijke integratie is met het eigenlijke gemeentehuis en aanpalende diensten.
- behoud van het L-vormige volume, met ontmanteling van interne indeling: de studie concludeert dat in deze bepaalde van de nadelen uit de eerste hypothese niet worden verholpen.
- behoud van het L-vormige volume, met voorzetvolume, en interne ontmanteling: ook bij deze hypothese werd gesteld dat niet alle nadelen van de eerste hypothese worden

verholpen. De kost van het isoleren van de oorspronkelijke (buiten-)gevels vervalt wel en er is winst aan nuttige oppervlakte via het voorzetvolume

- integrale afbraak: het expertisebureau concludeert dat dit de meest voordelige hypothese is, waarbij de nieuwbouw alleszins een aantal erfgoedkenmerken in zich zal dienen te dragen teneinde te integreren in het overige gedeelte van het "gemeentehuiscomplex", alsook teneinde landschappelijk te integreren met de omliggende erfgoedsites dewelke zich uitstrekken vanaf het Prinsenkasteel tot de Sint-Servaesbasiliek.

3.4. Asbesttoepassingen

Bezwaarindiener haalt aan dat de zeer schaarse erfgoedwaarde des te meer in de verf gezet wordt door aanwezigheid van asbest. Uit een rapport van een studiebureau blijkt dat inzonderheid de gelijkvloerse annex van de jongensschool ter hoogte van de raampartijen opgebouwd is middels asbestcementen panelen en dat ook in andere ruimtes van de jongensschool asbest aanwezig is.

3.5. Brandveiligheid

Bezwaarindiener legt een controleverslag van de brandweer voor waaruit blijkt dat de klassen op de tweede verdieping van de jongensschool om reden van brandveiligheid niet meer bruikbaar zijn (er is geen vluchtweg, en deze kan kennelijk bouwkundig niet zonder enige verregaand ingrijpen worden gerealiseerd). De betrokken constructie kan zodoende volgens bezwaarindiener niet meer aangewend worden voor een publieke functie.

3.6. Erfgoedwaarde

Bezwaarindiener meent dat uit de motieven voor de inventarisatie van de zijvleugel in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed anno 2009 blijkt dat dit gedeelte van het bouwkundig element "Gemeentehuis van Grimbergen met onderwijzerswoning en jongensschool" opgenomen werd omwille van de externe erfgoedwaarden. In het hierboven aangehaalde verslag van de deskundige blijkt dat er extern een totale bouwfysische aftakeling te zien is, welke volgens bezwaarindiener de teloorgang van de erfgoedwaarden van de jongensschool met zich meebrengt.

Tevens is een gedeelte van de betrokken constructie uitgerust met asbesttoepassingen, die volgens bezwaarindiener onderhevig is aan slijtage ingevolge het verdere tijdsverloop. Bezwaarindiener meent dat de constructie, om redenen van brandveiligheid, deels niet meer bruikbaar is voor een publieke functie. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat dit gelet op het hierboven genoemd gebruik van asbest, naar de toekomst ook het geval zal zijn voor wat betreft de volledige constructie.

Bezwaarindiener stelt vast dat het nakend onbruik van deze constructie (de KLJ, die oorspronkelijk het gelijkvloers gebruikte, is reeds weg; het duidelijk controleverslag van de brandweer d.d. 24 oktober 2019, welke de onbruik van de klaslokalen op de tweede verdieping met zich meebrengt, en meer dan waarschijnlijk zijn impact zal hebben op de lopende huurovereenkomst tussen enerzijds de gemeente en anderzijds het Schoolbestuur Prinsenhof vzw) de reeds ingezette bouwfysische aftakeling verder en sneller zal bevorderen naar de toekomst toe.

Bezwaarindiener voegt een aantal foto's toe aan zijn of haar schrijven, meer bepaald oude archiefbeelden uit de periode dat er nog een jongensschool aanwezig was.

Bezwaarindiener meent dat in vergelijking met de huidige toestand blijkt dat het gebouw niet langer erfgoedwaarde bezit en zeker niet voldoende bewaard is gebleven.

Bezwaarindieners besluit dat, gelet op voorgaande, het duidelijk is dat de jongensschool met annex zijn erfgoedwaarden niet meer heeft, zodat de opname in het vaststellingsbesluit niet langer dient te worden gehandhaafd.

Daarom verzoekt bezwaarindieners tot schrapping van het erfgoedobject "Gemeentehuis van Grimbergen, onderwijzerswoning en jongensschool", uit de Inventaris Bouwkundig Erfgoed van de Provincie Vlaams-Brabant.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindieners meent op basis van het verslag van de deskundige en de algehele bouwfysische aftakeling van het volume van de gemeentelijke jongensschool af te leiden dat het goed niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in een vastgestelde inventaris.

Bezwaarindieners motiveert onvoldoende waarom het bouwkundig element niet langer over voldoende erfgoedwaarde zou beschikken voor opname in een vastgestelde inventaris. Op basis van de beschikbare gegevens over het goed en de foto's van het goed zoals opgenomen in bijlage 3 bij het bezwaarschrift kan bezwaarlijk gesteld worden dat de voormalige gemeentelijke jongensschool niet langer over voldoende erfgoedwaarde zou beschikken voor opname in een vastgestelde inventaris. Het goed werd medio 2019 nog in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris zijn onverkort aanwezig.

Het bouwkundig element 'Gemeentehuis van Grimbergen met onderwijzerswoning en jongensschool', Prinsenstraat 3-5 in Grimbergen, werd in 2005 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Grimbergen. Dit project werd uitgevoerd door het agentschap Onroerend Erfgoed, op basis van systematische onderzoek ter plaatse, vanop de openbare weg, en aangevuld met literatuur- en archiefonderzoek. Het werd geïnventariseerd als representatief voorbeeld van een vroeg-20ste-eeuws gemeentehuis met aansluitende onderwijzerswoning en gemeentelijke jongensschool. Het geheel werd ontworpen door de bekende Brusselse scholenbouwer en architect Henri Jacobs (1864-1935) die een eclectische stijl hanteerde met duidelijke neo-Vlaamserenaissance-inslag. Het aangebouwde volume van de gemeentelijke jongensschool werd als achteruitwijkende klassenvleugel van 1905 in verschillende bouwfasen aangepast en uitgebreid (jaren 1911 en 1936), echter steeds in een stijl die aanleunt bij de initiële bouwtrant van Jacobs en het homogene uitzicht van het geheel bewaard. Het goed is omwille van deze erfgoedwaarden sinds 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Het bouwkundig element ligt momenteel voor om opnieuw opgenomen te worden in een vastgestelde inventaris, omwille van haar architecturale en historische waarde. In het vaststellingsvoorstel worden zowel het gemeentehuis, de onderwijzerswoning als de gemeentelijke jongensschool als wezenlijk erfgoedelementen van het vast te stellen bouwkundig erfgoed aangeduid ('gemeentehuizen', 'onderwijzerswoningen' en 'lagere scholen'). Het Gemeentehuis van Grimbergen met onderwijzerswoning en jongensschool heeft een hoge ensemblewaarde: het feit dat deze drie afzonderlijke erfgoedelementen bewaard bleven is op zich een zeldzaam gegeven en versterkt de omschreven erfgoedwaarde.

Er dient opgemerkt te worden dat het loutere feit dat het volume van de voormalige gemeentelijke jongensschool een aantal bouwfysische gebreken vertoont, vooralsnog geen afbreuk doet aan de erfgoedwaarde van het goed. De in het verslag van de deskundige aangehaalde gebreken zijn bovendien niet van die aard dat deze de aangeduide erfgoedkenmerken en -elementen teniet zouden doen. Het feit dat de constructie niet langer voldoet aan hedendaagse verwachtingen en normeringen en de dimensionering en

indeling van het gebouw de functionaliteit bezwaren, vormt op generlei wijze een motivatie om het goed niet langer op te nemen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het verslag van de deskundige zoals bijgevoegd in het bezwaarschrift toont op generlei wijze aan dat de werken, die nodig zijn om de gebreken te verhelpen, niet mogelijk zijn zonder de erfgoedwaarden te schaden of dat herstel de facto betekent dat het overgrote deel van het gebouw vervangen wordt.

Bezwaarindiener stelt volledig onterecht dat de voormalige gemeentelijke jongensschool niet langer voldoende erfgoedwaarde heeft en onvoldoende goed bewaard zou zijn voor opname in de vastgestelde inventaris. Het bouwkundig element Gemeentehuis van Grimbergen met onderwijzerswoning en jongensschool, Prinsenstraat 3-5 in Grimbergen, wordt om die reden opnieuw voorgedragen voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Bezwaarindiener geeft aan het goed te willen uitbreiden en dat het behoud van het L-vormige volume van de jongensschool niet haalbaar is binnen deze plannen.

De mogelijkheden en beperkingen inzake behoud en beheer en de eventuele belemmeringen die een herbestemmingsvoorstel met een uitgebreid programma op een erfgoedlocatie met zich mee kan dragen, vormen geen beoordelingscriteria om de opname van een onroerend goed in een vastgestelde inventaris af te wegen. Voor de vaststelling als bouwkundig erfgoed volstaat het dat een onroerend goed erfgoedwaarde heeft en voldoende goed bewaard is om opgenomen te worden. De herbestemmingsvoorstellen en opties voor uitbreiding van de site die voorliggen beïnvloeden op geen enkele manier het vaststellingsvoorstel. Zolang het bouwkundig element erfgoedwaarde heeft en voldoende goed bewaard is kan het onroerend goed met inbegrip van alle aangeduide erfgoedelementen en -elementen die nog aanwezig zijn voorgedragen worden voor vaststelling. In voorliggend geval wordt zowel de gemeentelijke jongensschool als de achteruitwijkende klassenvleugel met homogeen uitzicht uit drie verschillende bouwfases (jaren 1905, 1911 en 1936) aangeduid als wezenlijk erfgoedelement op de site. Zolang dit volume nog voldoende goed bewaard is en erfgoedwaarde heeft zal dit erfgoedelement vastgesteld worden als onderdeel van het bouwkundig element 'Gemeentehuis van Grimbergen met onderwijzerswoning en jongensschool'.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000156: zie bezwaar B_000015

Bezwaar B_000157: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Ingenieursvilla's Remy, (erfgoedid 306283/aanduidingsid 120291), Privaatweg 4-6 Leuven.

Bezwaarindiener tekent bezwaar aan tegen de opname van een van de twee villa's van het bouwkundig element, namelijk de villa gelegen op nummer 4.

1. Bezwaarindiener haalt aan dat er wordt gesteld dat de villa esthetische waarde zou hebben als deel uitmakend van het oeuvre van architect Bloem, die in de twintiger jaren van vorige eeuw belast was met het ontwerpen van woningen voor het kaderpersoneel van de naburige Remyfabriek.

Bezwaarindiener stelt dat deze architect evenwel niet bijzonder gekend is van naam en faam en de woningen waaronder het pand Privaatweg 4 zeker niet van die aard zijn dat er een onherstelbare artistieke waarde aan zou kleven.

Bezwaarindiener stelt dat het in tegendeel gaat om een functionele woning, rechttoe rechtaan. De omstandigheid dat het pand voorzien is van witte muren en een dak met rode pannen, maakt dit pand op zichzelf niet waardevol. Bezwaarindiener stelt dat, als men dergelijk "esthetisch" criterium aanhoudt, men een aantal kustgemeenten voor een groot stuk op de inventarislijst kan plaatsen.

2. Bezwaarindiener stelt dat er wordt verwezen naar de te beschermen context en dan wordt er in de toelichting gerefereerd aan de Remysite en het geheel van de Privaatweg tot aan het Kerkplein van Wijgmaal. Bezwaarindiener stelt dat dit referentieel interpretatiekader misplaatst is want:

a) de site van de Remyfabriek is volledig vernieuwd en gemoderniseerd.

Bezwaarindiener schrijft dat blijkbaar door de overheden op dat ogenblik geen enkele afweging is gemaakt tot bescherming van industrieel erfgoed. Bezwaarindiener stelt dat deze site actueel conform de moderne actuele standaarden in gebruik is. Bezwaarindiener concludeert dat de band tussen de site Remy en enkele huizen in de Privaatweg dan ook niet evident is, zelfs hypocriet.

b) huizen 1-3, 2, 4 en 6 van de Privaatweg worden opgenomen in de lijst van het te beschermen erfgoed.

Bezwaarindiener stelt dat er rekening moet gehouden worden met het globale beeld van de Privaatweg. Er wordt aangehaald dat zowel op de hoek van de Privaatweg als aan de overkant van de Privaatweg uiterst moderne constructies zijn ingeplant. Er wordt aangehaald dat zowel de private woning op de hoek als de Steinerschool aan de overkant "een tang op een varken" zijn, in een globale beschermingscontext die gebaseerd is op het "behoud" van het rustieke interbellum gevoel van het behouwen van de zgn. "prille industriële context van verwevenheid tussen fabriek en personeel". Bezwaarindiener stelt dat het volkomen onjuist en hypocriet is om aan bepaalde woningen een beschermingsstatuut op te leggen waarbij verwezen wordt naar een contextueel beschermingskader wanneer de overheid zelf in haar stedenbouwkundig beleid dit contextueel kader niet respecteert.

Bezwaarindiener haalt aan dat de Steinerschool een uitbreiding vraagt van haar gebouwencomplex en dat op de hoek met het Kerkplein een woning uit de jaren 20 volledig vernieuwd en grotendeels afgebroken wordt.

3. Bezwaarindiener stelt dat het opgelegde beschermingsstatuut de normale en zorgvuldige uitoefening van het eigendomsrecht beperkt. Bezwaarindiener stelt dat het volkomen onduidelijk is hoe dit statische beschermingsperspectief verzoenbaar is met hedendaagse normen inzake energieneutraliteit.

Bezwaarindiener stelt dat de eigenaars door dit beschermingsbesluit geen enkele zekerheid hebben dat de stedenbouwkundige administratie de nieuwe energiebesparende en neutrale ingrepen of technieken nog zal toestaan en dat zij daardoor een immanente minwaarde op hun eigendom riskeren.

4. Bezwaarindiener meent dat de opname onevenredig en willekeurig is en de basisbeginselen van behoorlijk bestuur aangetast zijn vermits er geen gelijke beoordeling gehanteerd wordt en er geen zekerheid naar de toekomst verleend wordt.

Behandeling van het bezwaar:

1. Bezwaarindiener stelt dat de villa, gelegen Privaatweg 4 in Leuven, die momenteel voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris als onderdeel van het bouwkundig element 'Ingenieursvilla's Remy', geen artistieke en esthetische waarde heeft. Bezwaarindiener wijst hiervoor op het feit dat de ontwerper geen

bekend architect is. Echter, uit het vaststellingsvoorstel blijkt niet dat het bouwkundig element 'Ingenieursvilla's Remy' momenteel voor zou liggen voor opname in de vastgestelde inventaris, omwille van de artistieke waarde, noch de esthetische waarde. Als erfgoedwaarden werden enkel de historische waarde en architecturale waarde aangeduid. De opmerkingen in het eerste luik van het bezwaarschrift gaan niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek, en zijn niet ontvankelijk.

2. Bezwaarindiener stelt dat de verwijzing naar de Remyfabriek en naar de aanleg van de Privaatweg niet zinvol is. Echter, de verwijzing naar de opdrachtgever van de woningen, en naar de aanleg van de ruimtelijke context in functie van de ruimere fabrieksomgeving, onderbouwt de historische waarde, een van de beide erfgoedwaarden op basis van dewelke de twee ingenieursvilla's voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener haalt aansluitend de modernisering van de Remyfabriek aan, en de aanpassing van het globale beeld van de Privaatweg door verbouwingen van panden in deze straat, als argumenten tegen de vaststelling van de ingenieursvilla op nummer 4. Hiermee wil bezwaarindiener aantonen dat de ruimtelijke context van de woningen is verstoord.

De relatie van dit bouwkundig element met haar omgeving wordt echter enkel aangehaald om de historische waarde te motiveren. De contextwaarde vormt niet de basis voor de beschrijving van de erfgoedwaarde. De verbouwingen van de fabriek en van omliggende bebouwing zijn er wel degelijk, maar oefenen geen invloed uit op de erfgoedwaarden op basis waarvan de opname van de ingenieursvilla's gemotiveerd wordt.

3. De opmerking in het derde luik van het bezwaarschrift heeft geen betrekking op feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden aan de huidige energieprestatienormen geen motiveringsgrond is om de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris aan te vechten.
4. Ook de opmerking in het vierde luik van het bezwaarschrift heeft geen betrekking op feitelijkheden. Dit onderdeel van het bezwaarschrift is niet ontvankelijk. Volledigheidshalve willen wij verwijzen naar de projectomschrijving van de herinventarisatie van bouwkundig erfgoed in Wijgmaal: <https://id.erfgoed.net/gebeurtenissen/1262>. De ingenieursvilla's zijn opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed op basis van een systematische herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Wijgmaal, en op basis van gedegen wetenschappelijk onderzoek. De selectie van het bouwkundig erfgoed gebeurde dus geenszins willekeurig; al het aanwezige bouwkundig erfgoed werd volgens dezelfde methodologie beoordeeld.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000158: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Veldkapel en zomerlinde, (erfgoedid 210653/aanduidingsid 118610), Glazemakerstraat, Huldenbergstraat zonder nummer, Keersmaekersstraatje, Oliestraat Tervuren.

Bezwaarindiener stelt dat de huidige fiche de kapel en linde omvat, maar dat er in de afbakening ook beschermde wegen zitten. Deze wegen zouden een aparte fiche worden, uitgewerkt door het Team Onderzoek Landschappen van het agentschap Onroerend Erfgoed. De afbakening van het huidige object zou aangepast moeten worden naar de

kapel met linde of enkel naar de kapel (linde is een aparte fiche). Dit dient verder bekeken te worden in functie van een aanpassing.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindien stelt dat de aanduiding op het plan voor het bouwkundig element 'Veldkapel en zomerlinde' aangepast dient te worden, omdat deze afbakening te ruim is. De afbakening van het bouwkundig element omvat immers ook de omliggende beschermde wegen. Wegen zijn geen bouwkundige, maar landschappelijke elementen, en kunnen niet als bouwkundig erfgoed worden vastgesteld cf. de inventarismethodologie. De opmerking van de bezwaarindiener werd geëvalueerd. De erfgoedwaarde van de verschillende erfgoedelementen die opgenomen werden in de afbakening zijn voldoende hoog om de wegen van een aparte wetenschappelijke beschrijving te voorzien en deze als afzonderlijke landschappelijke elementen op te nemen in de wetenschappelijke inventaris. De wegen worden niet langer opgenomen in de afbakening van het bouwkundig element 'Veldkapel en zomerlinde', Glazemakerstraat, Huldenbergstraat zonder nummer, Keersmaekersstraatje, Oliestraat Tervuren, maar worden als afzonderlijke landschappelijke elementen opgenomen in de wetenschappelijke inventaris en worden voorzien van een eigen beschrijving. De aanduiding van het bouwkundig element 'Veldkapel en zomerlinde' op het plan wordt beperkt tot de kapel en de zomerlinde. Het adres wordt beperkt tot Huldenbergstraat, Duisbrug (Tervuren).

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Veldkapel en zomerlinde' (erfgoedid 210653/aanduidingsid 118610), Glazemakerstraat, Huldenbergstraat zonder nummer, Keersmaekersstraatje, Oliestraat Tervuren, wordt met aangepaste aanduiding op het plan opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De afbakening wordt beperkt tot de kapel en linde.

Bezwaar B_000159: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Stadswoning, (erfgoedid 70396/aanduidingsid 44350), Grote Markt 23, 23A Vilvoorde.

Bezwaarindiener wenst bezwaar aan te tekenen tegen het feit dat diens woning geïnventariseerd zou worden als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener haalt aan dat de woning in de jaren 1990 lelijk was, met een zwaar bepleisterde voorgevel, en verder vervallen. Bezwaarindiener haalt aan dat de voorgevel werd gereinigd en bewoonbaar werd gemaakt, met eigen middelen. Bezwaarindiener vindt het een beperking van zijn vrijheid als eigenaar en beperking van het eigendomsrecht dat men de woning, na de gedane kosten, wil opnemen in de lijst van onroerend erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Het bouwkundig element 'Stadswoning', Grote Markt 23, 23A Vilvoorde, is sinds 1975 opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed. Het bouwkundig element werd immers beschreven in het boekdeel 2N van de publicatiereeks "Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Vlaams-Brabant, Halle-Vilvoorde, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen". Het pand had toen nog zijn bepleisterde voorgevel, en werd hoofdzakelijk omwille van zijn 18de-eeuwse kern als bouwkundig erfgoed erkend. Tijdens de herinventarisatie door het agentschap Onroerend Erfgoed in de jaren 2002-2005 werd de erfgoedwaarde van het pand bevestigd, daarbij rekening houdende met de ontleistering of decapering van de gevel, waarnaar bezwaarindiener verwijst. Het pand werd vanaf 2009 opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed.

De aanpassingswerken uit de jaren 1990 hebben geen invloed op de vastgestelde erfgoedwaarden op basis waarvan de woning opnieuw voorligt voor opname in de

vastgestelde inventaris. Deze werden immers uitgevoerd voor de opname van het goed in 2005 bij de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Vilvoorde (2002-2005). De erfgoedwaarden van het bouwkundig element zijn nog steeds aanwezig en worden afdoende gemotiveerd in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Het bouwkundig element 'Stadswoning', Grote Markt 23, 23A, wordt dus niet geschrapt uit de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

De opmerking die bezwaarindiener aanhaalt over de mogelijke inperking van het eigendomsrecht heeft geen betrekking op feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek en is dus niet ontvankelijk.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000160: zie bezwaar B_000124

Bezwaar B_000161: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Leppershoeve, (erfgoedid 39759/aanduidingsid 114114), Roosbroekstraat 2 Herne.

Bezwaarindiener geeft aan geconfronteerd te worden met de vaststellingslijst van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en de intentie tot opname van de Leppershoeve, gelegen aan Roosbroekstraat 2 te 1541 Sint-Pieters-Kapelle (Herne). Bezwaarindiener wenst bezwaar in te dienen tegen de opname van het betreffende goed op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed gelegen in de provincie Vlaams-Brabant initieel van 2 maart 2020 tot en met 30 april 2020 in openbaar onderzoek lag. Op vrijdag 27 maart keurde de Vlaamse Regering een noodbesluit goed in navolging van de afgekondigde maatregelen van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid tegen de verspreiding van het Coronavirus (COVID-19). Daarmee wordt de termijn van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant geschorst tot en met 24 april 2020. De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan deze schorsingstermijn verlengen indien nodig. Zonder bijkomende verlenging van de noodsituatie loopt het openbaar onderzoek tot en met 18 juni 2020. Bezwaarindiener geeft aan dat voorliggend bezwaar dus alleszins tijdig is.

Bezwaarindiener verzet zich tegen de opname van het goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Het bezwaar duidt dat (I) de voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving. Eveneens wenst bezwaarindiener aan te tonen dat (II) de in concreto toetsing van het onroerend goed aan het vastgestelde afwegingskader aantoont dat het onroerend goed niet over de vereiste actuele erfgoedwaarden beschikt om opgenomen te kunnen worden op de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Beschrijving bouwkundig erfgoed – relict

De Leppershoeve bevindt zich op het terrein gelegen aan de Roosbroekstraat 2 te 1541 Sint-Pieters-Kapelle (Herne) met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie C, perceelnummer 422F. Bezwaarindiener merkt op dat het gebouwencomplex al opgelijst stond als bouwkundig erfgoed sinds 14 september 2009 en dat de Vlaamse Regering dit nu opnieuw wenst vast te stellen als bouwkundig erfgoed in een nieuwe lijst, waarvoor nu voor het eerst een voorafgaand openbaar onderzoek wordt georganiseerd.

Inhoudelijke argumentatie

1. Voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed is niet in overeenstemming met de geldende regelgeving.

Bezwaarindiener voegt de afbakening op het plan en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken zoals weergegeven op de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) toe.

Bezwaarindiener haalt aan dat de informatie weergegeven op de fiche uiterst beknopt is en dat geenszins kan afgeleid worden waarom de Leppershoeve voorgesteld wordt tot opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Ook in de lijst van vast te stellen objecten vindt bezwaarindiener geen bijkomende informatie terug.

Bezwaarindiener kan dus noch uit de afbakening op het plan, noch uit de lijst van vast te stellen objecten, afleiden waarom de Leppershoeve voorgesteld wordt tot opname op de inventaris bouwkundig erfgoed. Er is nauwelijks een beschrijving voorhanden, nergens wordt uiteengezet welke erfgoedwaarden de panden zouden bezitten.

Nergens uit de beschikbare informatie die in openbaar onderzoek ligt, blijkt dat een kritisch en grondig onderzoek gevoerd werd naar de erfgoedwaarde van de hoeve. Er wordt niet verwezen naar bronnen en er wordt geen nadere specificering gegeven van de erfgoedwaarde.

Verder ontbreekt ook enige actuele beoordeling van de huidige toestand. Nergens wordt aangetoond dat de erfgoedwaarden effectief nog voldoende bewaard zijn.

Artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit bepaalt nochtans dat een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen pas kan worden opgenomen in een vastgestelde inventaris als het onroerend goed een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende bewaard is. Deze voorwaarden zijn cumulatief.

De voorgestelde opname van de Leppershoeve op de inventaris van het bouwkundig erfgoed zoals onderworpen aan huidig openbaar onderzoek kan niet op rechtmatige wijze leiden tot rechtsgeldige opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. De afweging van de erfgoedwaarde noch de controle dat deze erfgoedwaarden voldoende bewaard zijn is afdoende gebeurd.

Bijgevolg is volgens bezwaarindiener de voorgestelde opname van de Leppershoeve in strijd met artikel 4.1.1. De voorgestelde opname van de hoeve op de inventaris van het bouwkundig erfgoed is dan ook manifest onwettig.

Volgens bezwaarindiener is het uiteraard niet mogelijk om deze onwettigheid na onderzoek van het bezwaar recht te zetten en alsnog over te gaan tot opname van het goed na nieuw onderzoek. De bezwaarindiener zou niet meer in staat zijn te reageren op het uitgevoerde onderzoek, wat in strijd is met de waarborgen verleend in het Onroerenderfgoeddecreet.

2. De vaststelling op de inventaris van bouwkundig erfgoed van 14 september 2009 is niet meer actueel

Noch uit de polygoon, noch uit de lijst van vast te stellen objecten is af te leiden dat het de bedoeling is de eerdere vaststelling over te nemen. Ook indien het wel de bedoeling zou zijn een één op één overname te doen, dient vastgesteld te worden dat deze vaststelling niet weerhouden kan worden. De beschrijving die in de toenmalige fiche gegeven wordt, geeft geenszins duidelijk weer welke erfgoedwaarden het betrokken pand bezit, dan wel of deze vandaag nog steeds bewaard zijn. Bezwaarindiener toont aan dat dit niet het geval is, waardoor ook de vaststelling van 2009 niet kan volstaan om over te gaan tot een nieuwe vaststelling, en het goed aldus geschrapt moet worden.

a) Beschrijving en afweging erfgoedwaarden

Bezwaarindiener voegt de beschrijving toe zoals voorhanden in de erfgoedobjectfiche van de hoeve in de wetenschappelijke inventaris en merkt daarbij op dat het een zeer beperkte en zeer algemene beschrijving betreft. Verder haalt de bezwaarindiener aan dat dit gekopieerd is uit de literaire bron, namelijk het boekdeel uit *Bouwen door de Eeuwen heen* uit 1975, een bron die meer dan 45 jaar oud is. Deze bron beschrijft enkel de toestand van het goed van meer dan 45 jaar geleden. De bron geeft absoluut niet de actuele toestand weer, en evenmin de toestand van het goed op de moment van de vaststelling van 2009. Bij de vaststelling van 2009 werd geen onderzoek gevoerd om na te gaan of de toestand uit 1975 nog actueel was en of de vermeende erfgoedwaarde nog bewaard waren.

Verder zijn bij de vaststelling van 2009 geen andere bronnen opgenomen, zodat een kritische toetsing niet mogelijk was.

Bovendien werd enkel uiteengezet hoe de gebouwen er uit zien. Er wordt niet verwezen naar één van de decretaal vastgestelde erfgoedwaarden, noch wordt verduidelijkt waarom het goed een van de erfgoedwaarden zou bezitten.

Er worden enkel uiterlijke kenmerken beschreven zonder te vermelden wat uitzonderlijk is en wat erfgoedwaarde zou hebben. Typologie en materiaalgebruik worden enkel in algemene termen beschreven, zonder verwijzing naar erfgoedwaarde. Geen enkele motivering is terug te vinden in de documenten die in openbaar onderzoek worden voorgelegd.

De bezwaarindiener concludeert dat uit de inventaris van 2009 niet afgeleid kan worden waarom er erfgoedwaarde aan het pand is toegekend.

Het ministerieel besluit legt verder vijf selectiecriteria vast. Bezwaarindiener citeert die en stelt vast dat in de inventaris van 2012 [sic] geen enkele verwijzing is terug te vinden naar een van die criteria. De toetsing aan de criteria is niet gemotiveerd.

In casu kan uit de beschrijving van 2009 niet afgeleid worden dat een van de vijf criteria kan toegepast worden op het goed.

De opname op de vastgestelde inventaris dateert bovendien van voor het onroerenderfgoeddecreet en - besluit, en van voor het ministerieel besluit tot vaststelling van de inventarismethodologie. Daardoor houdt de vaststelling van 2009 geen rekening met de methodologie, waardoor het louter overnemen van de bestaande vaststellingslijst niet toelaatbaar is.

Bezwaarindiener concludeert dat voor het goed niet op rechtmatige wijze kan worden overgegaan tot inventarisatie op de inventaris van bouwkundig erfgoed [sic]. De gehanteerde werkwijze is volgens bezwaarindiener manifest in strijd met de vastgestelde inventarismethodologie. Het afwegingskader werd niet gehanteerd waardoor geen gedegen afweging kan gemaakt worden.

b) Onvoldoende bewaard - gebrek aan actuele beoordeling

Bezwaarindiener merkt op dat naast het bestaan van één of meer erfgoedwaarden, conform artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit ook dient te worden onderzocht of het onroerend goed dat men wenst te inventariseren wel voldoende bewaard is. In dit kader dringt zich een actuele beoordeling op.

Bezwaarindiener stelt dat het pand niet bezocht werd. De actuele toestand van het goed en zijn omgeving zijn volgens bezwaarindiener niet bekeken, noch nader onderzocht. Op

geen enkele wijze blijkt of het interieur werd onderzocht. Bezwaarindiener verklaart formeel dat zulks niet het geval is geweest.

De gebouwen werden grondig verbouwd en sommige zelfs afgebroken. De actuele toestand komt niet meer overeen met de toestand omschreven in 1975 en zoals overgenomen in 2009.

Er werd op 3 september 1996 een vergunning verleend voor het saneren en verbouwen van de hoeve, die op dat moment nog slechts gedeeltelijk in goede bouwfysische staat was. Plannen worden als bijlage bijgevoegd. Uit de vergunning blijkt dat de volledige hoeve grondig werd verbouwd, bepaalde constructies gesloopt, sommige heropgebouwd, daken en dakstructuren veranderd, nieuw metselwerk is uitgevoerd. Bezwaarindiener leidt hieruit af dat de actuele toestand van de Leppershoeve behoorlijk gewijzigd is ten opzichte van de toestand beschreven in de vaststelling van 2009 die letterlijk overgenomen is van de beschrijving van het goed uit 1975.

De bouwwerken waarvoor vergunning verleend in 1997 zijn pas in maart 2020 finaal geëindigd. Er werden inspanningen geleverd om het gebouwencomplex uit te bouwen tot een kwaliteitsvol geheel. De vernieuwde hoeve komt niet meer overeen met de beschrijving.

De inrijpoort: bezwaarindiener citeert de beschrijving van het goed uit de wetenschappelijke inventaris en haalt aan dat deze nog steeds op dezelfde plaats staat, maar met een nieuwe poort en houten latei, en nieuw metselwerk boven de poort. Bezwaarindiener sluit actuele foto's bij zijn of haar schrijven.

Het boerenhuis: bezwaarindiener citeert de beschrijving uit de wetenschappelijke inventaris. Bezwaarindiener vindt het opmerkelijk dat in de beschrijving niet gesproken wordt van het volume links van het huis, dat geen deel is van het woonhuis maar er wel tegen is gebouwd. In 1996 werd dit ingericht als berging. De buitenmuur van de kopgevel werd volledig vernieuwd, net als deels andere muren. In dit volume waren ook geen ramen voorzien. Bezwaarindiener illustreert dit met actuele foto's.

Uit de foto's blijkt ook dat het zadeldak en de dakstructuur van het boerenhuis volledig werden vernieuwd, met nieuwe zwarte dakpannen. Ook werden aan voor- en achtergevel dakkapellen in het dak gebouwd en delen van de muizentand verwijderd waardoor het huis behoorlijk is veranderd in vergelijking met de foto van 1975 en met de foto net voor de verbouwing van 1996. Ook de ramen en deuren zijn vervangen, er werden vele extra muuropeningen toegevoegd. Bovendien werd de binnenkant van het boerenhuis en het aansluitend volume volledig verwijderd en vernieuwd. De binnenkant is niet beschreven in de inventaris van 1975. Uit de plannen van 1996 blijkt de fundamentele wijziging. Beide gebouwen werden volledig onderkapt tegen vochtopstijging.

Haaks bijgebouw tegen achtergevel van boerenhuis: bezwaarindiener citeert de beschrijving uit de wetenschappelijke inventaris van 1975. Dit volume werd volledig afgebroken in 1996.

Stallen en schuur: bezwaarindiener citeert de beschrijving uit 1975 en stelt dat de schuur in 2002 door storm werd beschadigd. Deze werd volledig heropgebouwd, met volledig nieuwe muren en nieuw metselwerk, nieuwe houtstructuur en nieuwe poorten.

Aanleunende bijgebouwen: deze zijn volledig vernieuwd met nieuwe houten dakstructuur, nieuw dak en nieuwe deuren. Muren rechtgetrokken en hersteld.

Kleinere langsschuur: bezwaarindiener citeert de beschrijving uit 1975. Deze schuur staat er nog, maar volledig vernieuwd met nieuw dak, nieuwe dakstructuur, herstelling muren, deels nieuw metselwerk, twee nieuwe poorten.

Zijgevel met aandak: Volgens beschrijving in de wetenschappelijke inventaris uitgevoerd met vakwerk. Is in elkaar gestuikt en vervangen door een houten wand. De aandakstructuur is opnieuw heropgebouwd, muren volledig hermetst, dak volledig vervangen.

Stallingen: Bezwaarindiener wenst op te merken dat in de beschrijving niet gesproken wordt van de stallingen langs de Roosbroekstraat, die aanleunen tegen de zijgevel van de kleine langsschuur. Deze vormde samen de tweede inrijpoort langs de Roosbroekstraat. De stallen werden inmiddels volledig afgebroken en vervangen door een muur. Hierdoor is de Leppershoeve niet langer een vierkantshoeve met een binnenkoer ingesloten door gebouwen.

Gebouw met voormalige stokerij: bezwaarindiener citeert de beschrijving uit 1975. Deze was in 1996 al geen stokerij meer. Het werd volledig afgebroken, heropgebouwd en verbouwd met andere indeling.

Omheinde moestuin achter de woning: noch de moestuin noch de ommuring is intact. Enkel een deel van de muur langs de Roosbroekstraat staat er nog, deels hermetst.

Uit deze uiteenzetting besluit bezwaarindiener dat de bestaande gebouwen van de Leppershoeve niet meer overeenstemmen met de beschrijving van de vaststelling uit 2009. Dit komt doordat de bron al 45 jaar oud is, en gedateerd. Daarnaast werd de hoeve met een vergunning van 1996 grondig verbouwd. Bezwaarindiener stelt dat op dat moment het gebouwencomplex nog niet was geïnventariseerd aangezien de eerste opname op de inventaris van bouwkundig erfgoed dateert van 2009. Er diende aldus geen rekening gehouden te worden met enige inventaris en de mogelijk daarin opgenomen erfgoedwaarden. Er werd geen kritisch onderzoek gedaan bij de vaststelling van 2009 naar de aanwezige erfgoedwaarden, laat staan de actuele toestand. Indien dat wel was gebeurd, was daaruit volgens bezwaarindiener gebleken dat het pand geen erfgoedwaarde meer heeft en dat het niet voldoende bewaard is.

Er werd bij de vaststelling geen rekening gehouden met de vergunde actuele toestand en met de afwezigheid van erfgoedwaarde. Nochtans stelt het onroerenderfgoeddecreet een actieve onderzoeksplicht voorop in art 4.1.5.

Eén op één overname van het besluit van 2009 getuigt niet van behoorlijk bestuur en betreft geen actuele beoordeling. Temeer dat het besluit van 2009 en het laatste van 2014 werd goedgekeurd zonder openbaar onderzoek. Bezwaarindiener kon nooit eerder haar opmerkingen formuleren.

Bezwaarindiener stelt dat zonder verificatie van het pand niet kan nagegaan worden of het voldoende goed bewaard is. Dit is in strijd met het Onroerenderfgoedbesluit art 4.1.1. Het pand kan aldus niet opgenomen worden in de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

3. Conclusie: geen opname in inventaris, wel schrapping uit inventaris via vaststellingsbesluit van 2020

Bezwaarindiener concludeert dat de voorgestelde opname van het pand onwettig is. Het complex heeft geen erfgoedwaarde meer en kan niet opgenomen worden in het vaststellingsbesluit.

Het goed is nog steeds opgenomen in het vaststellingsbesluit van 2009 en van 2014. Het item moet ook uit die vaststellingsbesluiten worden geschrapt in navolging van huidig openbaar onderzoek.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener geeft aan noch uit de afbakening op het plan, noch uit de lijst van vast te stellen objecten, te kunnen afleiden waarom de Leppershoeve voorgesteld wordt voor opname in de inventaris bouwkundig erfgoed. Er is nauwelijks een beschrijving voorhanden, nergens wordt uiteengezet welke erfgoedwaarden de panden zouden bezitten.

In het vaststellingsvoorstel zoals gepubliceerd op de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) wordt aangegeven dat de Leppershoeve opnieuw voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris omwille van haar historische waarde, architecturale waarde en industrieel-archeologische waarde. In zowel de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken uit het vaststellingsvoorstel als ook de volledige beschrijving in de wetenschappelijke inventaris, zoals ter inzage gebracht via volgende link <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/39759>, wordt aangegeven dat het om een omvangrijk ensemble van bakstenen gebouwen gaat dat dateert uit de 18de eeuw en aangepast werd in de 19de en 20ste eeuw, gelegen is rond een geplaveide binnenplaats. Op basis van de feitelijkheden uit het vaststellingsvoorstel die voorlagen in openbaar onderzoek kan dus wel degelijk afgeleid worden op basis van welke erfgoedwaarden en feitelijkheden de Leppershoeve opnieuw voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris.

De bezwaarindiener stelt dat uit de beschikbare informatie die in openbaar onderzoek blijkt dat geen afdoende en grondig onderzoek gebeurd is om met voldoende kennis van zaken de erfgoedwaarde van het goed te kunnen beoordelen. De bezwaarindiener geeft aan dat niet verwezen naar bronnen en er geen nadere specificering gegeven wordt van de erfgoedwaarde.

De inventarismethodologie zoals opgenomen in de bijlage bij het ministerieel besluit van 17 juli 2015 vermeldt welke bronnen bij het onderzoek worden geraadpleegd, als die beschikbaar en relevant zijn. Het dossier over het pand van de bezwaarindiener, zoals het ter inzage werd gebracht via volgende link <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/39759>, verwijst naar het onroerend goed zelf als bron evenals naar de inventarissen en databanken van het agentschap. Alle beschikbare en relevante bronnen werden bij het onderzoek betrokken.

Als erfgoedwaarden wordt voor het pand van de bezwaarindiener de historische, de architecturale en industrieel-archeologische waarde aangeduid en toegelicht in de beschrijving.

Bezwaarindiener meent dat de afweging van de erfgoedwaarde, noch de controle dat deze erfgoedwaarden voldoende bewaard zijn afdoende is gebeurd. Bezwaarindiener leidt hieruit af dat de voorgestelde opname van de Leppershoeve in strijd met artikel 4.1.1. De voorgestelde opname van de hoeve op de inventaris van het bouwkundig erfgoed is dan ook manifest onwettig.

Op basis van de beschikbare gegevens over het pand werd voorafgaand aan de opstart van de procedure werd vastgesteld dat de Leppershoeve in mei 2016 nog in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd (Image-V, Open Street Map mei 2016). Gezien geen omgevingsvergunningen bekend zijn, zou het niet realistisch zijn aan te nemen dat het pand op enkele jaren tijd niet meer voldoende goed bewaard zou zijn om op de inventaris te kunnen worden opgenomen. In februari 2018 vroeg het agentschap Onroerend Erfgoed de gemeente Herne om de administratieve gegevens in de inventaris voor het bouwkundig erfgoed aanwezig op haar grondgebied na te gaan, waaronder het adres en de fysieke status van het goed. Op 28 januari 2019 werd de vraag om een actualisatie van de gegevens opnieuw aan de gemeente voorgelegd. De gemeente Herne liet hierop weten geen opmerkingen te hebben bij het voornemen tot vaststelling van voorliggend goed: de gemeente gaf hiermee aan dat er geen wijzigingen in status of erfgoedwaarde mee te delen waren. Ter voorbereiding van het vaststellingsvoorstel werd

wel degelijk nagegaan of het goed nog voldoende goed bewaard is voor opname in een vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener merkt op dat noch uit de polygoon, noch uit de lijst van vast de stellen objecten af te leiden is dat het de bedoeling is de eerdere vaststelling over te nemen. Het pand was voordien opgenomen in de wetenschappelijke inventaris en ook indien het wel de bedoeling zou zijn om met huidige voorgestelde opname een één op één overname te doen van de in het verleden gedane vaststelling, dient vastgesteld te worden dat deze vaststelling niet weerhouden kan worden.

Het bouwkundig element 'Leppershoeve' werd in 2009 voor het eerst vastgesteld als bouwkundig erfgoed en werd in het vaststellingsbesluit van 28 november 2014 opgenomen. Het loutere feit dat het pand ook reeds vroeger, op dezelfde wijze, was opgenomen in de vastgestelde inventaris, toont weliswaar niet aan dat de methodologie niet werd gevolgd. Uit de beschrijving en het afwegingskader zoals in de ter inzage gelegde dossier opgenomen, blijkt dat de Inventarismethodologie wel in rekening werd gebracht. Reeds bij de eerdere vaststellingen werd trouwens vertrokken van eenzelfde wijze van methodologie. Deze werd later net verankerd in het ministerieel besluit van 17 juli 2015. Dit wordt hieronder in concreto verder toegelicht.

a) Beschrijving en afweging erfgoedwaarden

Bezwaarindiener geeft aan dat de beschrijving van de hoeve in de wetenschappelijke inventaris zeer beperkt en algemeen is en deze gebaseerd is op één bron, namelijk het boekdeel 2N uit de reeks Bouwen door de Eeuwen heen uit 1975, een bron die meer dan 45 jaar oud is. Bezwaarindiener geeft aan dat de bron absoluut geen actuele toestand weergeeft, en evenmin de toestand van het goed op de moment van de vaststelling van 2009. Bezwaarindiener merkt op dat bij de vaststelling van 2009 geen onderzoek gevoerd werd om na te gaan of de toestand uit 1975 nog actueel was en of de vermeende erfgoedwaarden nog bewaard bleven. Ook zouden volgens bezwaarindiener geen andere bronnen geconsulteerd zijn, die een kritische toetsing mogelijk maken.

De Inventarismethodologie zoals opgenomen in de bijlage bij het ministerieel besluit van 17 juli 2015 vermeldt welke bronnen bij het onderzoek worden geraadpleegd, als die beschikbaar en relevant zijn.

Het dossier over het pand van de bezwaarindiener, zoals het ter inzage werd gebracht via volgende link URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/39759>, verwijst naar het onroerend goed zelf als bron en naar de inventarissen en databanken van het agentschap. Eveneens worden naar het onderzoek van De Maegd C. & Van Aerschot S. van 1975. Er werden bijgevolg voldoende relevante bronnen bij het onderzoek betrokken.

Alle beschikbare en relevante bronnen werden bij het onderzoek betrokken.

De bezwaarindiener vermeldt zelf geen andere bronnen, die beschikbaar en relevant zouden zijn voor het bouwkundig element. Hij betwist ook de feitelijkheden die uit deze bronnen blijken niet, maar stelt enkel dat er geen actuele toetsing zou zijn gebeurd. Er kan hiervoor naar het volgende onderdeel worden verwezen.

Bezwaarindiener geeft aan dat er enkel aangeduid wordt hoe de gebouwen er uitzien en er niet verwezen wordt naar één van de decretaal vastgestelde erfgoedwaarden, noch verduidelijkt wordt waarom het goed een van de erfgoedwaarden zou bezitten.

Om een afweging te maken of een onroerend goed kan worden opgenomen in de inventaris, stelt de Inventarismethodologie dat rekening wordt gehouden met de erfgoedwaarden en de selectiecriteria. Zij worden niet afzonderlijk beschouwd, maar het is de totale beoordeling die het uitgangspunt vormt voor de evaluatie.

Als erfgoedwaarden wordt voor het pand van de bezwaarindiener de historische waarde, de architecturale waarde en de industrieel-archeologische waarde aangeduid en toegelicht in de beschrijving. De bezwaarindiener betwist niet dat het pand deze erfgoedwaarden bezit en betwist ook niet de concrete omschrijving van deze waarden. Zij voert geen feitelijkeheden aan die betrekking hebben op deze erfgoedwaarden. Zij stelt enkel dat de aanwezige erfgoedwaarden niet gemotiveerd werden. Er kan naar het volgende onderdeel worden verwezen.

Bezwaarindiener geeft aan dat het ministerieel besluit tot vaststelling van de inventarismethodologie nochtans vijf selectiecriteria vast legt. Bezwaarindiener geeft aan geen enkele verwijzing terug te vinden naar een van die criteria. Bezwaarindiener meent dat op basis van de beschrijving niet afgeleid worden dat een van de vijf criteria van toepassing is op het goed. De toetsing aan de criteria is volgens bezwaarindiener aldus niet gemotiveerd.

Dit is niet correct. Het is niet omdat de bewoordingen niet uitdrukkelijk verwijzen naar een afweging op basis van de selectiecriteria zoals aangeduid in de Inventarismethodologie dat niet in de beschrijving van het pand terug te vinden is dat het onroerend goed aan één of meerdere van deze selectiecriteria voldoet.

Er wordt onder meer verwezen naar het ensemble van verschillende bakstenen gebouwen rond een geplaveide binnenplaats, die dateren uit de 18de eeuw en aangepast werden in de 19de en 20ste eeuw. Uit de beschrijving en aanduiding van de erfgoedkenmerken en -elementen in de wetenschappelijke inventaris blijkt het om een herkenbaar en representatief ensemble te gaan van inrijpoort, boerenhuis, bijgebouwen, langsschuur en omheinde moestuin. Zowel de criteria herkenbaarheid, representativiteit als ensemblewaarde zijn terug te vinden in deze omschrijving. De bezwaarindiener voert geen feitelijkeheden aan die deze omschrijving betwisten. Er kan dan ook niet ernstig worden gesteld dat de eigenaar in het ongewisse zou blijven omtrent de motieven voor de opname van het pand op de inventaris.

Bezwaarindiener merkt op dat de opname op de vastgestelde inventaris dateert van voor de inwerkingtreding van het Onroerenderfgoeddecreet en - besluit, en van voor het ministerieel besluit tot vaststelling van de inventarismethodologie. Bezwaarindiener leidt hieruit af dat de vaststelling van 2009 geen rekening hield met de methodologie, waardoor het louter overnemen van de bestaande vaststellingslijst niet toelaatbaar is.

Het loutere feit dat het pand ook reeds vroeger, op dezelfde wijze, opgenomen werd in de vastgestelde inventaris, toont weliswaar niet aan dat de methodologie niet werd gevolgd. Uit de beschrijving en het afwegingskader zoals in de ter inzage gelegde dossier opgenomen, blijkt dat de Inventarismethodologie wel degelijk in rekening werd gebracht. Reeds bij de eerdere inventarisaties en vaststellingen werd trouwens vertrokken van eenzelfde wijze van methodologie. Deze werd later net verankerd in het ministerieel besluit van 17 juli 2015. Bij de inventarisatie van de gemeente Herne tussen 1971 en 1975 werd bovendien nagenoeg dezelfde waarden en criteria gehanteerd voor opname in de inventaris. Deze methodologie bij inventarisatie wordt toegelicht in de beschrijving van dit inventarisproject, zoals ter inzage gebracht via bij de inventarisfiche bijgevoegde link URI: <https://id.erfgoed.net/gebeurtenissen/841>.

Bezwaarindiener concludeert dat voor het goed niet op rechtmatige wijze kan worden overgegaan tot opname op de inventaris van bouwkundig erfgoed. De gehanteerde werkwijze is volgens bezwaarindiener manifest in strijd met de vastgestelde inventarismethodologie. Het afwegingskader werd niet gehanteerd waardoor geen gedegen afweging kan gemaakt worden. Zoals hierboven aangetoond werd het goed weldegelijk afgewogen op basis van de selectiecriteria, zoals af te leiden valt uit de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris. Er kan dan ook niet ernstig

worden gesteld dat de eigenaar in het ongewisse zou blijven omtrent de motieven voor de opname van het pand op de inventaris.

b) Onvoldoende bewaard - gebrek aan actuele beoordeling

Bezwaarindiener stelt dat het pand niet bezocht werd. De actuele toestand van het goed en zijn omgeving zijn volgens bezwaarindiener niet bekeken, noch nader onderzocht. Op geen enkele wijze blijkt of het interieur werd onderzocht. Bezwaarindiener verklaart formeel dat zulks niet het geval is geweest.

Artikel 4.1.1. van het Onroerendergoedbesluit stelt dat een onroerend goed kan worden opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed als het één of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is.

In casu werden als erfgoedwaarden de historische waarde, de architecturale waarde en industrieel-archeologische waarde aangeduid. De concrete omschrijving hiervan heeft enkel betrekking op de buitenzijde van de gebouwen omheen de geplaveide binnenplaats. Het feit dat de ambtenaren geen toegang hebben gevraagd en niet zou blijken of het interieur zou zijn onderzocht, is niet relevant voor de vaststelling van deze erfgoedwaarden. Er dient opgemerkt te worden dat de inventarismethodologie gebruikt door de centrale overheid binnen het inventarisproject van bouwkundig erfgoed uitgaat van een registratie van het erfgoed vanop de openbare weg. Het is dus de normale gang van zaken dat panden enkel op basis van de erfgoedkenmerken aan het exterieur worden beoordeeld en dat de eigenaar niet wordt verzocht het interieur ter evaluatie open te stellen.

Bezwaarindiener geeft aan dat de gebouwen op basis van een omgevingsvergunning van 3 september 1996 grondig verbouwd werden en sommige onderdelen zelfs afgebroken werden. Bezwaarindiener merkt op dat de actuele toestand niet meer overeen komt met de toestand omschreven in 1975, zoals overgenomen in 2009.

Zoals hierboven in het onderdeel 'volledigheidshalve' werd aangegeven, werd wel degelijk voorafgaand nagegaan of de Leppershoeve nog in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd voor opname in de inventaris. Uit de beschrijving van de uitgevoerde werken op basis de omgevingsvergunning van 3 september 1996, alsook de foto's die bezwaarindiener bij zijn of haar schrijven toevoegt blijkt bovendien dat de hoevegebouwen, op twee gesloopte volumes van de bijgebouwen na, nog voldoende goed bewaard bleven voor opname in de vastgestelde inventaris. De uitgevoerde werken zijn niet van die aard dat deze de erfgoedwaarden van het vast te stellen goed teniet zouden doen. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris zijn nog voldoende aanwezig. Hieronder wordt per erfgoedelement aangegeven op basis van welke feitelijkheden dit werd beoordeeld.

- *De inrijpoort*: het feit dat op dezelfde plaats een nieuwe houten poort en latei werd aangebracht en het metselwerk deels vernieuwd werd doet geen afbreuk aan de erfgoedwaarde. Deze werken werden met respect voor de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen uitgevoerd en vallen onder regulier onderhoud.
- *Het boerenhuis*: er dient opgemerkt te worden dat de aanpassingswerken die aan dit volume uitgevoerd werden op basis van de vergunning van 1996 niet van die aard zijn dat deze de erfgoedwaarden teniet doen. Ondanks het feit dat het volume ingrijpend verbouwd werd met vernieuwing van het zadeldak en onderliggende dakstructuur, het toevoegen van dakkapellen en de bedaking met zwarte Boomse pannen, is het volume nog steeds voldoende herkenbaar als boerenhuis uit het laatste kwart van de 18de eeuw. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het volume in de wetenschappelijke inventaris bleven grotendeels behouden, waaronder de gevelgeleding, het materiaalgebruik,

de brede fries van rechte en overhoekse muizentand, de deur- en vensteromlijstingen en pui met dubbele trap. Deze erfgoedkenmerken en -elementen hebben betrekking op de buitenzijde en voorgevel van het boerenhuis. Het feit dat de woning bij de renovatie intern grotendeels gewijzigd werd doet de erfgoedwaarden die vastgesteld werden op basis van deze kenmerken niet teniet.

- *Haaks bijgebouw tegen achtergevel van boerenhuis*: dit bijgebouw wordt aangeduid als erfgoedelement in de beschrijving van het onroerend goed in de wetenschappelijke inventaris. Het feit dat deze middels de vergunning van 1996 volledig werd afgebroken, doet de erfgoedwaarden van het geheel echter niet teniet. Het ensemble van boerenhuis met bewaarde stallen en grote en kleine langsschuur bleef immers bewaard. De hoeve behield haar historische configuratie als gesloten hoeve en vormt nog steeds een herkenbaar en representatief voorbeeld van een gesloten hoevecomplex dat teruggaat tot de 18de eeuw.
- *Stallen en schuur*: het haaks bijgebouw vooraan het boerenhuis dat in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris aangeduid werd als 'recente stallen' werd afgebroken. De afbraak van dit volume heeft geen invloed op de vastgestelde erfgoedwaarden van het ensemble daar het in de beschrijving aangeduid werd als recent volume. Er werd vastgesteld dat het volume van de grote langsschuur na de stormschade van 2002 volledig herbouwd werd met behoud van het originele volume en uitzicht en met recuperatie van de oorspronkelijke materialen, waaronder het waardevol houten gebinte. Dit herbouwde volume is dan ook nog steeds herkenbaar als langsschuur met wolfsdak dat aansluit bij het 17de- en 18de-eeuwse schuurtype en ondersteunt als dusdanig de ensemblewaarde van het hoevecomplex.
- *Aanleunende bijgebouwen*: deze volumes vormen eerder begeleidende bouwkundige onderdelen van het historisch hoevecomplex en ondersteunen als dusdanig de ensemblewaarde; het feit dat deze vernieuwd werden met inbreng van een nieuwe houten dakstructuur en nieuwe deuren doet geen afbreuk aan de herkenbaarheid van het geheel. Deze volumes vervullen nog steeds hun ondersteunende rol binnen het ensemble en doen omwille van de doorgevoerde aanpassingen de aanwezige erfgoedwaarden op generlei wijze teniet.
- *Kleinere langsschuur*: er dient opgemerkt te worden dat de aanpassingswerken aan dit volume, waaronder het vernieuwen en herstellen van de dakstructuur, niet van die aard zijn dat deze de erfgoedwaarden teniet doen. Ook hier werd vastgesteld dat het origineel houten gebinte behouden bleef. De zijgevel met aandak, muurvlchtingen en topstuk bleef aan één zijde behouden. Ondanks het feit dat een aantal erfgoedkenmerken, waaronder de sporen van het stijl- en regelwerk in de schuurpoort, niet behouden konden worden, beschikt het volume nog ruimschoots over voldoende erfgoedkenmerken en -elementen die de erfgoedwaarde van de schuur aantonen.
- *Stallingen*: zoals hierboven reeds aangehaald werd het haaks bijgebouw vooraan het boerenhuis, uitgevend op de geplaveide binnenplaats niet aangeduid als erfgoedelement in de beschrijving. De afbraak van dit volume heeft dan ook geen wezenlijke invloed op de vastgestelde erfgoedwaarden van het ensemble, dat bovendien nog steeds voldoende herkenbaar is als gesloten hoevecomplex.
- *Gebouw met voormalige stokerij*: op basis van de door bezwaarindiener aangeleverde gegevens blijkt dit volume niet volledig te zijn afgebroken, doch enkel te zijn verbouwd met behoud van de buitenmuren. Ondanks het feit dat dit volume ingrijpend verbouwd werd, met vernieuwing van het zadeldak en onderliggende dakstructuur en toevoeging van twee dakkapellen, bleven de voornaamste erfgoedkenmerken en -elementen en muuropeningen, mits een aantal

toevoegingen, behouden. Het volume ondersteunt als verankerde baksteenbouw met muurvlchtingen nog steeds het ensemble van het gesloten hoevecomplex.

Er dient echter geconcludeerd te worden dat de oorspronkelijke functie van dit volume niet langer afleesbaar is. Het feit dat het volume van op de openbare weg niet langer herkenbaar is als voormalige stokerij is relevant voor de vaststelling van de erfgoedwaarden. Hoewel het hedendaags gebruik in principe los staat van de evaluatie van de erfgoedwaarden op basis van de erfgoedkenmerken en -elementen, dient in voorliggend geval geconcludeerd te worden dat de originele functie niet langer herkenbaar is. Gezien de industrieel-archeologische waarde die aan het hoevecomplex werd toegekend hoofdzakelijk terugviel op de aanwezigheid en herkenbaarheid van de stokerij, kan deze in haar huidig voorkomen niet langer toegekend worden. Er dient vastgesteld te worden dat de Leppershoeve niet langer over industrieel-archeologische waarde beschikt. Deze gewijzigde toestand doet echter geen afbreuk aan de historische waarde en architecturale waarde op basis van dewelke dit omvangrijk historisch hoevecomplex opgenomen wordt in de vastgestelde inventaris. Het erfgoedtype 'distilleerderijen' wordt niet langer als erfgoedkenmerk aangeduid in het vaststellingsvoorstel. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en afzonderlijke aangeduide erfgoedkenmerken worden dienaangaande aangepast.

Omheinde moestuin achter de woning: er wordt vastgesteld dat de moestuin op heden heraangelegd werd als siertuin, doch dat de oorspronkelijke omheiningmuur deels bewaard bleef. Het erfgoedkenmerk 'moestuinen' wordt uit het vaststellingsvoorstel geschrapt omdat dit element niet langer bewaard bleef.

Om de aanpassingswerken uit 1996-1997 op basis van de omgevingsvergunning van 3 september 1996 en de heropbouw van de langsschuur in 2002 na de opgelopen stormschade te verduidelijken wordt een aanvullende informatie aan de beschrijving van de Leppershoeve in de wetenschappelijke inventaris toegevoegd: "De Leppershoeve werd in 1996-1997 gerenoveerd en deels verbouwd. Het boerenhuis en de stokerij werden gerenoveerd met vernieuwing van het zadeldak en de onderliggende dakstructuur en toevoeging van dakkapellen. Het haaks bijgebouw tegen de achtergevel en de recente stallen werden afgebroken. De omheiningmuur werd deels heropgemetseld. De moestuin bleef niet langer bewaard en werd heraangelegd als siertuin. In 2002 werd de langsschuur na stormschade volledig heropgebouwd met recuperatie van de oorspronkelijke materialen, waaronder het waardevol houten gebinte."

Bezwaarindiener stelt vast dat de bestaande gebouwen van de Leppershoeve niet meer overeenstemmen met de beschrijving van het goed in de inventaris. Bezwaarindiener meent dat geen kritisch onderzoek gedaan werd voorafgaand aan het vaststellingsvoorstel, gezien blijkt dat het pand geen erfgoedwaarde meer heeft en dat het niet voldoende bewaard is.

Zoals hoger meermaals werd aangetoond stelt bezwaarindiener volledig ten onrechte dat het pand zonder afweging van de aanwezige erfgoedwaarden en zonder enige verificatie over het voldoende bewaard karakter werd opgenomen in de inventaris. Uit de beoordeling in concreto blijkt eveneens dat het gesloten hoevecomplex ondanks de ingrijpende verbouwingen middels de vergunning van 1996 nog voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in een vastgestelde inventaris. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid voor de verschillende onderdelen in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris zijn nog merendeels aanwezig. Het goed vormt als dusdanig na renovatie nog steeds een herkenbaar en representatief voorbeeld van een hoevecomplex teruggaand tot de 18de eeuw en aangepast in de 19de en 20ste eeuw.

Bezwaarindiener geeft in zijn bezwaarschrift aan dat de werken gebeurden voor de opname van het pand in de vaststelling en dat er toen geen rechtsgevolgen aan verbonden waren die de verbouwingen hebben bepaald. We oordelen dat de verbouwingen desondanks op

een kwalitatieve manier rekening hielden met en inspeelden op de erfgoedwaarde van de hoeve. Het onroerend goed kan ook na deze verbouwingen omwille van haar historische en architecturale waarde opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De industrieel-archeologische waarde die aan het hoevecomplex werd toegekend, omwille van de aanwezigheid van een stokerij, wordt niet langer erkend, omdat het volume van de voormalige stokerij niet langer in bedrijf is in de huidige hoeve-uitbating en ook niet langer als dusdanig herkenbaar is.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Leppershoeve' (erfgoedid 39759/aanduidingsid 114114), Roosbroekstraat 2 Herne, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met gewijzigde erfgoedwaarden, gewijzigde beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en gewijzigde erfgoedkenmerken. De industrieel-archeologische waarde wordt niet langer toegekend omdat de voormalige stokerij niet langer aanwezig of herkenbaar is. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Omvangrijk ensemble van bakstenen gebouwen van de Leppershoeve, met bewaard boerenhuis, grote en kleine langschoor, bijgebouwen en inrijpoort; het geheel met geplaveide binnenplaats dateert uit 18de, 19de en 20ste eeuw." De erfgoedkenmerken 'moestuinen' en 'distilleerderijen' worden geschrapt uit het vaststellingsvoorstel.

Bezwaar B_000162: Opmerking bij de vaststelling van één bouwkundig element: Kasteeldomein Ambroos, (erfgoedid 41018/aanduidingsid 114770), Joseph Wauterslaan 9, 15 Zemst.

Bezwaarindiener specificeert dat de opmerkingen betrekking hebben op het goed gelegen te Joseph Wauterslaan 15, 1981 Hofstade. Bezwaarindiener haalt aan dat de gemeente Zemst de eigenaars op de hoogte bracht bij schrijven van 26 februari 2020 van het openbaar onderzoek met het oog op de vaststelling van de Inventaris Bouwkundig Erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant. Die brief vermeldt dat de hierboven aangeduide eigendom deel uitmaakt van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant en verwijst naar de website van de Vlaamse overheid openbareonderzoeken.onroerenderfgoed.be/266. Uit het raadplegen van die website blijkt dat de vaststelling betrekking heeft op het Kasteeldomein Ambroos (J. Wauterslaan Hofstade (Zemst)) (URI : <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/114770>). Bezwaarindiener vindt deze vaststelling eigenaardig aangezien uit de website van de Vlaamse overheid (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/41018>) blijkt dat het kasteeldomein Ambroos reeds is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed. Die laatste webpagina vermeldt evenwel ook dat het Ambrooskasteel is vastgesteld, en dit sinds 14-09-2009 (dit blijkt ook door de doorverwijzing naar <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/33607>). De reeds geldende vaststelling heeft dus volgens bezwaarindiener betrekking op het Ambrooskasteel en niet op het kasteeldomein, waarbij de vermelde website beide dus lijkt te vermengen.

Bezwaarindiener stelt dat deze vaststelling van belang is aangezien, zoals ook blijkt uit de kaart op de website van de Vlaamse overheid (openbareonderzoeken.onroerenderfgoed.be/266), het kasteeldomein zoals opgenomen in de inventaris, bestaat uit verschillende percelen. Eén van die percelen (gelegen J. Wauterslaan 15, kadastraal bekend Sectie B, nr. 5b2, 5t en 3a) behoort niet tot de eigendom van de eigenaars van de rest van het kasteeldomein (waartoe het eigenlijke Ambrooskasteel behoort). De vaststelling betreft dus twee verschillende eigendommen, percelen met verschillende eigenaars, meer bepaald het 'Ambrooskasteel' en het domein enerzijds en anderzijds een deel van het domein met een paviljoen en stallen, 'bouwwerken van architect H. Sermeus'. Het is voor bezwaarindiener van belang dat bij de vaststelling duidelijk gemaakt wordt wat precies vastgesteld wordt, en waarom de vaststelling van het

kasteel Ambroos zoals die thans geldt, niet volstaat. Indien de vaststelling wordt uitgebreid tot het gehele domein, moet voldoende duidelijk gemaakt worden dat het kasteeldomein zoals aangeduid op uw website juridisch geen geheel meer vormt.

In dit verband moet er volgens bezwaarindiener op gewezen worden dat de afbakening van de percelen op de website niet accuraat is. Achteraan rechts (van de straatkant gezien) kent het perceel een uitstulping richting Vaartdijk (Kanaal Leuven-Dijle), waardoor het bruggetje dat de verbinding vormt tussen het perceel en de vaart, gedeeltelijk tot een eigendom behoort. Bezwaarindiener meent dat de aanduiding van de percelen op de website dient gecorrigeerd te worden. Dit blijkt ook uit het kadaster van de Gemeente Zemst (Hofstade) en het inplantingsplan zoals goedgekeurd door het schepencollege op 21 mei 2013, die beide in bijlage worden toegevoegd.

Ten slotte bevestigt bezwaarindiener dat men ervan uitgaat dat de vaststelling geen juridische gevolgen heeft voor wat betreft de berekening van het kadastraal inkomen of voor bepaalde stedenbouwkundige regels met betrekking tot het statuut van het perceel en de daarop staande gebouwen.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener stelt vast dat het onroerend goed, gelegen Joseph Wauterslaan 9, 15 in Zemst, momenteel voorligt als 'Kasteeldomein Ambroos' voor opname in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener merkt op dat het onroerend goed in het verleden reeds vastgesteld werd als 'Ambrooskasteel' bij vaststellingsbesluit van 14 september 2009. Bezwaarindiener meent dat deze enkel betrekking heeft op het Ambrooskasteel en niet op het kasteeldomein, waarbij deze in het huidige vaststellingsvoorstel beide voorliggen. Bezwaarindiener stelt dat voorliggend vaststellingsvoorstel, blijkens de kaart op de webpagina van het openbaar onderzoek URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>, het volledige kasteeldomein wordt opgenomen in de vastgestelde inventaris, bestaande uit verschillende percelen.

Hieronder wordt verduidelijkt waarom bij de nieuwe vaststelling niet enkel het Ambrooskasteel, maar wel een ruimere afbakening van het domein wordt voorgesteld.

Het bouwkundig element 'Ambrooskasteel', Joseph Wauterslaan 9, 15 in Zemst, werd in 1975 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Zemst (1971-1975). De beschrijving van het goed op basis van de erfgoedkenmerken en -elementen in de wetenschappelijke inventaris had toen hoofdzakelijk betrekking op het hoofdvolume, zijnde het neoclassicistisch landhuis van drie verdiepingen en vijf traveeën onder schilddak. In de beschrijving werden echter toen reeds de bijgebouwen n.o.v. H. Sermeus en de landschappelijke context van het kasteeldomein aangehaald: "[...] grotendeels verkaveld domein, deels begrensd door de dijken van het Leuvens kanaal, en dat nog enkele oude bomen en de door de Barebeek gevoede vijvers en ringgrachten bewaart, lage bakstenen bijgebouwen van architect H. Sermeus". Het goed is sinds 2009 op basis van deze beschrijving vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

Het kasteel en kasteeldomein werd tussen 1997 en 2007 voor een tweede maal onderzocht op erfgoedwaarden, in navolging van de inventarisatie van historische tuinen en parken ten noordoosten van Brussel. De resultaten van dit onderzoek werden in 2009 gepubliceerd in de inventaris historische tuinen en parken. Ter voorbereiding van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant werden deze gegevens over het Kasteeldomein Ambroos geïntegreerd in de beschrijving van het bouwkundig erfgoed in de wetenschappelijke inventaris. Op basis van deze geïntegreerde wetenschappelijke beschrijving werd het huidige vaststellingsvoorstel opgemaakt. Het 'Kasteeldomein Ambroos' ligt momenteel opnieuw voor voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, omwille van de historische en architecturale

waarde. Het vaststellingsvoorstel heeft echter enkel betrekking op de bouwkundige elementen aanwezig op de site: namelijk het landhuis, de zonnewijzer en de bijgebouwen n.o.v. architect H. Sermeus. De vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed die uit dit openbaar onderzoek voortvloeit, beoogt immers alleen een vaststelling van het bouwkundig erfgoed en niet die van de landschappelijke of houtige elementen van de tuin of van het park. Het Onroerenderfgoeddecreet voorziet immers in een aparte rechtsgrond om een inventaris van historische tuinen en parken en van houtige beplantingen met erfgoedwaarde vast te stellen met bijhorende inventarismethodologie en rechtsgevolgen. Toch wordt het historische kasteeldomein in haar totaliteit afgebakend op het plan. Omwille van die reden, namelijk de volledigheid van het historische kasteeldomein, worden eveneens de percelen kadastraal gekend als Zemst, Hofstade, 2de Afdeling, Sectie B met perceelnummers 1A, 5A2, 6A, 3B, 2C, 2G, 2H, 5G2 en 5H2 aangeduid op het plan.

Bezwaarindiener merkt op dat één van de percelen die voorliggen, gelegen J. Wauterslaan 15, kadastraal bekend Sectie B, nr. 5b2, 5t en 3a, een andere eigenaar kent dan deze van het kasteeldomein, waartoe het eigenlijke Ambrooskasteel behoort. De vaststelling betreft dus twee verschillende eigendommen, percelen met verschillende eigenaars, meer bepaald het 'Ambrooskasteel' en het domein enerzijds en anderzijds een deel van het domein met een paviljoen en stallen, 'bouwwerken van architect H. Sermeus'. De eigendomssituatie is niet relevant voor de vaststelling van het bouwkundig erfgoed aanwezig op de site. Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat de eigendomssituatie van voorliggend onroerend goed, volgens bezwaarindiener behorend tot twee afzonderlijke zakelijkheidrechthouders, geen voorwerp uitmaakt van de vaststellingsprocedure en geen invloed heeft op de vast te stellen erfgoedkenmerken en -elementen van voorliggend onroerend goed.

De door bezwaarindiener opgesomde percelen konden niet teruggevonden worden in het Grootchalig Referentiebestand (GRB). Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat het perceel kadastraal gekend als Zemst, Hofstade, 2de Afdeling, Sectie B met perceelnummer 5D2 niet voorligt voor opname als onderdeel van het bouwkundig element 'Kasteeldomein Ambroos'. Het perceel met perceelnummer 3B, maakt daarentegen wel onderdeel uit van het kasteeldomein, vermits er het bijgebouw van architect H. Sermeus gelegen is. Op basis van de feitelijkheden uit het vaststellingsvoorstel blijken wel degelijk zowel het landhuis als de bijgebouwen, die door bezwaarindiener aangeduid worden als paviljoen en stallen ('bouwwerken van architect H. Sermeus'), voor te liggen voor opname in de vastgestelde inventaris. In de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorlag in openbaar onderzoek worden de bijgebouwen immers aangeduid als erfgoedelement ('bijgebouw van architect H. Sermeus'). Om dit te verduidelijken wordt het erfgoedtype 'bijgebouwen' als apart erfgoedkenmerk aan de vaststellingsfiche toegevoegd.

Bezwaarindiener wijst er op dat de afbakening van de percelen in het vaststellingsvoorstel niet accuraat is. Achteraan rechts van de straatkant gezien kent het perceel een uitstulping richting Vaartdijk (Kanaal Leuven-Dijle), waardoor het bruggetje dat de verbinding vormt tussen het perceel en de vaart, gedeeltelijk tot de eigendom behoort. Bezwaarindiener vraagt de afbakening van het bouwkundig element dienaangaande aan te passen.

Het bouwkundig element 'Kasteeldomein Ambroos' wordt aangeduid op het plan op basis van de percelen zoals geregistreerd in het Grootchalig Referentiebestand of Basiskaart Vlaanderen (GRB). Dit geografisch informatiesysteem vormt de topografische referentie voor de aanduiding van de bouwkundige elementen en gehelen in de vastgestelde inventaris. De door bezwaarindiener aangehaalde uitstulping aan het perceel waar de brug die als verbinding dient tussen het eigendom en de vaart gelegen is, werd niet geregistreerd op het referentiebestand. De afbakening van voorliggend relict kan om die reden niet aangepast worden. Hierbij dient nogmaals benadrukt te worden dat de vaststelling van de inventaris en de afbakening van het vast te stellen bouwkundig erfgoed geen weergave van de bestaande eigendomssituatie beoogt, maar enkel tot doel heeft om

de aanwezige erfgoedelementen nauwkeurig aan te duiden. De brug tussen het eigendom en de vaartdijk wordt in de beschrijving van het Kasteeldomein Ambroos in de wetenschappelijke inventaris niet aangeduid als erfgoedelement. Een afwijking van de afbakening op basis van de perceelsgegevens zoals weergegeven in het GRB dringt zich om die reden niet op.

Bezwaarindiener vraagt of de vaststelling juridische gevolgen heeft voor wat betreft de berekening van het kadastraal inkomen of voor bepaalde stedenbouwkundige regels met betrekking tot het statuut van het perceel en de daarop staande gebouwen.

De rechtsgevolgen van een opname van bouwkundig erfgoed in een vastgestelde inventaris kunnen geraadpleegd worden op de webpagina van het agentschap Onroerend Erfgoed, via bijgevoegde weblink: <https://www.onroenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>. Deze hebben geen betrekking op de berekening van het kadastraal inkomen.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Kasteeldomein Ambroos' (erfgoedid 41018/aanduidingsid 114770), Joseph Wauterslaan 9, 15 Zemst, wordt vastgesteld met aangepaste erfgoedkenmerken. Het erfgoedtype 'bijgebouwen' wordt als erfgoedkenmerk toegevoegd.

Bezwaar B_000163: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Villa des Glycines, (erfgoedid 303994/aanduidingsid 119855), Mieregemstraat 21 Merchtem.

Bezwaarindiener geeft aan geconfronteerd te worden met de vaststellingslijst van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en de intentie tot opname van de 'Villa des Glycines', Mieregemstraat 21 Merchtem, op die lijst. Bezwaarindiener wenst bezwaar in te dienen tegen de opname van het betreffende goed op de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener merkt op dat de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed gelegen in de provincie Vlaams-Brabant initieel van 2 maart 2020 tot en met 30 april 2020 in openbaar onderzoek lag. Op vrijdag 27 maart keurde de Vlaamse Regering een noodbesluit goed in navolging van de afgekondigde maatregelen van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid tegen de verspreiding van het Coronavirus (COVID-19). Daarmee wordt de termijn van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant geschorst tot en met 24 april 2020. De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan deze schorsingstermijn verlengen indien nodig. Zonder bijkomende verlenging van de noodsituatie loopt het openbaar onderzoek tot en met 18 juni 2020. Bezwaarindiener geeft aan dat voorliggend bezwaar dus alleszins tijdig is.

Bezwaarindiener verzet zich tegen de opname van het goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Het bezwaar duidt dat (I) de voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving. Eveneens wenst bezwaarindiener aan te tonen dat (II) de in concreto toetsing van het onroerend goed aan het vastgestelde afwegingskader aantoont dat het onroerend goed niet over de vereiste actuele erfgoedwaarden beschikt om opgenomen te kunnen worden op de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Beschrijving bouwkundig erfgoed – relict

De 'Villa des Glycines' bevindt zich op het terrein gelegen aan de Mieregemstraat 21 te 1785 Merchtem. Bezwaarindiener voegt de afbakening op het plan van het goed zoals

weergegeven in het vaststellingsvoorstel (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) toe. Bezwaarindiener merkt op dat het gebouw momenteel opgelijst staat op de wetenschappelijke inventaris en dat de Vlaamse Regering het goed nu wenst vast te stellen als bouwkundig erfgoed in een nieuwe lijst waarvoor nu een openbaar onderzoek wordt georganiseerd.

Inhoudelijke argumentatie

1. Voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed is niet in overeenstemming met de geldende regelgeving.

Bezwaarindiener voegt de afbakening op het plan en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken zoals weergegeven op de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) toe.

Bezwaarindiener haalt aan dat de informatie weergegeven op deze fiche uiterst beknopt is en dat geenszins afgeleid kan worden waarom de villa voorgesteld wordt voor opname op de inventaris bouwkundig erfgoed. Ook in de lijst van vast te stellen objecten vindt bezwaarindiener geen bijkomende informatie terug met een beschrijving van het pand en de vermeende, al dan niet bewaarde erfgoedwaarde.

Bezwaarindiener kan dus noch uit de afbakening op het plan, noch uit de lijst van vast te stellen objecten, afleiden waarom de 'Villa des Glycines' voorgesteld wordt tot opname op de inventaris bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener stelt dat er nauwelijks een beschrijving van het gebouw voorhanden is en nergens wordt gemotiveerd welke erfgoedwaarden de panden zouden bezitten op tot opname ervan te beslissen.

Nergens uit de beschikbare informatie die in openbaar onderzoek ligt, blijkt volgens bezwaarindiener dat er kritisch en grondig onderzoek werd gevoerd naar de erfgoedwaarden van dit pand. Er wordt niet verwezen naar bronnen en er wordt geen nadere specificering gegeven van de vermeende erfgoedwaarde.

Verder ontbreekt enige actuele beoordeling van de huidige toestand van het goed. Nergens wordt aangetoond dat deze erfgoedwaarden effectief nog voldoende bewaard zijn.

Artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit bepaalt dat een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen pas kan worden opgenomen in een vastgestelde inventaris als het goed een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende bewaard is. Deze voorwaarden zijn cumulatief.

De voorgestelde opname van 'Villa des Glycines' op de inventaris van het bouwkundig erfgoed zoals onderworpen aan huidig openbaar onderzoek kan niet op rechtmatige wijze leiden tot opname op de inventaris van bouwkundig erfgoed. De afweging van erfgoedwaarde noch de controle dat deze voldoende bewaard zijn, is afdoende gebeurd.

Bijgevolg is volgens bezwaarindiener de opname van de villa in strijd met artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit aangezien niet duidelijk is welke erfgoedwaarden het betrokken pand bezit, dan wel of deze nog voldoende bewaard zijn. De vooropgestelde opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed is dan ook manifest onwettig.

Volgens bezwaarindiener is het uiteraard niet mogelijk om deze onwettigheid na onderzoek van het bezwaar recht te zetten en alsnog over te gaan tot opname van het goed na nieuw onderzoek. De bezwaarindiener zou niet meer in staat zijn te reageren op het uitgevoerde onderzoek, wat in strijd is met de waarborgen verleend in het Onroerenderfgoeddecreet.

2. De vaststelling op de inventaris van bouwkundig erfgoed van 14 september 2009 is niet meer actueel

Noch uit de polygoon, noch uit de lijst van vast de stellen objecten is af te leiden dat het de bedoeling is de eerdere vaststelling over te nemen. Het pand was voordien opgenomen in de wetenschappelijke inventaris en ook indien het wel de bedoeling zou zijn om met huidige voorgestelde opname een een op een overname te doen van de in het verleden gedane vaststelling, dient vastgesteld te worden dat deze vaststelling niet weerhouden kan worden.

De 'Villa des Glycines' werd voordien aldus opgenomen in de wetenschappelijke inventaris. De beschrijving die in de de toenmalige fiche gegeven wordt, geeft volgens bezwaarindiener geenszins duidelijk weer welke erfgoedwaarden het betrokken pand bezit, dan wel of deze vandaag nog steeds bewaard zijn.

a) Beschrijving en afweging erfgoedwaarden

In casu wordt voor 'Villa de Glycines' op de fiche slechts een zeer beperkte en zeer algemene beschrijving gegeven van het gebouw en voornamelijk van het materiaalgebruik. Bezwaarindiener voegt de beschrijving toe zoals voorhanden in de wetenschappelijke inventaris. Bezwaarindiener stelt dat deze beschrijving, naast het kadaster en een inzage in een bouwdoossier van 1978, volledig gekopieerd en geïnspireerd blijkt te zijn uit een heemkundige bron waarnaar verwezen wordt, meer bepaald uit een artikel van Asselman R. uit 1997. Bezwaarindiener stelt dat deze bron meer dan 20 jaar oud is. Deze bron beschrijft enkel de benaming van het onroerend goed en voor het overige niets (nauwelijks ¼ van een pagina op 300 in de heemkundige publicatie wordt eraan besteed). Het is volgens bezwaarindiener evident dat deze bron absoluut niet de actuele toestand weergeeft.

Bezwaarindiener voegt een tekening uit het artikel en een foto van de huidige toestand toe en haalt aan dat de huidige toestand fel verschillend is van deze voor 1978, toen het pand geheel verkrot was en quasi gestript is en aan de rechterzijde groot uitgebouwd. Bezwaarindiener haalt aan dat het vroeger gekend was als 'het kasteelke' maar naderhand voor meer dan 1/3 werd aangepast, verbouwd en bijgebouwd, en dus thans een gans ander pand betreft.

Bijgevolg werd kennelijk, volgens bezwaarindiener, voor de vaststelling van de wetenschappelijke inventaris geen onderzoek gevoerd om na te gaan of de toestand beschreven in de enige bron uit 1997 nog actueel was en of de vermeende erfgoedwaarde nog bewaard was.

Bij de vaststelling van de wetenschappelijke inventaris zijn ook geen ander erfgoedbronnen opgenomen, zoals eventuele cartografische bronnen, informatie op andere inventarissen en databanken, iconografische bronnen, mondelinge bronnen... zodat een kritische toetsing onmogelijk was.

Verder wordt gesteld dat louter wordt uiteengezet hoe het gebouw er uit ziet. Op geen enkele wijze wordt verwezen naar één van de dertien decretaal vastgestelde erfgoedwaarden, noch wordt verduidelijkt waarom het goed een van de erfgoedwaarden zou bezitten.

In de wetenschappelijke inventaris worden enkel de uiterlijke kenmerken beschreven, zonder dat vermeld wordt wat uitzonderlijk is dan wel wat de erfgoedwaarde zou zijn. Het onroerend goed vertoont geen enkel kenmerk van een maatschappelijke ontwikkeling, gebeurtenis, figuur, instelling of landgebruik uit het verleden dat ertoe zou leiden dat het een erfgoedwaarde heeft. Geen enkele motivering is terug te vinden in de documenten die voorliggen in openbaar onderzoek.

Bezwaarindiener haalt aan dat het ministerieel besluit vijf selectiecriteria vastlegt en dat het onroerendergoedbesluit in art. 4.1.5 bepaalt dat de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de inventarismethodologie minstens de selectiecriteria zeldzaamheid, herkenbaarheid, representativiteit, ensemblewaarde en contextwaarde moeten worden opgenomen. Bezwaarindiener stelt vast dat in de wetenschappelijke inventaris geen enkele verwijzing terug is te vinden naar één van die vijf criteria. De toetsing wordt niet gemotiveerd.

Uit de gegeven beschrijving kan niet afgeleid worden dat een van de vijf selectiecriteria is toegepast op dit onroerend goed.

Bezwaarindiener besluit dat voor het goed niet op rechtmatige wijze kan worden overgegaan tot inventarisatie van het goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed. De gehanteerde werkwijze is manifest in strijd met de methodologie. Het vooropgestelde afwegingskader is niet gehanteerd.

b) Onvoldoende bewaard - gebrek aan actuele beoordeling

Bezwaarindiener stelt dat conform art. 4.1.1 van het Onroerendergoedbesluit moet worden onderzocht of het goed wel voldoende bewaard is. Een actuele beoordeling dringt zich op.

Bezwaarindiener stelt dat het pand niet werd bezocht. De actuele stand van zaken van het goed en zijn omgeving zijn niet bekeken, noch nader onderzocht. Op geen enkele wijze blijkt of het interieur werd bezocht. Bezwaarindiener verklaart dat zulks niet het geval is geweest.

Bezwaarindiener haalt aan dat het gebouw ingrijpend werd verbouwd en het uitzicht werd gewijzigd, niet in het minst op basis van een vergunning uit 1978. Het pand verschilt dus van het pand dat wordt beschreven in de heemkundige publicatie. Er is geen architect gekend, laat staan dat het goed een architecturale waarde zou hebben, het gebouw is in slechte staat, ondanks de uitbreiding in 1978, en heeft volgens de laatste bewoners geen enkele hedendaagse woonkwaliteit.

Bezwaarindiener haalt aan dat er op de website van Onroerend Erfgoed over Merchtem een tekst van vijf pagina's (2650 letters) staat zonder referenties, waarin de naam van het desbetreffende pand niet eens voorkomt, wel de straat waarin het gelegen is, met een eigen link.

Bezwaarindiener haalt de tekst van deze straat aan, en markeert er de woorden 'gesloopt' in en vult het aantal meter van de beschreven panden tot het voorliggende pand aan. Bezwaarindiener concludeert dat ook in deze beschrijving geen enkele bijzondere erfgoedwaarde wordt beschreven van de betrokken villa. Er wordt volgens bezwaarindiener met een flash-back krampachtig getracht een contextwaarde en ensemblewaarde te scheppen die er manifest niet is. Het pand betreft volgens bezwaarindiener een 'stand alone' die niet over de nodige erfgoedwaarden beschikt.

Bezwaarindiener toetst het pand aan de criteria van de handleiding, en stelt vast dat het niet voldoet.

- *Zeldzaamheid* (rekening houdend met de geografische context, de chronologische context, de architectuurhistorische context - concept, bouwstijl, materiaalgebruik - het oeuvre van de architect of ontwerper): de architect is niet gekend, de bouwstijl evenmin.
- *Authenticiteit* (rekening houdend met de volledigheid van het object of de site, de afwezigheid van ingrijpende verbouwingen of storende herstellingen, foutieve restauraties en latere toevoegingen die de oorspronkelijke toestand sterk hebben

gewijzigd): Het pand werd ingrijpend gewijzigd aan de buitenkant, niet in minst op basis van een vergunning van 1978.

- *Leesbaarheid* (rekening houdend met de aanwezigheid van de oorspronkelijke indeling of opstanden, de oorspronkelijke bouwmaterialen, het oorspronkelijk concept, de oorspronkelijke ornamentiek of detaillering, de oorspronkelijke interieurelementen - vloeren, afwerkingslagen, kleurstellingen, ... - het oorspronkelijk meubilair, de oorspronkelijke functie): over het interieur is niets geweten, of omschreven. Aan de buitenkant werd het gebouw gewijzigd.
- *Representativiteit* (binnen de geografische context, de chronologische context, de architectuurhistorische context - concept, bouwstijl, materiaalgebruik - het oeuvre van de architect of ontwerper): geen architect gekend, geen speciale bewoning, en ingrijpende wijzigingen in 1978.
- *Ensemblewaarde* (rekening houdend met de samenhang tussen de verschillende onderdelen van het object op zich - exterieur, interieur, afwerking, meubilair - de samenhang tussen het gebouw en zijn cultuurhistorische, volkskundige en sociaal-culturele context, de samenhang tussen het gebouw, de bouwheer, de bouwmeesters en de weldoeners. [...]): het gebouw speelt geen enkele rol in een ruimtelijk samenhangend geheel en heeft geen speciale waarde noch kende het een specifiek gebruik
- *Contextwaarde* (rekening houdend met de stedenbouwkundige impact, de beeldbepalende waarde, de aanwezigheid van bepaalde infrastructuur, het maatschappelijk draagvlak): die is er volgens bezwaarindiener niet. Ook leeft dit niet bij de lokale gemeenschap. Merchtem heeft tal van mooie oude gebouwen. Geen enkel van fiets- of wandelroutes loopt langs dit gebouw. Bezwaarindiener verwijst hiervoor naar de weblink <https://www.merchtem.be/product/299/fiets-en-wandelroutes> .

Bezwaarindiener haalt aan dat uit de voorgestelde inventarisatie nergens blijkt dat rekening gehouden werd met de actuele vergunde en bestaande toestand, noch met de afwezigheid van erfgoedwaarde.

Het Onroerenderfgoeddecreet stelt in art. 4.1.5 nochtans een actieve onderzoeksplicht voor onderzoek naar erfgoedelementen en -kenmerken.

Bezwaarindiener stelt dat een één op één overname van wat op de wetenschappelijke inventaris is opgenomen zonder controle ter plaatse en bijkomend onderzoek niet getuigt van behoorlijk bestuur en geen actuele beoordeling betreft. Ook stelt bezwaarindiener dat de wetenschappelijke inventaris werd goedgekeurd zonder voorafgaand openbaar onderzoek. Bezwaarindiener heeft nooit eerder haar opmerkingen kunnen formuleren tegen de eerdere opname van haar goed op deze inventaris.

De voorgestelde opname is volgens bezwaarindiener in strijd met art. 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit, aangezien voor betreffend pand geen actuele controle werd uitgevoerd om na te gaan of er erfgoedwaarden zijn en of deze nog wel voldoende goed bewaard zijn. Bezwaarindiener meent dat het goed om die reden niet rechtmatig kan opgenomen worden op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Daarenboven ontbreekt volgens bezwaarindiener elke noodzakelijke erfgoedwaarde, los van de actuele toestand.

3. Conclusie: geen opname in inventaris

Bezwaarindiener concludeert dat de voorgestelde opname van het pand manifest onwettig is. De in concreto beoordeling van bezwaarindiener toont aan dat het pand geen actuele erfgoedwaarde meer heeft. Het pand kan daarom niet op wettige wijze worden vastgesteld. Bezwaarindiener verzoekt het betreffende pand niet op het nemen op de inventaris bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Na afloop van het openbaar onderzoek werd vastgesteld dat de Villa des Glycines, Mieregemstraat 21 Merchtem, op basis van een goedgekeurde omgevingsvergunning van 3 december 2020 volledig gesloopt werd. In de week van 11-15 januari 2021 werd uitvoering gegeven aan de werken en werd het geïnventariseerd goed volledig gesloopt. Het bouwkundig element 'Villa des Glycines' kan bijgevolg niet langer opgenomen worden in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Er dient opgemerkt te worden dat het voorstel voor opname van het onroerend goed in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, zoals voorlag in openbaar onderzoek van 2 maart 2020 tot en met 18 juni 2020, volledig in overeenstemming was met de geldende regelgeving. Volledigheidshalve wordt hieronder kort op de belangrijkste opmerkingen uit het bezwaarschrift ingegaan.

In het vaststellingsvoorstel zoals gepubliceerd op de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) wordt aangegeven dat de Villa des Glycines voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris omwille van haar historische waarde en architecturale waarde. In zowel de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken in het vaststellingsvoorstel als ook de volledige beschrijving in de wetenschappelijke inventaris, zoals ter inzage gebracht via volgende link <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303994>, wordt aangegeven dat het om een vroeg-20ste-eeuwse villa met cottage reminiscenties gaat, gelegen in een ruime tuin, aan de straatzijde afgesloten met een hoge bakstenen muur, kadastraal geregistreerd in 1903. Op basis van de feitelijkheden uit het vaststellingsvoorstel dat voorlag in openbaar onderzoek kan dus wel degelijk afgeleid worden waarom de Villa des Glycines voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris en over welke erfgoedwaarden het goed beschikt. De inventarismethodologie zoals opgenomen in de bijlage bij het ministerieel besluit van 17 juli 2015 vermeldt welke bronnen bij het onderzoek worden geraadpleegd, als die beschikbaar en relevant zijn. Het dossier over het pand van de bezwaarindiener, zoals het ter inzage werd gebracht via volgende link <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303994>, verwijst naar het onroerend goed zelf als bron evenals naar relevante archivalische bronnen. Voor de opname van het goed in de wetenschappelijke inventaris werden de mutatieschetsen en bijhorende mutatiestaten geraadpleegd in het Kadasterarchief Vlaams-Brabant en werd de bouwvergunning van 1978 geraadpleegd. Verder werd een publicatie van Asselman R. uit 1997 'Merchtem ons dorp, deel II. Bloemlezing. Een reeks bijdragen tot de geschiedenis van Merchtem' geraadpleegd.

Als erfgoedwaarden wordt voor het pand van de bezwaarindiener de historische en de architecturale waarde aangeduid en toegelicht in de beschrijving.

Er dient opgemerkt te worden dat het goed voorafgaand aan de opname in de wetenschappelijke inventaris van het bouwkundig erfgoed in 2017 uitvoerig werd onderzocht, waarbij zowel onderzoek gevoerd werd naar de erfgoedwaarden als naar het feit of het onroerend goed voldoende goed bewaard is. Uit dit onderzoek bleek dat het pand erfgoedwaarde heeft en voldoende goed bewaard is. Bij de opstart van de vaststellingsprocedure waren deze twee voorwaarden nog aanwezig, zodat het pand rechtmatig voorlag voor opname in de vaststelling. Vooreerst zou het niet realistisch zijn aan te nemen dat het pand op enkele jaren tijd niet meer voldoende goed bewaard zou zijn om in de inventaris te kunnen worden opgenomen. Bovendien bleek uit desktoponderzoek dat het goed in april 2019 nog in voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd werd (Google Streetview april 2019). Voorafgaand aan het openbaar onderzoek voor de vaststelling werd de gemeente Merchtem gevraagd om de administratieve gegevens in de inventaris voor het bouwkundig erfgoed aanwezig op haar grondgebied na te gaan, waaronder het adres en de fysieke status van het goed. De gemeente Merchtem had geen opmerkingen daaromtrent met betrekking tot het

bouwkundig element 'Villa des Glycines'. Ter voorbereiding van het vaststellingsvoorstel werd wel degelijk nagegaan of het goed nog voldoende goed bewaard is voor opname in een vastgestelde inventaris. Bezwaarindieners stelt in zijn ingediende bezwaarschrift dus volledig ten onrechte dat het goed zonder afweging van de erfgoedwaarden en controle van de actuele toestand voorlag voor opname in een vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Villa des Glycines', (erfgoedid 303994/aanduidingsid 119855), Mieregemstraat 21 Merchtem, wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Bezwaar B_000164: Bezwaar bij de vaststelling van vijf bouwkundige elementen: Jezuietenhof (erfgoedid 42596/aanduidingsid 115490), Rotselaarsesteenweg 85 Leuven; Elektriciteitscentrale (erfgoedid 70419/aanduidingsid 116175), Willemsstraat (Jan Frans) 200 Vilvoorde; PB Gelatins met bewaarde turbinehal van 1919 (erfgoedid 70473/aanduidingsid 116223), Duchéstraat Marius 260 Vilvoorde; Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw (erfgoedid 70587/aanduidingsid 116312), de Bavaylei 116 Vilvoorde, en Electriciteitscentrale (erfgoedid 216237/aanduidingsid 119180), Steenokkerzeelstraat 58 Zaventem.

Bezwaarindieners stelt vast dat binnen de voorgestelde objecten hoogspanningsposten of -pylonen gesitueerd zijn en dienst daartegen bezwaar in.

1. Jezuietenhof (erfgoedid 42596/aanduidingsid 115490), Rotselaarsesteenweg 85 Leuven
Bezwaarindieners stelt dat op perceel Afd. 15 Sectie B perceelnummer 140 C een hoogspanningspyloon gelegen is die deel uitmaakt van de hoogspanningslijn 150.051-052 (IN339). Dit perceel is opgenomen in de afbakening van het bouwkundig element Jezuietenhof. Bezwaarindieners haalt aan dat de beschrijving van het erfgoedobject in de inventaris uitgaat van de historische en architecturale erfgoedwaarde van de hoevegebouwen en dat nergens in de beschrijving wordt verwezen naar de hoogspanningspyloon.

Bezwaarindieners haalt aan dat artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat onroerend goed kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Artikel 4.1.2 bepaalt dat een onroerend goed wordt geschrapt uit de inventaris als het niet langer erfgoedwaarde bezit of als het niet langer voldoende bewaard is. Bezwaarindieners vindt het evident dat de hoogspanningspyloon geen erfgoedwaarde heeft en dus geen voorwerp kan uitmaken van de beoogde vaststelling. Daarom verzoekt bezwaarindieners het perceelnummer 140C en de pyloon niet op te nemen binnen de afbakening van het erfgoedobject Jezuietenhof. Dit kan volgens bezwaarindieners op eenvoudige wijze gebeuren, vermits de hoogspanningspyloon ingeplant op een afzonderlijk kadastraal perceel. De uitsluiting van het perceel doet op geen enkele manier afbreuk aan de erkenning van de erfgoedwaarden van het Jezuietenhof.

Bezwaarindieners vraagt ook rekening te houden met de werking van artikel 4.1.10 in het Onroerenderfgoeddecreet. Dit artikel bepaalt dat voor de vergunningsplichtige sloop van een onroerend goed opgenomen in een vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, de vergunningverlenende overheid haar beslissing dient te motiveren en dient aan te geven hoe ze de erfgoedwaarden in acht heeft genomen. Dit zou in geval van de hoogspanningspyloon onnodige en onwenselijke moeilijkheden kunnen meebrengen voor een eventuele sloop van de pyloon.

2. Elektriciteitscentrale (erfgoedid 70419/aanduidingsid 116175), Willemsstraat (Jan Frans) 200 Vilvoorde

Bezwaarindiener stelt dat binnen de afbakening van dit erfgoedobject twee hoogspanningsstations en twee hoogspanningspylonen gelegen zijn. Bezwaarindiener markeert deze constructies binnen de afbakening van het bouwkundig element.

a) Hoogspanningsstation 308kV (perceel 229B)

Bezwaarindiener stelt dat het 380 kV hoogspanningsstation op perceel 229B niet geëxploiteerd wordt in een gebouw van de vroegere elektriciteitscentrale dat in de inventaris bouwkundig erfgoed is opgenomen. Het station bestaat uit operationele hoogspanningsinstallaties en hoogspanningspylonen. Het perceel 229B dat is opgenomen binnen de afbakening, bevat dus geen gebouwen of bestanddelen van de geïnventariseerde elektriciteitscentrale.

b) Hoogspanningsstation 150 kV (perceel 115K)

Bezwaarindiener stelt dat het 150 kV hoogspanningsstation op perceel 115K bestaat uit operationele hoogspanningsinstallaties en hoogspanningspylonen. Het station bevindt zich volgens bezwaarindiener gedeeltelijk in een gebouw van de vroegere elektriciteitscentrale (vermoedelijk een magazijn) dat reeds in de huidige inventaris van het bouwkundig erfgoed is opgenomen. De hoogspanningspylonen zijn gesitueerd aan de zijkant van het gebouw van de vroegere elektriciteitscentrale.

Bezwaarindiener stelt dat uit de beschrijving van de erfgoedwaarden van de elektriciteitscentrale blijkt dat vooral aan de beeldbepalende koeltoren en aan het administratieve gebouw aan de straatkant ontworpen door Jean F. Petit erfgoedwaarden worden toegeschreven. Uit de beschrijving blijkt niet dat het magazijn op het perceel 115K bijzondere erfgoedwaarden zou hebben.

c) Hoogspanningspylonen op de percelen 115L en 115M

Op de percelen 115L en 115M bevinden zich uitsluitend hoogspanningspylonen. Er zijn geen gebouwen of bestanddelen gesitueerd van de vroegere elektriciteitscentrale.

Ook in de vast te stellen inventaris zijn de percelen 229B, 115K, 115L en 115M en de hoogspanningsinstallaties opgenomen in de afbakening. Bezwaarindiener haalt aan dat artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat onroerend goed kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Artikel 4.1.2 bepaalt dat een onroerend goed wordt geschrapt uit de inventaris als het niet langer erfgoedwaarde bezit of als het niet langer voldoende bewaard is. Bezwaarindiener vindt het evident dat het hoogspanningsstation en de hoogspanningspylonen op de percelen 229B, 115L en 115M geen enkele erfgoedwaarde hebben, omdat op deze percelen geenszins gebouwen of bestanddelen van de vroegere elektriciteitscentrale gesitueerd zijn. Voor wat betreft station en pylonen op 115K hebben de pylonen in geen geval enige erfgoedwaarde. Er blijkt evenmin dat het magazijn van de vroegere centrale waarin installaties zijn ondergebracht, enige relevante erfgoedwaarde heeft die een heropname in de vaststelling zou rechtvaardigen.

Daarom verzoekt bezwaarindiener deze percelen niet op te nemen binnen de afbakening van het erfgoedobject Electriciteitscentrale. Dit kan volgens bezwaarindiener op eenvoudige wijze gebeuren, vermits de installaties zijn ingeplant op afzonderlijke kadastrale percelen. De uitsluiting van de percelen doet op geen enkele manier afbreuk aan de erkenning van de erfgoedwaarden van de elektriciteitscentrale.

Bezwaarindiener vraagt ook rekening te houden met de werking van artikel 4.1.10 in het Onroerenderfgoeddecreet. Dit artikel bepaalt dat voor de vergunningsplichtige sloop van een onroerend goed opgenomen in een vastgestelde inventaris van het bouwkundig

erfgoed, de vergunningverlenende overheid haar beslissing dient te motiveren en dient aan te geven hoe ze de erfgoedwaarden in acht heeft genomen. Dit zou in geval van deze hoogspanningsstations en -pylonen onnodige en onwenselijke moeilijkheden kunnen meebrengen voor een eventuele sloop van de stations en pylonen.

3. PB Gelatins met bewaarde turbinehal van 1919 (erfgoedid 70473/aanduidingsid 116223), Duchéstraat Marius 260 Vilvoorde

Bezwaarindiener stelt dat op perceel Afd. 1 Sectie B perceelnummer 266E2 een hoogspanningspyloon is gelegen, deel uitmakend van de hoogspanningslijn 150.160-161 (IN254). Bezwaarindiener stelt vast dat dit perceel is opgenomen binnen de afbakening van erfgoedobject 70473 en binnen de afbakening van het vast te stellen bouwkundig element 116223.

De beschrijving van het erfgoedobject maakt volgens bezwaarindiener duidelijk dat de opname in de inventaris is ingegeven door de industriële waarde van de bedrijfssite PB Gelatins, in het bijzonder de bewaarde turbinehal van 1919. Nergens in de beschrijving wordt volgens bezwaarindiener verwezen naar de hoogspanningspyloon.

Bezwaarindiener haalt aan dat artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat onroerend goed kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Artikel 4.1.2 bepaalt dat een onroerend goed wordt geschrapt uit de inventaris als het niet langer erfgoedwaarde bezit of als het niet langer voldoende bewaard is. Bezwaarindiener vindt het evident dat de hoogspanningspyloon op perceel 266E2 geen enkele erfgoedwaarde heeft.

Daarom verzoekt bezwaarindiener dit perceel niet op te nemen binnen de afbakening van het erfgoedobject PB Gelatins met bewaarde turbinehal van 1919. Dit kan volgens bezwaarindiener op eenvoudige wijze gebeuren, vermits de pyloon is ingeplant op een afzonderlijk kadastraal perceel. De uitsluiting van het perceel doet op geen enkele manier afbreuk aan de erkenning van de erfgoedwaarden van de bedrijfssite PB Gelatins met bewaarde turbinehal van 1919.

Bezwaarindiener vraagt ook rekening te houden met de werking van artikel 4.1.10 in het Onroerenderfgoeddecreet. Dit artikel bepaalt dat voor de vergunningsplichtige sloop van een onroerend goed opgenomen in een vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, de vergunningverlenende overheid haar beslissing dient te motiveren en dient aan te geven hoe ze de erfgoedwaarden in acht heeft genomen. Dit zou in geval van deze pyloon onnodige en onwenselijke moeilijkheden kunnen meebrengen voor een eventuele sloop van de pyloon.

4. Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw (erfgoedid 70587/aanduidingsid 116312), de Bavaylei 116 Vilvoorde.

Bezwaarindiener stelt dat twee hoogspanningspylonen gelegen zijn op perceel Afd. 3 Sectie G perceelnummer 199P. Dit perceel is gesitueerd binnen de afbakening van het bouwkundig element Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw met ID 70587 en ook binnen de afbakening van het vast te stellen object ID 116312.

Bezwaarindiener stelt dat de beschrijving in de huidige inventaris duidelijk maakt dat de opname is ingegeven door de erfgoedwaarden van het gebouwenpatrimonium van het Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw en dat nergens in de beschrijving verwezen wordt naar de hoogspanningspylonen.

Bezwaarindiener haalt aan dat artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat onroerend goed kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris als het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Artikel 4.1.2 bepaalt dat een

onroerend goed wordt geschrapt uit de inventaris als het niet langer erfgoedwaarde bezit of als het niet langer voldoende bewaard is. Bezwaarindiener vindt het evident dat de hoogspanningspylonen geen enkele erfgoedwaarde hebben en dus niet het voorwerp kunnen uitmaken van de beoogde vaststelling.

Daarom verzoekt bezwaarindiener deze twee pylonen niet op te nemen binnen de afbakening van het erfgoedobject Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw. Hoewel de pylonen niet zijn ingeplant op een afzonderlijk kadastraal perceel staat volgens bezwaarindiener niets in de weg dat zij worden uitgesloten van de afbakening van het erfgoedobject. De uitsluiting van de pylonen doet op geen enkele manier afbreuk aan de erkenning van de erfgoedwaarden van het Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw.

Bezwaarindiener vraagt ook rekening te houden met de werking van artikel 4.1.10 in het Onroerenderfgoeddecreet. Dit artikel bepaalt dat voor de vergunningsplichtige sloop van een onroerend goed opgenomen in een vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, de vergunningverlenende overheid haar beslissing dient te motiveren en dient aan te geven hoe ze de erfgoedwaarden in acht heeft genomen. Dit zou in geval van deze pylonen onnodige en onwenselijke moeilijkheden kunnen meebrengen voor een eventuele sloop van de pylonen.

5. Electriciteitscentrale (erfgoedid 216237/aanduidingsid 119180), Steenokkerzeelstraat 58 Zaventem.

Bezwaarindiener stelt dat op het terrein Afd. 1 Sectie A perceelnummers 264S en 264T een hoogspanningsstation aanwezig is. Bezwaarindiener stelt dat dit hoogspanningsstation geëxploiteerd wordt in het gebouw van de vroegere elektriciteitscentrale opgenomen in de inventaris als erfgoedobject 216529, en ook in de vast te stellen fiche 119810.

Bezwaarindiener signaleert dat in de loop van 2022 werken gepland zijn aan het dak van de elektriciteitscentral om het dak aan te passen aan de huidige normen. Er zou een onderdak worden geplaatst, isolatie, en vervanging van defecte dakpannen. het bestaande dak en de bestaande dakpannen die geen vervaging behoeven, blijven behouden. Bezwaarindiener vraagt met deze geplande werken rekening te willen houden bij de beslissing over de vaststelling van dit gebouw. Voor zover deze werken niet onmogelijk gemaakt worden door het behoud van de opname van de elektriciteitscentrale in de vastgestelde inventaris, verzet bezwaarindiener zich hier niet tegen.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener stelt vast dat binnen de onderstaande bouwkundige elementen die voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed hoogspanningsposten of -pylonen gesitueerd zijn. Bezwaarindiener tekent bezwaar aan tegen de opname van deze elementen in de afbakening van voorliggende bouwkundige elementen.

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat bouwkundige elementen en gehelen steeds aangeduid worden op het plan op basis van de percelen zoals geregistreerd in het Grootschalig Referentiebestand of Basiskaart Vlaanderen (GRB). Dit geografisch informatiesysteem vormt de topografische referentie voor de aanduiding van de bouwkundige elementen en gehelen in de vastgestelde inventaris. Voor de afbakening van deze elementen wordt steeds uitgegaan van de volledige historische site. Om uit te maken welke onderdelen erfgoedwaarde hebben en bijgevolg voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris dienen steeds alle feitelijkheden uit het vaststellingsvoorstel beoordeeld te worden, zijnde de aanduiding op het plan, de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed, de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Zo is het mogelijk dat binnen de afbakening van het vast te stellen bouwkundig erfgoed elementen gelegen zijn die vreemd zijn aan het erfgoed en bijgevolg geen erfgoedwaarde

hebben. Indien deze elementen niet aangeduid als erfgoedelement of -kenmerk wordt aangenomen dat deze geen erfgoedwaarde hebben en worden deze geacht niet mee vastgesteld te zijn. De aanduiding van het vast te stellen bouwkundig erfgoed op het plan wijkt in de regel niet af van de afbakening van de historische site en de percelen zoals geregistreerd in het GRB.

1. Jezuïetenhof (erfgoedid 42596/aanduidingsid 115490), Rotselaarsesteenweg 85 Leuven

In het vaststellingsvoorstel, zoals ter inzage gebracht via de weblink URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>, wordt aangeduid welke elementen voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris op basis van de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed, de aanduiding op een plan en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Op basis van alle feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek dient beoordeeld te worden welke elementen erfgoedwaarde hebben en voorliggen voor vaststelling. Er dient opgemerkt te worden dat de hoogspanningspyloon op het perceel, kadastraal gekend als Leuven, Herent, Afdeling 15, Sectie B, perceelnummer 140C, niet aangeduid wordt als erfgoedelement in de benaming, de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, noch in de afzonderlijke erfgoedkenmerken zoals opgesomd in het vaststellingsvoorstel. Dit element heeft als dusdanig geen erfgoedwaarde en wordt geacht niet mee vastgesteld te zijn. Voor de aanduiding van het bouwkundig element op het plan wordt het historisch goed echter steeds in haar totaliteit afgebakend. Omwille van die reden wordt het perceel kadastraal gekend als Leuven, Herent, Afdeling 15, Sectie B, perceelnummer 140C aangeduid op het plan.

Artikel 4.1.10. van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat voor de sloop van een onroerend goed opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed de vergunningverlenende overheid in haar beslissing aangeeft hoe ze de erfgoedwaarden in acht heeft genomen indien een vergunning vereist is. De motiveringsplicht heeft enkel betrekking op de de onderdelen van het bouwkundig element die in de vastgestelde inventaris als erfgoedelement of -kenmerk zijn aangeduid en erfgoedwaarde hebben.

2. Elektriciteitscentrale (erfgoedid 70419/aanduidingsid 116175), Willemsstraat (Jan Frans) 200 Vilvoorde

a) Hoogspanningsstation 308kV (perceel 229B)

Deze elementen worden niet als erfgoedelement aangeduid in het vaststellingsvoorstel, i.e. de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. In de beschrijving worden enkel de elektriciteitscentrale met administratief gebouw, laboratorium en woningen voor het personeel ontworpen door Jean F. Petit aangeduid. Voorliggend hoogspanningsstation en -pylonen op perceel 229B hebben geen erfgoedwaarde en worden geacht niet mee vastgesteld te zijn. Toch wordt voor de aanduiding van het bouwkundig element op het plan steeds de afbakening van de volledige historische site beoogt, in casu de elektriciteitscentrale zoals kadastraal geregistreerd in 1960.

b) Hoogspanningsstation 150 kV (perceel 115K)

De elementen gelegen op het perceel 115K worden niet als erfgoedelement aangeduid in het vaststellingsvoorstel, i.e. de benaming, de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, noch in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris. Voorliggend hoogspanningsstation en -pylonen hebben geen erfgoedwaarde en worden geacht niet mee vastgesteld te zijn. toch wordt voor de aanduiding van het bouwkundig element op het plan steeds de afbakening van de volledige historische site beoogt, in casu de elektriciteitscentrale zoals kadastraal geregistreerd in 1960.

c) Hoogspanningspylonen op de percelen 115L en 115M

De elementen gelegen op de percelen 229B, 115K, 115L en 115M worden niet als erfgoedelement aangeduid in het vaststellingsvoorstel, i.e. de benaming, de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, noch in de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris. Voorliggende hoogspanningsstations en -pylonen hebben geen erfgoedwaarde en worden geacht niet mee vastgesteld te zijn. Het belang van dit object heeft zoals de bewaarindiener aangeeft vooral betrekking op het perceel 115W en 115S. Op deze percelen staan o.a. de beeldbepalende koeltorens, het administratief gebouw ontworpen door Jean F. Petit en de centrale zelf. De hoogspanningsstations en -pylonen staan niet beschreven in de inventaris bouwkundig erfgoed. Om duidelijk aan te geven welke erfgoedelementen aanwezig zijn op de site wordt de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken aangepast in: "Grootschalige inplanting van een industrieel complex, op het kadaster ingetekend in 1960, elektriciteitscentrale met administratief gebouw, laboratorium en woningen voor het personeel ontworpen door Jean F. Petit."

toch wordt voor de aanduiding van het bouwkundig element op het plan steeds de afbakening van de volledige historische site beoogt, in casu de elektriciteitscentrale zoals kadastraal geregistreerd in 1960. Omwille van die reden wordt de percelen kadastraal gekend als Vilvoorde, Afdeling 3, Sectie E, perceelnummers 115K, 115L en 115M en als Grimbergen, Afdeling 1, Sectie B, perceelnummer 229B aangeduid op het plan.

Artikel 4.1.10. van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat voor de sloop van een onroerend goed opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed de vergunningverlenende overheid in haar beslissing aangeeft hoe ze de erfgoedwaarden in acht heeft genomen indien een vergunning vereist is. De motiveringsplicht bij sloop heeft enkel betrekking op de onderdelen van het bouwkundig element die in de vastgestelde inventaris als erfgoedelement of -kenmerk zijn aangeduid en erfgoedwaarde hebben.

3. PB Gelatins met bewaarde turbinehal van 1919 (erfgoedid 70473/aanduidingsid 116223), Duchéstraat Marius 260 Vilvoorde

In het vaststellingsvoorstel, zoals ter inzage gebracht via de weblink URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>, wordt aangeduid welke elementen voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris op basis van de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed, de aanduiding op een plan en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Uit de beschrijving blijkt dit enkel om de bewaarde bakstenen turbinehal uit 1919 van twee bouwlagen en drie en vijf traveeën onder zadeldak te gaan. Er werd vastgesteld dat dit volume recent gesloopt werd. Het bouwkundig element 'PB Gelatins met bewaarde turbinehal van 1919' (erfgoedid 70473/aanduidingsid 116223), Duchéstraat Marius 260 Vilvoorde, wordt bijgevolg wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrappt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat deze geen erfgoedwaarde meer hebben.

4. Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw (erfgoedid 70587/aanduidingsid 116312), de Bavaylei 116 Vilvoorde.

In het vaststellingsvoorstel, zoals ter inzage gebracht via de weblink URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>, wordt aangeduid welke elementen voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris op basis van de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed, de aanduiding op een plan en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Op basis van alle feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek dient beoordeeld te worden welke elementen erfgoedwaarde hebben en voorliggen voor vaststelling. Er dient opgemerkt te worden dat de hoogspanningspylonen

gelegen zijn op het perceel, kadastraal gekend als Vilvoorde, Afdeling 3, Sectie G, perceelnummer 199P, niet aangeduid wordt als erfgoedelement in de benaming, de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, noch in de afzonderlijke erfgoedkenmerken zoals opgesomd in het vaststellingsvoorstel. Deze elementen hebben geen erfgoedwaarde en wordt geacht niet mee vastgesteld te zijn. Uit de beschrijving blijken de erfgoedkenmerken en -elementen enkel betrekking te hebben op de gebouwen van de tuinbouwschool. De hoogspanningspylonen hebben geen erfgoedwaarde en zijn niet vermeld in de beschrijving. Deze worden geacht niet mee vastgesteld te zijn. Om duidelijk aan te geven welke erfgoedelementen aanwezig zijn op de site wordt de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken aangepast in: "Uitgestrekt domein van het voormalige 'Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw' met hoofdgebouw, eerstesteenlegging in 1931, conciërgewoning en overige gebouwen verspreid over het terrein, waaronder klaslokalen, loodsen, bedrijfsgebouwen en serres."

Voor de aanduiding van het bouwkundig element op het plan wordt steeds de afbakening van de volledige historische site beoogt, zijnde het schooldomein van het voormalig 'Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw'. Het bouwkundig element 'Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw' wordt aangeduid op het plan op basis van het perceel zoals geregistreerd in het Grootchalig Referentiebestand of Basiskaart Vlaanderen (GRB). Dit geografisch informatiesysteem vormt de topografische referentie voor de aanduiding van de bouwkundige elementen en gehelen in de vastgestelde inventaris. In voorliggend geval wordt het volledige perceel, kadastraal gekend als Vilvoorde, Afdeling 3, Sectie G, perceelnummer 199P, ingetekend. Er wordt vastgesteld dat de registratie van dit perceel inmiddels gewijzigd werd in het GRB. De polygoon van voorliggend bouwkundig element wordt aangepast naar de meest recente weergave van het kadastraal perceel op het GRB.

Artikel 4.1.10. van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat voor de sloop van een onroerend goed opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed de vergunningverlenende overheid in haar beslissing aangeeft hoe ze de erfgoedwaarden in acht heeft genomen indien een vergunning vereist is. De motiveringsplicht heeft enkel betrekking op de de onderdelen van het bouwkundig element die in de vastgestelde inventaris als erfgoedelement of -kenmerk zijn aangeduid en erfgoedwaarde hebben.

5. Electriciteitscentrale (erfgoedid 216237/aanduidingsid 119180), Steenokkerzeelstraat 58 Zaventem.

Er dient opgemerkt te worden dat de opname van voorliggend bouwkundig element in de vastgestelde inventaris ingevolge artikel 4.1.8. van het Onroerenderfgoeddecreet geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, zoals goedgekeurd op 17 juli 2015, werd de lokale overheid verantwoordelijk gesteld voor het beoordelen van werken aan het niet-beschermd en louter vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied. Het is de verantwoordelijkheid van de vergunningverlenende overheid om geplande aanpassingswerken te beoordelen op basis van de erfgoedwaarden van het vastgesteld bouwkundig erfgoed.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit.

Het bouwkundig element 'Elektriciteitscentrale (erfgoedid 70419/aanduidingsid 116175), Willemsstraat (Jan Frans) 200 Vilvoorde, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De beschrijving wordt: "Grootchalige inplanting van een industrieel complex, op het kadaster ingetekend in 1960, electriciteitscentrale met administratief gebouw, laboratorium en woningen voor het personeel ontworpen door Jean F. Petit."

Het bouwkundig element 'PB Gelatins met bewaarde turbinehal van 1919' (erfgoedid 70473/aanduidingsid 116223), Duchéstraat Marius 260 Vilvoorde, wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De onroerende goederen worden daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat deze niet langer voldoende goed bewaard zijn en geen erfgoedwaarde meer hebben.

Het bouwkundig element 'Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw', (erfgoedid 70587/aanduidingsid 116312), de Bavaylei 116 Vilvoorde, wordt opgenomen met een aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Deze wordt gewijzigd in "Uitgestrekt domein van het voormalige 'Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw' met hoofdgebouw, eerstesteenlegging in 1931, conciërgewoning en overige gebouwen verspreid over het terrein, waaronder klaslokalen, loodsen, bedrijfsgebouwen en serres."

Bezwaar B_000165: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Burgerhuis (erfgoedid 303405/aanduidingsid 303405), Laarheidestraat 1 Beersel.

Bezwaarindiener vernam via schrijven van de gemeente Beersel dat het burgerhuis deel uitmaakt van het openbaar onderzoek over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Alhoewel bezwaarindiener het eens is dat het gebouw veel klasse heeft, in het bijzonder de voorgevel, en waarschijnlijk in het verleden behoort heeft tot de burgerij, en nog steeds één van de mooie gebouwen in het centrum van Beersel is, wenst deze niet dat dit gebouw opgenomen wordt als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener meent immers dat dit in de toekomst een beperking kunnen zijn voor het gebruik en de indeling van het gebouw. Bezwaarindiener stelt dat de dokterspraktijk met woongelegenheden die er nu onderdak vinden, op termijn zullen verdwijnen en wenst de vrijheid te behouden om het gebouw een ander perspectief of bestemming te geven, met alle respect. Ook om privacyredenen wenst bezwaarindiener niet dat het gebouw geciteerd wordt op de website van onroerend erfgoed

Behandeling van het bezwaar:

Het bezwaarschrift tegen de opname van het onroerend goed, gelegen Laarheidestraat 1 in Beersel, in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed is niet ontvankelijk.

Bezwaarindiener gaat niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant. Bezwaren kunnen enkel handelen over de gegevens uit het vaststellingsvoorstel, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat het bouwkundig element of geheel niet meer over voldoende erfgoedwaarde beschikt ingevolge sloop of verbouwing. Ten slotte kan de erfgoedwaarde van het bouwkundig element of geheel in vraag gesteld worden op basis van argumenten.

Bezwaarindiener motiveert niet waarom hij of zij meent dat voorliggend goed niet in aanmerking komt voor opname in de vastgestelde inventaris. Het bezwaarschrift is bijgevolg niet ontvankelijk.

Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat de opname van een onroerend goed in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging en dientengevolge een eventuele herbestemming of functiewijziging an sich niet in de weg kan staan.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000166: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Burgerhuis (erfgoedid 39512/aanduidingsid 113981), Sint-Katharinvest 2 Halle.

Bezwaarindiener geeft aan in het kader van het openbaar onderzoek omtrent de vast te stellen inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant hiernavolgende opmerkingen en bezwaren te willen indienen. Bezwaarindiener merkt op dat het openbaar onderzoek werd verlengd tot en met 18 juni 2020, zodat voorliggende opmerkingen en bezwaren tijdig zijn ingediend.

1. Situering van het erfgoedobject 'Burgerhuis' (erfgoedid 39512)

Bezwaarindiener geeft het vaststellingsvoorstel voor het bouwkundig element 'Burgerhuis', Sint-Katharinvest 2 Halle weer zoals raadpleegbaar op de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>). Bezwaarindiener sluit foto's van Google Streetview in met opnamedatum september 2013.

Bezwaarindiener verklaart de intentie te hebben een woonbouwproject te realiseren dat de percelen omvat gelegen aan de Ninoofsesteenweg 33, 39, 45 en aan de Sint-Katharinvest 2 en 4, kadastraal gekend onder Halle, 1ste Afdeling, Sectie G, nummers 181/A/2, 181/L/2, 181/T/2. Bezwaarindiener merkt op dat het de bedoeling is om de bestaande bebouwing af te breken, en te voorzien in een meergezinswoning bestaande uit een ondergrondse parking, twee gelijkvloerse handelsruimtes en appartementen.

Bezwaarindiener stelt vast dat het pand Sint-Katharinvest 2 opgenomen werd op de inventaris van het bouwkundig erfgoed, en in het kader van het openbaar onderzoek op de lijst met vast te stellen objecten staat.

2. Opmerkingen en bezwaren

Bezwaarindiener is van oordeel dat het pand gelegen aan Sint-Katharinvest 2 te 1500 Halle niet op de lijst met vast te stellen objecten kan worden weerhouden, en aldus van deze lijst dient te worden geschrapt wegens geen erfgoedwaarde meer.

Bezwaarindiener stelt dat dit onroerend goed, omschreven als 'burgerhuis' aan Sint-Katharinvest 2, onderdeel uitmaakt van een buurt welke reeds geruime tijd door leegstand wordt gekenmerkt, dit zowel ter hoogte van de Ninoofsesteenweg als ter hoogte van Sint-Katharinvest.

Op 16 december 2019 heeft bezwaarindienende partij een omgevingsvergunningaanvraag ingediend bij het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Halle met betrekking tot de percelen gelegen op de hoek van de Sint-Katharinvest en Ninoofsesteenweg te Halle met vooropgestelde sloop van de woningen Ninoofsesteenweg 33, 39, 41, 43 en 45 en de woningen Sint-Katharinvest 2 en 4. In zijn verslag kwam de gemeentelijke omgevingsambtenaar op te merken dat, met uitzondering van Ninoofsesteenweg 33, al deze woningen onbewoond zijn op de verdiepingen, en enkel het gelijkvloers tot voor kort dienstig was als handelsruimte (tuincentrum) en stockageruimte. Uit deze zich sinds geruime tijd voordoende leegstand komt aldus op onbetwiste wijze naar voor dat de betreffende woningen functioneel niet langer als aangepast aan de huidige woonbehoeften worden aanzien. Deze worden als functioneel achterhaald bestempeld, en dit geldt ook voor de woning Sint-Katharinvest 2.

Bezwaarindiener haalt aan dat in het kader van voormelde vergunningaanvraag advies werd ingewonnen bij de dienst Onroerend Erfgoed (adviezen@onroenderfgoed.be), dat evenwel op 07/02/2020 uitdrukkelijk kwam te stellen: "Geen advies vereist. Hou wel rekening met de archeologieregeling".

Uit deze stellingname vanwege het Agentschap Onroerend Erfgoed en de daarmee verbonden afwezigheid van inhoudelijk advies leidt bezwaarindiener af dat de bestaande gebouwen waarvan de afbraak wordt beoogd, niet van zodanige erfgoedkundige waarde getuigen, dat het behoud ervan als enige valabele optie wordt aanzien en de vermeende authenticiteit ervan dient te worden behouden. Bezwaarindiener stelt dat dit ook niet het geval is, wanneer deze gebouwen fysisch en naar hun aanwending toe worden aanschouwd. Bezwaarindiener stelt dat deze zich niet meer in een goede bouwtechnische toestand bevinden, en niet langer beantwoorden aan de huidige energieprestatie regelgeving.

Alle gebouwen, met inbegrip van de woning Sint-Katharina 2, geven volgens bezwaarindiener zonder uitzondering een vetuste indruk, en zijn als vroegere handelszaak of woning allemaal leegstaand, met de enkele uitzondering van het hoekhuis Ninoofsesteenweg 33.

Bezwaarindiener stelt dat het blijkt een economische en maatschappelijke realiteit ter plaatse uit te maken dat deze bestaande bebouwing niet meer van zodanige waarde wordt geacht dat deze nog kan worden gerenoveerd en voor bewoning of handelsdoeleinden kan worden gebruikt. De afbraak en vernieuwbouw middels een woonproject betreft volgens bezwaarindiener naar de werkelijkheid de enige mogelijkheid om aan deze leegstaande en onaantrekkelijk geworden stadsbuurt een haalbare reconversie te verlenen.

De jarenlange leegstand op de verdiepingen getuigt volgens bezwaarindiener van compleet uitgeleefde gebouwen en een bouwfysische staat waarvan de renovatie en upgradering naar de hedendaagse woonnormen, voor zover bouwkundig al mogelijk, zeer grote kosten met zich meebrengt, welke op heden door niemand reeds werden opgebracht, en welke naar de realiteit als onhaalbaar worden bestempeld. Behoud van deze bestaande bebouwing, met inbegrip van de woning Sint-Katharinvest 2, komt volgens bezwaarindiener enkel maar te leiden tot een verdere verloedering van deze stadsbuurt en het aanhouden van de leegstand ervan, zodat het behoud om de enkele reden van vermeende erfgoedwaarde stedenbouwkundig en maatschappelijk gezien geenszins opweegt tegen de vernieuwing ervan middels een modern woonproject.

Bezwaarindiener merkt op dat wat betreft de vermeende historische waarde welke aan het pand Sint-Katharinvest 2 wordt toegemeten, dient te worden vastgesteld dat deze, uitgaande van het object zelf, niet als geweldig groot kan worden bestempeld. Minstens, ingevolge het onbruik van de woning en van de omgevende bebouwing, is ieder historisch karakter ervan door de tijd heen komen te verdwijnen, en verleent het pand op heden enkel nog een compleet gedateerde indruk, waaraan samen met de buurt waarin het zich bevindt niet meer kan worden tegemoet gekomen. Bezwaarindiener stelt dat architecturaal kan worden gesteld dat de betreffende woning aan Sint-Katharinvest 2 qua waarde evenzeer kan worden gerelativeerd, zowel wat betreft gehanteerde bouwtechnieken, typologie van het gebouw als afwerking ervan, alwaar deze woning samen met de woning Sint-Katharina 4 niet onmiddellijk een eyecatcher (meer) voor de straat en de omgeving uitmaakt.

Bezwaarindiener stelt dat de Inventaris Bouwkundig Erfgoed dateert van 1981, aldus van bijna een 40-tal jaren geleden, en dat in de tussentijd het gebouw zowel functioneel als bouwkundig enkel maar een totale depreciatie is komen te ondergaan, en bouwtechnisch ingevolge de leegstand in een eerder preciaire toestand is beland.

Bezwaarindiener meent dat er heel wat ingrepen zouden moeten worden genomen om het gebouw te laten voldoen aan de huidige normen op het vlak van isolatie, energievoorzieningen, verluchting en brandveiligheid, en alleen al om het bouwwerk enkele decades opnieuw te laten meegaan zou een totale renovatie moeten worden doorgevoerd, ook wat betreft de structurele elementen van de bouw, zoals gevels, binnenmuren en bedaking.

Bezwaarindiener vindt dat de vermeende authenticiteit van deze bebouwing en de erfgoedkundige waarde ervan inmiddels minstens achterhaald te noemen is, zodat het behoud ervan geen maatschappelijke noodzaak in zich houdt, integendeel.

Bezwaarindiener stelt dat hij of zij met deze visie niet alleen staat, getuige de afwezigheid van enig gemotiveerd advies afkomstig van het Agentschap Onroerend Erfgoed en de door de gemeentelijke omgevingsambtenaar geëtalereerde visie in het kader van de recent voorgelegde bouwaanvraag.

Bezwaarindiener stelt concluderend dat - ook afgezet ten overstaan van de omgevende bebouwing - de historische en architecturale waarde van het pand Sint-Katharinvest 2 te 1500 Halle, sedert de opname ervan op de Inventaris Bouwkundig Erfgoed enkel maar is komen te verdwijnen.

Van enige relevante erfgoedwaarde is volgens bezwaarindiener, ook ingevolge algemene verloedering van de buurt, op heden geen sprake meer.

Ingevolge de leegstand en onbruik van het pand bevindt het gebouw zich bouwkundig in een precaire toestand, en kunnen enkel maar draconische renovatiemaatregelen en tot een herstel van de woonfunctie leiden, zijnde financiële en materiële inspanningen waaromtrent door de jaren heen niemand de moed had om deze op te brengen.

Bezwaarindiener stelt dat dit niet enkel voor het pand aan de Sint-Katharinvest 2 geldt, maar evenzeer voor een heel aantal andere panden waarmee de vroegere burgerwoning een cluster vormt.

Om de redenen als voorgaand aangegeven kan het object ID 39512 volgens bezwaarindiener niet op de lijst van te behouden erfgoedobjecten worden aangehouden, en dient het op de lijst van geschrapte erfgoedobjecten te worden ondergebracht.

Het enige realistische en valabele uitgangspunt met betrekking tot het pand Sint-Katharinvest 2 te Halle is volgens bezwaarindiener, om het samen met de omgevende bebouwing, te slopen, teneinde plaats te kunnen maken voor een modern woonproject dat aan de plaatselijke buurt een algehele heropstanding kan komen te verlenen.

Bezwaarindiener verzoekt het object ID 39512, gekend als burgerhuis aan Sint-Katharinvest 2 te 1500 Halle uit de lijst van vast te stellen objecten te schrappen, en niet in het definitieve vaststellingsbesluit op te nemen.

Mocht de wens of de gelegenheid zich voordoen om de bezwaarindieners ter zake te horen, dan zullen de bezwaarindieners van deze mogelijkheid graag gebruik maken.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener wenst aan te tonen dat het goed gelegen Sint-Katharinvest 2 dat momenteel voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris niet langer voldoende goed bewaard is en de erfgoedwaarden niet langer toereikend zijn voor opname.

1. Onvoldoende goed bewaard

Bezwaarindiener motiveert niet waarom hij of zij meent dat voorliggend goed niet langer voldoende goed bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris en levert geen concrete feitelijkheden aan die deze stellingname onderschrijven. Er dient benadrukt te worden dat het feit dat het goed onbewoond is op generlei wijze aantoonbaar dat de woning onvoldoende goed bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Normale tekenen van ouderdom en gebrekkig onderhoud, zoals beperkte scheurvorming en scheefstand, uitvallen van voegen, beperkt materiaalverlies, lekken in een dak of opstijgend vocht, zijn op zich geen redenen om een onroerend goed uit een vastgestelde inventaris te schrappen. Op basis van de recente foto van het goed die bezwaarindiener bij zijn of haar schrijven voegt dient vastgesteld te worden dat het burgerhuis recent nog in een voldoende goed bewaarde toestand voor opname in een vastgestelde inventaris geregistreerd werd. Op de foto zijn de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris nog duidelijk afleesbaar.

Het bezwaarschrift toont geenszins aan dat de werken, die nodig zijn om de gebreken te verhelpen, niet mogelijk zijn zonder de erfgoedwaarden te schaden of dat herstel de facto betekent dat het overgrote deel van het pand zou herbouwd moeten worden. De vermeende gebreken van de woning zijn onvoldoende gestaafd, waardoor de gebrekkige bewaringstoestand van het relict niet is aangetoond.

2. Erfgoedwaarde

Bezwaarindiener wenst aan te tonen dat het goed niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt voor opname in een vastgestelde inventaris.

Het bouwkundig element 'Burgerhuis', Sint-Katharinvest 2 in Halle, werd in 1975 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de stad Halle (1971-1975). Het goed is sinds 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Het bouwkundig element ligt momenteel voor om opnieuw opgenomen te worden in een vastgestelde inventaris, omwille van haar historische en architecturale waarde als representatief voorbeeld van een burgerhuis uit de 19de eeuw.

Bezwaarindiener meent af te leiden uit het feit dat het agentschap Onroerend Erfgoed geen advies uitbracht bij de omgevingsvergunningsaanvraag van 16 december 2020 dat de bestaande gebouwen waarvan bezwaarindiener de afbraak beoogt, niet langer van erfgoedkundige waarde getuigen, dat het behoud ervan als enige valabele optie wordt aanzien en de vermeende authenticiteit ervan dient te worden behouden. Bezwaarindiener lijkt eenzelfde conclusie te willen trekken uit de bevindingen in het verslag van de gemeentelijke omgevingsambtenaar bij de beoordeling van de aanvraag. De bevindingen uit beide administratieve handelingen zijn echter niet correct.

Het feit dat het agentschap in voorliggend omgevingsvergunningstraject geen advies uitbracht doet op generlei wijze uitspraak over de erfgoedwaarden van het vastgesteld bouwkundig erfgoed dat mogelijk bezwaard wordt door voorliggende omgevingsvergunningsaanvraag. Het geeft louter aan dat advisering door het agentschap niet tot de omgevingsprocedure behoort. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, zoals goedgekeurd op 17 juli 2015, werd de lokale overheid verantwoordelijk gesteld voor het beheer van het vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied. Het is de verantwoordelijkheid van de vergunningverlenende overheid om aanvragen voor werken te beoordelen op basis van de erfgoedwaarden van het vastgesteld bouwkundig erfgoed dat voorligt in het omgevingsvergunningstraject. Bezwaarindiener stelt volledig onterecht dat het feit dat geen advies uitgebracht werd bij de omgevingsvergunningsaanvraag zou aangeven dat het goed niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikt.

Ook het verslag van de gemeentelijke omgevingsambtenaar wordt onterecht aangehaald als argument voor het ontbreken van erfgoedwaarde. De behandeling van deze omgevingsaanvraag toont zelfs het tegenovergestelde aan. Er dient benadrukt te worden dat de betreffende omgevingsvergunning op 17 april 2020 door het college van burgemeester en schepenen van de Stad Halle geweigerd werd, waarbij als één van de redenen het feit dat de karakteristieke en historische waarde van de Katharinvest met haar kleinschaligheid en eenheid van de architectuur in de vesten die de stad authentiek maken, bewaard dient te blijven, opgegeven werd. Dit standpunt werd bevestigd in het besluit van 10 september 2020 van de Deputatie van de Provincie Vlaams-Brabant bij het beroep ingesteld tegen de weigering van het college van burgemeester en schepenen. De Deputatie bevestigt: gelet op de erfgoedsituatie (woning Sint-Katharinvest 2 is vastgesteld bouwkundig erfgoed, drie woningen zijn opgenomen in de inventaris van het stedenbouwkundig en architecturaal erfgoed in de historische stadskern en de voorgevels grenzen aan het beschermd stadsgezicht) is het nodig dat de kleinschaligheid en de

eenheid in architectuur langs de Sint-Katharinvest zowel uit ruimtelijk als historisch standpunt wordt gevrijwaard en versterkt. Het zijn onder meer deze karakteristieke vesten die de stad Halle authentiek maken.

Bezwaarindiener meent dat de historische waarde van het pand Sint-Katharinvest 2 niet groot is. Hij haalt de leegstand en de omgeving aan als argumenten.

Er dient opgemerkt te worden dat het feit dat het burgerhuis momenteel niet bewoond wordt of geen bestemming kent geen afbreuk doet aan de historische waarde van het goed, die ingegeven wordt door haar representativiteit als rijhuis in stedelijke context uit de 19de eeuw. Het historische karakter van de woning is nog afdoende herkenbaar in de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris, namelijk de lijstgevel met klassieke gevelindeling van vijf traveeën geritmeerd door steekboogvensters met lekdrempel. Het feit dat de woning volgens bezwaarindiener een compleet gedateerde indruk zou nalaten toont niet aan dat de woning niet langer historische waarde bezit, maar lijkt eerder als subjectief waardeoordeel de ouderdom van voorliggend goed te bevestigen.

Bezwaarindiener argumenteert dat de architecturale waarde niet hoog is. Bezwaarindiener vindt dat de authenticiteit van de woning en erfgoedwaarde inmiddels achterhaald is. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat de woning zowel functioneel als bouwkundig een waardevermindering heeft ondergaan, en bouwtechnisch ingevolge de leegstand in een eerder precaire toestand is beland. Bezwaarindiener meent dat om het gebouw te laten voldoen aan de huidige normen op vlak van isolatie, energievoorzieningen, verluchting en brandveiligheid een totale renovatie moet worden doorgevoerd.

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat het beeldbepalend karakter van de woning in het straatbeeld en de onmiddellijke omgeving buiten beschouwing werd gelaten bij de afweging op basis van de erfgoedcriteria. Voorliggende woning heeft architecturale waarde als representatief en herkenbaar voorbeeld van een 19de-eeuws burgerhuis in stedelijke context. De woning is nog steeds als dusdanig herkenbaar door haar klassieke vormgeving en gevelindeling, gekenmerkt door een lijstgevel van vijf traveeën en drie bouwlagen geritmeerd door steekboogvensters met lekdrempel. Deze erfgoedkenmerken en -elementen zijn op heden nog steeds aanwezig en afdoende afleesbaar. Op basis van de recente informatie van het goed die bezwaarindiener aanlevert dient vastgesteld te worden dat de authenticiteit van de woning niet gewijzigd is sinds de initiële opname van het goed in de vastgestelde inventaris. Het goed beschikt als dusdanig nog steeds over voldoende erfgoedwaarde voor opname in een vastgestelde inventaris.

Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het feit dat de woning een waardevermindering zou hebben ondergaan en zich een totaalrenovatie opdringt op generlei wijze invloed uitoefent op de erfgoedwaarden op basis van dewelke het onroerend goed voorgedragen wordt voor opname in de vastgestelde inventaris.

Op basis van bovenstaande dient vastgesteld te worden dat het bouwkundig element 'Burgerhuis', Sint-Katharinvest 2 in Halle, erfgoedwaarde heeft en voldoende goed bewaard is voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000167: zie bezwaar B_000087

Bezwaar B_000168: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Twee stadswoningen (erfgoedid 70471/aanduidingsid 116222), Duchéstraat (Marius) 43-45 Vilvoorde.

Bezwaarindiener geeft aan te willen dat de woning met huisnummer 43 niet meer behouden wordt in de inventaris van vastgesteld erfgoed. In 2009 heeft men de voorgevel laten verbouwen, met een stedelijke bouwvergunning, omdat de metalen steunbalk boven de pui rot geworden was. Het schrijnwerk van de pui en de structuur met de voordeur waren behoorlijk versleten. Het ging ook nog om enkel glas. De risico's en mogelijk schade aan de gevels van de aanpalende huizen was te groot om de steunbalk te vervangen. Daarom werd er gekozen om de pui te vervangen door een normale voorgevel met een deur en een raam van normaal formaat. Het uitzicht van de woning is daardoor drastisch gewijzigd. Bezwaarindiener sluit een foto van de huidige toestand in, om dit te illustreren.

Behandeling van het bezwaar:

De gegevens die bezwaarindiener aanreikt zijn correct. Er wordt vastgesteld dat de twee woningen, gelegen Marius Duchéstraat 43-45, die voorlagen voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed als 'Twee stadswoning' niet langer over voldoende erfgoedwaarde beschikken. De woning, gelegen Marius Duchéstraat 43 werd verbouwd, waarbij de originele pui verwijderd werd. De uitgevoerde aanpassingswerken aan nummer 43 hebben invloed op de erfgoedwaarden van het ensemble van de twee stadswoningen, waarbij geconcludeerd wordt dat deze niet langer toereikend zijn voor opname in de vastgestelde inventaris. Het bouwkundig element wordt om die reden niet langer opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Twee stadswoningen' (erfgoedid 70471/aanduidingsid 116222), Duchéstraat (Marius) 43-45 Vilvoorde, wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De onroerende goederen worden daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat deze geen erfgoedwaarde meer hebben.

Bezwaar B_000169 en B_000194: Twee bezwaren bij de vaststelling van een bouwkundig geheel: 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322), Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, 47, Minderbroedersstraat 12, 32 Leuven.

Bezwaar B_000169

Bezwaarindiener B_000169 vraagt het behoud van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen als vastgesteld inventarisobject, Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, Minderbroederstraat 12, 32 Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan dat in het kader van het Realisatieconvenant Onroerend Erfgoed Hertogensite te Leuven te lezen staat dat: De volledige site opgenomen is als geheel in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, als Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen, ID: 126849

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat ook in het RUP GGRL3_170310_Toelichten te lezen staat onder '6.2.4. Motivatie sloop van (grote delen van) vastgestelde inventarisitems' dat: Hoewel de volledige site (Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen) als bouwkundig geheel werd opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, werd in

samenspraak met het agentschap Onroerend Erfgoed geconcludeerd dat enkel de panden die afzonderlijk als relict beschreven worden in de vastgestelde inventaris voldoende erfgoedwaarde hebben om als erfgoedpand bestempeld te worden.

Bezwaarindiener meent dat in dit hogere verhaal van het Hertogensiteproject deze zienswijze rond het statuut van bouwkundig geheel van Sint-Rafaël- en Sint-Pieterziekenhuizen als erfgoedobject niet correct is. Volgens de voormalige beoordeling en logica van het agentschap uit 2012 is het geheel van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen als bouwkundig geheel met een duidelijke verantwoording en inhoud vastgesteld. Dit omwille van de specifieke ontwikkelingsgeschiedenis van deze site, als geheel van een medische zorgcampus, vanaf de vroegere middeleeuwen met het Oud Gasthuis tot op vandaag. Hierbij is zowel het natuurlandschap als het cultuurlandschap belangrijk. Dit betreft zowel de natuur, gekenmerkt door de aanwezige armen van de Dijle en Voer en het reliëf in relatie met de geografie, als de culturele ingrepen door de mens waaruit de morfologie van de site is ontstaan. Deze morfologie en ontwikkelingsstructuur in relatie tot de omgeving bepalen in sterkere mate dan de aparte relictten op zichzelf de historische site. Elke behandeling van al de betekenisvolle relictten moet in relatie blijven tot het geheel van de site en zijn historische context.

Bezwaarindiener stelt dat door deze beperking van erfgoed tot de delen de uitwerking van het huidige herbestemmingsproject Hertogensite in zijn samenhang als bouwkundig geheel te kort schiet. Bezwaarindiener merkt op dat door het onzorgvuldig verwijderen van een aantal waardevolle vastgestelde relictten - zoals de Verpleegstersschool, stookhuis en heekunde - en het verlaten van de aanwezige ontwikkelingsstructuur (morfologie) doorheen de eeuwen met alle ruimtelijke kenmerken voor de huidige ad-hoc invullingen van woonblokken, de intrinsieke structuur ontwracht wordt. Bezwaarindiener meent dat enkel een behandeling van de site als een 'bouwkundig geheel' deze site in zijn globale context had kunnen behouden.

Om bovenstaande redenen vraagt bezwaarindiener uitdrukkelijk de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen te behouden als bouwkundig geheel op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaar B_000194

Bezwaarindiener B_000194 geeft aan dat in het algemene verloop van de ontwikkeling van visies en beslissingen voor de Hertogensite een en ander heel onduidelijk blijft. Voorafgaand aan het RUP Hertogensite van 27 maart 2017 werd volgens bezwaarindiener in een aantal documenten de sloop van de Verpleegstersschool, het Stookhuis en een gedeelte van Materniteit al vastgelegd, met name in de Erfgoednota Hertogensite (Joke Buijs, stad Leuven) van 29 november 2013, de Krijtlijnen Masterplan Hertogensite van 17 december 2013 en het Masterplan Hertogensite van 8 december 2014.

Bezwaarindiener merkt op dat in de Erfgoednota Hertogensite voor de Verpleegstersschool nog voorbehoud gemaakt werd, uitgaande van de toen nog aanwezige erfgoedwaarden en het feit dat bijkomend stabiliteitsonderzoek nodig was om de behoudsopties te kunnen evalueren. Bezwaarindiener meent dat dit initieel voorwaardelijk standpunt niet meer terug te vinden is in de Krijtlijnen Masterplan Hertogensite van december 2013. Bezwaarindiener meent dat hierbij ook aan de vaststelling als bouwkundig erfgoed van een aantal afzonderlijke gebouwen en de site als geheel voorbij werd gegaan.

Bezwaarindiener geeft aan dat de vertaling van de Krijtlijnen naar het Masterplan Hertogensite een jaar in beslag nam en meent dat hierbij onzorgvuldig en selectief werd omgegaan met het erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat de sloop van de Verpleegstersschool en andere vastgesteld bouwkundig erfgoed toen reeds expliciet als uitgangspunt naar voren kwam.

Bezwaarindiener merkt op dat de private ontwikkelaar intensief betrokken was bij de voorbereiding van het Masterplan Hertogensite, dat de Stad Leuven liet opmaken. Bezwaarindiener meent dat in de startnota zoals opgemaakt door de verschillende partijen de erfgoedwaarden van de Verpleegstersschool geminimaliseerd en zelfs ontkend werden.

Bezwaarindiener geeft aan dat in september 2014 het agentschap Onroerend Erfgoed door de stad Leuven geraadpleegd werd, in het kader van een onderzoek tot milieueffectrapportage, in functie van het Masterplan. Bezwaarindiener merkt op dat het agentschap de algemene visie en concepten van het masterplan betreffende landschappelijk en bouwkundig erfgoed hierbij ondersteunde.

Bezwaarindiener geeft aan dat bij de verantwoording voor de sloop benadrukt werd dat dit de beslissingsbevoegdheid is van de Stad Leuven. Volgens bezwaarindiener werd de stabiliteit hierbij niet langer als motivatie gehanteerd, maar werd het aspect mobiliteit voor het eerst aangehaald. Bezwaarindiener meent dat de motivatie bijgestuurd diende te worden omdat de MER-screening met betrekking tot de stabiliteit en brandveiligheid niet ondersteund werd omwille van de aanwezige erfgoedwaarden. Bezwaarindiener geeft aan dat het agentschap Onroerend Erfgoed in haar advies van oktober 2014 stelde dat de mobiliteitsdoelinden geen reden kunnen zijn voor de sloop van de Verpleegstersschool en de Stad Leuven hierop aangaf dat de Verpleegstersschool omwille van de beleidskeuzes binnen de stad met betrekking tot mobiliteit gesloopt zal worden.

Bezwaarindiener meent uit het feit dat het agentschap Onroerend Erfgoed in haar advies van juni 2016 meedeelde dat de erfgoedwaarden van het klooster en de verpleegstersschool Sint-Elisabeth nog steeds aanwezig zijn de bemerkingen van de Stad Leuven bij de verdere uitwerking van het RUP niet ondersteunde.

Bezwaarindiener merkt op het agentschap in haar advies bij het RUP de mogelijkheid van de bouw van een woontoren van 14 bouwlagen op de oostelijke oever van de Dijle naast de beschermde fragmenten van de Eerste Stadsmuur niet ondersteunde, maar alsnog gunstig advies uitbracht mits bij de verdere opmaak van het RUP haar bemerkingen werden meegenomen en het plan hieraan werd aangepast. Bezwaarindiener meent dat dit in het uiteindelijk goedgekeurde RUP - definitief vastgesteld door de gemeenteraad op 23 maart 2017 – niet of onvoldoende het geval was.

Bezwaarindiener betreurt dat in het Realisatieconvenant Onroerend Erfgoed geen ernstig voorbehoud gemaakt werd met betrekking tot het vastgesteld bouwkundig geheel Ziekenhuissite Sint-Pieter- en Sint-Rafaël en van de vastgestelde inventarisitems op de site. Bezwaarindiener geeft aan dat dit louter een verbintenkader was voor het aanwezige erfgoed tussen de verschillende partijen.

Bezwaarindiener meent dat de motivatie voor de sloop van de Verpleegstersschool, de Vleugel In- en Uitwendige Ziekten en het Stookhuis in het Realisatieconvenant Onroerend Erfgoed niet overeenstemt met eerdere adviezen. Bezwaarindiener merkt op dat hierbij gesteld werd dat afbraak enkel kan mits documentatie conform de richtlijnen en het toezicht op het vervullen van de randvoorwaarde volledig werd overgelaten aan de erkende onroerenderfgoedgemeente Leuven.

Bezwaarindiener merkt op dat de sloop van de vastgestelde inventarisitems al in het Masterplan een uitgangspunt vormde en deze in het RUP beslist werd en vervolgens tussen de verschillende partijen in het Realisatieconvenant contractueel vastgelegd werd.

Bezwaarindiener geeft aan dat de overheden door het Realisatieconvenant zich er toe verbinden de hierin opgenomen afspraken na te komen, zo ook de sloop van de vastgestelde inventarisitems, waaronder deze van de Verpleegstersschool, het Stookhuis en de Vleugels In- en Uitwendige Ziekten. Dit maakt het volgens bezwaarindiener onmogelijk bij toekomstige omgevingsvergunningaanvragen een ander standpunt in te

nemen of bij te sturen omwille van de nabijheid van een beschermd monument of een beschermd stadsgezicht. Bezwaarindiener meent dat het hierdoor onmogelijk is om een correct erfgoedbeleid te ontwikkelen, in het bijzonder voor het niet-beschermd vastgesteld bouwkundig erfgoed, in de lijn van de 'Richtlijn beoordeling van sloopaanvragen' van 15 februari 2018, zoals opgesteld door het agentschap Onroerend Erfgoed. Ook de Stad is volgens bezwaarindiener hieraan gebonden en kan bijgevolg bij een omgevingsvergunningsaanvraag niet meer anders beslissen. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat in bovengenoemde richtlijn uitdrukkelijk staat opgenomen dat mobiliteit en het realiseren van een immobiëlenmeerwaarde geen argumenten kunnen zijn voor sloop.

Bezwaarindiener meent hieruit af te leiden dat van een zorgvuldige afweging van argumenten - mobiliteit, stabiliteit, erfgoed - in deze nooit sprake is geweest. Volgens bezwaarindiener zijn stabiliteit en vervolgens mobiliteit ingezet om het erfgoed te kunnen schrappen, uit het historische landschap te kunnen laten verdwijnen of te marginaliseren in plaats van de erfgoedwaarden ervan als uitgangspunt voor de herontwikkeling te hanteren of correct te integreren in de ruimere ontwikkeling. Bezwaarindiener geeft aan dat van bij het begin immobiëndoelstellingen en -rendement bepalend zijn geweest.

Bezwaarindiener meent dat de gevolgen van dit alles blijken uit het lopende openbaar onderzoek voor een omgevingsaanvraag van Zone Wonen 7/8, met de woontoren van 14 bouwlagen en lagere rijwoningen (van vier bouwlagen) binnen de Eerste Stadsmuur. De projectzone bevindt zich vlak naast de beschermde restanten van de stadsmuur, en in de onmiddellijke omgeving van het als monument beschermd Anatomisch Theater van Joris Helleputte, van het als monument beschermde Pathologisch Instituut en van het beschermde stadsgezicht Minderbroedersstraat. Bezwaarindiener geeft aan dat het Leuvens Historisch Genootschap in haar bezwaarschrift van 25 februari 2020 de discrepantie van het torengebouw in zijn historische omgeving heeft aangekaart.

Bezwaarindiener merkt op dat de Dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven geen advies op de architectuur van het nieuwe programma gaf. Voor de sloop van het stookhuis werd volgens bezwaarindiener evenwel gunstig advies gegeven. Bovendien werden bijkomende voorwaarden opgelegd, waaronder de registratie en opmaak van documentatie over het te slopen goed conform de richtlijnen van het Realisatieconvenant Onroerend Erfgoed. Bezwaarindiener geeft aan dat het agentschap Onroerend Erfgoed geen bezwaar heeft ingediend.

Bezwaarindiener merkt op dat in de huidige procedure voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en het openbaar onderzoek geen sprake is van schrapping van het bouwkundig geheel van de Ziekenhuissite Sint-Pieter en Sint-Rafaël of van de individuele vastgestelde erfgoeditems, ook niet van de Verpleegstersschool waarvan de sloop momenteel reeds ver gevorderd is. Bezwaarindiener meent dat het item omwille van de afwezigheid van de erfgoedwaarden na sloop alsnog administratief geschrapt zal worden. Bezwaarindiener betreurt de wijze van vaststellen. Bezwaarindiener meent dat de schrapping van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen als bouwkundig geheel de essentie van de Hertogensite als belangrijk historisch stedelijk landschap in Leuven raakt.

Bezwaarindiener merkt op dat in het Realisatieconvenant Onroerend Erfgoed Hertogensite expliciet vermeld werd dat de volledige site opgenomen werd als geheel in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener meent uit het feit dat in de Toelichting bij het RUP Hertogensite vermeld wordt dat enkel de panden die afzonderlijk als relict beschreven worden in de vastgestelde inventaris voldoende erfgoedwaarde hebben om als erfgoedpand bestempeld te worden, inhoudt dat de site niet langer als stedelijk landschap en historisch erfgoed erkend wordt.

Bezwaarindieners meent dat niet alleen de individuele relictten, maar ook dit historisch stadsdeel als geheel, in de stadskern van de Dijlevallei, waardevolle morfologische kenmerken heeft als en een natuurhistorisch landschap aan beide zijden van de Eerste Stadsmuur, gevat tussen belangrijke historische straten. Bezwaarindieners meent dat het geheel samen met de individuele relictten nog steeds de historische essentie van dit stadsdeel vertoont en dat in de toekomst ook moet kunnen blijven doen. De huidige stadsontwikkeling met hoogbouw is volgens bezwaarindieners in wezen gedictieerd door de Deelnota Hoogbouw Dijlevallei, door de stad omarmd als zijn ambitie, maar volstrekt nefast voor de erfgoedwaardering van de historische stad Leuven en zijn historische relictten. Bezwaarindieners meent eenzelfde ontwikkeling waar te nemen rond het Arenbergpark en -kasteel en het Groot Begijnhof langs de Tervuursevest. Bezwaarindieners meent hieruit af te leiden dat de hoogbouwnota Dijlevallei mede aan de basis ligt van het verschijnen van hoogbouw op de Hertogensite, met name op het ogenblik van de finalisering van het RUP Hertogensite.

Bezwaarindieners geeft aan dat het in dat opzicht van groot belang is dat de vaststelling van de Hertogensite als bouwkundig geheel niet wordt geschrapt. De vaststelling van het geheel blijft volgens bezwaarindieners van absoluut belang voor de uiteindelijk instandhouding en correcte valorisatie ervan, van een correcte integratie van deze historische site in de stad Leuven in verdere ontwikkeling waarin het historische Leuven een belangrijke rol moet blijven spelen. Bezwaarindieners betreurt dat de Werelderfgoedstatus van Leuven in het ganse verloop van het stadsontwikkelingsproject als volstrekt marginaal werd behandeld, haast onvermeld is gebleven.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaar B_000169

Bezwaarindieners vraagt het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen', Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, Minderbroederstraat 12, 32 Leuven, opnieuw op te nemen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed en dit geheel niet te schrappen.

Het bouwkundig geheel 'Sint-Raphaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' is sinds 2012 vastgesteld als bouwkundig erfgoed en is opgenomen in het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Het bouwkundig geheel is op heden de omvattende vaststelling van een groot aantal bouwkundige elementen die momenteel opnieuw afzonderlijk voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris, waarvan een deel in het verleden eveneens beschermd werden als monument en/of stadsgezicht (voor het overzicht zie behandeling bezwaar B_000123).

Er dient opgemerkt te worden dat de erfgoedwaarden van het geheel volledig samenvallen met deze van de afzonderlijke gebouwen en constructies die als herkenbare onderdelen de historische ontwikkeling van de site duiden. Vermits de onderdelen met erfgoedwaarde eveneens als afzonderlijke bouwkundige elementen opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris en in voorliggende vaststellingsprocedure opnieuw voorlagen voor vaststelling, zijn de erfgoedwaarden van de site reeds volledig weergegeven in het vaststellingsvoorstel door de opname van de afzonderlijke vast te stellen bouwkundige elementen. Er wordt vastgesteld dat het feit dat in de afbakening van het geheel zowel bouwkundige elementen opgenomen zijn die afzonderlijk vastgesteld worden als bouwkundig erfgoed, als gebouwen en constructies zonder erfgoedwaarde tot dubbelzinnigheden kan leiden en deze praktijk in voorliggend geval de rechtszekerheid niet ten goede komt. Gelet op de actuele ontwikkeling van de site in het kader van het herontwikkelingsproject Hertogensite die de herkenbaarheid van de site als voormalige ziekenhuissite wezenlijk verandert en het feit dat een vaststelling van de site als bouwkundig geheel geen bijkomende

erfgoedkenmerken en -elementen en erfgoedwaarden vrijwaart ten opzichte van de onderliggende vastgestelde bouwkundige elementen, wordt de site niet langer opgenomen als bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris en wordt deze geschrapt als geheel uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

De beschrijving van het geheel in de wetenschappelijke inventaris wordt aangehouden in de inventarisdatabank, omwille van het wetenschappelijk belang van dit historisch overzicht. De gegevens worden echter niet langer opgenomen als bouwkundig geheel, maar als afzonderlijk geografisch thema en zullen nog steeds onder deze module publiek raadpleegbaar zijn. De bouwkundige elementen die deel uitmaken van de site zullen in de wetenschappelijke inventaris aan deze overkoepelende fiche met louter wetenschappelijke doeleinden gekoppeld worden.

Bezwaarindiener merkt op dat een vaststelling van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen als bouwkundig geheel wenselijk is omwille van zowel het natuurlandschap als het cultuurlandschap belangrijk.

Er dient opgemerkt te worden dat voorliggend vaststellingsvoorstel enkel een vaststelling van het bouwkundig erfgoed kan inhouden en de aanduiding als bouwkundig geheel bijgevolg enkel betrekking heeft op de erfgoedkenmerken en -elementen die bouwkundig van aard zijn. De landschappelijke kenmerken, het reliëf en de bodemgesteldheid maken bijgevolg geen voorwerp uit van huidige vaststellingsprocedure. De vaststelling die uit dit openbaar onderzoek voortvloeit, houdt juridisch echter alleen een vaststelling van het bouwkundig erfgoed in, niet van de landschappelijke elementen, zelfs al bevat de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris, daar informatie over. Het Onroerenderfgoeddecreet voorziet in een aparte rechtsgrond om een inventaris van historische tuinen en parken en van houtige beplantingen met erfgoedwaarde vast te stellen met bijhorende inventarismethodologie en rechtsgevolgen.

Er dient opgemerkt te worden dat de aanwezige gebouwen en constructies met erfgoedwaarde op de site in voorliggende procedure eveneens als afzonderlijke bouwkundige elementen voorlagen voor vaststelling als bouwkundig erfgoed en het geheel geen bijkomende erfgoedwaarden en erfgoedkenmerken en -elementen vrijwaart. Gezien de actuele ontwikkeling van de site in het kader van het herontwikkelingsproject Hertogensite de herkenbaarheid van de site als voormalige ziekenhuissite en medische zorgcampus wezenlijk verandert, is de vaststelling van het geheel niet langer opportuun. Het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' wordt om die reden niet langer opgenomen als bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris en wordt deze geschrapt als geheel uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Bezwaarindiener merkt op dat de beperking van erfgoed tot de delen de uitwerking van het huidige herbestemmingsproject Hertogensite in zijn samenhang als bouwkundig geheel te kort schiet.

Bezwaarindiener gaat in het laatste lid van zijn of haar bezwaarschrift niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek. Deze opmerkingen zijn als dusdanig niet ontvankelijk. Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat bij de beoordeling voor opname van een of meerdere onroerende goederen in de vastgestelde inventaris enkel rekening gehouden kan worden met de actuele, feitelijke toestand op het ogenblik van vaststelling. In het kader van voorliggende vaststellingsprocedure kunnen geen opmerkingen of bezwaren ingediend worden over reeds afgeleverde vergunningen of machtigingen of reeds beslist beleid. Bezwaarindiener kan voor eventuele vragen en opmerkingen met betrekking tot de werken die uitgevoerd worden aan dit erfgoed in het

kader van het stadsontwikkelingsproject Hertogensite contact opnemen met de vergunningverlenende overheid.

Bezwaar B_000194

De bezwaarindiener voert aan dat de opname de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen als bouwkundig geheel aangehouden moet blijven omdat dat de erfgoedwaarden van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen nog steeds aanwezig zijn en een vaststelling van de site als bouwkundig geheel verantwoord is.

Het bouwkundig geheel 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' (erfgoedid 126849/aanduidingsid 119322), Brusselsestraat 69, Kapucijnenvoer 35-37, 47, Minderbroedersstraat 12, 32 Leuven, werd in 2012 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van de herinventarisatie van de Leuvense binnenstad. In 2012 werd deze herinventarisatie voltooid met de inventarisatie van een aantal grote historische complexen in het stadscentrum van Leuven, waaronder de ziekenhuissite van Sint-Rafaël en Sint-Pieter. Het bouwkundig geheel is sinds 2012 vastgesteld als bouwkundig erfgoed en is opgenomen in het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Het bouwkundig geheel is op heden de omvattende vaststelling van een groot aantal bouwkundige elementen die momenteel opnieuw afzonderlijk voorlagen voor opname in de vastgestelde inventaris. Een deel werd in het verleden eveneens beschermd als monument en/of maakt deel uit van een beschermd stadsgezicht (voor het overzicht zie behandeling bezwaar B_000123).

De site Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen werd in 2012 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van een aantal grote historische complexen in het stadscentrum van Leuven als aanvulling op het geïnventariseerd bestand. Een belangrijk aandeel van het aanwezige bouwkundig erfgoed op de site werd echter reeds bij voorgaande inventarisaties in de periode 1965-1971 en de periode 1996-2009 geïnventariseerd. De oudste onderdelen van de site, waaronder het Anatomisch theater, de restanten van de Eerste Stadsomwalling en de Toegangspoort tot de voormalige botanische tuin, werden bij de initiële inventarisatie van Leuven in 1965-1971 als eerste elementen beschreven en onderzocht. Bij de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Leuven (1996-2009) werden deze elementen opnieuw geëvalueerd en voorzien van een geactualiseerde wetenschappelijke beschrijving. Bovendien werden een zevental gebouwen en constructies met erfgoedwaarde bijkomend aan de inventaris toegevoegd. Bij de laatste inventarisatie in 2012 en het onderzoek naar de site Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen als historische stadsdeel werden daarenboven nog een viertal gebouwen en constructies opgenomen als afzonderlijk element. Het onderzoek naar de volledige site en de wetenschappelijke beschrijving als geheel is in de eerste plaats bedoeld om een algemene ontwikkelingsgeschiedenis en geografische context te schetsen voor de reeds geïnventariseerde gebouwen en constructies aanwezig op de site Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen. In de beschrijving wordt louter een algemene historische ontwikkeling van de site geschetst en wordt kort ingegaan op de totstandkoming van de voornaamste onderdelen van het geheel, van aan de oprichting van het aanpalende vroeg-13de-eeuwse Sint-Elisabethgasthuis tot aan de ingrijpende veranderingen aan de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen in de tweede helft van de 20ste eeuw. De volledige site wordt echter op generlei wijze beschreven als een coherent stedenbouwkundig ensemble, organisch gegroeid of ontwerpmatig geheel, maar wordt in de inventaris louter van een algemene context en historische ontwikkeling voorzien. In de beschrijving wordt de site enkel vanuit een historisch perspectief belicht, zonder dat dieper ingegaan wordt op de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen van afzonderlijke onroerende elementen of het geheel. Enkel de als afzonderlijk element opgenomen gebouwen en

constructies zijn in de wetenschappelijke inventaris van een dergelijke uitvoerige beschrijving voorzien.

Er dient opgemerkt te worden dat de erfgoedwaarden van het geheel volledig samenvallen met deze van de afzonderlijke gebouwen en constructies die als herkenbare onderdelen de historische ontwikkeling van de site duiden. In het vaststellingsvoorstel voor het geheel van de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen worden geen bijkomende bouwkundige erfgoedkenmerken of -elementen aangeduid. Vermits de onderdelen met erfgoedwaarde eveneens als afzonderlijke bouwkundige elementen opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris en in voorliggende vaststellingsprocedure opnieuw voorliggen voor vaststelling, zijn de erfgoedwaarden van de site reeds volledig weergegeven in het vaststellingsvoorstel door de opname van deze afzonderlijke elementen.

Er wordt vastgesteld dat het feit dat in de afbakening van het geheel zowel bouwkundige elementen opgenomen zijn die afzonderlijk vastgesteld worden als bouwkundig erfgoed, als gebouwen en constructies zonder erfgoedwaarde tot dubbelzinnigheden kan leiden en deze praktijk in voorliggend geval de rechtszekerheid niet ten goede komt. Tijdens meerdere plaatsbezoeken tussen juni 2020 en maart 2021 werd van op de openbare weg vastgesteld dat de herkenbaarheid van de site als voormalige ziekenhuissite en medische zorgcampus zoals beschreven in de wetenschappelijke inventaris wezenlijk veranderd is en verschillende onderdelen die aangehaald werden intussen gesloopt zijn. Gelet op de actuele ontwikkeling van de site in het kader van het herontwikkelingsproject Hertogensite en het feit dat een vaststelling van de site als bouwkundig geheel geen bijkomende erfgoedkenmerken en -elementen en erfgoedwaarden vrijwaart ten opzichte van de onderliggende vastgestelde bouwkundige elementen, wordt de site niet langer opgenomen als bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris en wordt deze geschrapt als geheel uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Er dient opgemerkt te worden dat voorliggend vaststellingsvoorstel enkel een vaststelling van het bouwkundig erfgoed kan inhouden en de aanduiding als bouwkundig geheel bijgevolg enkel betrekking heeft op de erfgoedkenmerken en -elementen die bouwkundig van aard zijn. De landschappelijke kenmerken van het natuurhistorisch landschap, het reliëf en de bodemgesteldheid maken bijgevolg geen voorwerp uit van huidige vaststellingsprocedure. De vaststelling die uit dit openbaar onderzoek voortvloeit, houdt juridisch echter alleen een vaststelling van het bouwkundig erfgoed in, niet van de landschappelijke elementen, zelfs al bevat de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris, daar informatie over. Het Onroerenderfgoeddecreet voorziet in een aparte rechtsgrond om een inventaris van historische tuinen en parken en van houtige beplantingen met erfgoedwaarde vast te stellen met bijhorende inventarismethodologie en rechtsgevolgen.

Gelet op het feit dat de aanwezige gebouwen en constructies met erfgoedwaarde op de site in voorliggende procedure eveneens als afzonderlijke bouwkundige elementen voorlagen voor vaststelling als bouwkundig erfgoed en het geheel geen bijkomende erfgoedwaarden en erfgoedkenmerken en -elementen vrijwaart is een vaststelling van de site als geheel niet aan de orde. Gezien de actuele ontwikkeling van de site in het kader van het herontwikkelingsproject Hertogensite de herkenbaarheid van de site als voormalige ziekenhuissite en medische zorgcampus wezenlijk verandert, is de vaststelling van het geheel niet langer opportuun. In het licht van huidige herontwikkeling van de site en in functie van de rechtszekerheid en eenduidigheid over welke onderdelen in huidige vaststellingsprocedure vastgesteld worden als bouwkundig erfgoed, worden enkel de gebouwen en constructies met erfgoedwaarde die voldoende goed bewaard zijn en als afzonderlijke bouwkundige elementen aangeduid werden opgenomen in de vastgestelde inventaris.

Bezwaarindiener gaat over het algemeen in zijn of haar bezwaarschrift niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek. Bezwaarindiener formuleert opmerkingen en bezwaren die betrekking hebben op het verloop van het stadsontwikkelingsproject Hertogensite en de beleidskeuzes die hierbij gemaakt werden. Bezwaarindiener verwijst naar de beleidsvoorbereidende documenten en planningsinstrumenten die hiertoe opgemaakt werden, in het bijzonder het 'Masterplan Hertogensite' goedgekeurd op 8 december 2014 door de gemeenteraad van de Stad Leuven, het RUP 'Benedenstad III - Hertogensite' vastgelegd op 27 maart 2017 en het Realisatieconvenant Onroerend Erfgoed afgesloten op 11 december 2017 door verschillende betrokken partijen en overheden. Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat bij de beoordeling voor opname van een of meerdere onroerende goederen in de vastgestelde inventaris enkel rekening gehouden kan worden met de feitelijke, actuele toestand van de onroerende goederen op het ogenblik van vaststelling. De huidige vaststellingsprocedure heeft niet als voorwerp zich uit te spreken over reeds beslist beleid en de goedgekeurde vergunningen of machtigingen die hiertoe reeds uitgereikt werden. Bezwaarindiener kan voor eventuele vragen en opmerkingen met betrekking tot de werken die uitgevoerd worden aan dit erfgoed in het kader van het stadsontwikkelingsproject Hertogensite contact opnemen met de vergunningverlenende overheid.

Conclusie:

Beide bezwaren hebben geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000170: Bezwaar bij de schrapping van één bouwkundig element: Toegang tot de Potterijgang (erfgoedid 206550/aanduidingsid 43225), Tiensestraat 93 Leuven.

Bezwaarindiener stelt dat de Potterijgang nog steeds bestaat via de toegang in de Tiensestraat te Leuven. Bezwaarindiener meent dat het een markant relict is van een typische Leuvense gang, dewelke zeker behouden moet blijven en in de inventaris opgenomen moet blijven. Bezwaarindiener merkt op dat het niet alleen een ingang is, maar ook als geheel nog steeds bestaat. Bezwaarindiener geeft aan dat het huisnummer echter niet klopt, en het relict momenteel nummer 87A draagt. Bezwaarindiener geeft aan dit eveneens gemeld te hebben aan de stedelijke diensten Onroerend Erfgoed te Leuven (aan mevr. Liedewij Elsen).

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener haalt aan dat de toegang tot de Potterijgang nog steeds bestaat maar fout is aangeduid op het plan dat voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris als afbakening van het bouwkundig element 'Toegang tot de Potterijgang', Tiensestraat 93 Leuven. De opmerking van de bezwaarindiener is correct. De toegang tot de Potterijgang bevindt zich op de locatie van Tiensestraat nummer 87A. De aanduiding van het bouwkundig element 'Toegang tot de Potterijgang' op het plan wordt aangepast in de wetenschappelijke inventaris naar de correcte locatie. In het adres wordt het huisnummer aangepast naar het nummer 87 waar de toegang gelegen is. De Potterijgang zelf is gelegen op nummers 85C en 87A.

Het bouwkundig element 'Toegang tot de Potterijgang', Tiensestraat 93 Leuven, lag tijdens het openbaar onderzoek voor voor schrapping uit de inventaris omdat de erfgoedwaarden van de toegang niet langer toereikend zijn voor opname in de vastgestelde inventaris. De aanpassingen aan het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris hebben geen invloed op het voorstel tot schrapping uit de vastgestelde inventaris. Het bouwkundig element 'Toegang tot de Potterijgang' wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000171: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Arbeiderswoning (erfgoedid 307043/aanduidingsid 44302), Tervuursestraat 87 Leuven; Arbeiderswoningen (erfgoedid 307041/aanduidingsid 44302), Tervuursestraat 29-33, 43, 111, 155-157 Leuven; Arbeiderswoningen (erfgoedid 307042/aanduidingsid 44302), Tervuursestraat 55-57 Leuven; Arbeiderswoningen (erfgoedid 307044/aanduidingsid 44302), Tervuursestraat 95-97 Leuven; Arbeiderswoningen (erfgoedid 73675/aanduidingsid 44302), Tervuursestraat 41, 45-49 Leuven.

Bezwaarindiener merkt op dat in voorliggend bouwkundig element 'Volkshuizen' (aanduidingsid 44302), Tervuursestraat 29-33, 41-49, 55-57, 87, 95-97, 111, 155-157 Leuven, dat voorlag ter schrapping uit de vastgestelde inventaris, een aantal gebouwen opgenomen staan die nieuw zijn als gebouw. Bezwaarindiener wijst op Tervuursestraat 29-33 en 155-157. Bezwaarindiener vraagt om deze te verwijderen. Bezwaarindiener merkt op dat er een een mooi geheel als hoekpand nr. 29-33 stond, dat door een nieuwbouw verloren is gegaan. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat in de lijst ook een aantal panden opgenomen staan die aangeduid worden als 'geen erfgoedwaarde meer' '(deels)/bewaard', 'deels opnieuw vastgesteld'. Bezwaarindiener merkt op dat het niet duidelijk is wat er nu precies gebeurd met de schrapping. Bezwaarindiener meent dat de panden met nr. 41-49, 55-57, 87,95-97,111 allemaal panden zijn die nog voldoende erfgoedwaarde hebben als laatsten van de reeks van volkshuizen in de Tervuursestraat te Leuven. Bezwaarindiener vraagt om deze op de lijst te behouden.

Behandeling van het bezwaar:

De opmerkingen die de bezwaarindiener aanbrengt zijn terecht en komen in belangrijke mate overeen met het vaststellingsvoorstel dat voorlag tijdens het openbaar onderzoek.

De verschillende arbeiderswoningen werden in het verleden samen opgenomen in de inventaris in één wetenschappelijke fiche als bouwkundig element 'Volkshuizen', Tervuursestraat 29-33, 41-49, 55-57, 87, 95-97, 111, 155-157 Leuven. Doordat een deel van de woningen inmiddels gesloopt werd en vervangen werd door nieuwbouw en een deel grondig aangepast werd, werd het omvattend bouwkundig element aangepast en opgedeeld in verschillende afzonderlijke bouwkundige elementen. Deze registratie in de wetenschappelijke inventaris laat ons toe de actuele toestand van ieder afzonderlijk gebouw nauwkeurig te vast te stellen en enkel de erfgoedelementen die voldoende goed bewaard zijn mee op te nemen in het vaststellingsbesluit. De gesloopte en niet voldoende goed bewaarde erfgoedelementen worden geschrapt uit de vastgestelde inventaris, maar blijven wel opgenomen in de wetenschappelijke inventaris, omwille van hun documentaire en wetenschappelijke waarde. In de wetenschappelijke inventaris wordt voor deze bouwkundige elementen aangegeven dat de erfgoedwaarde niet langer aanwezig is.

De arbeiderswoningen, gelegen Tervuursestraat 41, 45-49, 55-57, 87, 95-97, zijn voldoende goed bewaard en hebben erfgoedwaarde. Deze geïnventariseerde onroerende goederen worden om die reden opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed voor Vlaams-Brabant als vier afzonderlijke bouwkundige elementen:

- 'Arbeiderswoningen' (erfgoedid 73675/aanduidingsid 116896), Tervuursestraat 41, 45-49 Leuven
- 'Arbeiderswoningen' (erfgoedid 307042/aanduidingsid 120520), Tervuursestraat 55-57 Leuven
- 'Arbeiderswoning' (erfgoedid 307043/aanduidingsid 120521), Tervuursestraat 87 Leuven
- 'Arbeiderswoningen' (erfgoedid 307044/aanduidingsid 120522), Tervuursestraat 95-97 (Leuven)

De arbeiderswoningen, gelegen Tervuursestraat 29-33, 155-157 (erfgoedid 307041) zijn gesloopt of niet voldoende goed bewaard voor opname in de vastgestelde inventaris.

De arbeiderswoning, gelegen Tervuursestraat 43 (erfgoedid 307041) werd grondig verbouwd en hebben niet voldoende erfgoedwaarde om te worden opgenomen in de vastgestelde inventaris. De gevel werd onder andere opgetrokken en kreeg een nieuw gevelparement.

De arbeiderswoning, Tervuursestraat 111 (erfgoedid 307041) bleef eveneens niet voldoende goed bewaard meer om opgenomen te worden in de vastgestelde inventaris. De woning was al sterk aangepast en kreeg bijkomend ook nieuw schrijnwerk.

De arbeiderswoningen die inmiddels gesloopt werden of niet voldoende goed bewaard zijn voor opname liggen momenteel voor als onderdeel van het omvattend bouwkundig element 'Volkshuizen' (aanduidingsid 44302), Tervuursestraat 29-33, 41-49, 55-57, 87, 95-97, 111, 155-157 Leuven, voor schrapping uit de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000172: zie behandeling bezwaar B_000146

Bezwaar B_000173: Twee bezwaren bij de vaststelling van één bouwkundig element: Landhuis Het Speelgoed (erfgoedid 306761/aanduidingsid 120365), Beekstraat 3 Bertem.

Bezwaarindiener B_000173 geven aan dat het Landhuis Het Speelgoed, Beekstraat 3 in Bertem als volgt beschreven wordt in de inventaris van het bouwkundig erfgoed: Het landhuis op L-vormige plattegrond heeft een kern die minstens dateert uit het midden van de 18de eeuw. Het pand maakt momenteel deel uit van een landbouwbedrijf met weidegronden, maar gaat terug tot een kasteeldomein dat rond 1750 aangelegd werd. De site zelf heeft waarschijnlijk een langere voorgeschiedenis. In 1899 noemt pastoor Bogaerts dit landhuis "het speelgoed" waarmee hij waarschijnlijk doelt op een 'hof van plaisantie'. Deze term werd in de 20ste eeuw overgenomen in heemkundige publicaties.

Bezwaarindieners merken op dat tot nu toe werd aangenomen dat Het Speelgoed gebouwd werd rond 1750. Deze informatie is gebaseerd op de geschriften van pastoor Bogaerts uit 1899 en de mondelinge overlevering. Bezwaarindiener geeft aan dat Het Speelgoed in 1704 reeds gekocht werd door Simon de Herckenrode (1658-1742) en zijn echtgenote Clara Theresia Jacobs, de ouders van Jean Baptiste de Herckenrode (1713-1758). Bezwaarindiener stelt dat deze laatste reeds vermeld werd als eigenaar van Het Speelgoed door pastoor Bogaerts. Het Speelgoed werd in de vernieuwing van de verkoopakte in 1730 beschreven als huijs ende hoff mette toebehoorten in waeter wesende een speelhuijs appendentien ende dependentien van dijen geheeten de motte. Verder komen ook grachten en weiden ter sprake.

Bezwaarindieners menen dat de vermelding van een motte erop wijst dat de site inderdaad een oudere voorgeschiedenis heeft. Bezwaarindiener stelt dat de kern van het landhuis dus minstens dateert uit het begin van de 18de eeuw. De beschrijving als speelhuijs toont mogelijk ook aan dat Het Speelgoed niet rond 1750, maar vroeger, werd verbouwd tot 'hof van plaisantie'.

N.B. : Clara Theresia Jacobs is de zus van Dorothea Henrietta Jacobs, de echtgenote van Urbanus Franciscus Crabbeels d'Ormendael (1707-1787), heer van Korbeek-Dijle.

Bezwaarindiener voegt een volledige transcriptie van de onderhavige akte uit het Archief van de Schepenbank toe aan zijn of haar schrijven: Stadsarchief Leuven, Archief van de Schepenbank, 7612, Akte: R°315.1-R°318.1

... om de naervolgende/
acte notariael alhier wettelijck/
te vernuwen e(nde) te herkennen/
...

heden den elfsten aprilis seven/
thien hondert ende vier
...

hebben t saemen e(nde) elck int beson/
der vercoght gecedeert ende getrans/
porteert gelijk als sij vercoopen/
cederen e(nde) transporteren bij desen/
aen e(nde) ten behouue van jo(ncke)[r] sijmon

de herckenrode heere van steenbergh/
et(ceter)a ende vrouwe clara theresia/
jacobs sijne huijsvrouwe alhier/
present ende in coop acceptere(nde)/
huijs ende hoff mette toebehoorten/
in waeter wesende een speelhuijs/
appendentien ende dependentien/
van dijen geheeten de motte/
gelijck het gelegen is tot corbeeck/
over deijl Item de plaetse daer/
een hoff stadt plagh op te staen/
gelegen onder corbeeck voorschreve/
metten weijtham grachten ende/
weijden daer van dependerende/
al aen malcanderen gelegen/
groot t saemen ontrent twee/
boenderen ende vijff roeden min/
oft meer regenoten de gemijnte/
op de sijde vande deijl sonder/
in eenighe precise maete te sijn/
gehouden alles om ende voor de/
somme van derthien hondert/
guldens permessen wisselgelde waer/
op de voors(chreven) heeren transportanten

alsnu verclaeren ontfangen te/
hebben de somme van sesse hon/
dert guldens dese dienende voor/
quittantie blijvende blijvende de/
resterende seven hondert guldens ter/
rente ...

Bezwaarindiener verwijst naar onderstaande bronnen ter staving van voormelde rechtzetting met betrekking tot het bouwjaar van Het Speelgoed:

- Stadsarchief Leuven, Archief van de Schepenbank, 7612, Akte: R°315.1-R°318.1.
- <https://www.itineranova.be/in/SAL7612/R%C2%B0315.1-R%C2%B0318.1/act>
- Peeters D. s.d., 'Begraven in de kapel van zijn heerlijkheid Steenberg', Publicaties van Daniel JSM Peeters [online]

- <https://sites.google.com/site/publicatiesvandanieljsmpeeters/home/begraven-in-de-kapel-van-zijn-heerlijkheid-steenbergen> (geraadpleegd op 17 juni 2020).
- Reckelbus Y. s.d., 'Simon de Herckenrode', Geneanet [online],
- <https://gw.geneanet.org/rebusy?lang=nl&n=de+herckenrode&oc=0&p=simon> (geraadpleegd op 17 juni 2020).

Behandeling van het bezwaar:

De bewaarindiener geeft aan dat er bij recent onderzoek nieuwe gegevens aan het licht kwamen waardoor Het speelgoed mogelijk ouder is dan bij de inventarisatie aangenomen. De kern van het landhuis zou minstens teruggaan tot het begin van de 18de eeuw en Het Speelgoed werd al voor 1750 verbouwd tot "hof van Pleisantie".

De opmerkingen van de bezwaarindiener zijn terechte aanvullingen voor het erfgoedobject. Aangezien het onderzoek naar deze bijkomende informatie gevoerd werd door de auteur van het erfgoedobject wordt de beschrijving van het erfgoedobject aangepast. Dit heeft eveneens invloed op de erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, zowel in het erfgoedobject als het aanduidingsobject van de vaststelling. De datering van het erfgoedkenmerk "landhuis" wordt aangepast naar "eerste kwart 18de eeuw". De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Het landhuis op L-vormige plattegrond heeft een kern die minstens dateert uit het begin van de 18de eeuw. Het pand maakt momenteel deel uit van een landbouwbedrijf met weidegronden, maar gaat terug tot een kasteeldomein dat al begin 18de eeuw aangelegd werd. De site zelf heeft waarschijnlijk een langere voorgeschiedenis. In 1899 noemt pastoor Bogaerts dit landhuis "het speelgoed" waarmee hij waarschijnlijk doelt op een "hof van plaisantie". Deze term werd in de 20ste eeuw overgenomen in heemkundige publicaties."

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Bouwkundig element "Landhuis Het Speelgoed" (erfgoedid 306761/aanduidingsid 120365), Beekstraat 3 in Bertem, wordt met aangepaste erfgoedkenmerken en aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. De datering van het erfgoedkenmerk "landhuis" wordt aangepast naar "eerste kwart 18de eeuw". De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Het landhuis op L-vormige plattegrond heeft een kern die minstens dateert uit het begin van de 18de eeuw. Het pand maakt momenteel deel uit van een landbouwbedrijf met weidegronden, maar gaat terug tot een kasteeldomein dat al begin 18de eeuw aangelegd werd. De site zelf heeft waarschijnlijk een langere voorgeschiedenis. In 1899 noemt pastoor Bogaerts dit landhuis "het speelgoed" waarmee hij waarschijnlijk doelt op een "hof van plaisantie". Deze term werd in de 20ste eeuw overgenomen in heemkundige publicaties."

Bezwaar B_000174: Bezwaar bij de vaststelling van vijf bouwkundige elementen: Jongensschool (erfgoedid 303317/aanduidingsid 119745), A. Vaucampsaan 90 Beersel; Rijkswachtkazerne (erfgoedid 303292/aanduidingsid 119734), Kapellerond 37 Beersel; Wijk Windmoleken (erfgoedid 302340/aanduidingsid 120567), Holleveldweg 1-62, Hovingenpad 1-16, 17, Kattenbosserf 1-30, 31, Konijnenerf 1-20, Kopheiweg 1-14, 15-145, Kwelm 1-16, Labbeekstraat 3-5, 6-81, 82-100, Molenerf 1-28, 29, Ruekevelderf 1-18, 19, Veldekesweg 1-14, 16-28 Halle; Dorpskern Bogaarden (erfgoedid 302480/aanduidingsid 120582), Groenstraat, Huttestraat, Molenstraat, Ring, Teleweidestraat, Terkammenstraat Pepingen en Dorpskern Pepingen (erfgoedid 302472/aanduidingsid 120580), Hoesnaek, Kamstraat, Kerkstraat, Ninoofsesteenweg, Vroembos Pepingen.

Bezwaarindiener geeft aan kennis te hebben genomen van het openbaar onderzoek in het kader van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed gelegen in de

provincie Vlaams- Brabant. Bezwaarindiener wenst middels voorliggend bezwaarschrift opmerkingen te formuleren over de vaststelling van enkele panden en constructies als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener wenst op de hoogte te worden gehouden van het gevolg dat aan dit bezwaarschrift gegeven wordt, van het verslag van de behandeling van de bezwaren en van het uiteindelijke ministeriële besluit tot vaststelling.

Het openbaar onderzoek loopt van 2 maart 2020 tot en met 18 juni 2020.1 Huidig bezwaarschrift wordt per aangetekende zending en via het digitale formulier ingediend op 18 juni 2020. Het bezwaarschrift is tijdig.

Belang van de bezwaarindiener

Het agentschap Onroerend Erfgoed bereidt de vaststelling voor van de inventaris van het bouwkundig erfgoed dat is gelegen in de provincie Vlaams-Brabant. Ruim 7.000 gebouwen en constructies verspreid over steden en gemeenten in de provincie liggen voor in openbaar onderzoek om vastgesteld te worden als bouwkundig erfgoed. Daarnaast liggen ook 250 bouwkundige relicten voor die met langer vastgesteld worden.

Bezwaarindiener geeft aan als sociale huisvestingsmaatschappij actief te zijn in de provincie Vlaams-Brabant. Om kwaliteitsvolle huisvesting te kunnen verhuren en verkopen, is zij voortdurend bezig met het renoveren en uitbouwen van haar patrimonium. Zij heeft vastgoedprojecten lopen in Halle, Beersel, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw en Pepingen.

Bezwaarindiener merkt op dat enkele van deze woonprojecten (deels) gevat worden door de lijst met de vast te stellen onroerende goederen die thans onderworpen wordt aan het openbaar onderzoek. Bezwaarindiener wenst nader in te gaan op de situatie op perceelsniveau en de achtergrond van de verschillende panden opgenomen in de voorlopige lijst.

Bezwaarindiener wenst in het bijzonder in te gaan op het gebrek aan erfgoedwaarde van deze panden en percelen, waardoor er geen enkele reden bestaat om deze in deze lijst op te nemen.

Bezwaren

Vooraf: de werkwijze van bezwaarindiener bij woonprojecten

Vooraleer dieper in te gaan op de bezwaren met betrekking tot de vaststelling van de inventaris onroerend erfgoed, wenst bezwaarindiener te benadrukken dat zij haar woonprojecten steeds met het nodige respect voor de aanwezige erfgoedelementen tracht te realiseren. Zij verwijst hiervoor naar de volgende gerealiseerde projecten:

- Het woonproject 'Arctic' in Lot;
- De woonprojecten Pastoor Bolsstraat en De Zwaan in Alseberg;
- Het oud-deelgemeentehuis en voormalige school in Pepingen- Bogaarden.

Deze projecten illustreren dat bezwaarindiener actief meewerkt om onroerend erfgoed met enkel in stand te houden, maar ook een nieuw leven te geven. Deze betrachting is echter enkel mogelijk indien ook de vereiste woonkwaliteit tegelijkertijd kan worden gegarandeerd. Bezwaarindiener gaat aan ervoor te kiezen om het behoud van het bestaande pand met erfgoedelementen te combineren met nieuwbouw of renovatieprojecten.

Overeenkomstig artikel 4.1.2 van het Onroerenderfgoeddecreet moet de opname of schrapping van een onroerend goed berusten op een 'set criteria'.

In het bijbehorend Onroerenderfgoedbesluit wordt in artikel 4.1.1 bepaald dat een onroerend goed in de inventaris kan worden ingeschreven indien het een of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is.

Bezwaarindiener wenst aan te tonen dat enkele onroerende goederen opgenomen in de voorlopige vaststellingslijst in realiteit nagenoeg volledig hun erfgoedwaarde hebben verloren (aangenomen dat deze er ooit al was in die mate dat een inventarisering aan de orde zou kunnen zijn geweest) wegens hun slechte bouwfysische toestand. In de meeste gevallen kan enkel de volledige afbraak dan wel structurele verbouwingen soelaas bieden.

Bezwaarindiener vraagt dan ook om deze dossiers te heroverwegen en niet op te nemen in de definitieve vaststellingslijst.

3.1 Beersel- Jongensschool - ID 303317

Bezwaarindiener wenst een bezwaar te formuleren met betrekking tot de 'Jongensschool' te A. Vaucampsiaan 90 in de deelgemeente Huizingen (Beersel) met ID 303317.

Bezwaarindiener geeft aan dat dit schoolcomplex in eigendom is van de gemeente Beersel en bestaat uit klasgebouwen, een speelplaats en een onderwijzerswoning.

Bezwaarindiener wenst bezwaar aan te tekenen bij de vaststelling van het voorste gedeelte van het gebouw, namelijk de 'onderwijzerswoning' als deel van de oude Jongensschool. Bezwaarindiener merkt op dat het voorste gedeelte van het gebouw immers deel uitmaakt van het woonproject 't Groen Blaffeturke' dat 25 appartementen met ondergrondse parkeerplaatsen combineert met een vernieuwd schoolgebouw met daarboven 8 appartementen en dit in samenwerking met de gemeente Beersel.

Bezwaarindiener voegt een visualisatie van het woonproject toe aan zijn of haar schrijven, waarop het perceel staat aangeduid dat deel uitmaakt van het openbaar onderzoek.

Bezwaarindiener geeft aan dat het woonproject uit twee delen bestaat:

- Site A (Rode kader): de oude kleuterschool wordt vervangen door een nieuwbouw met daarboven 8 appartementen.
- Site B (Rode driehoek): oude horeca-zaak met bijgebouwen wordt afgebroken in functie van 17 appartementen en 25 ondergrondse parkeerplaatsen.

Bezwaarindiener geeft aan dat wat het voorste gedeelte van het gebouw betreft, zij samen met de gemeente concrete plannen heeft om het bestaande gebouw te vervangen en een moderne kleuterschool te realiseren met daarboven 8 appartementen. Op die manier worden functies en ruimtegebruik maximaal benut.

Bezwaarindiener merkt op teneinde de ontwikkeling van dit gecombineerde woon- en schoolproject te faciliteren, een ruimtelijk uitvoeringsplan zal worden opgemaakt. Dit RUP zal worden opgestart in de loop van 2020.

Bezwaarindiener geeft aan dat ter realisatie van deze nieuwe kleuterschool zal het voorste gedeelte van het bestaande gebouw worden afgebroken. De afbraak betreft niet enkel het voorste gedeelte maar eveneens het naastliggende gebouw links, dat niet binnen het openbaar onderzoek valt. Bezwaarindiener voegt de weergave van het relicf op de webpagina van de inventaris Onroerend Erfgoed toe aan haar schrijven, evenals de situatie op Google Maps april 2019 en vergelijkt deze met de beoogde ontwikkeling van de kleuterschool met appartementen.

Bezwaarindiener meent dat de erfgoedwaarde van de oude Jongensschool in het verleden meermaals in onherstelbare mate werd aangetast onder invloed van onderstaande interventies:

- Er werd meerdere malen aan de school aangebouwd, met namen in 1930 en 1968-1975.
- De schoolgebouwen werden uitgebreid in 1930 en 1968-1975, waardoor het gebouw niet kenmerkend is voor de scholenbouw bij het begin van de 20e eeuw. Bezwaarindiener meent dat de beschrijving op de website van Onroerend Erfgoed in die zin achterhaald is.
- De historische luifel die ontworpen werd in 1913 door architect Rampelbergh werd ondertussen gesloopt.
- Al het historisch schrijnwerk werd vervangen door blauw aluminium schrijnwerk wat volgens bezwaarindiener ontegensprekelijk de erfgoedwaarde in sterke mate heeft aangetast. Bezwaarindiener geeft aan dat deze vervanging wordt bevestigd door Onroerend Erfgoed.
- De verzameling van gebouwen voldoet niet meer aan de eisen voor hedendaagse scholen en dit op vlak van onderwijs, breed gebruik, toegankelijkheid, energie, enz...

Bezwaarindiener stelt op basis van bovenstaande interventies en verbouwingen vast dat het gebouw (nagenoeg) al zijn erfgoedwaarde verloren heeft. Bezwaarindiener meent dat dit verlies niet kan worden opgelost middels renovatietechnieken of plaatselijk herstel. De geplande sloop van het voorste gedeelte zal uiteindelijk hierop geen impact meer hebben, nu het gebouw vandaag niet meer over enige erfgoedwaarde beschikt.

Bezwaarindiener vraagt het voorste gedeelte, nl. de "onderwijzerswoning" als deel van de oude Jongeschool wegens het gebrek aan erfgoedwaarde niet op te nemen in het definitieve vaststellingsbesluit.

3.2 Lot - voormalige rijkswachtkazerne - ID 303292

Bezwaarindiener wenst een bezwaar te formuleren met betrekking tot de 'Rijkswachtkazern' te Kapellerond 37 in de deelgemeente Lot (Beersel) met ID 303292. Bezwaarindiener merkt op dat de rijkswachtkazerne opgericht werd in 1885 rond de Fabriek Scheppers.

Bezwaarindiener geeft aan dat in de lijn met het nabijgelegen woonproject 'Artic' (oud fabrieksgebouw, thans 14 appartementen), bezwaarindiener een vergelijkbaar project wenst te realiseren in deze voormalige rijkswachtkazerne. Bezwaarindiener geeft aan dat het echter niet mogelijk bleek om de voormalige rijkswachtkazerne binnen de normering van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) om te vormen tot sociale huurappartementen. Bezwaarindiener geeft aan dat aangezien de beoogde ontwikkeling onmogelijk bleek en ook andere partijen evenmin een omvorming voor mogelijk achtten, dit gebouw sindsdien verder in verval is geraakt.

Bezwaarindiener meent doordat de kazerne vandaag in een zeer slechte bouwfysische toestand verkeert zij haar erfgoedwaarde verloren heeft. Bezwaarindiener meent het gebrek aan erfgoedwaarde uit onderstaande feitelijkheden af te kunnen leiden:

- Zoals het agentschap Onroerend Erfgoed zelf aangeeft, werd het schrijnwerk van deuren en vensters vervangen.
- Het bijgebouw werd in 2009 gesloopt en ook de bijhorende koer is verdwenen. Wat vandaag van de kazerne overblijft is in verre staat van verval door diefstal, vandalisme en onder invloed van de weerselementen. Bezwaarindiener voegt een aantal foto's toe aan zijn of haar schrijven die bovenstaande illustreren.

Bezwaarindiener geeft aan dat uit deze foto's blijkt dat:

- de trappen grotendeels verrot zijn;
- grote delen van de vloer verrot zijn waarvan de integriteit zo erg is aangetast dat het gevaarlijk is om zich er op te begeven;

- De integriteit en stabiliteit van het gebouw in die mate is beschadigd dat instandhouding niet meer te motiveren valt.

Bezwaarindiener meent hieruit af te leiden dat de erfgoedwaarde quasi nihil is en de afbraak van het gebouw de enige optie blijft. Bezwaarindiener wijst er bovendien op dat de beschrijving in de inventarisfiche achterhaald is en zelfs foutieve informatie bevat. Bezwaarindiener geeft aan er immers niet in geslaagd te zijn om sociale huisvesting in dit kazerne te realiseren. De renovatiekosten overstijgen de financieringsplafonds, opgelegd door de Vlaamse Overheid. De inventaris van onroerend erfgoed stelt hierover dat er sociale woningen zijn sinds 2012, maar dit is volgens bezwaarindiener dus niet correct.

Zoals hierboven uiteengezet, geeft bezwaarindiener aan steeds de ambitie te hebben om met respect voor de erfgoedwaarde bestaande panden te renoveren en te ontwikkelen met het oog op de realisatie van sociale huisvesting. Zij verwijst hiervoor o.a. naar haar woonproject 'Artic' in Lot, het woonproject Pastoor Bolsstraat in Alseberg, alsook de restauratie van De Zwaan in Alseberg.

Deze woonprojecten illustreren volgens bezwaarindiener dat hij of zij actief meewerkt om onroerend erfgoed niet enkel in stand te houden, maar ook een nieuw leven te geven. Dit is echter enkel haalbaar indien de betreffende panden qua structuur nog in goede, dan wel niet in erbarmelijke staat zijn. Bezwaarindiener meent dat in het geval van de kazerne deze reeds zo verloederd is, dat uiteindelijk sloop de enige optie blijft.

Bezwaarindiener vraagt de voormalige rijkswachtkazerne, door het gebrek aan enige erfgoedwaarde, niet op te nemen in het definitieve vaststellingsbesluit.

3.3 Hal Ie - Wijk Windmoleken -ID 302340

Bezwaarindiener wenst een bezwaar te formuleren met betrekking tot de "Wijk Windmoleken" gelegen langs de Holleveldweg, Hovingenpad, Kattenbosserf, Konijnenerf, Kopheiweg, Kwelm, Labbeekstraat, Molenerf, Ruekevelderf, Veldekesweg in de gemeente Halle met ID 302340.

Bezwaarindiener merkt op dat de woonwijk Windmoleken een divers geheel vormt van sociale woningen en appartementen, dat gefaseerd tot stand kwam vanaf 1977 tot eind jaren 1980.

De waarde van de wijk ligt volgens het agentschap Onroerend Erfgoed vooral in: de stedenbouwkundige aanleg, de inplanting van de woningen ten opzichte van elkaar en de aandacht voor groenvoorziening. Op architecturaal vlak vormt de wijk een divers geheel van types, gebouwd binnen een relatief beperkte én recente tijdsperiode. Voornamelijk de eenvormigheid per bouwfase is kenmerkend, evenals de kleinschaligheid van sommige van deze bouwfases, bijvoorbeeld de paviljoenwoningen. De vroege bungalows, geschakeld met woningen van twee bouwlagen, tonen aan dat ondanks aanpassingen van de gevelafwerking, de ensemblewaarde van het geheel toch bewaard kan worden.

Bezwaarindiener geeft aan dat de wijk Windmoleken echter een beladen begrip blijft in Halle. Om de woonkwaliteit in de buurt te verhogen wil bezwaarindiener in samenwerking met de stad ingrijpende wijzigingen doorvoeren aan het bestaande weefsel.

Bezwaarindiener merkt op dat dit inhoudt dat naast de reeds uitgevoerde renovaties, nog eens 266 woningen gerenoveerd zullen worden, waarbij het expliciet de bedoeling is om Windmoleken een ander élan te geven, naast de verhoogde woonkwaliteit in de woningen. Bezwaarindiener geeft aan bezig te zijn met het bestek om een ontwerpsteam aan te duiden voor de renovatie van 266 woningen.

Bezwaarindiener heeft in samenwerking met de gemeente het voornemen om de bestaande 30 bejaardenpaviljoenen en 40-tal appartementen langsheen de Kopheiweg te vervangen door een inbreidingsproject dat de openbare ruimte zou herdefiniëren en meer kwaliteitsvol zou maken en een inventarisering zou dit proces aanzienlijk en onnodig kunnen bemoeilijken. Dit zou ook een herinrichting van de openbare infrastructuur met zich meebrengen

Bezwaarindiener merkt op dat de inwoners van Windmoleken momenteel veel klachten hebben over de openbare infrastructuur die veel te lijden heeft onder de wortels van de vaak zeer grote bomen die niet steeds even oordeelkundig zijn ingepland. Hetzelfde geldt voor verminderde lichtinval en bladval ten laste van de omwonende door toedoen voor de grote bomen in het openbaar groen. Bezwaarindiener voegt een aantal foto's toe die bovenstaande illustreren.

Bezwaarindiener geeft aan dat het bedoeling blijft om veel publiek groen te voorzien, maar niet meer ten koste van de omwonenden. Ook de configuratie van het openbaar domein blijkt aanleiding te geven voor ongewenst gedrag en heeft als effect dat de buurtbewoners te weinig nut hebben van en gebruik kunnen maken van de bestaande openbare infrastructuur.

Bezwaarindiener meent dat de afbraak van deze bejaardenpaviljoenen en appartementen de kans biedt om de lage functionele waarde van de openbare infrastructuur te herwaarderen naar de hedendaagse maatstaven en tevens ruimtelijk te herschikken om naar meer kwaliteitsvol groen te gaan en de beleving van de openbare ruimte verder te optimaliseren. Het biedt ook de kans om de disfunctionele mobiliteit in Windmoleken aan te pakken en antwoorden te bieden voor de mobiliteitsarmoede waar Windmoleken en haar inwoners onder gebukt gaat.

Wat de mobiliteitsarmoede betreft, benadrukt bezwaarindiener dat vandaag voetgangers en fietsers in de huidige infrastructuur herleid zijn tot tweederangs-weggebruikers ten aanzien van het gebruik van de auto. Dit blijkt ook uit de mobiliteitsanalyse die bezwaarindiener in samenwerking met de provincie heeft laten uitvoeren. Het fietsgebruik in Windmoleken ligt dramatisch laag. Door een ontoereikend aanbod van openbaar vervoer en het feit dat slechts een minderheid van de huurders een auto bezit, meent bezwaarindiener dat er onomstotelijk sprake is van een mobiliteitsarmoede die bezwaarindiener samen met de gemeente wil aanpakken.

Deze herwaardering vereist volgens bezwaarindiener dat de gemaakte plannen uitvoering kunnen krijgen en niet stranden op de vermeende erfgoedwaarde van de buitenruimte die door de gebruikers echter als ondermaats wordt beschouwd.

Bezwaarindiener geeft aan bij de openbare aanbesteding rekening te willen houden met de inzichten van het agentschap Onroerend Erfgoed. De erfgoedelementen zullen in acht kunnen worden genomen bij het nieuwe ontwerp op voorwaarde dat ze niet ten koste gaan van de woonkwaliteit van de sociale huurders en het groeiend aantal woningeigenaars in de wijk.

Bezwaarindiener merkt op dat hetzelfde geldt voor de 70 sociale huurwoningen langsheen de Kopheiweg die afgebroken zullen worden en vervangen door een nieuwbouw. Deze nieuwbouw zal volgens bezwaarindiener concreet invulling geven aan de visienota ruimte en volop inzetten op inbreiding in combinatie met kwaliteitsvolle buitenruimtes die beantwoorden aan de diverse diensten die verwacht worden in de hedendaagse openbare infrastructuur.

Bezwaarindiener meent dat de instandhouding van die woningen onmogelijk is binnen de normering van sociale woningbouw, omdat de bestaande binnenruimte zelfs na zware

investeringen onvoldoende woonkwaliteit zullen bieden, om dan nog te zwijgen van de energetische kwaliteiten.

Bezwaarindiener vraagt de betreffende 70 sociale huurwoningen die zullen worden afgebroken, door het verlies aan erfgoedwaarde, niet op te nemen in het definitieve vaststellingsbesluit. Verder vraagt bezwaarindiener om bij de beschrijving van de buitenruimtes rekening te willen houden met de beoogde noodzakelijke infrastructuurwerken.

3.4 Bogaarden - Dorpskern Bogaarden - ID 302480

Bezwaarindiener wenst een bezwaar te formuleren met betrekking tot de "Dorpskern Bogaarden" gelegen langsheen de Groenstraat, Huttestraat, Molenstraat, Ring, Teleweidestraat, Terkammenstraat (Beersel) met ID 302480.

Bezwaarindiener merkt op dat de dorpskern van Bogaarden gekenmerkt wordt door een kleine, maar dichte bebouwingsconcentratie rond de Sint-Theodarduskerk. Sinds de laatste decennia deint de dorpskern verder uit, in oostelijke en zuidelijke richting, in de vorm van verkavelingen langs Huttestraat, Molenstraat en Terkammenstraat.

Bezwaarindiener geeft aan binnen dit beschermd dorpsgezicht al 2 fases van haar woonproject gerealiseerd te hebben:

- Fase 1 betrof het 't Schoolhuys. Hiervoor werkte bezwaarindiener samen met de gemeente Pepingen om het voormalige gemeentehuis van Bogaarden op de gelijkvloerse verdieping om te vormen tot een ontmoetingscentrum en daarboven 4 sociale huurwoningen te realiseren.
- Fase 2 betrof omvorming van de bestaande bebouwing naar 7 appartementen en 4 woningen met tuin waarbij de witte voorgevel behouden bleef.

Bezwaarindiener voegt een visualisatie van beide fases toe aan zijn of haar schrijven.

Momenteel is bezwaarindiener bezig met de uitwerking van de 3e en laatste fase van het woonproject. Dit betreft de kadastrale percelen 446M en 440L.

Bezwaarindiener merkt op dat de voormalige gebouwen destijds al gesloopt zijn tijdens de uitvoering van fase 2. Er is aldus geen sprake meer van enige erfgoedwaarde.

Bezwaarindiener vraagt de betreffende de betreffende percelen 446M en 440L, door het verlies aan erfgoedwaarde, niet op te nemen in het definitieve vaststellingsbesluit.

3.5 Pepingen - Dorpskern Pepingen - ID 302472

Bezwaarindiener wenst een bezwaar te formuleren met betrekking tot de de "Dorpskern Pepingen" gelegen langsheen Hoesnaek, Kamstraat, Kerkstraat, Ninoofsesteenweg, Vroembos in Pepingen met ID 302472.

Bezwaarindiener merkt op dat Pepingen een landelijke gemeente is waarvan de dorpskern wordt gekenmerkt door de met hoeven omgeven parochiekerk, namelijk de Sint-Martinuskerk.

Bezwaarindiener wenst bezwaar aan te tekenen bij de vaststelling van de zogenaamde "tweede hoeve" waarvan sprake in de beschrijving op de website: Een tweede hoeve in het centrum, heden gebruikt als houtzagerij, bestaat uit 17de- en 19de-eeuwse gebouwen. Het boerenhuis telt vijf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak, met trapgevel en schouderstukken. De bijgebouwen dateren uit de 19de eeuw, met onder andere een monumentale schuur, stallen en een karren huis.

Bezwaarindiener merkt op dat deze hoeve zich op de Ninoofsesteenweg 108-110, Pepingen bevindt. Op dit perceel met hoeve (Ninoofsesteenweg 108-110) wenst bezwaarindiener haar woonproject 'Kam' te realiseren. Het betreft de omvorming van bestaande gebouwen naar woongelegenheden en nieuwbouw woningen op een achterliggend onbebouwd perceel.

Bezwaarindiener merkt op dat het agentschap Onroerend Erfgoed reeds bevraagd werd omtrent de plannen van bezwaarindiener zoals in de haalbaarheidsstudie aangegeven. Het agentschap heeft haar standpunt hieromtrent nog niet kenbaar gemaakt.

Bezwaarindiener geeft aan dat van de houtzagerij reeds geen sprake meer is. Volgens bezwaarindiener heeft het OCMW reeds geprobeerd om de site om te vormen naar 8 sociale appartementen. Dit bleek onmogelijk. Al eerder had een andere sociale huisvestingsmaatschappij, m.n. Gewestelijke Maatschappij voor Volkshuisvesting al aangegeven dat binnen die contouren een sociaal woonproject niet mogelijk was.

Bezwaarindiener stelt dat de gemeente Pepingen om die reden hem of haar gevraagd heeft binnen welke randvoorwaarden zij daar wel een ontwikkeling mogelijk zag. Net zoals bezwaarindiener al eerder deed op sites met een erfgoedwaarde, wenst zij de projectzone te vergroten, teneinde het behoud van een deel van de bestaande bebouwing met erfgoedwaarde te combineren met nieuwbouw in de achterliggende groenzone. Ter realisatie van dit project is het echter van belang dat het agentschap Onroerend Erfgoed ondanks het beschermd dorpszicht toestaat dat er nieuwbouw gerealiseerd wordt op dit onbebouwde deel van de site.

Bezwaarindiener vraagt het agentschap Onroerend Erfgoed om rekening te willen houden met dit woonproject en "de tweede hoeve" wegens gebrek aan erfgoedwaarde niet op te nemen in het definitieve vaststellingsbesluit.

Besluit

Op grond van hoger vermelde motieven verzoekt bezwaarindiener het agentschap Onroerend Erfgoed om rekening te willen houden met voormelde bezwaren en de nodige aanpassingen en optimalisaties te willen doorvoeren door de voormelde panden niet op te nemen in het definitieve vaststellingsbesluit.

Behandeling van het bezwaar

Bezwaarindiener wenst aan te tonen dat enkele onroerende goederen opgenomen in de voorlopige vaststellingslijst in realiteit nagenoeg volledig hun erfgoedwaarde hebben verloren wegens hun slechte bouwfysische toestand.

1. Jongensschool (erfgoedid 303317/aanduidingsid 119745), A. Vaucampslaan 90 Beersel

Bezwaarindiener meent dat de onderwijzerswoning van de Jongensschool door diverse interventies in het verleden niet langer erfgoedwaarde bezit. Dat wordt weerlegd.

De door bezwaarindiener aangehaalde aanpassingswerken dateren van voor de initiële opname van het bouwkundig element in de inventaris van het bouwkundig erfgoed en worden ook in de beschrijving van 2016 vermeld (uitbreidingen tijdens de 20ste eeuw, verdwijnen historische luifel, vernieuwen oorspronkelijk schrijnwerk). Ondanks deze wijzigingen behield de schoolsite haar erfgoedwaarden, die de basis vormden voor de opname in de vastgestelde inventaris en voorlagen in openbaar onderzoek. Volgens de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris was het schoolcomplex nog steeds herkenbaar en representatief voor de scholenbouw uit het begin van de 20ste eeuw. Ze werd bovendien vanuit de ensemblewaarde van de verschillende componenten (klasgebouwen, speelplaats én onderwijzerswoning) geselecteerd voor opname. Er worden

geen wijzigingen vermeld door de bezwaarindiener die na het moment van inventarisatie plaatsvonden.

De opname in de inventaris kaderde binnen het herinventarisatieproject van de gemeente Beersel, uitgevoerd in 2015-2017, waarbij een selectie en afweging gebeurde van het erfgoed op geografische schaal. De opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed wordt als dusdanig gegrond geacht. Het pand is voldoende goed bewaard om vastgesteld te worden, zolang de door bezwaarindiener aangehaalde sloop niet uitgevoerd is op het moment van openbaar onderzoek en behandeling van het bezwaar, en de erfgoedwaarde van het onroerend goed geacht wordt niet verloren te zijn gegaan sinds het moment van opname in de inventaris.

2. Rijkswachtkazerne (erfgoedid 303292/aanduidingsid 119734), Kapellerond 37 Beersel

Bezwaarindiener vraagt de voormalige Rijkswachtkazerne, door het gebrek aan enige erfgoedwaarde, niet op te nemen in het definitieve vaststellingsbesluit. Bezwaarindiener meent dat de voormalige Rijkswachtkazerne door de slechte bouwfysische toestand niet langer erfgoedwaarde bezit. Dit wordt weerlegd.

De door bezwaarindiener aangehaalde aanpassingswerken (vervangen schrijnwerk, sloop bijgebouw) dateren van voor de initiële opname van het bouwkundig element in de inventaris van het bouwkundig erfgoed en worden ook in de beschrijving van 2016 vermeld. Bezwaarindiener haalt ook de slechte bouwfysische toestand en stabiliteitsproblemen aan. Deze worden met beeldmateriaal geïllustreerd, maar bezwaarindiener biedt geen verslag van een expert aan ter staving van zijn beweringen. De vermelde elementen hebben bovendien voornamelijk betrekking op het interieur van het gebouw, terwijl bij de inventarisatie nadruk wordt gelegd op het exterieur van het pand en de aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen zoals waarneembaar vanop de openbare weg. De voormalige kazerne behield dus haar erfgoedwaarden, die de basis vormden voor de opname in de vastgestelde inventaris en voorlagen in openbaar onderzoek.

In een aanvullende informatie bij het erfgoedobject zal de door bezwaarindiener aangereikte rechtzetting opgenomen worden, namelijk: "De vermelding dat er sinds 2012 door Woonpunt Zennevallei sociale woningen in dit pand werden ondergebracht, is niet correct. Dit bleek niet mogelijk binnen de normering van sociale woningbouw."

3. Wijk Windmoleken (erfgoedid 302340/aanduidingsid 120567), Holleveldweg 1-62, Hovingenpad 1-16, 17, Kattenbosserf 1-30, 31, Konijnenerf 1-20, Kopheiweg 1-14, 15-145, Kwelm 1-16, Labbeekstraat 3-5, 6-81, 82-100, Molenerf 1-28, 29, Ruekevelderf 1-18, 19, Veldekesweg 1-14, 16-28 Halle

Bezwaarindiener merkt op dat het bouwkundig geheel 'Woonwijk Windmoleken' een divers geheel vormt van sociale woningen en appartementen, dat gefaseerd tot stand kwam vanaf 1977 tot eind jaren 1980. Bij betwist de erfgoedwaarde. Dit wordt weerlegd.

Volgens het agentschap Onroerend Erfgoed ligt de waarde van de wijk vooral "in de stedenbouwkundige aanleg, de inplanting van de woningen ten opzichte van elkaar en de aandacht voor groenvoorziening. Op architecturaal vlak vormt de wijk een divers geheel van types, gebouwd binnen een relatief beperkte én recente tijdsperiode. Voornamelijk de eenvormigheid per bouwfase is kenmerkend, evenals de kleinschaligheid van sommige van deze bouwfases, bijvoorbeeld de paviljoenwoningen. De vroege bungalows, geschakeld met woningen van twee bouwlagen, tonen aan dat ondanks aanpassingen van de gevelafwerking, de ensemblewaarde van het geheel toch bewaard kan worden."

Bezwaarindiener stelt dat de 30 bejaardenpaviljoenen en 40-tal appartementen aan de Kopheiweg, die zullen worden afgebroken, hun erfgoedwaarde hebben verloren. De instandhouding van die woningen zou onmogelijk zijn binnen de normering van sociale woningbouw.

Bezwaarindiener legt echter geen argumenten voor wat betreft het vermeende verlies van erfgoedwaarde, waardoor dit deel van het bezwaar niet ontvankelijk is. Deze panden zijn volgens de voorhanden gegevens van op het moment van inventarisatie in 2016 voldoende goed bewaard voor opname in de vastgestelde inventaris en ondersteunen de erfgoedwaarden van dit bouwkundig geheel.

De bezwaarindiener vraagt daarnaast om bij de beschrijving van de buitenruimtes rekening te willen houden met de beoogde noodzakelijke infrastructuurwerken. Daar kan niet op ingegaan worden.

De beschrijving in de wetenschappelijke inventaris duidt de toestand en aanwezige erfgoedkenmerken en -elementen van de wijk op het ogenblik van inventarisatie in 2016. De beschrijving gaat eveneens in op de historiek en ontwikkeling van de wijk, zowel wat betreft de stedenbouwkundige aanleg, groenaanleg als architectuur. De wijk ligt momenteel voor opname als bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris. Bij de aanduiding van de erfgoedkenmerken en -elementen ligt de focus op de bouwkundige componenten van dit geheel. De bomen in het openbaar domein die met beeldmateriaal geïllustreerd worden, hebben geen betrekking op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek voor de vaststelling. Ook dit deel van het bezwaar is als dusdanig niet ontvankelijk.

4. Dorpskern Bogaarden (erfgoedid 302480/aanduidingsid 120582), Groenstraat, Huttestraat, Molenstraat, Ring, Teleweidestraat, Terkammenstraat Pepingen

Bezwaarindiener vraagt de percelen 446M en 440L niet op te nemen in het definitieve vaststellingsbesluit, omwille van het verlies aan erfgoedwaarde. Bezwaarindiener vraagt om twee percelen, waarvan de bebouwing werd gesloopt, niet langer op te nemen in de afbakening. Daar kan niet op ingegaan worden.

Deze percelen waren voorheen bebouwd en zijn nu braakliggend. Ze zijn gelegen binnen de afbakening van het beschermd dorpsgezicht van Bogaarden, waardoor er specifieke rechtsgevolgen van toepassing zijn, die strenger zijn dan de gevolgen van de vaststelling die momenteel voorligt. Het is zo dat de erfgoedwaarden die voorliggen in het openbaar onderzoek van de vaststelling betrekking hebben op het bouwkundig geheel, in casu de landelijke dorpskern van Bogaarden gekenmerkt door een kleine bebouwingsconcentratie rondom de Sint-Theodarduskerk. De erfgoedwaarde van het geheel moet beschouwd worden vanuit de som van de onderdelen. In het dossier dat voorligt worden de erfgoedwaarden van deze onderdelen buiten beschouwing gelaten. Het feit dat het terrein momenteel onbebouwd is doet niet ter zake. Hetgeen bezwaarindiener vraagt, namelijk het inperken van de afbakening op het plan, zou een negatieve impact hebben op de vastgestelde erfgoedwaarden van het bouwkundig geheel en is bijgevolg niet wenselijk. De afbakening van het relict wordt om die reden niet aangepast.

5. Dorpskern Pepingen (erfgoedid 302472/aanduidingsid 120580), Hoesnaek, Kamstraat, Kerkstraat, Ninoofsesteenweg, Vroembos Pepingen

Bezwaarindiener vraagt om de gesloten hoeve met adres Ninoofsesteenweg 108-110 te Pepingen niet op te nemen in de afbakening van het geheel van de dorpskern van Pepingen wegens het gebrek aan erfgoedwaarde. Daar kan niet op ingegaan worden.

Bezwaarindiener legt geen argumenten voor wat betreft het vermeende verlies van erfgoedwaarde, waardoor dit deel van het bezwaar niet ontvankelijk is. De hoeve wordt beschouwd als belangrijk ondersteunend element binnen het geheel van de dorpskern van

Pepingen. Bovendien bezit de hoeve op zichzelf ook voldoende erfgoedwaarde, die een afzonderlijke opname van de hoeve in de vastgestelde inventaris motiveren. Het onroerend goed ligt momenteel voor als bouwkundig element 'Gesloten hoeve' (erfgoedid 40349/aanduidingsid 114415), Ninoofsesteenweg 108-110 Pepingen, voor opname in de vastgestelde inventaris. De hoeve is gelegen binnen de afbakening van het beschermde dorpsgezicht van Pepingen, waardoor er sowieso al meer specifieke rechtsgevolgen van kracht zijn, die bovendien strenger zijn dan de gevolgen van de vaststelling die momenteel voorligt.

De overige elementen die bezwaarindiener aanhaalt, namelijk het bevragen van het agentschap omtrent de voorliggende plannen en de vraag van bezwaarindiener om nieuwbouw toe te staan op het onbebouwde deel van de site, ondanks het beschermde statuut, hebben geen betrekking op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek en zijn bijgevolg ook niet ontvankelijk. Deze vallen onder het beheer van het beschermde dorpsgezicht.

Bewaarindiener geeft ook aan dat de hoeve niet langer in gebruik is als houtzagerij. Dit gebruik van de hoeve werd geregistreerd op het moment van inventarisatie in 1975 en staat los van de erfgoedwaardering van de site. Het gewijzigde gebruik van de hoeve zal wel verduidelijkt worden als aanvullende informatie in de beschrijving van het bouwkundig geheel 'Dorpskern Pepingen' en het bouwkundig element 'Gesloten hoeve': "De (tweede) hoeve is niet langer in gebruik als houtzagerij".

Conclusie

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000175: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Schoonbeek (erfgoedid 307101/aanduidingsid 120691), Kraaistraat 9 Geetbets.

Bezwaarindiener stelt samen met Monumentenwacht Vlaams-Brabant tot de conclusie te zijn gekomen dat de erfgoedwaarden van de Hoeve Schoonbeek in de Kraaistraat 9-9A te Rummen (Geetbets) sterk zijn aangetast in de periode 2011 tot 2020. Bezwaarindiener meent dat de authenticiteit van de hoeve hierdoor haast enkel terug te brengen is tot het woonhuis. Bezwaarindiener meent dat vanop het openbaar domein en de binnenkoer al tijdens de inventarisatie enkele recente ingrepen konden worden vastgesteld. Deze zijn beschreven in de inventaristekst. Een recente inspectie door Monumentenwacht, in navolging van een voorgaande inspectie in 2011, schept volgens bezwaarindiener verdere duidelijkheid over de impact van de ondoordachte renovatiewerken. Hierbij komt bezwaarindiener tot de vaststelling dat enkel het woonhuis nog voldoende erfgoedwaarde bezit, en deze in het licht van huidig onderhoud en de renovatie van de site sterk onder druk staat.

Bezwaarindiener geeft aan na overleg een bijsturing van de afbakening van het bouwkundig element dat voorligt voor vaststelling te willen vragen. Bezwaarindiener meent dat de vaststelling van alle volumes op de site als bouwkundig erfgoed een verkeerd signaal lijkt naar de huidige zakelijkrechthouder van de site. De erfgoedwaarden zijn immers de afgelopen jaren sterk aangetast. Vergunningen hiervoor dateren van voor de gemeente advies kon inwinnen bij de bevoegde intergemeentelijke onroenderfgoeddienst. Bezwaarindiener geeft aan dat door onderhoudswerkzaamheden en verbouwingen een onsamenhangend, historiserend geheel is ontstaan. Bezwaarindiener wenst hiertoe betrokken zakelijkrechthouder een duidelijk signaal te geven. Het woonhuis is waardevol, de overige onderdelen van de hoeve verdienen volgens bezwaarindiener geen erkenning als waardevol erfgoed en doen zelfs afbreuk aan de erfgoedwaarden van het goed. Bezwaarindiener vraagt de contour bij te stellen tot het grondplan van het historische woonhuis. Bezwaarindiener geeft aan dat hierdoor duidelijk zal zijn dat enkel het woonhuis in huidige toestand nog voldoende erfgoedwaarden heeft. Bezwaarindiener hoopt dat de

vaststelling bij zal dragen tot de instandhouding van deze erfgoedwaarden en een doordachte opwaardering van deze zal stimuleren. Bezwaarindiener meent dat de afbakening van de hoeve als wetenschappelijk inventarisitem, met haar historische U-vormige configuratie, behouden kan blijven. Bezwaarindiener voegt een aantal foto's van de inspecties uit 2011 en 2020 toe aan zijn of haar schrijven en geeft aan over een ruimere collectie aan vergelijkend beeldmateriaal van woonhuis, stal en schuur uit 2011 en 2020 te beschikken.

Behandeling van het bezwaar:

De aangehaalde argumenten van bezwaarindiener zijn correct en worden verwerkt.

De hoeve werd opgenomen in de inventaris naar aanleiding van het project "Aanvulling inventaris bouwkundig erfgoed Vlaams-Brabant" in 2019. Gemeenten konden een beperkt aantal nieuwe objecten aan de inventaris toevoegen om zo de grootste hiaten in de inventaris van hun grondgebied op te vullen. De gemeente Geetbets koos er onder andere voor om de Hoeve Schoonbeek toe te voegen en voerde ook het onderzoek naar de erfgoedwaarde uit in 2019. Na recent onderzoek (2020) gaat IOED Zuid-Hageland in samenspraak met Monumentenwacht ermee akkoord dat de erfgoedwaarde van de bijgebouwen te sterk zijn aangetast voor opname in de inventaris en wenst dat de bijgebouwen geschrapt worden uit de vaststelling.

Aan de hand van het bezwaarschrift met foto's van de toestand van 2011 en 2020 is duidelijk dat de erfgoedwaarde van de westvleugel met schuur en noordvleugel met stallen sterk zijn aangepast en historiserend werden verbouwd. Delen zijn zelfs nieuwbouw. Deze onderdelen hebben niet voldoende erfgoedwaarde meer voor opname in de inventaris en worden geschrapt uit de vastgestelde inventaris. De benaming, erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken zijn aangepast in het erfgoedobject en de vaststelling. De benaming werd gewijzigd in "Boerenburgerhuis hoeve Schoonbeek". Erfgoedkenmerken "schuren", "stallen", "hoeven" en de bijhorende datering "19de eeuw", zijn geschrapt. De beschrijving is "Boerenburgerhuis van de hoeve Schoonbeek, een voormalige pachthoeve van de cisterciënzerinnenabdij van Oriënte. De hoeve, vandaag met U-vormige opstelling, geopend naar het oosten, was tot in de jaren 1960 een site met walgracht. Ten zuiden opmerkelijk boerenburgerhuis met vermoedelijk laatmiddeleeuwse kern en bouwfasen in 1629 en het begin van de 19de eeuw." Het erfgoedobject wordt ook op deze wijze aangepast. In de wetenschappelijke inventaris, die de vertrekbasis vormt voor de vaststelling, houden we de gegevens actueel waardoor de beschrijving van elementen zonder erfgoedwaarde worden geschrapt.

De afbakening van het bouwkundig element blijft ongewijzigd. Voor de afbakening op plan opteren we ervoor om zoveel mogelijk het volledige perceel te kopiëren uit het administratief perceel (ADP) van het grootschalig referentiebestand (GRB). Dit houdt in dat de west- en zuidvleugel mee in de afbakening zijn opgenomen, maar op basis van de benaming, de erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken is duidelijk welke elementen vastgesteld zijn.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Hoeve Schoonbeek' (erfgoedid 307101/aanduidingsid 120691), Kraaistraat 9 Geetbets, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste benaming, erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De benaming wordt 'Boerenburgerhuis hoeve Schoonbeek'. De erfgoedkenmerken 'schuren', 'stallen', 'hoeven' en de bijhorende datering '19de eeuw', zijn geschrapt. De beschrijving wordt "Boerenburgerhuis van de hoeve Schoonbeek, een voormalige pachthoeve van de cisterciënzerinnenabdij van Oriënte. De hoeve, vandaag met U-vormige opstelling, geopend naar het oosten, was tot in de jaren 1960 een site met walgracht. Ten zuiden opmerkelijk boerenburgerhuis met

vermoedelijk laatmiddeleeuwse kern en bouwfases in 1629 en het begin van de 19de eeuw."

Bezwaar B_000176: Bezwaar bij de vaststelling van vier bouwkundige elementen: Vigliuscollege (erfgoedid 42177/aanduidingsid 115216), Naamsestraat 93 Leuven; Belgische militaire begraafplaats (erfgoedid 201112/aanduidingsid 117898), Wijngaardestraat zonder nummer Tienen; Belgische militaire begraafplaats (erfgoedid 201117/aanduidingsid 117900), Brusselsesteenweg zonder nummer Zemst en Belgische militaire begraafplaats Veltem-Beisem (erfgoedid 201115/aanduidingsid 117899), Brusselsesteenweg zonder nummer Herent.

Bezwaarindiener geeft aan schriftelijk in kennis te zijn gesteld van het openbaar onderzoek dat momenteel loopt over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant.

Bezwaarindiener geeft aan uit nazicht van de inventaris voor Vlaams-Brabant vast te stellen dat er enkele militaire eigendommen in deze lijst zijn opgenomen. Het betreft onder meer de volgende ID-nummers:

- 117898 Wijngaardstraat z/n te Sint-Margriete-Houtem Belgische Militaire
- 117900 Brusselsesteenweg z/n te Eppegem begraafplaats
- 117899 Brusselsesteenweg z/n te Veltem-Beisem
- 115216 Naamsestraat 93 te Leuven Vigliuscollege

Bezwaarindiener merkt op dat er in het huidig openbaar onderzoek enkel bezwaar kan worden ingediend omtrent de feitelijkheden van het goed dat wordt vastgesteld. Bezwaarindiener verzoekt echter duidelijkheid te scheppen omtrent de opname van militaire eigendommen op de inventaris onroerend erfgoed.

Bezwaarindiener merkt op dat actieve, militaire kwartieren niet in aanmerking komen voor vervreemding dus deel uitmaken van het openbaar domein. Voor dit openbaar, militair domein primeren de militaire noodwendigheden boven enig ander statuut. Vooral voor het kwartier Tarweschoof in Leuven, bij jullie gekend als Vigliuscollege, wenst bezwaarindiener duidelijk te stellen dat dit gebouw al meer dan twee eeuwen uitsluitend voor militaire doeleinden wordt gebruikt. Bezwaarindiener benadrukt dat het huidig gebruik noodzakelijk is, minstens nuttig, voor de taken van landsverdediging, zijnde de kerntaak van Defensie.

Bezwaarindiener geeft aan dat het allermist zijn of haar bedoeling is om het onroerend erfgoeddecreet langs zich neer te leggen. Bezwaarindiener merkt echter op dat het militair statuut van actieve kwartieren voor Defensie altijd voorrang zal hebben op de onroerende erfgoedwaarde. Bezwaarindiener geeft aan verplicht te zijn zich standaard te verzetten tegen de opname van actieve, militaire eigendommen op de inventaris onroerend erfgoed, wat niet wegneemt dat bezwaarindiener in de praktijk steeds in overleg wil treden als er werken gepland zijn die speciale vereisten wat betreft erfgoed zouden vragen, mits deze de kerntaak van Defensie niet beïnvloeden.

Bezwaarindiener verzoekt de verantwoordelijke overheid om deze kwestie nader te onderzoeken en om de actieve, militaire eigendommen in gans Vlaanderen alsnog te schrappen van de inventaris onroerend erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener formuleert geen opmerkingen of bezwaren over feitelijkheden van het dossier. Het bezwaar is niet conform artikel 4.1.3. Onroenderfgoeddecreet en dus enkel daarom al niet ontvankelijk.

Louter volledigheidshalve wordt onderaan de behandeling beknopt ingegaan op de opgeworpen argumenten.

Artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit stelt dat een onroerend goed kan worden opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed als het één of meer erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Er dient opgemerkt te worden dat de eigendomssituatie, de bestemming of het gebruik van het vast te stellen onroerend goed niet relevant is voor de beoordeling bij opname in een vastgestelde inventaris. Bij de opmaak van het vaststellingsvoorstel kan enkel rekening gehouden worden met de criteria voor opname, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoedbesluit. Het feit dat een geïnventariseerd onroerend goed een militair eigendom uitmaakt of dienst doet als actief, militair kwartier kan geen aanleiding geven tot schrapping uit de vastgestelde inventaris. De vaststelling als bouwkundig erfgoed houdt op generlei wijze een vervreemding in van het eigendoms- en gebruiksrecht en hoeft het gebruik en exploitatie in functie van militaire doeleinden niet in de weg te staan. Er dient benadrukt te worden dat de opname van een onroerend goed in een vastgestelde inventaris geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging. Voor niet-beschermde vastgestelde onroerende goederen dient bezwaarindieners zich te wenden tot de vergunningverlenende overheid, die aanvragen voor werken aan dit erfgoed beoordeelt en hiertoe cultuurhistorische aspecten in acht kan nemen. Bij aanvragen voor sloop van een onroerend goed opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed dient zij haar beslissing te motiveren en aan te geven hoe ze de erfgoedwaarden in acht heeft genomen.

Het bouwkundig element 'Vigliuscollege' (erfgoedid 42177/aanduidingsid 115216), Naamsestraat 93 Leuven, werd in 1971 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Leuven. Het pand is sinds 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed en is opgenomen in het vaststellingsbesluit van de administrateur-generaal van 28 november 2014. Het voormalige Vigliuscollege of College van de Tarweschoof met inbegrip van het binnenplein en de pompen werd daarenboven bij ministerieel besluit van 16 oktober 2009 beschermd als stadsgezicht. Hierdoor zijn reeds specifieke rechtsgevolgen van een bescherming van toepassing op het beschermd onroerend goed, waaronder het actief- en passiefbehoudsbeginsel.

Het bouwkundig element 'Vigliuscollege' ligt momenteel opnieuw voor voor opname in de vastgestelde inventaris omwille van de historische waarde en architecturale waarde als representatief en herkenbaar voorbeeld van een ouder, tot in de 16de eeuw opklimmend universiteitscollege dat in de 18de eeuw volgens de toen gebruikelijke college-typologie omgevormd en gehomogeniseerd werd tot een U-vormig complex met drie vleugels rondom een vierkant binnenplein. De rechtsgevolgen van een vaststelling als bouwkundig erfgoed van een geïnventariseerd onroerend goed zijn van een lagere orde en dus ondergeschikt aan deze van een bescherming als stadsgezicht, waardoor huidige voornemen voor opname geen wezenlijke veranderingen aanbrengt aan het feitelijk en juridisch statuut. Het feit dat het gebouw al meer dan twee eeuwen uitsluitend voor militaire doeleinden gebruikt wordt en momenteel dienstdoet als actief, militair kwartier is geen reden om het goed niet langer op te nemen in de vastgestelde inventaris.

De Belgische militaire begraafplaatsen in Tienen (Sint-Margriete-Houtem), Herent (Veltem-Beisem) en Zemst (Epegem), werden in 2007 opgenomen als bouwkundig element in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de bescherming van 15 Belgische militaire begraafplaatsen als monument en zijn sinds 2010 vastgesteld als bouwkundig erfgoed. De drie begraafplaatsen zijn daarenboven afzonderlijk beschermd als monument bij ministerieel besluit van 28 juli 2008, waardoor reeds specifieke rechtsgevolgen van toepassing zijn op de beschermde onroerende goederen.

Deze militaire begraafplaatsen liggen momenteel opnieuw voor voor opname in een vastgestelde inventaris, omwille van hun historische waarde. De rechtsgevolgen van een

vaststelling als bouwkundig erfgoed zijn van een lagere orde en dus ondergeschikt aan deze van een bescherming als monument, waardoor het huidige voornemen voor opname geen wezenlijke veranderingen aanbrengt aan het feitelijk en juridisch statuut.

In Vlaanderen zijn momenteel 171 militaire begraafplaatsen opgenomen in de vastgestelde inventaris, waarvan 167 beschermd als monument. Het feit dat een aantal van deze begraafplaatsen militaire eigendommen uitmaken is geen reden om deze onroerend goederen niet langer op te nemen in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000177: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Twee rijhuizen met gevels in cimorné (erfgoedid 304470/aanduidingsid 119937), Alsembergsesteenweg 816-818 Beersel.

Bezwaarindiener meent dat het beschermen van deze gevel een te laat stadium is, gezien er momenteel al grote delen van deze gevel zijn die ontbreken. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat er vanwege het zware vrachtvervoer op deze baan ook al barsten in de gevel zijn die gerepareerd moeten worden. Bezwaarindiener meent dat er om die reden op termijn een andere type gevel gezet zal moet worden. Bezwaarindiener voegt in bijlage aan zijn of haar schrijven enkele foto's toe van de delen die ontbreken of barsten vertonen.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener stelt dat de woningen niet langer voldoende goed bewaard zou zijn voor opname in de vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener geeft aan dat vanwege het zware vrachtvervoer zich scheurvorming in de gevel voordoet.

Het bouwkundig element 'Twee rijhuizen met gevels in cimorné', Hoogstraat 25 in Beersel, werd in 2017 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Beersel (2015-2017). Dit project werd uitgevoerd door het agentschap Onroerend Erfgoed, op basis van systematische onderzoek ter plaatse, vanop de openbare weg, en aangevuld met literatuur- en archiefonderzoek. Het bouwkundig element ligt momenteel voor de eerste maal voor om opgenomen te worden in een vastgestelde inventaris, omwille van haar architecturale en historische waarde als twee rijhuizen uit de late 19de eeuw met opmerkelijke geveldecoratie in cimorné, marbriet en mosaïverre.

Op basis van desktoponderzoek en de door bezwaarindiener aangereikte foto's blijkt de bewaartoestand van het goed niet gewijzigd te zijn sinds de initiële opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in 2017. De erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris zijn onverkort aanwezig. Het goed heeft als dusdanig nog steeds erfgoedwaarde en is voldoende goed bewaard voor opname in een vastgestelde inventaris. De opgesomde gebreken zijn niet van die aard dat deze niet te herstellen zijn. Bezwaarindiener stelt volledig ten onrechte dat het goed onvoldoende bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000178: Bezwaar bij de schrapping van één bouwkundig element: Dorpswoning (erfgoedid 90935/aanduidingsid 35427), Vlezenbeeklaan 146 Sint-Pieters-Leeuw.

Bezwaarindiener wenst op te merken dat er in de inventaris enkele waardevolle gebouwen ontbreken op het grondgebied van Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw). Bezwaarindiener vernoemt onderstaande onroerende goederen:

- Kapellestraat 22: bakstenen boerenwoning langgeveltype - geschat eind 19de eeuw
- Lenniksebaan 1428-1430: gecementeerde witgekalkte langgevelwoning - geschat 2de helft 19de eeuw
- Beersbrugstraat 46 : bakstenen boerenwoning langgeveltype - geschat eind 19de eeuw
- Reuzenstraat (einde van de straat): L-vormige boerenwoning witgeschilderd - in de tuin bakhuis
- Pedestraat (halverwege tussen Lenniksebaan en kruispunt met Kapellestraat/Konijnenstraat): goedbewaarde langgevelwoning
- Kamstraat 29: gesloten boerenhof uit de 19de eeuw

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener dient zich voor een aanvulling van de inventaris bouwkundig erfgoed van de gemeente Sint-Pieters-Leeuw te richten tot de gemeente of tot de intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst IOED Pajottenland en Zennevallei. Sinds 1 januari 2017 is de inventarisatie bouwkundig erfgoed immers de bevoegdheid van de lokale overheden. Voor meer informatie over de aanvulling van de inventaris kan bezwaarindiener terecht op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed: <https://www.onroerenderfgoed.be/een-erfgoedinventaris-opmaken>.

Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat tijdens een lopend onderzoek geen nieuwe bouwkundige elementen of gehelen aan het vaststellingsdossier toegevoegd kunnen worden.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000179: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Station Racour (erfgoedid 200086/aanduidingsid 117777), Racourhalte 1 Landen.

Bezwaarindiener geeft aan in kennis te zijn gesteld dat van 2 maart 2020 tot en met 19 juni 2020 een openbaar onderzoek loopt voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. In het kader van dit openbaar onderzoek kunnen opmerkingen en bezwaren ingediend worden bij het agentschap. Bezwaarindiener merkt op dat hij of zij geen eigenaar of gebruiker dient te zijn en dat bezwaren en opmerkingen over het verlies van erfgoedwaarde, de afwezigheid van erfgoedwaarde wegens sloop of wegens verbouwing met verlies van erfgoedwaarde kunnen ingediend worden.

Bezwaarindiener geeft aan dat opmerkingen of bezwaren ook betrekking kunnen hebben op feitelijkheden die van toepassing zijn op het betrokken erfgoed en dewelke voorliggen om vastgesteld te worden.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de vaststelling en het behoud als bouwkundige erfgoed, sensu latu, van het onroerend goed zoals het er thans uitziet en uitgebaat wordt en dat op de lijst voorkomt als bouwkundig element met aanduidingsid: '117777' gelegen te Landen, Halte de Racour 1 en kadastraal bekend is onder de percelen 24732 - sectie B - 0620 en 0621.

Bezwaarindiener merkt op dat het prachtig stationsgebouw dat op voornoemd kadastraal perceel 0620 werd ingeplant in 1907, langsheen de spoorlijn naar Tamines - Charleroi (lijn 147) en dat deze door elke authentieke Landenaar gekoesterd werd als het

spoorwegstation 'Landen-Sud'. Bezwaarindieners stelt dat deze helaas inmiddels elke erfgoedwaarde verloren heeft, doordat het gebouw reeds sedert jaren gedegradeerd werd tot een soort op commercie afgestemd vakantieverblijf en dat in niet nader gekende omstandigheden, mogelijks zelfs illegaal, uitgebaat werd.

Bezwaarindieners merkt op dat lopende het huidig openbaar onderzoek plots blijkt dat, met ingang van 1 mei 2020, op het adres waar het gebouw gelegen is (Racourhalte 1) wel een nieuwe commerciële entiteit werd geregistreerd in de Kruispuntbank voor Ondernemingen en zulks onder het nummer 0729.241.644 op naam van de heer Johan UYTTERHOEVEN (bijlage 01). Bezwaarindieners geeft aan dat uit de vestigingsgegevens van dit Ondernemingsnummer (bijlage 02) blijkt dat op het betrokken adres sedert 1 mei 2020 er commerciële activiteiten uitgebaat worden van het type NACEBEL-code 55.203 (gites, vakantiewoningen, appartementen), code 55.204 (gastenkamers) en code 55.209 (vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf, n.e.g.-). Bezwaarindieners meent dat het in realiteit gaat om commerciële activiteiten welke reeds meerdere jaren van openbare bekendheid zijn, doch waarvan de bedrijfseconomische vergunningstoestand in de KBO niet aanwijsbaar was.

Bezwaarindieners meent dat de uitbating van de hierboven opgesomde commerciële activiteiten, in welke hypothese ook, onbestaanbaar is met de ziel en met de materiële uitstraling van de erfgoedwaarde dat aan het gebouw dient geconfereerd te worden, gebouw dat volgens bezwaarindieners bijvoorbeeld als een woning met geïncorporeerd museum kan gebruikt worden doch niet als een zaak welke met horeca in verband zou kunnen gebracht worden. Bezwaarindieners geeft aan dat volgens de recente KBO gegevens (Foodweb) de vestigingseenheid van de entiteit gelinkt wordt aan een regularisatietoestand, hetgeen er volgens bezwaarindieners op wijst dat een inschrijving bij het FAVV en per extensie een mogelijke extensie naar een horeca-activiteit gesolliciteerd werd (zie bijlage 03). Anderzijds blijkt volgens bezwaarindieners uit de ruimtelijke en stedenbouwkundige vergunningstoestand (informatie verstrekt door de Stad Landen- zie bijlage 04) dat een stedenbouwkundige vergunning uit 2009 aanwijsbaar is voor een functiewijziging "voor uitbating vakantieverblijf" en een stedenbouwkundige vergunning van 2013 voor de heroprichting van een bijgebouw (logis de piocheur) en de toevoeging van een vakantiewoning.

Bezwaarindieners meent dat deze vergunningen het verlies van de erfgoedwaarde van het gebouw en zijn omgeving bevestigen ten voordele van commerciële activiteiten welke in dit puur agrarisch gebied onbestaanbaar zijn met de planologische bestemming zoals gegeven door het Gewestplan Landen-Tienen.

Bezwaarindieners wijst er op dat op hetzelfde perceel nog bijkomende constructies werden opgericht zonder dat hiervoor een stedenbouwkundige en omgevingsvergunning aanwijsbaar is. In casu gaat het om de zonevreemde inplanting van twee op rust gestelde spoorrijtuigen (zie bijlage 05 - afgebeeld op een recente krantenartikel HLN van 13 juni 2010), eveneens vreemd aan de erfgoedwaarde van de site, alsmede de zonevreemde oprichting van twee imposante loodsen waarvoor evenmin in de door de Stad Landen aangeleverde informatie enige stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning aanwijsbaar is (zie bijlage 06).

Bezwaarindieners voegt een outprint van het Geoloket toe waarop de inplanting van de zonevreemde gebouwen, vreemd aan de bouwkundige erfgoedwaarde van het "Station Racour", grafisch voorgesteld worden. Bezwaarindieners ment dat deze zonevreemde gebouwen alsmede de commerciële activiteiten in en om het "Station de Racour" de bouwkundige erfgoedwaarde van het object verminken dat door het agentschap Onroerend Erfgoed in de lijst is aangeduid onder de referentie Nr. 'aanduid_id: 117777'

Bezwaarindieners vraagt zijn of haar bezwaar te verwerken met de in achtname van zijn of haar privacyrechten, zoals deze hem of haar zijn gewaarborgd door de Europese

Verordening 2016 / 679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016, regelgeving welke van toepassing is op het agentschap Onroerend Erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener stelt dat de erfgoedwaarden van het bouwkundig element 'Station Racour', Racourhalte 1 in Landen, en de omgeving aangetast zijn door de huidige functie die in het voormalige stationsgebouw ondergebracht werd en de bouw van nieuwe constructies op de site.

Deze evaluatie van de erfgoedwaarden die voorliggen voor vaststelling wordt niet gevolgd. De erfgoedwaarden van deze site zijn wel degelijk nog steeds aanwezig zijn. De site werd op 19 februari 2002 beschermd als monument, met omliggend stadsgezicht, omwille van de hoge erfgoedwaarde, in casu de industrieel-archeologische waarde. Op het moment van de bescherming in 2002 was het voormalige stationsgebouw reeds verbouwd tot woonhuis en vakantiewoningen. Deze nieuwe functie werd dus in rekening gebracht bij het bepalen van de erfgoedwaarde in functie van de bescherming als monument.

Sindsdien zijn alle werkzaamheden gebeurd met goedkeuring van het agentschap Onroerend Erfgoed en in overeenstemming met haar schriftelijke adviezen. Sinds de bescherming zijn alle vergunningen afgeleverd op basis van een advies van het agentschap Onroerend Erfgoed, daarbij telkens uitgaand van de erfgoedkenmerken en -elementen van de site. Alle volumes op de site zijn vergund, met uitzondering van een te ruim bemeten fietsenberging en serre, die voor het ogenblik van de bescherming gebouwd werd. Indien bezwaarindiener zich hiertegen wil verzetten, dient hij of zij daarvoor andere rechtsmiddelen in te zetten: de procedure van de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed heeft immers geenszins tot doel niet-vergunde werken te regulariseren.

Er wordt geconcludeerd dat de opname van voorliggend bouwkundig element in de vastgestelde inventaris, volledig gerechtvaardigd is, en dat de opmerkingen en bezwaren van de bezwaarindiener geenszins aantonen dat de erfgoedwaarden van het station Racour en de omgeving niet langer aanwezig zouden zijn.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000180: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Familiepension E. Adriaens (erfgoedid 306872/aanduidingsid 120433), Westelsebaan 162 Scherpenheuvel-Zichem.

Bezwaarindiener meent dat de beschrijving in de inventaris de werkelijkheid totaal niet benadert. Bezwaarindiener wijst op een foutieve afbakening van voorliggend onroerend goed op het plan en sluit als bijlage een plan uit de koopakte van de woning bij, om dit te staven. Bezwaarindiener vermeldt de gewijzigde toestand van het interieur van voorliggend goed, en de afwezigheid van bepaalde beschreven details in de buitengevel.

Bezwaarindiener geeft aan dat de toestand van het onroerend goed aangetast werd door erosie en zure regen, wat resulteerde in verweerde elementen in de voorgevel. Bezwaarindiener wijst eveneens op de onrustwekkende toestand van de beschadigde en gescheurde voorgevel en vrijgekomen zijgevel door de vrij recente aanpalende onvakkundige afbraakwerkzaamheden ten behoeve van een nieuwbouwproject (met name de bouw van een woonzorgcentrum). Betreffende dit aanpalende nieuwbouwproject, sluit bezwaarindiener een aantal bijlagen in bij het bezwaarschrift: zijn bezwaar tegen dit project anno 2013 en het vonnis van de rechtbank uit 2019 betreffende de schade aan het pand.

Bezwaarindiener geeft aan dat bij de uitvoering van het aanpalende nieuwbouwproject de rechtse hoekverbinding van de voorgevel van voorliggend goed volledig weggenomen werd. Bezwaarindiener geeft aan dat dit resulteerde dat men in de hoek van de woonkamer en slaapkamer gewoon buiten kon kijken. Bezwaarindiener merkt op dat dit door de betrokken bouwheer nooit op afdoende wijze terug in orde gebracht werd. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat er onvoldoende fundering aangebracht werd over de ganse bouwdiepte, en er op onzorgvuldig werkwijze schoringsbalken zijn aangebracht welke voor bijkomende instabiliteit zorgen bij voorliggend goed. Bezwaarindiener meent dat van bij de aanvang van deze afbraakwerkzaamheden reeds verschillende barsten in de binnen- en buitenmuren waarneembaar zijn, evenals klemmende en gebroken ramen, binnen- en buitendeuren. Bezwaarindiener meent dat de instandhouding van het goed met behoud van de authenticiteit onmogelijk is. Bezwaarindiener geeft aan het onrechtvaardig te vinden dat hiervoor bijkomende financiële lasten opgelegd worden. Bezwaarindiener geeft aan niet over de financiële middelen te beschikken na reeds slachtoffer te zijn geworden van de werkwijze en het winstbejag van een malafide bouwheer en projecteigenaar.

Bezwaarindiener meent dat een grondige of totale renovatie met verplicht behoud van de voorgevel, bouwtechnisch gezien onmogelijk en onbetaalbaar zal zijn. Bezwaarindiener meent hiervoor de aangebrachte schade en de instabiliteit van het geheel als voornaamste reden te zien.

Bezwaarindiener betreurt dat de nieuwe bouwvoorschriften uit het ruimtelijke uitvoeringsplan (o.a. het aantal bouwlagen) door het vooropgestelde behoud van de voorgevel ingevolge de vaststelling als bouwkundig erfgoed niet toepasbaar zullen zijn voor voorliggend onroerend goed. Bezwaarindiener documenteert het bezwaarschrift met een afschrift van dit RUP. Bezwaarindiener merkt op dat kort voor de aanvang van de aanpalende werkzaamheden en deze voor een ander nabijgelegen bouwproject, er voor de kern van Averbode een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt werd.

Bezwaarindiener meent dat dit uitvoeringsplan behoorlijk op maat van de begunstigde projecteigenaar van beide projecten opgesteld werd, waarbij er bepaalde uitzonderingen op de bestaande bouwvoorschriften toegelaten werden voor de ganse kern (o.a. wat betreft de bouwdiepte, de kroonlijsthoogte en de bouwlagen). Bezwaarindiener geeft aan dat indien de voorgevel door de opname in de vastgestelde inventaris behouden moet blijven, hij of zij zich niet kan beroepen op de gunstige bepalingen uit het RUP die gelden voor een totaalrenovatie of nieuwbouw (o.a. wat betreft het aantal bouwlagen).

Bezwaarindiener haalt in het bezwaarschrift een aanzienlijke beperking voor de bereikbaarheid van de woning aan de achterzijde aan, waar er zich een uitweg van vier meter breedte bevindt die uitgaat op de Prelaatstraat. Deze werd reeds vermeld in de verkoopakte van 28 april 1964. Bezwaarindiener geeft aan dat deze momenteel bebouwd is als gevolg van het in uitvoer zijnde naburige bouwproject. Hij documenteert dit lid van het bezwaar met de koopakte van de woning en het bijhorende plan. Bezwaarindiener meent dat deze beperking bijkomende kosten met zich mee zal brengen, gezien de complexiteit indien er in de toekomst een totaalrenovatie of nieuwbouw moet plaatsvinden met behoud van de bestaande voorgevel. Bezwaarindiener geeft als voorbeeld moeilijkheden bij graafwerkzaamheden, installatie van bouwkraan of ander groot materieel, de afvoer van grond en bouwpuin en de aanvoer bouwmaterialen. Bezwaarindiener meent dat de afwezigheid van de doorgang nu reeds een probleem vormt bij zijn of haar dagelijks activiteiten. Deze doorgang welke over een lengte van een 17-tal meter momenteel wordt bebouwd. Bezwaarindiener meent dat de voornoemde bebouwing niet conform de bouwaanvraag uitgevoerd wordt, waarbij er volgens bezwaarindiener slechts 3 meter hoogte werd getekend op de bouwplannen. Bezwaarindiener geeft aan dat dit uiteindelijk zelfs beperkt werd tot 2,5 meter hoogte (met name ter hoogte van de in- en uitgang van de voorziene bebouwing). Bezwaarindiener voegt hieraan toe niet te willen ingaan op de onregelmatigheden ten voordele van de bevoorrechte betrokken bouwheer,

die hij of zij bij de aanvraagprocedure en de uitvoering van het project meent vast te stellen. Bezwaarindieners verwijst voor bijkomende duiding hieromtrent naar zijn of haar beroepschrift van 11 maart 2019.

Behandeling van het bezwaar:

De opmerkingen uit voorliggende bezwaarschrift gaan op verschillende plaatsen in op de schade die het goed heeft opgelopen als gevolg van een bouwproject op het aanpalende perceel en de bouwovertredingen die hierbij vastgesteld werden. Omdat deze opmerkingen uit het bezwaar geen betrekking hebben op de feitelijkeheden die voorlagen tijdens het openbaar onderzoek, kunnen wij op deze bekommernissen van bezwaarindieners geen gepast antwoord geven binnen deze procedure. De opmerkingen die wel betrekking hebben op de feitelijkeheden die voorlagen in openbaar onderzoek worden hieronder behandeld.

Bezwaarindieners haalt aan dat de afbakening van het bouwkundig element 'Familiepension E. Adriaens', Westelsebaan 162 Scherpenheuvel-Zichem, fout is, en sluit een plan bij uit de koopakte van de woning om dit te documenteren. Daaruit blijkt dat de een deel van het langwerpige perceel inderdaad niet mee is ingetekend in de afbakening in het vaststellingsvoorstel. Dit zal gecorrigeerd worden, zowel bij de registratie van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 306872) als in de vastgestelde inventaris (aanduidingsid 120433).

Bezwaarindieners haalt aan dat de beschrijving van interieur en exterieur van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris (erfgoedid 306872) niet accuraat is, maar bepaalt niet wat er moet aangepast worden. Daarom kan niet ingegaan worden op deze opmerking uit het bezwaarschrift. Bezwaarindieners kan ook buiten deze procedure onnauwkeurigheden melden in de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 306872); indien aanpassingen aan de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris nodig zijn, kunnen deze gemeld worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed.

Bezwaarindieners beschrijft schade aan voorgevel en stabiliteit van de woning, ontstaan door een nieuwbouwproject op het aanpalende perceel. Bezwaarindieners haalt aan dat het financieel niet haalbaar is deze schade te herstellen met respect voor de authenticiteit van de woning. Indien een pand niet voldoende goed bewaard is, en dus in een zeer slechte bouwfysische toestand is, waardoor behoud niet meer mogelijk is, kan dit een argument zijn om dit pand niet op te nemen in het vaststellingsbesluit. Echter, zoals wij kunnen afleiden uit de bijgesloten documenten, zijn de aangehaalde bouwfysische gebreken niet van die aard dat deze een opname in de inventaris van het bouwkundig erfgoed verhinderen. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de financiële weerslag van herstellingen van de schade aangebracht door het aanpalende nieuwbouwproject, geen motiveringsgrond uitmaakt om de opname van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

In het derde lid van het bezwaarschrift verzet bezwaarindieners zich tegen de gevolgen van de vaststelling van het onroerend goed door de bepalingen in een RUP. Deze opmerking heeft geen betrekking op feitelijkeheden die voorlagen in openbaar onderzoek en is als dusdanig niet ontvankelijk.

Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de gemeentelijke intenties inzake ruimtelijke ordening op generlei wijze invloed uitoefenen op de aanwezige erfgoedwaarden die in het kader van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed maatschappelijk gevrijwaard trachten te worden.

In het vierde lid van het bezwaarschrift verzet bezwaarindieners zich tegen een bouwovertreding in het kader van een bouwproject op aanpalend perceel. Deze opmerking heeft geen betrekking op feitelijkeheden die voorliggen tijdens het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed. Volledigheidshalve verwijzen we

bezwaarindieners naar de bevoegde dienst bij de Stad Scherpenheuvel-Zichem om dergelijke inbreuken aan te geven.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Familiépension E. Adriaens' (erfgoedid 306872/aanduidingsid 120433), Westelsebaan 162 Scherpenheuvel-Zichem, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met een aangepaste afbakening: het volledige perceel, gekend ten kadaster in Scherpenheuvel-Zichem (Averbode), Afdeling 5, Sectie C, perceelnummer 575T5, wordt opgenomen.

Bezwaar B_000181: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Dorpswoning (erfgoedid 43404/aanduidingsid 115979), Bronstraat 10 Landen.

Bezwaarindieners geeft aan in kennis gesteld te zijn via de webtoepassing dat het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed loopt van 2 maart 2020 tot en met 19 juni 2020. Bezwaarindieners merkt op dat in het kader van dit openbaar onderzoek opmerkingen en bezwaren ingediend kunnen worden bij het agentschap. Bezwaarindieners merkt op dat hij of zij geen eigenaar of gebruiker dient te zijn en dat bezwaren en opmerkingen over het verlies van erfgoedwaarde, de afwezigheid van erfgoedwaarde wegens sloop of wegens verbouwing met verlies van erfgoedwaarde kunnen ingediend worden. Bezwaarindieners geeft aan dat opmerkingen of bezwaren ook betrekking kunnen hebben op feitelijkheden dewelke van toepassing zijn op het betrokken erfgoed en dewelke voorliggen om vastgesteld te worden.

Bezwaarindieners geeft aan een opmerking te willen formuleren bij de vaststelling en het behoud als bouwkundig erfgoed, sensu latu, van een onroerend goed, zoals het er thans uitziet en uitgbaat wordt en dat op de lijst voorkomt als object "aanduid_id: 115979" gelegen te Landen (deelgemeente Landen), Bronstraat 10 en er kadastraal bekend is onder de percelen 24059 - sectie A - nrs. 1486 - 1598 en 1474.

Bezwaarindieners geeft aan dat de bedoelde 'Dorpswoning', wellicht in uitvoering van een eerste Besluit van het College van Burgemeester en Schepenen dd. 27 november 2014, verbouwd en uitgebreid werd met een hangar. Bezwaarindieners merkt op dat op 27 april 2017 opnieuw een stedenbouwkundige vergunning (onder stedenbouwkundige voorwaarden) afgeleverd werd voor het verbouwen van het bestaand woonhuis met hangar tot een woonhuis met hangar en drie appartementen. Bezwaarindieners merkt op deze informatie te hebben verkregen van de Stad Landen. Bezwaarindieners meent dat door de uitvoering op het terrein van de vernoemde stedenbouwkundige vergunningen niet in overeenstemming is met de behoudsobjectieven in de oorspronkelijke toestand welke ab initio werden nagestreed, met andere woorden op het tijdstip dat de zogenaamde dorpswoning opgenomen werd in de bestanden van het Onroerend Erfgoed.

Bezwaarindieners meent dat het hem of haar in elke geval imperatief voorkomt dat in het kader van het onderzoek dat het agentschap Onroerend Erfgoed voert zou onderzocht moeten worden in welke mate de bestaande toestand nog in overeenstemming te brengen valt met de behoudsobjecten inzake onroerend erfgoed.

Bezwaarindieners geeft anderzijds aan dat in 2019 de ganse site (d.w.z. het volledige Bronplein - de volledige Bronstraat - en een deel van de Kloosterstraat) geïncorporeerd werd in een soort 'omgevingsproject' en werd met betrekking tot dit project door de Stad Landen een omgevingsvergunningsaanvraag ingediend. De vergunningverlenende overheid zou deze aanvraag volgens bezwaarindieners in het verleden stilzwijgend geweigerd hebben.

Bezwaarindieners meent uit de beknopte publicatie van Besluiten cfr. het Decreet Lokaal Bestuur vernomen te hebben dat het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad

Landen op 2 juni 2020 en recentelijk op 9 juni 2020 beraadslaagd heeft over een nieuw project "Herinrichting Bronplein". Bezwaarindiener geeft aan voortgaande op de logica van de inhoud van het eerder stilzwijgend geweigerde project ervan uit te gaan dat ook nu de Bronstraat en de Kloosterstraat opnieuw deel zullen uitmaken van de nieuwe vergunningsaanvraag welke ingediend zal worden.

In deze context is het volgens bezwaarindiener vereist, minstens op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, dat nauwkeurig en met redengeving zou onderzocht worden in welke mate de dorpswoning als aangeduid object met ID 115979 nog ingepast kan worden in het omgevingsproject waar het College van Burgemeester en Schepenen over beraadslaagd heeft op 2 juni 2020 en 9 juni 2020 en waaromtrent allicht in een zeer nabije toekomst een openbaar onderzoek voor gehouden zal worden.

Bezwaarindiener geeft aan ervan uit te gaan dat het agentschap alle informatie omtrent het project waarover het College van Burgemeester en Schepenen zich beraadslaagde door de Stad Landen aangeleverd kan worden. Bezwaarindiener meent dat bezwaarlijk nu reeds een beslissing tot behoud als onroerend erfgoed zou kunnen genomen kan worden met kennis van zaken. Bezwaarindiener vraagt zijn of haar opmerkingen te verwerken met de in achtname van zijn of haar privacyrechten, zoals deze hem of haar zijn gewaarborgd door de Europese Verordening 2016 / 679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016, regelgeving welke van toepassing is op het agentschap Onroerend Erfgoed

Behandeling van het bezwaar:

In 2016 werd inderdaad een vergunning afgeleverd voor de verbouwing van voorliggend goed. Bij de werken, zoals beschreven in het bezwaarschrift, werden naast het bestaande woonhuis drie appartementen gecreëerd. Hierbij werden de noordoostelijke, eenlagige hoek en flank van het U-vormige complex (deels garages zonder erfgoedwaarden) afgebroken en vervangen door een tweelagige nieuwbouw. De werken zijn in de loop van de procedure niet beëindigd. Op basis van de plannen wordt het vooraanzicht van de woning, met knipvoegen en venster- en deuropeningen behouden. Tijdens de behandeling van de opmerkingen en bezwaren stond de voorgevel van het woonhuis in de stellingen. In de huidige situatie kan er dus niet beoordeeld worden of de werken de authenticiteit en het aanzicht van het pand teniet zullen doen. Het is niet uitgesloten dat de buitengevel in de nabije toekomst nageïsoleerd of bepleisterd wordt, gezien dit niet vergunningsplichtig of toelatingsplichtig is.

Er van uitgaande dat de werken uitgevoerd worden zoals aangegeven in de plannen, waaruit blijkt dat de gevel behouden wordt, wordt het pand tijdens deze vaststellingsprocedure nog mee opgenomen in het vaststellingsbesluit.

De aanwezigheid van een bijgebouw met vakwerk kan niet meer geregistreerd worden vanop de openbare weg. Daarom wordt het bijgebouw niet langer aangeduid als erfgoedkenmerk: het erfgoedtype 'bijgebouwen' en de bouwstijl 'vakwerkbouw' worden geschrapt bij de erfgoedkenmerken. Ook de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt in die zin aangepast. De nieuwe beschrijving wordt: "Dorpswoning uit einde 18de eeuw. Oorspronkelijk één bouwlaag voorzien van rechthoekige deur- en vensteropeningen met zandstenen omlijstingen en sluitsteen. Bijkomende bouwlaag uit de 19de of 20ste eeuw." Onderaan de beschrijving van het bouwkundig element in de wetenschappelijke inventaris wordt een aanvullende informatie toegevoegd omtrent het bijgebouw. Omdat de toegekende typologie 'burgerhuizen' niet strookt met de benaming en de korte beschrijving, wordt deze vervangen door 'dorpswoningen'.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Dorpswoning' (erfgoedid 43404/aanduidingsid 115979), Bronstraat 10 Landen, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken: "bijgebouwen" en "vakwerkbouw" worden geschrapt, "burgerhuizen" wordt vervangen door "dorpswoningen". De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "Dorpswoning uit einde 18de eeuw. Oorspronkelijk één bouwlaag voorzien van rechthoekige deur- en vensteropeningen met zandstenen omlijstingen en sluitsteen. Bijkomende bouwlaag uit de 19de of 20ste eeuw."

Bezwaar B_000182: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig geheel: Tuinwijk Ter Elst (erfgoedid 305694/aanduidingsid 120617), Ferdinand Verbiestlaan 1-14, 15-17, Goswin III-Laan 1-20, 21-29, Keibergstraat 2-42, Lievevrouweplein 1-8, 9-11, Populierenlaan 1-12, 14, Priorijlaan 1-3, 4-21, Sint-Jansbergsesteenweg 11-83, Sint-Jorislaan 1-20, 21-23, Ter Elstlaan 1-12, 13-43, Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan te begrijpen dat het belangrijk en nuttig is om bepaalde sites en panden een bepaald erfgoedwaarde te geven, maar meent dat dit in casu niet van toepassing is voor de Tuinwijk Ter Elst, Ferdinand Verbiestlaan, Goswin III-Laan, Keibergstraat, Lievevrouweplein, Populierenlaan, Priorijlaan, Sint-Jansbergsesteenweg, Sint-Jorislaan, Ter Elstlaan in Leuven.

Bezwaarindiener merkt op dat de wijk inderdaad veel charmes heeft en een aangename plek is om te verblijven en te wonen. Bezwaarindiener meent dat het algemeen karakter over de jaren mooi behouden is. Deze charme van de wijk zorgt volgens bezwaarindiener voor een aantrekkingskracht bij vele kandidaat-bewoners in de regio Leuven-Heverlee.

Bezwaarindiener meent dat het klasseren als bouwkundig erfgoed een brug te ver is en haalt hiervoor onderstaande argumenten aan:

- bezwaarindiener meent dat de situatie zoals ze zich nu voordoet, goed is
- bezwaarindiener merkt op dat het merendeel van de omliggende woningen nu reeds aanpassingen of grondige verbouwingen heeft ondergaan. De uniforme stijl is volgens bezwaarindiener dus niet meer aanwezig.
- bezwaarindiener meent dat de woningen grondige verbouwingen nodig hebben om aan de hedendaagse normen te voldoen. Om dit voor jonge gezinnen betaalbaar te houden dient volgens bezwaarindiener voldoende ruimte en vrijheid gelaten te worden in de keuze van de aanpassingen, materialen en technieken.

Een vaststelling als bouwkundig erfgoed en alle normen en regels die daarbij horen, zou volgens bezwaarindiener een serieuze belemmering betekenen waarvoor mogelijke compensaties absoluut ontoereikend zijn (bezwaarindiener haalt als voorbeeld de mogelijkheden in verband met isolatie aan: nu is het nog mogelijk om buitenisolatie aan te brengen). Bezwaarindiener geeft aan van mening te zijn dat de mogelijkheid moet bestaan om gronden te verkavelen indien dit mogelijk is en de mogelijkheid moet blijven bestaan om huizen te mogen slopen en terug op te bouwen in ongeveer dezelfde stijl.

Bezwaarindiener meent dat de bewoners van de wijk zich bewust zijn van het groen aspect en het behoud hiervan wenselijk achten. Bezwaarindiener geeft aan dat zij dit meermaals bewezen hebben door bezwaar in te dienen bij sommige bouwprojecten (bezwaarindiener geeft als voorbeeld de verkaveling of bouw ter hoogte van de Priorijlaan nummer 4, waar waardevolle bomen zonder voorafgaande toestemming geveld zijn). Een vaststelling als bouwkundig geheel is hier volgens bezwaarindiener niet voor nodig. Bezwaarindiener meent dat dit nu te gaan vaststellen eerder hypocriet en oneerlijk is ten aanzien van de huidige en toekomstige eigenaars.

Bezwaarindiener geeft aan dat er tevens in de nabijheid van de wijk woningen opgetrokken werden in totaal verschillende stijl (bezwaarindiener verwijst naar de nieuwbouw recht tegenover het pand gelegen Keibergstraat 34, evenals de aanvraag van de nieuwbouw in

de Prijorijaan 4). Bezwaarindiener merkt op dat de stijl en de keuze van het materiaal er totaal verschillend is. Er zijn tevens heel wat woningen waar verbouwingen toegestaan zijn die niet meteen in lijn zijn met de 'stijl' van de wijk.

Bezwaarindiener merkt op dat er verschillende elementen aan te wijzen zijn die aantonen dat een vaststelling als bouwkundig geheel weinig zin of nut heeft. Bezwaarindiener meent dat dergelijke vaststelling enkel het gemengd sociaal karakter van de wijk in het gedrang zal brengen. Bezwaarindiener meent immers dat enkel kapitaalkrachtige burgers nog in aanmerking zullen komen om er te wonen, wat volgens bezwaarindiener in totale tegenstelling is met het beleid van de Stad Leuven.

Behandeling van de bezwaren:

De opmerkingen geformuleerd in dit bezwaarschrift zijn niet allemaal ontvankelijk. De financiële argumenten, de tegenwerpingen over de mogelijkheden tot aanpassing of vervanging van de woningen en verkaveling van de percelen en normen, handelen namelijk niet over de feitelijkheden die voorliggen in het openbaar onderzoek. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden aan de huidige energieprestatienormen of vermeend gebrek aan financiële ondersteuning geen motiveringsgrond vormen om de opname van het bouwkundig geheel in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

Verder haalt bezwaarindiener aan dat verschillende woningen in de wijk werden afgebroken of verbouwd en dat dit de homogeniteit van de wijk heeft ondermijnd. Vooreerst dient opgemerkt te worden dat de erfgoedwaarden die voorliggen in openbaar onderzoek betrekking hebben op het bouwkundig geheel, in casu de volledige wijk, en niet op de respectievelijke onderdelen van dit geheel. In het dossier dat voorligt in openbaar onderzoek worden de erfgoedwaarden van deze onderdelen buiten beschouwing gelaten. De aangehaalde verbouwingen zijn niet van die aard dat ze de erfgoedwaarde van de Tuinwijk Ter Elst aantasten, aangezien het geheel een grote homogeniteit bewaarde.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000183: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Landhuis Pierco met park (erfgoedid 134207/aanduidingsid 120643), Piercostraat 14-15 Landen.

Bezwaarindiener stelt dat blijkens de ter het openbaar onderzoek voorliggende lijst het onroerend goed, kadastraal gekend als Landen, Walshoutem, 3de Afdeling, Sectie B, nr. 813 C op de lijst van bouwkundig erfgoed, als onderdeel van een als geheel in de inventaris op te nemen Villa Pierco, gelegen aan de Piercostraat te Landen, opgenomen staat.

Bezwaarindiener merkt op het linkergedeelte van de toen in twee gedeelde woning Pierco in 1977 aangekocht te hebben (bij akte dd. 27 augustus 1977). Bezwaarindiener geeft aan dat de tuin toen reeds in meerdere kavels verdeeld was, ingevolge een verkavelingsvergunning dd. 10 mei 1977, gewijzigd bij besluit van het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Landen bij besluit dd. 5 februari 1977. Bezwaarindiener geeft aan dat het perceel dat hij of zij bij aankoop van de linkerzijde van de woning aankocht links van de woning ligt en kadastraal gekend is als nr. 813c. Voor dit perceel geldt volgens bezwaarindiener een verkavelingsvergunning voor de opsplitsing ervan in twee kavels voor halfopen bebouwing gericht naar de Piercostraat toe. Deze verkaveling is tot op vandaag geldig.

Bezwaarindiener geeft aan na de linkervleugel van de woning in 2014 verkocht te hebben, enkel eigenaar gebleven te zijn van het verkavelde perceel 813/c. Bezwaarindiener merkt op dat blijkens de ter openbaar onderzoek voorliggende inventaris van het bouwkundig

erfgoed dit perceel nu als een deel van het grotere geheel, waaruit eertijds het landhuis Pierco bestond, opgenomen wordt in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener merkt op dat blijkens de in de ontwerplijst opgenomen beschrijving van het betrokken goed met betrekking tot de nu in verschillende kavels verkavelde tuin gesteld wordt dat het gebouw zich bevindt in een restant van een landschappelijk park, doch zonder dat de erfgoedwaarde van dit park op een of andere manier concreet geduid wordt.

Bezwaarindiener geeft aan dat het correct is dat het in twee loten verkavelde perceel verschillende bomen staan, die in de wetenschappelijke inventaris opgelijst staan. Bezwaarindiener meent dat deze omwille van hun leeftijd overgedimensioneerd zijn in functie van de nabijheid van de opgerichte gebouwen. Bezwaarindiener stelt dat het perceel vandaag dan ook veel meer de aanblik van een bos dan van een parktuin biedt.

Bezwaarindiener geeft aan zich nog los van het feit dat wat in de ontwerplijst omschreven wordt als "een restant van een landschappelijk park" sinds lang veel minder is dan een landschappelijk park, en dus allerminst enige beschermingswaarde heeft, te verzetten tegen de opname van het betrokken perceel op de erfgoedlijst, nu de opname daarvan op onwettige wijze afbreuk doet aan de bindende en verordenende kracht van de behoorlijk vergunde en niet vervallen verkaveling die erop van toepassing is, en die het perceel voorbestemt voor splitsing in twee kavels en bebouwing ervan met twee woningen in halfopen verband na het rooien van de nooit behoorlijk ingesnoeide en daardoor te ver doorgegroeide bomen.

Bezwaarindiener merkt op dat het Hof van Cassatie in zijn arrest van 13 april 1984 duidelijk en onomwonden oordeelde dat een verkavelingsvergunning wegens zijn reglementair karakter rechten en plichten doet ontstaan in hoofde van de eigenaars van een kavel binnen die verkaveling. Deze rechten zijn volgens bezwaarindiener uiteraard subjectieve rechten, waarvan de naleving in rechte kan worden gevorderd. De rechten zijn niet subjectief in de mate dat een verkavelingsvergunning geen recht geeft op het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning, maar wel subjectief in de mate dat zij de eigenaars verplichten tot het naleven van de verkavelingsvoorschriften bij de uitvoering van stedenbouwkundige vergunningen. In de mate dat het Hof van Cassatie de rechten en plichten die uit de verkavelingsvergunning rechtstreeks toekent aan rechtssubjecten, gaat het noodgedwongen om een subjectief recht. In dit arrest wordt volgens bezwaarindiener ook duidelijk geoordeeld dat de afgifte van een verkaveling plichten in het leven roept voor de betrokken overheid, die erin bestaat de bestemming van het verkavelde terrein voor residentiële woningbouw gestand te doen. [Bezwaarindiener citeert desbetreffende deel uit het arrest Cass. 13 april 1984, Pas. 1984, I. 1020).

Specifiek met betrekking tot de beschermingswaarde van een boom die in uitvoering van een verkavelingsvergunning zou moeten worden gerooid en waaromtrent werd beweerd dat de realisering van de verkaveling aan de beschermingswaarde van deze boom afbreuk zou doen, oordeelde de Raad van State reeds duidelijk dat een afgeleverd verkavelingsvergunning primeert op de beschermingswaarde van een boom die op het verkavelde terrein is gelegen, nu in het kader van het onderzoek naar de afleverbaarheid van de verkavelingsvergunning is beslist over de noodzaak de boom al dan niet te behouden. [Bezwaarindiener citeert desbetreffende deel uit het arrest RvSt, Berte-Smits-nr. 105.414, 5 april 2002).

De voorrang van de verkavelingsvergunning op de beschermingswaarde van een boom of van een geheel van bomen zegt daarmee niets over de prioriteiten die een vergunningverlenende overheid legt, of over een vermeend "primaat van de stedenbouw", het is enkel geënt op het beginsel dat regelgeving die de overheid tot stand brengt zich moet inpassen in de regelgeving zoals ze op dat ogenblik bestaat.

Specifiek met betrekking tot de wettigheid van de bescherming van een terrein als landschap de gewestplanbestemming ervan niet meer zou kunnen worden gerealiseerd oordeelde de Raad van State volgens bezwaarindieners als volgt:

Overwegende dat het bestreden besluit de verwezenlijking van de bestemming die het gewestplan aan de gronden van de verzoekende partijen heeft gegeven, principieel verhindert; dat evenmin als de bij de stedenbouwwet bedoelde overheden aan de bindende en verordenende kracht van de plannen van aanleg kunnen voorbijgaan, de krachtens de wet van 7 augustus 1931 bevoegde overheden dat mogen doen; dat de reden hiervoor met is dat de ruimtelijke ordening op de landschapsbescherming primeert, maar dat naar eis van het legaliteitsbeginsel iedere rechtsonderhorige, en dus ook elke overheid, moet handelen binnen en volgens de wet, hieronder verstaan zijnde het geheel van de normenhiërarchie; dat om wettig te zijn een beschermingsbesluit, zoals iedere individuele overheidsbeslissing, moet kunnen worden ingepast in de bestaande wetten en de lagere rechtsnormen, met alleen de normen die de tot rangschikken bevoegde overheid zelf heeft vastgesteld, maar ook de verordenende bepalingen die andere administratieve overheden tot stand hebben gebracht, als met name de voorschriften van definitief vastgestelde plannen van aanleg, dat de toepassing van het legaliteitsbeginsel, dat er juist toe moet bijdragen het rechtsverkeer in een rechtsstaat de noodzakelijk geachte zekerheid en vastheid te waarborgen, niet buiten werking wordt gesteld door een beroep op het "hoger belang"; dat, tenslotte, het arrest Huriaux-Ponselet, nr. 16 236 van 8 februari 1974 niet toelaat te stellen dat de eigenaar van een onroerend goed zijn recht om dat goed te gebruiken tegelijk beperkt ziet door de restricties die uit het plan van aanleg volgen en door de beperkingen van het klasseringsbesluit dusdanig dat er geen tegenstrijdigheid kan bestaan tussen de voorschriften van het plan van aanleg en die van het klasseringsbesluit.

R.v.St., Heyman, nr.84.402, 23 december 1999

Door niettegenstaande de tot op vandaag voor het perceel geldende verkavelingsvergunning het betrokken perceel toch op de inventaris bouwkundig erfgoed op te nemen, zou de overheid volgens bezwaarindieners de bindende en verordenende kracht van de verkaveling dus manifest met voeten treden, wat onwettig is. Bezwaarindieners geeft aan er zich daarbij van bewust te zijn dat de opname van het goed op de inventaris bouwkundig erfgoed voor de vergunningverlenende overheden enkel een verscherpte motiverings-en zorgplicht in het leven roept, en dat een stedenbouwkundige vergunning die aan de voorschriften van de geldende verkaveling voldoet niet op basis van de opname van het goed op de ontwerprijst zou kunnen worden geweigerd, maar niettemin is bezwaarindieners van oordeel dat, gelet op de door de overheid eerder genomen beslissing dat op de plaats waar nu de doorgeschoten bomen staan in de toekomst een tweewoonst moet komen, de opname van het perceel op de inventaris bouwkundig erfgoed, net omwille van die bomen, zou getuigen van manifest onbehoorlijk bestuur.

Rekening houdende vraagt bezwaarindieners het perceel, kadastraal gekend als Landen, Walshoutem, 3de Afdeling Sectie B, nr. 813 C, niet op de inventaris bouwkundig erfgoed op te nemen.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindieners formuleert geen opmerkingen of bezwaren over feitelijkheden van het dossier.

Het bezwaar is dienvolgens niet conform artikel 4.1.3. Onroerendergoeddecreet en dus enkel daarom al ongegrond. Louter volledigheidshalve wordt hieronder beknopt ingegaan op de opgeworpen argumenten.

Bezwaarindieners verzet zich tegen de opname van het perceel kadastraal gekend als Landen, Walshoutem, 3de Afdeling, Sectie B, perceelnummer 813C als onderdeel van het vast te stellen bouwkundig goed 'Landhuis Pierco met park', Piercostraat 14-15 in Landen.

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat de vooropgestelde opname van het bouwkundig element 'Landhuis Pierco met park', Piercostraat 14-15 in Landen niet in strijd is met de verordenende kracht van de verkavelingsvergunning d.d. 10 mei 1971 en gewijzigd bij collegebesluit d.d. 5 februari 1977. Artikel 4.1.8. van het Onroerenderfgoeddecreet stelt dat de opname van een onroerend goed in een vastgestelde inventaris geen weigeringsgrond vormt voor eender welke vergunning of machtiging. Sinds het kerntakenplan van de Vlaamse Overheid, in werking sinds 1 januari 2017, is het de lokale overheid die bevoegd is om werken aan niet beschermd en louter vastgesteld bouwkundig erfgoed op haar grondgebied te beoordelen. Het is de Stad Landen die bevoegd is om de uitvoerbaarheid van de verkavelingsvergunning te beoordelen en de erfgoedwaarden van het vastgesteld bouwkundig erfgoed hierbij af te wegen.

Het bouwkundig element 'Landhuis Pierco met park', Piercostraat 14-15 in Landen, werd in 2008 opgenomen in de inventaris van historische tuinen en parken in navolging van de inventarisatie van historische tuinen en parken in zuidoostelijk Vlaams-Brabant (1991-2006). Het 'Landhuis Pierco met park' ligt momenteel voor de eerste maal voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, omwille van de historische en architecturale waarde. Het vaststellingsvoorstel heeft echter enkel betrekking op de bouwkundige elementen aanwezig op de site: namelijk het landhuis, de schuur, het koetshuis en de omheiningmuur. De vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed die uit dit openbaar onderzoek voortvloeit, beoogt immers alleen een vaststelling van het bouwkundig erfgoed en niet dat van de landschappelijke of houtige elementen van de tuin of van het park. Het Onroerenderfgoeddecreet voorziet immers in een aparte rechtsgrond om een inventaris van historische tuinen en parken en van houtige beplantingen met erfgoedwaarde vast te stellen met bijhorende inventarismethodologie en rechtsgevolgen.

Toch wordt het historische goed in haar totaliteit afgebakend op het plan. Omwille van die reden worden eveneens de percelen kadastraal gekend als Landen, Walshoutem, 3de Afdeling, Sectie B met perceelnummers 813C, 785G en 785H aangeduid op het plan. Het feit dat voor één van de percelen in de jaren 1970 een verkavelingsvergunning werd uitgereikt is vooralsnog geen reden om de afbakening van het historisch landgoed te herzien. De afbakening van de site werd reeds bepaald bij de opname van de restanten van de lusttuin in de inventaris van historische tuinen en parken in 2008. Deze aanduiding op het plan werd overgenomen bij de afbakening van het bouwkundig element 'Landhuis Pierco met park', dat momenteel voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris. Er is geen reden om deze historische afbakening bij te stellen, tenzij het perceel door bebouwing en vertuining haar link met het landhuis zou verliezen. De bebouwbaarheid van perceel 813 C maakt geen voorwerp uit van de vaststellingsprocedure en heeft geen invloed op de vast te stellen erfgoedkenmerken en -elementen van voorliggend onroerend goed. Dit gedeelte van het bezwaar is dus niet ontvankelijk. De vaststelling als bouwkundig erfgoed van het landhuis en bijgebouwen, de opname van het park op de wetenschappelijke inventaris van historische tuinen en parken en de opname van de collectie parkbomen op de inventaris van houtige beplanting met erfgoedwaarde sluiten een bebouwing niet uit, maar moeten mee worden afgewogen in de beoordeling van de aanvraag door de vergunningverlenende overheid.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000184: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Eclectische villa (erfgoedid 305697/aanduidingsid 120206), Terbankstraat 13 Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de vaststelling van de gezinswoning aan de Terbankstraat 13, 3001 Heverlee, kadastraal bekend onder perceel A166A2 en A164A2.

Bezwaarindiener merkt op dat het een statig landgoed betreft, gelegen in een aangelegd park. Het landgoed ontstond begin jaren 1950 van vorige eeuw. Bezwaarindiener merkt op dat enkele tientallen jaren geleden gedeeltes van dit landgoed dat paalde aan de voorliggende Terbankstraat en Tervuursesteenweg via verkaveling afgesplitst en bebouwd werden. Bezwaarindiener geeft aan dat de oorspronkelijke toegang tot het goed via de Tervuursesteenweg hierdoor afgesloten werd. Er werd in de plaats voorzien in een toegangsweg langsheen de Terbankstraat.

Bezwaarindiener stelt dat bij de totstandkoming van het Gewestplan Leuven, om onduidelijke redenen enkel de verkavelde zuid- en oostkant van het domein in woongebied werden opgenomen, doch het grootste gedeelte van het grote en bebouwde perceel A 1662A1 en A 164A2 in woonuitbreidingsgebied. Enkel de toegangsweg en het westelijk gedeelte van het landgoed werden tot woongebied bestemd.

Bezwaarindiener merkt op dat voorliggende woning Terbankstraat 13 als bestaande woning weliswaar zonevreemd werd. Bezwaarindiener meent dat het domein evenwel de mogelijkheid behield om verder als woongebied te worden ontwikkeld, middels het ontwikkelen van een groepswoningbouwproject. Sprekend in die zin is het feit dat bezwaarindiener bij de herziening van de huisnummers langsheen de Ter Bankstraat het nummer 13 kreeg toegewezen, maar dat ook de nummer 9 en 11 werden voorbehouden voor bijkomende wooneenheden op het terrein.

Bezwaarindiener merkt op dat door de gestage uitbreiding van de campus Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg, het gebied reeds volgens het gewestplan als zone voor gemeenschapsvoorzieningen werd bestemd en dat in functie van uitbreidingen reeds ruim bemeten was quasi volledig volgebouwd, zodat de bestaande infrastructuur tot op enkele tientallen meters van voorliggend goed is genaderd.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat in het kader van de opmaak van het GRUP afbakening regionaalstedelijk gebied Leuven, het voorliggend onroerend goed in de ontwerpfase tot gebied voor gemeenschapsvoorzieningen werd herbestemd. Na openbaar onderzoek werd de uitbreiding van de zone voor gemeenschapsvoorzieningen voor de uitbreiding van UZ Gasthuisberg beperkt tot aan de noordelijke en westelijke perceelsgrens van het voorliggend goed.

Bezwaarindiener merkt op dat blijkens het ter openbaar onderzoek voorliggende ontwerp van inventaris van het bouwkundig erfgoed, het onroerend goed Terbankstraat 13 in zijn geheel wordt opgenomen in de inventaris, samen met een bezuiden ervan gelegen perceel dat de dreef bevat die eertijds naar de woning leidde, maar die door een verkaveling van het goed gescheiden werd.

Bezwaarindiener geeft aan dat met betrekking tot de beweerde erfgoedkenmerken die het voorliggend onroerend goed zou hebben, het volstaat naar het ter openbaar onderzoek voorliggend document met volgende beschrijving te verwijzen. [Bezwaarindiener citeert de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken van voorliggend goed die voorligt in openbaar onderzoek].

Bezwaarindiener meent dat deze omschrijving geen enkel element bevat dat mogelijkwijs zou kunnen verantwoorden waarom het voorliggend goed vanuit één of ander oogpunt waard zou zijn om in de inventaris opgenomen te worden.

Nochtans bepaalt volgens bezwaarindienaar artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit duidelijk dat een onroerend goed of een deel ervan slechts op de inventaris bouwkundig erfgoed kan worden opgenomen indien dit goed één of meerdere erfgoedwaarden bezit.

Als erfgoedtype-omschrijving van de gezinswoning vermeldt de voorliggende ontwerprijst "villa", wat volgens bezwaarindienaar bezwaarlijk ontkend kan worden, maar de woning daarom nog niet erfgoedwaardig maakt. Bezwaarindienaar merkt op dat tussen haakjes in die beschrijving vermeld wordt 'bouwkundig erfgoed', wat volgens bezwaarindienaar niet minder dan een kringredenering is in de mate als verantwoording voor de opname op de inventaris bouwkundig erfgoed wordt opgegeven dat het om bouwkundig erfgoed gaat. Qua datering wordt vermeld "na WO-II", wat evenmin ontkend kan worden, maar wat volgens bezwaarindienaar opnieuw een manifest onvoldoende verantwoording vormt voor de opname van de gezinswoning op de inventaris bouwkundig erfgoed. Ten slotte vermeldt de ter openbaar onderzoek voorliggende lijst met betrekking tot de gezinswoning onder stijl of cultuur de term "eclectisme" [bezwaarindienaar bedoelt "eclecticisme"].

Nog los van het feit dat in het ter openbaar onderzoek voorliggend document op geen enkele wijze wordt verantwoord om welke reden het voorliggend goed als vertegenwoordigster van het eclectisme [sic] zou verdienen opgenomen te worden op de inventaris bouwkundig erfgoed, protesteert bezwaarindienaar met klem tegen het feit dat voorliggend goed zou worden gecatalogeerd als een verdienstelijk voorbeeld van het eclectisme [sic]. Het eclectisme [sic] is volgens bezwaarindienaar een stijlperiode die kort opgeld maakte aan het einde van de 19de eeuw en die wordt gekenmerkt door een combinatie van verschillende bouwstijlen, maar ook vormtalen en kenmerkende symbolen uit verschillende stijlperiodes in veelal monumentale gebouwen, waarvan het Justitiepaleis te Brussel en het Centraal Station te Antwerpen sprekende voorbeelden zijn. Bezwaarindienaar geeft aan dat een aanspraak op eclectisme [sic] als bouwstijl voor voorliggend goed dan ook manifest te hoog gegrepen is. Bezwaarindienaar meent dat het feit dat de gezinswoning na de Tweede Wereldoorlog opgetrokken wordt, het onmogelijk maakt dat deze woning als een voorbeeld van eclectisme [sic] zou kunnen worden geboekstaafd, laat staan dat de woning daarom een opname op de inventaris bouwkundig erfgoed zou verdienen. Het feit dat de gezinswoning zou gebouwd zijn in een eclectische stijl, waarvoor in het ter openbaar onderzoek voorliggende document volgens bezwaarindienaar geen enkele verantwoording wordt gegeven, maakt voor bezwaarindienaar uiteraard nog niet dat deze gezinswoning zou kunnen worden aangeduid als waardige vertegenwoordiger van het eclectisme [sic] als stijlperiode.

Bezwaarindienaar merkt op dat de ter openbaar onderzoek voorliggend ontwerp-inventaris bouwkundig erfgoed met betrekking tot voorliggend goed tevens een link bevat naar de "wetenschappelijke inventaris", doch de lezer wordt streng gewaarschuwd dat de informatie die deze wetenschappelijke informatie bevat géén deel uitmaakt van de vaststelling, en er dus ook geen bezwaren of opmerkingen over mogen worden geformuleerd. Bezwaarindienaar merkt op dat bezwaren naar luidt van deze waarschuwing enkel betrekking kunnen hebben op feitelijkheden, wat wil zeggen dat ze enkel kunnen handelen over gegevens van het voorliggend vaststellingsdossier met name het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken.

Bezwaarindienaar meent dat zijn of haar rechten met betrekking tot het formuleren van opmerkingen en bezwaren over de wetenschappelijk gegevens die de overheid ertoe brachten een gebouw op de inventaris bouwkundig erfgoed op te nemen ernstig beknot worden. Bezwaarindienaar stelt zich hierom met het grootste voorbehoud vragen over de geldigheid van onderhavig openbaar onderzoek.

In het licht van de door de organisator van het openbaar onderzoek ingestelde beperking met betrekking tot de inhoud van de in te dienen bezwaren, geeft bezwaarindienaar aan ervan uit te gaan dat de in te dienen bezwaren zullen worden weerlegd met verwijzing naar elementen uit de wetenschappelijke inventaris waarover het de bezwaarindienaren

uitdrukkelijk werd verboden bezwaren of opmerkingen te formuleren. Overigens bevat deze wetenschappelijke inventaris volgens bezwaarindiener enkel een meer uitgebreide beschrijving van de woning aan de hand van de plannen die ervan terug te vinden zijn, en zonder dat volgens bezwaarindiener zekerheid kan worden gegeven over het feit of de woning conform de plannen werd gebouwd. Ook bezwaarindieners weten dit niet, nu ze geen zicht hebben op de plannen waarop de opstellers van de ontwerp-inventaris zich hebben gebaseerd. In alle geval bevat deze meer uitgebreide beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris evenmin enig element dat kan verantwoorden waarom de gezinswoning een of meer erfgoedwaarden bezit die haar opname op de inventaris zou kunnen verantwoorden. Ook het wetenschappelijk dossier komt niet verder dan een loutere beschrijving.

Artikel 2 1.2. 6° van het Onroerenderfgoeddecreet definieert erfgoedwaarde als de archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische waarde, ruimtelijk-structurende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen en de cultuurgooederen die er integrerend deel van uitmaken hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontleen.

Bezwaarindiener merkt op dat in het wetenschappelijk dossier geen enkele keer melding wordt gemaakt van het feit dat aan de gezinswoning enige huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis zou kunnen worden ontleend vanuit welk perspectief ook. Een loutere beschrijving van de gezinswoning, met vermeldingen als een "vermoedelijk rijke interieurafwerking" en een centraal daglicht waarvan het "onduidelijk (is) of dit bewaard is", kan de opname ervan op de inventaris bouwkundig erfgoed volgens bezwaarindiener uiteraard niet verantwoorden, noch verantwoorden dat deze opname nodig zou zijn vanuit een huidige of toekomstige maatschappelijke betekenisverlening. Bezwaarindiener meent dat niet afgeleid kan worden wat de woning vandaag of in de toekomst voor de maatschappij überhaupt betekent, of wat ze meer betekent dan enige andere woning met een zeker bouwvolume. Bezwaarindiener verzet zich om die reden tegen de opname van de woning op de inventaris onroerend erfgoed, nu geen enkel ter openbaar onderzoek voorliggend element volgens bezwaarindiener de opname ervan op deze inventaris kan verantwoorden.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener omschrijft in het eerste lid van het bezwaarschrift dat, sinds de aanleg van het landgoed in de jaren 1950, steeds meer percelen zijn afgesplitst en bebouwd. Bezwaarindiener haalt daarbij de huidige stedenbouwkundige ontwikkelingsmogelijkheden op zijn of haar eigendom aan en wijst hiervoor naar het GRUP dat de aanleg van de belendende percelen vastlegde. Bezwaarindiener stelt ten slotte dat het zuidelijke gedeelte van het perceel, met de dreef die mee opgenomen is in de afbakening van het bouwkundig element 'Eclectische villa', Terbankstraat 13 Leuven, door verkaveling van het eigendom is afgesneden.

Bij de afbakening van bouwkundige elementen en gehelen in de inventaris wordt steeds uitgegaan van de meest recente versie van het Grootschalig Referentiebestand of Basiskaart Vlaanderen (GRB). In het GRB is de opsplitsing door een verkaveling van perceel 166A2 nog niet geregistreerd, waardoor het volledige perceel afgebakend blijft, inclusief de dreef. De overige opmerkingen in dit onderdeel van het bezwaarschrift zijn niet ontvankelijk, omdat ze niet ingaan op feitelijkheden die voorlagen tijdens het openbaar onderzoek. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat de gemeentelijke intenties inzake ruimtelijke ordening op generlei wijze invloed uitoefenen op de aanwezige erfgoedwaarden, die in het kader van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed maatschappelijk gevrijwaard trachten te worden.

Bezwaarindieners gaat in het tweede lid van het bezwaarschrift in op de erfgoedkenmerken en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorlagen tijdens het openbaar onderzoek. Bezwaarindieners geeft aan akkoord te gaan met de aanduiding van de typologie als "villa" en met de bouwperiode "na WO II". Bezwaarindieners meent echter dat deze kenmerken de erfgoedwaarde van het pand niet motiveren. Bezwaarindieners stelt dat eclecticisme als bouwstijl niet correct is en dat deze woning geen voorbeeld is van deze stijlperiode.

De stijltoekenning dient inderdaad gecorrigeerd te worden: de stijl 'eclecticisme' kan moeilijk gehanteerd worden als bouwstijl voor architectuur gebouwd na 1945. De benaming van het bouwkundig element wordt om die reden gewijzigd in 'Naoorlogse villa'. De bouwstijl 'eclecticisme' wordt geschrapt uit de erfgoedkenmerken. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt als volgt aangepast: "In 1947 werd de toelating verkregen door de heer Charles De Moor voor het bouwen van een villa langs de toenmalige Tervuursesteenweg, en Hertogweg of de huidige Terbankstraat. De achterin gelegen villa is gebouwd in een klassiek-conventionele stijl, naar ontwerp van de architect Jacques Stevens uit Wilsele, en wordt aan het zicht onttrokken door een bomerrij die het perceel afbakent. De villa werd gerenoveerd in 1996."

Deze aanpassingen zullen ook geregistreerd worden in de beschrijving van het bouwkundig element (erfgoedid 305697) in de wetenschappelijke inventaris. Deze werd opgemaakt door de stedelijke dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven. Omdat de aanpassing relevant is, wil het agentschap Onroerend Erfgoed, de gegevens over de aangepaste bouwstijl reeds toevoegen in de inventarisfiche als aanvullende informatie onderaan de beschrijving: "In de inventaristekst van 2019 wordt de villa omschreven als gebouwd in eclectische stijl. Omdat deze bouwstijl in principe niet meer gebruikt wordt voor architectuur na 1945, is deze omschrijving niet correct. De naoorlogse villa is gebouwd in een klassiek-conventionele stijl."

Bezwaarindieners vindt het niet correct dat hij geen bezwaar of opmerking kan formuleren bij de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris. Tevens haalt bezwaarindieners aan dat de loutere beschrijving van het pand de opname in de vastgestelde inventaris niet verantwoordt of motiveert, en dat hij of zij er niet kan uit afleiden wat de maatschappelijke meerwaarde van deze woning betekent.

Het is inderdaad zo dat enkel over de feitelijkheden die voorliggen in het openbaar onderzoek bezwaar kan ingediend worden. De benaming van het bouwkundig element, de afbakening, de erfgoedkenmerken en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, zoals opgenomen in het vaststellingsvoorstel (aanduidingsid 120206) zijn echter rechtstreeks overgenomen uit de beschrijving wetenschappelijke inventaris, en zijn er een gebalde samenvatting van. Indien bezwaarindieners wijzigingen wilt aangebracht zien in de beschrijving van de villa in de wetenschappelijke inventaris, kan dit buiten het openbaar onderzoek. Bezwaarindieners neemt hier best contact op met het agentschap Onroerend Erfgoed. De wetenschappelijke inventaris is een dynamisch instrument en kan steeds op basis van nieuwe kennis of nieuw onderzoek aangepast worden.

De conclusie van bezwaarindieners dat voor deze naoorlogse villa uit de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris, en uit de gegevens van het vaststellingsvoorstel, geen verantwoording van de erfgoedwaarde blijkt, wordt niet gevolgd. De bouwstijl 'eclecticisme' werd inderdaad verkeerd toegekend. Deze foute stijltoekenning doet echter de architecturale waarde die aan het goed toegeschreven wordt, niet teniet. Als erfgoedwaarden worden voor deze villa de historische en architecturale waarde aangeduid. Deze erfgoedwaarden zijn nog steeds aanwezig omdat het goed een herkenbaar en representatief voorbeeld vormt van de naoorlogse villabouw in Heverlee. Dit wordt inderdaad niet woordelijk in het vaststellingsvoorstel aangeduid, maar kan afgeleid worden uit de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken die voorlag voor opname in de vastgestelde inventaris.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Eclectische villa' (erfgoedid 305697/aanduidingsid 120206), Terbankstraat 13 Leuven, wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit met aangepaste benaming, erfgoedkenmerken en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. De benaming wordt "Naoorlogse villa". Het erfgoedkenmerk "eclecticisme" wordt geschrapt. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt: "In 1947 werd de toelating verkregen door de heer Charles De Moor voor het bouwen van een villa langs de toenmalige Tervuursesteenweg, en Hertogweg of de huidige Terbankstraat. De achterin gelegen villa is gebouwd in een klassiek-conventionele stijl, naar ontwerp van de architect Jacques Stevens uit Wilsele, en wordt aan het zicht onttrokken door een bomenrij die het perceel afbakt. De villa werd gerenoveerd in 1996."

Bezwaar B_000185: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Villa Van Goidtsnoven met park (erfgoedid 134242/aanduidingsid 120391), Stationsstraat 7 Zoutleeuw.

Bezwaarindiener verwijst naar het lopende openbaar onderzoek in het kader van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant. Bezwaarindiener geeft aan bij brief van 18 februari 2020 schriftelijk in kennis te zijn gesteld dat het onroerend goed, Villa Van Goidtsnoven, gelegen te Stationsstraat 7, 3440 Zoutleeuw, mogelijk vastgesteld wordt als onroerend erfgoed. Bezwaarindiener wenst op te merken dat een eventuele vaststelling geen enkele invloed kan hebben op het interieur van voorliggend goed. Bezwaarindiener verzoekt de behandelende overheid met zijn of haar opmerking rekening te willen houden.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener gaat in op de rechtsgevolgen van de vaststelling inventaris bouwkundig erfgoed, meer bepaald op de rechtsgevolgen aangaande het interieur.

De opmerkingen uit voorliggend bezwaarschrift gaan niet in op feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek. Het bezwaar is bijgevolg niet ontvankelijk. Opmerkingen of bezwaren kunnen enkel handelen over de feitelijkheden die voorlagen in openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant, namelijk over de afbakening op het plan, de benaming en de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Ook kan gemeld worden dat het bouwkundig relict of geheel niet meer voldoende erfgoedwaarde bevat door een sloop of een verbouwing. Ten slotte kan de erfgoedwaarde van een relict in vraag gesteld worden op basis van argumenten.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000186: zie behandeling bezwaar B_000173

Bezwaar B_000187: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Societé Royale Reunion Nautique de Vilvorde (erfgoedid 75300/aanduidingsid 117091), Westvaardijk 57 Grimbergen.

Bezwaarindiener geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de wederopname van het relict "Société Royale Reunion Nautique de Vilvorde", gelegen te 1860 Grimbergen, Westvaardijk 57 Dit relict is geïnventariseerd sedert 14 september 2009 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed onder het ID-nummer 75300, en op de digitale versie van de inventaris bouwkundig erfgoed te consulteren onder de URI:

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/75300>. Bezwaarindiener vraagt voorliggend goed te schrappen uit de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Ontvankelijkheid van het bezwaar

Het openbaar onderzoek werd door het agentschap geopend op 2 maart 2020 en zou in principe op 30 april 2020, na een periode van 60 dagen, komen te eindigen. Tijdens de oorspronkelijk voorziene looptijd van het voornoemde openbaar onderzoek was er de uitbraak van het COVID-19 coronavirus, dat aanleiding gaf tot het Decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid (hierna- Nooddecreet). Bezwaarindiener citeert artikels 5 en 6 van het Nooddecreet.

Het Noodbesluit Onroerend Erfgoed trad onmiddellijk in werking op 24 maart 2020, zodat onderhavig openbaar onderzoek werd geschorst tot minstens na de datum van 24 april 2020. In toepassing van artikel 6, lid 4 en 5 Noodbesluit Onroerend Erfgoed heeft de Vlaams Minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed beslist om de schorsing van de openbare onderzoeken inzake de Inventaris Bouwkundig Erfgoed verder te schorsen tot en met de datum van 11 mei 2020, zodat onderhavig openbaar onderzoek loopt tot en met 18 juni 2020. Bezwaarindiener merkt op dat onderhavig bezwaarschrift dan ook tijdig werd ingediend, zodat het *ratione temporis* ontvankelijk is.

Ten gronde

Bezwaarindiener merkt op dat artikel 4.1.2 Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de criteria vastlegt op basis waarvan gebouwen als relicten in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed kunnen worden opgenomen dan wel geschrapt.

Bezwaarindiener merkt op dat Artikelen 4.1 1 en 4.1.2 Onroerenderfgoedbesluit luiden respectievelijk als volgt:

- Een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen kan opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, de vastgestelde landschapsatlas, de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde of de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken als het een of meer erfgoedwaarden bespit en voldoende goed bewaard is.
- Een onroerend goed of een geheel van onwerende goederen wordt geschrapt uit de vastgestelde inventaris als het niet langer erfgoedwaarde bezit of als het niet langer voldoende goed bewaard is.

Bezwaarindiener merkt op dat uit de bovenstaande bepalingen noodzakelijk besloten dient te worden dat het betrokken relict niet in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed kan worden opgenomen of weerhouden als is aangetoond dat zij niet langer enige erfgoedwaarde bezit of niet langer voldoende goed bewaard is gebleven.

Bezwaarindiener geeft aan dat het betrokken relict als volgt wordt omschreven in de huidige Inventaris Bouwkundig Erfgoed, zoals vastgesteld op 14 september 2009. [Bezwaarindiener citeert de beschrijving van voorliggend goed in de inventaris van het bouwkundig erfgoed].

Bezwaarindiener geeft aan dat uit de fotoreportage toegevoegd aan zijn of haar schrijven blijkt dat het betrokken relict zich op heden in lamentebele toestand bevindt.

Bezwaarindiener merkt op dat de kelders van het betrokken relict kampen met een voortdurend probleem van waterinsijpeling, afkomstig van het kanaal Brussel-Rupel. Deze waterinsijpeling heeft volgens bezwaarindiener geleid tot een algehele problematiek van instabiliteit van het betrokken relict. Deze toestand van instabiliteit heeft zich inmiddels op het betrokken relict veruitwendigd door de aanwezigheid van een grote scheur bovenaan

de voorgevel. Bezwaarindieners merkt op dat uit dezelfde fotoreportage voorts blijkt dat (1) het dak, het onderliggende gebinte en de goten zich in slechte toestand bevinden (het met kunststoffen golfplaten beslagen dak van een achtergelegen aanbouw is volledig kapot, zodat het betrokken relict ook een problematiek van continue insijpeling van hemelwater kent), (2) de toestand van het gevelschrijnwerk neigt naar een zwaar en niet meer te herstellen bouwkundig verval, (3) het geheel metselwerk van de gevels van het betrokken relict danig verweerd is.

Bezwaarindieners merkt op dat op de fotoreportage evenzeer te zien is dat het betrokken relict ook stilaan maar zeker ten prooi valt aan overwoekerende beplanting.

Bezwaarindieners geeft aan dat het betrokken relict gelegen is in een gebied waarvoor op heden de procedure lopende is in opmaak van het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan "Borgt" en gedeeltelijke wijziging BPA nr. 7 "Borgt" te Grimbergen. Bezwaarindieners voegt in bijlage bij zijn of haar schrijven een naar eigen zeggen relevant uittreksel uit de startnota nopens de opmaak van het GRUP BORGT, geschreven door het studiebureau BVBA QUADRANT. Naar aanleiding van het schrijven van deze startnota heeft het voornoemd studiebureau volgens bezwaarindieners onderzoek gedaan naar de eventuele erfgoedwaarden van het betrokken relict.

Bezwaarindieners merkt op dat het studiebureau omtrent het betrokken relict tot de volgende vaststellingen komt:

"Het gebied is niet gelegen in een beschermd landschap—dorpsgezicht, bevat een erfgoedmonument dat voorkomt op de inventarislijst — het watersportgebouw — dat zich in zeer slechte staat bevindt en lagergelegen is dan de omliggende bebouwing."

en,

"Het her-verbouwing van het gebouw is niet relevant omdat er weinig of zelfs niets authentiek zal kunnen worden geconserveerd. De stabiliteit van het gebouw vraagt structurele ingrepen, de muren zijn gebarsten en grote delen erfgoedwaarde is gedurende de gebruiksjaren beschadigd en verdwenen. Het gebouw moet worden afgebroken."

"Er is geen archeologiewaarde te vinden in de strook die werd onderzocht langs de Westvaardijk en omgeving ifv de toekomstige fietsnelweg."

Op 16 mei 2020 werd het gebouw volgens bezwaarindieners onderzocht door een gediplomeerd ingenieur-bouwkundige. Op 19 mei 2020 werd van de bevindingen ter plaatse een verslag opgemaakt, naar luid waarvan "In bijlage de fotoreportage van zowel de buitengevel als enkele beelden van de binnenzijde van het gebouw. De reportage heeft niet tot doel een correcte en volledige plaatsbeschrijving te maken, maar een beeld weer te geven van de toestand van het pand. Niet alle lokale van het pand waren toegankelijk, omdat ze afgesloten waren met een hangslot. De foto's tonen volgende gebreken die opgesomd worden in volgorde van de fotoreportage

- Barsten in metselwerk gevel, muren
- Dakgoten, dakgoten en regenafvoeren zijn in slechte toestand en stukken ontbreken met vochtschade tot gevolg
- genummerde garageboxen met naar grote waarschijnlijkheid een asbesthoudende kunststoffen dak binnen
- sporen van waterinfiltratie, vochtige muren
- beeld van algemene toestand van het gebouw, de lokalen beantwoorden niet meer aan de huidige normen qua veiligheid, hygiëne, comfort, enz..."

Bezwaarindieners meent dat de foto's in bijlage van het verslag van voormelde ingenieur-bouwkundige boekdelen spreken en geen nadere toelichting behoeven, dan deze opgenomen in het verslag.

Bezwaarindieners meent dat uit het bovenstaande noodzakelijk dient te worden besloten dat het betrokken relict niet meer over de erfgoedwaarden beschikt, op basis waarvan het anno 2009 werd geïnventariseerd in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed. Een bestemming van de inventarisatie van het betrokken relict is volgens bezwaarindieners — op grond van

de hierboven aangehaalde bepalingen uit het Onroerenderfgoeddecreet en het Onroerenderfgoedbesluit - niet meer aan de orde. Bezwaarindiener merkt op dat de aanwezige drie gevelplaten die eervol doen herinneren aan de gewezen (vice)voorzitters Gustave DEBBAUT, Joseph SPIES en Léon EYGELSHOVEN, nog in goede staat zijn, maar op vakkundige wijze zonder schade kunnen worden verwijderd van het relict en een plaats gegeven worden aan een nieuw op te richten gebouw.

Conclusie van het bezwaarschrift

Bezwaarindiener vraagt het agentschap om onderhavig bezwaarschrift ontvankelijk en gegrond te verklaren, en dienvolgens het relict "Société Royale Reunion Nautique de Vilvorde", gelegen te 1860 Grimbergen, Westvaardijk 57, op heden gekend in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed onder ID-nummer 75300, te schrappen uit de bestaande Inventaris Bouwkundig Erfgoed voor de provincie Vlaams-Brabant, minstens niet langer op te nemen in de opnieuw vast te stellen Inventaris Bouwkundig Erfgoed voor de provincie Vlaams-Brabant.

Behandeling van het bezwaar:

De bezwaarindiener geeft aan dat het bouwkundig element niet langer voldoende erfgoedwaarde en niet voldoende goed bewaard is voor opname in een vastgestelde inventaris.

Het bouwkundig element "Société Royale Reunion Nautique de Vilvorde", Westvaardijk 57 in Grimbergen, werd in 2005 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed naar aanleiding van de herinventarisatie van het bouwkundig erfgoed in de gemeente Grimbergen. Dit project werd uitgevoerd door het agentschap Onroerend Erfgoed, op basis van systematische onderzoek ter plaatse, vanop de openbare weg, en aangevuld met literatuur- en archiefonderzoek. Het goed is sinds 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed. Het bouwkundig element ligt momenteel voor om opnieuw opgenomen te worden in een vastgestelde inventaris, omwille van haar architecturale en historische waarde als zeldzaam en authentiek voorbeeld van een vroeg-20ste-eeuws verenigingslokaal van een watersportclub in de Vlaamse Rand.

Bezwaarindiener motiveert niet waarom het bouwkundig element niet langer over voldoende erfgoedwaarde zou beschikken voor opname in een vastgestelde inventaris. Bezwaarindiener wijst hier louter voor naar de beschrijving van het goed en de mogelijke effecten in de startnota van een GRUP en een summier verslag die bezwaarindiener door een deskundige heeft laten opmaken. Uit beide documenten valt echter op generlei wijze af te leiden dat het goed niet langer over voldoende erfgoedwaarde zou beschikken. Er dient benadrukt te worden dat de gemeentelijke intenties inzake ruimtelijke ordening op generlei wijze invloed uitoefenen op de aanwezige erfgoedwaarden die in het kader van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed maatschappelijk gevrijwaard trachten te worden. Ook het feit dat het goed niet langer voldoende goed bewaard zou zijn voor opname in een vastgestelde inventaris is op basis van de bevindingen uit deze documenten niet aangetoond.

In de startnota GRUP "Borgt en gedeeltelijke wijziging BPA nr.7 Borgt" (2020) wordt over het verenigingslokaal van de Société Royale Nautique de Vilvorde gesteld dat het watersportgebouw zich in een zeer slechte staat bevindt en een 'her-verbouwing van het gebouw' [sic] niet relevant is omdat er weinig of zelfs niets authentiek zal kunnen worden geconserveerd. Er dient opgemerkt te worden dat de stellingname met betrekking tot de bouwfysische toestand in de startnota niet met gedegen bewijsstukken zoals een gedetailleerde nota of stabiliteitsverslag gestaafd wordt. Op basis van het fotomateriaal die bezwaarindiener aanlevert en de foto's die bij het verslag van de deskundige d.d. 19 mei 2020 gevoegd werden, blijken de erfgoedkenmerken en -elementen zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris nog steeds aanwezig te zijn. Er wordt op generlei wijze aangetoond dat deze authentieke elementen niet

geconserveerd kunnen worden of niet langer te herstellen zijn. Er dient vastgesteld te worden dat de bevindingen uit de startnota niet aangetoond zijn en op zich geen motiveringsgrond vormen om de schrapping van een onroerend goed uit de vastgestelde inventaris te vragen.

Op basis van het summier verslag van een deskundige d.d. 19 mei 2020 die bezwaarindieners aan zijn of haar schrijven toevoegt, kan op generlei wijze opgemaakt worden dat het goed zich in danig bouwfysische staat zou bevinden, dat herstel niet mogelijk is zonder de erfgoedwaarden te schaden of dit herstel de facto een volledige heropbouw van een groot deel van het gebouw zou betekenen. Het goed blijkt daarentegen op basis van deze bewijsstukken recent nog in een voldoende goed bewaarde toestand geregistreerd te zijn voor opname in een vastgestelde inventaris. Op de foto's zijn de erfgoedkenmerken en -elementen nog duidelijk afleesbaar. Normale tekenen van ouderdom en gebrekkig onderhoud, zoals beperkte scheurvorming en scheefstand, uitvallen van voegen, beperkt materiaalverlies, lekken in een dak of opstijgend vocht, zijn op zich geen reden om een onroerend goed uit een vastgestelde inventaris te schrappen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de genummerde garageboxen niet als erfgoedelement aangeduid worden en niet beschreven worden in de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Deze volumes hebben als dusdanig geen erfgoedwaarde en worden geacht niet mee vastgesteld te zijn.

Voor het overige geeft het bijgevoegd verslag van de deskundige d.d. 19 mei 2020 aan dat de lokalen niet langer aangepast zijn aan de huidige normen inzake veiligheid, hygiëne en comfort.

Er dient opgemerkt te worden dat bovenstaande stellingname geen betrekking heeft op feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het niet aangepast zijn van het vastgesteld bouwkundig goed aan de huidige normen op zich geen motiveringsgrond is om de schrapping van het bouwkundig element in de vastgestelde inventaris aan te vragen.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000188: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Gesloten hoeve (erfgoedid 39649/aanduidingsid 114084), Hondsborgstraat 20 Herne.

Bezwaarindieners verzoekt het onroerend goed met ID: 39649 van de vaststellingslijst die voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris te schrappen.

Bezwaarindieners geeft aan dat zijn of haar verzoek tot schrapping gebaseerd is op onderstaande argumenten:

- bezwaarindieners wijst op de notariële akte van 30 maart 2006 met referentie 52-T-26.04.2006-04197 geldende als de eigendomsakte. Bezwaarindieners merkt op dat in punt 9 aangegeven wordt dat voormeld goed geen beschermd monument is, dat het niet gelegen is in een beschermd stads- of dorpsgezicht en dat het volgens de opsteller niet opgenomen is op een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten en stads- of dorpsgezichten.
- bezwaarindieners meent dat na vaststelling door een erkend architect van de zeer bouwvallige staat der gebouwen, er na een stedenbouwkundige toestemming overgegaan is tot zware verbouwingen en renovatie, waardoor voorliggend goed niet langer beantwoordt aan de omschrijving in de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindieners merkt op bij de gemeentediensten vernomen te hebben dat eventuele bezwaren ingevolge "COVID-19" uitzonderlijk nog tot 18 juni 2020 ingediend kunnen worden.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindieners merkt op dat in de notariële akte van 30 maart 2006 geen melding gemaakt wordt dat het voormeld goed een beschermd monument zou zijn, noch dat het gelegen zou zijn in een beschermd stads- of dorpsgezicht, noch dat het op een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten en stads- en dorpsgezichten zou voorkomen.

Er dient opgemerkt te worden dat het bouwkundig element momenteel opnieuw voorligt voor opname in een vastgestelde inventaris. Voorliggende procedure heeft geen betrekking op een bescherming als monument of stads- en dorpsgezicht. De informatie die bezwaarindieners aanreikt is dus correct. Bij een eigendomsoverdracht dient enkel melding gemaakt te worden dat het pand opgenomen is in een vastgestelde inventaris. Aangezien het pand voor het eerst in 2009 werd opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, was de informatieplicht nog niet van toepassing bij opmaak van voornoemde akte uit 2006.

Bezwaarindieners merkt op dat na vaststelling door een erkend architect van de zeer bouwvallige staat van de gebouwen er overgegaan werd tot renovatie met zware verbouwingen, waardoor voorliggend goed niet langer beantwoordt aan de omschrijving in de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

De informatie die bezwaarindieners aanreikt is correct. Er werd vastgesteld dat in uitvoering van de omgevingsvergunning d.d. 20 juni 2006 voor de gedeeltelijke heropbouw van de hoeve zowel het volume van de boerenwoning als dat van de aanhorigheden inmiddels vervangen werd door een nieuwbouw. Het onroerend goed heeft niet langer erfgoedwaarde en kan bijgevolg niet opgenomen worden in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het goed wordt daarenboven geschrapt uit het vaststellingsbesluit van 2014.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element Gesloten hoeve (erfgoedid 39649/aanduidingsid 114084), Hondsborgstraat 20 Herne, wordt niet mee opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de Inventaris Bouwkundig Erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het onroerend goed wordt daarenboven geschrapt uit de inventaris vastgesteld door de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed op 28 november 2014, omdat het geen erfgoedwaarde meer heeft.

Bezwaar B_000189: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve (erfgoedid 303430/aanduidingsid 119791), Steenweg op Ukkel 56 Beersel.

Bezwaarindieners geeft aan op 16 maart 2020 schriftelijk in kennis gesteld te zijn door de gemeente Beersel over het voornemen tot vaststelling van het onroerend goed, gelegen Steenweg op Ukkel 56+ in Beersel, als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindieners wenst volgende opmerkingen en bezwaren mee te geven:

Bezwaarindieners geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de vaststelling van het magazijn/atelier, gelegen te Beersel, Steenweg op Ukkel 56, bij het kadaster gekend onder Beersel, eerste afdeling, sectie A, perceelnummer 334 L 3, met als voorbehouden identificatienummer A 334P 4. Bezwaarindieners merkt op dat het perceel deel uitmaakt van een verkavelingsvergunning, afgeleverd door de gemeente Beersel op 25 januari 1974, zoals gewijzigd op data van 11 augustus 1998 en 19 oktober 1999. Bezwaarindieners geeft aan dat op het moment van verlijden van de notariële verkoopsakte en volgens stedenbouwkundige opzoeken, voormelde eigendom niet opgenomen werd in de inventaris Onroerend Erfgoed. Bezwaarindieners geeft aan dat dit ook letterlijk opgenomen staat in de notariële akte: [bezwaarindieners citeert desbetreffende passage uit de notariële akte].

Bezwaarindiener merkt op dat het voormelde perceel intussen hernummerd werd naar 'Steenweg op Ukkel 54A'. Dit is volgens bezwaarindiener ook zo vermeld op de brievenbus. Bezwaarindiener merkt op dat het aanpalende perceel 'Steenweg op Ukkel 56', met woonhuis, bij het kadaster gekend is onder Beersel, eerste afdeling, met als voorbehouden identificatienummer A 334 R 4. (Bezwaarindiener merkt op at hier het huisnummer 56 op de brievenbus vermeld wordt).

Bezwaarindiener meent dat het openbaar onderzoek - ten onrechte - geen rekening houdt met het feit dat het om twee afzonderlijke percelen gaat, met afzonderlijke zakelijkrechthouders.

Bezwaarindiener merkt op dat beide percelen in het openbaar onderzoek als één geheel aangenomen worden:

- erfgoedtype "hoeven, boerenburgerhuizen, bijgebouwen",
- met datering "vierde kwart 19de eeuw",
- van "architecturale en historische waarde".

Bezwaarindiener meent dat de architecturale en historische waarde van het magazijn/atelier onbestaande is. Opname ervan in de Inventaris Onroerend Erfgoed zou volgens bezwaarindiener zijn of haar rechten en plichten als eigenaar - onredelijk en onevenredig (in vergelijking met het voordeel) - beperken respectievelijk uitbreiden. Bezwaarindiener geeft aan hier niet mee te kunnen instemmen. Bezwaarindiener vraagt om de feitelijkheden in dit dossier te herbekijken.

Behandeling van het bezwaar:

Dit bezwaar werd laattijdig ingediend, met poststempel van 22 juni 2020, en is daarom niet ontvankelijk. Het openbaar onderzoek werd immers afgesloten op 18 juni 2020. Volledigheidshalve behandelen wij de verschillende onderdelen van het bezwaarschrift.

Bezwaarindiener merkt terecht op dat in de notariële akte en bij opzoeken op de inventariswebsite van het agentschap Onroerend Erfgoed dit pand niet is geregistreerd als opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed. Het pand werd in 2016 pas opgenomen in de wetenschappelijke inventaris bouwkundig erfgoed en wordt tijdens de huidige vaststellingsprocedure, gestart in 2020, voor het eerst voorgelegd voor opname in een vastgestelde inventaris.

De hernummering of opsplitsing van Steenweg op Ukkel 56 naar enerzijds 56 en anderzijds 54A is nog niet terug te vinden in het Centraal Referentieadressenbestand van Vlaanderen (CRAB). Het is de verantwoordelijkheid van de lokale overheid om hernummeringen centraal door te geven. Zolang deze aanpassing niet doorgegeven en verwerkt is in CRAB, kan het agentschap Onroerend Erfgoed deze nieuwe huisnummering niet overnemen in de inventaristoepassingen of in het vaststellingsbesluit. Volledigheidshalve merken we op dat de panden op beide percelen voorliggen om te worden vastgesteld, als één bouwkundig element (erfgoedid 303430/aanduidingsid 119791). We merken op dat deze drie gebouwen als één geheel worden gezien in de vaststelling. Voor beide eigenaars van de verschillende onderdelen gelden daarom dezelfde rechtsgevolgen, met het oog het geheel op te nemen in de vastgestelde inventaris, en met de bedoeling het behoud van dit complex met erfgoedwaarde te stimuleren.

De eigendomssituatie van voorliggend onroerend goed, volgens bezwaarindiener behorend tot twee afzonderlijke zakelijkheidrechthouders, maakt geen voorwerp uit van de vaststellingsprocedure en heeft geen invloed op de vast te stellen erfgoedkenmerken en -elementen van voorliggend onroerend goed. Dit gedeelte van het bezwaar is dus niet ontvankelijk.

Bezwaarindiener argumenteert of documenteert zijn stelling niet dat de architecturale en historische waarde van het magazijn/atelier onbestaande is. Er zijn geen aanwijzingen dat

de erfgoedwaarde van het bouwkundig element 'Hoeve', Steenweg op Ukkel 56 in Beersel, bestaande uit boerenhuis en twee haakse bijgebouwen, zoals beschreven in de inventaris bouwkundig erfgoed, niet meer aanwezig is.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000190: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947), Kapucijnenvoer 37-39 Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan geconfronteerd te worden met het voornemen tot vaststelling van de Klooster en Verpleegstersschool Sint-Elizabeth, gelegen aan de Kapucijnenvoer 37-39 te 3000 Leuven en kadastraal gekend als afdeling 4, sectie D, perceelnummer 16T, als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener wenst middels voormeld schrijven bezwaar in te dienen tegen de opname van het betreffende onroerend goed op de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener merkt op dat de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed gelegen in de provincie Vlaams-Brabant initieel liep van 2 maart 2020 tot en met 30 april 2020. Op vrijdag 27 maart 2020 keurde de Vlaamse Regering een noodbesluit goed. In navolging van de afgekondigde maatregelen van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid tegen de verspreiding van het Coronavirus (COVID-19) werd daarmee de termijn van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant geschorst tot en met 24 april 2020. De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan deze schorsingstermijn verlengen indien nodig. Zonder bijkomende verlenging van de noodsituatie loopt het openbaar onderzoek tot 18 juni 2020. Bezwaarindiener merkt op dat voorliggend bezwaar alleszins tijdig is.

Bezwaarindiener geeft aan dat voorliggend bezwaar duidt dat (I) de sloop van het onroerend goed vastgelegd werd in een realisatieconvenant Onroerend Erfgoed en het RUP 'Benedenstad III-Hertogensite' alsook vergund werd waardoor de voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed niet meer nuttig is. Bezwaarindiener merkt op dat eveneens blijkt uit voorliggend bezwaar dat de (II) voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris bouwkundig erfgoed hoe dan ook niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving.

Beschrijving bouwkundig erfgoed

De Klooster en Verpleegsterschool Sint-Elizabeth bevindt zich op het terrein gelegen aan de Kapucijnenvoer 37-39 te 3000 Leuven met als kadastrale omschrijving Leuven, afdeling 4, sectie D, perceelnummer 16T. Het desbetreffende pand staat opgelijst als bouwkundig erfgoed sinds 8 november 2012. De Vlaamse Regering wenst het onroerend goed nu opnieuw vast te stellen als bouwkundig erfgoed - relict in een nieuwe lijst, waarvoor nu voor het eerst een openbaar onderzoek wordt georganiseerd.
Inhoudelijke argumentatie

Bezwaarindiener geeft aan zich niet te kunnen vinden in de inventarisatie van de Klooster en Verpleegsterschool. Bezwaarindiener meent dat deze ingaat tegen het reeds jaren gevoerde en meermaals expliciet bevestigde beleid betreffende dit pand en haar omgeving. Bovendien meent bezwaarindiener dat de wijze waarop tot inventarisatie werd overgegaan niet weerhouden kan worden.

De sloop van het onroerend goed werd vastgelegd in het realisatieconvenant Onroerend Erfgoed en het RUP 'Benedenstad III-Hertogensite', alsook vergund

Bezwaarindiener merkt op dat hoewel het de verantwoordelijkheid is van de overheid om op een zorgvuldige en afdoende wijze een inventaris op te maken en de rechtsonderhorige daarbij geen feiten moeten aanreiken, reeds meermaals werd vastgesteld dat de Klooster en Verpleegsterschool gesloopt mag worden. Bezwaarindiener meent dat er aldus zeker geen vereiste van behoud is, die een inventarisatie van dit pand zou kunnen verantwoorden.

Bezwaarindiener geeft aan dat bedoeld pand deel uitmaakt van de grotere Hertogensite, gelegen te Leuven. De site kreeg volgens bezwaarindiener te kampen met leegstand, zodat de behoefte tot herontwikkeling ontstond. Bezwaarindiener merkt op dat zulks gebeurde in nauw overleg met de bevoegde overheden en adviesinstanties.

Bezwaarindiener geeft aan dat op 17 december 2013 in dit verband de nota "Krijtlijnen masterplan Hertogensite" goedgekeurd werd door het college van Burgemeester en Schepenen van de Stad Leuven. In deze nota werkte de stad aan een aantal krachtlijnen uit die de randvoorwaarden vormen voor de herontwikkeling van de site. Deze nota geeft enerzijds een overzicht van de bestaande doelstellingen zoals geformuleerd in het ruimtelijk structuurplan Leuven van 2004. Anderzijds is ze het resultaat van een afweging tussen de verschillende ruimtelijke aspecten (onroerend erfgoed, mobiliteit, groen, ...) die voorafgaandelijk aan een sectoraal onderzoek werden onderworpen.

Bezwaarindiener merkt op dat door de Stad Leuven een Visienota Benedenstad en een Erfgoednota Hertogensite opgesteld werd. De bedoeling van de erfgoednota was om een erfgoedkader aan te reiken waarbinnen afwegingen met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen konden gemaakt worden en dat als houvast kon dienen voor de wijze waarop het erfgoed maximaal geïntegreerd kan worden in de ruimtelijke ontwikkeling. Elk geïnventariseerd of beschermd onroerend goed op de site wordt afzonderlijk besproken en telkens wordt een ambitie vooropgesteld omtrent de integratie van het pand binnen het herontwikkelingsproject.

Bezwaarindiener merkt op dat in de Erfgoednota het volgende uiteengezet wordt over de Klooster en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth op de site. [Bezwaarindiener citeert het onderdeel 'Klooster en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth: 1932' uit de nota].

Bezwaarindiener merkt op dat aldus van in het begin van het herontwikkelingsproject aangegeven werd dat het staalskelet ondergedimensioneerd is en dat het onmogelijk is om dit structureel terug in orde te brengen en brandveilig te maken, zonder de erfgoedwaarden ingrijpend aan te tasten. Bezwaarindiener geeft aan dat er daarnaast ook structurele problemen in de sterk overhellende gang aan de kapel zijn. Bezwaarindiener meent dat om die reden aangehaald werd dat het een optie is om de Klooster en Verpleegsterschool te slopen.

Bezwaarindiener geeft aan dat uitgaande van de krijtlijnen en voorgaande studies het Masterplan Hertogensite opgemaakt werd. In het masterplan wordt beschreven hoe omgegaan wordt met het bestaande ziekenhuis-patrimonium. Daarbij worden het kader, de analyse, de opgave, de methode en de visie op erfgoed in het kader van de nieuwe Hertogensite uiteengezet. Voor alle gebouwen werd volgens bezwaarindiener nagegaan en gedocumenteerd hoe de erfgoedwaarden inpasbaar zijn in de beoogde ruimtelijke structuur van het masterplan. Bezwaarindiener geeft aan dat ook het agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd werd zodat ook haar advies in het Masterplan kon worden verwerkt.

Bezwaarindiener merkt op dat in het masterplan enkele principes vooropgesteld worden inzake de omgang met het patrimonium van erfgoedwaarde aanwezig op de site. Er wordt ook weergegeven welke onroerende goederen behouden zullen blijven en geïntegreerd worden in het herontwikkelingsproject.

Bezwaarindiener stelt dat het Masterplan, dat het resultaat is van de afweging van verschillende aspecten, bovendien uitgaat van de sloop van enkele geïnventariseerde panden zoals de Klooster en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth. Bezwaarindiener merkt op dat de afbraak van dit pand als volgt gemotiveerd wordt in het Masterplan: [bezwaarindiener citeert de motivatie aangaande de mobiliteit en toegankelijkheid van de site opgenomen in het Masterplan].

Bezwaarindiener toont aan dat in het Masterplan aldus bevestigd wordt wat reeds vastgesteld werd in de Erfgoednota Hertogensite, met name dat de Klooster en Verpleegsterschool structurele problemen kent en dat het conform maken van het gebouw ervoor zal zorgen dat de aanwezige erfgoedwaarden van het gebouw ingrijpend aangetast zullen worden.

Bezwaarindiener merkt op dat in het Masterplan voor het eerst gesteld wordt dat de Klooster en Verpleegsterschool in het kader van het herontwikkelingsproject gesloopt zal worden. Bezwaarindiener geeft aan dat de erfgoedwaarden van dit gebouw afgewogen werden tegen de mobiliteitsproblematiek in de benedenstad. Om het knelpunt in de verkeersstructuur op het Kruispunt Kapucijnenvoer en Biezenstraat op te lossen, dient meer ruimte gemaakt te worden en wordt de keuze gemaakt om de Klooster en Verpleegsterschool af te breken zodat de rooilijn verlegd kan worden. Bezwaarindiener meent dat dit de enige oplossing blijkt om dit knelpunt op te lossen aangezien de hoeken van de Biezenstraat beschermd zijn, ofwel als dorpsgezicht, dan wel als monument.

Daarnaast dient de Hertogensite volgens bezwaarindiener ook ontsloten te worden en liefst via een ondergrondse parking. Bezwaarindiener meent dat de plaats waar de Klooster en Verpleegsterschool gelegen is, één van de weinige ruimtes is op de site waar een ondergrondse parking voorzien kan worden. Elders op de site wordt dit belemmerd door beschermd erfgoed. Daarnaast is het volgens bezwaarindiener wenselijk dat de parking ontsloten wordt via de Kapucijnenvoer en niet via de Minderbroedersstraat, Brusselsestraat of Onze-Lieve-Vrouwstraat.

Bezwaarindiener merkt op dat om die redenen de afbraak van de Klooster en Verpleegsterschool toegestaan wordt in het Masterplan.

Bezwaarindiener geeft aan dat het Masterplan goedgekeurd werd door de gemeenteraad van de Stad Leuven op 8 december 2014 en als uitgangspunt diende voor de opmaak van het gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) Hertogensite.

De opmaak van dit RUP 'Benedenstad III - Hertogensite' vloeide voort uit de bindende bepalingen (§2.3.5., p. 29) van het ruimtelijk structuurplan van de Stad Leuven (RSL, goedgekeurd bij ministerieel besluit van 29 april 2004). Het RUP vormde de derde fase in een planningsproces waarbij de grote herontwikkelingslocaties van de Benedenstad van Leuven herbestemd werden, namelijk de ruimere ziekenhuissite tussen de Janseniusstraat en de Brusselsestraat (WO48) en de nabijgelegen herontwikkelingsgebieden aan de Minderbroederstraat en de Sint-Barbarastraat (WO49 en WO50).

Bezwaarindiener geeft aan dat in navolging van het structuurplan het RUP wonen voorzag, aangevuld met een aandeel gemeenschaps-, handels- en horecafuncties. Daarnaast bevat het RUP een aandeel publieke groene ruimte, het openleggen van de Dijle en wordt er bijzondere aandacht besteed aan de aanwezige erfgoedwaarden. Anderzijds werden bij opmaak van het RUP de erfgoedwaarden, zoals deze van de Klooster en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth, afgewogen tegenover de mobiliteitsproblematiek. Om deze op te lossen, werd de sloop van dit inventaris pand toegestaan omdat een en ander een grote stedenbouwkundige meerwaarde creëert.

Bezwaarindiener merkt op dat in de toelichtingsnota (p. 23) bij het RUP volgende motivatie wordt gegeven voor de sloop van de Klooster en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth:

[bezwaarindiener citeert '6.2.4. Motivatie sloop van (grote delen van) vastgestelde inventarisitems' uit het RUP].

Bezwaarindiener merkt op dat op 27 maart 2017 het RUP definitief werd vastgesteld. Tegen dit RUP werd geen beroep aangetekend waardoor het definitief werd. Tot de sloop van de Klooster- en Verpleegsterschool werd aldus reeds expliciet beslist in 2017.

Op 26 januari 2015 werd bovendien een brownfieldconvenant met betrekking tot het brownfieldproject 'Hertogensite' afgesloten tussen de Vlaamse Regering, de Actoren bij het voornoemde brownfieldproject, met name Resiterra nv en KU Leuven en de Regisseurs, met name de stad Leuven. De convenant doet op zich geen uitspraak over de erfgoedrelicten.

Overeenkomstig artikel 11 van voornoemde brownfieldconvenant kunnen realisatieconvenanten afgesloten worden ter uitvoering van het brownfieldconvenant.

Bezwaarindiener geeft aan dat op 11 december 2017 een dergelijke realisatieconvenant Onroerend Erfgoed afgesloten werd tussen Resiterra nv, het Agentschap Onroerend Erfgoed, de stad Leuven en de KU Leuven. Het realisatieconvenant is volgens bezwaarindiener een middel om draagvlak te doen vinden voor de omgang met het onroerend erfgoed op de Hertogensite, waarbij er gestreefd wordt op basis van de lijst met beschermde, te behouden en mogelijk te verwijderen relicten naar een globaal erfgoedproject met een gezamenlijke visie op het behoud, de ontsluiting en de restauratie.

In artikel 4.3. van het realisatieconvenant staat dat de betrokken erfgoeddiensten, meer bepaald het agentschap Onroerend Erfgoed alsook de stedelijke erfgoeddiensten. de realisatieconvenant zullen hanteren als referentiekader bij:

- het verlenen van toelatingen in het kader van stedenbouwkundige en andere vergunningsprocedures voor werkzaamheden aan een beschermd goed;
- de advisering in het kader van stedenbouwkundige en andere vergunningsprocedures voor werkzaamheden aan een beschermd goed;
- de advisering in het kader van stedenbouwkundige en andere vergunningsprocedures voor werkzaamheden of sloopaanvragen van items opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed;
- de toepassing van de regelgeving met betrekking tot archeologie.

In tabel 2 van het convenant staan de vastgestelde relicten bouwkundig erfgoed voor de gehele site opgesomd. Daarnaast worden de principes inzake behoud, instandhouding, herbesteding en integratie omschreven per gebouw.

Bezwaarindiener merkt op dat bij de Klooster en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth het volgende staat vermeld met betrekking tot de principes:

Dit gebouw wordt gesloopt omwille van volgende beleidskeuzes van de stad Leuven: de erfgoedwaarden werden ten opzichte van de mobiliteitsproblematiek in de benedenstad afgewogen. Om het knelpunt in de verkeersstructuur op het kruispunt Kapucijnenvoer en Biezenstraat te kunnen oplossen, dient er meer ruimte gemaakt op dit kruispunt. De sloop van de Verpleegsterschool biedt echter eveneens een grote stedenbouwkundige meerwaarde:

- De bestaande wand (gelegen in een beschermd stadsgezicht) aan de westelijke zijde van Kapucijnenvoer wordt behouden.
- Er kan een kwalitatieve bushalte uitgewerkt worden ter hoogte van de welzijnstoren (richting Sint-Jacobsplein aan Biezenstraat, richting Bruul voor welzijnstoren).
- Het doordacht verplaatsen van de oostelijke rooilijn op deze locatie creëert ademruimte in een zeer gesloten deel van de Kapucijnenvoer. Het lokaal verplaatsen van rooilijn past binnen de structuur van de Kapucijnenvoer met haar opbouw van versmallingen en verbredingen (deel ter hoogte van ring, thv eerste anatomisch theater, Cuythoek, ...)

- Met de sloop van de Verpleegstersschool bestaat de potentie om een volwaardige toegang naar Hertogensite uit te werken. Op die manier kent de zacht verkeer verbinding Gasthuisberg, Sint-Jacobsplein, Hertogensite naar centrum een duidelijk verloop. Hierbij ontstaan bijkomend interessante, zichtlijnen vanuit Kapucijnenvoer en Biezenstraat op één van de waardevolste gebouwen op de site, het instituut Maisin. De onderdoorgang via de poort zal de site en haar publieke ruimte/erfgoed afschermen. « Er werd tevens een bouwtechnisch onderzoek uitgevoerd voor het gebouw:
- Het gebouw bestaat uit een intern staalskelet met voorzetmetselwerk voor de gevels. Een nauwkeurige technische analyse door bureau BSD bvba, incl. verwerking artikel uit Bulletin de documentation de l'Ossature Métallique werd gevoerd. Hieruit blijkt dat een normale gebruikslast verschrijdingswaarden van 160% kent en onaanvaardbare, doorbuigingen van 4Smm.
- Herbruik van de structuur is enkel mogelijk na zeer grote ingrepen, de liggers en vloeren dienen overal verwijderd te worden (de kolommen voldoen wel), en opnieuw gerealiseerd. De balken en kolommen zijn echter ter plaatse tot portieken aan elkaar gelast, zodat zelfs verwijderen van de vloeren - indien dit al wenselijk zou zijn - een zeer grote ingreep is. Brandveiligheid is in deze analyse nog niet meegenomen, maar levert op dat de staalstructuur sowieso moet bekleed worden met brandwerende materialen. Ook dit zal een impact hebben op het bestaande gebouw.
- Verschijningsvorm van het gebouw: de huidige witte dakkapellen zijn bijzonder klein ten opzichte van de ruimtes (kamertjes voor studenten verpleegkunde), zodat hedendaags wooncomfort met behoud van deze kapellen onmogelijk is. Vervangen van deze kapellen door grotere uitbouwen, of insnedes in het dak voor terrassen zullen het gebouw dermate aanpassen dat het originele beeld sterk zal worden aangepast (mengvorm tussen nieuw en oud).
- Het gebouw is opgebouwd als middengang met kamers nieuwe kernen dienen in- of aangebouwd te worden om wooneenheden te ontsluiten en extra evacuatie te voorzien. Afbraak kan enkel mits documentatie conform de richtlijnen zoals opgenomen in Bijlage I. Een kopie van de documentatie wordt voorafgaand aan de afbraakwerken bezorgd aan de stad Leuven.

De documentatie conform de richtlijnen zoals opgenomen in Bijlage 1 van het Realisatieconvenant werd reeds opgemaakt. Bijgevolg is volgens bezwaarindiener de sloop van de Klooster- en Verpleegsterschool ook toegestaan door het Realisatieconvenant.

Bezwaarindiener merkt op dat zodoende zowel in het RUP 'Benedenstad III- Hertogensite' als in het realisatieconvenant Onroerend Erfgoed de sloop van de Klooster en Verpleegsterschool expliciet toegestaan werd.

Bovenstaande stukken tonen volgens bezwaarindiener aan dat de sloop van het Klooster- en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth zorgvuldig werd afgewogen doch toegestaan werd omwille van de mobiliteitsproblematiek ter hoogte van de Biezenstraat, en de moeilijk op te lossen structurele problemen die het pand met zich meebrengt.

Bezwaarindiener geeft aan dat het Agentschap Onroerend Erfgoed het realisatieconvenant Onroerend Erfgoed ondertekende waarin de sloop van de Klooster- en Verpleegsterschool eveneens opgenomen werd. Het agentschap gaf op dat ogenblik dan ook expliciet aan dat bedoeld pand geen erfgoedwaarden had die een behoud verantwoordden. De opname die vandaag voorligt, staat hier volgens bezwaarindiener mee in schril contrast.

Bezwaarindiener diende dan ook op 18 juni 2019 de vergunningsaanvraag in voor de afbraak van de Klooster- en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth en de nieuwbouw van drie gebouwen voor meergezinswoningen, commerciële ruimtes en een ondergrondse parkeergarage. Er werden enkel gunstige adviezen verleend met betrekking tot de

aanvraag. Het Agentschap Onroerend Erfgoed gaf aan dat hun advies niet vereist was. De interne stedelijke dienst Monumentenbeleid gaf wel een gunstig advies dat als volgt luidde:

De erfgoedwaarden van het gebouw en zijn omgeving moeten worden afgewogen in de motivatie voor het al dan niet goedkeuren van de aanvraag. De aangevraagde werken betreffen het slopen van een waardevol gebouw, het aanleggen van een ondergrondse parking en het bouwen van een meergezinswoning.

Bij de opmaak van het RUP werden de erfgoedwaarden van de Verpleegsterschool afgewogen tegen de mobiliteitsproblematiek in de benedenstad. Om een oplossing te kunnen bieden voor hoogwaardig openbaar vervoer op het kruispunt Kapucijnenvoer en de Biezenstraat, werd ervoor geopteerd om de sloop van de Klooster- en verpleegsterschool Sint-Elisabeth als inventarisband toe te staan. Deze sloop werd opgenomen in het RUP. Alt. 4.3.1, §2, 3° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) stelt dat indien het aangevraagde gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan waarvan niet op geldige wijze wordt afgeweken, deze voorschriften worden geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven.

Het slopen kan vanuit deze argumentatie en zoals ook opgenomen in het RUP gemotiveerd worden. Afbraak zal gepaard moeten gaan met documentatie conform de lichtlijnen van het erfgoedconvenant. Hiertoe werd voldaan op 10 december 2018. Voor het bouwen van een ondergrondse parking zal bemaald dienen te worden, in de erfgoedconvenant werd uitdrukkelijk opgenomen dat de betrokken partijen zich in de rol van bouwheer ertoe engageren tijdens de werffase geen schade te berokkenen aan landschappelijk waardevolle elementen zoals de linden in de tuin van de stadsschool en de nabijgelegen beschermde bomen aan de Kapucijnenvoer en in de kruidtuin. De dienst milieu van de stad Leuven onderzocht dit aspect en gaf hierover advies. De dienst onroerend erfgoed verwijst dan ook naar dit advies omtrent de impact op de omgeving.

Voor het bouwen van meergezinswoning op de plaats van het voormalig klooster en verpleegsterschool Sint-Elisabeth, dewelke minstens een architecturale erfgoedwaarde toegeschreven kan worden, wordt in de erfgoedvisie van de stad Leuven terecht als ambitie opgenomen dat "een kwalitatieve nieuwe invulling gezocht moeten worden die enerzijds rekening houdt met de oorspronkelijke historische structuren op deze locatie en anderzijds met de aanwezigheid van het nabijgelegen kankerinstituut dat op zoek is naar meer zichtbaarheid."

De volumetrie van de gebouwen (aantal bouwlagen, bouwvolumes, inplanting) kwam tot stand vanuit de vertaling van de voorschriften in het RUP. In het traject naar de uitwerking van de vergunningsaanvraag was het enkel mogelijk om bij te sturen in architectuur- en beeldkwaliteit (geveldetailering, materiaalgebruik, ...). Dit gebeurde aan de hand van meerdere, werfvergaderingen tussen ontwerper en stadsdiensten. De architectuur die nu als resultaat voorligt en gemotiveerd wordt in de beschrijvende nota, is hedendaags en gaat op zoek naar een eigen Identiteit die zich inschrijft in een historische context. De gebouwen werken ondersteunend in het geheel van de site. Vanuit deze motivatie kan voorliggende aanvraag tot sloop en bouwen van een ondergrondse, parking met meergezinswoning vanuit erfgoedstandpunt dan ook gunstig geadviseerd worden.

Op 15 november 2019 werd de omgevingsvergunning dan ook verleend door het college van burgemeester en schepenen van de stad Leuven. Bij de erfgoed- en/of archeologietoets werd volgende motivering gegeven voor de sloop van de Klooster en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth:

Bij de opmaak van het RUP werden de erfgoedwaarden van de Verpleegsterschool afgewogen tegen de mobiliteitsproblematiek in de benedenstad. Om een oplossing te kunnen bieden voor hoogwaardig openbaar vervoer op het kruispunt Kapucijnenvoer en de Biezenstraat, werd ervoor geopteerd om de sloop van de Klooster- en

verpleegsterschool Sint-Elisabeth als inventaris pand toe te staan. Deze sloop werd opgenomen in het RUP. Art. 4.3.1, §2,3° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) stelt dat indien het aangevraagde gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan, deze voorschriften worden geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven.

Het programma van maatregelen, zoals opgenomen in de bekrachtigde archeologienota met ID-nr. 6124 (<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/6124>), dient strikt nageleefd te worden.

Tegen deze vergunning werd evenwel beroep aangetekend. Desalniettemin kwam de Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant tot dezelfde conclusie als de stad Leuven en werd op 2 april 2020 de omgevingsvergunning verleend voor de sloop van de Klooster en Verpleegsterschool.

In de vergunning wordt de sloop van Klooster- en Verpleegsterschool als volgt verantwoord: [bezwaarindiener citeert 'Erfgoed-/archeologietoets en de sloop van de Klooster- en Verpleegsterschool' uit voormelde vergunning].

Bezwaarindiener merkt op dat de vergunning van de Deputatie direct uitvoerbaar is waardoor de bezwaarindiener binnenkort zal overgaan tot de sloop van het gebouw.

Bezwaarindiener geeft aan van oordeel te zijn dat de voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed niet meer nuttig is. Meermaals werd in bindende beleidsdocumenten geoordeeld dat enerzijds de structurele problemen, en anderzijds het oplossen van de mobiliteitsproblematiek de sloop van het pand verantwoordt. Bovendien is de restauratie en verbouwing van het pand niet mogelijk zonder de aanwezige erfgoedelementen aan te tasten. Bezwaarindienende partij verzoekt uw Agentschap dan ook om het onroerend goed te schrappen van de inventaris bouwkundig erfgoed aangezien het pand weldra gesloopt zal worden.

Voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed is niet in overeenstemming met de geldende regelgeving

Bezwaarindiener merkt op dat wanneer de Klooster- en verpleegsterschool Sint-Elisabeth opgezocht worden via de kaart die in openbaar onderzoek ligt voor de opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed, komt men op volgend polygoon uit: [bezwaarindiener voegt afbakening op het plan op de pagina van het openbaar onderzoek toe].

Indien vervolgens op het polygoon geklikt wordt voor meer informatie, verschijnt volgende fiche voor de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen: [bezwaarindiener voegt de vaststellingsfiche van 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' toe van op de webpagina van het openbaar onderzoek.

Bijgevolg is het volgens bezwaarindiener niet mogelijk om via het polygoon bijkomende informatie te verkrijgen over afzonderlijke panden gelegen op de ziekenhuissite. Telkens krijgt men de fiche voor de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen.

Indien het betrokken pand opgezocht wordt op de lijst van vast te stellen objecten, blijkt ook hier volgens bezwaarindiener geen bijkomende informatie voorhanden te zijn met een beschrijving van het pand en de vermeende, al dan niet bewaarde erfgoedwaarde.

Bezwaarindiener geeft aan noch uit het polygoon, noch uit de lijst van vast te stellen objecten, af te kunnen leiden waarom het betreffende gebouw voorgesteld wordt tot opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Er is geen beschrijving van het pand voorhanden en nergens wordt uiteengezet welke erfgoedwaarden het pand zou bezitten om tot de opname ervan te beslissen. Nergens uit de beschikbare informatie die in

openbaar onderzoek ligt, blijkt volgens bezwaarindiener dat een kritisch en grondig onderzoek gevoerd werd naar de erfgoedwaarde van de Klooster- en Verpleegsterschool. Er wordt niet verwezen naar bronnen en er wordt geen nadere specificering gegeven van de vermeende erfgoedwaarde.

Bezwaarindiener vindt dat verder ook enige actuele beoordeling van de huidige toestand van de onroerende goederen ontbreekt. Nergens wordt aangetoond dat de erfgoedwaarden effectief nog voldoende bewaard zijn. Artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit bepaalt nochtans dat een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen pas kan worden opgenomen in een vastgestelde inventaris als het betreffende onroerend goed (a) één of meer erfgoedwaarden bezit, én (b) voldoende bewaard is.

Deze voorwaarden zijn cumulatief. De voorgestelde opname van het betreffende onroerend goed op de inventaris van het bouwkundig erfgoed zoals onderworpen aan huidig openbaar onderzoek, kan niet op rechtmatige wijze leiden tot effectieve opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. De (a) afweging van de erfgoedwaarde, noch (b) de controle dat deze erfgoedwaarden voldoende bewaard zijn, is volgens bezwaarindiener afdoende gebeurd.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat in voorliggend geval ook nog eens vastgesteld worden dat de sloop van het betreffende onroerend reeds vastgelegd werd in het RUP 'Benedenstad III - Hertogensite' en in het realisatieconvenant Onroerend Erfgoed, alsook vergund werd (zie daarvoor deel I).

Bezwaarindiener meent hieruit af te leiden dat de voorgestelde opname van de Klooster- en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth duidelijk in strijd is met artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit aangezien niet duidelijk is welke erfgoedwaarden het betrokken pand bezit, dan wel of deze nog voldoende bewaard zijn. De voorgestelde opname van de Klooster- en verpleegsterschool Sint-Elisabeth op de inventaris van het bouwkundig erfgoed is volgens bezwaarindiener manifest onwettig.

De vaststelling op de inventaris van bouwkundig erfgoed van 8 november 2012 is niet meer actueel

Indien het de bedoeling is om met huidige voorgestelde opname een één-op-één overname te doen van de in het verleden gedane vaststelling, dient volgens bezwaarindiener vastgesteld te worden dat deze vaststelling niet weerhouden kan worden.

Bezwaarindiener meent dat noch uit het polygoon, noch uit de lijst van vast te stellen objecten is af te leiden dat het de bedoeling is de eerdere vaststelling over te nemen.

De Klooster- en Verpleegsterschool Sint-Elisabeth werd vastgesteld als bouwkundig erfgoed met de vaststelling van 8 november 2012. De beschrijving die in de toenmalige fiche gegeven wordt, geeft geenszins duidelijk weer welke erfgoedwaarden het betrokken pand bezit, dan wel of deze vandaag nog steeds bewaard zijn. Bezwaarindiener wenst aan te tonen dat zulks allesbehalve het geval is, waardoor ook de vaststelling van 8 november 2012 niet kan volstaan om over te gaan tot opname in de inventaris van bouwkundig erfgoed en het onroerend goed aldus geschrapt moet worden.

a) Beschrijving en afweging erfgoedwaarden

Bezwaarindiener merkt op dat in casu voor het gebouw, zoals aangegeven op de fiche van de vaststelling van 8 november 2012, slechts een beperkte en algemene beschrijving wordt gegeven van de beweerde erfgoedwaarden. Er wordt slechts een historiek van de totstandkoming van de gebouwen en een algemene beschrijving van het betrokken gebouw besproken. De kenmerken van het gebouw worden omschreven zonder dat wordt vermeld om welke redenen deze erfgoedwaarden zouden bezitten. Zo wordt het volgende opgenomen: [bezwaarindiener citeert de beschrijving van het erfgoedobject in de inventaris van het bouwkundig erfgoed].

Uit de inventaris van 2012 blijkt volgens bezwaarindiener nergens dat er een afdoende en grondig onderzoek werd gedaan om met voldoende kennis van zaken de erfgoedwaarde van het goed te kunnen beoordelen. In voorliggend geval wordt slechts verwezen naar één literaire bron, die overigens al 20 jaar oud is, meer bepaald: "UYTTERHOEVEN R. 2000: Nostalgia Lovaniensis (Rik Uytterhoeven vertelt in prentkaarten), Leuven, 56-59." Deze bron is al 20 jaar oud en beschrijft aldus de toestand van het onroerend goed van 20 jaar geleden. Het is evident dat deze bron niet de actuele toestand weergeeft, evenmin de toestand van onroerend goed op het moment van de vaststelling van 8 november 2012.

Bezwaarindiener meent hieruit af te leiden dat voor de vaststelling van 8 november 2012 geen onderzoek gevoerd werd om na te gaan of de toestand beschreven in de enige bron uit 2000 nog actueel is en of de vermeende erfgoedwaarde nog bewaard zijn.

Bij de vaststelling van 2012 zijn ook geen andere bronnen opgenomen, zoals eventuele cartografische bronnen, informatie op andere inventarissen en databanken, iconografische bronnen, mondelinge bronnen,... zodat een kritische toetsing onmogelijk is. De vereiste kritische toetsing werd aldus niet doorgevoerd.

De gehanteerde beschrijving van de vermeende erfgoedwaarde is niet conform de geldende regelgeving en kan in ieder geval niet leiden tot inventarisatie. Bovendien dateert de opname op de inventaris van 2012 van voor het Onroerendergoeddecreet, van voor het Onroerendergoedbesluit en dus zeker ook van voor het ministerieel besluit tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed. De vaststelling van 2012 (en laatst in het vaststellingsbesluit van 2014) houdt zodoende aeen rekening met de opgelegde inventarisatiemethodologie, waardoor het louter overnemen van de bestaande vaststellingslijst niet toelaatbaar.

Bezwaarindiener geeft aan dat uit het bovenvermelde blijkt dat voor het betreffende onroerend goed niet op rechtmatige wijze kan worden overgegaan tot inventarisatie van het onroerend goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed. De gehanteerde werkwijze is manifest in strijd met de vastgestelde inventarisatiemethodologie. Het vooropgestelde afwegingskader werd niet gehanteerd, waardoor op geen enkele wijze een gedegen afweging kan gemaakt worden om het pand al dan niet op te nemen in de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener concludeert dat de gehanteerde beschrijving van de vermeende erfgoedwaarde is niet conform de geldende regelgeving en kan in ieder geval niet leiden tot inventarisatie.

b) Onvoldoende bewaard - Gebrek aan actuele beoordeling

Naast het bestaan van één of meer erfgoedwaarden, dient conform art. 4.1.1 van het Onroerendergoedbesluit ook te worden onderzocht of het onroerend goed dat men wenst te inventariseren wel voldoende bewaard is. In dit kader dringt zich een actuele beoordeling op.

Bezwaarindiener merkt op dat het pand niet bezocht werd. De actuele stand van zaken van het onroerend goed en zijn omgeving zijn niet bekeken, noch nader onderzocht. De laatste adrescontrole zou dateren van 2012. Deze controle is al meer dan 7 jaar oud en is volgens bezwaarindiener niet meer representatief voor de huidige actuele situatie van het pand. Bovendien blijkt op geen enkele wijze of het interieur van het pand ook werd onderzocht.

Indien gedegen onderzoek uitgevoerd zou zijn, zou volgens bezwaarindiener gebleken zijn dat het de erfgoedwaarde van het pand onvoldoende bewaard kan worden. Reeds in 2014 werd het pand ontruimd om reden van brandveiligheid. Het pand is met name opgetrokken

uit een staalskelet met voorzetgevels in metselwerk. Een nauwkeurige technische analyse door het bureau BSB bvba9 werd gevoerd. Hieruit bleek dat een normale gebruikslast overschrijdingswaarden van 160% kent en onaanvaardbare doorbuigen van 45mm veroorzaakt. De staalstructuur is aldus onderaedimensioneerd inzake doorbuigen bij normale belasting. Daarnaast blijkt de staalstructuur ook niet brandveilig. Het bekleden van de staalstructuur met brandwerende materialen zal al een grote impact hebben op het bestaande gebouw. Hergebruik van de staalstructuur is enkel mogelijk na het doorvoeren van zeer grote ingrepen. Daarbij dienen zowel de liggers als de vloeren overal verwijderd te worden. Doordat de balken en kolommen ter plaatse tot portieken aan elkaar gelast zijn, zal het verwijderen van de vloeren al een zeer grote ingreep zijn.

Bezwaarindiener geeft aan dat daarnaast de huidige witte dakkapellen bijzonder klein zijn ten opzichte van de ruimtes zodat hedendaags wooncomfort met behoud van de kapellen onmogelijk is. Het vervangen van deze kapellen door grotere uitbouwen zal het gebouw dermate aanpassen dat nauwelijks nog het originele beeld van het gebouw intact zal zijn.

Voorts blijkt het gebouw volgens bezwaarindiener ook opgebouwd te zijn als middengang met kamers. Nieuwe kernen dienen in- of aangebouwd te worden om ruimtes te ontsluiten en extra evacuatie te voorzien. Dit zal de oorspronkelijke toestand van het gebouw dan ook wezenlijk aantasten. In het RUP wordt ook vooropgesteld dat op de Hertogensite het behoud van integrale gebouwen in verhouding met kwalitatieve hedendaagse nieuwbouw het uitgangspunt vormt. 'Geamputeerde' versies of louter behoud van gevels is in deze context verwarrend en niet wenselijk.

Bezwaarindiener meent dat de sloop van de Klooster- en Verpleegsterschool daarnaast ook een grote stedenbouwkundige meerwaarde biedt. Het doordacht verplaatsen van de rooilijn van de Klooster- en Verpleegsterschool zorgt ervoor dat op deze locatie ademruimte wordt gecreëerd in een zeer gesloten deel van de Kapucijnenvoer. Zoals hoger ook werd aangehaald zal dit ook het knelpunt in de verkeersstructuur op het kruispunt Kapucijnenvoer en Biezenstraat kunnen oplossen. De hoeken van de Biezenstraat zijn met name beschermd. Aan de Biezenstaat 1-3 ligt de Architectenwoning Ange De Bruyn die al sinds 1944 beschermd is als monument. (<https://inventaris.onroerendergoed.be/aanduidingsobiecten/1701>).

De rest van de Biezenstraat, en dus ook de hoek van de Biezenstraat 8 en de Kapucijnenvoer 20, maakt deel uit van het beschermd stads- of dorpsgezicht Sint-Jacobsplein met aanpalende straten (<https://inventaris.onroerenderfaod.be/erfaodobiecten/302519>).

Bijgevolg kan de Biezenstraat volgens bezwaarindiener niet aangepast worden om het knelpunt op te lossen. Bovendien zou zelfs de afbraak van deze panden nog niet voldoende ruimte bieden voor een volwaardige bochtstraat voor hoogwaardig openbaar vervoer. Bijgevolg werd de beleidskeuze gemaakt om de Klooster- en Verpleegsterschool, als inventaris pand te slopen.

Tot slot zal de sloop van dit gebouw volgens bezwaarindiener de mogelijkheid geven om een volwaardige toegang naar de Hertogensite uit te werken. Hierdoor zal ook een duidelijk verloop zichtbaar worden voor de zacht verkeer verbinding Gasthuisberg, Sint-Jacobsplein, Hertogensite naar het centrum. Bovendien worden hierdoor waardevolle zichtlijnen vanuit de Kapucijnenvoer en Biezenstraat op één van de waardevolste gebouwen op de site, het instituut Maisin, in ere hersteld.

De combinatie van de structurele problemen, de oplossing voor de mobiliteitsproblematiek en de meerwaarde voor de ontwikkeling van de Hertogensite hebben ertoe geleid dat de beleidskeuze werd gemaakt om de sloop van de Klooster- en Verpleegsterschool toe te staan.

Bezwaarindiener geeft aan dat deze beleidskeuze bevestigd werd in het RUP 'Benedenstad III -Hertogensite', het Realisatieconvenant Onroerend Erfgoed en in zowel de vergunning van de stad Leuven als van de Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant werd geoordeeld dat de sloop van de Klooster- en Verpleegsterschool verantwoord is. Deze beleidskeuze werd bovendien gemaakt in overleg met het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Uit de voorgestelde inventarisatie blijkt nergens dat rekening gehouden werd met enerzijds de actuele toestand van het betreffende onroerend goed, en anderzijds het meermaals bevestigde beleid met betrekking tot de Hertogensite en voorliggend pand in concreto. Het Onroerenderfgoeddecreet stelt in art. 4.1.5 echter een actieve onderzoeksplicht voorop voor het onderzoek naar de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken. Een één op één overname van wat reeds op de inventaris middels vaststellingsbesluit van 2012 (en/of het laatste vaststellingsbesluit van 2014) was opgenomen, zonder enige controle ter plaatse en bijkomend onderzoek getuigt geenszins van behoorlijk bestuur en betreft in ieder geval geen actuele beoordeling. Dit geldt eens te meer daar het vaststellingsbesluit van 2012 (en het laatste vaststellingsbesluit van 2014) werd goedgekeurd zonder de voorafgaande organisatie van een openbaar onderzoek. Bezwaarindiener merkt op nooit eerder haar opmerkingen te hebben kunnen formuleren tegen de eerdere opname van haar pand als bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener geeft aan dat zonder verificatie van het pand onmogelijk nagegaan kan worden of het goed voldoende bewaard is, wat overigens uitdrukkelijk wordt voorschreven in art. 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit. Een actuele beoordeling werd niet uitgevoerd. De voorgestelde opname van voorliggend pand op de inventaris bouwkundig erfgoed, zonder actuele beoordeling, is aldus duidelijk in strijd met art. 4,1.1 Onroerenderfgoedbesluit.

Bezwaarindiener merkt op dat aangezien voor het betreffende pand geen actuele controle werd uitgevoerd om na te gaan of er erfgoedwaarden zijn en of deze nog wel voldoende goed bewaard zijn, het betreffende onroerend goed niet kan worden opgenomen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Conclusie: geen opname pand in inventaris, wel schrapping uit inventaris via vaststellingsbesluit 2020

Uit de hierboven uiteengezette argumentatie blijkt volgens bezwaarindiener dat de voorgestelde opname van het pand op de inventaris manifest onwettig is. Daarnaast toont bezwaarindiener aan dat de opname niet meer nuttig is aangezien de sloop van het onroerend erfgoed vastgelegd werd in meerdere beleidsdocumenten, alsook vergund werd. Het pand kan om die reden dan ook niet worden vastgesteld als bouwkundig erfgoed - relict in het vaststellingsbesluit.

Bezwaarindiener merkt op dat het onroerend goed nog steeds opgenomen is in het Vaststellingsbesluit van 2012 (en het laatste vaststellingsbesluit van 2014) als bouwkundig erfgoed - relict. Aangezien het onroerend goed niet

voldoet aan de criteria voor opname in de inventaris van bouwkundig erfgoed, moet het item worden geschrapt uit de voorgestelde inventaris (Verslag aan de Vlaamse Regering bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, BS TI oktober 2014, p. 21). Gelet op hetgeen hoger werd geduïd dient het onroerend goed volgens bezwaarindiener te worden geschrapt van de inventaris van bouwkundig erfgoed in navolging van huidig openbaar onderzoek.

Gelet op het voorgaande verzoekt bezwaarindiener het agentschap om kennis te nemen van voorliggend bezwaar, het betreffend pand niet opnieuw op te nemen op de inventaris bouwkundig erfgoed maar het onroerend goed te schrappen uit de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener vraagt het goed te schrappen uit het vaststellingsbesluit. Hij of zij voert aan dat de voorgestelde opname van het onroerend goed op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving.

Het bouwkundig element 'Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth' (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947), Kapucijnenvoer 37-39 Leuven, werd in 2012 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van de herinventarisatie van de Leuvense binnenstad. Het bouwkundig element is sinds 2012 vastgesteld als bouwkundig erfgoed en is opgenomen in het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014. Het bouwkundig geheel lag tijdens de huidige procedure opnieuw voor opname in de vastgestelde inventaris, omwille van de historische waarde en architecturale waarde als herkenbare en representatieve klooster- en onderwijsinstelling uit de jaren 1930, gebouwd in 1932 door de Gentse architect Léon De Braekeleir.

Er dient opgemerkt te worden dat bij de beoordeling voor opname van een bouwkundig element of geheel in de vastgestelde inventaris enkel rekening gehouden kan worden met de feitelijke, actuele toestand van de onroerende goederen. Indien het onroerend goed of geheel van onroerende goederen op moment van vaststelling voldoende goed bewaard is en één of meerdere erfgoedwaarden heeft kan het opgenomen worden in de vastgestelde inventaris. Zolang een afgeleverde vergunning of machtiging niet is uitgevoerd of nog geen uitvoering werd gegeven aan een beslist beleid, waardoor de erfgoedwaarden van het vast te stellen bouwkundig element of geheel nog aanwezig zijn, komt het onroerend goed of geheel van onroerende goederen in aanmerking voor vaststelling als bouwkundig erfgoed.

Er dient opgemerkt te worden dat het onroerend goed bij aanvang van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed nog voldoende goed bewaard werd bevonden en nog steeds over een of meerdere erfgoedwaarden beschikte voor opname in de vastgestelde inventaris.

Tijdens een plaatsbezoek op 15 juni 2020 werd echter van op de openbare weg vastgesteld dat het Klooster en de verpleegsterschool Sint-Elizabeth ondertussen volledig gesloopt werd. Het element wordt om die reden niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het element wordt daarenboven geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Gelet op het feit dat het bouwkundig element 'Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth' (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947), Kapucijnenvoer 37-39 Leuven, inmiddels volledig gesloopt werd, wordt het pand niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het bouwkundig element wordt daarenboven geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth' (erfgoedid 214165/aanduidingsid 118947), Kapucijnenvoer 37-39 Leuven, wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-

Brabant, omdat het volledig gesloopt is. Het bouwkundig element wordt daarenboven geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Bezwaar B_000191: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Stookhuis van de ziekenhuissite (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Minderbroedersstraat zonder nummer Leuven.

Bezwaarindiener geeft aan geconfronteerd te worden met de intentie tot opname van het stookhuis van de ziekenhuisstie, gelegen aan de Minderbroedersstraat zonder nummer te 3000 Leuven en kadastraal gekend als afdeling 4, sectie D, perceelnummer 16T, als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener wenst middels voormeld schrijven bezwaar in te dienen tegen de opname van het betreffende onroerend goed op de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener merkt op dat de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed gelegen in de provincie Vlaams-Brabant initieel liep van 2 maart 2020 tot en met 30 april 2020. Op vrijdag 27 maart 2020 keurde de Vlaamse Regering een noodbesluit goed. In navolging van de afgekondigde maatregelen van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid tegen de verspreiding van het Coronavirus (COVID-19) werd daarmee de termijn van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant geschorst tot en met 24 april 2020. De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan deze schorsingstermijn verlengen indien nodig. Zonder bijkomende verlenging van de noodsituatie loopt het openbaar onderzoek tot 18 juni 2020. Bezwaarindiener merkt op dat voorliggend bezwaar alleszins tijdig is.

Bezwaarindiener geeft aan dat voorliggend bezwaar duidt dat (I) de sloop van het onroerend goed vastgelegd werd in een realisatieconvenant Onroerend Erfgoed en het RUP 'Benedenstad III-Hertogensite' alsook vergund werd waardoor de voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed niet meer nuttig is. Bezwaarindiener merkt op dat eveneens blijkt uit voorliggend bezwaar dat de (II) voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris bouwkundig erfgoed hoe dan ook niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving.

Beschrijving bouwkundig erfgoed

Het stookhuis van de ziekenhuissite bevindt zich op het terrein gelegen aan de Minderbroedersstraat zonder nummer te 3000 Leuven met als kadastrale omschrijving Leuven, afdeling 4, sectie D, perceelnummer 16T. Het desbetreffende pand staat opgelijst als bouwkundig erfgoed sinds 8 november 2012. De Vlaamse Regering wenst het onroerend goed nu opnieuw vast te stellen als bouwkundig erfgoed - relict in een nieuwe lijst, waarvoor nu voor het eerst een openbaar onderzoek wordt georganiseerd.
Inhoudelijke argumentatie

Bezwaarindiener geeft aan zich niet te kunnen vinden in de inventarisatie van het stookhuis. Bezwaarindiener meent dat deze ingaat tegen het reeds jaren gevoerde en meermaals expliciet bevestigde beleid betreffende dit pand en haar omgeving. Bovendien meent bezwaarindiener dat de wijze waarop tot inventarisatie werd overgegaan niet weerhouden kan worden.

De sloop van het onroerend goed werd vastgelegd in het realisatieconvenant Onroerend Erfgoed en het RUP 'Benedenstad III-Hertogensite', alsook vergund

Bezwaarindiener merkt op dat hoewel het de verantwoordelijkheid is van de overheid om op een zorgvuldige en afdoende wijze een inventaris op te maken en de rechtsonderhorige daarbij geen feiten moeten aanreiken, reeds meermaals werd vastgesteld dat het stookhuis

gesloopt mag worden. Bezwaarindiener meent dat er aldus zeker geen vereiste van behoud is, die een inventarisatie van dit pand zou kunnen verantwoorden.

Bezwaarindiener geeft aan dat bedoeld pand deel uitmaakt van de grotere Hertogensite, gelegen te Leuven. De site kreeg volgens bezwaarindiener te kampen met leegstand, zodat de behoefte tot herontwikkeling ontstond. Bezwaarindiener merkt op dat zulks gebeurde in nauw overleg met de bevoegde overheden en adviesinstanties.

Bezwaarindiener geeft aan dat op 17 december 2013 in dit verband de nota "Krijtlijnen masterplan Hertogensite" goedgekeurd werd door het college van Burgemeester en Schepenen van de Stad Leuven. In deze nota werkte de stad aan een aantal krachtlijnen uit die de randvoorwaarden vormen voor de herontwikkeling van de site. Deze nota geeft enerzijds een overzicht van de bestaande doelstellingen zoals geformuleerd in het ruimtelijk structuurplan Leuven van 2004. Anderzijds is ze het resultaat van een afweging tussen de verschillende ruimtelijke aspecten (onroerend erfgoed, mobiliteit, groen, ...) die voorafgaandelijk aan een sectoraal onderzoek werden onderworpen.

Bezwaarindiener merkt op dat door de Stad Leuven een Erfgoednota Hertogensite opgesteld werd. De bedoeling van de erfgoednota was om een erfgoedkader aan te reiken waarbinnen afwegingen met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen konden gemaakt worden en dat als houvast kon dienen voor de wijze waarop het erfgoed maximaal geïntegreerd kan worden in de ruimtelijke ontwikkeling. Elk geïnventariseerd of beschermd onroerend goed op de site wordt afzonderlijk besproken en telkens wordt een ambitie vooropgesteld omtrent de integratie van het pand binnen het herontwikkelingsproject.

Bezwaarindiener merkt op dat in de Erfgoednota het volgende uiteengezet wordt over het stookhuis op de site. [Bezwaarindiener citeert het onderdeel 'Stookhuis van de site: 1950' uit de nota].

Bezwaarindiener merkt op dat aldus van in het begin van het herontwikkelingsproject aangegeven werd dat de stooktoren van de ziekenhuissite gesloopt kan zelfs moet worden zodat de stadsomwalling met gracht, het belangrijkste erfgoed op de Hertogensite, beter tot zijn recht komt.

Bezwaarindiener geeft aan dat uitgaande van de krijtlijnen en voorgaande studies het Masterplan Hertogensite opgemaakt werd. In het masterplan wordt beschreven hoe omgegaan wordt met het bestaande ziekenhuis-patrimonium. Daarbij worden het kader, de analyse, de opgave, de methode en de visie op erfgoed in het kader van de nieuwe Hertogensite uiteengezet. Voor alle gebouwen werd volgens bezwaarindiener nagegaan en gedocumenteerd hoe de erfgoedwaarden inpasbaar zijn in de beoogde ruimtelijke structuur van het masterplan. Bezwaarindiener geeft aan dat ook het agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd werd zodat ook haar advies in het Masterplan kon worden verwerkt.

Bezwaarindiener merkt op dat in het masterplan enkele principes vooropgesteld worden inzake de omgang met het patrimonium van erfgoedwaarde aanwezig op de site. Er wordt ook weergegeven welke onroerende goederen behouden zullen blijven en geïntegreerd worden in het herontwikkelingsproject.

Bezwaarindiener stelt dat het Masterplan, dat het resultaat is van de afweging van verschillende aspecten, bovendien uitgaat van de sloop van enkele geïnventariseerde panden zoals de Stooktoren. Bezwaarindiener merkt op dat de afbraak van dit pand als volgt gemotiveerd wordt in het Masterplan: [bezwaarindiener citeert de motivatie opgenomen in het Masterplan].

Bezwaarindiener toont aan dat in het Masterplan aldus bevestigd wordt wat reeds vastgesteld werd in de Erfgoednota Hertogensite, met name dat de stooktoren zeer weinig erfgoedwaarde heeft en bovendien ook het belangrijkste erfgoed op de site de

stadsomwalling bedreigt. Bijgevolg wordt ook in het Masterplan volgens bezwaarindiener vooropgesteld dat de stooktoren niet behouden moet worden.

Bezwaarindiener geeft aan dat het Masterplan goedgekeurd werd door de gemeenteraad van de Stad Leuven op 8 december 2014 en als uitgangspunt diende voor de opmaak van het gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) Hertogensite.

De opmaak van dit RUP 'Benedenstad III - Hertogensite' vloeide voort uit de bindende bepalingen (§2.3.5., p. 29) van het ruimtelijk structuurplan van de Stad Leuven (RSL, goedgekeurd bij ministerieel besluit van 29 april 2004). Het RUP vormde de derde fase in een planningsproces waarbij de grote herontwikkelingslocaties van de Benedenstad van Leuven herbestemd werden, namelijk de ruimere ziekenhuissite tussen de Janseniustraat en de Brusselsestraat (WO48) en de nabijgelegen herontwikkelingsgebieden aan de Minderbroederstraat en de Sint-Barbarastraat (WO49 en WO50).

Bezwaarindiener geeft aan dat in navolging van het structuurplan het RUP wonen voorzag, aangevuld met een aandeel gemeenschaps-, handels- en horecafuncties. Daarnaast bevat het RUP een aandeel publieke groene ruimte, het openleggen van de Dijle en wordt er bijzondere aandacht besteed aan de aanwezige erfgoedwaarden. Anderzijds werden bij opmaak van het RUP de erfgoedwaarden, zoals deze van de het stookhuis van de ziekenhuissite, afgewogen tegenover de uiterst grote erfgoedwaarde van de beschermde en aanwezig stadsomwalling. Omdat het stookhuis op het tracé van de stadsomwalling ligt, en vlak naast een nog aanwezig beschermde toren, wordt er volgens bezwaarindiener voorkeur gegeven om het stookhuis te slopen zodat de stadsomwalling, met een uiterst grote erfgoedwaarde, beter tot zijn recht komt. Daarenboven wordt er volgens bezwaarindiener geoordeeld dat het stookhuis slechts een beperkte erfgoedwaarde heeft.

Bezwaarindiener merkt op dat in de toelichtingsnota (p. 24) bij het RUP volgende motivatie wordt gegeven voor de sloop van het stookhuis van de ziekenhuissite: [bezwaarindiener citeert '18. Stookhuis (of stooktoren)' uit de toelichtingsnota bij het RUP].

Bezwaarindiener merkt op dat op 27 maart 2017 het RUP definitief werd vastgesteld. Tegen dit RUP werd geen beroep aangetekend waardoor het definitief werd.

Op 26 januari 2015 werd bovendien een brownfieldconvenant met betrekking tot het brownfieldproject 'Hertogensite' afgesloten tussen de Vlaamse Regering, de Actoren bij het voornoemde brownfieldproject, met name Resiterra nv en KU Leuven en de Regisseurs, met name de stad Leuven. De convenant doet op zich geen uitspraak over de erfgoedrelicten.

Overeenkomstig artikel 11 van voornoemde brownfieldconvenant kunnen realisatieconvenanten afgesloten worden ter uitvoering van het brownfieldconvenant.

Bezwaarindiener geeft aan dat op 11 december 2017 een dergelijke realisatieconvenant Onroerend Erfgoed afgesloten werd tussen Resiterra nv, het Agentschap Onroerend Erfgoed, de stad Leuven en de KU Leuven. Het realisatieconvenant is volgens bezwaarindiener een middel om draagvlak te doen vinden voor de omgang met het onroerend erfgoed op de Hertogensite, waarbij er gestreefd wordt op basis van de lijst met beschermde, te behouden en mogelijk te verwijderen relicten naar een globaal erfgoedproject met een gezamenlijke visie op het behoud, de ontsluiting en de restauratie.

In artikel 4.3. van het realisatieconvenant staat dat de betrokken erfgoeddiensten, meer bepaald het agentschap Onroerend Erfgoed alsook de stedelijke erfgoeddiensten. de realisatieconvenant zullen hanteren als referentiekader bij:

- het verlenen van toelatingen in het kader van stedenbouwkundige en andere vergunningsprocedures voor werkzaamheden aan een beschermd goed;

- de advisering in het kader van stedenbouwkundige en andere vergunningsprocedures voor werkzaamheden aan een beschermd goed;
- de advisering in het kader van stedenbouwkundige en andere vergunningsprocedures voor werkzaamheden of sloopaanvragen van items opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed;
- de toepassing van de regelgeving met betrekking tot archeologie.

In tabel 2 van het convenant staan de vastgestelde relictten bouwkundig erfgoed voor de gehele site opgesomd. Daarnaast worden de principes inzake behoud, instandhouding, herbestemming en integratie omschreven per gebouw.

Bezwaarindiener merkt op dat bij het stookhuis van de ziekenhuissite het volgende vermeld staat met betrekking tot de principes:

Dit gebouw wordt gesloopt omwille van volgende beleidskeuze van de stad Leuven: Het stookhuis (of stooktoren) ligt op het tracé van de stadsomwalling en werd ingeplant vlak naast een nog aanwezige beschermde toren. De stooktoren heeft slechts zeer beperkte erfgoedwaarde. De inventaris spreekt enkel van een verzorgde vormgeving die het torenvormige volume vermeldenswaardig maakt. Aangezien de stadsomwalling een uiterst grote erfgoedwaarde heeft en een prominente rol moet krijgen in de herontwikkeling van de site, wordt sloop van de stooktoren vooropgesteld, dit ten goede van de leesbaarheid van de stadsomwalling. Afbraak kan enkel mits documentatie conform de richtlijnen zoals opgenomen in Bijlage 1. Een kopie van de documentatie wordt voorafgaand aan de afbraakwerken bezorgd aan de stad Leuven.

De documentatie conform de richtlijnen zoals opgenomen in Bijlage 1 van het Realisatieconvenant werd reeds opgemaakt. Bijgevolg is volgens bezwaarindiener de sloop van het stookhuis ook toegestaan door het Realisatieconvenant.

Bezwaarindiener merkt op dat zodoende zowel in het RUP 'Benedenstad III- Hertogensite' als in het realisatieconvenant Onroerend Erfgoed de sloop van het stookhuis van de ziekenhuissite expliciet toegestaan werd.

Bovenstaande stukken tonen volgens bezwaarindiener aan dat de sloop van het stookhuis van de ziekenhuissite zorgvuldig werd afgewogen doch toegestaan werd omwille van de inplanting op het tracé van de stadsomwalling en de ligging naast een nog aanwezige beschermde toren. Gelet op de beperkte erfgoedwaarde van het stookhuis en de uiterst grote erfgoedwaarde van de stadsomwalling zal de sloop van het stookhuis de leesbaarheid van de stadsomwalling ten goede komen in de herontwikkeling van de Hertogensite.

Bezwaarindiener geeft aan dat het Agentschap Onroerend Erfgoed het realisatieconvenant Onroerend Erfgoed ondertekende waarin de sloop van het stookhuis van de ziekenhuissite eveneens opgenomen werd. Het agentschap gaf op dat ogenblik dan ook expliciet aan dat bedoeld pand geen dermate erfgoedwaarden had die een behoud verantwoorden. De opname die vandaag voorligt, staat hier volgens bezwaarindiener mee in schril contrast.

De voorgestelde herbevestiging van de opname op de inventaris van dit pand gaat volgens bezwaarindiener aldus in tegen hetgeen expliciet beslist werd, zowel bij de opmaak van het RUP, als in het kader van de afgesloten realisatieconvenant. Bezwaarindiener geeft aan dat het agentschap Onroerend Erfgoed zich expliciet akkoord verklaarde met de idee van de sloop. De inventarisatie heeft op vandaag volgens bezwaarindiener dan ook geen enkel nut meer. Bezwaarindiener verzoekt de Minister bevoegd voor onroerend erfgoed dan ook om het onroerend goed te schrappen van de inventaris bouwkundig erfgoed.

Voorgestelde opname van het onroerend goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed is niet in overeenstemming met de geldende regelgeving

Bezwaarindiener merkt op dat wanneer het stookhuis van de ziekenhuissite opgezocht worden via de kaart die in openbaar onderzoek ligt voor de opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed, komt men op volgend polygoon uit: [bezwaarindiener voegt afbakening op het plan op de pagina van het openbaar onderzoek toe].

Indien vervolgens op het polygoon geklikt wordt voor meer informatie, verschijnt volgende fiche voor de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen: [bezwaarindiener voegt de vaststellingsfiche van 'Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen' toe van op de webpagina van het openbaar onderzoek.

Bijgevolg is het volgens bezwaarindiener niet mogelijk om via het polygoon bijkomende informatie te verkrijgen over afzonderlijke panden gelegen op de ziekenhuissite. Telkens krijgt men de fiche voor de Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen.

Indien het betrokken pand opgezocht wordt op de lijst van vast te stellen objecten, blijkt ook hier volgens bezwaarindiener geen bijkomende informatie voorhanden te zijn met een beschrijving van het pand en de vermeende, al dan niet bewaarde erfgoedwaarde.

Bezwaarindiener geeft aan noch uit het polygoon, noch uit de lijst van vast te stellen objecten, af te kunnen leiden waarom het betreffende gebouw voorgesteld wordt tot opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Er is geen beschrijving van het pand voorhanden en nergens wordt uiteengezet welke erfgoedwaarden het pand zou bezitten om tot de opname ervan te beslissen. Nergens uit de beschikbare informatie die in openbaar onderzoek ligt, blijkt volgens bezwaarindiener dat een kritisch en grondig onderzoek gevoerd werd naar de erfgoedwaarde van het stookhuis. Er wordt niet verwezen naar bronnen en er wordt geen nadere specificering gegeven van de vermeende erfgoedwaarde.

Bezwaarindiener vindt dat verder ook enige actuele beoordeling van de huidige toestand van de onroerende goederen ontbreekt. Nergens wordt aangetoond dat de erfgoedwaarden effectief nog voldoende bewaard zijn. Artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit bepaalt nochtans dat een onroerend goed of een geheel van onroerende goederen pas kan worden opgenomen in een vastgestelde inventaris als het betreffende onroerend goed (a) één of meer erfgoedwaarden bezit, én (b) voldoende bewaard is.

Deze voorwaarden zijn cumulatief. De voorgestelde opname van het betreffende onroerend goed op de inventaris van het bouwkundig erfgoed zoals onderworpen aan huidig openbaar onderzoek, kan niet op rechtmatige wijze leiden tot effectieve opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed. De (a) afweging van de erfgoedwaarde, noch (b) de controle dat deze erfgoedwaarden voldoende bewaard zijn, is volgens bezwaarindiener afdoende gebeurd.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat dit eens te meer relevant is nu de opname ingaat tegen hetgeen principieel werd beslist in RUP 'Benedenstad III - Hertogensite' en in het realisatieconvenant Onroerend Erfgoed.

Bezwaarindiener meent hieruit af te leiden dat de voorgestelde opname van het stookhuis van de ziekenhuissite duidelijk in strijd is met artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit aangezien niet duidelijk is welke erfgoedwaarden het betrokken pand bezit, dan wel of deze nog voldoende bewaard zijn. De voorgestelde opname van het stookhuis op de ziekenhuissite op de inventaris van het bouwkundig erfgoed is volgens bezwaarindiener manifest onwettig.

De vaststelling op de inventaris van bouwkundig erfgoed van 8 november 2012 is niet meer actueel

Indien het de bedoeling is om met huidige voorgestelde opname een één-op-één overname te doen van de in het verleden gedane vaststelling, dient volgens bezwaarindiener vastgesteld te worden dat deze vaststelling niet weerhouden kan worden.

Bezwaarindiener meent dat noch uit het polygoon, noch uit de lijst van vast te stellen objecten is af te leiden dat het de bedoeling is de eerdere vaststelling over te nemen.

Het stookhuis van de ziekenhuissite werd vastgesteld als bouwkundig erfgoed met de vaststelling van 8 november 2012. De beschrijving die in de toenmalige fiche gegeven wordt, geeft geenszins duidelijk weer welke erfgoedwaarden het betrokken pand bezit, dan wel of deze vandaag nog steeds bewaard zijn. Bezwaarindiener wenst aan te tonen dat zulks allesbehalve het geval is, waardoor ook de vaststelling van 8 november 2012 niet kan volstaan om over te gaan tot opname in de inventaris van bouwkundig erfgoed en het onroerend goed aldus geschrapt moet worden.

a) Beschrijving en afweging erfgoedwaarden

Bezwaarindiener merkt op dat in casu voor het gebouw, zoals aangegeven op de fiche van de vaststelling van 8 november 2012, slechts zeer beperkt en algemeen wordt beschreven. Zo wordt het volgende opgenomen: [bezwaarindiener citeert de beschrijving van het erfgoedobject in de inventaris van het bouwkundig erfgoed].

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat deze uiterst beknopte beschrijving enkel meedeelt wanneer en door wie het onroerend goed gebouwd werd en zeer kort bespreekt hoe het gebouw eruit ziet. Over de stooktoren wordt enkel gesteld dat deze "vermeldenswaardig is omwille van de verzorgde vormgeving". Deze omschrijving toont volgens bezwaarindiener echter geenszins dat het onroerend goed erfgoedwaarden zou bezitten. Bezwaarindiener meent dat er ook geen sprake is van uitzonderlijke architectuur, daar er enkel gesproken wordt van een verzorgde vormgeving.

Bezwaarindiener geeft aan dat dit uiteraard onvoldoende is om te kunnen spreken van erfgoedwaarde. Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat van deze vermeldenswaardige verzorgde vormgeving vandaag ook geen sprake meer is. De toren is reeds geruime tijd niet meer in gebruik en vertoont een brede verticale scheur. Hierdoor kent de toren structurele problemen.

Bezwaarindiener meent dat de stooktoren ook een vreemd object is op de site dat geen verband houdt met de andere beschermde en geïnventariseerde gebouwen rondom. De toren staat vlak naast de beschermde zuidelijke stadstoren van de stadsomwalling. Door de hoogte van de toren springt deze in het oog en verdwijnt de eeuwenoude stadstoren van de omwalling in haar schaduw. De toren doet volgens bezwaarindiener afbreuk aan de historische stadsomwalling die het belangrijkste en oudste erfgoed op de Hertogensite uitmaakt. Bezwaarindiener geeft aan dat de onoordeelkundige plaatsing van de toren werd niet bestudeerd, noch beschreven.

Uit de inventaris van 2012 blijkt volgens bezwaarindiener nergens dat er een afdoende en grondig onderzoek werd gedaan om met voldoende kennis van zaken de erfgoedwaarde van het goed te kunnen beoordelen. Bezwaarindiener merkt op dat in voorliggend geval wordt slechts verwezen naar één bron, zijnde de vergunning voor het gebouw die teruggevonden werd in het stadsarchief (Stadsarchief Leuven, 107.494/1466, bouwvergunning 01-09-1950). Bezwaarindiener meent echter dat een stedenbouwkundige vergunning op geen enkele wijze aantoont dat het gebouw erfgoedwaarden zou bezitten.

Bezwaarindiener geeft aan dat er geen andere bronnen opgenomen zijn, zoals eventuele cartografische bronnen, informatie op andere inventarissen en databanken, iconografische bronnen, mondelinge bronnen, ... zodat een kritische toetsing onmogelijk is.

Bezwaarindiener voegt hieraan toe dat in voorliggend geval moet worden vastgesteld dat in de inventaris van 2012 voor het betreffende onroerend goed louter uiteengezet wordt wanneer en door wie het stookhuis gebouwd werd en zeer kort wordt omschreven hoe het

gebouw eruit ziet. Bezwaarindieners meent dat op geen enkele wijze wordt verwezen naar één van de dertien decretaal vastgestelde erfgoedwaarden, noch verduidelijkt wordt waarom het goed één van deze erfgoedwaarden zou bezitten. In de inventaris van 2012 wordt het uiterlijk van het stookhuis beschreven, zonder dat vermeld wordt wat uitzonderlijk is aan deze architectuur dan wel wat de betreffende erfgoedwaarde zou zijn. De typologie en het materiaalgebruik wordt in algemene termen omschreven zonder verwijzing naar de specifieke erfgoedwaarde die het zou inhouden. Bezwaarindieners meent dat het onroerend goed geen enkel kenmerk van een maatschappelijke ontwikkeling vertoont, gebeurtenis, figuur, instelling of landgebruik uit het verleden dat ertoe zou leiden dat het onroerend goed een erfgoedwaarde kent. Bezwaarindieners geeft aan dat geen enkele motivering daaromtrent terug te vinden is in de documenten die in openbaar onderzoek worden gelegd.

Uit de inventaris van 2012 kan volgens bezwaarindieners op geen enkele manier worden afgeleid waarom er erfgoedwaarde aan het desbetreffend pand zou kunnen worden toegekend. Het ministerieel besluit legt verder 5 selectiecriteria vast. Het Onroerenderfgoedbesluit bepaalt in art. 4.1.5, 2de lid uitdrukkelijk dat voor de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de inventarisatiemethodologie minstens de selectiecriteria 'zeldzaamheid', 'herkenbaarheid', 'representativiteit', 'ensemblewaarde' en 'contextwaarde' moeten worden opgenomen. Bezwaarindieners meent dat er moet worden vastgesteld dat voor het betreffende onroerend goed in de inventaris van 2012 geen enkele verwijzing terug te vinden is naar één van de 5 selectiecriteria. De toetsing aan de selectiecriteria wordt volgens bezwaarindieners op geen enkele manier gemotiveerd.

In casu kan uit de gegeven beschrijving van 2012 niet afgeleid worden dat één van de 5 selectiecriteria toegepast kan worden op het onroerend goed.

Bezwaarindieners merkt daarenboven op dat de stooktoren ook geen architecturale kenmerken vertoont die zouden wijzen op een zeldzaamheid, herkenbaarheid, representativiteit, ensemblewaarde of contextwaarde. Er dient volgens bezwaarindieners zelfs vastgesteld te worden dat de stooktoren afbreuk doet aan de beschermde onroerende goederen in de directe omgeving. Van enige ensemble of contextwaarde is dan ook geen sprake. Hoger werd reeds uiteengezet dat de stooktoren vlak naast de beschermde zuidelijke stadstoren van de stadsomwalling ligt. Deze vreemde inplanting zonder enige samenhang tussen de gebouwen, doet afbreuk aan de historische stadsomwalling die reeds eeuwen aanwezig is op de site. De stooktoren werd volgens bezwaarindieners onoordeelkundig naast de beschermde stadsomwalling gezet zonder dat met dit relicto rekening werd gehouden. Naast de afwezigheid van uitzonderlijke architecturale uiterlijke kenmerken, materialen of stijlen, dient volgens bezwaarindieners geconcludeerd te worden dat de stooktoren de bestaande erfgoedwaarden bedreigt en zelf geen erfgoedwaarde bezit.

Bovendien dateert de opname op de inventaris van 2012 van voor het Onroerenderfgoeddecreet, van voor het Onroerenderfgoedbesluit en dus zeker ook van voor het ministerieel besluit tot vaststelling van de inventarisatiemethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed. De vaststelling van 2012 (en laatst in het vaststellingsbesluit van 2014) houdt zodoende geen rekening met de opgelegde inventarisatiemethodologie, waardoor het louter overnemen van de bestaande vaststellingslijst niet toelaatbaar is.

Bezwaarindieners geeft aan dat uit het bovenvermelde blijkt dat voor het betreffende onroerend goed niet op rechtmatige wijze kan worden overgegaan tot inventarisatie van het onroerend goed op de inventaris van bouwkundig erfgoed. De gehanteerde werkwijze is manifest in strijd met de vastgestelde inventarisatiemethodologie. Het vooropgestelde afwegingskader werd niet gehanteerd, waardoor op geen enkele wijze een gedegen afweging kan gemaakt worden om het pand al dan niet op te nemen in de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener concludeert dat de gehanteerde beschrijving van de vermeende erfgoedwaarde is niet conform de geldende regelgeving en kan in ieder geval niet leiden tot inventarisatie.

b) Onvoldoende bewaard - Gebrek aan actuele beoordeling

Naast het bestaan van één of meer erfgoedwaarden, dient conform art. 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit ook te worden onderzocht of het onroerend goed dat men wenst te inventariseren wel voldoende bewaard is. In dit kader dringt zich een actuele beoordeling op.

Bezwaarindiener merkt op dat het pand niet bezocht werd. De actuele stand van zaken van het onroerend goed en zijn omgeving zijn niet bekeken, noch nader onderzocht. De laatste adrescontrole zou dateren van 2012. Deze controle is al meer dan 7 jaar oud en is volgens bezwaarindiener niet meer representatief voor de huidige actuele situatie van het pand. Bovendien blijkt op geen enkele wijze of het interieur van het pand ook werd onderzocht.

Indien gedegen onderzoek uitgevoerd zou zijn, zou volgens bezwaarindiener gebleken zijn dat het de erfgoedwaarde van het pand geen erfgoedwaarde bezit en dat het bovendien niet voldoende bewaard is. De stooktoren wordt reeds geruime tijd niet meer gebruikt en heeft een brede verticale scheur. De verzorgde vormgeving die vermeldenswaardig zou zijn geweest, is volgens bezwaarindiener niet meer te herkennen. Bezwaarindiener meent dat het onroerend goed daarnaast ook structurele problemen vertoont.

Bezwaarindiener geeft aan dat het behoud van dit onvoldoende bewaarde pand, ook niet opweegt tegen de afbreuk die gedaan wordt aan de beschermde zuidelijke stadstoren van de eeuwenoude stadsomwalling. De historische relictoren staan in de schaduw van de hoge toren, terwijl zij het meest waardevolle erfgoed van de hele Hertogensite vormen. Bijgevolg werd bij de herontwikkeling van de volledige ziekenhuissite vooropgesteld dat de stadsomwalling een prominente rol moet krijgen. De stooktoren bedreigt volgens bezwaarindiener de herwaardering van de stadsomwalling. Vandaar dat de beleidskeuze gemaakt werd om de stooktoren niet te behouden zodat het belangrijkste erfgoed op de site meer ruimte krijgt en in een betere context geplaatst wordt.

Bezwaarindiener merkt op dat deze beleidskeuze gemaakt werd in overleg met het Agentschap Onroerend Erfgoed en werd onder meer bevestigd in het RUP 'Benedenstad lili - Hertoaensite' en het Realisatieconvenant Onroerend Erfgoed.

Uit de voorgestelde inventarisatie blijkt nergens dat rekening gehouden werd met enerzijds de actuele toestand van het betreffende onroerend goed, en anderzijds het meermaals bevestigde beleid met betrekking tot de Hertogensite en voorliggend pand in concreto. Het Onroerenderfgoeddecreet stelt in art. 4.1.5 echter een actieve onderzoeksplicht voorop voor het onderzoek naar de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken. Een één op één overname van wat reeds op de inventarisatie middels vaststellingsbesluit van 2012 (en/of het laatste vaststellingsbesluit van 2014) was opgenomen, zonder enige controle ter plaatse en bijkomend onderzoek getuigt geenszins van behoorlijk bestuur en betreft in ieder geval geen actuele beoordeling. Dit geldt eens te meer daar het vaststellingsbesluit van 2012 (en het laatste vaststellingsbesluit van 2014) werd goedgekeurd zonder de voorafgaande organisatie van een openbaar onderzoek. Bezwaarindiener merkt op nooit eerder haar opmerkingen te hebben kunnen formuleren tegen de eerdere opname van haar pand als bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindiener geeft aan dat zonder verificatie van het pand onmogelijk nagegaan kan worden of het goed voldoende bewaard is, wat overigens uitdrukkelijk wordt voorschreven in art. 4.1.1 van het Onroerenderfgoedbesluit. Een actuele beoordeling werd niet

uitgevoerd. De voorgestelde opname van voorliggend pand op de inventaris bouwkundig erfgoed, zonder actuele beoordeling, is aldus duidelijk in strijd met art. 4,1.1 Onroerendergoedbesluit.

Bezwaarindiener merkt op dat aangezien voor het betreffende pand geen actuele controle werd uitgevoerd om na te gaan of er erfgoedwaarden zijn en of deze nog wel voldoende goed bewaard zijn, het betreffende onroerend goed niet kan worden opgenomen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Conclusie: geen opname pand in inventaris, wel schrapping uit inventaris via vaststellingsbesluit 2020

Uit de hierboven uiteengezette argumentatie blijkt volgens bezwaarindiener dat de voorgestelde opname van het pand op de inventaris manifest onwettig is. Daarnaast toont bezwaarindiener aan dat de opname niet meer nuttig is aangezien de sloop van het onroerend erfgoed vastgelegd werd in meerdere beleidsdocumenten, alsook vergund werd. Het pand kan om die reden dan ook niet worden vastgesteld als bouwkundig erfgoed - relict in het vaststellingsbesluit.

Bezwaarindiener merkt op dat het onroerend goed nog steeds opgenomen is in het Vaststellingsbesluit van 2012 (en het laatste vaststellingsbesluit van 2014) als bouwkundig erfgoed - relict. Aangezien het onroerend goed niet voldoet aan de criteria voor opname in de inventaris van bouwkundig erfgoed, moet het item worden geschrapt uit de voorgestelde inventaris (Verslag aan de Vlaamse Regering bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, BS TI oktober 2014, p. 21). Gelet op hetgeen hoger werd geduid dient het onroerend goed volgens bezwaarindiener te worden geschrapt van de inventaris van bouwkundig erfgoed in navolging van huidig openbaar onderzoek.

Gelet op het voorgaande verzoekt bezwaarindiener het agentschap om kennis te nemen van voorliggend bezwaar, het betreffend pand niet opnieuw op te nemen op de inventaris bouwkundig erfgoed maar het onroerend goed te schrappen uit de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarindiener vraagt het goed te schrappen uit het vaststellingsbesluit omdat de voorgestelde opname van het onroerend goed op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving.

Het bouwkundig element 'Stookhuis van de ziekenhuissite' (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Minderbroedersstraat zonder nummer Leuven, werd in 2012 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed in navolging van de herinventarisatie van de Leuvense binnenstad. In 2012 werd deze herinventarisatie voltooid met de inventarisatie van een aantal grote historische complexen in het stadscentrum van Leuven, waaronder het stookhuis als onderdeel van de ziekenhuissite van Sint-Rafaël en Sint-Pieter. Het bouwkundig element is sinds 2012 vastgesteld als bouwkundig erfgoed en is opgenomen in het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014. Het bouwkundig geheel ligt momenteel opnieuw voor voor opname in de vastgestelde inventaris, omwille van de historische waarde en architecturale waarde als herkenbare en representatieve centraal stookhuis met merkwaardige toren met lichtschacht werd gebouwd in 1950 door architect Alphonse Sonck.

Er dient opgemerkt te worden dat bij de beoordeling voor opname van een bouwkundig element of geheel in de vastgestelde inventaris enkel rekening gehouden kan worden met de feitelijke, actuele toestand van de onroerende goederen. Indien het onroerend goed of geheel van onroerende goederen voldoende goed bewaarde is en één of meerdere erfgoedwaarden heeft kan het opgenomen worden in de vastgestelde inventaris. Zolang een afgeleverde vergunning of machtiging niet is uitgevoerd of nog geen uitvoering werd gegeven aan een beslist beleid, waardoor de erfgoedwaarden van het vast te stellen bouwkundig element of geheel nog aanwezig zijn, komt het onroerend goed of geheel van onroerende goederen in aanmerking voor vaststelling als bouwkundig erfgoed.

Er werd echter op woensdag 3 maart 2021 vastgesteld dat het bouwkundig element 'Stookhuis van de ziekenhuissite' (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Minderbroedersstraat zonder nummer Leuven, inmiddels volledig gesloopt werd. Het element wordt om die reden niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het element wordt daarenboven geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Gelet op het feit dat het bouwkundig element 'Stookhuis van de ziekenhuissite' (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Minderbroedersstraat zonder nummer Leuven, inmiddels volledig gesloopt werd, wordt het pand niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het bouwkundig element wordt daarenboven geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Conclusie:

Het bezwaar heeft invloed op het ministerieel besluit. Het bouwkundig element 'Stookhuis van de ziekenhuissite' (erfgoedid 214166/aanduidingsid 118948), Minderbroedersstraat zonder nummer Leuven, wordt het pand niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant omdat het inmiddels volledig gesloopt werd. Het bouwkundig element wordt daarenboven geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014.

Bezwaar B_000192: Bezwaar bij de vaststelling van een bouwkundig element: Kanaal Leuven-Dijle: deel Vlaams-Brabant (erfgoedid 200544/aanduidingsid 119363), Boortmeerbeek, Hever (Boortmeerbeek), Tildonk, Wespelaar (Haacht), Herent (Herent), Buken, Kampenhout (Kampenhout), Leuven, Wilsele (Leuven), Hofstade (Zemst).

Bezwaarindiener geeft aan dat sinds de vorige vaststelling in 2014 de Leuvensevaart bijkomend vastgesteld zal worden als bouwkundig erfgoed. De Leuvensevaart of het Kanaal Leuven-Dijle dat in eigendom toebehoort aan het Vlaams Gewest en beheerd wordt door de Vlaamse Waterweg nv op grond van het decreet van 2 april 2004 betreffende het publiekrechtelijk vormgeven verzelfstandigd agentschap De Vlaamse Waterweg is een kanaal dat actieve watergebonden bedrijvigheid kent. Bezwaarindiener merkt op dat het tracé van het kanaal weliswaar niet gewijzigd werd door de jaren heen, maar de rijbeplanting van bomen langs de vaart meestal wel recent van aard is, evenals de bestaande oeververdedigingen en de jaagpaden (die werden verbreed en verhard en in de stedelijke gebieden onder meer in Mechelen en Leuven maken ze deel uit van de openbare wegenis). De sluizen en meerdere sluiswachterswoningen zijn al erkend als bouwkundig erfgoed of als geheel als beschermd dorpsgezicht.

Bezwaarindieners geeft aan bezwaar te willen aantekenen tegen de vaststelling van het volledige kanaal als bouwkundig erfgoed daar het de verdere modernisering van het Kanaal Leuven-Dijle mogelijk bemoeilijkt. Bezwaarindieners wenst op de hoogte gehouden te worden van de verdere beslissingen (al dan niet schrapping op de vaststellingslijst).

Behandeling van het bezwaar:

Dit bezwaar werd laattijdig en bij de verkeerde instantie ingediend. De brief is gedateerd 31 maart 2020 en werd gericht aan het college van burgemeester en schepenen van Haacht. Een scan van dit schrijven werd door de gemeente Haacht op 3 juli 2020 via e-mail bezorgd aan het agentschap Onroerend Erfgoed. Bezwaren en opmerkingen konden bij het agentschap Onroerend Erfgoed ingediend worden via het digitaal formulier op de website van het openbaar onderzoek of per post, en dat van 2 maart 2020 tot en met 18 juni 2020. Dit bezwaar is dus niet ontvankelijk.

Volledigheidshalve behandelen wij de verschillende onderdelen van het bezwaarschrift.

De melding dat de beplantingen, oeververdedigingen en jaagpaden sinds de aanleg van het kanaal aangepast zijn, is niet strijdig met de beschrijving van het bouwkundig en landschappelijke element 'Kanaal Leuven-Dijle' (erfgoedid 200544), dat de historische evolutie van deze verschillende elementen doorheen de tijd belicht. Deze aanpassingen zijn meegenomen in de afweging van de erfgoedwaarde van dit bouwkundig en landschappelijk element, dat ook met deze aanpassingen voldoende erfgoedwaarde heeft en voldoende goed bewaard is om te worden opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed.

Bezwaarindieners vreest dat de vaststelling de modernisering bemoeilijkt. Deze opmerking heeft geen betrekking op feitelijkheden die voorliggen in openbaar onderzoek. Volledigheidshalve dient benadrukt te worden dat het vermeend gebrek aan aanpassingsmogelijkheden geen motiveringsgrond is om de opname van het bouwkundig en landschappelijk element in de vastgestelde inventaris aan te vechten.

Ten slotte benadrukken we dat, hoewel dit bezwaarschrift niet correct en laattijdig werd ingediend, de bezwaarindieners op de hoogte zal worden gehouden van het verloop van de vaststellingsprocedure.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000193: Bezwaar bij de vaststelling van één bouwkundig element: Hoeve Klein Scheisingen (erfgoedid 39559/aanduidingsid 114014), Scheyssingen 15 Halle.

Bezwaarindieners wenst in antwoord op het schrijven van de Stad Halle, waaruit blijkt dat de hoeve deel uitmaakt van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant, volgende bezwaren te willen formuleren.

Bezwaarindieners merkt op dat de hoeve in de inventaris terug te vinden is als 'Hoeve Klein Scheisingen' onder ID-nummer 114014. Daar waar in de tekst de nadruk wordt gelegd op de bouwkundige aspecten, blijkt in het bijgevoegde plan het gehele perceel (tot aan de Ninoofsesteenweg) opgenomen te zijn als erfgoedobject. Bezwaarindieners wenst hierbij te vragen de beoordeling te beperken tot het bouwkundige aspect.

Bezwaarindieners geeft aan dat voor wat het bouwkundige aspect betreft, opgemerkt dient te worden dat veel wat op de foto's op de betreffende inventariswebpagina terug te vinden is, ondertussen verdwenen is. Ook op het centrale gedeelte rond de binnenkoer is volgens bezwaarindieners een en ander aangepast. Bezwaarindieners geeft aan dat het woongedeelte, omwille van de regeninsijpeling, voorzien werd van een ander dak.

Bezwaarindiener merkt op dat de bouwvallige loods vervangen werd door een moderne loods. Op het woonhuis na, werden alle bestaande bedrijfsgebouwen volgens bezwaarindiener afgebroken of grondig aangepast. Bezwaarindiener meent dat de erfgoedwaarde bijgevolg nihil is. Dat daarenboven het volledige perceel belast wordt, is volgens bezwaarindiener totaal onaanvaardbaar.

Bezwaarindiener vraagt om betreffende locatie te schrappen als bouwkundig erfgoed. Bezwaarindiener wenst op zijn minst de oppervlakte van de vaststelling beperkt te zien, zodat de bouwzone langsheen de Scheyssingen tegenaan het kruispunt met de Ninoofsesteenweg gevrijwaard kan worden zoals weergegeven op het plan dat bezwaarindiener toevoegt in bijlage.

Behandeling van het bezwaar:

Bezwaarschrift werd per post aan het agentschap Onroerend Erfgoed bezorgd, met poststempel 27/06/20. Daarmee is het bezwaarschrift laattijdig ingediend, namelijk na de termijn van het openbaar onderzoek, dat liep van 2 maart tot en met 18 juni 2020. Volledigheidshalve worden de verschillende opmerkingen uit dit bezwaarschrift behandeld.

Bezwaarindiener haalt aan dat het dak van de woning werd vernieuwd, dat alle bedrijfsgebouwen werden afgebroken of aangepast. Bezwaarindiener sluit een aantal foto's bij van een nieuwe loods. Op basis van de beschikbare gegevens over het goed en de foto's die bezwaarindiener toevoegt aan zijn of haar schrijven, werd vastgesteld dat het bouwkundig element 'Hoeve Klein Scheisingen', Scheyssingen 15 in Halle, nog voldoende goed bewaard is voor opname in een vastgestelde inventaris. De erfgoedkenmerken en -elementen, zoals aangeduid in de beschrijving van het goed in de wetenschappelijke inventaris, zijn nog steeds aanwezig, waaronder de gevels van het woonhuis, de inrijpoort en het geplaveide erf.

Bezwaarindiener vraagt de aanduiding van het bouwkundig element op het plan (afbakening) in te perken tot de gebouwen. Op deze vraag wordt niet ingegaan. Er dient benadrukt te worden dat bouwkundige elementen en gehelen steeds aangeduid worden op het plan op basis van de percelen zoals geregistreerd in het Grootchalig Referentiebestand of Basiskaart Vlaanderen (GRB). Dit geografisch informatiesysteem vormt de topografische referentie voor de aanduiding van de bouwkundige elementen en gehelen in de vastgestelde inventaris. Voor de afbakening van deze elementen wordt steeds uitgegaan van het volledige perceel of de percelen van de historische site. In voorliggend geval betreft dit het volledige perceel, gekend ten kadaster in Halle als Afdeling 1, Sectie C, perceelnummer 232C. De vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed die uit dit openbaar onderzoek voortvloeit, houdt juridisch enkel de vaststelling van het bouwkundig erfgoed in, en niet van de onbebouwde delen van de afgebakende percelen, zelfs al bevat de inventaris bouwkundig erfgoed informatie over de ligging en ruimere context.

Conclusie:

Het bezwaar heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

Bezwaar B_000194: zie behandeling B_000169

3. Aanpassingen buiten het openbaar onderzoek

3.1 Aanpassingen in het kader van het project Evaluatie windmolens in Vlaanderen

De Vlaamse Regering heeft zich in het Regeerakkoord (2019-2024) als doel gesteld om te onderzoeken of het beschermde erfgoed een dynamische selectie is van de essentiële en representatieve getuigen van het leven in Vlaanderen. Hiervoor wordt het beschermde bestand thematisch geëvalueerd op basis van onze hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarden. In uitvoering van dit in de 'beleidsnota 2019-2024: Onroerend Erfgoed' omschreven beleidsproject werkte het agentschap aan de evaluatie van het geïnventariseerde en beschermde bestand windmolens in Vlaanderen (2020-2021). Het doel van dit pilootproject is om een gewogen, gemotiveerde en representatieve selectie voor bescherming en opname in de inventaris vast te leggen. Alle bewaarde traditionele windmolens in Vlaanderen worden in het kader van dit project opnieuw geëvalueerd binnen een thematisch-typologisch toetsingskader en op basis van de huidige erfgoedwaarden en criteria. Als eerste stap hiervoor werden de gegevens en de beschrijving van deze bouwkundige elementen geactualiseerd in de wetenschappelijke inventaris.

In navolging van de actualisatie van deze gegevens in de wetenschappelijke inventaris, werd voor de windmolens gelegen in de provincie Vlaams-Brabant het vaststellingsvoorstel voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed aangepast. Onderstaande bouwkundige elementen worden opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met volgende aanpassingen:

Wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste benaming:

- bouwkundig element 'Molen van Zellik' (erfgoedid 76846/aanduidingsid 117411), Brusselsesteenweg 798 Asse (Zellik).

Wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste benaming, beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, erfgoedkenmerken en aanduiding op het plan:

- bouwkundig element 'Nieuwe Molen met molenaarswoning' (erfgoedid 38851/aanduidingsid 113666), Brusselbaan 18 Affligem (Hekelgem).

Worden opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste benaming en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken:

- bouwkundig element 'Oude Molen' (erfgoedid 38850/aanduidingsid 113665), Molenberg 35 Affligem (Hekelgem).
- bouwkundig element 'Romp van Molen van Terheide met molenaarswoningen' (erfgoedid 76775/aanduidingsid 117349), Neerheide 19-21 Asse (Asse).
- bouwkundig element 'Molen van Veltem' (erfgoedid 83626/aanduidingsid 117505), Molenstraatje 2 Herent (Veltem-Beisem).

Worden opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste benaming, beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en erfgoedkenmerken:

- bouwkundig element 'Heimolen' (erfgoedid 41461/aanduidingsid 114865), Molenheidestraat zonder nummer Aarschot (Langdorp).

- bouwkundig element 'De Witte Molen' (erfgoedid 41444/aanduidingsid 114857), Herseltsesteenweg 162 Aarschot (Aarschot).
- bouwkundig element 'Romp van Torenmolen' (erfgoedid 41481/aanduidingsid 114879), Molenweg zonder nummer Begijnendijk (Betekom).
- bouwkundig element 'Puttenbergmolen' (erfgoedid 200110/aanduidingsid 117787), Pater Damiaanstraat 1-5, 3A Begijnendijk (Betekom).
- bouwkundig element 'Romp van Bosmolen' (erfgoedid 83791/aanduidingsid 117531), Bloemendael zonder nummer Bever (Bever).
- bouwkundig element 'Verloren Kostmolen' (erfgoedid 41808/aanduidingsid 115118), Kerkstraat zonder nummer Diest (Schaffen).
- bouwkundig element 'Lindenmolen' (erfgoedid 41644/aanduidingsid 115001), Leopoldvest zonder nummer Diest (Diest).
- bouwkundig element 'Heimolen' (erfgoed 81820/aanduidingsid 117500), Molenstraat 35 Keerbergen (Keerbergen).
- bouwkundig element 'Stenen molen' (erfgoedid 43364/aanduidingsid 115951), Annonciadenstraat 35 Kortenberg (Everberg).
- bouwkundig element 'Heidemolen' (erfgoedid 40101/aanduidingsid 114302), Molenheide zonder nummer Londerzeel (Malderen).
- bouwkundig element 'Sint-Martensmolen en molenaarswoning' (erfgoedid 214000/aanduidingsid 118902), Broekstraat 29 Lubbeek (Lubbeek).
- bouwkundig element 'Molen van Der Straeten' (erfgoedid 200127/aanduidingsid), Kouterbaan 17 Opwijk (Mazenzele).
- bouwkundig element 'Site Hertboommolen' (erfgoedid 40542/aanduidingsid 114543), Molenkauter 9, Windmolenstraat 20-22 Roosdaal (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek).

Worden opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste benaming, beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken, erfgoedkenmerken en adres:

- bouwkundig element 'Site Koutermolen' (erfgoedid 40289/aanduidingsid 114386), Kouter 75 Merchtem (Merchtem).
- bouwkundig element 'Moedermeule met molenaarswoning' (erfgoedid 200987/aanduidingsid 117885), Waterloostraat 1 Aarschot (Gelrode).

Wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken:

- bouwkundig element 'Sint-Bernardusmolen' (erfgoedid 214008/aanduidingsid 118910), Geestbeek 9A Lubbeek (Lubbeek).

Wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en erfgoedkenmerken:

- bouwkundig element 'Ekstermolen' (erfgoedid 42677/aanduidingsid 115546), Brainestraat 7 Oud-Heverlee (Blanden).

3.2 Te schrappen volledig gesloopte of verdwenen bouwkundige elementen uit vaststellingsbesluit

Na de afloop van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant werd voor een aantal vast te stellen bouwkundige elementen opgemerkt dat deze inmiddels volledig gesloopt of verdwenen zijn, waardoor deze niet langer opgenomen kunnen worden in het vaststellingsbesluit. Om

zo actueel en juist mogelijke gegevens te kunnen opnemen in de vastgestelde inventaris worden deze volledig gesloopte of verdwenen elementen nog geschrapt uit de vastgestelde inventaris.

Worden niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant en worden geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014, omdat deze volledig gesloopt of verdwenen zijn:

- bouwkundig element 'Traditionele dorpswoning' (erfgoedid 214850/aanduidingsid 118992), Mulsiaan 22 Steenokkerzeel
- bouwkundig element 'Herberg' (erfgoedid 213203/aanduidingsid 118800), Ernest-Claesstraat 10-12 Scherpenheuvel-Zichem (Zichem)
- bouwkundig element 'Gevechtsbunker F8 KW-linie' (erfgoedid 307046/aanduidingsid 120523), Kloosterlaan zonder nummer Leuven (Heverlee)
- bouwkundig element 'Molenhuis van de molen van Bettegem' (erfgoedid 76851/aanduidingsid 117416), Jan De Keersmaeckerstraat 200 Asse (Zellik)
- bouwkundig element 'Neoclassicistisch herenhuis' (erfgoedid 75336/aanduidingsid 117124), Oude Mechelsestraat 6 Grimbergen (Strombeek-Bever)

3.3 Aanpassingen vaststellingsvoorstel na afloop openbaar onderzoek

Na de afloop van het openbaar onderzoek voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant werden nog een beperkt aantal onregelmatigheden of onjuistheden vastgesteld in de inventaris die bijkomende aanpassingen vergen aan het vaststellingsvoorstel.

Om zo actueel en juist mogelijke gegevens te kunnen opnemen in de vastgestelde inventaris worden deze aanpassingen nog verwerkt en worden onderstaande rechtzettingen doorgevoerd in het vaststellingsvoorstel.

Wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste benaming:

- bouwkundig element 'Stadspark Sint-Donatus' (erfgoedid 201074/aanduidingsid 117890), Tiensestraat zonder nummer (Leuven)
 - De benaming van het bouwkundig element in zowel de wetenschappelijke inventaris als vastgestelde inventaris wordt aangepast in 'Stadspark Sint-Donatus'.

Worden opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste benaming, beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en aangepaste erfgoedkenmerken:

- bouwkundig element 'Gesloten hoeve' (erfgoedid 43542/aanduidingsid 116051), Tommestraat 1 Hoegaarden
 - Het bouwkundig element lag voor als 'Gesloten hoeve met tuinpaviljoen' voor opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Op basis van desktoponderzoek werd vastgesteld het tuinpaviljoen inmiddels verdwenen is. Het bouwkundig element wordt vastgesteld als 'Gesloten hoeve'. Het type 'tuinpaviljoen' wordt niet langer als erfgoedkenmerk opgenomen en de vermelding "tuinpaviljoen uit dezelfde periode" wordt geschrapt uit de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken.

Worden opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en aangepaste erfgoedkenmerken:

- bouwkundig element 'Parochiekerk Sint-Ambrosius' (erfgoedid 41827/aanduidingsid 115129), Ketelstraat zonder nummer Geetbets (Rummen)
 - Op basis van de resultaten van recent onderzoek wordt de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken als volgt aangevuld: "Ruime kerk met een hoge westertoren, een beuk van drie traveeën, een vooruitspringend transept en een halfzeshoekig koor. De kerk werd vanaf 1759 opgetrokken in classicistische stijl; het ontwerp kan worden toegeschreven aan Grégoir Godissar, lekenbroeder in de abdij van Averbode. In 1923 werd het transept en het koor in neoromaanse stijl vergroot.". De datering 'interbellum' en ontwerper 'Grégoire Godissar' worden toegevoegd als erfgoedkenmerk.
- bouwkundig element 'Kapel Onze-Lieve-Vrouw Geboorte' (erfgoedid 40178/aanduidingsid 114331) Amelgemstraat zonder nummer Meise
 - Er werd vastgesteld dat de Amelgemkapel omgeven wordt door esdoorns in plaats van platanen, namelijk 2 Noorse esdoorns (*Acer Platanoides*) en 4 Purperesdoorns (*Acer pseudoplatanus* f. *purpureum*). Hoewel voorliggende vaststelling juridisch alleen een vaststelling van de bouwkundige onderdelen met erfgoedwaarde inhoudt en niet van de landschappelijke erfgoedkenmerken en -elementen, worden de gegevens in het vaststellingsvoorstel aangepast. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt aangepast in: "De door hoge esdoorns bechaduwde Amelgemkapel in barokstijl is gelegen op een verhevenheid en werd gebouwd in 1637 in opdracht van abt Outers van de norbertijnenabdij van Grimbergen.". De erfgoedkenmerken '*Acer Platanoides*' en '*Acer pseudoplatanus* f. *purpureum*' worden toegevoegd als erfgoedkenmerk.

Worden opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste erfgoedkenmerken:

- bouwkundig element 'Parochiekerk Sint-Clemens' (erfgoedid 41004/aanduidingsid 114759), Cardijnstraat zonder nummer Zemst (Eppegem)
 - Deze kerk is gerenoveerd door bouwmeester Jules Bilmeyer (personenid: 336) in 1911-1912. Nadien werkte Edouard Bilmeyer (personenid: 337) de renovatieplannen van de kerk uit. Deze gegevens worden opgenomen in een aanvullende informatie onderaan de beschrijving van de Parochiekerk Sint-Clemens in de wetenschappelijke inventaris. De ontwerpers 'Jules Bilmeyer' en 'Edouard Bilmeyer' worden opgenomen als erfgoedkenmerk.
- bouwkundig element 'Toegangspoort tot de voormalige botanische tuin' (erfgoedid 42382/aanduidingsid 115347), Minderbroedersstraat zonder nummer Leuven
 - Er werd vastgesteld dat het erfgoedkenmerk 'botanische tuinen' verkeerdelijk werd opgenomen als erfgoedkenmerk. Het beschreven bouwkundig element heeft echter enkel betrekking op de toegangspoort. Het erfgoedkenmerk 'botanische tuinen' wordt om die reden niet langer opgenomen als erfgoedkenmerk.

Wordt opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met een aangepaste aanduiding op het plan:

- bouwkundig element 'Saffelbergkapel omgeven door linden' (erfgoedid 39973/aanduidingsid 1777), Saffelbergstraat zonder nummer Lennik (Sint-Kwintens-Lennik)
 - Er werd vastgesteld dat het merendeel van de beschreven lindebomen zich buiten de kadastrale percelen 598A en 59B zoals aangeduid op het plan bevinden, maar op het openbaar domein. De aanduiding op het plan wordt dienaangaande aangepast, waarbij een deel van het openbaar domein mee ingetekend wordt.
- bouwkundig element 'Gedenkzuil Eerste Wereldoorlog' (erfgoedid 206952/aanduidingsid 118499), Gemeenteplein_02 zonder nummer (Dilbeek)
 - Er werd vastgesteld dat de gedenkzuil een aantal meter verderop verplaatst werd op het gemeenteplein. De aanduiding op het plan wordt dienaangaande aangepast.

Worden opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste erfgoedkenmerken:

- bouwkundig element 'Parochiekerk Sint-Joris' (erfgoedid 42694/ aanduidingsid 115556), Leuvensestraat zonder nummer (Oud-Heverlee)
 - Ontwerper 'A. d'Hondt' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'August D'Hondt' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Gemeentehuis van Wolvertem' (erfgoedid 83771/aanduidingsid 117519), Gemeenteplein 21 (Meise)
 - Ontwerper 'P. Crignier' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Robert Grignier' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Stadswoning naar ontwerp van M. Corthouts' (erfgoedid 206217/ aanduidingsid 118066) Oude Markt 23 (Leuven)
 - Ontwerper 'Corthouts M.' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Corthouts L.' (ontwerper)
 - De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken wordt aangepast in: "In 1920 naar ontwerp van L. Corthouts gebouwd breedhuis van twee traveeën en drie bouwlagen onder een pannen zadeldak met getrap dakvenster."
- bouwkundig element 'Beeld Justus Lipsius' (erfgoedid 301759/aanduidingsid 119628), Just. Lipsiusplein zonder nummer (Overijse)
 - Ontwerper 'Dumont' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Joseph Jonas Dumont' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Parochiekerk Sint-Leonardus' (erfgoedid 43127/aanduidingsid 115850) Grote Markt zonder nummer (Zoutleeuw)
 - Ontwerper 'Dumont M.' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Joseph Jonas Dumont' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Beeld De Vruchtbaarheid' (erfgoedid 305436/aanduidingsid 119996), Brusselsesteenweg zonder nummer (Meise)
 - Als erfgoedkenmerk wordt 'Henri Lenaerts' niet langer als uitvoerder aangeduid, maar als ontwerper. De persoon 'Vindevogel' (uitvoerder) wordt als erfgoedkenmerk toegevoegd.
- bouwkundig element 'Burgerhuis van 1914-1921' (erfgoedid 206542/aanduidingsid 118254) Tiensestraat 74 (Leuven)
 - Ontwerper 'De Neef Stani' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Deneef Simon'
- bouwkundig element 'Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw' (erfgoedid 40531/aanduidingsid 114536), Gustaaf Ponchautstraat zonder nummer (Roosdaal)
 - Ontwerper 'Demey A.' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Demey Armand'

- bouwkundig element 'Domein en kasteel van Huizingen en alpiene tuin Bloemendal' (erfgoedid 38897/aanduidingsid 113703), H. Torleylaan 100, zonder nummer (Beersel)
 - Ontwerper 'De Wit Paul' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Dewit Paul'
- bouwkundig element 'Burgerhuizen' (erfgoedid 206723/aanduidingsid 118371), Jan-Pieter Minckelersstraat 184-186 (Leuven)
 - Ontwerper 'Devos Albert' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Devos Oscar' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Kasteel Het Prinsenhof' (erfgoedid 75186/aanduidingsid 116988), Guldendal zonder nummer (Grimbergen)
 - Ontwerper 'Doms P.' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Doms Paul' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Klooster met kleuter- en meisjesschool' (erfgoedid 75291/aanduidingsid 117085), Jean Deschampsstraat 19-21 (Grimbergen)
 - Ontwerper 'Doms Paul' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Doms P.'
- bouwkundig element 'Castelhof' (erfgoedid 39030/aanduidingsid 113787), Molenstraat 102 (Dilbeek)
 - Ontwerper 'Colpaert Jules' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Colpaert Jacques' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw' (erfgoedid 38859/aanduidingsid 113670) Kapelaansplein 1 (Beersel)
 - Ontwerper 'Cassiers Charles Antoon' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Cassiers H.' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Parochiekerk Sint-Jozef en pastorie' (erfgoedid 40080/aanduidingsid 14296), Bloemstraat 2, zonder nummer (Londerzeel)
 - Ontwerper 'Caluwaert Jean Joseph' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Caluwaers Joseph' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Oorlogsmonument 1914-1918 en 1940-1945' (erfgoedid 206901/aanduidingsid 118463), Verheydenstraat zonder nummer (Dilbeek)
 - Ontwerper 'Brauns Sylvain' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Brauns A.' (ontwerper)
- bouwkundig element 'Geheel van laat-classicistische burgerhuizen met winkelpuien' (erfgoedid 306860/aanduidingsid 120423) Leuvensestraat 8-12 (Diest)
 - Ontwerper 'Bollekens François' wordt als erfgoedkenmerk vervangen door 'Bollekens François Jérôme' (ontwerper)

3.4 Schrapingen wegens administratieve fout

Wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant en wordt geschrapt uit het vaststellingsbesluit houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst van de administrateur-generaal van 28 november 2014, omwille van een administratieve fout:

- bouwkundig element 'Hoeve' (erfgoedid 43105/aanduidingsid 115836), Sint-Hubertusstraat 1 Tienen
 - Er werd opgemerkt dat het bouwkundig element 'Hoeve', Sint-Hubertusstraat 1, verkeerd werd aangeduid op het plan en onder een foute locatie werd opgenomen in het vaststellingsvoorstel. De beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken heeft betrekking op de hoeve, gelegen Herestraat nummer 21 in Tienen en niet op het onroerend goed gelegen Sint-Hubertusstraat nummer 1. Het bouwkundig element kan door deze administratieve fout niet opgenomen worden in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant en wordt geschrapt uit het vaststellingsbesluit van 2014. De administratieve fout wordt rechtgezet in de wetenschappelijke inventaris,

waarbij het bouwkundig element wel onder juiste locatie en met juiste aanduiding op het plan wordt weergegeven.

Wordt niet langer opgenomen in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant, omwille van een administratieve fout:

- bouwkundig element 'Herenhuis' (erfgoedid 39531/aanduidingsid), Bergensesteenweg zonder nummer Halle
 - Er werd opgemerkt dat het bouwkundig element 'Herenhuis'; Bergensesteenweg zonder nummer, verkeerd aangeduid werd op het plan en om die reden in voorliggende vaststellingsprocedure ten onrechte voorlag voor schrapping uit de vastgestelde inventaris, omwille van een vermeend verlies van erfgoedwaarden door volledige sloop. Het bouwkundig element heeft echter betrekking op het onroerend goed gelegen Bergensesteenweg nummer 67-69 en voldoet nog steeds aan de criteria voor opname in een vastgestelde inventaris. Omwille van de administratieve fout kan het geïnventariseerd onroerend goed niet opgenomen worden in het vaststellingsbesluit voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant. Het bouwkundig element staat echter onder juiste locatie met adres Bergensesteenweg 69 opgenomen in het laatste vaststellingsbesluit van 2014. Het bouwkundig element 'Herenhuis', Bergensesteenweg 69 Halle, blijft om die reden opgenomen in het vaststellingsbesluit van de administrateur-generaal houdende de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed van 28 november 2014.

4. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE) op 12 november 2020 over de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant

I. SITUERING

[1-4] De commissie verwijst naar de bepalingen in het Onroerenderfgoeddecreet (artikels 4.1.1 en 4.1.3) van 12 juli 2013 aangaande de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en bevestigt haar adviserende rol aan de minister. De commissie licht toe de adviesvraag ontvangen te hebben op 29 september 2020 en geeft aan de minister, conform de regelgeving opgenomen in artikel 4.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet, om een eenmalige verlenging van de adviestermijn met 30 dagen verzocht te hebben. De commissie geeft aan bij de adviesvraag een vaststellingsdossier te hebben gekregen met daarin: a) een lijst met de vast te stellen objecten, b) een lijst met de uit de vastgestelde inventaris te schrappen objecten, c) een link naar de webpagina van het openbaar onderzoek en de digitale gegeorefereerde kaart, d) 194 bezwaarschriften, e) overzichtstabellen van de ingediende bezwaren en opmerkingen, f) een toelichtingsnota en g) de folder over de vaststellingsprocedure.

II. INVENTARIS BOUWKUNDIG ERFGOED VLAAMS-BRABANT

[5] De commissie geeft aan dat in de toelichtingsnota verduidelijkt wordt dat de inventaris van het bouwkundig erfgoed van Vlaams-Brabant aan een dringende inhoudelijke update toe is: de provincie werd als eerste in de jaren '60 en '70 geïnventariseerd en de criteria en onderzoeksmethodes voor inventarisatie zijn intussen sterk geëvolueerd. Uit de nota blijkt dat tijdens deze vaststellingsprocedure 7.232 bouwkundige elementen en gehelen voorliggen ter opname in het nieuwe vaststellingsbesluit. Ruim 5.500 hiervan werden reeds opgenomen in het vaststellingsbesluit van 2014, 1.282 aanduidingsobjecten liggen de eerste maal voor om vastgesteld te worden. Daarnaast worden 267 bouwkundige elementen en gehelen opgelijst die niet meer zullen worden vastgesteld en uit het vaststellingbesluit van 2014 worden geschrapt.

De commissie merkt op dat de informatie uit de toelichtingsnota onvolledig is: de som van de ruim 5.500 objecten die opnieuw worden vastgesteld en de ruim 1.200 toegevoegde objecten komt namelijk niet overeen met de 7.232 bouwkundige elementen en gehelen die voorliggen ter opname in het nieuwe vaststellingsbesluit. De commissie vraagt om verduidelijking.

Antwoord 1:

De aantallen in de toelichtingsnota die betrekking hebben op het totaal aantal bouwkundige elementen en gehelen die voorlagen in procedure voor opname in de vastgestelde inventaris en deze die voorlagen voor schrapping zijn correct. De cijfers stemmen overeen met de gegevens en lijsten die publiek raadpleegbaar zijn en gepubliceerd werden op de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>).

De cijfers in de toelichtingsnota met betrekking tot het opnieuw vast te stellen bouwkundig erfgoed (opgenomen in het laatste vaststellingsbesluit van 2014) en het erfgoed dat voor de eerste maal voorligt voor opname in een vastgestelde inventaris zijn bij benadering geformuleerd, waardoor de optelsom inderdaad niet tot het opgegeven eindtotaal leidt. De exacte cijfers worden hieronder weergegeven.

In voorliggende vaststellingsprocedure werden 7.232 bouwkundige elementen en gehelen in openbaar onderzoek gebracht voor vaststelling als bouwkundig erfgoed.

- In totaal zijn reeds 5.704 opgenomen in het vaststellingsbesluit van 2014 die nu opnieuw voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris.
- In totaal worden 1.528 objecten voor de eerste maal vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

[6] In lijn met haar vorige adviezen is de commissie van oordeel dat de gehanteerde vaststellingsmethode niet beantwoordt aan de voorgeschreven inventarismethodologie, zoals vastgelegd in het Ministerieel Besluit van 17 juli 2015 tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed. Het betreft zowel a) het afwegingskader (de erfgoedwaarden en de selectiecriteria) om vast te stellen items te waarderen of vastgestelde items te schrappen als b) de wijze van beschrijving van de erfgoedwaarde(n). De commissie leest dezelfde bezorgdheid in verschillende bezwaarschriften die tijdens het openbaar onderzoek werden ingediend.

a) Aangaande het afwegingskader om vast te stellen items te waarderen of vastgestelde items te schrappen:

Artikel 4.1.2. van het Onroerenderfgoeddecreet voorziet dat de Vlaamse Regering de criteria bepaalt voor het opnemen en schrappen van een onroerend goed in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Artikel 4.1.1. van het Onroerenderfgoedbesluit specificiert dat een onroerend (of een geheel van onroerende) goed(eren) enkel vastgesteld 'kan' worden wanneer het één of meerdere erfgoedwaarden bezit en voldoende goed bewaard is. Artikel 4.1.2. verduidelijkt dan weer dat een onroerend (of een geheel van onroerende) goed(eren) enkel geschrapt kan worden uit een vastgestelde inventaris als het niet langer erfgoedwaarde bezit of als het niet langer voldoende goed bewaard is. Voor de concrete waardering en selectie van vast te stellen of te schrappen inventarisitems legt het Ministerieel Besluit van 17 juli 2015 een duidelijk afwegingskader vast. Beide besluiten moeten volgens de commissie in samenhang worden gelezen en toegepast. Zo dient de evaluatie in functie van opname of schrapping gebaseerd te zijn op een totale beoordeling van de erfgoedwaarde(n) en selectiecriteria. Hierbij moet tevens rekening worden gehouden met de geografische en thematische context en de relevantie voor Vlaanderen.

Hoewel de website van het openbaar onderzoek via de webpagina inzake de vaststellingsmethodologie doorverwijst naar het Ministerieel Besluit van 17 juli 2015, stelt de commissie vast dat er bij de voorliggende vaststellingsprocedure geen afweging conform de voorgeschreven inventarismethodologie plaatsvond. Nergens in het dossier wordt verwezen naar de bronnen en selectiecriteria op basis waarvan vast te stellen of te schrappen items kritisch moeten worden getoetst en geselecteerd. De commissie erkent dat niet alle gegevens die volgens de inventarismethodologie verzameld moeten worden ook daadwerkelijk overgenomen moeten worden in de vastgestelde inventaris. Toch is inzicht in de wijze waarop de erfgoedwaarde(n) en selectiecriteria in hun totaliteit werden beoordeeld essentieel voor een goed begrip van de voorgestelde selectie (bv. afweging bouwkundige gehelen, decoratieve/artistische afwerking van exterieur en interieur). Het kan volgens de commissie niet de bedoeling zijn dat items vastgesteld worden zonder toetsing van hun actuele erfgoedwaarde(n), noch dat elk in het verleden geïnventariseerd item zonder meer vastgesteld wordt.

Antwoord 2:

Het dossier zou, volgens de commissie, voor de vast te stellen onroerende goederen niet naar de bronnen en selectiecriteria verwijzen, waardoor niet kan worden afgeleid of de items kritisch werden getoetst en geselecteerd. Dit is niet correct. Het vaststellingsdossier verwijst voor ieder vast te stellen element of geheel naar de beschrijving in de wetenschappelijke inventaris, waar per element concreet naar de geconsulteerde bronnen wordt verwezen. Bovendien wordt door de verwijzing

naar de wetenschappelijke inventaris meer achtergrond en duiding gegeven over de beoordeling van de erfgoedwaarden. Deze dient als aanvulling op de beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken in het vaststellingsvoorstel. Zowel de beschrijving in de wetenschappelijke als deze in het voorstel voor de vastgestelde inventaris geven voldoende inzicht in de gehanteerde methodologie en afweging. Beide inventarissen dienen volgens het agentschap in samenhang te worden gelezen en zijn voldoende om de erfgoedwaarden en de concrete afweging en selectie voor ieder vast te stellen onroerend goed te kunnen beoordelen. Het is niet omdat de bewoordingen in de beschrijving niet uitdrukkelijk verwijzen naar een selectie criterium dat dit niet in de beschrijving van het bouwkundig element of geheel terug te vinden is. Het vaststellingsvoorstel geeft voldoende inzicht in de erfgoedwaarde(n) en selectiecriteria op basis waarvan het onroerend goed of geheel aan onroerende goederen voorligt voor opname in een vastgestelde inventaris. Bovendien wordt in de wetenschappelijke inventaris bij ieder bouwkundig element of geheel verwezen naar het project of de inventarisatie waaruit de opname in de inventaris voortvloeit. De projectfiches ('Gebeurtenissen') bevatten alle beschikbare en relevante informatie over de gehanteerde criteria en de inventarismethodologie. Ook in de regio- en gemeente-inleidingen in de wetenschappelijke inventaris wordt naar de afwegingskaders voor de selectie en afweging van het bouwkundig erfgoed in een gemeente of streek verwezen. Bij de meest recente inventarisatieprojecten wordt zelfs een criterianota voorzien.

De commissie geeft zelf aan te erkennen dat niet alle gegevens die volgens de inventarismethodologie verzameld moeten worden ook daadwerkelijk overgenomen moeten worden in de vastgestelde inventaris. Het vaststellingsdossier bevat voor ieder vast te stellen bouwkundig element en geheel de essentiële gegevens: een opsomming van de aanwezige erfgoedwaarde(n) en een beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Deze vormen een getrouwe synthese van de omschrijving in de wetenschappelijke inventaris die voorligt voor vaststelling. In deze beschrijving worden de vast te stellen erfgoedkenmerken en -elementen van het onroerend goed of geheel aan onroerende goederen aangeduid. Noch het ministerieel besluit voor vaststelling van de inventarismethodologie, noch het Onroerenderfgoeddecreet stelt dat de gegevens die volgens de methodologie beoordeeld of verzameld moeten worden, ook in de vastgestelde inventaris overgenomen moeten worden. De wetenschappelijke inventaris bevat ruimschoots voldoende kaderende informatie die de afweging en selectie toelicht en een toetsing aan de gehanteerde inventarismethodologie mogelijk maakt. Er kan bezwaarlijk gesteld worden dat het dossier geen inzicht geeft in de wijze waarop de erfgoedwaarde(n) en selectiecriteria in hun totaliteit beoordeeld werden en dit een goed begrip van de voorgestelde selectie onmogelijk zou maken.

b) Aangaande de wijze van beschrijving van de erfgoedwaarde(n):

De commissie gaat niet akkoord met een restrictieve interpretatie van artikel 4.1.6 van het Onroerenderfgoeddecreet, dat de gegevens opsomt die de vastgestelde inventaris 'minstens' moet bevatten. De inventarismethodologie breidt deze gegevens immers uit en bepaalt dat de vastgestelde inventaris elk item moet beschrijven op basis van de erfgoedwaarde(n), de erfgoedkenmerken en de erfgoedelementen met aandacht voor het ontstaan, de evolutie en de actuele toestand. De fiches van de voorliggende bouwkundige elementen en gehelen bevatten daarentegen slechts een korte typering op basis van (enkele) erfgoedkenmerken. Daarbij wordt niet ingegaan op hun ontstaan, evolutie en actuele toestand. De geïdentificeerde erfgoedwaarde(n) verwijzen telkens naar de algemene definiëring zonder daarbij te motiveren waarom ze al dan niet van toepassing zijn op het betreffende onroerend goed. Deze minimale informatie biedt volgens de commissie te weinig houvast voor een adequate invulling van de zorg- en motiveringsplicht en kan voor onduidelijkheid zorgen bij het afwegen van de impact van toekomstige

ingrepen. De commissie herinnert eraan dat de aanwezige erfgoedwaarde(n) en toestand op moment van vaststelling juridisch geldt als referentiepunt.

Daarmee samenhangend herhaalt de commissie dat noch inzake het selecteren en waarderen, noch inzake het beschrijven van vast te stellen items een loutere verwijzing naar de wetenschappelijke inventaris kan volstaan. De informatie die in de wetenschappelijke inventaris is opgenomen werd over vele jaren verzameld op basis van voortschrijdend inzicht en kan dus niet als uniform worden beschouwd. De toelichtingsnota verduidelijkt bovendien dat de provincie Vlaams-Brabant als eerste provincie werd geïnventariseerd in de jaren '60 en '70, en dat de criteria en onderzoeksmethodes voor inventarisatie intussen sterk zijn geëvolueerd. Uit het vaststellingsdossier blijkt evenwel niet dat verouderde gegevens in de wetenschappelijke inventaris systematisch werden gecontroleerd en bijgewerkt. Deze informatie maakt dan ook uitdrukkelijk geen voorwerp uit van de vaststelling.

Antwoord 3:

Het vaststellingsdossier zoals ter inzage gebracht via de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) voldoet volledig aan de decretale voorwaarden voor de vaststelling van de inventarissen en is volledig conform de bepalingen en uitvoeringsmodaliteiten uit het Onroerenderfgoedbesluit opgesteld. Voor ieder vast te stellen onroerend goed werd voorafgaand aan het openbaar onderzoek nagegaan of deze voldoen aan de criteria voor opname in de vastgestelde inventaris, namelijk: of het onroerend goed of geheel aan onroerende goederen een of meerdere erfgoedwaarden heeft en of deze voldoende goed bewaard is. Het vaststellingsvoorstel dat voor ieder vast te stellen element ter inzage werd gebracht bevat de decretaal voorgeschreven gegevens, namelijk: 1° een plan waarop het onroerend goed nauwkeurig wordt aangeduid; 2° de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed; 3° een beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken.

Zoals ook hierboven reeds toegelicht bevatten de vastgestelde inventaris en wetenschappelijke inventaris voor ieder geïnventariseerd onroerend goed ruimschoots voldoende informatie om de opname van het bouwkundig element of geheel te beoordelen op basis van de erfgoedwaarden en gehanteerde selectiecriteria. De beschrijving die voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris geeft – het element of geheel overschouwend – aan welke onderdelen voldoende goed bewaard zijn en voorliggen voor vaststelling. De aanduiding van de afzonderlijke erfgoedkenmerken in het vaststellingsvoorstel verduidelijkt deze globale beoordeling. De beschrijving van het geïnventariseerd goed in de vastgestelde inventaris vormt als dusdanig een toetsing van de feitelijke, actuele toestand op het moment van vaststelling en kan als referentietoestand bij opname worden aanschouwd. In de uitvoerige beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken en -elementen in de wetenschappelijke inventaris worden op detailniveau de materiële, stilistische of vormelijke eigenschappen en kenmerken aangeduid die de erfgoedwaarden van het geïnventariseerd goed onderbouwen. Beide inventarissen dienen in samenhang gelezen te worden en bevatten wel degelijk voldoende informatie om als administratieve overheid inzicht te krijgen in de actuele erfgoedwaarden en aanwezige erfgoedkenmerken op het moment van vaststelling. De gegevens die voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris bieden ruimschoots voldoende houvast voor een correcte invulling van de zorg- en motiveringsplicht. Het is de verantwoordelijkheid van de uitvoerende overheid om te beoordelen in welke mate een eigen werk of activiteit impact heeft op het geïnventariseerd erfgoed en hierbij zorgvuldig op te treden door na te gaan wat de erfgoedkenmerken zijn waarvoor zij zo veel mogelijk zorg in acht dient te nemen. Een zorgvuldige overheid neemt hierbij zowel de vastgestelde inventaris als de

beschrijving van de materiële, stilistische en vormelijke eigenschappen en kenmerken in de wetenschappelijke inventaris in acht.

De commissie merkt op dat de informatie in de wetenschappelijke inventaris over vele jaren verzameld werd op basis van voortschrijdend inzicht en deze dus niet als uniform kan worden beschouwd. De gegevens in de wetenschappelijke inventaris beantwoorden aan de vastgestelde methodologie. De traditie van het wetenschappelijk inventariseren is sinds de jaren 1970 door het agentschap en zijn voorgangers uitgebouwd. Handleidingen die destijds werden opgesteld illustreren dat de toegepaste methodologie niet nieuw is en reeds meer dan vijftig jaar lang verder wordt ontwikkeld en geperfectioneerd. Elke opname van een bouwkundig element of geheel is voortgekomen en gemotiveerd vanuit deze methodologie. Elke selectie is dan ook steeds onderbouwd gebeurd, op basis van de geografische evaluatie van het erfgoed. Bij alle vaststellingen werd vertrokken van eenzelfde methodologie. Deze werd verankerd in het ministerieel besluit van 17 juli 2015 tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Alle gegevens in de wetenschappelijke inventaris werden voor de provincie Vlaams-Brabant ter voorbereiding van het vaststellingsbesluit door het agentschap Onroerend Erfgoed gecontroleerd in de periode 2017-2019. Daarenboven werden de inventarisgegevens voorgelegd aan de lokale besturen voor nazicht. De steden en gemeenten die onregelmatigheden of onjuistheden opmerkten gaven deze fouten door aan het agentschap, dat de gegevens corrigeerde in functie van de opmaak van het vaststellingsvoorstel. Alle gegevens in de wetenschappelijke inventaris die essentieel zijn voor een goed onderbouwde vaststelling werden wel degelijk systematisch gecontroleerd en bijgewerkt.

[7] De toelichtingsnota verduidelijkt dat het agentschap Onroerend Erfgoed ter voorbereiding van de vaststelling sterk inzette op een actualisatie van de inventaris in samenwerking met de steden, gemeenten en IOED's in de provincie. Zo werd aan alle lokale besturen en IOED's gevraagd om de administratieve gegevens van de vast te stellen inventaris te updaten. Ook konden alle lokale besturen bepaalde hiaten in het geïnventariseerde bestand op hun grondgebied aanpakken door de inventaris aan te vullen met tien nieuwe inventarisfiches. Het agentschap vervulde hierbij een ondersteunende en faciliterende rol: het informeerde de lokale besturen over de vaststelling, ondersteunde hen bij de inventarisatie en zorgde voor de invoer van de aangeleverde gegevens. De commissie erkent dat met deze aanpak invulling wordt gegeven aan de ambitie, zoals geformuleerd in de huidige Beleidsnota Onroerend Erfgoed 2019-2024, om in te zetten op een onroerenderfgoedbeleid als 'gedeeld initiatief'. Hierbij wordt van de lokale besturen geacht dat zij een prominentere rol opnemen in het lokale erfgoedbeleid, waaronder het instaan voor het inventariseren van het onroerend erfgoed, en van de Vlaamse Overheid dat zij zich meer kaderstellend en begeleidend opstelt.

Uit de toelichtingsnota blijkt helaas dat de input van de lokale besturen bij de voorbereiding van de vaststelling beperkt bleef: naast de actieve bijdrage van de stad Leuven in het kader van de herinventarisatie van Heverlee en Wijgmaal, leverden slechts twintig van de in totaal vijftien steden en gemeenten (31%) nieuwe inventarisfiches aan en gaven slechts negentien (29%) geactualiseerde gegevens door. De commissie merkt op dat aangezien het agentschap voor de actualisatie van de sterk verouderde inventaris in belangrijke mate rekende op de input van de lokale besturen, er hierdoor grote verschillen kunnen ontstaan in de volledigheid en correctheid van de inventarisatiegegevens. Dit wordt volgens haar nog bijkomend versterkt doordat er een groot verschil is in de omvang van de bijdrages die door de lokale besturen werden aangeleverd. De commissie verwijst hierbij specifiek naar de situatie van de stad Leuven waar een breed inventarisatieproces werd gevoerd, ten opzichte van de twintig steden en gemeenten die slechts tien inventarisatiefiches konden aanleveren.

Het spreekt voor zich dat de beperkte input van de lokale besturen en het groot verschil in de omvang van hun bijdrages een nefaste impact hebben op de consistentie en volledigheid van de vast te stellen inventaris. Gezien het belang van deze facetten (consistentie en volledigheid) voor een geslaagde actualisatie van de inventaris, beoordeelt de commissie dit als een belangrijke tekortkoming.

Antwoord 4:

In navolging van voorgaande vaststellingsprocedures in de provincies Limburg en Antwerpen werd ook bij de voorbereiding van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant beroep gedaan op de medewerking van de lokale overheden en intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten. Hiertoe stelde het agentschap hen in het voorjaar van 2018 reeds vrijblijvend de vraag om de administratieve gegevens van het geïnventariseerde bouwkundig erfgoed in hun gemeente of werkgebied na te willen kijken. Dit enerzijds vanuit de overtuiging dat de steden en gemeenten en intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten door hun lokale expertise, rol en bevoegdheid een goed zicht hebben op de bewaringstoestand van hun erfgoed en anderzijds vanuit de wil en ambitie als overheid hen te activeren en te stimuleren om dergelijke monitoring in de toekomst te blijven opnemen. Het staat de lokale besturen echter volledig vrij om op deze vraag tot samenwerking in te gaan. Voor de administratieve controle van de inventarisgegevens in functie van de vaststelling is het agentschap echter op geen enkele manier afhankelijk van deze input of samenwerking. Ter voorbereiding van de procedure werd vanaf 2017 door het agentschap zelf structureel ingezet op de revisie van de inventarisgegevens bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant en werden de feitelijkheden van alle 7.232 vast te stellen bouwkundige elementen en gehelen gescreend op juistheid en volledigheid. Ook in het kader van de herinventarisatie van de Vlaams Rand werden door het agentschap de inventarisgegevens in verschillende steden en gemeenten in Vlaams-Brabant sinds het laatste vaststellingsbesluit geactualiseerd en aangevuld. Er kan bezwaarlijk gesteld worden dat de beperkte responsgraad van de lokale besturen bij de voorbereiding van de procedure tot een groot verschil heeft geleid in de volledigheid en correctheid van de inventarisgegevens die voorlagen voor vaststelling.

Wat betreft de herinventarisaties van de deelgemeenten Heverlee en Wijgmaal door de stad Leuven en de aanvulling van de inventaris met tien inventarisitems door de lokale besturen dient opgemerkt te worden dat deze aanpak volledig in de lijn ligt met de verantwoordelijkheid die het lokale bestuursniveau werd toegewezen inzake het geografisch inventariseren en de bevoegdheidsverdeling tussen de regionale en lokale overheid die sinds 2017 in voege is. Sinds de inwerkingtreding op 1 januari 2017 van het Kerntakenplan RWO van de Vlaamse Overheid zijn de lokale besturen verantwoordelijk voor het inventariseren van erfgoedelementen op geografische basis. Sinds 2020 breidde de rol van de lokale besturen in het inventariseren nog verder uit en werden erkende onroerenderfgoedgemeenten zelfs verplicht het onroerend erfgoed in hun gemeente te inventariseren. Het agentschap Onroerend Erfgoed greep de voorbereiding van de vaststellingsprocedure aan om de lokale besturen in Vlaams-Brabant te activeren en te stimuleren in de ontwikkeling van een lokaal onroerenderfgoedbeleid. De herinventarisaties van de deelgemeenten Heverlee en Wijgmaal werden reeds in 2016 op initiatief van de stad Leuven opgestart, waarbij het onderzoek door de onderzoekers van de stedelijke dienst Onroerend Erfgoed werd uitgevoerd. Ook de aanvullingen van de inventaris in Vlaams-Brabant werden volledig door de lokale besturen zelf uitgewerkt, waarbij het agentschap als coachende overheid een louter faciliterende en begeleidende rol opnam. Het (her)inventarisatietraject dat in Vlaams-Brabant voorafgaand aan de vaststelling gelopen werd, gaf reeds invulling aan de ambitie om van het 'voeden' en uitvoeren van het onroerenderfgoedbeleid een gedeeld initiatief te maken. De

resultaten van de verschillende projecten zijn een waardevolle aanvulling op het geïnventariseerde bestand en de kennis over het bouwkundig erfgoed in Vlaams-Brabant. De aanvullingen zijn bovendien niet van die aard of omvang dat deze tot een onevenwicht zouden leiden in de vastgestelde inventaris. De herinventarisatie van de deelgemeenten Heverlee en Wijgmaal in Leuven leverde samen 268 items op, de aanvullingen door de overige lokale besturen in totaal 191 items. De input van de lokale besturen voor de aanvulling van de inventaris bedraagt in totaal 459 items en levert 6% van het volledige vaststellingsvoorstel op. Er kan bezwaarlijk gesteld worden dat de bijdrages van de steden en gemeenten bij de voorbereiding van de procedure een nefaste impact hebben op de consistentie en volledigheid van de vast te stellen inventaris.

We willen de commissie aansluitend graag wijzen op de voornaamste doelstelling van het vaststellen van de inventarissen op Vlaams niveau. Het prioritaire opzet van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed ligt in het feit dat alle inventarisgegevens, ongeacht of deze voor het eerst dan wel opnieuw worden vastgesteld, voorgelegd worden aan de burger tijdens een openbaar onderzoek en voor alle opgenomen geïnventariseerde goederen dezelfde rechtsgevolgen van kracht zijn na vaststelling. Het is deze gelijke behandeling van de integrale inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie waaraan in de eerste plaats moet worden voldaan met deze vaststellingsprocedure. Tijdens het openbaar onderzoek krijgt iedereen, zowel particulier als overheid, de kans om inhoudelijke of administratieve tekorten voor te leggen ter aanvulling, en dat voor elk bouwkundig element of geheel uit de inventaris van het bouwkundig erfgoed. De door de commissie als verouderd voorgestelde gegevens kunnen tijdens zo'n openbaar onderzoek dus gecorrigeerd worden waar dat nodig blijkt. De vaststellingsprocedure met openbaar onderzoek is net het instrument dat de Vlaamse overheid ter beschikking heeft om de ongelijkheid van de fiches bij te werken, waar dat volgens overheden of burgers nodig blijkt. Tijdens het openbaar onderzoek, is het evenwel niet mogelijk de inventaris aan te vullen met nieuwe geïnventariseerde goederen. Elke stad of gemeente kon die taak sinds 2017 wel op zich nemen, indien zij dat wenselijk vonden voor hun lokaal erfgoedbeleid. Behalve de stedelijke dienst Onroerend Erfgoed van de Stad Leuven heeft geen enkele gemeentelijke dienst of lokaal bestuur in Vlaams-Brabant deze taak systematisch opgenomen. Een beperkt aantal gemeenten uitte de wens om ter voorbereiding van de vaststellingsprocedure een tiental bouwkundige elementen en gehelen prioritair toe te voegen aan de inventaris voor opname in het vaststellingsvoorstel. De variatie in het opnemen van de verantwoordelijkheid voor het inventariseren door de lokale overheden kan niet ten laste gelegd worden van de vaststellingsprocedure.

[8] De commissie betreurt dat de door het agentschap aangeleverde documenten onvoldoende informatie bevatten. Ook de toelichtingsnota biedt inhoudelijk weinig houvast bij de voorliggende vaststelling.

De overzichtslijst van de vast te stellen items beperkt zich enkel tot het ID-nummer, de naam en adresgegevens van het betreffende onroerend goed. Hierbij werd wederom geen onderscheid gemaakt tussen de reeds in 2014 vastgestelde items en volledig nieuwe items. Via de inventariswebsite kan voor de meer dan 7.000 vast te stellen bouwkundige gehelen en elementen in principe item per item worden nagegaan om welke toevoegingen het precies gaat. Om een transparant en volledig zicht te krijgen op de mate waarin de vastgestelde inventaris van Vlaams-Brabant anno 2020 werd 'vernieuwd' is het volgens de commissie evenwel relevant om over een afzonderlijk overzicht van deze nieuwe items te beschikken. Op die manier kan het resultaat van de vaststellingsprocedure – inclusief hiaten in het geïnventariseerd bestand – beter worden doorgrond. Om diezelfde reden pleit de commissie ook om in de vaststellingslijst concreet te duiden welke correcties en actualisaties er werden doorgevoerd aan reeds eerder vastgestelde items.

De commissie merkt op dat de motivering in de overzichtslijst van de te schrappen items veelal beperkt blijft tot de vermelding 'geen erfgoedwaarde meer'. Op basis hiervan kan ze niet opmaken of de betreffende bouwkundige elementen en gehelen onvoldoende bewaard zijn gebleven wegens (zware) verbouwingswerken of gebrekkig onderhoud dan wel effectief gesloopt zijn met een volledig verlies aan erfgoed(waarde) tot gevolg. Nochtans kan deze informatie belangrijke aandachtspunten blootleggen in functie van de (toekomstige) doelmatigheid van het vaststellingsinstrument. De commissie acht het hier aldus aangewezen de redenen tot schrapping specifiek te motiveren.

Aanvullend acht de commissie bij toekomstige vaststellingsprocedures en voorafgaand aan de adviesvraag een grondige 'inhoudelijke' toelichting van het agentschap noodzakelijk.

Antwoord 5:

We willen de commissie er op wijzen dat de voornaamste bedoeling van de vaststellingsprocedure van de inventaris bouwkundig erfgoed ligt in het feit dat alle gegevens, ongeacht of ze voor het eerst dan wel opnieuw worden vastgesteld, worden voorgelegd aan de burger tijdens een openbaar onderzoek. Er dient opgemerkt te worden dat de overzichtslijst met vast te stellen bouwkundige elementen en gehelen in de provincie Vlaams-Brabant opgemaakt wordt in functie van het openbaar onderzoek voor de vaststelling en is bedoeld om op een eenduidige manier na te kunnen gaan welke onroerende goederen voorliggen voor opname in een vastgestelde inventaris. De bijgevoegde lijsten bevatten voor eigenaars, burgers en overheden alle relevante informatie die nodig is om inspraak te kunnen leveren in de procedure en deel te kunnen nemen aan het openbaar onderzoek. In voorliggende vaststellingsprocedure wordt geen onderscheid gemaakt tussen bouwkundige elementen en gehelen die reeds eerder zijn vastgesteld en deze die voor het eerst voorliggen voor opname in een vastgestelde inventaris. Het is deze gelijke administratieve behandeling van de integrale inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie waar in de eerste plaats aan voldaan moet worden met voorliggende procedure. De vaststelling heeft geenszins als doel de wetenschappelijke inventaris systematisch te vernieuwen en het geïnventariseerd bestand aan te vullen. Bovendien zijn voor alle opgenomen geïnventariseerde onroerende goederen na huidige vaststellingsprocedure dezelfde rechtsgevolgen van kracht en vervangt deze vaststelling de laatste vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed bij besluit van de administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed.

Zoals hierboven reeds aangegeven lagen 7.232 bouwkundige elementen en gehelen voor in openbaar onderzoek voor vaststelling als bouwkundig erfgoed. Daarvan zijn in totaal 5.704 objecten reeds opgenomen in het vaststellingsbesluit van 2014.

In het kader van de voorbereiding van de vaststellingsprocedure is het procedureel niet nodig om per vast te stellen item te duiden welk item voor het eerst voorligt voor vaststelling en welke correcties en actualisaties ten opzichte van voorgaande vaststellingen werden doorgevoerd. De uitgebreide projectinformatie en overzichten over de herinventarisaties en aanvullingen voorafgaand aan de procedure zijn echter te raadplegen in de wetenschappelijke inventaris, maar vallen in wezen buiten het doel van de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

In de toelichtingsnota worden daarenboven voor de Commissie de inventarisaties en projecten waaruit de nieuw vast te stellen elementen en gehelen voortkomen opgesomd, namelijk: de herinventarisatie van de Vlaamse Rand en thematische inventarisaties uit de vorige beleidsperiode, de herinventarisatie van Heverlee en Wijgmaal door de Stad Leuven (268 items), de herinventarisatie door de lokale besturen in Vlaams-Brabant (191 items) en de screening van de inventaris historische tuinen en parken in Vlaams-Brabant (125 items). In de wetenschappelijke inventaris werd voor ieder herinventarisatietraject een projectfiche ('Gebeurtenis') toegevoegd

waarin het doel, de opzet en de resultaten worden toegelicht. De projectfiches zijn gekoppeld aan de inventarisfiches van ieder item dat opgenomen werd in de inventaris. Op basis van de gegevens in de wetenschappelijke inventaris is voor ieder herinventarisatietraject eenduidig na te gaan in welke mate de vastgestelde inventaris 'vernieuwd' werd ten opzichte van het laatste vaststellingsbesluit van 2014.

De overzichtslijsten voor de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant werden op eenzelfde wijze opgesteld als de lijsten bij voorgaande vaststellingsprocedures in Antwerpen en Limburg. Bij de te schrappen bouwkundige elementen en gehelen wordt een beknopte motivatie gegeven, waarom het onroerend goed in kwestie voorligt voor schrapping: omdat deze niet beantwoordt aan de definitie van bouwkundig erfgoed zoals opgenomen in de inventarismethodologie, of omdat deze niet langer erfgoedwaarde bezit of voldoende goed bewaard is of omwille van een administratieve fout of aanpassing. In de wetenschappelijke inventaris kan voor ieder te schrappen object eenduidig nagegaan worden of het goed niet langer erfgoedwaarde heeft omwille van verbouwwerken, dan wel omdat het volledig gesloopt is. Voor de gesloopte panden wordt als fysieke status aangegeven dat het pand 'niet bewaard' is, terwijl een pand dat verbouwd werd met verlies aan erfgoedwaarde als fysieke status 'bewaard' heeft.

Het agentschap gaat graag in op het voorstel van de Commissie om bij toekomstige vaststellingsprocedures voorafgaand aan de adviesvraag een grondige inhoudelijke toelichting te geven over de vast te stellen inventaris en de opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek.

III. OPENBAAR ONDERZOEK

[9] De toelichtingsnota vermeldt dat het openbaar onderzoek van start ging op 2 maart 2020 en ten gevolge van de coronacrisis verlengd werd tot en met 18 juni 2020. De nota verduidelijkt dat er 194 – waarvan 190 unieke – bezwaarschriften werden ingediend. 147 daarvan werden ingediend via het nieuwe digitale formulier op de webpagina van het openbaar onderzoek. Ongeveer 105 bezwaarschriften werden ingediend door eigenaars of beheerders van het betrokken erfgoed. Daarnaast dienden 14 steden, gemeenten en IOED's in de provincie één of meerdere bezwaarschriften in.

[10] De commissie merkt op dat zij – net zoals bij de eerdere vaststellingsprocedure in de provincie Antwerpen – geen inzicht heeft gekregen in de inhoudelijke behandeling van de bezwaren door het agentschap. Het is voor haar niet mogelijk na te gaan wat de impact is van de ingediende bezwaren op zowel de vaststellings- als schrappingslijst en in welke mate aanvullingen en correcties meegenomen zullen worden in het vaststellingsdossier. De commissie erkent dat het Onroerenderfgoeddecreet niet vereist dat de VCOE pas om advies kan worden gevraagd na de volledige behandeling van de opmerkingen en bezwaren. Desalniettemin ervaart zij het feit dat zij geen inzicht heeft gekregen in de inhoudelijke behandeling van de bezwaren door het agentschap als een tekortkoming in het huidige adviesproces.

Antwoord 6:

Het agentschap Onroerend Erfgoed kan niet tegemoet komen aan de wens van de Commissie om bijkomend bij de procedureel verplichte stukken, ook de integrale behandeling van de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek voor te leggen bij de adviesvraag. Het groot aantal opmerkingen en bezwaren in deze procedure en complexiteit van het dossier maakt dit qua timing onhaalbaar.

Het artikel 4.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering advies inwint bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed over de inventaris en de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek.

De regelgeving voorziet niet dat de Commissie eveneens de behandeling van de bezwaarschriften dient in te zien of te beoordelen in functie van de adviesverlening over de vaststelling van de inventarissen. Tijdens voorliggende vaststellingsprocedure werd dezelfde werkwijze gehanteerd als bij voorgaande vaststellingen in de provincies Limburg en Antwerpen. Het agentschap registreerde voorafgaand aan de adviesvraag alle opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek. Het agentschap stelde de Commissie zoals de regelgeving voorschrijft bij de adviesvraag alle ingediende bezwaarschriften integraal ter beschikking. Daarenboven zorgde het agentschap voor een aantal begeleidende documenten, om de ingediende opmerkingen en bezwaren te duiden. Zo werd bij de adviesvraag een lijst meegestuurd die alle bezwaarschriften koppelt aan het vastgestelde bouwkundig erfgoed dat daarin wordt aangehaald. In de begeleidende nota bij de adviesvraag werd alle informatie ter beschikking gesteld die op dat moment ter beschikking was over de inhoud van de bezwaarschriften. De behandelingsduur van alle opmerkingen en bezwaren en verwerking van de resultaten van het openbaar onderzoek is afhankelijk van het aantal ingediende bezwaarschriften en de complexiteit van de dossiers. Het agentschap beoordeelt alle opmerkingen en bezwaren die ingaan op de feitelijkheden van het vaststellingsdossier ten gronde en behandelt de overige opgeworpen argumenten en middelen volledigheidshalve. Het agentschap werkte de volledige duurtijd van de adviestermijn verder aan de behandeling van de opmerkingen en bezwaren, om deze samen met het herwerkte dossier tijdig aan de minister te kunnen voorleggen. Voor de administratie is het onmogelijk om alle opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek te behandelen voorafgaand aan de adviesvraag. Dit zou de doorloop van de procedure aanzienlijk verlengen, wat niet wenselijk is.

[11] De kennisgeving van het openbaar onderzoek in het kader van het vaststellingsproces voorziet niet in het aanschrijven van de eigenaars van het betrokken bouwkundig erfgoed. Het stond de lokale besturen en IOED's met andere woorden vrij om zelf de eigenaars van de vast te stellen onroerende goederen aan te schrijven of te informeren door een informatiesessie te organiseren. Aansluitend op de geformuleerde bedenkingen onder punt 7 van dit advies, vreest de commissie dat dit het risico op verschillen in de volledigheid en correctheid van de inventarisatiegegevens mee in de hand werkt. Dit blijkt ook uit het gegeven dat de meerderheid van de ingediende opmerkingen en bezwaren betrekking hebben op bouwkundige elementen en gehelen die gelegen zijn binnen de gemeentes waarvan de lokale besturen een actieve rol opnamen in de kennisgeving aan eigenaars.

Antwoord 7:

Uit de resultaten van het openbaar onderzoek blijkt inderdaad dat een belangrijk aandeel van de ingediende opmerkingen en bezwaren betrekking heeft op bouwkundig erfgoed gelegen binnen de steden en gemeentes waarvan de lokale besturen een actieve rol opnamen in de individuele kennisgeving aan de eigenaars. Ondanks het hoog aantal bezwaarschriften uit Leuven, Beersel en Vilvoorde, is het bouwkundig erfgoed uit de overige opmerkingen en bezwaren relatief gelijk gespreid over de provincie. De input van het openbaar onderzoek heeft betrekking op bouwkundige elementen en gehelen uit 48 verschillende gemeenten, waaruit afgeleid kan worden dat ongeveer 75% van de steden en gemeenten in Vlaams-Brabant vertegenwoordigd werd tijdens het openbaar onderzoek. Ondanks de meerwaarde van een actieve en gespreide deelname aan het openbaar onderzoek, dient opgemerkt te worden dat het hoog aantal opmerkingen en bezwaren uit enkele gemeenten geenszins tot een onevenwichtig vaststellingsresultaat zou leiden. Er dient benadrukt te worden dat de behandeling van de opmerkingen en bezwaren niet onmiddellijk tot een aanpassing van het vaststellingsvoorstel leidt. Van de 240 bouwkundige elementen en gehelen waarvoor een opmerking of bezwaar werd ingediend, gaven de opgeworpen argumenten of middelen in slechts 100 gevallen aanleiding tot een aanpassing van de feitelijkheden. In ongeveer 60%

van de gevallen hebben de opmerkingen en bezwaren dan ook geen enkele impact op het vaststellingsvoorstel.

We willen de Commissie er ook graag attent op maken dat de opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek in totaal slechts betrekking hebben op 236 vast te stellen bouwkundige elementen of gehelen of ongeveer 3% van de volledige lijst met vast te stellen items. Er kan bijgevolg bezwaarlijk gesteld worden dat de actieve deelname aan het openbaar onderzoek van eigenaars en belanghebbenden in gemeenten waar een individuele kennisgeving werd voorzien, tot een onevenwichtig vaststellingsresultaat zou leiden. De aanpassingen in de inventaris voortkomend uit het openbaar onderzoek zijn niet van die aard dat deze tot wezenlijke verschillen in de volledigheid en correctheid van de inventarisgegevens zouden leiden.

[12] De commissie verwijst naar de kritiek in verschillende bezwaarschriften inzake de beperking van mogelijke bezwaren tot de feitelijkheden van het vaststellingsdossier, met name de bewaringstoestand, afbakening, benaming en beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken. Hierdoor kunnen in het kader van het openbaar onderzoek namelijk geen bedenkingen worden geformuleerd bij onder andere de wetenschappelijke inventarisgegevens en de methodologie die net aan de basis ligt van een voorstel tot opname op de vastgestelde inventaris.

Hoewel niet ontvankelijk in het kader van het Openbaar Onderzoek, is de commissie van mening dat ook de geformuleerde bezwaren en opmerkingen die verder gaan dan louter 'feitelijkheden' met de nodige aandacht door het agentschap dienen te worden bekeken. Deze kunnen immers inhoudelijk en wetenschappelijk zeer waardevolle informatie bevatten.

Antwoord 8:

Het agentschap beoordeelt alle opmerkingen en bezwaren die ingaan op feitelijkheden van het vaststellingsdossier ten gronde en behandelt de overige opgeworpen argumenten en middelen, hoewel dit procedureel niet vereist is, volledigheidshalve. Dit om tegemoet te komen aan de vragen en bekommernissen van de bezwaarindiener en deze meer inzicht te geven in de vaststellingsprocedure, de rechtsgevolgen en de gehanteerde methodologie. Eventuele bedenkingen die in de bezwaarschriften geformuleerd werden met betrekking tot de inventarismethodologie werden dus wel degelijk behandeld. De bezwaarindiener kan in de behandeling nagaan op basis van welke erfgoedwaarden en afweging van de criteria het geïnventariseerd voorligt voor opname in de vastgestelde inventaris.

Het agentschap benadrukt dat ook de opmerkingen en aanvullingen die louter betrekking hebben op de gegevens in de wetenschappelijke inventaris worden verwerkt in de inventaris, in zoverre deze onderbouwd en met de nodige bronnen gestaafd zijn en deze de inventarisgegevens wezenlijk aanvullen of weerleggen. Binnen de procedure en de behandeling van de opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek worden deze echter als niet ontvankelijk aanschouwd, aangezien deze geen invloed hebben op het vaststellingsvoorstel.

[13.] De commissie merkt op dat een aanzienlijk deel van de ingediende bezwaarschriften uitgaat van eigenaars of beheerders die bedenkingen formuleren bij de opname van hun eigendom op de vast te stellen lijst. Zo wordt veelal gewezen op recente verbouwingswerken en aanpassingen die volgens de bezwaarindiener geleid zouden hebben tot een verlies aan erfgoedwaarde(n). In enkele gevallen blijken vast te stellen relictten intussen gesloopt te zijn en zelfs vervangen door nieuwbouw. Dit gegeven sterkt

de commissie in haar oordeel, zoals geformuleerd onder punt 6 van dit advies, dat de gehanteerde vaststellingsmethode niet beantwoordt aan de voorgeschreven inventarismethodologie, zoals vastgelegd in het Ministerieel Besluit van 17 juli 2015 tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Antwoord 9:

Het vaststellingsdossier zoals ter inzage gebracht via de webpagina van het openbaar onderzoek (URI: <https://id.erfgoed.net/openbareonderzoeken/266>) voldoet volledig aan de decretale voorwaarden voor de vaststelling van de inventarissen en is volledig conform de bepalingen en uitvoeringsmodaliteiten uit het Onroerenderfgoedbesluit opgesteld. Het klopt dat in Leuven een aantal eigenaars of beheerders bedenkingen formuleerden bij de opname van hun eigendom als onderdeel van een vast te stellen bouwkundig geheel naar aanleiding van recente verbouwingswerken en aanpassingen. Ook in een aantal andere bezwaarschriften werden de erfgoedwaarden in vraag gesteld naar aanleiding van recent uitgevoerde werken. Er dient benadrukt te worden dat de door bezwaarindieners aangehaalde verbouwings- en aanpassingswerken niet noodzakelijk geleid hebben tot een verlies van de erfgoedwaarden. Bovendien primeert bij de vaststelling van een bouwkundige geheel zoals een tuinwijk de erfgoedwaarde van het geheel op de erfgoedwaarden van de afzonderlijke elementen van het geheel. Alle gegevens in de wetenschappelijke inventaris werden voor de provincie Vlaams-Brabant ter voorbereiding van het vaststellingsbesluit door het agentschap Onroerend Erfgoed gecontroleerd in de periode 2017-2019. Daarenboven werden de inventarisgegevens voorgelegd aan de lokale besturen voor nazicht. De steden en gemeenten die onregelmatigheden of onjuistheden opmerkten gaven deze fouten door aan het agentschap, dat de gegevens corrigeerde in functie van de opmaak van het vaststellingsvoorstel. Alle gegevens in de wetenschappelijke inventaris die essentieel zijn voor een goed onderbouwde vaststelling werden wel degelijk systematisch gecontroleerd en bijgewerkt.

Bij daadwerkelijk gesloopte items lijkt het de commissie vanzelfsprekend dat deze alsnog uit de vaststelling worden gehaald. Een slechte bouwfysische staat, verbouwingswerken of (besliste) ontwikkelingsprojecten impliceren daarentegen niet automatisch een verlies aan erfgoedwaarde(n) en hoeven een vaststelling dus niet in de weg te staan. De commissie acht het in die gevallen aangewezen om bij de behandeling van de bezwaarschriften de betreffende inventarisitems te onderwerpen aan de vastgestelde inventarismethodologie.

Antwoord 10:

Het agentschap onderschrijft dit standpunt van de Commissie, maar wenst te benadrukken dat zij bij de behandeling van de opmerkingen en bezwaren reeds in die zin te werk is gegaan. Het agentschap beoordeelt opmerkingen met betrekking tot de feitelijkheden van het vaststellingsdossier, waaronder de voorwaarden voor opname in een vastgestelde inventaris (1° het voldoende goed bewaard zijn en 2° het hebben van een of meer erfgoedwaarden), ten gronde en hanteert hierbij de vastgestelde inventarismethodologie.

Een aantal bezwaarschriften gaan uit van eigenaars of beheerders die de vaststelling van hun goed ondersteunen en desgevallend aanpassingen aan de inventarisgegevens suggereren. De commissie meent dat ook deze opmerkingen verwerkt en beantwoord moeten worden.

Antwoord 11:

Het agentschap onderschrijft dit standpunt van de Commissie, maar wenst te benadrukken dat zij bij de behandeling van de opmerkingen en bezwaren reeds in die zin te werk is gegaan.

Het agentschap benadrukt dat ook de opmerkingen en aanvullingen die louter betrekking hebben op de gegevens in de wetenschappelijke inventaris worden verwerkt in de inventaris, in zoverre deze onderbouwd en met de nodige bronnen gestaafd zijn en deze de inventarisgegevens wezenlijk aanvullen of weerleggen. Binnen de procedure en de behandeling van de opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek worden deze echter als niet ontvankelijk aanschouwd, aangezien deze geen invloed hebben op het vaststellingsvoorstel.

[14] Verder blijkt dat eigenaars en beheerders met vragen zitten over de rechtsgevolgen van een vaststelling. Ze zijn in het bijzonder bezorgd over mogelijke beperkingen die opgelegd worden voor aanpassingen aan hun pand, toekomstige opties inzake wooncomfort en energiebesparende ingrepen, en de verenigbaarheid van een vaststelling met reeds afgeleverde vergunningen. Voor relicten die onder meerdere eigenaars vallen of woningen binnen vast te stellen bouwkundige gehelen is er specifiek onduidelijkheid over de implicaties voor deze individuele eigendommen. De commissie erkent dat er bij de vaststelling van een bouwkundig element of geheel nog heel wat onduidelijkheden zijn voor eigenaars en beheerders over de rechtsgevolgen. Ze ziet soelaas in een kanaal waarlangs eigenaars en andere belanghebbenden los van een formele bezwaarindiening hun vragen, bezorgdheden en opmerkingen, die verder reiken dan louter 'feitelijkheden', kunnen stellen.

Antwoord 12:

Het agentschap geeft bij de behandeling van de opmerkingen en bezwaren ook antwoord op vragen of bedenkingen die in de bezwaarschriften geformuleerd werden met betrekking tot de rechtsgevolgen van een vaststelling en de verenigbaarheid van een vaststelling met reeds afgeleverde vergunningen. Dit om tegemoet te komen aan de vragen en bekommernissen van de bezwaarindiener en deze meer inzicht te geven in de vaststellingsprocedure, de rechtsgevolgen en de gehanteerde methodologie.

Het agentschap benadrukt dat er voor alle vragen die betrekking hebben op de inventaris en de vaststelling al een kanaal is. Via een generiek e-mailadres worden jaarlijks 2.000 à 3.000 mails beantwoord van voornamelijk particulieren. Alle eigenaars of belanghebbenden met vragen over een van de aspecten van inventaris of vaststelling kunnen hier terecht. Zo goed als alle vragen worden binnen de vijf werkdagen behandeld en beantwoord.

IV. CONCLUSIE

De commissie formuleert in het voorliggende advies volgende kritische bedenkingen bij:

DE INVENTARIS BOUWKUNDIG ERFGOED VLAAMS-BRABANT:

a) De commissie merkt op dat de informatie uit de toelichtingsnota over de aantallen van de vast te stellen bouwkundige elementen en gehelen onvolledig is. De commissie vraagt om verduidelijking. *Zie punt [5] van dit advies.*

Zie antwoord 1 – De aantallen m.b.t. de reeds vastgestelde en nieuw vast te stellen bouwkundige elementen en gehelen wordt verduidelijkt.

b) De commissie is van oordeel dat de gehanteerde vaststellingsmethode niet beantwoordt aan de voorgeschreven inventarismethodologie, zoals vastgelegd in het Ministerieel Besluit van 17 juli 2015 tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed. Het betreft zowel het afwegingskader om vast te stellen items te waarderen of vastgestelde items te schrappen als de wijze van beschrijving van de erfgoedwaarde(n). *Zie punt 6 van dit advies.*

Zie antwoord 2 en 3 - Het vaststellingsdossier voldoet volledig aan de decretale voorwaarden voor de vaststelling van de inventarissen en is volledig conform de bepalingen en uitvoeringsmodaliteiten uit het Onroerenderfgoedbesluit opgesteld.

De commissie is van oordeel dat beide besluiten, het Onroerenderfgoedbesluit en het Ministerieel Besluit van 17 juli 2015 tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed, in samenhang moeten worden gelezen en toegepast. Zij stelt evenwel vast dat bij de voorliggende vaststellingsprocedure geen afweging conform de voorgeschreven inventarismethodologie plaatsvond. *Zie punt 6a van dit advies.*

Zie antwoord 2 en 3 - Het agentschap is van oordeel dat de wetenschappelijke en vastgestelde inventaris in samenhang dienen te worden gelezen en voldoende houvast bieden om de erfgoedwaarden en de concrete afweging en selectie voor ieder vast te stellen onroerend goed te kunnen beoordelen.

De commissie gaat niet akkoord met een restrictieve interpretatie van artikel 4.1.6 van het Onroerenderfgoeddecreet. Deze minimale informatie biedt volgens de commissie te weinig houvast voor een adequate invulling van de zorg- en motiveringsplicht en kan voor onduidelijkheid zorgen bij het afwegen van de impact van toekomstige ingrepen. *Zie punt 6b van dit advies.*

Zie antwoord 3 - Het agentschap is van oordeel dat de decretaal vastgelegde gegevens die voorliggen voor opname in de vastgestelde inventaris voldoende houvast bieden voor een correcte invulling van de zorg- en motiveringsplicht. Het is de verantwoordelijkheid van de uitvoerende overheid om te beoordelen in welke mate een eigen werk of activiteit impact heeft op het vastgesteld bouwkundig erfgoed en hierbij zorgvuldig op te treden door na te gaan wat de erfgoedkenmerken zijn waarvoor zij zo veel mogelijk zorg in acht dient te nemen. Een zorgvuldige overheid neemt hierbij zowel de vastgestelde inventaris als de beschrijving van de materiële, stilistische en vormelijke eigenschappen en kenmerken in de wetenschappelijke inventaris in acht.

c) Uit de toelichtingsnota blijkt dat de input van de lokale besturen bij de voorbereiding van de vaststelling beperkt bleef. De commissie merkt op dat aangezien het agentschap voor de actualisatie van de sterk verouderde inventaris in belangrijke mate rekende op de input van de lokale besturen, er hierdoor grote verschillen kunnen ontstaan in de volledigheid en correctheid van de inventarisatiegegevens. Dit wordt volgens de commissie nog bijkomend versterkt doordat er een groot verschil is in de omvang van de bijdrages die door de lokale besturen werden aangeleverd. De commissie beoordeelt dit als een belangrijke tekortkoming. *Zie punt 7 van dit advies.*

Zie antwoord 4 - Het agentschap grijpt de voorbereiding van de vaststellingsprocedure aan om de lokale besturen te activeren en te stimuleren in de ontwikkeling van een eigen lokaal erfgoedbeleid door de monitoring van het aanwezige vast te stellen bouwkundig erfgoed binnen hun gemeentegrenzen op te nemen. Het agentschap is in tegenstelling tot wat de Commissie lijkt te suggereren op geen enkele manier afhankelijk van de input van de lokale besturen en controleerde vanaf 2017 ter voorbereiding van het openbaar onderzoek zelf alle inventarisgegevens van de vast te stellen bouwkundige elementen en gehelen. Het verschil in bijdrages die door de lokale besturen werd aangeleverd geeft dan ook op

geen enkele manier aanleiding tot onevenwicht in de accuraatheid van de inventarisgegevens.

d) De commissie betreurt dat de door het agentschap aangeleverde documenten onvoldoende informatie bevatten. Zo beperkt de overzichtslijst van de vast te stellen items zich enkel tot het ID-nummer, de naam en adresgegevens van het betreffende onroerend goed. Hierbij werd wederom geen onderscheid gemaakt tussen de reeds in 2014 vastgestelde items en volledig nieuwe items. De commissie pleit ervoor om in de vaststellingslijst concreet te duiden welke correcties en actualisaties er werden doorgevoerd aan reeds eerder vastgestelde items. Ze merkt op dat de motivering in de overzichtslijst van de te schrappen items veelal beperkt blijft tot de vermelding 'geen erfgoedwaarde meer' en acht het aangewezen de redenen tot schrapping specifiek te motiveren. Aanvullend acht de commissie bij toekomstige vaststellingsprocedures en voorafgaand aan de adviesvraag een grondige 'inhoudelijke' toelichting van het agentschap noodzakelijk. *Zie punt 8 van dit advies.*

Zie antwoord 5 – Het agentschap wenst te benadrukken dat zij naast de procedureel verplichte stukken alle relevante en beschikbare informatie aanlevert en deze documenten voldoende inzicht geven om op een eenduidige manier na te kunnen gaan welke onroerende goederen voorliggen voor opname in een vastgestelde inventaris of schrapping. Het onderscheid tussen de reeds in 2014 vastgestelde items en de volledig nieuw vast te stellen items is niet relevant voor de vaststellingsprocedure. Voor alle items zijn na de vaststelling met openbaar onderzoek dezelfde rechtsgevolgen van kracht, waarbij de huidige vaststelling de laatste vaststelling van 2014 vervangt. De vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed beoogt een uniforme administratieve behandeling en onderwerping van alle opgenomen items aan een openbaar onderzoek opdat burger en bestuur inspraak kan leveren bij de vaststelling van de lijst. De procedure heeft geenszins als doel de wetenschappelijke inventaris systematisch te vernieuwen en het geïnventariseerd bestand aan te vullen. Een duiding van de correcties en actualisaties die doorgevoerd werden aan reeds eerder vastgestelde items is in dit opzicht bijkomstig. Het agentschap merkt op dat de motivering voor opname of schrapping in het vaststellingsvoorstel voldoende is en verwijst voor bijkomende informatie en duiding over inventarisatie en opname naar de wetenschappelijke inventaris.

HET OPENBAAR ONDERZOEK:

e) De commissie merkt op dat zij – net zoals bij de eerdere vaststellingsprocedure in de provincie Antwerpen – geen inzicht heeft gekregen in de inhoudelijke behandeling van de bezwaren door het agentschap. Zij ervaart dit als een tekortkoming in het huidige adviesproces. *Zie punt 10 van dit advies.*

Zie antwoord 6 – Het agentschap kan niet tegemoet komen aan de wens van de Commissie om bijkomend bij de procedureel verplichte stukken, ook de integrale behandeling van de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek voor te leggen bij de adviesvraag.

f) De kennisgeving van het openbaar onderzoek in het kader van het vaststellingsproces voorziet niet in het aanschrijven van de eigenaars van het betrokken bouwkundig erfgoed. Het stond de lokale besturen en IOED's vrij om zelf de eigenaars van de vast te stellen onroerende goederen aan te schrijven of te informeren. De commissie vreest dat dit het risico op verschillen in de volledigheid en correctheid van de inventarisatiegegevens mee in de hand werkt. *Zie punt 11 van dit advies.*

Zie antwoord 7 – De input van het openbaar onderzoek heeft betrekking op bouwkundige elementen en gehelen uit 48 verschillende gemeenten, waaruit afgeleid kan worden dat ongeveer 75% van de steden en gemeenten in Vlaams-

Brabant vertegenwoordigd werd tijdens het openbaar onderzoek. De opmerkingen en bezwaren hebben echter in totaal slechts betrekking op 236 vast te stellen bouwkundige elementen of gehelen of ongeveer 3% van de volledige lijst met vast te stellen items. Het hoog aantal opmerkingen en bezwaren uit enkele gemeenten als gevolg van een individuele kennisgeving heeft op geen enkele manier geleid tot wezenlijke verschillen in volledigheid of correctheid van het vaststellingsresultaat.

g) De commissie verwijst naar de kritiek in verschillende bezwaarschriften inzake de beperking van mogelijke bezwaren tot de feitelijkheden van het vaststellingsdossier. Hoewel niet ontvankelijk in het kader van het Openbaar Onderzoek, is de commissie van mening dat ook de geformuleerde bezwaren en opmerkingen die verder gaan dan louter 'feitelijkheden' met de nodige aandacht door het agentschap dienen te worden bekeken. *Zie punt 12 van dit advies.*

Zie antwoord 8-10 - Het agentschap onderschrijft dit standpunt van de Commissie en wenst te benadrukken dat zij bij de behandeling van de opmerkingen en bezwaren reeds in die zin te werk is gegaan. Het agentschap beoordeelt alle opmerkingen en bezwaren die ingaan op feitelijkheden van het vaststellingsdossier ten gronde en behandelt de overige opgeworpen argumenten en middelen volledigheidshalve. Opmerkingen en aanvullingen die louter betrekking hebben op de gegevens in de wetenschappelijke inventaris worden verwerkt in de inventaris, in zoverre deze onderbouwd en met de nodige bronnen gestaafd zijn en deze de inventarisgegevens wezenlijk aanvullen of weerleggen.

h) De commissie merkt op dat een aanzienlijk deel van de ingediende bezwaarschriften uitgaan van eigenaars of beheerders die bedenkingen formuleren bij de opname van hun eigendom op de vast te stellen lijst. Dit gegeven sterkt de commissie in haar oordeel dat de gehanteerde vaststellingsmethode niet beantwoordt aan de voorgeschreven inventarismethodologie, zoals vastgelegd in het Ministerieel Besluit van 17 juli 2015 tot vaststelling van de inventarismethodologie voor de inventaris van bouwkundig erfgoed. *Zie punt 13 van dit advies.*

Zie antwoord 9 - Het vaststellingsdossier voldoet volledig aan de decretale voorwaarden voor de vaststelling van de inventarissen en is volledig conform de bepalingen en uitvoeringsmodaliteiten uit het Onroerenderfgoedbesluit opgesteld. Er dient benadrukt te worden dat de door bezwaarindieners aangehaalde verbouwings- en aanpassingswerken niet noodzakelijk tot een verlies van erfgoedwaarden geleid hebben. Alle gegevens voor opname in de vastgestelde inventaris voor de provincie Vlaams-Brabant werden ter voorbereiding van het vaststellingsbesluit gecontroleerd en voorgelegd ter nazicht aan de lokale besturen, zo ook de erfgoedwaarden en de actuele toestand van de vast te stellen bouwkundige elementen en gehelen.

i) Uit verschillende bezwaarschriften blijkt dat eigenaars en beheerders met vragen zitten over de rechtsgevolgen van een vaststelling. De commissie erkent dat er bij de vaststelling van een bouwkundig element of geheel nog heel wat onduidelijkheden zijn voor eigenaars en beheerders over de (invulling van de) rechtsgevolgen. Ze ziet soelaas in een kanaal waarlangs eigenaars en andere belanghebbenden los van een formele bezwaarindiening hun vragen, bezorgdheden en opmerkingen, die verder reiken dan louter 'feitelijkheden', kunnen stellen. *Zie punt 14 van dit advies.*

Zie antwoord 12 - Het agentschap geeft bij de behandeling van de opmerkingen en bezwaren ook antwoord op vragen of bedenkingen die in de bezwaarschriften geformuleerd werden met betrekking tot de rechtsgevolgen van een vaststelling en de verenigbaarheid van een vaststelling met reeds afgeleverde vergunningen. Alle eigenaars of belanghebbenden met vragen over inventaris of vaststelling kunnen te allen tijde bij het agentschap terecht via verschillende kanalen.

Conclusie bij het advies:

Dit advies heeft geen invloed op het ministerieel besluit.

5. Conclusie

De uitgebrachte opmerkingen en bezwaren en het advies hebben invloed op het ministerieel besluit.

Het vaststellingsbesluit werd als volgt aangepast:

Volgende bouwkundige elementen of gehelen worden geschrapt uit de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant:

bouwkundig element of geheel	erfgoedid	aanduidingsid
Hof ter Smissen	38949	113742
Kapel	213139	118740
Reclamemuurschildering voor Vigor	217083	119279
Deel lemen schuur	43167	115879
Reclamemuurschildering voor Minerva	217081	119277
Hoeve Stassartswinning	41841	115135
Woning Vranckx-Van Puyvelde	304514	119941
Hoeve	41024	114775
Woonhuis	43151	115871
Langsschuur	76337	117164
Hoeve	38855	113668
Hoeve In de Rode Poort	41576	114949
Dorpswoning	303419	119786
Sint-Rafaël- en Sint-Pietersziekenhuizen	126849	119322
Boerenwoning	38914	113714
Woning voor kaderpersoneel Remy	306281	120289
Stadswoning	70596	116320
Woning Baudon	70412	116169
Hoeve van circa 1914	213140	118741
Dorpscafé	300575	119517
Rij arbeiderswoningen	303872	119814
Burgerhuis	75284	117079
Villa des Glycines	303994	119855
PB Gelatins met bewaarde turbinehal van 1919	70473	116223
Twee stadswoningen	70471	116222
Gesloten hoeve	39649	40022
Klooster en verpleegsterschool Sint-Elizabeth	214165	118947
Stookhuis van de ziekenhuissite	214166	118948
Traditionele dorpswoning	214850	118992
Herberg	213203	118800
Hoeve	43105	115836
Gevechtbunker F8 KW-linie	307046	120523
Molenhuis van de molen van Bettegem	76851	117416
Neoclassicistisch herenhuis	75336	117124

Volgende bouwkundige elementen of gehelen worden opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met een aangepaste aanduiding op het plan:

bouwkundig element of geheel	erfgoedid	aanduidingsid
Bunkers KW-linie Vlaams-Brabant	306075	120618
Tuinwijk Ter Elst	305694	120617
Afspanning	39542	114002
Hoeve Persoons met tuin	134198	120660
Hoeve Molenhof	43596	116091
Tuinwijk Kriekenbos	305693	120616
Bourgeoiswijk	302120	120560
Gravenkasteel	76505	117215
Kapel Hauwaert	303437	119796
Tuinwijk Berkenhof	305521	120614
Herberg In de Groene Poort	39145	113874
Auditorium Heelkunde	214140	118945
Vleugels van de pediatrie, materniteit, in- en uitwendige ziekten	214139	118944
Kankerinstituut	214138	118943
Vesaliusinstituut en Pathologisch Instituut	206127	117984
Laat-modernistisch burgerhuis	305575	120111
Geel huis en bijgebouw	307182	120129
Studentenhuis en kapel Pius	201406	119370
Provinciaal Centrum Van Humbeeck-Piron	206124	117981
Geheel van stadswoningen	206417	118168
Burgerhuis uit 1643	42516	115434
Stadswoning met tuin	70387	116145
Lage arduinen armpomp	41478	114877
Oorlogsmonument	214115	118925
Klooster In het Hofken van Olijven en meisjesschool	75361	117148
Veldkapel en zomerlinde	210653	118610
Familiepension E. Adriaens	306872	120433

Volgende bouwkundige elementen of gehelen worden opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste erfgoedkenmerken:

bouwkundig element of geheel	erfgoedid	aanduidingsid
Gesloten hoeve	40427	114469
Bijgebouw van voormalige hoeve	42829	115651
Modern woonhuis	42586	115484
Kaashof met tuin	134058	120785
Hoevecomplex met boomgaard	90911	117716
Hoeve Persoons met tuin	134198	120660
Woonhuis van 1779	41027	114778
Gravenkasteel	76505	117215

Aaneengesloten hoevecomplex	90808	117639
Wegkapelletje	305698	120207
Kasteelhoeve	43368	115954
Kasteel Wolfslinde met park	134158	120741
Hogeschoolplein	114526	120545
Villa in eclectische stijl	305744	120248
Kapel Hauwaert	303437	119796
Burgerhuis	216900	119407
Pachthof Loftuyl	214843	47251
Geel huis en bijgebouw	307182	120129
Arbeiderswoningen	305666	120184
Ensemble van eclectische burgerhuizen	305624	120148
Stadswoning met tuin	70387	116145
Parochiekerk Heilige Lucia van 1955	41474	114874
Lage arduinen armpomp	41478	114877
Windmolen Torenmolen	41481	114879
Windmolen Beltmolen	200110	117787
Watermolen van 1750	41482	114880
Gelijkaardige burgerhuizen	70553	116283
Dorpswoning	305705	120213
Serristenwoning	302946	119667
Leppershoeve	39759	114114
Kasteeldomein Ambroos	41018	114770
Landhuis Het Speelgoed	306761	120365
Hoeve Schoonbeek	307101	120691
Dorpswoning	43404	32928
Eclectische villa	305697	120206

Volgende bouwkundige elementen of gehelen worden opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste beschrijving van de erfgoedkenmerken:

bouwkundig element of geheel	erfgoedid	aanduidingsid
Margarinefabriek van de Koningsmolen	307087	120675
Gesloten hoeve	40427	114469
Bijgebouw van voormalige hoeve	42829	115651
Modern woonhuis	42586	115484
Kaashof met tuin	134058	120785
Hoevecomplex met boomgaard	90911	117716
Kasteeldomein Ter Borght	41002	114757
Woonhuis van 1779	41027	114778
Gravenkasteel	76505	117215
Aaneengesloten hoevecomplex	90808	117639
Wegkapelletje	305698	120207
Kasteelhoeve	43368	115954
Kasteel Wolfslinde met park	134158	120741

Hogeschoolplein	114526	120545
Brouwerswoning	212507	118640
Villa in eclectische stijl	305744	120248
Kapel Hauwaert	303437	119796
Pachthof Loftuyl	214843	47251
Villa Excelsior	305561	120098
Gekoppelde burgerhuizen	306262	120276
Arbeiderswoningen	305666	120184
Ensemble van eclectische burgerhuizen	305624	120148
Geheel van stadswoningen	206417	118168
Parochiekerk Heilige Lucia van 1955	41474	114874
Lage arduinen armpomp	41478	114877
Oorlogsmonument	214115	118925
Windmolen Torenmolen	41481	114879
Windmolen Beltmolen	200110	117787
Watermolen van 1750	41482	114880
Gelijkaardige burgerhuizen	70553	116283
Eclectisch getint ensemble	70597	116321
Dorpswoning	305705	120213
Klooster In het Hofken van Olijven en meisjesschool	75361	117148
Serristenwoning	302946	119667
Wezenhaagkapel	75256	117051
Leppershoeve	39759	114114
Elektriciteitscentrale	70419	116175
Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw	70587	116312
Landhuis Het Speelgoed	306761	120365
Hoeve Schoonbeek	307101	120691
Dorpswoning	43404	32928
Eclectische villa	305697	120206

Volgende bouwkundige elementen of gehelen worden opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant met aangepaste benaming:

bouwkundig element of geheel	erfgoedid	aanduidingsid
Woning Otte	306808	120387
Gesloten hoeve	40427	114469
Parochiekerk Sint-Gangericus	40548	114547
Modern woonhuis	42586	115484
Gesloten hoeve Forbiseur	38936	113734
Kasteeldomein Ter Borght	41002	114757
Woonhuis van 1779	41027	114778
Aaneengesloten hoevecomplex	90808	117639
Hof ter Meigemheide	38871	113681
Brouwerswoning	212507	118640
Villa in eclectische stijl	305744	120248

Arbeiderswoningen	305666	120184
Ensemble van eclecticische burgerhuizen	305624	120148
Stadswoning met tuin	70387	116145
Windmolen Torenmolen	41481	114879
Windmolen Beltmolen	200110	117787
Watermolen van 1750	41482	114880
Klooster In het Hofken van Olijven en meisjesschool	75361	117148
Serristenwoning	302946	119667
Hoeve Schoonbeek	307101	120691
Eclecticische villa	305697	120206

Volgende bouwkundige elementen worden verwijderd uit de lijst met bouwkundige elementen en gehelen die worden geschrapt uit de huidige vaststelling. Deze elementen blijven vastgesteld volgens het besluit van de administrateur-generaal houdende de vaststelling van het bouwkundig erfgoed, daterend van 28 november 2014:

bouwkundig element of geheel	erfgoedid	aanduidingsid
Hoeve	41515	
Handelspand naar ontwerp van E. Peeters	206555	
Herenhuis	39531	